

༡༡། །རིགས་སྒྲིབ་དབྱ་དགེ་དམ་པ་མཁས་
དབང་སྒྲིབ་བཟང་ཆུ་མཚོ་ཉི་གསུང་
འབུམ་བཞུགས་སོ།།

པོད་ཐེང་བརྒྱད་པ།

ལོ་རྒྱུས།

རིགས་ལམ་སྒྲིབ་གཉེར་ཁང་།

གསུང་འབྲུམ་སོད་བཙོ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན།

འགྲེམས་སྤྲེལ་བ།

རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་།

དེབ་ཆད།

6 x 9 Inchs

ཡིག་གཞུགས་ཆེ་ཆུང་།

སློན་ལམ་དབྱ་ཅན་གཉིས་པ། 15/15.5 དང་བར་ཐག 25/26.3

དཔར་བསྐྱུན་བདག་དབང་།

རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་།

དཔར་ཁང་།

Studio Archana, New Delhi.

དཔར་གྲངས།

༥༠༠

དཔར་ལོ།

བྱི་ལོ་ ༢༠༢༣

ལ་ཇེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་ན་མོ།

THE DALAI LAMA

THEKCHEN CHOELING
DHARMSALA CANTT
KANGRA DISTRICT
HIMACHAL PRADESH

༡༡། རིགས་ལམ་སློབ་དགེ་འབྲས་སློབ་ཕུཾ་ཁང་སློབ་གཉེར་བ་དགེ་སློབ་སློབ་བཟང་
ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ནས་རང་འཁྱིའི་ལས་ཞོར་དུ་སྐྱབས་འགོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཞག་དང་།
སློབ་རིག་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཐུན་མིན་ཆད་མའི་ནམ་གཞག རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་གོང་
འོག་གི་ལྷ་བའི་ཞིབ་ཆ། སློབ་རིག་གི་སློབ་སོགས་ལས་བཅུ་མས་པའི་ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད། ཤེས་
ཡོན་དང་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་སློབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སོགས་དཔེ་
དེབ་སྐུ་ཕུང་དང་། ཚུམ་ཐོར་བུ་གངས་བརྒྱན་ཕུ་སློབ་མཆིས་པ་དེ་དག་རིགས་ལམ་སློབ་
གཉེར་ཁང་ནས་དཔེ་དེབ་དགའི་ནང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱི་ལོད་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས།

ཆན་དེ་ཉིད་ནས་མ་སུ་རིའི་སློབ་དགེ་དང་། རིགས་སློབ་ཏུ་སློབ་སྤྱིའི་འགན་ཁུར་
བྱེད་ཡུན་རིང་འདོད་རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་ཐོག་མཛེས་ཐོལ་སྤངས་པའི་སྤྱི་དོན་ལྷག་བསམ་ཁུར་
བཙོན་ཆེ་བསྐྱེད་བྱས་འབྲས། རིགས་སློབ་ཏུ་ཆོས་སྤྱོད་ཤེས་ཡོན་གོ་འཕེར་གྱི་སློབ་མ་མང་
པོ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེད་དུས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དོན་ཕན་ལྡན་པའི་ཞབས་
འདེགས་སྐྱབ་བཞིན་པ་མ་ཟད། རིགས་སློབ་ཀྱི་བསྐྱེད་མང་གཞི་ལེགས་ཚུགས་ཐོག་ བོད་
དགེ་དང་། གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་པར་བོད་ཡིག་གཞུང་སྤྱོད་དང་། དགེ་ཆན་འོས་སྤྱོད་སྤྱོད་
པ་སོགས་ཁ་ཆད་གོས་གཏུགས་ཀྱི་བྱ་བར་བྱས་ཤེས་གཞུང་སྤྱོད་ཐོན་པ་བྱུང་ཡོད།

བོད་ནས་སློབ་ཆོས་གའི་འཛིན་རིམ་མཛོད་བར་འགྲུམས་ཏེ་སློབ་གཉེར་བཟང་
གས་ཡིན་པ་མ་ཟད། བྱས་འཁོད་རིང་ལམ་རིམ་སློབ་རིགས་དང་། ལྷག་པར་ལྷ་བའི་

THE DALAI LAMA

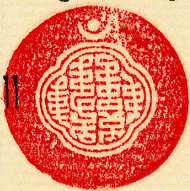
THEKCHEN CHOELING
DHARMSALA CANTT
KANGRA DISTRICT
HIMACHAL PRADESH

སྐོར་དོ་སྤང་ཆེ་བས་གཞུང་ཆེན་ཁག་དང་། ཡང་སྐོས་དབུ་ཚད་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་ནམ་གཞག་ལ་
གཞུང་བཤད་སྒྲིལ་རྒྱན་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར། གཞུང་དོན་ལ་ཉམས་ཞིབ་གོ་མྱོང་འཆོལ་བའི་
འབད་ཚུལ་ལོ་མང་བགྲིས་འབྲས་དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་ལྷ་བའི་བཞེད་མཆོམས་དཀའ་གནད་
ཁག་གི་གོ་དོན་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་མཐུན་མིན་གྱི་ཚད་མའི་ནམ་གཞག་སོགས་ཀྱི་ཟིན་
ཐོ་ཡིག་འཛིག་འདི་དག་སྒོ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་གོ་རྒྱུ་འབྱེད་པའི་ཡན་ཐོགས་
འབྱུང་ངེས།

འདི་ནས་དོལ་རྒྱལ་དམ་བསྐྱགས་བགྲིས་སྐབས། གངས་ལྗོངས་བརྟན་སྲིད་སྤྱི་དོན་
སེམས་ཁུར་ཟོལ་མེད་ཀྱིས་རང་འགྲུལ་གསལ་བཤད་དེལ་བསྐྱགས་དུར་བསྐྱེད་བྱས་ཤིང་།
དེས་རྒྱུན་དུས་མིན་འཆི་འདས་སུ་གྱུར་པ་སྒོ་པམ་གྱི་གནས་སུ་མཆིས།

ད་ཆ་རྗེས་འདུག་སྒོ་བ་བུ་ནམས་ནས་ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་ནན་དམ་པའི་ལྷ་སྤྱོད་རྒྱན་སྤྱོད་
ངོས། བརྟན་སྲིད་རང་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱུར་ཁུར་བཙོན་ཚུལ་བཞིན་བྱེད། དུ་ལའི་ལྷ་མ། སྤྱུའི་
དགོ་སྤྱོད་བརྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷགས་འབྲུག་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༥

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༥ ལ།

སྒྲུབ་སྒྲུབ་།

༡༡། །འོད་ཆེན་པོའི་མངའ་ཐང་ཏ་ཅང་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་ནས་ད་བར་མི་ལོ་
སྟོང་ལྷག་གཉིས་ལྷག་སོང་ཞིང་། དེའི་རིང་རིས་སྤུ་མ་མཆིས་པའི་མཁས་གྲུབ་
མང་པོས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཁག་
གི་དགོངས་དོན་ལ་ངེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་མཐེལ་ཕྱིན་གནང་སྟེ།
དེ་འབྲེལ་གྱི་ལེགས་བཤད་པོ་ཉི་གངས་ལས་འདས་པ་སྐལ་ལྷན་གདུལ་བྱའི་
ལས་སྐལ་དུ་འཛོག་གནང་མཛད། མང་པོས་ནང་པའི་རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་
བའི་བརྗོད་དོན་ཟབ་ཅིང་བརྗིང་བའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷ་
གྲུབ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་། རྫོ་སྟོང་། རྒྱུད་ལྡེ་གོང་འོག་གིས་མཆོན་པའི་
མདོ་སྒྲགས་གྱི་ལྷ་བའི་གནད་སོགས་ཞིབ་པར་བཟུལ་ཞིང་། གཞན་སྟུན་མོང་
རིག་གནས་ལ་ཡང་། བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས། ཅོམ་རིག་བརྟུང་སྟོང་། བཟོ། གསོ་
བ་རིག་པ་སོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

སྤྱིར་དུས་གྱི་འཕོ་འགྱུར་སྣ་ཆོགས་གྱི་དབང་གིས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་འཕེལ་
འགྱིབ་སྣ་ཆོགས་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བཟུང་བོད་གངས་
ཅན་གྱི་སྡོད་བཅུད་གཉིས་ལ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གོད་ཆག་བྱུང་སྟེ། ད་ལྟ་
ཡང་འབྲེལ་ས་ནས་ལང་མ་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་གསལ་ལྟར་ན་
ཡང་། འོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བསམ་ན་གངས་ཅན་པའི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཟད་
མཐར་མ་ཐུག་པས། མེ་ཏོག་གང་ལ་སོག་པའི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་འཛིག་ཏེན་
མགོན་པོས་དུས་མཐའ་འདིར་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ། རང་ཅག་

ནམས་ཀྱི་མགོན་དང་དབྱང་གཉེན་དམ་པ་མཛད་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས།
བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་མེ་རོ་བསྐྱར་དུ་གསོས་ཏེ། གངས་ཅན་པའི་སྲིད་འབྱོར་རིག་
གསུམ་ལ་མཁའ་དབྱུགས་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱར་དང་སྐྱོན་སྒྲུབ་སུ་ཡོད། དེ་བཞིན་
དུ་ལྷག་བསམ་དང་སྦྱང་སྦྱོབས་ཅན་ཀྱི་བོད་མི་མང་གིས་ཀྱང་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱང་གསུམ་གཏང་ནས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་ཆ་དང་
སློབ་བཏང་ཐོག་ ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་གནང་པའི་ལམ་སྟོན་གཅིགས་སུ་བཟུང་
ནས་བོད་བསྟན་སྲིད་བསྐྱར་གསོའི་བྱ་གཞག་ལ་འབད་བ་ལྟོད་མེད་གནང་བཞིན་
བའང་མ་འོངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བར་དེས།

བཞུགས་སྐྱར་རྟ་ས་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དབུ་དགེ་གཅིག་
ལྷོགས་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཇེ་བཙུན་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་
དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་ཀྱང་སྐྱ་ཆེ་གང་པོར་ཡུལ་བའི་བཀའ་དགོངས་
འབའ་ཞིག་གཅིགས་སུ་བཟུང་སྟེ། བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐྱ་ངལ་རྩེ་ལྟར་
མཛད་པ་གསུང་འབུམ་ཉིད་ལ་ཞིབ་པར་གཟིགས་ན་མཁྱེན་རྟོགས་སྒྱུབ་པར་
མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ལ་ཤ་ཞེན་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཆེ་ཅིས་ཀྱང་
སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་དེས་ཡིན།

སྐབས་དོན་སྐྱེད་བར་བྱ་བ་ནི་ཇེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། “མཛད་པ་ཀུན་
ལས་གསུང་གི་ནི། །མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། །འདི་ཉིད་ཡིན་གྱིར་མཁས་
བ་ཡིས། །འདི་ལས་སངས་རྒྱུ་རྩེས་དན་གྱོས། །” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
རིགས་སློབ་དབུ་དགེ་དམ་པ་ཇེ་བཙུན་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་གིས་གདུལ་བུའི་
བགོ་སྐལ་དུ་འཛོག་གནང་མཛད་པའི་རབ་དང་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་
སྐྱེགས་བམ་པོད་བཅོ་ལྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་འདིའི་བརྗོད་དོན་རགས་བསྐྱུས་ཤིག་

ངོ་སྤྲོད་པར་བྱའོ།

ལྷ་བྱུང་གི་སྐོར།

<<དཀའ་གནད་བཞི་འགྲེལ་>> ཞི་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་
ཆོས་ཅན་མཐུན་སྦྲང་བ་དང་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས། ཐུན་མིན་གྱི་ཆད་
མའི་རྣམ་གཞག་ བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛོག་ཚུལ་སོགས་ལ་
དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་དབྱུ་མ་ཆོག་གསལ་རྩ་བར་བཟུང་སྟེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
ལམ་རིམ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་། བྱང་རེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
ཁ་བསྐྱངས་པ་དང་། ཆཀ་ཁོང་གིས་མཐུན་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་ལས་དབྱུང་བ་ཞིབ་མོར་
གནད་སྟེ། དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དཀའ་གནད་ཁག་ཅིག་ལ་དབྱུང་པའི་ལྷེ་མིག་
ལྷ་བྱུང་གྱུར་ཡོད་སྟབས། ཡལོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཀྱང་
སྐབས་དུ་མར་<<དཀའ་གནད་བཞི་འགྲེལ་>>ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་གནང་།

<<ཉེན་འགྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་བ་>>དང་། <<ཆོས་དབྱེད་ས་བསྟོད་
པའི་འགྲེལ་བ་སྡེ་བྱེ་གཉིས།>> <<ཅོད་བསྐྱོག་གི་གཞུང་འགྲེལ།>> <<མདོ་
སྡེ་རྒྱན་དང་སྦྱར་བའི་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྤྱབ་དང་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་
སྐོར།>> <<ཉེན་འབྱུང་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལམ་གཙུག་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་
འགྲེལ་>>སོགས་ནི་གཞུང་ཆེན་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། དཀའ་གནད་ལ་དོགས་
བ་གཙོང་པར་མེད་མི་རྩུང་བར་མ་ཟད། རྩ་བ་ཁག་ཅིག་ལ་དེ་སྡེ་རི་བོ་དགེ་ལྷན་
པའི་ཕྱོགས་ན་འགྲེལ་བ་མེད་སྟབས། དགེ་ལྷན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁ་སྐོང་དུ་འང་
བརྩམས་པའི་བརྩམས་ཆོས་མཐད་དུ་བྱུང་བས། གཟུར་གནས་མཁས་དབང་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབས་པའི་མེ་ཏོག་ཡང་ཡང་གཏོར། <<སྟོ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉེར་
མཁོ་ཀྱན་བཏུས་>>ནི་བོད་བྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་སུམ་ཅུ་ལྷག་གིས་སྟོ་

རིགས་སྒོ་བ་ཚན་དུ་བཞག་ཡོད་པས། འཕྲིན་ལས་ཆེས་རྒྱས་ཤོས་ཀྱི་བསྟན་
 བཅོས་ཤིག་ཡིན་ལ། <<དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྒོ་ཡི་རྣམ་གཞག་ཆེས་ཆེར་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་སྒོ་རིགས་གོང་མ་>>ནི་དབུ་མ་ཆེག་གསལ་དང་། འཇུག་པ་
 རང་འགྲེལ། ཅ་ཤེས་སྒྲིག་ཆེན། བྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ལྷག་མཐོང་
 ཆེན་མོ་སོགས་ཁུངས་སུ་བྱས། གན་རང་གི་དབྱེད་པས་བརྟན་ཤིང་བཅད་དེ་
 བརྩམས་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་
 ཡིན་པ་དང་། འདི་ནི་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྤར་མེད་པའི་ཐེན་མོ་གསར་
 པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། <<དགོན་མཆོག་རྗེས་བྲན་གྱི་མདོ་དང་སྤར་བའི་སྐབས་
 གསུམ་ལས་འབྲས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེའི་ཁ་སྐོང་དམར་སྟོད་
 ཀྱི་དྲོགས་གཅོད་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་>>ཞེས་དགོན་མཆོག་རྗེས་བྲན་གྱི་མདོ་དང་
 སྤར་ཏེ། སྐབས་གསུམ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ ཤིག་གནང་བཀག་གི་ཁྱད་
 པར་མདོ་ཡི་ཁུངས་དང་བཅས་པ། སྒོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་ཀུན་གྱིས་གོ་སྒྲ་ཞིང་ཡིད་
 ལ་ངེས་བདེ་བ། <<སྤྲིང་ཞིའི་འཁྲལ་འཁོར་འབྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་འཕྲུལ་གྱི་ལྷེ་
 མིག་>>གིས་རྣམ་འགྲེལ་ཅ་བར་བཟུང་ཐོག་སྟེ་བ་སྤྲི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་སྐབས་བྱེད་སོགས་ལ་དེར་རབས་རིག་གསར་དང་མཐུན་པའི་དོགས་
 དཔྱད་གནང་ཡོད། བསྟན་བཅོས་བྱི་མ་བཞི་<<སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་
 འཆོལ་བསྐྱ་ཕྱོགས་སྟོག་ཁང་>>གིས་དཔར་དུ་བསྐྱུན་ཏེ། བོད་ནང་ན་ཡང་འགྲོ་
 དོན་འཕེལ་བཞིན་དུ་མཆིས་སོ། །

སྒོ་སྟོང་གི་སྟོང་།

<<ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་གི་གནད་བསྟུས་པ་སྒོ་སྟོང་
 དོན་བདུན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་>>དང་། <<ཡིད་ཅན་ཀུན་གྱི་བདུད་ཅི་གཅིག་ཏུ་

འབྲིལ་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲིམ་རིམ་སེམས་ཀྱི་ཁྲ་ཞུན། >> ལྷག་
པར་དུ་བདེན་བཞིན་གོ་རིམ་ལས་སྒྲང་དོར་གྱི་གནས་ལ་རི་ལྷར་འབྲུག་ཚུལ་
<<གཏན་བདེའི་གཞི་མ་>>སོགས་ནི་དལ་བ་རྙེད་པ་དོན་དང་ལྷན་པར་བྱས་ཏེ།
རིགས་པའི་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་གཏན་
ཀྱི་འདུན་མ་སྟེག་མཁན་ནམས་ལ་ཐར་ལམ་སྟོན་པའི་སྟོན་མེལ་སྟག་ཏུ་ཡོད།

ཤེས་ཡོན་གྱི་སྒྲོར།

ཆན་ཁོང་གིས་སྐྱ་ཆེ་མེད་པོ་ཤེས་ཡོན་ལ་བསྟེན་པར་བཞུགས་པའི་ཉམས་སྟོང་
གཞིར་བཟུང་བའི་བསྐྱབ་བྱ། དབྱེད་ཚུལ། ཤེས་ཡོན་འཛིན་སྒྲོང་སྤེལ་གསུམ་རི་
ལྷར་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་མཛད་ཡོད་པ། དཔེར་ན། <<ཤེས་
ཡོན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཆུད་ཐོས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་གཞིན་སྐྱལ་>>དང་། <<གཞུང་འབྲེལ་
ཙ་འཛིན་དགོས་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤྱིད་བྱས།>> <<རང་ཉིད་དགོ་ཆན་ཡིན་པའི་
ཆ་ནས་དགོ་ཆན་གྱི་གནས་ཆད་མཐོ་དུ་གཏོང་ཕྱོགས་སྒྲོར་ནང་ཆགས་ཀྱི་བསམ་
འཆར་འགའ།>> <<ཤེས་ཡོན་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པའི་སྟོན་གནས་བཞི།>>
<<རིགས་སྟོབ་དགོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་ཤེས་རིག་གི་གཞིན་སྐྱལ།>> <<སྐལ་
བཟང་སྟོ་བརྒྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་>>སོགས་ཡོད་པ། <<སྐལ་བཟང་སྟོ་བརྒྱར་
འབྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་>>ནི་གནའ་དེང་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ལག་བསྟར་བྱེད་
ཐབས་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། བཅོན་ཁྲོལ་ནང་ཤེས་ཡོན་
ལག་བསྟར་བྱེད་ཐབས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆེས་སྲ་བ་དེ་ཡང་ཡིན།

སྤྱི་ཆོགས་སྟོབ་གསའི་སྒྲོར།

<<ལུགས་བྱང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཐེམ་སྐས་མ།>> དང་<<ཆང་རག་གི་ཉེས་
དམིགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་འགྲོ་བ་མའི་སྟོག་སྤྱབས།>> <<རང་རེའི་སྟོབ་བྲའི་

ཉེར་མཁོ་སྤྱང་དེའི་གསུམ་པ་སྒོ་གསལ་མངོས་རྒྱུ། >> <<སྤྱི་དོན་དབྱུང་ཤེད་ཀྱི་
སྤྱང་།>> <<སྒྲིག་ལྗེས་གསལ་པའི་སྒྲོན་མེ་>>སོགས་ཏེ་ཅང་མང་ལ། <<ཆང་
རག་གི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་འགྲོ་བ་མའི་སྒྲིག་སྤྱབས་ཞེས་བྱ་བ་>>
ནི་བཅན་གྱིས་ནང་དུ་དགོ་ཆན་འོས་སྤྱོད་གི་སྒྲོབ་ཆན་དུ་བཞག་ཡོད་པར་མ་ཟད།
པོད་ནང་ནས་ཀྱང་དཔར་དུ་བསྟན་ཏེ་སྤྱི་ཆོགས་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་བཞིན་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཡིན།

ཆབ་སྲིད་ཚོས་རིག་སྒྲོར།

དབུས་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་འབྲི་བསྐྱེད་ཁུས་བ་བཞིན། པོད་ཀྱི་
འབྲལ་ཕྱགས་རྒྱང་གསུམ་ལ་དབྱེད་དེ། མ་འོངས་སྒྲོན་གཟིགས་ལྟ་བུར་བཅུམས་
པའི་<<དམངས་གཙོའི་རྣམ་གཞག་>>དང་། <<པོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
སྲིད་བྱང་འབྲེལ་གྱི་དོ་སྤྱོད་གནད་བསྟུས།>> <<ཆོས་སྲིད་བྱང་འབྲེལ་ལ་དབྱེད་
པ་སྐྱེལ་བཟང་སྒོ་འབྱེད།>> <<ཆོས་སྲིད་བྱང་འབྲེལ་ལ་སྒྲན་པའི་དབྱེད་གཏམ།>>
<<གདམ་བྱ་དང་པོ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྒྲོར་>>སོགས་ལེགས་བཤད་འདི་དག་གིས་
པོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་འདི་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་ནས་
ཆོས་སྲིད་བྱང་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པར་ཡང་པོད་རྒྱལ་
ཁབ་ཆེན་པོའི་སྲིད་ཕྱགས་དེ་ཆོས་སྲིད་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཕྱགས་ཐོག་བསྐྱོད་
ཐུབ་ན་དགོ་མཆན་ཆེ་བ་སོགས་ལ་དགོངས་དབྱེད་ཞིབ་མོ་གནང་ཡོད།

ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲོར།

<<ཡུལ་གངས་ཅན་པའི་རིག་གཞུང་ཀུན་གྱི་མ་ཕྱིར་གྱུར་པ་སུམ་
རྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་བརྩ་སྤྱོད་རིན་ཆེན་བང་མངོན་>>ཀྱིས་པོད་གངས་
ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་བརྩ་སྤྱོད་མཁན་པོ་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་

གསུམ་འདུས་ཐོག་རྒྱ་ཁོང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱུང་པས་དགག་བཞག་
 སྤོང་གསུམ་གནང་མྱེ། བོད་ཀྱི་བརྗེས་པའི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་བ་དང་།
 སྐད་བརྗེས་པར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པར་ཡང་དབྱུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་མེད་དུ་མི་རུང་
 བ་ཞིག་ཡིན། ཆོག་མཁན་བཅད་དང་ལྷག་མ། བཅད་ལྷག་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བྲིས་པ་
 <<ཆོས་བརྟག་པ་སྟེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཟང་གསལ་པའི་སློན་མེ>>དང་། <<ཡོན་
 ཏན་བརྟག་པ་ཞེས་བྲུ་བའི་སྤྲིངས་ཡིག>> <<འཇིག་རྟེན་བརྟག་པ་སྟེ་ས་དབང་
 འདོད་རྒྱུར་བསྐྱར་པའི་རྒྱན།>> <<སེམས་བརྟག་པ་གཤེད་མ་གཤེད་བྱེད་ཅེས་བྲུ་
 བའི་ཆོག་མཁན་བཅད་བརྒྱ་པ།>> <<བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་པའི་ཡང་སྤྲིང་
 སྐྱར་བདེན་རྒྱན་དབྱེ་ཞིབ་བྱུང་ཅམ་ཞུས་པ།>> <<ནང་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཛམ་
 སྐྱིང་ཞི་བདེ་ལ་པན་ཐོགས་བྱས་པ་ལས་བྲུ་རྒྱ་མང་བ་བསྟན་ཡོད།>> <<སྟན་ངག་
 གི་དབྱུང་པ>>སོགས་མང་དུ་མཆིས་པས། ཞིབ་ཏུ་ཤེས་འདོད་ཆེ་གསུང་འབྲུམ་
 ཉིད་ལ་གཟིགས་པར་ཞུ་ཞིང་། <<ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པ་
 ཆེན་པོར་དོན་གྱི་སྤྲང་དུ་མཆོན་ནས་སློས་ཏེ་སྤྲིང་ལུགས་དང་སྐྱར་བའི་ངོ་མཆར་
 བསྟོད་པ>>དང་། <<གསོལ་འདེབས་དཔག་བསམ་ལྗོན་པ>>གཉིས་ལས་བྱི་
 མ་ནི་རིགས་སློབ་འདུས་མང་གི་ཆོག་མཁན་འདོན་དུ་བཞུགས་ཡོད་དོ། །

རྣམ་ཐར་ཅོམ་རིག་གི་སྐོར།

<<བཀའ་གདམས་གསར་མའི་དགེ་བཤེས་འགའ་ཞིག་གི་རྣམ་
 ཐར>>ཞེས་སྒྲིགས་བམ་སྟོད་སྤྲད་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་<<མཁས་དང་གྲུབ་པའི་
 དབང་ལྷག་དགེ་བཤེས་སློབ་ཐབས་ཆོས་དབྱིངས་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར>>དང་།
 <<མ་རྩ་བཅིང་ཆེན་པོ་དགེ་བཤེས་སྟོང་དཔོན་རིན་པོ་ཆའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དབྱོང་
 ལྷན་འཇུག་ངོགས།>> <<རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ཏེ་ཏྲ་སྐྱོར་དཔོན་རིན་པོ་

ཆེའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་མ་དུ་བྱུང་>>སོགས། མཁས་མང་སློ་གསལ་སྤྱིང་གི་སྐྱེས་
ཆེན་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་རྣམ་ཐར་མངལ་རྒྱ་ཡོད་ལ། གན་ཁོང་གིས་བརྩམས་
པའི་རྣམ་ཐར་འདི་དག་སློ་གསལ་སྤྱིང་གི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་མཆོག་
དེ་དག་གི་རྣམ་ཐར་ཡིག་འཛོག་བྱས་པ་ཆེས་སྤྲོ་ཤོས་དེའང་ཡིན་པས། ཕྱིས་སུ་
ཚུམ་པ་པོ་མང་པོས་གན་ཁོང་གིས་བརྩམས་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་དག་གིས་ས་བོན་
བྱས་ཏེ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་བསྟུས་
བརྒྱངས་བསྟུམས་ཅི་རིགས་ཤིག་བྱས་འདུག་གོ།

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སློང་།

<<ཀོང་རའི་སྤྱིད་པའི་མེ་ལོང་>>དུ་ཡུལ་ཀོང་ཇོ་ར་བའི་ཡུལ་གྱི་བཀོད་
པ། མེ་ཡི་སྐྱེ་འཕེལ། ས་ཡི་ཐོན་སྐྱེད་སོགས་ཏ་ཅང་ཞིབ་ཆགས་པས། ལོ་རྒྱུས་
སྤྱོད་བརྩམས་དང་། ལོ་རྒྱུས་འབྲི་བར་སློབ་པ་ཡོད་མཁན་རྣམས་ལ་ངེས་པར་མཁོ་
བའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཡིན། <<རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་རོ་སློང་>>དང་།
<<རིགས་ལམ་སློབ་གྲུའི་ལོ་རྒྱུས།>> <<རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཐོན་སྐྱེད་
དང་མ་འོངས་པའི་འཆར་སྤྲིག་>>ཅས་རྩ་ས་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ལོ་
རྒྱུས་དང་། སྤྲིག་གཞི། མ་འོངས་སློབ་གཉེར་བྱེད་སོགས་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་
མཛུབ་སྟོན་གནང་ཡོད་པ་ལྟར། ད་ལྟ་ཡང་གན་ཁོང་གི་དགོངས་གཞི་ག་མ་ཉམས་
གྲུ་མ་ཆག་པར་གནས་ཡོད།

གན་ཁོང་གིས་བརྩམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་གཞན་རིགས་ལམ་སློབ་
གཉེར་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་གི་འཛིན་སྐྱོང་དང་། གཞུང་ཆེན་དང་རིག་གནས་དཔེ་ཁྲིད།
ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གསར་འཛུགས་གནང་བ་སོགས། བོད་ཀྱི་
ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་མིག་སྟོན་མིག་སྟན་གྱི་ཞབས་འདེགས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེ་ཞུས་

པར། བཅན་ཁྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྤྱི་བོ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་
པའི་མེ་ཏོག་གཏོར་དང་འཛོར་བཞིན་ཡོད།

གན་ཁོང་གི་སྤྱེད་པ་བསྐྱེད་ལས་འབྲུངས་པའི་སློབ་མ་ལ་མཆོན་ན། དག་
བཤེས་ལྟ་རམས་པ། རིས་མེད་དག་བཤེས། རིས་མེད་དག་བཤེས་མ། རིས་མེད་
སློབ་དཔོན། རིས་མེད་སློབ་དཔོན་མ། འབྲུམ་རམས་པ་སོགས་དང་། སྤྱི་གསུང་
བསྐྱེད་གྱིས་མཆོན་སྐད་ཡིག་སྤྱི་མང་ལ་མཁུན་རྒྱ་ཡངས་པའི་མཁས་པ་མང་པོས་
འཇམ་སྤིང་གི་ཡུལ་གྱི་གང་སར་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་སྤྱི་ལྷན་སྐྱེད་དང་
འབྲུལ་བཞིན་ཡོད།

མདོར་ན་ཆད་དུ་བྱུང་པའི་བསྐྱེད་བཅས་བོད་བཅོ་ལྔ་ལས། དཔལ་རྒྱ་ལེན་
ནས་བརྒྱད་པའི་ནང་བསྐྱེད་རིག་གནས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་སྤྱི་བོ་སྤྱི་བོ་ཞིབ་མོ་རྣམ་
འཐག་གི་སྤྱི་ནས། གོ་སྤྱི་ཞིང་རྒྱས་བསྐྱེད་འཆམ་པའི་དོ་སྤྱི་གནང་ཡོད་ལ། ཐུན་
མོང་པའི་རིག་གནས་བདེ་སྤྱི། ཤེས་ཡོན། བསྐྱེད་བྱ། མི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དོར་རྣམ་
གཞག་རྣམ་ཐར། ལོ་རྒྱས་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་པན་པ་ཤི་སྤྱི་ཡོད།

གན་ཁོང་གིས་རང་ཅག་བོད་པའི་གནས་སྤངས་ “སྤྱི་ཐད་སྤྱི་རྒྱུགས་” ལུ་
གྱུར་པའི་སྤྱི་བས་འདིར་ཡགོང་ས་ཡསྤྱི་བས་མགོན་སྤྱི་བུང་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་ལ་
དབུ་ལོག་དབུང་འདེགས་དང་། བཅན་ཁྱོལ་གཞུང་དམངས་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་ཡོད་
ཆད་སྤྱི་བུང་སྤྱི་སྤྱི་དམ་ཆད་མེད་བསྐྱེད་པར་མ་ཟད། མཐར་གཅིས་པའི་སྤྱི་
སྤྱི་གྱུང་བོད་བསྐྱེད་སྤྱི་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཤོར་བ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་ཀྱིས་བརྗོད་ག་ལ་
རུང་། ཁོང་རྒྱུང་དང་ཞུས་ཀྱིས་ཁར། “འདིག་རྒྱུ་དང་ཞུད་པར་བསལ་ལྟོངས་
འདིར། ཞི་བདེ་གཏན་ཆགས་སྤྱི་མིན་མགོན་ཞུད་ལ། ཤུག་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་
གསལ་དེ་ལྟར་ན། འབྲུང་གཡེང་ལོག་སྤྱི་བས་སྤྱི་བས་ཤིག་གངས་ཅན་པ། །” ཞེས་

ཞལ་ཆེས་ས་ནན་པོ་ཞིག་ཀྱང་བཞག་འདུག

ཀན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གི་སྤྱགས་དགོངས་བཞིན་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་
མགོན་ལྷ་མིའི་ལྷ་མ་འབྲེན་གྱིས་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཞིགས་བ་ཆེན་པོ་
མཆོག་གིས་གཙོས་རིས་སྤྱུ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱིས་ཆེན་ཀྱན་གྱི་ཞབས་པད་བརྟན་
ཅིང་། མཛད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་ཡངས་པའི་ཁྱོན་དུ་གྱུས་པ། བོད་གཞིས་བྱེས་ལྷན་
འཛོམས་ཀྱི་ཉི་མ་སྤྱར་དུ་འཆར་བའི་སློན་འདུན་དང་བཅས། དབུ་དགེ་དམ་པའི་
གསུང་འདུམ་བསྐྱར་ཞིབ་ཆོགས་ཚུང་གིས་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༡༩ ས་ག་ལྷ་
བའི་ཆེས་བཟང་པོའི་ཉིན།

དཀར་ཆག

དང་པོ། རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་པོ།	1
གྲེང་བརྗོད།	3
ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ།	7
སློབ་གྲུའི་ལས་དམ་གྱི་བཤའ་བ།	12
བཤའ་སྐྱབ་པའོར་ལོ་གསུམ།	13
རིགས་ལམ་སློབ་གྲུའི་ལོ་རྒྱུས།	16
ཡ་རྒྱལ་བའི་རྒྱན་ལྷན་ལུལ་བའི་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་གསུམ།	19
སློབ་གྲུ་དབྱ་འཇུགས་ཀྱི་སྒོར།	22
དམིགས་ལུལ་གྱི་སྒོར།	23
དམིགས་ལུལ་ཆེན་པོ་ལྷ།	23
དམིགས་ལུལ་ལྷའི་གསེད་བཀོལ།	24
སློབ་གྲུའི་འཛིན་སྐྱོང་།	26
སློབ་སྡིག་རང་འཁུར་ཡོང་བའི་གཞི་ཅན་གསུམ།	28
འཆོ་བ་སྐྱེལ་སྤངས།	29
སློབ་ཆན་གྱི་སྒོར།	30
སློབ་གྲུའི་ངོ་པོ།	33
འཆར་གཞི་གཏན་འབེབས།	36
དམིགས་བསལ་གྱི་དཀའ་ངལ།	38
ད་ལྟའི་གནས་སྤངས།	40
མ་འོངས་པའི་རེ་འདུན།	44

གཞུང་ཆེན་མོར་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་དགེ་མཛན།	48
གཉེས་པ། རིགས་ལས་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དོ་སློང་གཉེས་པ།	53
མེད་བརྗོད།	55
འགན་འཛིན་སློ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་གཞུན་སྐུལ།	58
འབྲུག་སྐུན་པོ་དཔལ་གསུམ།	62
ཅ་བའི་སྤྲིག་གཞིའི་སློབ།	64
ཁྱིམ་མཚོན་སྤྲོད་འདུག་བྱ་རྒྱུའི་སློབ།	65
དཔེ་གསུམ་བསལ་གྱི་སྤྲིག་ཁྱིམ་སྤྲོད་ཚུལ།	67
གསལ་ཞུགས་ནམས་གྱི་འོས་ཆོས།	68
ཐོག་མར་སློབ་འཇུག་སློབ།	70
དཔེ་གསུམ་བསལ་སློབ།	72
སློབ་སྤྲིག་ནས་ཕྱིར་འཕྲོད་སློབ།	73
སློབ་གཉེར་ཁང་འདི་ནས་ལས་དོན་ཐོན་སྐྱེད་ཅི་དགོས།	75
སློབ་ཆན་རིམ་ཐོན་སློབ།	76
འཛིན་སྤྲོད་སློབ།	78
དུས་ཆོད་རེའུ་མིག་	86
སློབ་གཉེར་བའི་ཅ་འཕོར།	92
སློབ་ཆན་གྱི་སློབ།	94
སློབ་འགྲོའི་སློབ་ཆན།	94
སྤྲིག་ཞུགས་གྱི་སློབ་ཆན།	95
གཞུང་ཆེན་སོ་སོའི་སློབ་ཆན།	96
སློབ་ཆན་སྤྱི།	97
འཛིན་གྲུ་སོ་སོའི་གཞུང་ཆེན་སློབ་ཆན།	100

ཡན་ལག་སློབ་ཚན།	103
དབུ་མའི་སློབ་ཚན།	106
ཡན་ལག་སློབ་ཚན།	107
མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་སློབ་ཚན།	107
འདུལ་བའི་སློབ་ཚན།	108
སློབ་གཉེར་མཐར་མོན་པའི་དམིགས་ལུལ།	109
དག་བཤེས་བཏང་ཟེས་ཀྱི་འོས་འགན།	111
དབུ་མ་ཐོན་ཟེས་ཀྱི་འོས་འགན།	112
ཕར་བྱེན་ཐོན་ཟེས་ཀྱི་འོས་འགན།	112
གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་ཁྲིད།	114
བསམ་བའི་འོས་ཆོས།	116
སྦྱར་བའི་འོས་ཆོས།	118
སྦྱང་པོའི་སློབ་ཆོག་	120
གཞུང་ཆེན་འཆད་ཉན་དང་ཆ་རྒྱུ།	121
རྒྱགས་སྟོད།	129
ཐོན་རྒྱགས་དང་ལག་ཁྲེང་སྟོད།	133
གསུམ་པ། དབུ་གསུམ་ངན་དབུ་མུངས་པའི་བོད་ཀྱི་རྩལ་ཐེགས།	137
མེད་བཛོད།	139
མཆོད་བཛོད།	141
སྟོན་མེད།	143
འཛམ་གླིང་བྱང་ཤར་དུ་དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་དར་ཚུལ།	144
རྒྱ་ནག་དུ་དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་དར་ཚུལ།	146
རྒྱ་ནག་ལ་དམར་ལུགས་ལམ་སྟོངས་བྱང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གསུམ།	146

པོད་དུ་རི་སྐུལ་མཆོ་སྒྲིམ་གྱིས་དབང་སྐུར་བྱེད་ཚུལ།	148
པོད་རྒྱལ་གཏུ་ཤོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཞི།	148
ཡལོང་ས་མཆོག་གསལ་ཁྲིམ་མངའ་གསོལ་བ།	150
གྲོ་མོར་ཉེན་ཡོལ་དུ་ཕེབས་བ།	152
བཅན་དབང་འོག་གི་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན།	155
སྤིང་ཆབ་གཉིས་གསལ་དུ་བསྐྱོས་བ།	156
ལྟ་སར་རྒྱ་དམར་སེམ་འཇུལ་བྱས་བ།	157
གྲོ་མོ་ནས་ལྟ་སར་ཕེབས་བ།	158
རྒྱ་ནག་དུ་ཆིབས་བསྐུར་གནང་བ།	159
རྒྱ་ནག་དུ་ཕེབས་ཤིང་གི་མཛད་འཕྲིན་དང་ཕྱིར་པོད་དུ་ཕེབས་བ།	161
གཡོ་འཇུམ་འོག་གི་ངན་རྒྱས།	163
རྒྱ་གར་ལ་སངས་རྒྱུས་རྗེས་བྲན་དུ་ཕེབས་བ།	168
ཡརྒྱལ་ཡབ་ཆ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ།	170
ཆོལ་གསུམ་རྒྱ་བཞི་སྤྲང་དུག་	174
ཞི་བའི་འཇུམ་བག་དབལ་ནས་སྤྱིན་པའི་གདོང་བ་དངོས་སུ་བསྟན་བ།	181
བཅན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་བ།	183
ཡང་བའི་དག་གཞོན།	184
དེ་སྤེའི་པོད་ཀྱི་གནས་སྐྱངས་དང་བཅོས་བསྐྱར།	186
ཞི་བའི་ཁོལ་ལན་ལ་མཆོན་ཆའི་ཅེ་གི་གཏད་བ།	188
བཅན་བྱོལ་དུ་བསྐྱོད་བ།	192
མི་བསད་ཁྲག་སྐྱེར་གྱིས་བཅོས་པའི་བཅོས་བསྐྱར།	194
དྲིལ་བསྐྱགས་དང་ལག་ལེན་མི་མཚུངས་པའི་བཅོས་བསྐྱར།	195
སྤུ་གྲུའི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་མེན་བ།	198
རྒྱ་ནག་ཅེ་ཁྲིམས་ནང་གི་གྲལ་རིམ་བདུན།	199

འཇིག་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱིམ་མཁའ་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ།	200
མི་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་བཀོལ་སྤྱོད།	201
དོ་མི་མཉམ་པའི་གཉེན་སྲིད།	203
བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ།	203
ལྷ་གྲུང་སློབ་སློང་གི་གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་མེད་པ།	204
བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལ་ལྟ་བུ་བཅུག་པ།	205
སློབ་གསོའི་ཆོག་མཁན་འདྲ་དང་བོད་མིའི་རལ་བྱ་བ།	205
གཙང་དག་གསུམ་དང་བོད་མིའི་ཆེ་སློབ།	206
སློབ་གསོ་ཆེན་པོ་གསུམ།	207
མཆོན་ཆའི་འོག་གི་འབྲི་ཅད་དང་བོད་མིའི་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ།	207
གྲུང་ཁུན་གྱི་བྱ་བ་དང་འཛམ་གླིང་གི་སྒྲན།	209
རིག་གནས་གསར་བཞེད་སྤྱི་མཆོངས།	210
རིག་གནས་གསར་བཞེད་དང་རྒྱ་ནག་ནང་འབྱུག་པ།	211
རྒྱ་ནག་ལ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ།	216
རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་གྱི་དཀའ་ངལ།	219
མའོ་ཤི་ཞེས་ཀྱི་སྤྱ་བཞུག་པ།	223
བོད་གཞུང་སྤྱི་ཆབ་ཆོག་པ་མཐོན་འབོད་བྱེད་དགོས་པའི་དམིགས་ལུལ།	225
བོད་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོང་རང་བཙན་གཏན་ལ་འབེབས་པ།	229
རང་བཙན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྤྱི།	229
རང་བཙན་བསྐྱབ་འོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བདུན།	230
རང་བཙན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་བྱེད་བྱ་བ་ཏུ་བསྐྱབ་པ།	232
འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁུངས་སྤྱོད་པ།	232
རང་བྱུང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་བཀོད་པ།	232
བཅུད་ཀྱི་མེམས་ཅན།	233

མེས་པོའི་སྐབས་ཀྱི་བོད་མིའི་གནས་སྟངས།	234
ས་སྐྱ་བའི་སྐབས།	236
སྡེ་པ་གཙང་པའི་སྐབས།	237
ལ་རྒྱལ་དབང་ལུ་པའི་སྐབས།	237
ལ་རྒྱལ་དབང་བདུན་པའི་སྐབས།	238
ཆོས་རིག་ཡོན་ཏན།	240
བོད་དུ་ནང་ཆོས་དར་ཚུལ།	242
ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་ལ་གཞིགས་པའི་རང་བཙན་གྱི་འཐབ་ཚོད།	245
ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ།	246
མི་རིགས་ཀྱི་ཁེད་བར་དབང་དུ་བཅུགས་ཏེ་རང་བཙན་གྱི་འདུན་མར་བསྐྱུན་པ།	262
མ་འོངས་པར་ཅིར་འགྱུར་ལ་བརྟེན་པ།	267
སྟོང་བསྐྱུས།	277
མི་རིགས་སྤྱིའི་ཐོབ་ཐང་།	278
སྒྲིབ་སོ་སོའི་ཁེད་བར་།	281
དམིགས་བསལ་གཞིན་བསྐྱུལ།	285
མཐུག་བསྐྱུ་བ།	287

༦༡། རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཕོ།

སྒྲེང་བརྗོད།

༡༡། །རིགས་ལམ་སློབ་གྲུ་ལོ་རྒྱུས་དང་འཆར་གཞི་དེ་དག་ཡགོང་ས་
ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོར་བཀའ་འདི་བཀའ་སློབ་ཁྱུས་པའི་སྤྲོད་དོན་ཇི་བཞིན་
ཡིད་ལམ་དུ་བཅངས་ཏེ་ལག་ལེན་བསྟར་ནས་ལོ་ངོ་ལྔ་ཙམ་སོང་རིང་བསྐྱབ་
བྱ་ཤེས་རིག་རྟོག་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གསར་ཇེའི་ལམ་ནས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པས་
ན། ལུགས་སློལ་གསར་བཏོད་ལ་གྲ་འགྲིག་མིན་གྱི་དཀའ་ངལ་ཅི་ཆེ་ཡོང་སྲིད་
ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ལམ་སྟོང་ལྟན་པ་བྱུང་བ་འདི་དག་སློབས་ཆེན་པོ་ཡོད་
པས། མ་འོངས་པར་ཡང་ལམ་སྟོགས་འདིའི་ཐོག་ནས་ཤར་བསྐྱོད་ཀྱིས་དམིགས་
ཡུལ་དོན་འཁྱོལ་འབྱུང་ཆེད། ད་ལམ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་དབྱིན་ཡིག་དེབ་གངས་ཆེག་
སྟོང་ཐམ་པ་དང་བོད་ཡིག་དེབ་གངས་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དཔར་སྐྱབ་ཁྱུས་པ་ཡིན།
དབྱིན་ཡིག་ནི་བོད་ཡིག་ལས་ཆེས་བསྐྱས་པ་ཡོད། སློབ་གཉེར་བ་བདུན་ཅུའི་
སྐོར་ལས་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སོང་སྐྱང་མེད་འཛོག་ཉན་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་རུང་།
ང་ཆོར་རྒྱ་མཁན་ལྟན་པ་མང་པོ་ཡོད།

ང་ཆོ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་འདུལ་བའི་ཁྲིམས་
ལུགས་དང་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱིག་སྟོན་ཅ་བར་བཟུང་སྟེ། དེང་དུས་གསར་ལུགས་
ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱེད་པས་རྟོག་རུལ་གྱི་འི་མ་མེད་ལ། སྤར་བས་
ཀྱི་ཤེས་རིག་གོམས་སློལ་བཟང་པོ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་མོར་གྱུར་
པའི་གཞུང་ཆེན་དག་འཛིན་སྐྱོང་སྟེལ་གསུམ་བྱེད་པས་གསར་རྟོག་གི་མཐའ་ལ་

ལྷུང་མེད། ད་པན་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་མཆོས་དང་བཅས་པའི་
མི་མང་ལ་པན་རྒྱལ་ས་ཆེ་ཞིང་དགའ་སྤྱིད་ཀྱི་འཆོ་བ་དོན་ས་སྤྱི་ཆོག་པ་བྱུང་
ཡོད་པ་བཞིན། མ་འོངས་པའི་མི་མང་ལ་འདུག་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབར་
ཟམ་ཆེན་གསལ་འཇུག་ས་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས་མོ་རྒྱལ་ཆུང་ཡང་གཟི་
བརྩེད་ཆེ་བ་ཡོད།

སློབ་བྲ་འདི་ནི་ཀན་རབས་མཁས་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྩེས་འཇུག་
འཛིན་པའི་སློབ་འགྲོ་ཞིག་ཡིན་པས། མཁས་དབང་རྣམས་པའི་སློབ་གཉེར་མཛད་
ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཐར་བ་དག་དད་པའི་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་ཉག་པར་བར་དགོས་
ཤིང་། དེའི་ཆེད་དུ་ཐོད་དུ་གཤམ་ས་ཆེ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་འགའ་ཞིག་འདིར་
མཆོན་འགོད་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོར་འཇམ་མགོན་ཆོང་ཁ་པས་བྲག་བཏབ་པའི་དགའ་
ལྷན་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་དེ་ལ་དགའ་འདུན་སྤྱི་ལོ་སློབ་ཡོད། ༡༩༡༤ ལོར་
འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྩེས་བྲག་བཏབ་པའི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་སྤྱངས་པ་
དེར་དགའ་འདུན་སྤྱི་ལོ་སློབ་ཡོད། ༡༩༡༩ ལོར་བྲམས་ཆེན་ཆོས་རྩེས་བྲག་བཏབ་
པའི་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱི་ལོ་དགའ་འདུན་སྤྱི་ལོ་སློབ་ཡོད། ༡༩༢༡ ལོར་རྩེ་དགའ་
འདུན་བྲལ་གྱིས་བྲག་བཏབ་པའི་བགྱིས་ལྷན་པོར་དགའ་འདུན་སྤྱི་ལོ་སློབ་
ཡོད། ༡༩༢༥ ལོར་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོས་བྲག་བཏབ་པའི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་
བྲམས་པ་སྤྱི་ལོ་དགའ་འདུན་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སློབ་ཡོད། ༡༩༣༠ ལོར་ཀུན་
མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་བྲག་བཏབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་འབྲེལ་ལ་དགའ་
འདུན་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སློབ་ཡོད། གཞན་ཡང་ཆོས་ལུགས་སོ་སོར་མཆོན་

ཉིད་དང་གསང་སྤྲུལ་གྱི་བཤའ་བྱ་དང་སྤྲུལ་བྱ་མང་པོ་ཡོད། དེ་དག་གི་ནང་
ནས་བཞི་ཆ་གཅིག་གས་གསུམ་ཆ་གཅིག་ནི་སློབ་གཉེར་ཚུལ་མཐུན་གནང་
མཁན་དང་། ཆ་གཅིག་ཙམ་ནི་སྤྲུལ་བ་གཙོ་བོ་དང་། ཆ་གཅིག་ཙམ་ནི་དགོན་
པའི་འཛིན་སྐྱོང་དང་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་བ་ཡིན། ཆ་གཅིག་ཙམ་ནི་རབ་
བྱུང་གི་གསོལ་བཟུང་སྟེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཕྱང་བྱེད་མཁན་རེད།

སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་མིན་ནི་བཤའ་སྤྲུལ་ཚུལ་མཐུན་རྒྱས་
མིན་ལ་རག་ལུས། བཤའ་སྤྲུལ་ཚུལ་མཐུན་རྒྱས་མིན་ཡང་ཆོས་སྟེ་ཁག་ཏུ་ཆོས་
མཐུན་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་ཆགས་ཚུད་བྱུང་མིན་ལ་རག་ལས་པས། འཛིན་སྐྱོང་
ཆོས་མཐུན་བགྱིས་པའང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆ་རྒྱུན་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན། དེར་
བརྟེན་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་དང་མི་མང་གི་ཁེ་ཕན་ལ་གཞིགས་པས་ཆོས་
སྟེ་ཁག་ཏུ་འཛིན་སྐྱོང་སྒྲིག་སྐྱོད་ཀྱི་ཐད་བསྐྱར་བཅོས་དགོས་པ། བསྟན་པ་ལ་
ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཆོས་བཟོད་མེད་ཀྱི་དགོངས་འཆར་རེད།

དེ་བཞིན་དགོན་སྟེ་ཁག་ཏུ་བཤའ་སྤྲུལ་འཆད་ཉན་རྒྱས་ཐབ་གཙོ་བོར་
མ་བྱས་པར་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྒྱས་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་ནི། བྱིས་པ་
མཉམ་ལས་ཆོགས་པའི་དོན་གྲུབ་ཟེན་པས། དེ་ཐོག་མིང་བསྐྱར་སྤྲུལ་ན་བསྟན་
པ་ལ་ཆ་འབྱིན་མི་འབྱུང་བའི་ཕན་ཐོགས་ཡོད། དེ་བཞིན་ལུགས་སྟོལ་རྩིང་རུལ་
དང་ཆོས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་ལེགས་བཅོས་ལ་འགོག་རྒྱུ་བྱེད་པའང་
མཆེ་བ་སྤྲས་པའི་བསྟན་པའི་སྟོག་ཅ་བ་མཁན་རེད།

བསྟན་པ་ལ་སྦྱང་ནས་དད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བསྟན་པ་རང་གི་སྦྱོན་བདག་
ལྟ་བུ་དང་། རང་ཉིད་དེའི་གཞིག་པོ་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་བཅངས་པ་ཡིན་ན། བསྟན་

པའི་སྤྱི་ཁྱེད་པས་སྤྱོད་པ་ཤུགས་ཀྱིས་བྱང་ཡང་། རང་ཉིད་སྤྱིན་བདག་ལྟ་བུ་དང་
བསྟན་པ་རང་གི་གཡོག་པོ་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་ཅན་དེས་བསྟན་པ་རྒྱས་ཐབས་
སྤྱུ་ཁུར་བཙོན་དོན་པན་མི་འབྱུང་བས་དེ་དོན་ལེགས་པར་བརྟག་སྟེ། རང་གིས་
རང་ལ་སྤྱོད་ལུག་ནན་ཟབ་དགོས་པ་ཅིས་ཀྱང་དགོངས་འཇགས་འཆའ་སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༡ གྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༤ ལ།

ཡཔོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡ ཉིན་ཡཔོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
སྤྱི་མཆོམས་གྲུབ་བསྟུན་གཞུང་འབངས་ནས་བརྟན་བཞུགས་འདེགས་འབྲུལ་
ཟེན་བ་དང་། གཞུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་ཞོར་གྲུས་འབངས་རིགས་
སློབ་ཏུ་འང་སློབ་ཁབས་བཅགས་བཀའ་ངོན་ཆེ་ཐོག་ཆོགས་ཁང་དུ་དགེ་སློབ་
ཡོངས་ལ་བཀའ་སློབ་སྦྱུང་བ་ཞལ་བ་ལྟས།

འདིར་ཡང་སློབ་གཉེར་བ་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་སོ་སོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་
སྤྱིར་བཏང་རིག་གནས་དང་། དེར་དུས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་རིག་གནས་སོགས་གང་ཅིར་
ཤེས་ཡོན་གང་ལེགས་བྱུང་ནས་ད་དུང་དེ་རྣམས་སུ་མཐུད་གོང་མཐོར་གཏོང་
རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་བཞིན་དུ་དེ་རྣམས་སློབ་བཏང་གིས་འདི་ཕྱི་གཉིས་པན་ཆོས་
ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཞིག་བྱ་བར་སློབ་དང་འདུན་བ་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་རྟེན་ནས་སློབ་
གྲྭ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འཛུལ་ཞུགས་ཐུབ་པ་ནི་ཉ་ཅང་ལེགས་པོ་རེད།

འདིར་ཞུགས་ནས་ཀྱང་ད་བར་དཔེ་ཆའི་སློབ་སྦྱོང་ལ་འབད་བཅོམ་ཆེར་
བསྐྱེད་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་ཡག་ཐག་ཆོད་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ཙཱ་ཅོད་
རྒྱགས་སྐབས་སུ་ཉམས་ཞིབ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་དུས་ཡུན་དང་སྐབས་
སྟོབས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོགས་ལ་གཞིགས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཉ་ཅང་ལེགས་པོ་
ཐོན་འདུག་པས་ཆང་མར་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད།

ད་དུང་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཞེས་པ་འདི་སྤྱིར་བཏང་གི་རིག་གནས་ཁག་

ལྷ་ར་ལས་སྤྱོད་པོ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན་པས། འཕྲུལ་གྱི་དཀའ་ཆོག་ས་རྒྱུ་རིག་ས་
ལ་མ་བཟོད་པར་ཞུས་པ་དང་། བཙོན་པ་འདོར་བ་སོགས་མ་བྱས་པར་རྒྱན་དུ་
གཏུག་བསྐྱོད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཡང་དཔེ་ཆ་སྟོན་ག་
སྐབས་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལ། དཔེ་ཆ་དང་ཁ་བྲལ་ཆེ་བཟེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་
སོགས་མིན་པར་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་མྱད་པར་བྱག་བསྐྱད་པ་ལྟ་བུ་བཏན་པོ་ཞིག་
ངས་པར་དུ་བྱེད་དགོས།

སྟོབ་གཉེར་བྱ་ཚུལ་ཡང་ཡིག་ཅིས་སྟོབ་སྟོང་ལྷ་ར་བཟོད་དོན་རང་གིས་
ཤེས་པ་དང་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་ངོ་སྟོན་ཐུབ་པ་ཙམ་ཞིག་མིན་པར། གང་ཤེས་པ་
ནམས་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་ཉིད་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་ལེན་དུ་སྦྱར་ཐུབ་
པ་ཞིག་ངས་པར་དུ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྷ་ར་མིན་ན་ཆོས་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་ཞེས་པ་རིག་
གནས་གཞན་ནམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་།
རང་ཉིད་ལ་སྦྱབ་པ་ཉམས་ལེན་མེད་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ངེ་ལྷ་ར་བཤད་ཀྱང་སྟོང་
བཤད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་གཞན་ལ་པན་རུས་ཤུགས་ཆེ་འབྱུང་མི་ཐུབ།

གཞུང་ཆེན་ནམས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་ནི་རང་
གི་སེམས་འདུལ་བ་ལ་པན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་བྱེད་རྒྱ། ཕྱི་ནང་
གི་ཀུན་སྟོན་ནམས་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་འབྱུང་བའི་སྦྱད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡོན་
ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་སྟོན་པ་ཆོས་འདུལ་བ་དང་། སྦྱབ་པ་ཉམས་
ལེན་སེམས་ལ་སྦྱར་ཚུལ་སོགས་པར་བྱིན་དང་། དབུ་མ་ཆེན་པོ་སོགས་ནས་
གསུངས་པ་ལྷ་ར་ཡིན།

སྟོབ་གྲུ་པའི་བཙུགས་པའི་དགོས་དོན་དང་། དམིགས་ཡུལ་སྟོར་ནི་ཐོག་

མར་སློབ་གྲ་དབྱ་འབྲེད་སྐབས་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་སྐད་ཆ་བྱང་ཡོད་ཀྱང་མང་
ཆོགས་ལ་བྱང་མེད་སྐབས་དེ་རིང་ཅུང་ཟད་བཤད་ན་བསམ་པ་བྱང་།

དམིགས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་ལས། དང་པོ། གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་
ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱས་ནས་མཐར་ཐོས་བསམ་ལས་བྱང་བའི་དོན་
ལ་སློམ་པ་ཅེ་གཅིག་གིས་ཆེ་དང་སྐྱབ་པ་མཉམ་པ་ཞིག་བྱང་ན་ནི། དཀོན་
མཆོག་གོང་ལུང་དང་། ལྷ་རབས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་མཁན་ཡང་འདི་
ཁྱེད་ནས་རེ་བྱུང་ངེས་པར་དུ་ཡོང་མཛོག་ཁ་པོ་རེད།

དམིགས་ཡུལ་གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ལྷ་རྒྱའི་
དམིགས་ཡུལ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་རང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་
བྱས་ནས་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སློབ་སྟོན་བྱ་བ་སོགས་གཞན་པན་བསམ་པ་དང་།
རབ་བྱུང་ཉལ་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་པའི་སློན་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་
ལྷ་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྟོན་བྱེད་པ་ལ་རབ་བྱུང་ངེས་
པར་དུ་སྐྱབ་དགོས་པ་སོགས་མིན་ཡང་། ཐུན་བྱ་ཀུས་ལྷགས་ཆེ་བ་དང་། རང་
གཞན་གཉིས་ཀར་པན་རྒྱབས་ཆེ་བ་ཞིག་འབྱུང་སྐད་དུ་རབ་བྱུང་བསྐྱབ་པ་རེད།

དེ་ཡང་སྤྱི་ཆོགས་འཛིན་སྦྱང་མཁན་པལ་ཆེ་བ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཆད་
ལོན་པ་ཤི་སྟག་བྱུང་ན་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་གཡོ་སྒྱུ་ཁྲམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་
ངལ་ནམས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཞེས་པ་མིང་
དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་འབྱུང་གི་རེད། ད་བར་བོད་ཀྱི་གནས་སྐངས་ནི་ཕྱིའི་ས་རྒྱ་
ཏ་ཅང་ཆེ་བ་ལ། ནང་མིའི་གྲངས་འཛོར་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཀུས་ལྷགས་རྒྱང་
བས། ས་གནས་འཛིན་སྦྱང་སོགས་གང་ཅིར་ཀུས་པ་སྤྲིན་པོ་ཞིག་གཏན་ནས་

བྱུང་མེད་པར་བརྟེན། སྤུས་སྤུ་མ་འོངས་པར་བོད་གསར་པའི་འཛུགས་སྐྱོན་
སྐབས་སུ་ཆོས་སྤིད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བྱ་ཕྱོགས་སོགས་ལས་སྡེ་གནད་ཆེ་བ་གཙོ་
བོ་འགའ་ཞིག་རབ་བྱུང་པོ་མོ་རྣམས་ནས་འགན་ཁུར་ཞབས་ཁུ་བྱུང་བ་
བྱུང་བྱུང་སྤྱུང་བ་པའི་རྒྱུ་ལྡན་སྤུ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མི་ཡོང་ངམ་སྟེ་འོན་
ཀྱང་འདི་ནི་རེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཙམ་ལས་མ་འོངས་པར་དངོས་སུ་རི་ལྟར་
འབྱུང་མིན་སོགས་ནི་ད་ལྟ་ཆོད་ཐིག་གི་མ་རེད།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན་ནི་བཟོ་ལས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ལས་དོན་
ཁག་གཞན་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་བྱིས་པ་པོ་མོ་རྣམས་ནས་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་སྐབས་
ཏེ། དོན་དུ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཞབས་འདེགས་རྣམས་ཞིབ་ཆགས་པོ་
དང་། འཕུས་ཆང་བ་ཞིག་སྐྱབ་བྱུང་ན་སྤིན་པོ་ཞིག་འབྱུང་གི་རེད།

དེ་མཆུངས་སྤིང་སྤྱོད་ལམ་ཡག་པོ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འགའ་
ཞིག་ནང་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བློ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ལ་སྤིང་ཆོས་པ་འདྲ་ཆགས་པོ་
དང་། འགའ་ཞིག་ནང་གཙོ་ཆེ་ཁུལ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་གང་འདྲིལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་
གཞན་གཉིས་འཕྲུང་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལའང་པན་ལས་གཞོད་
ཆབས་ཆེ་བ་ཡོད། རང་གིས་གང་ཤེས་པ་རྣམས་ལག་ལེན་དུ་བཀལ་ནས་ལྟ་
སྤྱོད་ཡག་པོ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་ཆོས་འཆད་པ་ཡིན་ན། གཞི་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསོད་པ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད་ལ། གཞན་ལ་པན་སོགས་ཆེ་བ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདྲིན་པའི་མིང་དོན་མཆུངས་པ་རེད།

ཁྱེད་ཆོ་ད་བར་སྤྱོད་ལམ་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད་རེད་ལ། ད་དུང་ཡིན་ནའང་
ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། གཞན་ཡང་འདིར་ཡོད་ཁྱེད་རང་ཆོ་པལ་ཆེར་སློབ་བྲའི་

འཛིན་རིམ་དམའ་རིམ་ནས་རིམ་བར་བརྒྱད་དེ་ཐོན་པ་ཤིས་ལྷག་ཡིན་པར་བརྟེན།
སྒོ་བ་གྲའི་འཛིན་སྐྱོང་སོགས་གང་ཅིར་ཉམས་སྐྱོང་ཅི་ཆེ་བྱང་ཡོད་པས། ཕྱིས་
སུ་སྒོ་བ་དག་སོགས་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཆེ་དེར་དུས་སྒོ་བ་གྲ་ཁག་གི་བོད་དག་
ནམས་ལས་ཀྱང་ཐོན་བྱ་རན་པ་ཞིག་འབྱུང་རེ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལྷར་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་
སྐད་ཡིག་སོགས་ཀྱི་ལག་ཁྲིར་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེར་དུས་འཛམ་སྐྱིང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་
ཤེས་རིག་གནས་ཚད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱས་ནས། བར་ལྷར་དུ་ཆོས་
ཀྱི་སྒོ་བ་སྐྱོང་སོགས་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་ཁག་ལ་འཛིན་
སྐྱོང་གཅེས་སྤྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱུང་སྤེལ་བྱེད་རུས་པ་ཞིག་བྱང་ནའང་ཤིན་ཏུ་
ལེགས་པོ་རེད།

ཆོས་དངོས་སུ་སྐྱབ་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རང་གི་སྒོ་སྤྱོད་པས་དང་
འབད་བཅོཙ་གྱིས་སྒྲོགས་ན་དམིགས་བསལ་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་གང་ཡང་མེད་
དེ། སངས་མ་རྒྱས་བར་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྤྱོགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་
བ་སོགས་རང་གིས་གསར་སྤྱོད་མི་དགོས་པར་ཡར་བཞུགས་པ་རྩི་འཆང་གིས་རི་
ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཤབ་ཟེན་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཆོག་ཏུ་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལྷར་ན་ཆོས་པའི་གས་སུ་ཞུགས་ནས་གོང་གི་དམིགས་ལུལ་གཉིས་
པོ་གང་རུང་ལའང་མ་ཞུགས་པར། ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཀྱང་
སྐྱབ་པར་མི་བྱེད། ཕྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ཀྱང་ཞུ་མི་རུས་པ་ལ། དག་ཏུ་
སྐྱབས་འགོ་འདོན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་དང་། ལུས་ལ་ཆོས་གོས་ཀྱི་ན་རུས་ཙམ་
ཞིག་ཡིན་ན་བོད་དུ་ཟ་འདྲེ་ལུང་པ་གང་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱར་གཤོན་མི་ཟ་བས།
ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སྒོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ད་དུང་ཆོས་པའི་གས་

སུ་སྤྲོད་དགོས་པའི་ཁྲལ་འགའ་མཁན་སུ་ཡང་མེད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་ཚུལ་
སྤོང་གི་སྤྲོམ་པ་སོགས་ཀྱང་ཡར་འབྱུང་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་
རེད། དེར་བརྟེན་རབ་བྱུང་ནས་བྱིར་ཐོན་རྒྱུ་དང་དགོངས་པ་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ནི་ལས་སྐྱེ་
ཤོས་དེ་རེད། དེས་ན་གོང་གི་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་སེམས་ལ་བཞག་སྟེ་རྒྱུན་དུ་
ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བགྱིས་ནས་མཐར་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་དུ་བབས་
ཐུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས། ད་བར་ཆང་མ་ཡག་ཐག་ཆོད་བྱུང་འདུག ད་
དུང་འབད་བཙོན་གཉུག་བསྐྱེད་དགོས། ཆང་མར་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས།

ཞེས་དང་དགེ་སློབ་སོ་སོ་ནས་དྲོགས་གཙོད་བྱི་བའི་རིགས་ཡོད་མེད་
ཀྱི་བཀའ་བཅད་དང་བཅས་དགྱེས་གཟིགས་ཞིབ་ལྟོད་ངང་ཁང་མིག་སོ་སོར་
གཟིགས་སྒྲོར་བཀའ་བྱིན་ཆེ་བར་མཛད། ཀུས་ཅག་དགེ་སློབ་ཆོའང་ཆོགས་
ཁང་གསར་པར་ཞབས་བཅགས་བྱིན་ཆེན་པབ་པ་དང་གསུང་གི་བདུད་ཅི་སྟོང་
ལ་བཅངས་པས་རང་འགན་གྱི་བྱ་བར་སློབ་ལྷག་པར་འཕེལ་བ་སོགས་སྐལ་
བཟང་གི་དཀའ་སྟོན་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་པས། བྱིན་ཆད་ཀྱང་རིགས་ལམ་སློབ་
གྲ་ནམ་འཆོའི་བར་གསུང་གི་བདུད་ཅི་འདིའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ཞིབ་སྤང་སྤང་མ་
འཛོལ་བར་བྱེད་རྒྱའི་བློ་རྟེན་དུ་དཔར་སྐྱེན་ཞུས་པ་ལགས་སོ། །

སློབ་གྲའི་ལས་དམ་གྱི་བཤད་པ།

གོང་གསལ་ལས་དམ་དེའི་ནང་འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི། བཤད་སྐབས་འཁོར་
ལོ་གསུམ་མཆོན། འཁོར་ལོ་གསུམ་དབར་དར་ཆོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ནི་
ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྐབས་དུ་དུང་བར་མཆོན།

རྒྱལ་ཏུ་གངས་རིས་མཛེས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ལྗོངས་མཆོན། གངས་རིའི་ཅེ་
གསུམ་དུ་འགྱེངས་པ་ནི་བོད་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོས་རྫོགས་པར་ཡོད་
པ་མཆོན། ཉི་མ་དང་ཆེ་བས་བརྒྱན་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་ཅེར་
སོན་པའི་གསང་སྤྲུགས་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆང་ལ་མ་ཉོར་བ་ཡོད་པར་
མཆོན། མདུན་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་མཆོ་ཆེན་ཡངས་ཤིང་འབྲིལ་བ་ནི།
ཐེག་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོས་མཐའ་དག་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ལྔ་སྟོན་མ་འཛིན་སྤྱོད་སྟེལ་
གསུམ་གྱིས་ཞི་བསིལ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་དར་ཞིང་ཡོད་པས་
འཛད་མེད་དུ་སྤྱོད་བཞིན་པ་མཆོན། མཐའ་ནས་བསྐྱས་བསྐྱར་བ་ནི་བོད་ཀྱི་འགྲོ་
བ་ཆགས་ནས་བཟུང་སྟེ་འབགས་མཆོག་སྤུན་རས་གཟིགས་སམ་བད་དཀར་
འཆང་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཞིང་འཆོ་བ་མཆོན་ནོ། །

བཤད་སྐྱབ་འཁོར་ལོ་གསུམ།

བཤད་སྐྱབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི་སྟོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོ། སྤྱོད་
བ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ། །

སྟོག་པ་ཐོས་བསམ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་
བཅས་པ་ལ་རང་སློབ་གང་སྟོགས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྟོགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལ་ཟེར།

སྤྱོད་བ་བསམ་གཏན་ནི། དེ་དག་གི་བརྗོད་དོན་ཡིད་ལ་བཞག་སྟེ་དབྱང་
འཛིག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་མ་བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་ཟིན་སྟེལ་བ་ལ་ཟེར།

བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། གཞན་དོན་ནམ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་
པའི་དོན་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་ནམ་དབྱེ་དབྱང་དེ་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་ཞུ་

སྤྱབ་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་དག་ལ་རྟག་གྲུས་གཉིས་འབྲུས་བྱེད་པ་ལ་འཁོར་ལོ་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །

སྤྱིར་མིའི་འགྲོ་བ་ལ་བྲིམ་བ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། བྲིམ་
བ་ནི་གཙོ་བོ་ནོར་སྤྱང་སྤེལ་གྱི་བྱ་བ་དང་། དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་གི་བྱ་བ་མང་
ཞིང་དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ནི་བྲིམ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཕམ་མཆོག་ཏུ་
གྲགས་པ་བཞིན། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱ་བ་གཙོ་བོ་ཡང་སྤར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
ཞལ་བཞུགས་པ་དང་དེ་ནས་མི་རིང་བའི་སྐབས་སྟོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྤྱོད་
བ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། གཞོན་པ་རྣམས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་དང་སྟག་
པར་སྟོག་པ་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་བས་དུས་འདའ་དགོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་
བགྲེས་སོང་རྣམས་སྟོག་པ་ཐོས་བསམ་མ་འབྱོར་བའམ་བྱས་ཟེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
སྤྱོད་བ་བསམ་གཏན་གྱིས་དུས་འདའ་དགོས་པ་འདུལ་བའི་སྟེགས་བམ་སོགས་
སྟོན་པའི་མཛད་རྣམས་དུ་མ་ལས་གསལ། སྐབས་དེར་རབ་བྱུང་རྣམས་ནི་འཆོ་བ་
སྤེལ་ཡུལ་དགོན་པའམ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་པ་མི་དགོས་པར་ཉིན་རེའི་བསོད་
སྟོམས་ལ་བརྟེན་ན་འཆོ་བ་འཐུས་ཆང་ཡོད་པས་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་བྱུང་
ཡང་རུང་མོད། དུས་བྱིས་རབ་བྱུང་རྣམས་འཆོ་བ་ཉིན་རེའི་བསོད་སྟོམས་ལ་
བརྟེན་ཐུབ་ཐབས་མེད་པས་འཆོ་བའི་བསྟེ་གནས་ཤིག་ངས་པར་དགོས་བརྟེན།
དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་པ་ཡོད་པའི་དགོན་སྡེ་མང་པོ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་དང་།
དེ་ཡང་ཆོས་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པའི་བྲིམས་ལུགས་གཙང་མ་སྤྱོད་པའི་སྟོན་ས་
སྟོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྤྱོད་བ་བསམ་གཏན་ལ་གཞོལ་དགོས་པར་མ་ཟད།
འཁོར་ལོ་སྤར་གཉིས་ལེགས་པར་འབྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཆོགས་པ་དེར་བྱ་བ་ལས་

ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་ངེས་པར་ཆང་དགོས།

ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཡིན་ན་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་དགོས་
པས་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྦྱངས་པའང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་གསུམ་
གང་རུང་གི་སྦྱངས་འབྲས་ལྡན་པ་ཞིག་མེད་ན་རབ་བྱུང་གི་བྱ་བ་མི་འབྲུབ་
པས་རབ་བྱུང་གི་ཉགས་ཅམ་མོ། །དེ་གསུམ་ག་ལ་མཁས་ཤིང་ཚུབ་པ་ཞིག་
ཡིན་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན་སྤུལ་དུ་བྱུང་བས་རང་གཞན་
ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་ངོ། །

སྤྱིང་བ་བསམ་གཏན་དང་སྤྱོད་པ་ཐོས་བསམ་གང་རུང་ལ་འབྲུས་ཤིང་
ལག་ལེན་དུ་བསྐྱེལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་རབ་བྱུང་བའི་དགོས་པ་ལེགས་པར་བྱུབ་
པོ། །དེ་གསུམ་གང་རུང་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ནི་མེད། རྒྱ་མཆོན་
དེའི་ཕྱིར་ན་རིགས་ལམ་སློབ་བྱ་འདིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་སློབ་
སྤྱིང་བཀྱིས་དང་བཀྱིད་བཞིན་ཡིན་ན་རིམ་པར་བཤད་སྐྱབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་
ལ་མཁས་པའི་བྱ་མཆོག་འཛད་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་རེ་འདུན་དང་བཅས་དེ་ལྟར་
བྲིས་པ་ལགས་སོ། །

རིགས་ལམ་སློབ་གྲུའི་ལོ་རྒྱུས།

རིགས་ལམ་སློབ་གྲུ་གསར་འཛུགས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ཕྱི་རྒྱལ་རིགས་ཚོགས་ཁག་གི་ཐུགས་རྟེན་མེད་ལ་བརྟེན།
གཞི་རིམ་སློབ་གྲུ་ཁག་མང་དུ་འཛུགས་སྤྱོད་ཐུབ་པ་ལས་ལོ་རེ་བཞིན་སློབ་
ཐོན་རྗེ་མང་འགོ་དང་འགོ་ཐུས་ཀྱང་། ཐོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་མཐོ་
སློབ་མར་ཏ་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གྲུ་གཅིག་ལུ་ལས་འཛུགས་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན།
གཞི་རིམ་སློབ་ཐོན་དག་རིམ་ཅུམས་སློབ་སྦྱོང་ཐུ་མཐུད་བྱ་ཡུལ་རྒྱ་གར་མཐོ་
སློབ་ཁག་གཅིག་ལུ་ལས་མ་ཆེད་པས། སློབ་སྦྱོང་མཐར་འབྲིལ་བྱ་རྒྱུའི་དཀའ་
ངལ་རྗེ་ཆེར་འགོ་བཞིན་པའི་ཁར། ཆེད་དུ་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་ཆོས་
ལ་དོ་སྣང་དང་དད་མོས་ཆེ་བ་ཐོན་དང་འཐོན་རྒྱ་མང་ཞིང་། ཁོང་ཆོ་མཚན་ཉིད་
གཞུང་ཆེན་མོར་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུའི་མདུན་ལམ་མ་ཆེད་པར་མི་འདོད་པའི་ལམ་
དུ་འགོ་དགོས་པ་དུ་མ་བྱུང་ཡོད་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཅེ་བརྒྱལ་དུ་འགོ་
ཉན་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གཉེར་ཅན་ཅུམས་བདག་གཅེས་མ་ཐུབ་པས་སློ་པམ་
ཆེ་ཐོག་དུང་སློབ་གྲུར་འགྲིམ་བཞིན་པའི་ནང་དུ་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་ཆེ་བའི་རབ་
བྱུང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཆོས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་མཐོ་
སློབ་གཅིག་ལྟར་དུ་དགོས་པའི་འཛོད་བསྐྱེད་ཡང་ཡང་ཁྱུ་ཡི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་
ནི་རྒྱ་གར་ས་ཁུལ་དུ་ཐོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་མང་པོ་གསར་འཛུགས་ཐུབ་ཡོད་ཀྱང་།
དེ་ཆོའི་འགན་འཛིན་ཅུམས་པ་ངན་ལང་ཤོར་བའི་སྤར་སློལ་ལ་གཅེས་འཛིན་ཆེ་

བཀས་པས། དེང་དུས་སློབ་གྲུང་འགྲིམས་པའི་གཞིན་རྒྱ་ཚོ་དེ་ལ་དགའ་མོས་མི་
 བྱེད་པ་རེད། ཁོང་ཚོའི་རེ་འདོད་ལྟར་ལམ་སློབ་གསར་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་གནང་
 དུས་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་བཅའ་མང་པོས་ལུས་སློབ་ལྟོས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ནང་
 པའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་འདི་དག་སྤྲུལ་བྱ་འཛིན་མི་ཐུབ་པ་ཆགས་རྒྱ་ཉག་
 གཅིག་ལ་བརྟེན། ཆོས་ལ་ལྷག་བསམ་ཆེ་བའི་བོད་རིགས་ཚོར་སེམས་ངལ་
 འབར་མ་ཞིག་མདུན་ནས་མདུན་དུ་མཆོང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་
 ཏུ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གལ་ཆེ་ནམས་སློབ་ཁྱིད་ཐུབ་པའི་དགེ་ཆུན་ཡང་ལྷག་
 རྒྱ་ཆེད་པའི་རྗེ་བླ་བཞེས་རྒྱུན་མར་གཏོང་རྒྱའི་དམིགས་ལུལ་མེད་ཀྱང་རིམ་
 པས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ནམས་ཀྱང་ཉམས་བརྒྱག་འགྲོ་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་མདུན་ནས་
 མདུན་དུ་སླེབས་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ གྱི་ཟླ་
 ༡༠ པའི་ནང་རྟ་ས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གཉིས་པར་ཡལོང་ས་
 ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་དབུ་བཞུགས་སར་སྐྱེད་སློང་བྱུང་བས། ཡལོང་ས་
 ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་དེ་འདྲ་བའི་དོན་གཉེར་ཅན་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་མེད་
 ཐུན་ལ་མཛོན་མེད་ཐོག་ནས་མིང་ཐོ་ལེན་དུ་འཇུག་གནང་བཞིན། མ་སུ་རི་སློབ་
 བྱིས་གཉིས་ནས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་ཐོན་པ་དང་ཐོན་འགྱུར་གས་
 ནས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་དང་། ཁྲལ་རྟོར་དང་སིམ་ལའི་གཞི་སློབ་ནས་ལྷ་ཙམ་བྱུང་
 མོང་། དེའི་མིང་གཞུང་བཅོས་ནས་སྐྱ་སྐར་ཡིག་ཆ་དང་བརྒྱད་ཡལོང་ས་ཆེན་པོར་
 འབུལ་གཏོང་ཞུས་པས། དེ་ལྟ་བུ་སློབ་གྲྭ་འཇུགས་རྒྱའི་མཐུན་རྒྱུན་འདི་ཡིན་
 མེད་ཀྱང་། གལ་ཆེ་དོན་ཆེན་ལ་གཞིགས་པས་དཔོངས་པ་རྒྱ་ཆེ་གཏོང་ཟུང་།

ཀྱིས་གནས་སྐབས་ཚོད་ལྟའི་ཆེད་དུ་རིགས་ལམ་སློབ་བྲ་ཞེས་པ་ལོ་ཤས་རིང་
འཇུགས་རྒྱའི་གོ་སླེག་རོབ་ཅམ་བྱ་བ་ནས་སྤན་ལ་དེའི་དགོ་ཆུན་དུ་ཡོང་དགོས་
ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་ཐེབས་བྱུང་། དེའི་ནང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་ཡོད་པ་དང་
དེད་དུས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ཐེབས་པ་གཉིས་ཆོགས་ཤིག་དགོས་ན། དེ་ཁྱེད་རང་ལས་
འོས་བབས་མི་འདུག་ཅེས་འཁོད་འདུག གུས་པའི་བསམ་པར་དེ་ནི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱི་སློབ་བྲ་ཡིན་པས་དེར་སློབ་ཁྲིད་གནང་མཁན་སྤན་ལས་མཆོན་ཉིད་སྦྱངས་
པ་ཆེ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། གཞི་སློབ་ཁག་དུ་ཆོས་དགོ་འོས་པ་ནི་ཆེས་ཉུང་བར་
བརྟེན། སྤན་རང་སློབ་དགོ་འདི་ཐུར་བཞག་ན་པོད་རིགས་གཞོན་ཏུ་ཆོར་པན་
ཐོགས་ཆེ་བ་ལས་མཆོན་ཉིད་སློབ་དགོ་བྱས་ན་དེ་ཅམ་པན་ཐོགས་མངོན་མི་
བྱུང་པས་ཅི་དག་སྦྱུང་པའི་སེམས་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་།

འོན་ཀྱང་རང་གི་མདུན་ལམ་ལ་སོམ་ཉིར་གྱུར་ཆེ་སྒྲ་མར་ལུང་བརྟག་ཞུ་
སློལ་ཡོད་ན། ད་ལན་དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་དབུ་ཁྲིད་གཅིག་
སྦྱོགས་བཀའ་འདིན་ཅན་དེ་ལྟ་བུས་བཀའ་གནང་བར། རང་གིས་འཛོན་མིན་ལ་
མ་ལྟོས་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་བསྐྱབ་དགོས་སྦྱུང་པའི་སེམས་བྱུགས་བསྐྱེད་དེ་
བཀའ་བཞིན་བསྐྱབ་རྒྱའི་ཞུ་ལན་བུལ་བ་ཡིན།

སྐབས་དེར་མ་སུ་རི་སློབ་བྲ་ཆེན་པོར་དགོ་ཆུན་བྱས་ནས་ལོ་བརྒྱུད་
དང་ཆོས་དགའི་ལས་འགན་ལེན་བཞིན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤན་རང་གིས་ཡོན་དང་
འཛོན་སྦྱངས་ཆེ་བ་མིན་ཡང་སྦྱེས་དབང་གིས་སློབ་བྲའི་འགོ་དམངས་ཆང་མས་
རང་ལ་དགའ་མོས་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། རང་ཡང་སློབ་བྲའི་ནང་པོད་རིགས་ཀྱི་སྤི་
ཞུ་བསྐྱབ་རྒྱུར་སེམས་སློབས་ཆེན་པོ་ཡོད། སྤྱོགས་གཅིག་ནས་བསམས་ན་

སློབ་གྲྭ་འདི་ཐུར་བསྐྱེད་ན་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་
ཞུས་པ་ཙམ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་དེར་ཕྱིན་ན་བསྟན་པ་དང་ཤེས་རིག་མི་
མང་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་ཞུ་བསྐྱེད་ཆུ་ལྷག་པོ་ཞིག་སྤང་བས། དེར་བཅར་བྱུང་ན་
སེམས་ཤུགས་དང་རྩེ་བཙོན་གྱི་དེ་དང་མཚུངས་པ་ལྷག་པོ་ཞིག་དགོས་པར་
རང་གིས་རང་ལ་སྦྱུང་ལྷག་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱ་བ་གཅིག་རྗེས་དབུས་སོ་
སའི་ཀྱི་ནས་དགོངས་ཁོལ་བྱུང་སྟེ་རྩ་སར་ཞབས་བཅར་ཞུས།

ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཇུག་བཅར་སྐབས་ཞུ་བ། ཡལོང་
ས་མཚོག་ནི་སྤྱི་ཕྱིར་ན་རིམ་ནས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་རྩར་
བཙོན་དེ་ལྷ་བྱུར་མཛད་པ་མ་ཟད། ད་ཆ་སྤྱི་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དུས་འདིར་
གྲུས་ཅག་སོས་དལ་དུ་སྡོད་ག་ལ་ཤོད། བསྟན་པའི་འགན་ཁུར་ནི་རྒྱལ་བ་རིན་
པོ་ཆེ་དང་བོད་གཞུང་རྒྱུད་པ་ལ་བྱུག་པ་མིན་པར། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཡུན་
རིང་དུ་སོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁྲི་ཡང་བྱན་དབང་པལ་ཆེར་ནི་རང་སྟོགས་བདེ་
སྐབས་ཁོ་ན་མཛད་ཀྱིན་འདུག

ཡརྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྲར་བུལ་བའི་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་གསུམ།

༡༽ དཔལ་རང་བཤད་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམན་པས་རྫོ་ཐོགས་ཡོང་རེ་
བྲལ་ཡང་། ཡལོང་ས་མཚོག་དང་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་བཀའ་བྲིན་ཅན་རྣམས་
བྱུགས་མ་ཁྲིལ་བའི་ཆེད་དུ་སློབ་གཉེར་བ་དེ་དག་དང་ཐོབ་ཐང་གཅིག་གྱུར་དང་
གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཐོག་ཁུར་བཙོན་ལྷག་པོ་བྱ་རྒྱུ་དང་།

༢༽ སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་སློབ་སྦྱོང་གནང་མཁན་ནི་ཐོག་མར་

མི་མང་ཉམ་ཚུང་དང་གཞོན་གས་ནས་ཡོང་དགོས་པས། སྤན་གལ་རིམ་དང་
གོ་གནས་ལ་མི་བལྟ་བར་ཁོང་ཆོ་དང་མཉམ་འབྲེས་མཉམ་གཤེགས་ཀྱིས་སྤྱི་
ཁྱེ་བསྐྱབ་རྒྱ་དང་།

༣༽ རང་གི་ཁེ་དབང་ཡོངས་རྫོགས་སློས་བཏང་ནས་རང་རྒྱས་ཅི་ཡོད་
བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བཅད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་གསུམ་ལུལ་བ་ཡིན།

ད་ལྟ་སློབ་གྲྭ་འདིའི་སྤྱི་ཁྱེ་བསྐྱབས་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་ལྷག་ཙམ་སོང་རིང་
དམ་བཅའ་དང་སོ་གཉིས་དང་མི་འགལ་བར་རང་གི་འདོད་པ་ཁེངས་པ་བྱུང་ལ།
ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་མི་འགལ་བའི་སེམས་ལུགས་ཇི་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། རང་ལ་
སྤྱིས་སྤྱངས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཚུང་བར་བརྟེན་དམ་བཅའ་གསུམ་པ་དེ་རྒྱས་ཐོན་ཡོང་
རྒྱ་དཀར་ཆེགས་ཆེ་བས་རང་གི་ལྷག་བསམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཤེས་ཡོན་འགྲོ་མ་
ཐུབ་པའི་སེམས་ངལ་ཅི་ཆེ་ཡོད།

དེ་ནས་སློབ་ཆུང་དང་སློབ་ཁྱིད་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་གཞི་བཅས་ཀྱི་འཆར་
གཞི་སྤྱན་ལྷོ་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་དགོས་པའི་དམིགས་ལུལ་དང་དགག་
དགོས་ཅི་ཡོད་བཀའ་སློབ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་ཐོབ། འཆར་གཞི་དེ་ནི་གནའ་དུས་
ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོའི་སློབ་སྦྱང་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་དེང་དུས་ཀྱི་འཛིན་
སྦྱང་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོག་བཟོས་པ་ཡིན།

སློབ་ཆུང་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་པལ་ཆེ་བ་འབྲས་སྤྱངས་སློབ་ཁྱིད་གྲྭ་ཆང་ལྟར་
བྱས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤན་རང་སློབ་ཆུང་དེ་གའི་ཐོག་སྦྱང་གོམས་
ཆེ་བར་བརྟེན་མགོ་དང་མཛེང་པ་མཉམ་དུ་ཕྱིན་པ་རེད་ལ། དགེ་སློབ་དབར་
དཀར་ངལ་འཕར་མ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་ཀྱང་རེད། དེ་རྗེས་སྤྱི་ཁྱེ་བྱེད་ཆེ་སྤྱོད་

རྟ་ར་ལགས་ཀྱི་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ། འཛིན་ཁང་དང་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་བཀའ་
སློབ་ཞིབ་ལུ་དང་ཆབས་ཅིག་གྲུས་ཅག་དགོས་པ་ཆོར་འཆོ་གོས་ངན་ངོན་ཅམ་
དང་དམིགས་བསལ་གྱི་དཀའ་ངལ་བྱུང་ན་ཐད་ཀར་རོགས་རམ་ལུ་འོས་ལུས་
བ་ལས། མཐོ་སློབ་གཞན་དང་འབྲེ་བའི་ཐོབ་ཐང་སྦྱུང་གནང་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཞིབ་དུ་ལུས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་རྒྱ་བྱུང་སློབ་བྲ་ཁག་དུ། གནས་སྐབས་རིང་རྒྱ་ས་རིགས་ལམ་
སློབ་བྲ་རྒྱུ་དུ་ཞིག་གསར་འཛུགས་བྱ་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་ལུགས་དང་། མ་
མཐར་འཛིན་རིམ་དགྲུ་བ་ཐོན་པ་རང་ངོས་ནས་རབ་བྱུང་དང་གཞུང་ཆེན་མོར་
སློབ་སྦྱོང་མཐར་ཐོན་བྱེད་འདུན་བཅས་མིན་ཡོད་པ། ནང་བྱིས་པ་མ་སོ་སོས་
མོས་མཐུན་བྱུང་ན་ཁོངས་སོ་སོའི་སློབ་སྦྱི་བརྒྱུད་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་
མིང་ཐོ་རེ་འདི་ག་སྐུ་སྐྱེར་ཡིག་ཆ་དུ་སློན་གཏོང་དགོས་རྒྱུ་གསལ་བསྐྲགས་
ལུས། སྤར་མིང་ཐོ་མཐའ་བསྐྱེམས་སྐབས་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་སློན་དུ་ཕན་
གིས་མིང་ཐོ་ཕུལ་བ་གཞིར་བཟུང་བྱུང་འདུག དེ་ནས་འཛིན་ཆས་སྤྲོད་ཁང་དང་
བཅས་པ་བྲ་སྐྱིག་ལུས།

ཐ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ སྤྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༤ ལ་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་
མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་དང་སྐབས་བསྐྱེད་སློབ་བྲ་སློ་འབྲེད་
བྱ་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་བཞིན་པོགས་ཐོབ་སློར་བྱུང་ཆེ་མཆོག་ནས་ཅ་བའི་ཟླ་རེར་
པོགས་དཔུལ་ཉིན་སློར་བརྒྱ་རེ་ཡིན་ཡང་། སྐུ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་འཆར་ལྟར་
གནས་སྐབས་སློར་ ༥༥ རེ་ཕུལ་ན་འགྲིགས་མིན་བཀའ་འབྲི་གནང་བྱུང་བས་
ཕན་ནས་དེ་དོན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུས་པ་ཡིན། གསར་ལུགས་ལོ་དེར་བྲ་ཆས་ཆ་

ཆང་རེ་དང་མལ་གདན་གསོལ་ཆོགས་ཡོ་ཆས་བཅས་སྐྱ་སྒྲིབ་ནས་གནང་གི་
ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་བྱེད་སྐབས་དོན་ཉུང་བ་བྱ་
བ་ཉུང་བ་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་ཅན་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

སློབ་བྱ་དབྱ་འཇུགས་ཀྱི་སྐོར།

གོང་ཆོས་ཉིན་སློབ་བྱ་དབྱ་འཇུགས་དང་འབྲེལ་མཐུན་སྐོར་མངོན་ཚུང་
སྐབས་བདེ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དགོས་པ་ནི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་
སྦྱང་བྱ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཆོགས་ཆེ་བས། ཁོང་ཆོ་ཨ་གསར་ཅམ་ལས་མཐར་
འཁྱོལ་མིན་དོགས་པ་ཆེ་བ་དང་། བྱིས་པའི་འཁྱུངས་སའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟར་ལས་
དོན་མ་བྱུབ་གོང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་དགོས་པ་མ་མཐོང་བས་ཡིན།
དེར་བརྟེན་ཉེ་སྐོར་མི་མང་ཆོས་བདུན་ཐུག་འགའ་ཞིག་སོང་ནའང་སློབ་བྱ་ཚུགས་
ཀྱི་ཡོད་པ་ཤེས་མི་འདུག།

སློབ་བྱ་ཚུགས་ལུལ་ནི་རྟ་སར་ཁང་ཁོངས་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་བརྟེན།
གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱབ་ཏུ་ཁང་ཚུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རེད། དེའི་ནང་འཛིན་བྱ་
ཆོགས་ཁང་དང་མལ་ཁང་འབྲིགས་ཅམ་འདུག།

སློབ་ཁྱིད་དང་འཛིན་སྦྱང་བྱེད་པ་ཐན་དང་སློབ་སྐྱུག་གཞུང་འཆོ་ཉི་ཤུ་
ཅ་གསུམ། རང་འཆོ་གསུམ། བྱི་རྒྱལ་རབ་བྱུང་གཉིས། མ་བུན་གཉིས་བཅས་
བསྟོམས་སུ་མ་ཅུ་སོ་གཅིག་ཡོད། མིང་ཐོའི་ནང་གསལ་མ་སུ་རི་འཛིན་བྱ་བརྒྱད་
པ་ཐོན་པ་གསུམ་ཚུད་མ་སོང་། དེའི་ནང་ནས་གྲོངས་པ་གཉིས་དང་ཅ་དགོངས་
ཞུ་མཁན་གཅིག་མ་གཏོགས་ཆང་མ་ད་ལྟ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་སུས་རེད།

དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྐོར།

གཞན་ཡུལ་བརྟེན་དགོས་པས་གོང་ཞུས་ལྟར་མཐུན་ཆེན་དང་། ཤེས་ཡོན། རྒྱུ་ལོ་མས་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཞུ་སྒྲིབ་མཁན་སོགས་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་མ་ལྟེང་མ་འབྱོར་བའི་དཀའ་ཆེགས་དང་། མ་འོངས་པ་ཅིར་འགྱུར་ལ་ངེ་མི་སྦྱུང་བར་སྤྲུགས་སྟོབས་ཆེན་པོས་སློབ་བྱ་འདི་བཞིན་གསར་འཛུགས་བཀའ་བློན་བསྐྱེད་སྤྲུང་ས་པ་འདི་ལ་དམིགས་ཡུལ་གྱི་རིམ་བུ་ཡོད།

དམིགས་ཡུལ་ཆེན་པོ་ལྔ།

དང་པོ། སློབ་བྱ་འདིའི་སློ་བུ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་བྱས་ཏེ་ཆེ་འདི་སློབ་བཏང་གིས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་བྱུང་བ་དུ་མ་བཟོ་དགོས།

གཉིས་པ། གོང་གསལ་ལྟར་སློབ་སྦྱོང་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ལས། སློབ་དཔོན་དང་དགེ་བཤེས་ལ་སོགས་པའི་མཁས་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་འཛིན་ཏེ་བསྟན་པ་བཤད་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཤུལ་འཛིན་བྱུང་བའང་ངེ་སྟོན་ཅིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

གསུམ་པ། དེ་ལྟར་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མ་བྱུང་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གནས་ཐོག་ནས་ནང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་སྟེལ་བའི་ལོ་རྒྱུ་བ་བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་སྦྱོང་བྱུང་བའང་ཤིན་ཏུ་དགོས་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད།

བཞི་པ། ང་ཆོའི་སློབ་བྱ་ཁག་ཏུ་ཁ་ཆ་དུས་གཏུགས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་རིག་

གནས་ནང་ཆོས་དང་བཅས་པ་བཤད་སྐབ་སྐབ་པའི་དགེ་རྒྱལ་མང་པོ་དགོས་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡོད།

ལྷ་པ། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱ་ཁག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མང་པོ་བྱོན་དང་འབྱོན་འགྱུར་ནས་པའི་གསུང་སྐུར་མང་པོ་མེད་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་དང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཆོས་ཆོག་ལ་སྦྱངས་པ་ཆེ་བ་ཞིག་དགོས། མ་འོངས་པར་དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་འབྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ད་ལྟ་སློབ་གྲ་འདིའི་ལམ་སློ་བྱེ་བ་ཡིན།

དམིགས་ཡུལ་ལྷའི་གསེད་བཀོལ།

སློབ་གྲ་འདིའི་རྒྱན་སྐྱོང་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་གཞི་རིམ་སློབ་ཐོན་ཁག་ནམས་ལམ་སློགས་གཅིག་ལ་འཆང་ཁ་རྒྱག་མི་དགོས་པར་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་ལམ་སློ་གཉིས་ལ་འདོད་མཐུན་བསྐྱོད་ཆོག་པ་དེ་ད་ལྟ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་གཅིག་ཀྱང་ཡིན།

འདི་ནས་ཐོན་ཆེ་བོང་གསལ་དམིགས་ཡུལ་ལྷ་པོ་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཞུགས་མ་ཐུབ་ན་སློབ་སྦྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་མ་ཐོན་པས་སློབ་གྲ་འདིའི་གནས་ཆད་ནས་བྱད་པ་ཡིན། དམིགས་ཡུལ་ལྷ་པོ་ལས་དང་པོ་དེ་ནི་འབྲུབ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་ཞེན་དེ་དག་བཅོན་ཐབས་སུ་འབྱར་འཛོམས་ཐུབ་པའི་སློ་སྦྱོང་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་དགོས་པ་ལ། དེང་སང་གི་ཆོས་བྱེད་དག་ལ་དེ་ལྟར་ཐུབ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་མངོན། དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་ན། འཛིག་ཉེན་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་བདེ་བ་བྱུང་ན་དགའ་ལ།

མ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོག་པ་ལས་མ་འདས་པས། སྤིད་ཀྱི་བྱ་བ་
ལས་སྒོས་ཉེ་དཔེན་པར་རིམ་གནས་ཀྱང་གནས་བཟང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅིང་
བྱ་བལ་བའི་དགོས་པ་མི་འབྱུང་། དམིགས་ཡུལ་གཉིས་པ་དེ་འབྱུང་བ་ལ་སྒོ་བ་
གྲ་འདི་ནས་བཅུམས་ཉེ་གཞུང་ཆེན་མོར་སྒོ་བ་སྐྱོང་ལོ་བཙོ་ལཱའི་སྐོར་རྒྱར་བཙོན་
ཐུབ་ན་ངེས་པར་ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་འདི་རང་ནས་སྒོ་བ་སྐྱོང་མཐར་སྐྱེལ་
དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད། དམིགས་ཡུལ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་འབྱུང་
པ་ལ། སྒོན་གྱི་འཆར་འགོད་ལྟར་ལོ་བདུན་ནས་བཅུ་འེ་བར་རྒྱར་བཙོན་བྱེད་ན་
སྐྱབ་ཐུབ། དེ་གཉིས་ནང་གསེས་མི་འབྲ་བ་ནི་ལོ་རྒྱ་བའི་རྣམ་ཐར་འཛིན་པ་ལ་
དབྱིན་ཉིན་གང་རུང་ཆད་ལོང་དགོས། བོད་དགའའི་ལུགས་བཟང་འཛིན་པ་ལ་
ནང་ཆོས་དང་རང་གི་རིག་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་ཤུགས་ཆེ་བ་དགོས། དམིགས་
ཡུལ་ལྔ་པའང་དེ་དང་སྤྱུགས་མཚུངས་ཡིན།

དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་གི་ཐོག་ཚུལ་བཞིན་སྐྱོད་མཁན་རིམ་མང་བ་དེ་
ཙམ་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གོམས་སྒོལ་ལ་ཕན་རྒྱུ་ལས་ཆེ་བར་མ་ཟད། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་འཛིན་པ་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་
རེད། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་འགོ་བ་སྤྱིའི་བདེ་སྤྱིད་དང་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ནང་ཆོས་དང་
བཅས་པ་ཡར་རྒྱས་ཤུགས་ཀྱིས་འཐོབ་ཀྱི་རེད། དཔེར་ན། ཤིང་སྒྲོན་པ་སྤོང་
པོ་མ་ཉམས་པ་ཡོད་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

སྒོ་བ་གྲ་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་འདི་དག་བྱ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་
བུ་མ་ཡིན་པར་སྒོ་བ་གྲའི་འཆར་གཞི་དང་འཛིན་སྐྱོང་འདི་གའི་ལམ་ནས་སྐྱབ་
ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཡོད་ལ་ལག་ལེན་ཡང་དེའི་ཐོག་ནས་བསྟར་གྱི་ཡོད།

དམིགས་ལུལ་འདི་དག་ཐོག་མར་དག་སྟོབ་རྣམས་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་གསར་མཇལ་སྐབས་བཀའ་སྟོབ་གནང་བ་གཞི་བཟུང་ལྟར་རེད།

སྟོབ་གྲུའི་འཛིན་སྐྱོང་།

དེ་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་འགའ་ཞིག་རིང་མཆན་ཉིད་ཅོད་སྐྱོང་དེ་གཞི་མལ་ཁང་
དུ་བྱས་པ་ལས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྤིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་དུ་ཆོས་གྲ་དེར་
འཆར་སྒྲུང་གིས་འགྲོ་བ་སྐྱོད་མ་རུས་ཤིང་། དེ་མཚུངས་ཁོང་ཆོ་གཞི་སྟོབ་
ཁག་ནས་ཡོང་བ་ཤིས་ལྟག་ལ་སོང་ནས་འདོན་སྐྱོར་རྒྱ་སྒྲུབ་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་
བཞིན་བྱུག་དཔེ་ཡང་མ་རྟེན་པས་ཆོག་ས་དུས་སྐབས་ཞལ་འདོན་གྲ་མ་འགྲིགས་
པ་སོགས་གང་ཅིའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད།

གཞན་ཡང་འདི་ཆོས་སྐྱོགས་ཀྱི་སྟོབ་གྲུ་ལ་སོང་གཞི་སྟོབ་ཁག་དང་མི་
འབྲ་བར་སྤྲིག་སྐྱོད་བཟང་པོ་དགོས་པའི་ཁར། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་གཞུང་ཆེན་པོར་
སྟོབ་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ངལ་ཆེ་བས་མཐར་ཅི་འགྱུར་མི་ཤེས་པའི་སེམས་
ངལ་དང་། བརྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཆེན་པོ་གཉིས་སྒྲན་ཀྱི་ཐོག་
ཏུ་བབས་པས་ཉེན་འཕང་གི་ཐེམ་སྐྱས་མཐོན་པོར་འཛིན་སྐྱོད་དགོས་པ་མཐོང་
བས་སེམས་འཆབ་ཆེ་ཞིང་། ཁོང་ཆོ་ཡང་མཐོང་སྤྱིང་དང་ལས་སྤྱིང་མེད་པར་
སྟོབ་སྐྱོང་གསར་བ་ཞིག་ལ་འཇུག་དགོས་སྐབས་བཟང་ངན་ཅིར་འགྱུར་མི་
ཤེས་པས་སེམས་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་བཞིན་འདུག།

འོན་ཀྱང་གྲུས་ཅག་ཆང་མས་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་
བཀའ་སྟོབ་ལ་སྟོ་ལིང་འགལ་ཐོག་བྱིས་ཆང་ཡ་རབས་གཅིག་གི་ནང་མི་ལྟར་

མཛེལ་འབྲེལ་དང་། བན་གྲོགས་དཀའ་དྲུབ་གང་ཅིའི་ཐད་མཉམ་འདུས་མཉམ་
སྦྲེད་རྒྱུ་འཁྱོངས་བགྱིས་པས། ད་བར་ནང་ཁུལ་མི་མཛེལ་བའི་རྣམ་པ་སྤྱི་ཙམ་
ཡང་མེད་ལ། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་འདི་ཕྱིར་མཐར་འཁྱོལ་སྤུབ་རེ་ཡོད།

འདོན་ཆ་སྐོར་ཡང་ངལ་བ་རིམ་སེལ་གྱིས་ད་ཆ་ཆོས་སྦྲེད་ཀྱི་འདོན་ཆ་
ཁག་ཀྱང་མཆན་ཉིད་དགོན་པར་འོས་མཚུངས་འདོན་རྒྱ་ཡོད་ལ། མདོ་ཕྱགས་
དང་མཐུན་པའི་ཆོ་ག་གལ་ཆེ་མང་པོ་གཏོང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཆོགས་འཆོག་སྣངས་
དང་ཞལ་འདོན་ཁག་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐོན་ཙམ་ཡོད།

སློབ་བྱ་འདི་བཞིན་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་པར་བརྟེན། ཆོས་འདུལ་བ་
དང་མཐུན་པར་སྤྲིག་སྦྲེད་དྲུབ་པ་འདྲེན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་། འགོ་ནས་ཐབས་
ཤེས་དང་ཁུར་བཅོམ་ཐོར་ནས་བཅན་གཞོན་བྱས་ན་མི་རུང་སྣམ་སྟེ་ཞི་འཇམ་
སློབ་གསོ་ཆེས་རེས་དང་། ངལ་བ་མཉམ་སྦྲེད་ཀྱི་སྤྲིག་རང་ཁུར་ཐོག་ནས་འབྲིང་
པས། ཁོང་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དགའ་མོས་དང་ལེན་ཆེན་པོས་སྤྲིག་རང་ཁུར་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་སློབ་གཉེན་བ་བདུན་ཅུ་བཀལ་ཡང་དགེ་སྐྱོས་དང་
ཀན་བདག་སོགས་གང་ཡང་བསྐྱོས་མེད་ལ། བོད་དུའང་སྤྱབ་བྱ་དང་བཤའ་
བྱ་མཆན་ཉིད་ལྡན་པ་ཆོར་སྤྲིག་རང་ཁུར་དྲུབ་པ་འདྲེན་པ་མང་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་
འོང་བ་ལ་འགོ་ཁྲིད་རྣམ་པ་མཁས་མཛེངས་གཉིས་ལྡན་དགོས།

གྲུས་ཆོའི་སློབ་བྱ་འདི་ལྟར་འོང་བ་ནི་ཁོ་བོ་མཁས་མཛེངས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཆེ་བས་མིན་ཡང་ཡགོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཕྱགས་རྩེ་དང་བཀའ་
སློབ་བྱིན་ཆེ་བས་རེད། ཆོས་བྱ་ཁག་ལ་ཆོས་ཁྲིམས་ཡང་དག་པ་དགོས་པ་ལས་
བཅན་སྤུལ་གྱིས་འབྲིང་བ་དང་སྤྲིག་རང་འཁུར་གྱིས་འབྲིང་བ་གཉིས་ཁྲིམས་

སྤང་བ་འབྲུག་པར། རང་ཁྱུ་ལ་དཀའ་དུབ་དང་ཕྱག་ས་གཏན་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་
པར་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། མི་གཅིག་གི་སྤྲུལ་པར་ནི་ཆེན་བཅན་འགལ་གྱིས་
བཏང་ན་དེ་ལ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་དཀའ་ངལ་དང་ངོ་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད།
དེ་ལྟགས་འགྲན་བསྐྱར་ལྟ་བུར་དྲང་བ་འཁུར་ལེན་གྱིས་བཏང་ན་སྤོ་བ་དང་
སྤོབས་པ་བསྐྱེད་དེ་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་བཞིན་རེད།

སྤོབ་སྤྲིག་རང་འཁུར་ཡོང་བའི་གཞི་རྩ་གསུམ།

༡༽ སྤོབ་བྲ་སོ་སོ་སྤོབ་ཆེན་དང་སྤོབ་འབྲིད་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་ཡིད་འཕྲོག་
ཐུབ་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས།

༢༽ སྤྲིག་ཁྲིམས་སྐྱོར་སྤྱོད་མེད་པར་སྤོབ་སྟོན་རན་ལ་འཆམས་པ་
བཀོལ་འདོམས་ཐུབ་པ་དགོས།

༣༽ སྤོར་སོ་སོར་དམིགས་བསལ་གྱི་དཀའ་ངལ་རི་བྱུང་འགོ་འདོན་
པས་ཤེས་ནས། དེ་སེལ་བ་ལ་མ་ཡིས་གཅེས་པའི་བྱ་ལ་རི་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་
ཐབས་ཤེས་སྟོན་ཐུབ་པ་དགོས། དེ་དག་བྱུང་ན་སྤོབ་སྤྲིག་དང་སྤོབ་སྤྱོད་རང་
མོས་དང་ལེན་ལྟགས་གྱིས་ཡོང་གི་རེད། མདོར་ན། གོང་ཁྱུ་སྤོབ་ཁྲིད་
དང་འཛིན་སྤྱོད་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་སྤོབ་གཉེར་བ་ཆོར་རང་ལ་དགའ་མོས་ཡིད་
ཆེས་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། རང་གིས་སྤོབ་སྟོན་གང་བྲས་ཁོང་ཆོས་ཉན་འཛིག་བྱེད་
ཀྱི་རེད། དེ་ལ་སྤྲིག་ས་རང་འཁུར་ཟེར་བ་ཡིན།

འཆོ་བ་སྐྱེལ་སྤངས།

སྐབས་དེར་གཞུང་འཆོ་དག་སློབ་ ༡༩ དང་། མ་བྱན་ ༡ བཅས་ལ་
ཟླ་པོགས་སྟོར་ ༡༥ རེ་དང་མ་གཏོག་ ༡ སྟོར་ ༤༠ ཡིན་ཞིང་། ཟས་དོད་སྟོར་
༤༠ རེ་དང་། ལག་སྟོད་སྟོར་ ༡༥ རེ། མ་བྱན་གཉིས་ལ་ཟས་དོད་མི་དགོས་
པར་ཆང་མ་ལག་སྟོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཅུ་སྟོག་སོགས་ཐུན་མོང་བའི་དགོས་མཁོ་
ཉེ་རིགས་ཀླུ་སྟེར་ཡིག་ཆང་དུ་ཅིས་ཁ་ཐུར་འབུལ་ཞུས་ཀྱི་ཡོད། སྤྲོ་རིན་
འཕོར་ཆེ་ཀླུ་སྟེར་གྲང་དེ་བཞིན་ཡིན། ལོ་གཅིག་རྗེས་ནས་སྤྲོ་རིན་རྗེ་སོང་སྟེར་
སོ་སོས་སྤྲོ་ཆོགས་ཅམ་མ་གཏོགས་ཆང་མ་སྟོབ་གཞུང་ནས་བཏང་བ་ཡིན།
སྐབས་དེར་བཟའ་བཏུང་གང་ལེགས་ཡོད་ཀྱང་ཟླ་བ་བཞི་ལྗེ་རྗེས་ནས་བཟའ་
བཅའ་རིན་འཕར་གྱིས་ཟླ་རེར་ཟས་སོང་བུ་ལོན་སྟོར་ཉིས་བརྒྱ་ནས་རྗེ་ཆེར་
འཕར་བས་སེམས་ངལ་འཕར་སྟོན་གྱིས་ནམ་ཞིག་འགན་སྲོམ་མ་བཟོད་ནས་
དུང་ཆེ་མཆོག་ལ་ནང་མོལ་ཞུས་པས། ལུ་ལོན་ཀླུ་སྟེར་ནས་ཅིས་འགྲོ་
ཆོག་པའི་བཀའ་བཟང་ཐོབ་བྱུང་བས་སེམས་ངལ་དེ་ཐུར་ཡལ། ཡིན་ནའང་
རིམ་པར་ཕྱི་ནང་ཁག་ནས་ཞལ་འདེབས་དང་བསྟེན་བཀྱར་ཞུ་མཁན་རྗེ་མང་དུ་
སོང་སྟེ། ལུ་ལོན་སྟོར་ཉིས་སྟོང་བཀའ་བ་ཆགས་འདུག་ཀྱང་སྟེ་རྟེན་ནས་ཞུ་མ་
དགོས་པར་སྟོབ་གཞུང་ནས་འཇལ་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་དམིགས་བསལ་
ཀྱི་འཆོ་བའི་དཀའ་ངལ་མ་བྱུང་ཞིང་། འཆོ་བ་རང་འཆོ་བ་ཀླུ་སྟེར་ལའང་འཆོ་བའི་
པན་གྲོགས་འོས་མཚུངས་སྟོབ་གཞུང་ནས་བྱེད་ཐུབ་བྱུང་། ང་ཆོ་དག་སྟོབ་ཆང་
མ་པོགས་ཐོབ་གཅིག་པ་བཞིན་བཟའ་བཏུང་ཡང་གཅིག་གྱུར་ཡིན། ཁོ་ཙོག་གང་

བྱུང་བ་དགོས་མཁན་ལ་བརྟེན་ཆེ་གས་རིང་དཀའ་ངལ་གང་འཚམ་བྱུང་ཡང་
སེམས་ཤྱགས་ཆག་མ་སོང་།

ཉིན་གཅིག་ཡ་པོང་ས་མཚོག་གིས་བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ལས་
གལ་དུ་འབོད་འགྲུགས་ལྟར་བཅར་བར། འདུལ་བའི་ལས་ཚོག་ནས་རབ་
བྱུང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་གསལ་བསྐྱགས་སྐབས། རབ་བྱུང་ཀན་གཞིན་ཚང་
མ་བཟའ་བརྟུང་དང་འཚོ་གོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ་ཐང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པར་
གསུངས་སོང་བས། རང་གི་སེམས་ཤྱགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རབ་བྱུང་གི་
ཁྲིམས་ལུགས་ལ་ཐུག་འདུག་སྟམ་ནས་སློ་གྲོས་བརྟན་པར་གྱུར། ཚས་སྡེ་
འགའ་ཞིག་ནང་གལ་འགོ་མཇུག་དབར་འཚོ་བ་བཟང་ཞན་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཚས་
འདུལ་བ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བཟོས་པ་གོར་མ་ཆགས། འོན་ཀྱང་འཚོ་བ་རང་
འཚོ་རྣམས་རང་གི་འཁོས་ཀ་ལ་གཞིགས་པས་བཟའ་བརྟུང་བཟང་ངན་འབྱུང་
བ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་གྱི་རེད། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་རབ་བྱུང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་
དག་ཚས་འདུལ་བ་དཔང་བཅུགས་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང་དགོས་པ་ལས། དེ་དང་མི་
མཐུན་པའི་དབང་ཤྱགས་དང་གསར་བཟུང་མང་མོས་ཀྱིས་འདོད་སྤྱོད་བྱས་ན་
ཚས་འདི་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་རེད།

སློབ་ཚན་གྱི་སྐོར།

སློབ་ཚན་ནི། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་
བཤད་བྱའི་རྩ་བ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་འཕགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་
ཆད་ལྡན་རྣམས་མ་ཕྱིར་བཟུང་ནས། སྐབས་སུ་བབས་པའི་སློབ་ཚན་གྱི་གཙོ་

བོ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། བོད་འགྲེལ་རྣམས་བཤད་
སྟེང་རྒྱན་དང་། སློ་སྤྲིང་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་བཅས་དང་། ཚད་མའི་སྟོར་ཚད་མ་རྣམས་
འགྲེལ་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དག་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་འགྲེལ་ཡོད་ཀྱི་སློབ་
ཚན་ཡང་མང་པོ་ཡོད། དེའི་ཐོག་དག་ཡིག་སྤྲུལ་རྟགས། སྟན་ངག་བཅས་ཡོད།

བདུན་རེའི་བསྐྱབ་བྱའི་སློབ་ཚན་ནི། བཤེས་སྤྲིངས། དབུ་མ་རིན་ཆེན་
ཐེང་བ། བཞི་བརྒྱ་བ་གསུམ་རེས་མོས་ཐོག་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འཇུག་
ཚང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དབྱེན་ཡིག་གནས་ཚད་ཐུན་བྱ་ཡོད་པ་ཆོ་དེ་ཉིད་
ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐུས་ཐོག་འཛིན་གྱ་ ༡༡ ཐོན་བ་ཆོ་ (B.A)ཡིག་འགྲེལ་ཐོག་
རྒྱགས་སྟོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱིང་ཡུན་སློབ་གྲར་བཞུགས་ཏེ་ལོ་བདུན་ཐོག་པར་
ཕྱིན་ཡོངས་རྫོགས་དང་། རྣམས་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་ཐོན་བ་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་
སྤྲུལ་རྟགས་གཉིས་དང་། སྟན་ངག་ལེའུ་གཉིས་བ་ཐོན་བ་དགོས།

ཉིན་རེའི་དུས་ཚོད་སློབ་གྲ་སྤྱི་མཚུངས་དང་། རྒྱ་དགོང་གཉིས་སུ་ཞལ་
འདོན་ཆུ་ཚོད་ ༡ རེ་བསྟར་ཆགས་ཐོག་ཞབས་རིམ་འཕར་མ་སྐྱབ་འོས་རྣམས་
སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད། འཛིན་གྲ་རེས་སློབ་ཁྱིད་ཐེངས་རེ་དང་ཆོད་གྲ་ཐེངས་གཉིས་རེ།
གྲ་ཡངས་ཆུ་ཚོད་ ༡:༣༠ རེ། དེ་མིན་རང་སྤྱིང་དང་། གཟའ་ཉི་མ་ནམ་ཡིན་ཉིན་
གྲང་ཡོལ་ནས་དགོང་ཤིའི་ཆུ་ཚོད་ ༤:༣༠ བར་གྲང་གསེང་།

ཟླ་རེ་ཉིན་བཅུའི་སྟོར་ལ་ཆོད་གྲ་མེད་ཅིང་དེའི་ཆབ་ཏུ་རང་སྤྱིང་དང་།
མཚན་ཕུད་དམ་བཅའ་གཅིག་དང་དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཉིན་འཁྲོངས་གྲང་གསེང་། ཟླ་
མཇུག་རང་མོས་བཤད་སྤྱིང་ཆོགས་འདུ་ཐེངས་རེ་ཡོད།

ཆོགས་འདུ་དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་སྤྲོད་སྤྱིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་

བསམ་སྤྲུག་གྲུ་ཡངས་གཏོང་བར་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། མཐོ་སློབ་གཞན་ལ་
དཔག་པས་གྲུ་ཡངས་ཉུང་ཤས་ལས་མེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆན་པའི་མཇུག་
ཏུ་གཞོན་པས་ཆད་འཐུང་མགྲོགས་པོ་སྤུབ་ཆེད་ཡིན།

སློབ་འབྲིད་བྱེད་སྐབས་དང་འཛིན་བྲ་འཕར་ཚུལ། སྤྲིག་སྤྱོད་སོགས་ནི་
པོད་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོའི་ལུགས་སློལ་དང་མཐུན་ཞིང་། ལོ་རེའི་ནང་རྣམ་འབྲེལ་
ཆེ་བ་ ༩ རེ་བྱུང་བལྟ་དགོས། གཞུང་ཆོན་གཙོ་བོ་མངོན་རྒྱན་དང་། འབྲེལ་བ་
དོན་གསལ། སྤྱིང་རྒྱ། པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་བཅས་ཁག་བཞི་ལ་ལོ་རེ་གྲིས་རྒྱགས་
ཆེན་པོ་རེ་གཏོང་གི་ཡོད། ཅ་བའི་ཚོད་རྒྱགས་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ནས་ཡང་
དུ་ལེན་གྱི་ཡོད།

སློབ་སྟོན་སྒྲོར། ང་ཆོ་རིས་མེད་གྱི་ལམ་ནས་འགྲོ་དགོས་པར་བརྟེན།
ཆོས་ལུགས་གཅིག་ལ་དམིགས་ལུལ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པར། ཆོས་བརྒྱུད་བཞི་
ཀར་པན་ཆའི་སྤྲད་སློབ་གསོ་དང་སློབ་འབྲིད་སྤྱི་སྟོམས་མ་ཟད། དགེ་ལུགས་
སྤྱན་མེན་གྱི་འདོན་ཆ་རིས་བཟུང་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དོར་བ་ཡིན། ཐོག་མར་སློབ་
དེབ་ཁག་གྲ་སྤྲིག་མ་སྤུབ་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་། ད་ཆ་འབྲིགས་ཅིམ་
ཡོད། སློབ་བྲ་ཚུགས་ནས་ལོ་བཞིའི་བར་ཐུན་གཅིག་བྱས་མཆོན་ཉིད་སློབ་ཁྲིད་
དང་འཛིན་སྐྱོང་གཅིག་ཚུགས་དགོས་པས་ཉིན་རེར་འཛིན་བྲ་གསུམ་གྱི་སློབ་
འབྲིད་དང་། ཞལ་འདོན་ཚོད་བྲ་གང་ཅིའི་ཐོག་ལྟ་ཉིག་དང་སློབ་བྲའི་འཛིན་སྐྱོང་
གཉིས་འཛིངས་གྱིས་བྲེལ་ཟེང་ཆེན་པོ་ཡོད། རིག་གནས་སློབ་ཁྲིད་བདུན་རེར་
ཐེངས་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་སྤྱོད་བར་ནི་ཕུན་ཚོགས་དབང་རྒྱལ་ལགས་དྲུང་ལྷང་
གིས་ཐེབས་གྱི་ཡོད་ལ་གསོལ་ཐོགས་ཀྱང་ཕུལ་དགོས་གྱི་མེད་པས་བཀའ་འཛིན་

ཆེན་པོ་ཡིན། ༡༢ ལོ་ནས་འཛིན་གྲ་བཞི་ཡོད་པས་སྤན་གྱིས་སྦྱོགས་མིན་ལ་
བརྟེན་མཆན་ཉིད་དག་ཆན་གསར་བ་གཅིག་བཅུགས་གནང་སོང་། ཁོང་ཡང་
ཟླ་རེའི་གསོལ་སོག་སྒྲོར་ ༡༥༠ རེ་ལས་འབྲུལ་དགོས་ཀྱི་མེད། ད་ལྟའི་བར་
དག་སློབ་ཆང་མ་དྲང་སྤང་གིས་བསྟན་པ་དང་། རིག་གནས་གཅིས་འཛིན་བྱེད་
མཁན་ལས་མི་ཆེ་གང་འབྲུད་བྱེད་མཁན་མེད་ཁུལ་ཡིན།

སློབ་གྲུའི་ངོ་བོ།

ང་ཆོའི་སློབ་གྲུ་འདིའི་མཆན་ནི། རིགས་ལམ་སློབ་གྲུ་ཞེས་པ་སྟེ་ཡགོང་
ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་མཆན་འདོགས་གནང་བ་རེད། ཉེ་སྐོར་ཡུལ་མི་
ཆོས་མཆན་ཉིད་གྲ་ཆང་ཞེས་ཞེས་འང་ཁྱེ་ཡི་ཡོད། ལ་ལས་མཆན་ཉིད་སློབ་
གྲུ་ཡང་ཟེར། རོན་སྤྱང་གོ་རོན་གཅིག་པ་རེད། དེས་ཆོག་ཐོག་ནས་བཤད་ན་
ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟངས་ནས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཐའ་དག་
ལུང་རིག་རྣམ་དག་གི་ལམ་ནས། མཆན་མཆོན་གཞི་གསུམ། དགག་སྐྱབ་སྤྱང་
གསུམ་དང་བསྐྱེལ་ནས་དག་ཐེར་བྱེད་པའམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོས་བསམ་
སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པའི་ཆོག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། རྣམ་པ་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ཡང་བོད་དུ་དར་བའི་ཆོས་ལུགས་བཞི་ཐུན་
མོང་བའམ་རིས་མེད་དུ་གནས། འདི་ལ་དྲོགས་སྤྱང་མང་ཡང་། རོན་སྤྱང་ཆོས་
ལུགས་སོ་སོའི་ཐུན་མིན་གྱི་ལྟ་སྐྱབ་འདོན་ཆོག་དང་སྤྱི་གཞིམས་དག་དོར་ནས།
ཆོས་ལུགས་ཐུན་མོང་གི་རིག་གཞུང་གཅིས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། འདིའི་ནང་
སློབ་སྤྱང་བྱེད་མཁན་ཆོའང་རྩ་བའི་ཆོས་ལུགས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། ཐོན་

པའི་ཆོའང་དགོས་དབང་གིས་ཆོས་ལུགས་བཞི་ག་ལ་པན་ཆའི་སྤྲད་དུ་བགོ་
འགྲེམས་དགོས་པ་སྲིད་པ་ལས། དེ་མིན་འདྲོད་མོས་བྱེད་ཆོག་པ་དང་། ད་
ལྟའི་ཆར་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་འབྱོར་བ་ཆོ་ཆོས་ལུགས་འདི་ཡིན་མེད་ཅིང་། ཆོས་
ལུགས་སོ་སོར་སྒྲིག་ཁྲུངས་ནས་འབྱོར་བ་ཆོ་སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་དེ་གའི་ཐོག་
ནས་རྒྱན་འབྱོར་བྱས་ཆོག་པས་ན་དེས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་ཡོད། ལ་
ལས་ཆོས་ལུགས་དེས་མེད་ཅེས་བ་ཆོས་ལུགས་མཉམ་བསྐྱེས་བྱེད་པ་ཞིག་
ལ་དོས་འཛིན་པ་ནི་ནོར་འཁྲུལ་རེད། འཛིན་མཁན་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་ལུགས་
བཞི་གའི་ལུགས་བཟང་གཅིག་གིས་འཛིན་བྱུང་བའང་ཡོད། ལ་ལས་མཆོན་ཉིད་
ཡོད་པས་དགོ་ལུགས་པ་རེད་ཅེས་སྒྲིབ་ནི་གནའ་རབས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་སོགས་
མ་སྒྲིག་པའི་ཉམས་མཆོན་རེད།

སྒྲིབ་འཇམ་མགོན་ཙཱ་བ་བྱོན་པའི་སྐབས་ཡས་མས་སུ་ཆོས་
ལུགས་བཞི་ཀར་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་མང་པོ་འདུག ཆོས་ལུགས་ལ་འཐེན་
ཁྲིར་ཆེ་བ་རིན་སྤངས་པའི་དཔོན་རབས་ཆོས་ཀྱང་རང་གི་སོ་བྱང་གི་ཉི་འཁྲིས་
སུ་ཅོད་གྲྭ་གནང་ཡུལ་ཆོས་གྲྭ་དང་དམ་བཅའི་ཁྲི་སོགས་ཡོད་པ་ཀན་རབས་དུ་
མས་གཟིགས་སྤྱོད་འདུག ང་ཆོ་དེས་མེད་གཟུང་དགོས་པའང་རྒྱ་མཆོན་ཡང་
དག་ཡོད། དཔེར་ན། ཤིང་སྤྱོད་གཅིག་ལ་ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་རྒྱས་ཆེ་བས་རྩ་
བས་མ་ཐེག་པའི་ཆོ། ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་དམ་ནས་རྩ་བ་ཚུགས་ཐབས་བྱེད་
དགོས་པ། ཤིང་མཁན་མཁས་པའི་ལུགས་སློལ་ཡིན་པ་ལྟར། ད་ཆ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ཉམས་ཤིང་རྩ་བ་སྤྱོད་པ་འདྲིའང་ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ལ་དམ་ཞེན་ཆེ་དཔགས་ནས་རྩ་བ་གང་ཡིན་མ་ཤེས་པར་

བོར་བཞུག་འགྲོ་རྒྱུ་ཉེན་ཁ་སླེབས་པ་དང་། སློབ་བཞིན་པ་འདིས་བཟོད་ཐབས་
མེད་པས་ཡིན། འདིའི་སྐྱོར་ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་འགན་ཁུར་ཡོད་པ་ཆོས་ལུགས་
སྤང་བའི་མོ་གནད་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྟེ།

འཕགས་ལུལ་དུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་ཡོད་སྐབས།
བོད་འབྲེལ་གྱི་ལོ་ལག་མང་པོ་དང་། ཆོས་ལུགས་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། སངས་
རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་རྫོགས་པར་འཛིན་ཐུབ་པ་བཞིན། རང་ཅག་བོད་པ་ཆོས་ཁ་
གཡར་བའི་གཞུང་ལུགས་རེ་ལ་མགོ་མ་འཁོར་བར་གསུང་རབ་ཕྱི་མའི་གཞུང་
ལུགས་ཐོག་བཙོན་པ་ལྟར་ལེན་བྱས་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཨེ་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་སོ་སོའི་ལྟ་སྟོན་སྤྱོད་གསུམ་ནམས་མཐར་འབབ་ས་སྟེ་
སྐབ་ཡབ་སྲས་དང་། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་
དེའི་སྟེང་དུ་ཅིལ་གྱིས་སྒྲིལ་ཐུབ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་དེ་མ་མེད་པ་འཛིན་
ཐུབ་པ་ལས་དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་སོང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པའི་སྐབ་གཡོགས་རེད།

དགེ་ལུགས་པ་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། རྗེ་ཡབ་སྲས་གྱི་གཞུང་ལ་ཉན་
སེམས་ནན་པོར་བྱས་ཏེ་མཐར་གོང་གསལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་གྱི་གཞུང་
ལུགས་ཐོག་ནང་བྱན་རྒྱུ་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས། ཆོས་ལུགས་གཞན་ཡང་དེ་
དང་མཚུངས། རྒྱལ་དེ་དག་བསམས་ཏེ་རིས་མེད་གྱི་ངོ་པོ་འཛིན་དགོས་པ་བྱུང་།
དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ནི་ཉི་མའི་འོད་ལྟར་ཤེས་ལྡན་ཐམས་ཅད་
གྱི་ཉར་མཁོར་སྤྱོད་འོས་ཡིན་པས་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཆོའང་རྒྱལ་ཁབ་དང་
མི་རིགས་རིས་མེད་ཡིན།

འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་ཆོས་ནི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་གཙུག་ལྷན་ལོན་པས་ཆོས་

པར་བཅོང་བ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་མཁན་ནོར་གྱིས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཕྱེད་དང་ལྷ་ཉིག་
བཟེ་བ་དང་། སྤྱེུས་དབང་བསྐྱར་གྱི་མི་ལྟས་ལྟ་བུ་བྱེད་དགོས་དོན་མེད།

འཆར་གཞི་གཏན་འབེབས།

དེ་ནས་ལོ་གཅིག་སོང་རྗེས་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཇུག་
བཅར་ཞུས་ཏེ་དེ་ཡོད་སྟོབ་གྲུའི་གནས་སྤངས་དང་ཐོན་སྐྱེད་རི་བྱུང་སྟོར་ཞིབ་
ཞུ་ཐོག་སྟོབ་གྲུའི་དུས་ཡུན་ལམ་ཅམ་འཆར་འགོད་སྟོན་འབུལ་ལྟར་གཏན་
འབེབས་གནང་ཐབས་རིམ་འགག་དགོངས་སྟོར་ཞུས་པར། ལྷགས་དབྱེས་ཆོར་
གྱིས་དེ་ལྟེ་གནས་སྤངས་གང་ལེགས་བྱུང་འདུག་པས་དེ་གར་གཏན་འབེབས་
བགྱིས་ན་ལེགས་འཇུག་ཀྱང་། མཐུན་སྦྲེན་དང་སྟོན་ཁང་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་
དཀའ་ངལ་ཡོད་སྟབས་ཆོགས་འདུ་ཞིག་ཆོགས་འདུག་གི་ཡིན་ཞེས་གསུང་གི་
དཔུགས་དབྱུང་ཐོབ།

དེ་ནས་ཉིན་གཤམ་རྗེས་སྐུ་ངོ་བུང་ཆེ་མཆོག་ནས་དེའི་སྟོར་ཆོགས་འདུ་
འཆོག་ཏེ་ཡིན་ན། དེའི་སྟོར་དགོངས་འཆར་རིམ་ཡོད་ནམས་དེ་ལྟར་གྲ་སྒྲིག་བྱོས་
གསུང་བུང་བས་དགག་དགོས་དང་། རྒྱ་མཚན་འཆར་གཞི་དང་བཅས་གནང་
བསྐྱུས་ཤིག་ཆོག་ཐོ་བཅོས་ཏེ་ཡིག་ཆ་དུ་བུལ་བ་ཡིན།

ཆོགས་འདུ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་བོད་སྐད་ཁྱིམ་སྒྲེའི་དབུ་འཛིན་རྗེ་
བཙུན་བསྐྱེད་ལགས་དང་། སྐུ་ངོ་དགེ་དར་ལགས། མངའ་རིས་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་
བཅས་བྱུག་ཡོད། ཤེས་རིག་བཀའ་སྟོན་སྐུ་ངོ་སྐབ་བསྐྱུན་ཉིན་བྱེད་ལགས་
ཐེབས་རྒྱ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་སྐད་སྐད་སྐད་ཁྱིམ་ཐེབས་སྐབ་མི་འདུག་ཆུ་ཆོད་ ༣

ཅམ་ཆོགས་འདྲར་འགོར་སོང་ཡང་ཆོག་ཐོ་སྟོན་འབྲུལ་ལྟར་དགོངས་པ་གཅིག་
གྱུར་བྱུང་ཞིང་། ཆོགས་ཡུལ་སྟོར་དེ་གར་ཅིད་ཐང་དང་གྲུ་ཡངས་བྱ་ཡུལ་མེད་
པར་མ་ཟད་ཁང་བའང་ཆུང་སྟོན་ལ་བརྟེན། ཁང་ཁོངས་གཞན་ཞིག་བཅའ་
ཡང་འོས་བབས་ཡོད་པ་མ་རྟེན་པས་སྤར་ཡོད་དེ་གར་གཏན་ཆགས་མི་བྱེད་
ཀ་མེད་བྱུང་སོང་།

ལོ་ལྟུང་རིང་འཛིན་གྲུ་རེ་གསར་འཇུག་གནང་རྒྱ་དང་། ཆོགས་ཁང་
མལ་ཁང་ཆེ་ཅམ་ཞིག་གསར་རྒྱག་གནང་རྒྱ་དང་། ལོ་མང་སློབ་སྦྱོང་རྒྱན་བསྐྱེད་
དགོས་བརྟེན་རབ་བྱུང་མ་གཏོགས་མི་འཇུག་རྒྱ་བཅས་ཐག་གཅོད་བྱུག། འཆར་
གཞིའི་ནང་གསལ་མ་མཐར་ལོ་བདུན་སྟོབ་གྲུར་སྟོན་དགོས། དེའི་རིང་སློབ་
ཆོན་སྟོན་ཁྲུས་ལྟར་པར་བྱིན་ཡོངས་རྫོགས། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་བཅས་ལ་
སྤངས་འབྲས་ཐོན་པ་དགོས་རྒྱ། དེ་ནས་ལག་བྱེད་སྤྱད་དེ་གོང་གསལ་དམིགས་
ཡུལ་ཐོག་མདའ་འབེན་སར་འཁྱོལ་བ་དགོས་རྒྱ་སོགས་སྤྲུགས་གཏན་འཁེལ།
དེ་ནས་ད་དུང་མུ་མཐུད་སྦྱོང་འདུན་ཅན་འཛིན་གྲུའི་ཆད་ཡོངས་པ་དང་འཆོ་རྒྱུན་
གནས་མལ་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་ན་དབྱ་མ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་
གཉིས་པ་བཅས་སྦྱོང་དུ་འཇུག་རྒྱ་རོབ་ཅམ་ཐག་ཆོད།

རྗེ་བཙུན་པར་མཆོག་ནས་དགོས་མཁོ་སྐབས་བསྟུན་རོགས་རམ་
གནང་རྒྱའི་ཞལ་བཞེས་མཛད་པ་ལྟར་རོགས་རམ་སྤྲོད་ཆོགས་གནང་ཁྲུས་ཐོག་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ སྤྱི་ཟླ་ ༩ པ་ནས་བཞེས་སྦྱོང་དང་ཤིང་ཏོག་རེས་མོས་བདུན་
རེར་ཐེངས་ལྔ་རེ་གཏོང་རྒྱའི་བཀའ་བཟང་ཕེབས་པ་ལྟར། ཟླ་རེར་ཉིན་སྟོར་ལྔ་
བརྒྱ་ནས་དུག་བརྒྱ་རེ་ཅིས་ཁྱ་འབྲུལ་ཆོག་གི་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོ་ནས་སློབ་གཉེར་བ་མང་དུ་སོང་བར་བརྟེན། ཟླ་རེར་
སྒོར་བདུན་བརྒྱ་ནས་བརྒྱད་བརྒྱ་བར་ཅིས་ཁྱ་ཕུལ་ནས་ཕྱག་དདུལ་གསོལ་རས་
ཞུ་བཞིན་ཡོད་པས་སྤྱིན་བདག་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་བཀའ་ཤིན་ཆེ་ཤོས་ཆགས་
ཡོད། ལོ་རེར་འཛིན་གྲུ་རེ་འཕར་འཇུགས་ཀྱིས་ད་ཆ་འཛིན་གྲུ་རིམ་པ་བཞི་དང་།
གངས་འཁོར་བསྐྱེམས་སློབ་གྲུ་བ་བདུན་ཅུ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ལྔ་བཅས་ཡོད། ལོ་
རེ་གསར་འཇུག་གི་གངས་ཆད་ནི་ལྔ་ནས་བཙུ་བར་ཡིན། དམིགས་བསལ་
ཅན་རེ་བྱང་ཕུད་མ་མཐར་འཛིན་རིམ་བཅུ་པ་ཐོན་པ་དགོས།

དམིགས་བསལ་གྱི་དཀའ་ངལ།

སློབ་གྲུ་ཚུགས་ནས་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་སོང་རྗེས་སློབ་གཉེར་བ་ཆེར་
ནད་རིགས་མི་འབྲ་བ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་སྟེ། འགའ་ཞིག་བདུན་ཕྱག་རེ་བྱང་
དང་། འགའ་ཞིག་ཟླ་བ་རེ་བྱང་མལ་སྟན་དུ་ཉལ་དགོས་པ་དང་། ལ་ལ་ཉལ་
མི་དགོས་ཀྱང་ནད་གཞི་སྤྱི་བས་ཟེན་ཏེ་ཡུན་རིང་པོ་འགོར། ལ་ལར་སློ་བུར་དུ་
ནད་ཟུག་བྱག་སོས་བཏབ་པ་སོགས་གང་ལྟར་ཡང་ཉིན་རེར་མལ་དུ་ཉལ་དགོས་
པའང་གསུམ་བཞི་ལས་མ་ཆག་པར་ལོ་བྱེད་དང་གཉིས་ཙམ་འགོར་སོང་། དེའི་
རིང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྤྱན་བཙོས་དང་། རིམ་གྱོ། ནད་གཡོག་སོགས་གང་ལ་
ཅི་འོས་འཐུས་ཤོར་མེད་པར་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སློབ་གྲུ་འི་
འཛིན་སྐྱོང་དང་། སློབ་སྐྱོང་ཆད་ལུས་མེད་པར་འཁྲིད་དགོས་པ་སོགས་ཟིང་ཆ་
ཆེན་པོ་བྱང་། ཁོང་ཆོས་ཀྱང་ནད་ཁུལ་སྤྱན་མཆེད་ལྟར་པན་གྲོགས་སྤྱིང་ཐག་
པ་ནས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། ཕྱན་ཡང་མཆོན་མོ་རེ་ལའང་ལངས་ཐེངས་མང་པོ་

བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ལྟ་རྟོག་འཇུག་ཤོར་མེད་པར། བས་བྱ་ལ་རི་ལྟར་བཅེ་
བ་ལྟར་འཆོ་སྐྱོང་འཇུག་ཆང་བྱས་པས། རྟ་བ་ཆོས་ཀྱང་ངལ་བ་དང་ལེན་
གྱིས་སྤན་ལ་དགའ་མོས་དང་རེ་རྟོས་ཆེ་བུ་བྱིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་ཆོར་
འཆོ་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུའི་ལས་འགན་ཡོངས་རྫོགས་སྤན་གྱི་སྤག་པར་སྤྱངས་པས།
སྤན་ལ་སྐྱབ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་འཛོན་ཐང་གིས་མ་ལྡེང་བའི་སེམས་ངལ་ཅན་
ལས་དཀའ་དུབ་རི་དགོས་ལ་སེམས་ངལ་ཡེ་ནས་མ་བྱུང་། ལ་ལས་གཤམ་ཏེ་
ཤིན་སློབ་གྲ་འདིའི་ནང་ཤིན་སློབ་འགྱོད་བྱེད་དགོས་པ་མི་འདུག་ཅེས་སྐྱེང་མོལ་
བྱེད་གྱི་ཡོད་འདུག

སྤྱིར་བཏང་ནས་བརྗོད་ན་སློབ་གྲ་ཆུང་བུ་འདི་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དུས་ལུན་
རིང་པོར་ནད་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་དེ་ཅན་བྱུང་བ་ནི་ཉ་ལས་དགོས་པ་
ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་འཆི་སྐྱོན་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། གཅིག་ནི་ཆད་ནད་ལྟ་
བུས་ཉིན་བཅུ་ཅན་ན་ནས་གྲོངས་སོང་། འདིའི་པ་མ་གཉིས་ལ་སྤྱ་གྲ་དེ་ལས་
མེད་སྐབས་ཁྱ་རེར་ཡིག་འགྲུལ་ཆད་ནའང་སེམས་འཁྲེལ་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་།
ཁོང་གཉིས་བྲན་རྒྱ་བསམ་རྒྱ་བུ་དེ་ལས་མེད་པར་མ་ཟད། བུ་དེ་སློབ་གྲ་འདིར་
ཞུགས་སྐབས་པ་དེས་ཁོང་གཉིས་དགའ་ཆོར་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། སྤན་ལའང་ཐོག་
བཅོལ་སྟེང་བཅོལ་བྱས་པར་བརྟེན། དེའི་སྐོར་ཡི་གེ་གཏོང་སྟངས་མ་ཤེས་ནས་
བསམ་སློབ་མང་པོ་བཏང་བའི་མཐར། བུ་འདིར་ནད་ཆབས་ཆེན་པོ་འདུག་པས་
སྤྱི་དགཉིས་གཅིག་སྤག་འཕྲད་དུ་ཤོག་ཅེས་ཡིག་འཕྲིན་བཏང་། ཁོང་གཉིས་མོ་
ཏ་དང་རི་ཡི་བཅས་པར་ཉིན་མཆན་གཉིས་འགོར་རྒྱ་ཡོད་པ་བཞིན་ཐང་འགྱོར་
བྱུང་། ཚུལ་མཐུན་དོན་གཉེར་ཅན་གཉིས་གྲོངས་པར་སློབ་པ་ཆེ་བ་དང་ད་དུང་

ནད་པ་མང་བས་སེམས་ངལ་གཉིས་འཁོར་ཁར། ཁོང་གཉིས་ལ་གཏོང་བསྟན་
མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཀྱང་མི་བསྟན་ཀ་མེད་རེད། ངས་ཁོང་གཉིས་ལ་སེམས་
གསོ་འཐུས་ཆང་ཐུབ་རེ་བྲལ་བས་དགའ་གཉེན་གཞན་དག་མང་པོ་བསྐྱོད་ནས་
སེམས་གསོ་ཆད་མེད་གཏོང་དུ་བཅུག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཉིན་ཞག་མང་པོར་དུས་
ནས་བསྐྱད་སོང་། ལྷག་པར་དུ་པ་ལགས་དེ་ནི་ལོ་གཉིས་གསུམ་ཕྱིན་ནའང་ཡང་
ནས་ཡང་དུ་དུས་ནས་རིག་ཆོར་མ་ཟིན་པ་ལྟ་བུར་ཆགས་པས་འདི་ནས་སེམས་
གསོ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གཏོང་དགོས་བྱུང་། ང་ཆོ་བོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཆོས་ཀྱི་
སློབ་སྦྱོང་ཚུལ་མཐུན་བྱེད་མཁན་ལ་ཐོག་མར་བར་ཆད་མང་པོ་ཡོང་བར་བཞག་
སློབ་ཡོད་པ་དེ་བདེན་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་།

དེ་ནས་རྒྱན་ངན་དེ་དག་རིམ་སེལ་གྱིས་ད་ཆ་སློབ་བྲ་བ་སྦྱི་མཚུངས་
ལྟར་བདེ་སྤྱག་འདྲེས་མ་ཅོམ་ལས་དམིགས་བསལ་གྱི་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མེད།
ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་གོང་གསལ་དེ་གྲོངས་ཁར་ཆོས་གྲོགས་ཆོར་ཐ་ཆོག་
ཏུ། ང་འཆི་ཉིན་འདུག་པས་གལ་ཏེ་ང་ཤི་ན་ཡང་བསྐྱར་བུར་སྦྱིས་ནས་སློབ་བྲ་
འདིའི་ནང་སློབ་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་ཐུབ་པར་བྱེད་ཆོས་སློན་ལམ་གཟབ་གཟབ་
གནང་དགོས། ངས་ཀྱང་སློན་ལམ་རྒྱབ་གྱི་ཡིན་ཞེས་སྦྲས་ནས་དབུགས་ཆད་
འདུག ཐ་ཆོག་འདི་གོ་དུས་ཡང་བསྐྱར་སེམས་ངལ་ཆེ་དུ་ཕྱིན་སོང་ཡང་སློན་
ལམ་བརྒྱབ་རྒྱ་ལས་ཐབས་ཤེས་གཞན་མ་རྙེད།

ད་ལྟའི་གནས་སྟངས།

པལ་ཆེར་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་ཅིང་། སློབ་བྲ་ཚུགས་ནས་ལོ་གཉིས་ཅུ་མ་

རིང་མལ་ཁང་དང་། གསལ་ཆོག་ཁང་གཅིག་འབྲུས་དགོས་པ་དང་། ལས་
ཁང་དང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་ཡང་གཅིག་འབྲུས་ཁང་ཆུང་གཅིག་ལས་མེད་
ཅིང་། དེ་ལས་སློབ་གཉེར་བ་འཛོག་དགོས་པ་སོགས་ཁང་ཁོངས་ཀྱིས་མ་ལྟོང་
པའི་དགའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་སྐྱ་སྐར་ནས་འཛིན་ཁང་
གསར་སྐྱབ་བཀའ་བློན་ཆེ་བས་དགའ་ངལ་དེ་དག་བསལ་སྐབ་པ་བྱུང་ཡང་།
གསལ་ཆོག་ཁང་དུ་དབྱར་ཁ་གཞུང་ཆོན་ཆེ་བ་དང་། དགུན་དུས་གང་ཟླག་
ཆེ་ཞིང་། གདན་སྐབ་མོ་ལས་མེད་པས་དགའ་ངལ་གང་འཆོམ་ཡོད་ཁར། མ་
སྐྱ་རིའི་བྱིས་ཆང་དབུ་འཛིན་སྐབ་མོ་མཁའ་འགྲོ་ལགས་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ་
འཛིན་ཆས་བཟོ་རྒྱུར་སྐར་བཞི་སྟོང་ཐམ་པ་གནང་བ་བཞིན་རྒྱབ་སྐྱོལ་དང་།
རྒྱ་སྐྱོག་སོགས་འཛིན་ཆས་ཡོངས་རྫོགས་བཟོས་ཤིང་། དེ་འགྲོས་ཡིག་ཆང་
གི་འཛིན་ཆས་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་འཛིན་ཆས་བཟོ་སྐབ་པ་བྱུང་བས། འཛིན་ཆས་ཀྱི་ཆ་ནས་
སློབ་གྲུའི་རྣམ་པ་ཐོན་ཅིང་ཆགས། འདི་ནི་མ་སོས་ཀྱི་སྐབ་ལྟ་བུར་བྱུང་བས་
དགེ་སློབ་ཆང་མས་སྐབ་མོ་མཁའ་འགྲོ་ལགས་ལས་དགའ་བསྐྱེད་ཆད་མེད་ཞུ་
བཞིན་ཡོད།

འཆོ་བའི་སྐར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་འཆོ་བོས་གནས་མལ་གང་ཅིའི་མཐུན་
རྒྱུ་ལེ་མ་འགྲིགས་པའི་སྤྱི་ལོར་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་ས་བོད་སྐད་བྱུག་བྱིས་སྤེའི་དབུ་འཛིན་
རྩེ་བཙུན་པར་མཆོག་ནས་གོང་ཁྱེད་ལྟ་བུར་རོགས་རམ་བཀའ་བློན་ཆེ་བ་ལས་
དགའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་སྐབ་པ་བྱུང་། དེ་བཞིན་བྱི་ནང་དང་སྐྱུན་ཁག་གིས་ཞལ་
འདེབས་རིམ་འགྲུར་ལ་བརྟེན། དེང་སང་གང་ལེགས་ཆགས་ཡོད། སྐྱ་སྐར་
ནས་གཞུང་དང་། མི་མང་དང་། ཆོས་སྤེལ་ཁག་སོགས་ལ་སྐད་སྐད་ཀྱི་ཆེ་

བཞེན་ཕྱིས་སུ་ཐོགས་ཐོབ་ཀྱི་ཚད་གཞི་ལས་བརྒྱལ་བའི་དགོས་མཁོ་འཕར་
སྟོན་ཞུས་ཀྱི་མེད།

འཆོ་ཐོགས་ཀྱི་སྐོར་ཀ་ཏ་ཡིད་ཆེས་དདུལ་ཁང་ནས་སྟོབ་གཉེར་བ་བཅུ་
དྲུག་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་སྐེར་ཁག་ནས་ཐོགས་ཐོབ་བཅུ། རང་འཆོ་བདུན། སྤྱི་སྐེར་
ནས་ཐོགས་སྟུལ་བཞི་བཅུ་བཅས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོ་ནས་བཟུང་སྤྱི་སྐེར་
ནས་ད་ཆ་བཟའ་བཅའི་རིན་ཐང་རྩེ་འཕར་ལ་སོང་སྐོར་བཅུ་རེ་སྤར་ཆ་གནང་སྟེ་
ཆེ་རེའི་ཐོགས་སྐོར་ ༡༥ རེ་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྷ་ཟས་སོང་དང་།
ལྷ་རེ་གསལ་འཛོག་བཙུ་ལྷ་རེ་ལག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཕྱི་རྒྱལ་ནས་རོགས་རམ་
གནང་བ་རྣམས་མ་མཐར་སྐོར་བརྒྱ་རེ་ཞུས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཁྱལ་བརྒྱུད་ཅུ་
གྲ་ལྷ་འབྲུ་མཚུངས་ཐོག་སྟག་བསྟན་རྣམས་ཟུར་བསགས་ཀྱིས་སྦྱོན་བདག་གི་
རོགས་རམ་ཆད་པའམ། དུས་ཚོད་རྩོགས་ཆེ་སྟོན་ཀྱི་སྟག་བསྟན་ནས་ཁ་སྐོར་
ཐུབ་རེ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོ་ནས་ཡང་བསྐྱར་མལ་ཁང་གིས་མ་ལྷེང་བའི་
དཀའ་ངལ་རྩེ་ཆེར་འགོ་བཞིན་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ སྤྱི་ལོ་ཆུ་ ༥ པའི་ཆེས་ཤུར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་
ཆེན་པོས་མལ་ཁང་དགོས་རིགས་གསར་སྐྱོན་ཆོག་འཐུས་བཀའ་བཟང་ཐེབས་
པས་ད་ལྟར་ལས་འགོ་རྒྱགས་བཞིན་ཡོད། ཡིག་ཚང་དུ་ཐོགས་གྲོན་མི་ཆེ་པའི་
ཆེད་ཕྱི་ནས་ལས་མི་མ་འཆོལ་བར། སྤན་གྱིས་སྟོབ་ཁྱིད་དང་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་
ཀྱི་འགན་ཁུར་ཀྱང་ལེན་ཐོག་སྟོབ་གཉེར་བའི་ཁུངས་ནས་དདུལ་གཉེར་གཉིས་
དང་། ཐོགས་གཉེར་གཉིས་འདེམས་བསྐོས་དང་ལོ་རེར་འཕོ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
ཡིག་འབྲུལ་རིགས་སྤན་གྱིས་མ་ལྷོགས་ཆེ་བེན་བྲིས་བཏབ་སྟེ་སྟོབ་གཉེར་བ་

ཆོར་བཀོལ་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཆོའི་ལས་འགན་གྱི་གཙོ་བོ་སྒོའ་སྤྱོད་ཡིན་
སྟབས་དེའི་དུས་ཚོད་ལ་འགོག་རྒྱུ་ཅ་བ་ནས་གཏོང་འདུག་གི་མེད། ལས་དུས་
ཀྱང་སྤྱི་སྡེ་ལྟར་དུས་ཚོད་གཏན་འབེབས་བྱས་ན་ལས་ཀ་ཡོད་ཆེ་དུས་ཚོད་
མེད། དུས་ཚོད་ཡོད་ཆེ་ལས་ཀ་མེད་བ་སོགས་མ་རན་བ་མང་བས། དེ་ལྟར་མ་
བྱས་པར་སྤྱི་ལོ་ཆུ་ཚོད་ ༧ པ་ནས་དགོང་ལོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༡ བར་སྐབས་གང་
འཁལ་ཐད་ཀར་ལས་ཀ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་ཐབས་བརྟེན་ཞིང་སྒྲིབ་གྱི་ལས་
དོན་མེད་པས་ལས་དོན་ཅི་བྱེད་སྤྱི་དོན་ཐོག་གཏོང་ཐུབ་གྱི་ཡོད།

དེང་སང་མཚན་ཉིད་སྒོའ་ཁྲིད་དག་ཀྱི་གཅིག་འཕར་མ་ཡོད་པས་ཐུན་
ལས་དོན་ཅུང་ཟད་ཅུང་དུ་སོང་ཡང་། དེའི་ཆབ་དུ་ཅོམ་སྤྲིག་གི་ལས་དོན་འཕར་
མ་གང་ཐུབ་ཅུ་ལྟུལ་ཡིན།

བོད་རིགས་དང་། ཆོས་སྤེལ་ཁག་སོགས་སྤྱི་སྒྲིབ་མང་པོས་བྱི་རྒྱལ་དུ་
རོགས་རམ་དག་བསྐྱུལ་ཅུ་བཞིན་པར་བརྟེན་དེང་ཆོས་པར་རོགས་རམ་ཅུ་རུས་
བྲལ་ཡང་། ཐུགས་བརྟེན་ཆེན་པོས་ཚུར་རོགས་རམ་གནང་བ་རྣམས་བཀའ་བློན་
ཆེན་པོར་བསམས་ཏེ། སྒོའ་སྤྱོད་གི་འཆོ་རྟེན་སྤྱི་གཏོང་ལས་བག་ཡངས་དང་།
མཛེས་རྒྱན་སོགས་གྱི་ཅ་བར་ནམ་ཡང་གཏོང་གི་མེད། སྤྱི་ནས་གོམས་གཤིས་
མེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལག་ཐོག་བྱུང་བ་རྣམས་ཚུད་ཐོས་སྤྱི་མ་སོང་བར་བདག་
གཅེས་ཆགས་ཚུད་ཅུ་ལས། དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་གྱི་ལས་དོན་འཕར་མ་
ཐུབ་གྱི་མི་འདུག།

སྒོའ་གཉིས་བ་ཆོའང་འཆོ་གོས་ཐོབ་སྐདས་དང་། ལྟ་སྤྱོད་འགན་བསྐྱར་
སོགས་ལ་དོ་སྣང་མི་བྱེད་པར་འདོད་ཅུང་ཆོག་ཤིས་ལ་དགའ་མོས་དང་། སྒོའ་

སྤྱིར་ལ་དོ་ཁུར་གང་ལེགས་ཡོད་ཅིང་། ཀླན་པ་ཆོ་སྤར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་འཛིན་
གྲ་ཐོན་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད་ལ་དེ་ནས་ཐོན་ན་གོང་གསལ་དམིགས་ཡུལ་མཐའ་མ་
གསུམ་པོ་གང་འོས་སྤྱབ་སྤྱབ་པ་དགོས། ཡང་བསྐྱར་སློབ་སྤྱིར་ལ་མཐུད་བགྱིས་
ན་དམིགས་ཡུལ་དང་གཉིས་ཐོག་ཤར་བསྐྱོད་སྤྱབ་པའི་རེ་བ་ཡོད།

མ་འོངས་པའི་རེ་འདུན།

ང་ཆོ་བོད་རིགས་ཡིན་ནོ་ཙམ་གིས་ཡིད་ལ་བརྟག་པའི་དོན་དང་བསྐྱབ་
བྱའི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པ་ནི་བོད་རང་བཅན་ཅེས་པ་དེ་རང་ཡིན་པ་སློབ་མེད་
ཁར། དེ་དང་མཉམ་དུ་འགན་འགངས་ཆེ་ཤོས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་།
བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཡིན་ཡང་དེ་པལ་ཆེ་བས་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་རེད། ལ་ལས་ཤེས་
ཀྱང་ཕྱ་ཐག་རིང་པོ་ལ་རྟོག་ཞིབ་མ་སྤྱབ་པས། ད་ཡོད་རང་དབང་ལུང་པར་
མཁྱེན་ཡོན་ཅན་རེ་བྱང་ཡོད་པ་དེས་བརྒྱ་གོ་གཅིག་ཆོད་ལྟ་བུར་སྤང་ཞེན་བྱས་
ནས་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཐོག་མར་རང་བཅན་བསྐྱབ་པ་ལའང་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་
གཙོར་བཟུང་གིས་སྤྱབ་དགོས། བར་དུ་རང་བཅན་ལྷིངས་ཚུགས་བྱེད་པར་ཡང་
ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གཙོར་བཟུང་གིས་སྤྱབ་དགོས། མཐའ་མར་ཞི་བདེའི་རྒྱལ་
ཁ་བརྟན་པོར་འཛིན་པར་ཡང་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གཙོར་བཟུང་གིས་བསྐྱབ་
དགོས་པས་ན། ནང་ཆོས་དང་བཅས་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འཛིན་སྟེལ་བྱ་
རྒྱ་ཤིན་ཏུ་འགན་འགངས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། དེའི་འགན་ནི་བྱེས་འཁྱོར་ཀླན་
བྱིས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་བབས་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཆོའི་མི་རིགས་བརྒྱ་
ཆ་དགུ་བརྒྱ་ཙམ་བོད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་དང་རང་གི་ཤེས་རིག་ལ་སྤྱིར་གོ་མས་

ཡོད་པ་ནམས་རྫོགས་ནས་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ཅམ་ལས་ལྷག་མེད་ཅིང་། དེ་དག་
ཀྱང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་སློབ་ལ་ཉེན་ཁ་སླེབས་པས་ཡུན་རིང་རེ་བ་མེད།

རྒྱ་དམར་གྱི་སྲིད་བླ་མ་འཆར་ཡོངས་འགོ་བཞུགས་ཆོར་ཡང་རང་
གི་ཤེས་རིག་གོམས་གསུམ་ལ་སྦྱོར་རྒྱུའི་སྐལ་བ་རྒྱ་དམར་གྱིས་འཕྲོགས་ཏེ།
དེའི་ཆབ་དུ་བོད་གྱི་ཤེས་རིག་གོམས་སློབ་ཅ་གཏོར་གཏོར་རྒྱུའི་རྩིས་ངན་སྒྲགས་
གང་སྒྱབ་བྱས་པས། རང་གི་ཤེས་རིག་གི་འགན་ཁུར་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་པའི་རྩིས་བ་
མེད་ཅིང་། རང་ཅག་བྱས་འབྱོར་ནམས་ཀྱི་ཁྲོད་ནའང་ཆོས་དང་རང་གི་ཤེས་
རིག་ལ་མཁས་མཛངས་དངོས་དང་། དེའི་རྩིས་སུ་ཞུགས་པ་རེ་བྱང་ཡོད་ཀྱང་
པལ་ཆེ་བས། སྒར་འཕགས་བོད་དུ་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སླེབ་པའི་མཁས་གྲུབ་
མཛད་རྩིས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ནམ་ཐར་ལས་ཕྱི་རོལ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བསྐྱོད་པས་
འབྲས་བུའང་དེ་མཚུངས་ལས་མི་འབྱུང་ན། བསྟན་པ་སྒར་སོར་ཚུད་རྒྱ་ནི་ཆེས་
ཤིན་དུ་ཡང་བར་གྱུར་ཡོད།

གཞན་ཡང་ཆེས་བྱེད་རྩིས་ཅན་གང་ལ་བསྟན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ནི་རྣམ་ཐང་གི་མ་ཅན་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་ཉེན་འགངས་ཤིན་དུ་ཆེ་བས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་མོས་དང་བསྟན་ནས་འཛིན་
སྐྱོང་བྱེད་དགོས་ན། དེ་ནི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་སྦྱིད་དེ་བདག་གིས་རང་སྦྱིད་
དང་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོངས་ཞེན་སློབ་བཏང་ནས་གཞན་པན་འབའ་ཞིག་གི་བསམ་
པས་རང་ཉིད་བཤད་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་ནས། གཞན་བཤད་སྒྲིབ་ཀྱི་ལམ་
བཟང་དུ་འཁྲིད་སྒྱབ་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པས། དེའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་རིགས་ལམ་
སློབ་བྱ་འདི་ཉིད་ཡང་རྒྱས་ཐོན་བྱ་གཏོར་སྒྲིབ་ན་སྟམ་པའི་རེ་བ་བྱུང་། དེ་ཡང་རེ་

སྟོང་འཆང་བ་མ་ཡིན་པར་ང་ཆོར་དམིགས་རྟེན་མང་པོ་ཡོད།

དང་པོ། རིགས་སྟོབ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་ཉེན་ཁའི་སྤང་བཅུགས་ཡོད་
ཀྱང་ད་ཆ་སྟོབ་སྦྱང་དང་། སྤྱིག་སྦྱོད་གང་ཅིར་མི་དམན་ཅམ་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་
མཐུག་འབྲངས་བྱ་རྒྱའི་འདུན་པ་བརྟན་དུ་ཕྱིན་ཡོད།

གཉིས་པ། འདིའི་ནང་ལུ་གུའི་སྟོ་གོས་འཆོལ་ཡུལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ན་
ཆོད་སྟེབས་པ་དང་གཞི་སྟོབ་ཐོན་དང་འཐོན་ཉེན་ས་ཀྱང་འཇུལ་ཞུགས་བྱ་འདུན་
ཅན་རྒྱུ་མང་འགོ་བཞིན་པ་དང་།

གསུམ་པ། ད་ལྟ་འདྲིན་སྦྱང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་གསར་ལུགས་ཀྱི་ལམ་སྟོ་
ཕྱིས་ཉེ་གསར་རྟིང་མཐར་མ་ལྷུངས་པར་དབྱས་བསྦྱོད་བགྱིད་བཞིན་ཡིན་པས།
ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བྱེད་ན་སྟམ་པ་བྱུང་། དེ་
བཞིན་མ་འོངས་པར་མཆོན་ནའང་གོང་གསལ་དམིགས་ཡུལ་ལྟ་བུ་པོ་ཏྲ་ཅང་གསལ་
ཆར་ཆགས་པར་མ་ཟད། ཕྱི་ནང་གཤམ་ཡོན་གྱི་གཤོག་པ་མཉམ་བསྐྱེད་ཐོག་རང་
ལུགས་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་འདྲིན་སྟེལ་བྱ་རྒྱུའང་དུས་ཐོག་ཏུ་སྟེབས་པ་
དང་། ལྷག་པར་ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་རྟིང་ཞེན་གྱི་ནད་ཡམས་མ་འགོས་པར་
བདེ་ཐང་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདྲིན་སྟེལ་བྱ་རྒྱའི་དུས་སུ་སྟེབས་ཡོད་
པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱ་སྦྱོད་ཆེ་ལ་ནང་དུ་ཁྱབ་མ་འདུ་བ་
ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་མིན།

མདོར་ན། ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་བྱམ་མིན་གྱི་ལྟ་བུ་བསྟེན་ཆོག་སོགས་
བདག་གཅེས་བྱེད་ཅུང་མ་བྱེད་ཅུང་། ལུང་སྟེ་སྦྱོད་གསུམ་ལ་འཆད་ཉན་དང་།
ལམ་བསྟེན་པ་གསུམ་ལ་ཉམས་བཞེས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྦྱིའི་ཆིངས་

འཛིན་སྐྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ངལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་བསྐྱབས་པའི་རིགས་ལམ་
སློབ་བྲ་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས་པའི་དགོས་པ་བྱུབ་པས། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་
གིས་སློབ་བྲ་འདི་ཉིད་ཡར་རྒྱས་གང་འཚམས་ཤིག་གཏོང་བྱུང་ན་སྙམ་པས་
འདུན་པ་བསྐྱེད་དེ་མདུན་སྐྱོད་བྱེད་ཁུལ་ཡང་། མཐུན་རྒྱུན་གྱི་གཡང་ས་ཆེན་
པོ་ཞིག་འགོངས་དགོས་ཀྱི་འདུག།

ད་ལྟས་ཡོད་བཞིན་པ་ཆོར་པར་བྱིན་ཐོན་རྗེས་དབུ་མ་འཛིན་བྲ་གཅིག་
འཕར་འཛུགས་བྱུབ་རེ་དང་། རིས་མེད་ཀྱི་ནམ་པ་དང་རིག་གནས་སློབ་ཆེན་གྱི་
སྐོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད། ཆོས་འདུལ་བའི་བཅས་སྤྲིམས་
ཡར་རྒྱས་གང་འཚམ་གཏོང་འོས་ཀྱང་། སློབ་གཉེར་བའི་གནས་ཆད་དང་སྐབས་
བསྐྱུན་བྱ་རྒྱ་བཅས། རིགས་ལམ་སློབ་བྲའི་གནས་སྐྱངས་གནད་བསྐྱུས་ཤིག་ད་
ལམ་གཏན་འབེབས་ཁུས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། མཁྲ་ལམ། ། །

གཞུང་ཆེན་པོར་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་དགེ་མཚན།

ཐུབ་བསྟན་འཛིན་ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་ཆོས་སམ་
རང་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་ཡིས། །མ་བསྐྱད་ཀྱལ་བའི་ལུང་བཞིན་འཛིན་པ་རབ། །འཆོ་
གོས་དོན་དང་ཕྱོགས་ཞེན་མ་སྐྱགས་པར། །བསྐྱབ་གསུམ་སྐྱབ་ཅིང་སྡེ་སྟོང་
འཛིན་པ་འབྱིང་། །དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་བཤད་སྐྱབ་ཉི་ཆེ་བ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་
པ་འཛིན་པ་ཐཤལ་ཏེ། །མཐོ་ལ་འབྱིང་དང་དམན་ལ་ཐ་མང་བས། །བསྟན་
འཛིན་པལ་ཆེར་གོལ་སར་ཞོར་འདི་ཡིས། །རྒྱལ་བསྟན་ལྟར་སྤང་འཕེལ་བར་
མི་འགྱུར་རམ། །བསྟན་པའི་དབང་གྱུར་དག་གིས་ལེགས་དབྱེད་ནས། །བསྟན་
པར་དག་ཐེར་གཅིང་མ་མཛད་རན་གདལ། །བསྟན་འཛིན་ཞེས་གྲགས་ཀྱིན་
གྱིས་བཀྱར་འོས་འགས། །བསྟན་པར་དག་ཐེར་ཁུར་དུ་མ་བཞེས་པར། །གཡོག་
དང་ཉི་དུའི་སྲིད་ཐབས་གཞིལ་བ་ཡིས། །བྲིམ་གྱི་གཉིས་པར་བཟུང་བ་ཀྱེ་མ་
ཅུད། །དད་རྩལ་དཀོར་ནག་ཡིན་ཞེས་བསྐྱགས་མོད་ཀྱང་། །བསྟན་འགྲོའི་དོན་
ཆེན་ཁོ་ནར་མ་གཏོང་བར། །བྲན་དང་སྦྱེས་རབས་འཆོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ། །གཞི་
ཁང་འཛིན་སྟེལ་ཆོག་ཤེས་མེད་པ་མཚར། །དཀོན་མཆོག་དྲིན་གྱིས་འཆོ་བའི་
བྲན་དབང་འགས། །དྲེགས་པའི་ལྟ་འདིས་བསྐྱབས་སོ་ཞེས་བསྟན་དེ། །ལྷག་
པའི་ལྟ་ལྟར་གཡུར་དམ་གཅེས་འཛིན་གྱི། །གཞན་ལའང་ཁལ་འགོལ་བྱག་རྒྱས་
བཏབ་པ་དག། བྱེད་དང་ལྷ་ཏིག་སྟོམས་པའི་སྟིང་ཁམས་ཅན། །རལ་བ་མེད་པའི་
ལྷ་སྟེགས་སྟོན་པ་སྟེ། །སྐྱབས་དང་སྐྱབས་མིན་ཚུལ་ལ་མོངས་མིན་ན། །སྟོ་

ཕུགས་འབྱུང་པོའི་མཐུ་བོར་བཅོལ་སྤྱོད་དམ། །

ཨེ་མ་རྟོ། གཞུང་ཆེན་ལ་ཐོས་བསམ་བགྱིས་པའི་འབྲས། །གཞི་སྤྱད་
བདེན་གྱི་འཁོར་བའི་འབྱུག་རིམ་འདི། །རང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོན་པ་བྱུག་ཆོན་
བཞི། །ཚུལ་རི་ལྟར་འཁོར་ཕུགས་བསམ་ཆེ་ན། །སྤྱོད་གསུམ་ན་བདེ་བར་
གྲགས་པ་ཀུན། །སློས་བཅོས་ནས་བཏགས་པ་ཚུལ་མཐོང་བས། །ཡིད་དེ་ལ་
སློབ་པ་ཁོང་ནས་ཤིང། །དེ་མས་རིམ་གྱིས་བདས་བས་སྦྱིས་བྱ་ཆུང་། །ལམ་
སློབ་སྤྱོད་གི་རྟོགས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཡས་འདེད་གྱིས་སྦྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་
ལམ། །ཆེས་སློབ་རྒྱས་པའི་ཉམས་སྒྲུང་དག །གཞུང་རྒྱ་མཆོ་བསྐྱབས་ལས་
ཐོན་པས་མཆར། །སྤྱད་ཀྱང་གྱི་གནས་ཕུགས་མ་ཤེས་པས། །ལས་ཅི་བྱེད་
འཁོར་བའི་རྟེན་རྩེ་སྟེ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་གཟིགས་ནས་སྟོན་པས་ཀྱང་། །ཆོས་
དང་བོར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས། །དོན་འདིས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཆད་མ་
དང་། །སྐྱབས་བསྐྱེམ་མེད་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱངས། །ཆོས་རྣམ་དག་སྐྱབ་པར་
སློབ་དང་། །ཡིད་ཆགས་སྒྲུང་འགོག་པའི་སློབས་པ་རྟེན། །རང་སྤྱོད་འཆོལ་གྱིས་
དཔེན་པར་བསྟེན་པ་དང་། །ལམ་ཆོས་བརྒྱད་གྱིས་བཅིངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
ཅན། །ལྟ་སྤྱོད་སྒྲུང་ལ་བསྟེན་པའི་བསྟེན་སྐྱབ་པ། །ཆོས་མི་ཆོས་གྱིས་གཡེང་
བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས། །དོན་བསྟེན་འདིན་གྱི་ཐ་མར་རང་ངོ་འཕྲོད། །ཆོས་
ཆོས་མིན་གྱི་ཕུ་ཐག་དེ་ནས་ཆོད། །རང་རྟོག་དཔྱོད་གྱིས་ཐལ་རྒྱུང་ལྡང་བ་
ཡང་། །གཞུང་ཟབ་མའི་ཆར་གྱིས་ཞི་བཤིལ་ཐོབ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་
བཅོལ་བའི་འབྲས། །ལམ་རྣམ་བུར་གྱི་ལས་འབྲས་སྤྲ་རགས་རྣམ། །ཡིད་འཁོར་
བལ་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་པའི་སློས། །བརྟག་ཅ་ན་ཕུ་ཉིག་བསྟར་རྒྱས་བཞིན། །སྤྱོད་

ལྷ་མ་མེར་ཤར་བས་དགའ་སྦྱིད་ཐོབ། །ཚུལ་དེ་ཡི་ངང་ནས་སྐྱབ་པ་ཞིག །འཆོལ་
ཐུབ་ན་ནོར་སྒྲིང་ནོར་འཆོལ་བཞིན། །རང་འབད་པ་དང་མཐུན་པའི་དགོས་
པ་འགྲུབ། །ཚུལ་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་སྐྱབ་པ་ཀུན། །ཐང་སྟོང་ལ་ལོང་བ་རྒྱ་དང་
མཚུངས། །རེ་བ་དང་འབྲས་བུ་འགལ་འདྲར་འགྱུར། །སློ་མོས་པ་བརྟན་ནམས་
འདིར་མ་གཏོགས། །ཚུལ་དེ་དག་ཤེས་པའི་གཞུང་ཆེན་པ། །ནང་རིག་པར་
སྦྱངས་པའི་དགོས་པ་གྲུབ། །སྟོན་མཆོག་གི་རྗེས་འཇུག་དེ་ནས་ཟིན། །རིགས་
པ་ལ་སྦྱངས་པའི་དབང་ནོན་ཡིན། །

སངས་རྒྱས་པ་ལ་སླ་མེད་མིག་སྦྱིན་པའི། །ཆོད་མའི་གཞུང་ལ་ཐོས་པ་
བཅའ་བ་ཡིས། །གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་རིག་པས་དབང་བྱས་ཤིང་། །གཞལ་
བྱ་རང་དང་གཞན་ངེས་ཐབས་ཚུལ་ཀུན། །དྲི་མེད་རིགས་ལམ་འབྲམ་གྱིས་
གསལ་བ་ལས། །བདེན་བཞིའི་གནས་ནམས་མ་འདྲེས་འབྱེད་ཤེས་ཤིང་། །དེ་
མཐུས་སྟོན་དང་བསྟན་པ་བསྐྱ་མེད་དང་། །ཆོད་མར་བྱུབ་ཅིང་ཡིད་ཅན་ཀུན་
སློལ་གྱི། །འཇུག་འོགས་ཉིད་ཡིན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པར། །མཐོང་བས་
དད་པའི་རྒྱབས་སྤེང་གཡོ་བ་དང་། །མཆོག་གསུམ་གཏིང་དུ་བཅངས་པའི་
སྟོང་སྟོབས་གྱིས། །རང་གི་བསྟན་ལ་དཔའ་བའི་བྱ་མཆོག་ཐོབ། །དེ་ལས་
ལྡོག་ན་ཆོད་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ལོ་མང་སྦྱངས་པར་རྫོམ་ཡང་ཐོས་སྟོག་
སྟེ། །མཐར་ལྟའི་རི་བོ་གཞིལ་བའི་མཐུ་མེད་ཅིང་། །ཐུབ་བསྟན་རིགས་པས་
འཛིན་པའི་སྟོབས་པ་བྲལ། །ཐེག་གསུམ་ལམ་འབྲས་གཏེར་མཛོད་པར་བྱིན་
གཞུང་། །ཐོས་བསམ་བགྱིས་པས་ཐེག་གསུམ་གཞི་ལམ་འབྲས། །སོ་སོའི་ངོ་
བོ་བྱེད་ལས་གོ་རིམ་བཅས། །མ་འཁྲོལ་སློ་ཡིས་ཡོལ་གོར་རྒྱུད་པས་ན། །རྒྱ་

ཆེར་ལམ་འབྲས་ཀྱན་ལ་མི་བསྐྱབ་དང། །སྟོན་དང་བསྐྱན་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་
 དང། །རྣམ་བྱང་ལམ་དུ་མཆི་བའི་ཆས་སྐྱབ་དང། །གཞན་དོན་ཁྱེད་དུ་གྲང་
 བའི་ལྷག་བསམ་འཕེལ། །དེ་དོན་སྐྱབ་ན་སྦྱེས་བྱ་མཆོག་རབ་ཅེས། །བསྐྱན་
 བའི་ནང་མཛོད་འཛིན་པར་དབང་བྱས་ཤིང། །དེ་ལས་ལྷོག་ན་ནོར་གླིང་ནོར་
 བྱ་ཡིས། །སྟོངས་བས་ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་ཁོ་ན་ཟད། །ཅ་འབྲུག་གཞུང་ལ་ཐོས་
 བ་བཅའ་བའི་མཐར། །ཐེག་གསུམ་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་དབྱ་མའི་ལམ། །ལུང་
 དོན་ངེ་བཞིན་སློང་ར་འཛོག་ཤེས་ཤིང། །རྟེན་འབྱུང་རིག་པས་དགེ་སྤྲེག་ལས་
 འབྲས་སོགས། །ཉོན་མོངས་སྤྲེགས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡི། །བྱ་བྲེད་ཀྱན་ལ་
 དབྱུང་མཐར་མ་ལྟངས་པར། །འཐད་སྐྱབ་བདེ་བས་བསྐྱན་ལ་ཡིད་འཕྲོགས་
 ཤིང། །སྟོན་པར་སྐྱོན་མིན་ཟབ་བྱད་རྩོགས་པར་རྟེན། །འོག་མའི་བྱབ་མཐས་
 དབྱུང་བཟོད་འཆོལ་བ་ཡིས། །འགལ་འདུའི་ཕྱང་པོ་བསྐྱེལ་བའི་བདེ་ཉམས་
 དང། །ཐ་སྟད་འཛོག་ལུགས་རན་པོས་མཐའ་སྤངས་ཏེ། །རྣམ་བྱོལ་སྐྱབ་ལ་
 དཔའ་བའི་དབང་ཕྱག་ཐོབ། །དེ་ལས་ལྷོག་ན་ཆད་ལྟའམ་ཕྱང་མ་བསྐྱོན། །ལྟ་
 བས་ཕྱང་བས་དབྱ་མའི་གཞུང་དེ་ལ། །མ་དབྱུང་ཆོགས་བསགས་སྐྱབ་སྐྱོང་
 འབད་ལེགས་ཏེ། །དབྱུང་མཐར་རང་ཉིད་ཕྱང་ན་ཉིས་པ་ཆེ། །ཆོས་འདུལ་
 གཞུང་ལ་སྐྱངས་པའི་བཅུན་པ་ནི། །སྦྱོང་ལམ་རྣམ་པའི་ཆོས་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་
 བར། །སྦྱོང་ལ་མཁས་ཤིང་བསྐྱབ་གསུམ་གཅེས་སྤྲས་ཆེ། །བཅས་རང་ཁྲིམས་
 གྱི་ཅ་བ་ཚུགས་པས་ན། །ཐོས་བསམ་སློམ་པ་ཐམས་ཅད་གནད་དུ་སྦྱིན། །འདི་
 ཕྱི་ཀྱན་དུ་དགེ་བའི་དཔལ་ཡང་ཐོབ། །དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ཆོས་འདུལ་སྐྱོང་
 བཤད་དེ། །སྐྱབ་དང་རྒྱལ་རབས་བཟླགས་ལྟར་ཉིད་དགོས་དཔེན། །ཆོས་མཛོན་

ཁྱེ་མཆོར་ཐོས་པ་འཆོལ་བ་ལས། །དམན་ངོར་བསྟན་པའི་འཆིང་གྲོལ་གནད་
ཁྱེ་ཆེ། །སྤྲེལ་མཁས་དང་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་རགས། །རིམ་པར་སྦྱངས་
པས་རྣམ་གྲོལ་བྱུང་འཕགས་ཐོབ། །གང་ཞིག་སྦྱབ་ན་འདི་སྤྱི་ཀུན་དག་
ཞིང་། །འདོད་པའི་རེ་བ་སྐྱོང་བའི་གཏེར་ཆེན་དང་། །ངལ་བརྒྱས་བསྦྱབས་
ཀྱང་ངལ་དུ་བསྐྱར་འཆང་ཞིང་། །འདོད་པ་བཅའ་བས་མི་འདོད་ཀུན་འཕེན་
དག། །རྣམ་པར་བྱེ་ནས་མདུན་ལམ་མ་འཛོལ་བར། །སྤྱོད་པས་བསྦྱབ་ལ་དཔའ་
ན་རྣམ་དཔྱོད་ཡིན། །དེ་ལས་སྡོག་ན་ཞོར་གླིང་ཞོར་རྩལ་ཤིག། །ཆེད་པས་དེད་
དཔོན་རྩོམ་དང་བྱུང་ཅི་ཡོད། །

འདི་ཡང་སྤྲན་དག་སྤོབ་བཅས་པ་སྤར་སྤོལ་ལྟར་འཛུམ་གླིང་སྤྱི་བསངས་དང་
བསྟན། །རྟ་སའི་རི་ཅིར་བསང་གསོལ་ལ་བྱིན་པའི་བར་གསེང་དུ། །རིགས་ལམ་སྤོབ་གྲའི་
ལོ་རྒྱུས་གིས་པའི་འཕྲོས་ལས་བརྩམས་ཏེ་གང་བྱུང་ཁྱུང་དུ་བྲིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། །

རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ངོ་སློད་གཉིས་པ།

སྒྲེང་བརྗོད།

༡༣། །རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་འདིའི་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་དེབ་ཅིག་འགྲེམས་སྤེལ་
ཞུ་འཆར་ཡོད་ཅིང་། འདི་ཉིད་གསར་བཟོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤར་སྤྱི་ལོ་
༡༩༧༩ ནང་སློབ་གྲུའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཅིག་པར་འགྲེམས་ཞུས་ཡོད་པར། དེའི་ནང་
སློབ་གྲུ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་གསར་འཛུགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སྐབས་
དེའི་སློབ་གཉེར་བའི་གནས་བབ། སློབ་ཚན་དང་དམིགས་ལུལ། སྤྱིག་གཞི་
བཅས་རོབ་ཙམ་གསལ་བཞོད་ལས། མ་འོངས་པའི་གཞུང་ལམ་གསལ་པོ་
ཞིག་མེད་པར་བརྟེན། ད་ཕྱིན་ཐོག་མར་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་
ཕྱོགས། བར་དུ་སློབ་ཚན་དང་སློབ་སྦྱོང་། སྤྱིག་ཁྱིམས་དང་ཆ་སྐྱོན་རི་དགོས།
མཐའ་མར་སློབ་སྦྱོང་ཐོན་ནས་དམིགས་ལུལ་སྐྱབ་ཕྱོགས་རི་ཡིན་གཏན་
འབབས་བྱས་པའི་དེབ་ཅིག་བཟོ་འགྲེམས་དགོས་སྐོར་བྱི་ནང་གཉིས་ཐད་ནས་
དགོངས་འཆར་མང་བ་དང་། ད་པན་སློབ་གཉེར་ཁང་འདི་ཉིད་ཚུགས་ནས་ལོ་
ངོ་བརྒྱ་གསུམ་སོང་བར་ཡར་ཐོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ལ་གཞིགས་པས་སློབ་གཉེར་
ཁང་འདི་ཉིད་གལ་ཆེའི་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར་ཡོད་པས། ཡོངས་
ཁབ་སློབ་གྲུའི་ཆད་གཞི་ལས་བཀྲལ་ཟིན་པ་དང་། སྤར་རིགས་ལམ་སློབ་གྲུ་
ཞེས་འཁོད་ཡོད་ཀྱང་། སྤད་ཕྱིན་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་གི་གཞུང་ཆེན་རིགས་ལམ་
སློབ་གཉེར་ཁང་ཞེས་ཆད་འཕར་སྐུལ་གྲུབ་ཟིན་པ་བཅས་ལ་བརྟེན། དེ་ལྟར་
མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། མ་འོངས་པར་ཡང་འཆར་གཞི་ལྡན་

པའི་འགྲོ་ལམ་གསལ་པོ་མེད་ན་སྤྱོད་པོ་ཚུ་སྤྱོད་གར་འཁྱེད་དུ་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བས།
དེ་རིགས་མ་སོང་བར་སློབ་གཉེར་ཁང་འདི་ཉིད་རི་སྤྱོད་ནམ་གནས་བར་གཞུང་
ལམ་ཡངས་ལ་དགོས་མཁོ་ཆང་བ་དང་། འགྲོ་བསྐྱོད་བདེ་བ་ཞིག་ད་ལྟ་ནས་
སྟོན་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་བྱས་ནས་དོ་སློབ་དེབ་འདི་གསར་བསྐྱིགས་
ཞུས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ལ་པོད་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་འཆར་སྟོན་
ལུལ་ཏེ། དེ་ནས་ཐག་བཅོད་དགོས་པར་བརྟེན། གཤམ་གསལ་སྤེལ་ཆོས་ཁག་
ཉེར་གཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྤྱི་ཡོད་གཉིས་སུ་དེ་མིན་མ་ཟེན་ཆ་ཆང་
སྤྱི་སྤྱིར་བྱང་ཆེ་མཆོག་དང་། དེ་བརྒྱུད་ལ་པོད་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་
སྤྱོད་ཞུས་ཀྱིས་རྒྱས་བཅད་ཟིན་པས་ན། དེབ་འདི་ཉིད་སློབ་གཉེར་ཁང་འདི་རི་
ཅ་པའི་ལམ་སྟོན་དང་ཅ་ཁྲིམས་གལ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པས། དགོ་ལས་དང་
སློབ་གཉེར་བ་ཡོད་དོ་ཙམ་ནས་གཞུང་ལམ་འདི་ཉིད་ནས་འགལ་འཛོལ་མེད་
པར་ཤར་བསྐྱོད་ཐུབ་པ་གནང་གལ་ཆེ་ཞིང་། སྤྱད་སློབ་ཞུགས་བྱེད་འདུན་ཅན་
སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེབ་འདི་ཉིད་ལྡགས་སློབ་ཞིབ་དཔྱད་གནང་ན་སློབ་གཉེར་
ཁང་འདི་ལོ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་མདུན་ལམ་མཐའ་དག་རྒྱལ་སྤྱོད་ཕྱིས་པ་
ལྟར་གསལ་པོར་ཡོད་པས། དེའི་ཐོག་ནས་རང་མོས་ཐག་གཅོད་ཐུབ་ངེས་
མ་ཟད། ལས་དོན་གང་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འགྲོ་
དགོས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ལྟར་འདིར་ཡང་གཞུང་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ནས་སློབ་གཉེར་བྱ་བའི་
དམིགས་ལུལ་དང་། མཐའ་དོན་གྱི་དགོས་པ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་པ་ལག་ཏུ་ཡོན་ཚུལ།
དེའི་བསྐྱབས་བྱ་གལ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་བཀོད་ཡོད་པས་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་མན་ངག་གི་སྤོམ་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད།

སྤར་བོད་དང་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དུ་ལམ་དང་ལུགས་སློབ་གཤམ་གནད་ཆེ་བ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ལྟར་དང་། དེ་མིན་ཆ་ཚང་ཀླན་གས་རིམ་པས་སྤྱགས་ཐོག་ཏུ་ཉར་ཏེ། དེ་དང་མི་འགལ་བར་ཚུ་རྒྱགས་ལུལ་དང་གཏུང་མ་འཐེན་ལུལ་གྱི་དཔེར་བྱས་ཏེ། བཀོད་སྤྲིག་གཙང་ལ་འགྲོ་བསྐྱོད་བདེ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེར་དུས་ལམ་དང་ལུགས་སློབ་མཐའ་དག་རང་འགར་ཐག་གཅོད་མི་སྡེ་བར། ཁྲོས་བསྐྱར་དང་ཉམས་སྦྱོང་གཏིང་ཟབ་ཀྱིས་ཡིག་ལམ་དུ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཏེ་འགྲོ་ལམ་ཁམས་དྲངས་ཤིག་མ་བྱུང་ཆེ་བྱ་ཆོམ་གྱི་ངང་ལས་དོན་བསྐྱབ་དགོས་སོགས་འཐེན་འཁྱེར་དང་ཚོད་རྒྱུག་རི་སྡེ་དེ་ཅིག་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་ན། ཕྱིན་ཆད་དེ་རིགས་མི་འབྱུང་བའི་གཞུང་ལམ་གསལ་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་སོང་སྟམ་ན། གཟིགས་ཞིབ་གནང་མཁན་རྣམ་པས་ཀྱང་སྤྱགས་སྤྱང་ནན་གཟབ་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གསར་བ་ཡོད་ཆེ་བཀའ་སློབ་གསལ་སྤྱལ་ཡོང་བའི་གསལ་འདེབས་ཁུ་རྒྱ་དང་། བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་བཅས། རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་འགན་འཛིན་སློབ་ཐང་རྒྱ་མཚོ་དང་། ལས་རིགས་སློབ་གཉེར་བ་རྒྱ་མཚོ་བྱང་ནས་བསྐྱན་བ་རྒྱས་བ་དང་། འགྲོ་བ་བདེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་སློན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ སྤྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༥ ལ་ལེགས་བྱུང་ལུགས་སློབ་སོ། །

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ སྤྱི་ཟླ་ ༣ བ་ནས་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་ཞེས་མཚན་བསྐྱར་དང་བཅས་དོ་སློང་དེབ་འདིའི་ཐོག་ནས་སྤྱག་བཞེས་དངོས་གཞི་བསྐྱར་བྱ།

འགན་འཛིན་སློབ་པ་བཟང་ཀྱུ་མཆོའི་གཞེན་སྐུལ།

མོ་མང་རིང་ཉམས་སྦྱོང་བསགས་པའི་བསམ་ཚུལ་བྱང་དུ་ཞིག་ཞུ་
ན། དེང་སང་འཇམ་སྒྲིང་འབྲུག་ཆ་དོད་པོ་འདིའི་ནང་དུ། རང་ཅག་བོད་ཀྱི་སྤྱི་
ཚོགས་ལ་འང་སློབ་པ་གྱིས་འགྱུར་ལྷོག་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཏེ། ཀླས་
གས་ཆོར་ལུས་ཉེན་གཅིག་ལ་མི་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱིད་སྤྱུག་སྦྱོང་དགོས་བྱུང་བ་མ་
ཟད། འགྱུར་ལྷོག་སློབ་ཆུ་འཁོལ་བ་ལྟ་བུ་དེས་ཀན་གས་སུ་མ་ཆ་གཉིས་ཅམ་
ལུས་སློབ་དོར་དགོས་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་ཀྱང་ཡ་གོང་ས་མཆོག་གིས་གཙོས་
ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གི་འགྲོ་གྲོལ་དུ་ཆེད་གཏོང་གནང་བ་ཤིས་ལྟག་ཡིན་ཞིང་། ད་
དུང་ཡང་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་ལུས་སློབ་གཏོང་རྒྱུའི་སྙིང་སྟོབས་ཞུས་པ་མེད་
པར་གནས་ཡོད།

གུས་ཅག་གྱིས་འཕྲོར་བ་རྣམས་ནི་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོའི་ཐུགས་རྗེས་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་སློབ་གི་འཐབ་འཛིང་དངོས་སུ་སྦྱོང་མི་དགོས་
པའི་ཁར། ཕྱི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཉམས་སྦྱོང་བསགས་ནས་ནང་
བསམ་སློབ་ཤེས་ཆད་དང་གོམས་འདུན་ལ་འང་འགྱུར་ལྷོག་གང་མཆོམས་ཕྱིན་
ཡོད། སྤུན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་ཚུལ་འགྱུར་ལྷོག་གི་རྒྱུན་བས་རང་ལུགས་ཆོས་
རིག་གི་འཛིན་སྦྱོང་དང་གཞུང་སྤྱིད་ཀྱི་ལས་དོན་རྣམས་ལ་དང་པོའི་ཆར་ཡིད་
བསུན་བས་དུག་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལས་ལུགས་གང་ཅིར་ཡིད་
སློན་དགོས་པའི་ཉམས་སྦྱང་ཤར་ཡང་། མེས་འཆོག་མེར་གཏུགས་ཀྱི་ཉམས་

སྤྱི་དང་། དོ་སྤྱད་རྗེ་ཆེར་སོང་ནས་སྤྱར་ཡང་རང་སྤྱོད་ལ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་
 དོ་སྤྱད་སྤྱོད་པ་ཏེ་བསྐྱར་གཞིག་བྱས་པ་ན། རྩི་མས་སྤྱགས་པའི་གསེར་བཞིན་
 ཏུ་ཕྱི་རྩི་རྩི་པ་མཛེས་མིན་ཅི་ལས། བྱང་ཏུ་ཕྱི་ནས་བསྐྱུན་ཏུ་མེད་པའི་བྱང་
 ཆོས་བྱང་ཏུ་འཕགས་པ་ཏུ་མ་གསེར་ཁ་ནས་གསེར་བཅོམ་བ་ལྟ་བུ་ལྟམ་མེར་
 གསལ་བའི་ནང་ཆོན། ཉམས་ན་ཤིན་ཏུ་པངས་པའི་ཡ་རབས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱད་གོམས་
 སྟོན་བཟང་པོ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱིམ་དང་ཆོས་རིག་གི་འཆོ་བ། བྱང་
 པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྱགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་སྤྱོད་གི་གཟི་
 བརྟེན་ལྟར་འབར་ཞིང་། དེ་ལས་སྤྱེས་པའི་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་སྤྱེས་ཆེན་དམ་པ་
 ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟར་གང་ནས་ཡོང་བའི་གཞི་དེ་དག་ཡིད་ལ་ཤར་བ་
 ཅི་མ་གྱིས་ཀྱང་། རང་འགར་སྤྱོད་མི་བཟོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཁོང་ནས་ཤར་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིད་སྤོམ་དང་བསྤྱགས་བརྟེན་གྱི་གནས་ཚུལ་
 རྒྱ་བྱུང་ཏུ་སྤེལ་བཞིན་པ་སོགས་ལ་བརྟེན། ལུས་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆོས་དེ་དག་
 ཉམས་པ་སོར་ཆུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གཏོང་དགོས་པ་ནི། བོད་རིགས་ཅི་མ་
 མ་ཟད་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་སྤྱི་ཡོངས་ལ་འང་མེད་མི་རུང་བ་དང་། སྤྱར་ཡོང་རྒྱའི་
 འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ཉེན་སྐལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་དངོས་ཡོད་ཀྱི་
 རྒྱ་མཚན་དང་། ཁེ་པན་རྣམས་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྤོ་ནས་ར་སྤྱོད་དང་ཡིད་
 ཆོས་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་རྗེ་འཕེལ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡང་། ཚུ་མོ་གཞུ་ལྟ་
 བུ་ཐོག་མར་དྲངས་ཤིང་མངར་ལ་རྩི་མ་མེད་པ། བསེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་
 ཡིན་ནའང་ཡུལ་གྱི་མཐའ་རུ་སྤྱོད་པ་ན་མི་གཙང་བ་དང་། ཉམ་ཉམ་སྤྱོད་ཆོགས་
 དང་འབྲེལ་ནས་དྲངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེད་མ་ཐུབ་པ་ལྟར། གོང་ཁྱུས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་དེ་

དག་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར་ལྷན་གྱིས་སྒྲགས་ནས་ཡོད་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱེད་
གཞིག་གིས་དག་ཐེར་དགོས་པ་དང་།

ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྐྱར་བཅས་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པ་
སོགས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་འདྲེས་ནས་ཡོད་པས། དེ་དག་ཆ་སྤྱོད་ནས་མཐའ་
གཉིས་སུ་མ་སྐྱར་བར་བསྐྱབ་དགོས་པའང་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བར་མཐོང་ཞིང་།
དེའི་ནང་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་འཆད་ཉན་གྱིད་
སྤྱོད་དེ་དག་ལ་དགའ་དད་སྤོ་གསུམ་སྤར་ཡང་འཕེལ་ཏེ། སྤར་སྤོལ་མི་ཉམས་
རྒྱན་སྤོང་དགོས་པ་སྤྱོད་གང་ས་ནས་ར་འཕྲོད་དང་དགོ་མཚན་རྩེ་གསལ་དུ་
འགྲོ་བཞིན་མ་ཟད། ཁྱད་པར་དུ་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
འདི་ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་ཀྱི་སྤོག་ཤིང་དང་། ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མེད་མི་རུང་བའི་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པ། སྟོན་པ་རང་ཉིད་
གྱིས་ལན་གངས་དུ་མར་བསྒྲགས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་བརྒྱུད་བ་ནི་ཡུམ་
ཀྱི་མདོ་རྣམས་སྤོག་ན་མཁྱེན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བྱར་སྟོན་པས་གཅིགས་
སུ་འཛིན་བཞིན་དུ་བྱིས་ཀྱི་སྤོབ་དཔོན་དག་གིས་ཁ་གཡར་ཅམ་དུ་བསྐྱར་བ་
ལས་ཞེ་དུགས་སུ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཉིད་གཅིགས་སུ་
འཛིན་པ་ནི་བྱེད་ཀྱི་ཀྱེན་ནམ། སྟོན་པའི་ཞལ་སྦྱིན་དུ་ཡང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་
རམ་སྟམ་དུ་རྟོག་ཅིང་ཞུས་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། ཡུམ་ཀྱི་མདོ་ལས་མ་འོངས་
པར་བྱང་གི་སྤྱོད་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདིའི་འཆད་ཉན་མཛད་
མཁན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེས་མང་ཡང་དེའི་གཞུགས་བརྟན་ཅམ་སྟོན་
ཅིང་། དངོས་སྟོན་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྟོན་

བས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་ལྟ། །གང་དག་ང་ཉིད་སྤྱར་ཤེས་པ། །ལོག་པའི་
 ལས་དུ་ཞུགས་པ་དེ། །སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དོན་
 འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལས་ཆེ་སྟེ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་། འདིའི་
 འཆད་ཉན་མཆོན་ཉིད་ཆོང་བ་ཞིག་འཇུགས་པར་རེས་ཀྱང་། རང་ནི་ཤེས་ཡོན་
 དང་སྟོབས་ཞན་པས་མ་འབྱོར། གཞན་གྱིས་ཁུར་དུ་བཞེས་པའང་ཆེས་དགོན་
 པའི་ཁར། སྤྱི་ཆོགས་འཕོ་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་དེ་ཐོག་སྤྱིང་རུས་བསྐྱེམས་
 ཏེ་འཆད་ཉན་བྱེད་མཁན་ཡང་ཏ་ཅང་དགོན་པ་དང་། རེ་བྱང་བྱེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་
 འདོད་ཡོད་གྱི་དབྱེན་སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་ལུག་ཏུ་སོང་བ་ལས་མཐར་འཁྲུལ་བ་ནི་སྤྱིད་
 མཐའ་ཅུམ་དུ་བསམ་ཤིང་། སློབ་བཏང་ཡང་མི་ཤོད་པས་ཐབས་ཤིག་བྱ་དགོས་
 པར་བརྟེན། འཛིན་སྐྱོང་དང་མཐུན་ཆེན་སོགས་ལུལ་དུས་ལ་རན་པར་སྟོན་པ་
 འདེབས་རྒྱ་དང་། བྱི་ནང་གི་ཤེས་རིག་དུ་མས་རྒྱན་ཆ་སྤྱས་ཏེ་ཆོས་སྤྱིད་གཉི་
 གའི་ལམ་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་འཁྲིད་དགོས་པ་རང་ལྟགས་ཀྱིས་ཆགས་
 པ་ལྟར། སློབ་གཉེར་ཁང་འདི་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསར་རྟོག་འདེས་མ་
 ཞིག་སྟོན་ནས་བཅོས་ཡོད་པས་ད་ཆ་གང་ལེགས་བྱུང་སོང་བ་དེ་བཞིན། མ་
 འོངས་པར་ཡང་ལེགས་གནས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ཕྱ་ཆུགས་ལུན་གནས་བྱུ་ཆེད་
 གཤམ་གསལ་དོན་ཆོན་ཁག་ཟེན་གྱིས་བཏབ་སྟེ། ཡགོང་ས་ཡུལ་པས་མགོན་
 ཆེན་པོར་བཀའ་སློབ་སྟོན་ཞུས་ལྟར་འཆར་སྟན་སུལ་བས། ཆོག་མཆན་སྟེ་
 ཐོབ་བྱུང་བ་བཞིན་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་དེ་བ་ཆུང་ཞིག་དཔར་འབྲེམས་བྱ་ཅིས་
 ལགས་ན། ཆོང་མས་སུགས་སྤང་ཆེ་སྤྱོད་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་
 རྒྱ་གཞོན་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་ཅན་རྣམས་འདིའི་ཐོག་ནས་རེ་བ་སྐོང་བུ་རེ་དང་།

ཁྱད་པར་སློབ་གཉེར་ཁང་འདིར་ཚུད་ཟིན་པའི་དགེ་སློབ་ཚང་མས་
མདའ་ཆེན་འབེན་སར་འཁྱུལ་པའི་རྩལ་བཙུན་མཐར་འཁྱུལ་ཡོང་བའི་རེ་བ་
དང་། མ་འོངས་པའི་མི་རིགས་ལ་པན་ཆ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་
བཅས་ཡོད། གང་གིས་ཤེས་ན། ད་ལྟའི་བཞིན་མ་འོངས་པར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འཆོ་
བ། ཤེས་རིག་གི་འཆོ་བ། དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཆོ་བ་གསུམ་པོ་ཕྱག་པོར་བཟོས་
ཏེ་མི་མང་རྣམས་ཅི་འདོད་དུ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་གྱུར་ན་ནི་བདེའི་
འཆོ་བའི་ཐོག་གྱུར་རྒྱུ་ཆད་མེད་པ་ཆགས་རྒྱུ་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཆོ་བ་
ཁོ་ནར་མི་ཆེ་སྤྱེལ་དགོས་ཀྱི་ཆེ་འདོད་སློ་མི་ཁེངས་པའི་དཀའ་འདྲུབ་རྩི་ཆེར་
འགྲོ་བར། རྒྱབ་སྐྱོབ་པའི་མི་མང་ཆོའི་བསམ་ཚུལ་ལ་དཔག་ནས་ཀྱང་ཤེས་
ཐུབ་པ་དེ་རེད།

ཤུགས་རྒྱུན་ངན་པ་གསུམ།

དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པའི་མི་མང་ལ་ཤ་ཆ་དང་སྤྱིར་རྩི་ཆད་དང་ལྡན་པ་
ཞིག་ཡོད་ན། འཆོ་བ་དེ་གསུམ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་ད་ལྟ་ནས་གཞི་རྒྱ་གང་ཆེར་གདིང་
དགོས་པར་བསམ་གྱི་འདུག འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་དང་མི་འདྲ་བར་ཤུགས་རྒྱུན་ངན་
པ་གསུམ་གྱིས་མདུན་དུ་བསྐྱེད་སྐྱོང་ནས་ཡོད་པས། གོང་གི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་རྒྱུན་
འཇགས་སུ་གནས་ཐུབ་མིན་སེམས་འཆབ་ཀྱང་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད།

དང་པོ། རང་རེ་སློན་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཆགས་ཚུད་མེད་པར་གཞི་སྤྱོད་
སྤྱོད་རྒྱགས་ལ་གོམས་འདྲིས་ཆེ་བ་དེས། ད་ལྟའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་འཇགས་
རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་གྱི་འདུག

གཉིས་པ། ང་ཚོ་གནས་ལུལ་གྱི་ཆ་ནས་རྟག་པར་འགྲོགས་འདིས་ཡོད་
པའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཁྲུགས་རྒྱུ་ཆེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཀྱིས་འདུག

གསུམ་པ། དུས་དབང་གིས་ཚུ་རོལ་མཛེས་པའི་ལྷ་སྒྲིང་རྩལ་ཏུ་
བཏོན་པའི་རིག་གཞུང་དང་སྤྱི་དུགས་ཁྲུབ་བཟལ་ཆེ་བ་དེས་ཀྱང་འཁྲུགས་
རྒྱུ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བས། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་ཡིད་ཚོན་གྱིས་ལེགས་
ཉེས་སྤང་སྤངས་ཅམ་ལས་སྤུགས་རྒྱང་རིང་པོར་དབྱུང་འཛོག་བྱེད་པའི་ཡིད་
ཤེས་ལ་ཡིད་ཚོན་མ་སྤུབ་པའི་རྒྱུ་གྱིས། བན་འདོགས་ཐམས་ཅད་འཕྲལ་དུ་
བསམ་པ་དང་སྤང་དོར་གྱི་བྱ་བ་པལ་ཆེར་ལོག་སྒྲུབ་ཏུ་སོང་ནས། བྱས་པ་
བྲིན་དུ་མི་ཚོར་བ་དང་། རང་གི་འདོད་ཚུལ་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཞེན་ཏེ་དེ་དང་
མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་གསོད་མང་བ་སོགས། བདོར་ན་ཉོན་མོངས་
པའི་སྤྲུགས་མ་དང་། ལྷ་བའི་སྤྲུགས་མ་ཆེས་ཆེར་བདོ་བ་འདིས་སྤུགས་རྒྱང་
རིང་པོའི་ལམ་སྒོ་ནི་ན་བར་ཆེར་མ་ལྷ་བྱུང་སོང་བ་སོགས་འགལ་རྒྱུ་དུ་མ་
མདུན་དུ་འཁོར་ནས་ཡོད་པ་རེད།

དེའི་རྒྱུ་གྱིས་མ་འོངས་པའི་མི་རིགས་ཀྱིས་བདེ་དོན་ལ་སྒོ་ཅི་གཏང་བ་
ན། བོད་གསལ་གྱི་འཁྲུགས་རྒྱུ་གསུམ་པོའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ན་མི་རིགས་ཀྱི་
བདེ་དོན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་རྩ་བ་རྒྱུ་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཇི་གསལ་ལ་བརྟེན།
རང་ཅག་རྒྱན་གཞོན་ཆང་མ་དེའི་དབང་ལ་མ་ཤོར་བར་ལྷག་བསམ་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་
སྒོ་ཀྱན་ནས་སྤྱི་དེ་སྤུགས་བཙོན་ཡོང་བར་གསོལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

ཅ་བའི་སྤྲིག་གཞིའི་སྒྲིང་།

༡༽ སྤྲིང་སངས་རྒྱལ་པའི་རབ་བྱ་བྱུང་བ་དག་ཚུལ་སྤྲིང་གི་སྤྲིམ་ལྡན་
ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྤྲིན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་
ཅ་ཁྲིམས་དང་མི་འགལ་བར་སྤྲིང་བཅི་དང་། བྱུང་བར་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་སྤྲ་རགས་མཐའ་དག་མིག་འབྲས་བཞིན་བྱ་སྤྲིང་སྤྲིམ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་
འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། བྱུང་བར་བྱུང་མཆན་ཉིད་གྱི་སྤྲི་ཆན་དང་དེང་
བྱས་སྤྲིབ་བྲ་བའི་སྤྲིབ་གཉེར་ཁང་འདིའི་ནང་ཁྲིམས་ལའང་སྤྲི་བྱའི་ཞལ་འདོན་
རྒྱན་ཆོགས་ནས་དགོང་བྱའི་ཚུད་གྲུའི་བར་གྱི་བྱས་ཆོད་རེའུ་མིག་བྱར་ཡོད་
ལྟར་བྱས་ཆོད་བཅི་སྤྲིང་བསྟར་ཆགས་སུ་འགྲོ་དགོས།

༢༽ སོ་སའི་དགོས་དོན་སྤྲིང་སོ་ཅ་བའི་སྤྲིབ་ཆན་གྱི་རིམ་པ་ཁག་གཙོ་
བོར་བཟུང་སྟེ། ཡན་ལག་གི་སྤྲིབ་ཆན་གང་དང་གང་དགོས་དཔུལ་སོས་གསེར་
ཉིད་པ་ལྟར་སྤྲི་བ་ཁོང་ནས་ཤར་བས་རྟག་གྲུས་གཉིས་འབྲུས་དགོས་པ།

༣༽ དམིགས་བསལ་གྲུང་སང་རིགས་སྤྲིང་། དེ་མིན་བར་གསེང་
ཐམས་ཅད་དུའང་ཆོས་སྤྲིད་དང་སྤྲིབ་སྤྲིང་ཡ་མ་བྲལ་བར་རང་དོན་རང་གཅེས་
དགོས་པ།

༤༽ དམིགས་བསལ་ངལ་ཚོལ་རིགས་དང་གྲལ་འཁོར་གྱི་ལས་དོན་
གང་འཁེལ་ལ་གཡོ་ཆོལ་མེད་པར་ལྷག་བསམ་དང་ལེན་དགོས་པ།

༥༽ རྒྱན་བྱས་སྤྲིབ་གཉེར་བ་སོ་སའི་སྤྲིབ་སྤྲིང་ལ་རྟག་ཞིབ་མ་གཡེང་བའི་
ཐོག་ནས་སྤྲིལ་ལྷག་རི་དགོས་རྒྱན་གཟབ་དགོས་པ།

༦༽ དེ་བཞིན་བསྐབ་སྒྲིམ་དང་གཤིས་སྒྱུད། ལྷག་བསམ་གང་ཅི་འདི་
ཕྱི་དོན་ལྡན་འབྱུང་ཆེད་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་གྱིས་ལམ་སྒྲིམ་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཐུབ་
པའི་བསྐབ་བྱ་འཐུས་ཆང་དགོས་པ།

༧༽ ལྷག་པར་ནད་གཅོང་རིགས་ལ་སྒྲིམ་དབྱེད་རིམ་གྲོ་དང་། འཕྲོད་
བསྟེན་ངེ་དགོན་ནང་མིའི་ནང་ལས་ལྷར་ལེགས་སྦྱང་དགོས་པ་བཅས་སྒྲིག་གཞིའི་
སྤྱི་སྒྲིམ་ཙམ་ཡིན།

ཁྲིམས་འཛོལ་སྐྱར་འདུམ་བྱ་རྒྱུའི་སྐོར།

༡༽ བོད་གསལ་སྒྲིག་ཁྲིམས་དམ་ལ་འཇམ་པས་ཚགས་ཚུད་ཐོག་སྒྲིག་
རང་འཁུར་དང་སྒྲིམ་པ་རང་སྤྱང་གི་ལམ་ནས་ཡར་རྒྱས་རང་གིས་འགྲོ་ན། དེ་ལ་
དགའ་སྤྱོད་ལོ་རངས་ཁོ་ན་ལས་རྒྱ་བསྐྱེད་རིགས་གང་ཡང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ལ་
ལས་ཁྲིམས་འགལ་རྒྱུ་ཚགས་རིགས་བྱུང་ནའང་ཞེ་གཅོད་མ་བྱས་པར་བཏང་
སྒྲིམས་སུ་འཛོག་གི་ཡོད།

འགའ་ཞིག་སྐབས་མཆམས་དོ་སློང་སློབ་སྒྲིམ་ཙམ་གྱིས་སྤང་སྤང་མ་
འཛོལ་བར་སྒྱུད་ན་དེ་དག་ལ་ཉེས་ཆད་ནམ་ཡང་མི་དགོས་ནའང་། དེ་བྱུང་ནས་
ཉེས་སྒྱུད་ཡང་ཡང་རྒྱ་རྒྱ་ལམ་ཞོར་དུ་སོང་ན་དེ་དག་བྱུར་དུ་བཀྲུགས་ཏེ། ཞི་
བྲག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་སློབ་སྒྲིམ་དང་ཉེས་ཆད་གཞོན་དེས་དེ་བྱས་པས་འཐུས་ན་
རབ། ཅི་སྟེ་ལན་གསུམ་བཞིས་ཉེས་ཆད་ཀྱིས་ད་དུང་མ་འཐུས་ཆེ་ཕྱིན་ཆད་
དེ་རིགས་མི་བྱེད་པའི་གན་འཛོག་དང་ཁག་ཐེག་འགན་ལེན་འཇུགས་སུ་འཇུག་
རྒྱ་སོགས། གང་ལྟར་ཡང་བཅོས་སུ་མེད་པའི་གནས་རྒྱུ་མཐོ་བོར་སྒྲིབས་པ་

ཡིན་ན་དེ་ནས་ནང་མི་སོགས་ཁྱད་སོ་སོར་གྲོས་བསྟུར་གྱིས་སྤྲིག་ཁྱད་སོ་
ནས་འཐེན་དུ་འཇུག་གྱུ་དང་། ཅི་སྟེ་འགྲོ་ལམ་གཞན་མེད་ཆེ་སྟོབ་གཞུང་ནས་
འགྲོ་ལམ་འཆོལ་བ་སོགས། མདོར་ན་བྱིས་ཆང་ཡ་རབས་ཤིག་གི་ནང་མིའི་
འཛིན་སྐྱོང་དང་མཐུན་པར་ཤ་ཆ་སྟོང་བཅངས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཁོ་ན་བཟུང་བ་
ལས། བཅོན་ལུགས་ཁྲིམས་རྩལ་གྱི་ལམ་ལུགས་གཏན་ནས་མེད་པར་ཐམས་
ཅད་སྟོབ་སེམས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་ཐབས་བྱེད་དགོས།

༣༡ དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་རང་འཁུར་དང་སྟོམ་པ་རང་སྟུང་གིས་ལོ་མང་
དང་བ་འཕེན་བ་བྱུང་ནའང་། བར་ལམ་སྟོབ་གཉེར་བ་མང་དུ་བྱིན་པའི་དབང་
གིས་འདི་ཐུར་སྤྲིག་ཁྲིམས་ཆགས་རྩྭ་དཀར་བར་བརྟེན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོ་
ནས་སྟོབ་གཉེར་བའི་མཆན་ཐོ་གོ་རིམ་ལྟར་དགེ་སྟོན་རྒྱ་བ་དུག་རེ་གྲལ་འཁོར་
བཅོས་ཡོད་ལ། དགེ་སྟོན་ནི་སྟོབ་གྲུའི་ཆུན་བདག་དང་འབྲུ་བར་སྟོབ་གཉེར་བའི་
འདུ་ཆོགས་གང་སར་མཉམ་བསྐྱོད་དགོས་པར་སྤྲིག་ཁྲིམས་གང་ཅིར་ལེགས་
གནས་དང་། བྱིན་ཆད་རྒྱན་འཁྱོངས་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་སྤྲིག་
རང་འཁུར་དང་སྟོམ་པ་རང་སྟུང་གི་ལམ་ལུགས་གཙོ་བོར་བཟུང་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

༣༢ དགེ་སྟོན་གྱི་དབང་ཆ་དེ་སྟོབ་སྤྱིའི་འོག་མ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སྟོབ་
སྤྱི་མེད་སྐབས་སྟོབ་སྤྱིའི་སྤྱུ་ཆབ་ཀྱང་ཡིན། བཏན་ཆའི་སྤྲད་ཁྲིམས་འཛོལ་རྒྱུ་
ཆགས་རིགས་ལུང་ཉེས་ཆབས་ཆེ་བ་ནམས་སྟོབ་སྤྱི་དང་གོ་བསྟུར་གྱིས་ཐག་
གཅོད་དགོས། ཅི་སྟེ་ཉེས་ཆད་གཏོང་དགོས་ཤར་ནའང་ཉེས་བརྒྱུང་དང་དདུལ་
ཆད་སོགས་སྐྱོར་རྩལ་གྱི་ཉེས་ཆད་གང་ཡང་མེད་པར་ཞི་འཇམ་གྱི་ཁྲིམས་
ལུགས་སྐྱོང་གང་ཐུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

༤༽ ཞག་སྟོང་དགོངས་འཁོལ་ཁུ་དགོས་རིགས་སློབ་སྦྱར་ཆོག་མཆན་
ཁུ་དགོས་ཀྱང་། དེ་མིན་ཆོགས་ཆོས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་ཁུ་དགོས་ནས་ཐག་
གཅོད་ཆོག

དམིགས་བསལ་གྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་སྦྱོར་ཚུལ།

༡༽ གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་གྱི་གྲུང་ཁུགས་པ་ནས་བཟུང་
རིམ་བས་ཐོས་ཏྲགས་ཞི་ཞིང་དུལ། བསམ་ཏྲགས་རྣམ་དཔྱོད་འཕེལ་བ། སློམ་
ཏྲགས་ཉོན་མོངས་ཚུང་བ་དགོས་པ་ནི་ནང་ཆོས་ཀྱི་འགག་སྟོམ་ཡིན་པ་ལྟར།
ཐོས་བསམ་གནད་དུ་སོང་ན་དེ་དག་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་
སྒྲིག་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་རྒྱུགས་པས་གཞན་བསྟོས་ཁྲིམས་ཀྱིས་བཅུན་མི་དགོས།
འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་སོང་བ་དང་། གསར་བྱ་བ་རྣམས་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་
འདུལ་ཐབས་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་དེའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་གྱིས་གང་ལ་གང་རན་
བ་ཆོས་ཀྱི་མན་ངག་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་བསྐྱལ་ལྷག་དགོས།

༢༽ སློབ་སྦྱོང་ལ་བཙོན་འགྲུས་མེ་ལྟར་འབར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་
ལྷེང་བའི་དཀའ་ངལ་ཅན་བྱུང་ན། དེ་ལ་དམའ་འབབས་དང་། བྱུང་གསོད་སོགས་
མི་བྱེད་པར་གཞེངས་བསྟོད་དང་བཅས་བཙོན་པའི་རྒྱན་བསྐྱེད་དུ་འཕྲུག་དགོས་
པའང་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་གནད་ཡིན་པས་གཅེས་པར་སྦྱོང་དགོས། གང་ལ་ཞེ་ན།
ད་ལྟ་ཤེས་རབ་ཞན་པས་མི་ཤེས་ནའང་དད་གུས་སྟོ་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་པ་
བསྐྱེད་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མ་
བྱུང་ནའང་མ་འོངས་པར་བདེ་སྒྲིག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་འཛིག་

བ་སོགས་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར།

༣༽ ཤེས་རབ་གྱིས་ཤེས་ཡོན་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱང་། གཤེས་སྦྱོང་དང་ལྟ་བ་ངན་ན་སྒྲིན་དུ་གཏུ་འགྱུར་ཉི་ལམ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་བཞོན་འདུམ་གཟབ་དགོས།

༤༽ ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་དུ་ཚུད་ནས་བཟུང་གཤེས་སྦྱོང་དང་། ལས་དོན། ཤེས་བརྩོན་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་མཐའ་ལ་མི་ལྷུང་བར་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལས་ནས་འཁྲིད་དགོས་པ་ནི་ནང་ཆོས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་པས། འཁྲིད་མཁན་རྣམས་ཀྱང་ནང་ཆོས་ལ་ནང་བྱན་ཚུད་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཆ་བ་ཆོས་འདུལ་བའི་བཅས་ཁྲིམས་དང་མི་འགལ་བར་ཁྲིམས་སྦྱོང་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས།

གསར་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་འོས་ཆོས།

༡༽ རང་ངོས་ནས་དང་ལེན་གྱིས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་གཞུང་ཆེན་པོར་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བྱ་སྟོབྱ་གས་ཆེ་ཡོད་པ།

༢༽ འདི་གར་འཇུག་ཞུགས་བྱ་བར་ཁོངས་སོ་སོ་ནས་རྒྱ་བསྐྱེད་མོས་མཐུན་ལས་དགག་བྱ་མེད་པ།

༣༽ དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་ཆེན་པོར་སློབ་གཉེར་བྱ་སྟོབྱ་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ ཤེས་བརྩོན་གཉིས་ཐད་ནས་འཛིན་གྲ་བརྒྱད་པའི་ཆད་གཞི་ཡོང་ངེས་དགོས་པ།

༤༽ དམིགས་བསལ་ཕུད་ཕྱི་ནང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ན་

མ་མཐར་འཛིན་གྲ་བརྒྱད་པ་ཐོན་པ་དགོས།

༥༽ ཅི་སྟེ་དགོན་སྡེ་ཁག་གམ་ཐོད་ནས་གསར་འགྱུར་བ་དམིགས་
བསལ་ཐོག་འཇུག་དགོས་བྱུང་ཆེ་བྱུང་སྟོབ་སྟོང་དམིགས་བསལ་སྟུང་དེ།
རིག་གནས་ཀྱི་གནས་ཆད་འཛིན་གྲ་བརྒྱད་པའི་དོད་ཐུབ་སྟེ་མཆོངས་བཅོས་
དང་བཅོ་སྟུས་དེ་བཞིན་མ་ཐོངས་པར་ཡང་ངེས་པར་བཅོ་དགོས།

༦༽ གོང་གསལ་འོས་ཆོས་ཆང་ནས་འཛིན་གྲར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནའང་།
བྱར་གསལ་ལྟར་ཅ་པའི་སྟོབ་ཆོན་ཐོག་འཛིན་ཐོགས་སྟེ་མཆོངས་སྟོབ་སྟོང་དང་
ཐོན་སྟུང་བཏོན་ཐུབ་པ་མ་བྱས་ན། འཛིན་གྲ་དེར་ཡེ་ནས་གནས་ཐབས་མེད་
བས་ལམ་སྟོགས་བྱར་སྟོན་དགོས།

༧༽ ལོ་ཆད་རང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ནས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔའི་བར་ཅི་རིགས་ལོན་
དགོས་པ་བཅས་ནི་སྟོབ་གཉེར་བ་ཐུན་མོང་བའི་འོས་ཆོས་ཡིན། སྟུལ་སྟུའི་
རིགས་ལོན་མ་སོན་ཀྱང་སྟོབ་སྟོང་སྟེ་མཆོངས་ཐུབ་ན་དམིགས་བསལ་ཡོད།

༨༽ འཛིན་གྲ་བརྒྱུ་པ་ཐོན་པ་ཡན་ཆད་སྟོབ་ཁོངས་སུ་འཇུག་ཞུགས་
བྱེད་མཁན་བྱུང་ན་དམིགས་བསལ་གྱི་དགའ་བསུ་དང་བཅི་མཐོངས་ཆེན་པོ་
བྱེད་གྱི་ཡོད། གང་ལ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་ཆད་དང་ནང་ཆོས་ཀྱི་
ཤེས་ཆད་མཉམ་བསྟུང་ཐུབ་པ་བཅོ་སྟུ་བས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་སྟེ་སྒྲིལ་གང་ཅིའི་
ཐད་པན་ཐོགས་ཆེ་ཤོས་སོགས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཐོག་ལྟག་བསམ་གྱིས་སྟུག་
པ་བྱུང་ན་རང་འཛིན་སྟེ་ཆོགས་སུ་མེད་མི་བྱུང་བའི་དགོས་མཁོ་ཆེ་བ་ཞིག་འབྱུང་
རྒྱུ་སྟོགས་གང་ས་ནས་རེ་སྟོན་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་རེད།

དེར་བརྟེན་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་གཙོ་བྱས་པའི་ཞོར་དུ། སྟི་ཨ། ཨམ་

ཨེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱགས་སྟོང་ཡང་བྱེད་དུ་བཅུག་གི་ཡོད་ལ། དེ་ཐོག་དམིགས་བསལ་
རོགས་པན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་བར་དེ་འདྲིའི་བྱ་བ་འབྲས་ཐོན་བའང་
མང་པོ་བྱུང་སོང་ལ། མ་འོངས་བར་ཡང་དེ་རིགས་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད།

ཐོག་མར་སྟོབ་འཇུག་སྐོར།

༡༽ སྤྱི་ལུགས་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་དཔལ་འབྱོར་དང་ཁང་
འཁོས་ལ་གཞིགས་བསམ་འཆར་ལོའི་ནང་སྟོབ་འཇུག་ངེ་དགེ་སྟོན་དུ། ༡༥འོང་
ས་༧སྐབས་མགོན་ཆེན་པོར་སྟན་ཞུས་བཀའ་འཁྲུལ་ཆོག་མཆན་བཀའ་འདྲིན་
ཆེ་ཆེ་སྐྱ་སྐེར་བྱུང་ཆེ་མཆོག་དང་བཀའ་བསྐུར་གྱིས་གཞི་ནས་སྟོབ་བྱ་ཁག་དང་
གསར་ཤོག་སོ་སོར་གསལ་བསྒྲགས་དང་། དེ་ཡང་ལོ་གཉིས་གསུམ་མཆོམས་
ནས་གསལ་བསྒྲགས་དང་། དེ་ཡང་ལོ་གཉིས་གསུམ་མཆོམས་ནས་གསལ་
བསྒྲགས་དང་བསྟན་སྟོབ་འཇུག་བྱ་བ་ལས་ལོ་ལྟར་སྟོབ་འཇུག་བྱ་ཐབས་མེད།

༢༽ དམིགས་བསལ་ཅན་ཅི་སྟེ་སྟོབ་འཇུག་གི་ཆེད་དུ་ཉར་དགོས་ཤིང་
ཆེ་འཛིན་བྱ་གསར་འཇུགས་མ་བྱས་བར་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་འགྲེའི་ཡན་ལག་
སྟོབ་ཆན་ཁག་ལ་སྟོབ་སྟོང་བྱ་རྒྱ་ལས་མཆན་ཉིད་སྟོབ་སྟོང་མེད། སྟོབ་ཆན་
དེ་ནི་གཞི་རིམ་སྟོབ་བྱ་ཁག་གི་སྟོབ་ཆན་དང་མཐུན་པར་དགོས་པའོ་གང་ཆེ་
བ་ནམས་ཡིན། ལྐབས་འདྲིའི་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞེས་བ་སྟོབ་བྱ་ཁག་ནས་
འཛིན་བྱ་བཅུ་བ་ཡན་ཐོན་བ་སྟོབ་འཇུག་གི་ཆེད་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཡང་ན་སྐྱལ་
སྐྱ་དང་བོད་ནས་གསར་འབྱོར་བ་གཞན་དུ་འགྲོ་ཡུལ་མེད་བ་སྐྱ་སྐེར་ནས་ཆེད་
འཛིག་གནང་བ་ནམས་ཡིན།

༣༽ གསལ་བསྒྲགས་དང་འབྲེལ་རང་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། གནས་
 ཚད་གསལ་འཁོད་གྱི་མཆན་ཐོ་འབྱོར་རིམ་དང་བསྟུན་གོང་གསལ་འོས་ཚས་
 རྣམས་ཚང་མིན་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟར་འོས་ཚས་ཚང་ཞིང་། འཛིན་གྲ་
 གསལ་འཇུགས་ཀྱི་གངས་ཚད་ནང་ཚུད་ན་སྟོན་གྱི་འཆར་གཞི་ལྟར་དུས་ཚོད་
 གཏན་འབེབས་དང་འབྲེལ་ཡོང་འཇུག་ཚུགས་པའི་བདུན་ལན་གཏོང་རྒྱ་དང་། དེ་
 མིན་རྣམས་ཚུད་མིན་སྟོར་གནས་གིས་འབྲེལ་རྒྱ། ཡང་འགའ་ཞིག་ཡིག་འབྲེལ་
 ཀྱི་ལས་ནས་ཚོད་དཔག་དཀའ་བར་གྱུར་ཆེ་མི་དངོས་འབྱོར་ཐོག་ཐག་གཅོད་
 བྱེད་དགོས་པའང་ཡོད། འོས་ཚས་ཚང་ཡང་གངས་ཚད་བཀལ་ཆེ་འོས་ཚས་
 དམའ་བའས་མཉམ་ན་སྟན་ཆུ་གོ་རིམ་དང་བསྟུན་ཐག་གཅོད་དགོས།

༤༽ འཛིན་གྲའི་གངས་ཚད་བཅུ་ནས་བཙེ་ལྷ་བར་ཡིན་ཡང་། འཆར་
 ཁ་ཡོད་ཆེ་ཉི་ཤུ་བར་སྤར་ཆ་བྱས་ཀྱང་ཆོག དེ་ལས་མང་ཆེ་འཆོ་བ་རང་འཆོ་
 ལས་སྒྲིག་ཁོངས་སུ་མི་ཚུད།

༥༽ ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་གོ་བདུན་འཕྲོད་ངེས་ཅན་འཛིན་གྲ་
 སོ་སོར་སྐབས་བསྟུན་སློབ་འཇུག་དགོས་ཆེ། གནས་སྐབས་རིང་སྐྱ་སེར་བྱད་
 པར་མེད་པ་ཐད་ཀར་འཇུག་ཆུགས་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་ཐོག་སློབ་ཡོན་
 མི་དགོས་པར་ཉིན་སློབ་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐད་ཡིག་ཐོག་གོ་བདུན་
 འཕྲོད་ངེས་མེད་ཆེ་སྟོན་དུ་སྐད་ཡིག་སྤང་དགོས།

༦༽ སློབ་གཉེར་ཁང་འདི་ཚས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ངེས་མེད་ཡིན་ཞིང་།
 ཆོག་དང་ཆོས་སྟོན་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་རེ་བྱུང་བུད་དེ་མིན་ཆོས་བརྒྱད་
 ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྟོན་ལ་འབྲུང་བཞིན་ཡོད་ལ། སློབ་གཉེར་བའང་ཆོས་ལུགས་

སྤྱོད་ཆོག་པ་ཡོད། བྱུང་པར་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་དང་གཞུང་ཆེན་པོའི་རྒྱ་
འགོལ་རྣམས་ནི་རང་རེའི་ཆོས་བརྒྱུད་བཞིའི་ཐུན་མོང་བའི་སློབ་ཆེན་ཡིན་པས་
དེ་ཐོག་ནས་ནམ་འཕང་གཅིད་དགོས་པར་སོང་། སོ་སོའི་ལུགས་སོ་སོའི་རྩ་བར་
བརྩེད་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གིས་ནང་བྱན་ཆུད་
པ་བྱ་རྒྱུ་རང་ལ་འགན་ཡོད་པ་ལྟར་འཁུར་བྱུང་བ་དགོས།

དམིགས་བསལ་སྒྲོེད།

༡༽ ཐོད་ནས་གསར་འབྱེད་བ་ངེས་པར་སློབ་འཇུག་དགོས་ཆེ་གོང་
གསལ་འོས་ཆོས་ཇི་བཞིན་མ་ཆང་ཡང་དམིགས་བསལ་ཐུན་བྱ་ཡོད།

༢༽ དགོན་སྡེ་ཆུང་རིགས་དང་ས་མཚམས་ཁག་ནས་འབྱེད་བ་ལའང་
དམིགས་བསལ་ཐུན་བྱ་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདྲིན་གྲུ་གཅིག་པ་དང་ལྷན་དུ་སློབ་
སྦྱོང་སྤྱི་མཆུངས་མ་བྱུང་ཆེ་སྤྱི་གཞུངས་ནས་འཛོན་དགོས་པ་ནི་བྱུང་པར་མེད།

༣༽ ཡུལ་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གསལ། གཞུང་འགོལ་
བཀའ་བཞིན་སྤྱལ་སྤྱུ་རེ་བྱུང་སློབ་འཇུག་དགོས་ཆེ་ངལ་རྩལ་རིགས་དམིགས་
བསལ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོག་པ་ཆོས་སློབ་གཉེར་སྤྱི་མཆུངས་དགོས་པ་ལས་
དམིགས་བསལ་མེད་ཅིང་། གདན་འཕར་སོགས་ཀྱི་གོ་གནས་ཀྱང་འཕར་མ་མེད།

༤༽ གལ་ཏེ་གོང་གསལ་འོས་ཆོས་ཆ་ཆང་མེད་པར་སློབ་སྦྱོང་གལ་
དུ་འཇུག་དགོས་བྱུང་ཆེ་མཐུན་རྒྱུན་ཡོང་བྱུངས་མེད་པ་ལྟར། དེ་མིན་རང་འཆོ་
དགོས་པ་མ་ཟད་ཕྱོགས་གཉིས་གསལ་འདོད་མོས་མ་བྱུང་བར་དེ་དག་ཆོད་
ལྟའི་ངང་དུ་འཇོག་དགོས་པ་དེ་བཞིན་སྤྲོད་མཁན་ཡང་འགའ་ཞིག་ཡོད། གང་

ལྷར་ཡང་སྤྲིག་ཁྱིམ་ས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འགོ་ན་སྟབས་བདེ་ཡང་། དེ་ལྷར་མ་
ཡིན་པར་མི་ངོ་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཆོད་དཔག་བྱས་ཏེ་ཤ་ཆ་
དོན་པན་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཉིད་གཙོར་བཟུང་དགོས་པ་ནི་སློབ་གཉེར་ཁང་འདིའི་ཐུན་
མིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡིན།

སློབ་སྤྲིག་ནས་ཕྱིར་འཐེན་སྐོར།

༡༽ སློབ་གཉེར་བ་སྤྲིག་ཁོངས་སུ་མ་ཚུད་པའི་རང་འཆོ་ཅན་རྣམས་
དགོངས་ཁྱེད་ཀྱི་དུས་བབ་ཀྱི་རུང་དགག་བྱ་མེད་པར་རང་མོས་ཐོག་འགོ་བསྐྱོད་
ཆོག།

༢༽ སྤྲིག་ཁོངས་སུ་ཚུད་ནས་ཀྱང་ལོ་གཅིག་ནང་སློབ་སྦྱོང་བྱ་བའི་རུས་
པ་མ་ལྟེང་བའམ། དཀའ་ངལ་སོགས་ཀྱིས་སློཁ་འབྱུང་ནས་དགོངས་ཁྱེད་བྱེད་ན་
རང་རང་འདོད་མོས་ལྷར་ཕྱིར་འཐེན་ཆོག།

༣༽ དེའི་རིང་སློབ་ཁོངས་སུ་ཡུན་གནས་བྱ་རྒྱུའི་འགལ་སྤྱོད་མང་ན་
སློབ་ཁོངས་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་ཀྱང་ཆོག།

༤༽ སྤྲིག་ཁྱེད་ཀྱི་ཉན་འཁེལ་མེད་པ་རྣམས་སློཁ་སྤྱང་གི་སྒན་མའི་
དཔེར་བྱས་ཏེ་དོ་སློབ་ཡང་ཡང་དང་བཅས་བསྐྱེད་ལྷག་བྱས་ན། དེའི་ཤུགས་
ཀྱིས་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་སློབ་སྦྱོང་ཡར་ཐོན་ཆེན་པོ་ཡོང་མཁན་ཡང་
ཡོད། འདིས་ཀྱང་མ་འཇུག་ན་སྤྲིག་ཁོངས་ནས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཐེན་དགོས་
ཆགས་ཀྱི་རེད།

༥༽ ད་པན་སློབ་ཁོངས་ནས་བྱོལ་བྱོལ་ཕྱིན་པ་བྱུང་མེད་ལ། ཕྱིས་དེ་

རིགས་བྱུང་ཆེ་སོ་སོ་བསམ་ཤེས་གོ་ཤེས་ཆགས་ཡོད་པར་སོང་། འགན་སྲུང་
བྱེད་པོ་སྤྱི་ཡོན་ལ་གནས་ཚུལ་གཏོང་དགོས་པ་ལས་ཕྱིར་འགྲུགས་ཀྱི་ཐབས་
ཤེས་ནས་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མིན།

༤༽ ལོ་གཉིས་གསུམ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་དགོངས་ཁུ་བྱས་ན་ཁོ་པའི་
དམིགས་ཡུལ་དང་འགྲོ་ས་གང་ཡིན་ཞིབ་འཇུག་དང་། དེ་ལ་གཞིགས་པས་
སྤངས་འཛིན་རི་དགོས་སློབ་གཞུང་ལ་དབང་ཆ་ཡོད། འོན་ཀྱང་བཙན་འཁྲུགས་
ཀྱིས་ཁ་བསྐྱར་བྱེད་པའི་ལམ་སློབ་མེད་ཅིང་། འདོད་མཐུན་བྱུང་ཆེ་སློང་ལམ་
ལག་ཁྱིམ་དང་རོ་སློང་ལག་ཁྱིམ་སོགས་པན་ཐོགས་གང་འོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

༥༽ འགོ་བསྐྱུས་གྲ་ནས་ལོ་བདུན་རིང་སློབ་སླྱོང་བགྱིས་ཏེ་པར་ཕྱིན་
རབ་འབྲམས་པའི་རྒྱགས་སློང་ཟིན་རྗེས། སློབ་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པར་དགོངས་
ཁུ་བགྱིས་སམ། ལུ་མཐུད་སློབ་སླྱོང་བགྱིད་པ་སོ་སོར་རང་དབང་ཆ་ཆང་ཡོད།
གལ་ཏེ་རྒྱགས་སློང་སྤྱོད་ཤེས་པས་རྒྱགས་མ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ནའང་ལོ་དེ་ཙམ་
ཁྲིམས་མཐུན་སློབ་སླྱོང་བགྱིས་པར་སོང་ལུ་མཐུད་སློབ་ཆན་གོང་མར་སློབ་
སླྱོང་བགྱི་ཡང་དགག་བྱ་མེད་ལ། དགོངས་ཁུ་ཀྱིས་ལས་དོན་འཆོལ་ནའང་
གནས་ཆད་ཀྱི་ཆ་ནས་ལས་དོན་གང་ལེགས་ཐོབ་ངེས་ཡིན་པས། དེ་ལ་མཐུན་
སླྱོང་རོགས་རམ་རིམ་སློབ་གཞུང་ནས་ཀྱང་བྱེད་དགོས།

༦༽ པར་ཕྱིན་རབ་འབྲམས་པའི་རྒྱགས་འཕྲོད་པ་རྣམས་ནི་དེ་བས་
ཀྱང་རང་དབང་ཆེ་བས། ལུ་མཐུད་ཀྱིས་སློབ་ཆན་གོང་མར་སློབ་སླྱོང་བགྱིད་
ཀྱང་དགའ་བསུ་ཡོད་ལ། ཁྲིམས་མཐུན་ཀྱིས་ལས་འཆོལ་གང་གནང་ནའང་
དགའ་བསུ་ཡོད། ཅི་སྟེ་སློབ་ཆན་གོང་མ་སླྱོང་མཁན་ཀྱི་འཛིན་བྲའི་གངས་ཆད་

མ་མཐར་ལྔ་ལས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ཆེ་བ་དཀར་ས་བཞན་དུ་ཆེད་གཏོང་དང་
བཅས་སློབ་ཡོན་དགོས་ཆེ་སློབ་གཞུང་ནས་ཐབས་འཛུལ་བྱེད་རྒྱ། གང་ལྟར་
ཡང་ནང་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གི་རྩ་བ་རྩུགས་པའི་སྤྱོད་བྱ་དེ་གཡས་འཁྲིག་
གཡོན་འཁྲིག་མེད་པར་འདྲོང་པོའི་ལོ་འབྲས་རྒྱས་ཐབས་སུ་སྤྱོད་གས་གཉིས་ཀ་
ནས་འཁུར་ལེན་དགོས་པ་གཡ་ཆེན་པོ་རེད།

༤༽ དེ་ནས་དབྱ་མ་དང་། འདུལ་འདྲོད། དུམས་ཆོས་བཅས་སློབ་ཆོན་
གོང་མར་སླེབས་ན་དམིགས་བསལ་དང་རང་དབང་། ཤེས་ཡོན་ཅན་དུ་བཅི་
མཐོངས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བ་འཕར་འགོ་རྒྱ་ཡོད།

སློབ་གཉེར་ཁང་འདི་ནས་ལས་དོན་ཐོན་སྐྱེད་ཅི་དགོས།

༡༽ སློབ་གཉེར་ཁང་འདིའི་གྲར་ཞུགས་པའི་དགོས་དོན་སྙིང་པོ། གཞུང་
ཆེན་གྱི་སློབ་ཆོན་མཐའ་དག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱགས་སྤྱོད་རིམ་པར་ཐོན་ཐུབ་པ་
དགོས་པ་ནི་དམིགས་ལུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན།

༢༽ བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་གཞི་རྩ་བ་ནི། གཤེས་སྤྱོད་དང་ལས་དོན་སོགས་
ཕྱི་ནང་གང་སར་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་ཆོས་མཐུན་ཅན་ཞིག་ཀྱང་དགོས།

༣༽ རང་ལུགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་རང་རྒྱ་འཕེར་རེས་ཀྱི་སློབ་སྤྱོད་རྒྱ་
ཆེད་ལོན་པ།

༤༽ ཕྱིའི་རིག་གཞུང་དང་སྐད་ཡིག་ལས་དོན་འཕེར་རེས་ཀྱི་སློབ་སྤྱོད་
ཐོན་པ།

༥༽ ལས་དོན་ཆེ་མ་གང་བསྐྱབས་ཀྱང་རྒྱ་བ་མདུན་དོ་སྤྱོད་མེད་པའི་

བརྟན་པོ་དང་། ཁུར་བཙོན་བསྐྱིད་ཐུབ་པའི་བྱང་པོ་དང་། མདའ་འཕེན་སར་
འཁྱེལ་ངེས་ཀྱི་འཛིན་པོ་གསུམ་བཅས་དགོས་པ་ཡིན།

༤༽ སློབ་ཐོན་སྐབས་གོང་གསལ་བྱང་ཆོས་ལྷ་ག་ཆང་ན་སྤྱི་ཆོགས་སྤི་
ཁྱའི་ལས་དོན་ཐོག་བྱང་འཕགས་གས་དང་། སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ཕྱི་མ་གསུམ་
ནས་གཉིས་ཆང་ན་ལས་དོན་ཐོག་དང་པོའི་གས་ཡིན། སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ཕྱི་
མ་གཉིས་ལས་མ་ཆང་ན་ལས་དོན་ཐོག་འབྲིང་གས་ཡིན། སྤྲ་མ་གཉིས་ལས་
གཞན་དག་མ་ཆང་ན་ལས་དོན་ཐ་མའི་གས་ཡིན་པས་དེ་ལྟགས་སྤྱི་ཆོས་
ཀྱིས་སྤྱང་བཙོན་ལ་འབད་ལྟགས་ཤེས་དགོས།

སློབ་ཆན་རིམ་ཐོན་སྒྲིལ།

༡༽ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོར་བཙུགས་པའི་སློབ་གཉེར་བའི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་
དང་རང་འཆོ་གསུམ། ཕྱི་རྒྱལ་བ་གསུམ་བཅས་ཡོད་པ་ནམས་སློབ་སྤྱིང་ཐེག་
པ་རིམ་འཛུགས་ཀྱིས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་ལོ་བདུན་གྱི་སློབ་ཆན་ཐོན་ནས་
ཕར་ཕྱིན་རམ་འབྲམས་པའི་རྒྱགས་སྤྱོད་ཀྱི་ལག་འཁྱེར་ཐོབ་པ་ ༡༩ ཡོད། འཕྲོ་
ནམས་འཆར་གཞི་ལྟར་དབུ་མ་ལོ་གསུམ་བཟུ་རྒྱའི་འདོད་མོས་བྱང་དོན་བཞིན་
དབུ་མའི་འཛིན་གྲུའི་ལས་སྒྲིགས་པ་བྱས་པ་རེད། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་
དབུ་མར་རབ་འབྲམས་པ་ཐོན་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་མཐུད་ཀྱིས་བྲམས་ཆོས་
འཛིན་གྲུ་ལྟགས་ཏེ་མང་ཆེ་བ་སློབ་གཉེར་རྒྱན་སྤྱིང་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

༢༽ ཁོང་ཆོས་འཛིན་གྲུ་གོང་མའི་གོང་མར་ལམ་སྒྲིལ་བ་བཞིན་འཛིན་
གྲུ་ལོག་མའི་ལོག་མ་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཐེག་པ་རིམ་འཛུགས་ཀྱིས་ད་བར་ཕར་

ཕྱིན་རབ་འབྲམས་པ་ཐེངས་གསུམ་དང་། དབྱ་མ་རབ་འབྲམས་པ་ཐེངས་གཉིས་ཐོན་ཡོད། དེར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་སླེར་སྦྱང་ཁོངས་ནས་སློབ་གཉེར་ཁང་འདི་ཉིད་གངས་འཛོམས་ཉུང་ཞིང་གནས་སྐྱངས་ཞན་ནའང་། རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་རིག་ཐོག་དགོས་མཁོ་དང་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་ཆང་མས་བརྩི་མཐོངས་ཆེ་བྱ་ཕྱིན་ཡོད་ལ་རེ་བའང་རེ་ཆེར་ཕྱིན་ཡོད།

༣༽ འདི་ལོར་འཆར་གཞི་སྤྱན་ཞུས་ཀྱིས་ཆོག་མཆན་བཀའ་བློ་ཆེ་བ་ལྟར། དབྱ་མ་རབ་འབྲམས་པ་ཐོན་རྗེས་མངོན་པ་མངོད་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལོ་གཉིས་ཐོག་རྒྱགས་སྦྱང་དང་། དེ་ནས་འདུལ་བ་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ། འབྲེད་ནམ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་ཅ་འབྲེལ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུར་སློབ་སྦྱང་ལོ་གཉིས་ཉུང་མཐར་བས་ནས་གདན་ས་སྤྱི་མཆུངས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་གཏོང་བའམ། ཡང་ན་ཆོས་རྒྱུད་གཞན་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མཐར་ཐོན་ཀྱི་མཆན་གནས་བཤེས་རྒྱུར་གང་མོས་ཆོག་པ་བཅས་ལ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བ་བཞིན། ལམ་བཟང་འདིའི་ཐོག་ཏུ་འབད་འབྱུང་བྱ་རྒྱའི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་ཡང་ཉིད་ཡོད།

༤༽ དེ་མཆུངས་སྤྱི་ཆོགས་ལ་དགོས་གནད་ཆེ་བའི་སློབ་ཆན་སྡེ་འཛོམས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན། སློབ་སྦྱང་ཆགས་ཚུད་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱང་དེ་མཆུངས་ཡར་ཐོན་གས་སུ་སྐྱེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། སློབ་གཉེར་བའི་ལྟ་སྦྱང་དང་ལས་རྩིས་སོགས་ཀྱང་གཏེ་བའི་དཀྱིལ་ནས་གཟུགས་བཟང་གི་དཔེ་ལྟར། དེར་དུས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་གང་ལེགས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་སློབ་ཐོན་ནམ་བུར་དགོས་ཁོ་དགོས་སོགས་ཀྱི་རེ་བསྐྱལ་གནང་མཁན་ཡང་ཕྱི་ནང་གང་ས་ནས་རེ་མང་དུ་འགོ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་བཞིན། གང་འཆམས་གཏོང་བུ་བ་

བྱང་ཡོད་ལ། ད་དུང་ཡང་གཏོང་དགོས་ཅེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

༥༽ གནས་ཚད་ཀྱང་འདི་ནས་ངོ་སྤྲོད་ཞུས་པ་དེ་བཞིན་རྒྱས་མངའ་
ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ངོས་ལེན་གཙང་མ་གནང་གི་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱས་མངའ་མེད་
ནའང་ངོ་སྤྲོད་གསལ་པོ་བྱང་ཆེ་པལ་ཆེ་བས་དེ་གར་ཡིད་ཆེས་གནང་གི་འདུག
གཏམ་དང་གྲགས་པ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་རྣམས་ནས་ལམ་སངས་ལེན་
བྱེད་པ་དཀའ་ནའང་རིམ་བས་ངོས་ལེན་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད། འདི་ནས་ཀྱང་
མ་ཡིན་ཡིན་མདོག་དང་མ་འབྱོན་འབྱོན་མདོག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུར་ཏིལ་འབྲུ་ཅམ་
ཡང་མ་འདྲིས་པར། སོ་སོ་རང་འདྲིས་རྒྱས་མངའ་ལ་གཞིགས་པས་སོ་སོའི་ཤེས་
ཚད་དང་འབྱོན་སྒྲུངས་སོ་སོར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་གསལ་པོ་ངོ་སྤྲོད་ཞུ་ཡི་ཡོད་
སྟབས། རྒྱས་མེད་འགའ་ལ་གཟེངས་སུ་ཐོན་པ་བྱང་མིན་ཡང་། རྒྱས་མངའ་ཅན་
ཆང་མས་དེ་གར་ཡིད་ཆེས་གནང་བ་རེད། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་སྐབས་བསྐབས་ཀྱི་
ངོ་སྤྲོད་དང་འགྲོ་རྒྱགས་ཆེ་ལོས་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲོ་སྒྲུར་བྱས་པ་ཡིན་ན། གཏོང་
མཁན་དང་། འགྲོ་མཁན། ལེན་མཁན་གསུམ་ག་ལའང་ཕྱགས་གྱོང་ཆེན་པོ་
ཆགས་ཀྱི་རེད། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པར་ཡང་དེ་རིགས་མ་སོང་བར་ཞིབ་འཇུག་
གིས་ཏེ་བག་མེད་པར་བྱང་བདེན་དགོས་པ་ནི། སྒྲེར་མ་ཟད་ཆོགས་པ་གཅིག་
ཡིན་པས་ཀྱང་མེད་མི་རུང་བ་ཡིན་པ་ཆང་མས་མཁྱེན་དགོས།

འདི་ནས་སྒྲོང་སྒྲོར།

༡༽ རིགས་ལམ་སྒོ་བ་གཉེར་ཁང་འདི་ཉིད་ཐོག་མའི་འབྲུང་ཁུངས་ནི།
གཏན་སྒོ་བ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་རབ་བྱུང་མང་པོས་འབོད་བསྐྱལ་ཞུས་པ་ལྟར་

ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་དེ་དག་རེ་བ་བསྐྱོང་སྤང་དུ་འཆར་སྤྲིག་
གནང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཐོག་མར་གསར་འཛུགས་བསྐྱེད་ས་པར་ཡང་དཔལ་འབྱོར་
དང་། གནས་ཁང་། སློབ་གཉེར་བའི་རེ་བ་བསྐྱོང་རྒྱ་སོགས་གང་ཅིར་སྐྱ་
ངལ་མ་ཟད། མ་འོངས་པར་སྤྲུལ་སྤྱད་སྤྲུལ་སྤྱད་སྤྲུལ་སྤྱད་སྤྱི་དགོངས་
གཡེངས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་སློབ་གཉེར་བ་སོ་སོའི་སྤྱུགས་ལྷལ་
དང་། སྤྱི་ཆོགས་ནང་པན་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྤྱུགས་རེས་བསྐྱེད་ས་
ཏེ། སྐྱེད་ལ་དེ་དག་ལ་མ་འཛེམས་པར་ཆེད་འཛུགས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་།
འདིའི་སྤྱི་ནང་བར་གསུམ་དང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་འགྲོ་གྲོན་མཐའ་དག་
སྐྱ་སྤེལ་ཡིག་ཆ་ནས་ནར་གཏོང་གནང་སྟེ། བཟང་པ་སྤྲུལ་རེ་གཏན་སློབ་ཆོས་
དགོན་ཆེད་འགྲུགས་ཀྱིས་འདིའི་སློབ་དགོན་དང་འགན་འཛིན་གཅིག་སྤྲུགས་
དགོས་སྐྱོར་ལེབས་པ་ལྟར་ད་ལྟ་སྤྲུལ་སྤྱད་དང་ལེན་ལྷུ་ལྷུ་དུ་ཡོད།

༡༽ སློབ་གཉེར་ཁང་འདི་ཉིད་ ༡༣ སྤྱི་ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༤ ཉིན་སློབ་འབྲེད་
བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་སློབ་གཉེར་བ་ཉེར་དགུ་ཡོད་ཁྱད་སྤངས་ནས་ཉེར་གསུམ་
གཞུང་འཆོ་ཡིན། ཡིག་ཆ་དག་གི་འགྲོ་གྲོན་ཟུར་བཅད་ཐོག་དགོན་སློབ་ཆང་མར་
ཆེ་རེ་སོགས་དོད་ཉིན་སྐྱོར་ ༡༥ རེ་ཡིན་ཡང་། འཆོ་བ་ལྗེ་དེས་ཡོད། རིམ་
པས་བཟའ་བཅའ་རིན་འཕར་གྱིས་ད་ཆ་དབུ་མ་ཐོན་པ་རྣམས་ལ་ཆེ་རེ་
སོགས་དོད་སྐྱོར་ ༡༢༥ དང་དེ་མན་ཆད་རྣམས་ལ་སྐྱོར་ ༡༣༥ རེའི་བར་དུ་
འཕར་ཆ་གནང་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་དེས་མ་ལྗེ་བའི་དཀའ་ངལ་ཡོད། དེ་ཁྱད་སྤངས་
སྐྱོར་ ༡༠༠ རེ་ཟས་དོད་དང་སྐྱོར་ལྔ་རེ་གསོག་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། འསློ་རྣམས་
ལག་སྟེ་གཏོང་བྱེད་དུ་འབྱུང་གི་ཡོད།

༣༽ ལོ་ལྔ་དྲུག་གོང་ནས་སློབ་གཉེར་བར་སྤྱིན་བདག་གནང་མཁན་ཕྱི་
རྒྱལ་བ་རེ་མང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ད་ཆ་སློབ་གཉེར་བ་སུམ་ཅུ་སྟོར་ལ་སྤྱིན་བདག་ཡོད་
ཅིང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཐད་ནས་ཞལ་འདེབས་དང་ཞབས་རིམ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་སོགས་
ལ་བརྟེན་འཆོ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་མི་དཔལ་ན་ཅམ་ཡོད། དེར་དུས་ཟས་སོང་ལ་མཆོན་
ནའང་སོགས་གཉེར་ལ་ཟས་སོང་ཆེད་ལོ་རེར་སྟོར་ཆེག་འབུམ་ཉི་ཁྲི་སྟོར་དང་།
སློབ་གཞུང་ཡིག་ཆ་དང་ནས་སྤྲོན་དོད་དང་སྤྲོན་རིན་སོགས་དགོས་མཁོ་ཉི་སྟུ་བ་
ཆེད་དུ་སྟོར་ཆེག་འབུམ་བཞུལ་བ་འགོ་སྤྱོད་ཡིན། དེའི་སུམ་ཆ་གཅིག་ཅམ་སྟུ་
སྟོར་ནས་ཞུ་དགོས་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ལ་བརྟེན། མ་བུན་དང་སོགས་གཉེར་
སོགས་ཕྱི་ནས་སྤྲོ་བ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་ནང་གི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ང་ཆོ་ནང་
ཞུལ་ནས་ཆགས་ཚུད་ཞུ་ཞུལ་ཡིན།

༤༽ དེ་བཞིན་ཡན་ལག་སློབ་ཆན་གྱི་དགོ་ཀན་ཁག་མང་དགོས་ཀྱང་
ཆང་མ་ང་ཆོ་ནང་ཞུལ་ནས་དང་ལེན་ཞུས་བ་ལས་ཕྱི་ནས་གདན་ཞུ་མེད། སྤར་
སྟུ་ངོ་བར་ཞི་བུན་ཆོགས་དབང་རྒྱལ་མཆོག་ནས་སློབ་ཡོན་མེད་པར་སྟུ་ག་
བསམ་གྱིས་བདུན་རེར་སྟུ་སུམ་གྱི་སློབ་ཆན་ཁག་གཉིས་རེ་སློབ་ཁྲིད་གནང་
གི་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་སྟུ་ག་ཤེགས་ནས་གསར་འཆོལ་བྱུང་མེད། མ་འོངས་པར་
སྟུ་དག་སློབ་ཁྲིད་གནང་མཁན་ཞིག་ངས་པར་དགོས་ཀྱང་། ད་ལྟའི་ཆར་སུམ་
རྟགས་ཆ་ཆང་དང་སྟུ་དག་ལེའུ་གཉིས་བ་བརྒྱ་དོན་འཁྲོལ་ཅམ་ནི་སྟུ་གིས་
མགུ་བ་སྦྱིད་བུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། མཆན་ཉིད་སློབ་ཁྲིད་གནང་མཁན་གཏན་
འཇགས་དགོ་ཀན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མཐོ་སློབ་གཞན་དག་ལྟར་གསོལ་སོགས་
འབུལ་དགོས་ཀྱི་མེད། སློབ་ཆན་གྱི་བཀའ་སློབ་ཞུ་ཡུལ་ཤག་སྟོར་མཁན་རིན་པོ་

ཆེ་མཆོག་དང་། རྒྱལ་པ་སློབ་ཆེན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གཉིས་
 གྱི་སྤྱན་རྒྱ་ནམ་སློབ་པ་ཁྲིད་ཀྱང་གང་སྤྱབ་ཁྱེས་གྱི་ཡོད། དེ་མཆོངས་རྣམ་རྒྱལ་
 གྲ་ཆོང་གི་མཁན་རྒྱུད་ཀྱང་ཆེ་ཆོས་རྩེ་དང་། ཤར་ཆེ་མཁན་རྒྱུ་ཞབས་སྒྲ་ཏི་
 རིན་པོ་ཆེ། རྣམ་གྲུའི་དགེ་བཤེས་དབང་གྲགས་སོགས་གྱི་སྤྱན་རྒྱ་ནམ་ཀྱང་སློབ་
 པ་ཁྲིད་སློབ་གྱི་ཡོད་པས་མཆོན་ཉིད་སློབ་ཁྲིད་གྱི་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་མེད།

༥༽ ལགོང་ས་ལསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་བཞེན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠

ཐམས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ནས་གཉེན་འཕྲད་པ་ནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སློབ་ཁང་རང་དུ་
 ཉེན་མོའི་སློབ་བྲལ་གཅིག་གསར་བཙུགས་ཡོད། དེའི་དགེ་ཆན་ཡང་སློབ་ཁུངས་
 ནས་བཟུང་བཙུགས་བྱས་ཏེ་ཁོང་གི་སྐོས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནས་གནང་གི་ཡོད། ཟླ་
 བ་རེ་བུང་དང་ལོ་རེ་བུང་ཅི་རིགས་བར་སློབ་སྦྱོང་གནང་མཁན་བསྐྱེམས་བརྒྱ་
 བྲག་བརྒྱལ་བ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། རང་ལུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་ཀྱི་དམར་ནས་
 གྲང་གནས་སྤར་བྱས་པ་སྐོས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གང་ཅིར་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་
 ལ། འདི་གར་ལེ་མ་འགྲིགས་པའི་གནས་ཚུལ་རིགས་གང་ཡང་བྱུང་མེད།
 བཀའ་ཤག་བཀའ་འབྲེལ་བོད་ནས་གསར་འབྱེད་བ་དམིགས་བསལ་ཅན་མང་པོ་
 ཞིག་ལའང་འདི་གར་སློབ་སྦྱོང་སྤྲད་པ་ལྟར་ཐོན་སྐྱོད་བཅས་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ཆོགས་
 ཞབས་འདེགས་སུ་སྤྱོད་རེས་བྱུང་ཡོད།

༡༩ དེ་བཞིན་རྩ་ས་བཅུན་མའི་དགོན་པར་ཡང་མཆན་ཉིད་དང་། རིག་གནས་སློབ་འཁེད་དུ་སློབ་གཉེར་བ་གཉིས་ཉིན་ལྷར་གཏོང་བཞིན་ཐོག་དེ་ཆ་གནས་ཆད་གང་ལེགས་བྱུང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཁོང་ཆོར་ཞབས་རིམ་དང་སྐྱུ་བ་ཆོག་མང་བས་སློབ་སྦྱང་གི་དུས་ཆེད་དགོན་པོ་འདུག

༡༽ དཔལ་འབྱོར་ཁ་སྒོན་ཆེད་དུ་ཆོང་ཁང་ཆུང་དུ་གཅིག་བཅུགས་ཏེ་
ཏོ་སྤྱ། ཟླ་དམ་མར། བག་ལེབ། ཡིག་ཆས་ཅག་ཅིག་བཅས་ཆོང་སྤྱར་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། ཆོང་བདག་སྐལ་བཟང་ལགས་ནི་དདུལ་ཅིས་སོགས་སློབ་སྦྱོང་གི་གསལ་
ཆ་དེ་ཅུ་མེད་ཀྱང་ལྷག་བསམ་དག་ཅིང་། ཁུར་བཙོན་ཆེ་བས་ལོ་ལྟར་ཁེ་
སློགས་གང་ལེགས་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ཁུངས་ནས་སློབ་གཞུང་གི་དགོས་མཁོ་ཉི་
སྤུབ་དང་། སློབ་གཉེར་བར་ན་བཟའི་ཆ་རྒྱུན་སོགས་ལ་པན་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ཡོད།

༡༽ སྒོན་ནས་བསྐྱེད་ཆགས་དམ་པོའི་ཐོག་ནས་གསོག་འཛོག་ཕན་བྱ་
ཡོད་པ་དེ་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ ༡༢ ལོ་མཇུག་ནས་སློབ་ཁང་འཕར་བསྒོན་ཁང་པ་
ཆེ་ཆུང་གཉིས་གསལ་བརྒྱུག་བྱས་ཏེ། ༡༥ ལོར་ལེགས་བྱུབ་སོང་ཡང་འགྲོ་གྲོན་
ཉིན་སྒོར་འབུམ་ལྔ་ལྷག་ཅུ་མེད་སོང་བས་བྱ་ལོན་ཆེ་ཅུ་ཐུག་ཡོད། ད་ཆ་ཕན་བྱ་
མ་གཏོགས་གསལ་བའོ། ས་ཆའི་རིན་པ་སྒོར་ཁྲི་ལྔ་མེན་ཅུ་མེད་སོང་བ་དེ་ནི་སྤྱི་
སྤེལ་ནས་གསོལ་རས་གནང་བྱུང་།

༤༽ འདི་ལོ་སྤྱི་ཆུ་གསུམ་པའི་ནང་ཟླ་མི་ཞེས་པ་རྒྱུངས་མའི་ཐབ་ཆེན་
གསལ་བཅུགས་བྱས་པའི་འགྲོ་སོང་། སྒོར་སྤུམ་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ལྷག་ཅུ་མེད་སོང་བ་
ནི་སློབ་གཞུང་ནས་ཁང་སྤྱི་སོགས་ནས་བཏང་བ་ཡིན།

༡༠༽ ཕན་རང་སྤྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་མ་ཤེས་པས་སྤྱི་ཁག་དང་འབྲེལ་
གཏུགས་མ་ཐུབ་པ་དང་། སྤྱི་སྤེལ་གྱིས་ཐད་ཀར་འཛིན་སྦྱོང་ལ་སོང་རིགས་རུ་
ཆེད་བསྐྱུལ་ཁྱུ་བེད་མེན་དང་། སློབ་གཉེར་ལ་གནོད་གཞིའི་དཔལ་འབྱོར་འདྲ་
འགོད་ཀྱང་མི་རིགས་པས་ཡགོད་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་མཛུབ་བཀོད་
འོག་འཆོ་བ་རང་སྦྱོང་བྱུབ་པ་བྱུང་ན་སྤྱི་ཡུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་མ་སོང་བས་སེམས་

ངལ་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་རང་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཚས་རིག་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཚུ་
བྱ་རྒྱ་དུ་མ་ཞིག་མཐོང་ན་ཡང་། སུ་ཚུས་འབྲེར་མ་ལག་རྩམ་གྱི་དཔེ་བཞིན་
དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཞབས་འདེགས་འཇུག་ཆང་ཞིག་སྐྱབ་སྐྱབ་མ་སོང་།

༡༡༽ ད་ལྟའི་འཚོ་སོགས་སྐོར་སྐྱོར་སྐོར་ནས་སོགས་སྐོར་གོང་གསལ་
ལྟར་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་ནས་རོགས་རམ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཆེ་རེ་སྐོར་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་
ནས་ཉིས་བརྒྱའི་བར་གསལ་རས་ཁྱུ་ཡི་ཡོད། སྤྱི་གཞིར་སྤྱི་ཚུད་ཐེན་པའི་
རང་འཚོ་ཆུ་སྐྱུལ་ཁག་ཤུད། ལྟ་ཆང་བསྐྱེད་དགོས་ནམས་ཆེ་རེ་སྐོར་གཉེར་
སྤྱི་མཚུངས་ཟས་དོད་སྐོར་བརྒྱ་རེ་ཡིན། སྤྱི་གཞིར་སྤྱི་མ་ཚུད་པའི་རང་འཚོ་
དང་འདི་གར་ཉིན་སྐོར་བྱེད་བཞིན་བ་བོད་ནས་གསར་འབྱོར་བ་སོགས་ཡིན་ན་
ཆེ་རེ་ཟས་དོད་སྐོར་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་རེ་ཡིན། དེ་མིན་ཟས་དོད་དགོས་ཆེ་སྐོར་
བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་རེ་ཡིན་པས་དངོས་ཡོད་འགྲོ་སོང་ལ་ཆོད་དཔག་བྱེད་
པ་མ་གཏོགས་ཁེ་སྤྱོད་གི་ཆེད་དུ་རིན་ཐང་བཟོ་ཡི་མེད།

༡༢༽ འདི་གའི་བྱུང་ཁོངས་ཀྱི་ནད་པ་སྤྱི་ཡོན་ཡང་དེའི་འགྲོད་བསྐྱེན་
ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་སྤྲན་རིན་རི་དགོས་སྐོར་གཞུང་ནས་ནར་གཏོང་བྱས་ཏེ་
ནད་པར་སེམས་ངལ་མེད་བ་བཟོ་ཡི་ཡོད། དེ་བཞིན་སྐོར་ཆོན་གྱི་དགོས་མཁོ་
ནམས་ཀྱང་སྐོར་གཞུང་ནས་བྱ་སྤྱི་གཞི་ཆ་ཆང་བྱས་པ་ལས་སྐོར་སོ་སོས་ཉོ་སྐྱོབ་
དམིགས་བསལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མེད། སྤྲན་རང་ཚོགས་འདུ་སོགས་སྤྱི་བསྐྱོད་
དུས་སྤྱི་འཇུག་ཆོས་འགྲོ་གྲོན་བཏང་ན་མ་གཏོགས་སྐོར་གཞུང་ནས་འབྲེར་
ཏེ་འགྲོ་ཡི་མེད་ཅིང་། གང་ལྟར་དགོས་ངེས་ཅན་ལ་ཤོངས་པ་མེད་བ་གཏོང་གི་
ཡོད་ཀྱང་། བར་མ་དོར་སྐོར་བྱུང་གཅིག་ཡིན་ཡང་གཏོང་ཐལ་མ་ཞོར་བར་བསྐྱོར་

ཆོགས་དམ་པོ་བྱས་པར་བརྟེན། ད་ལྟའི་བར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྩོག་བྱ་གང་ཡང་
བྱུང་མེད་པས་སྒོ་བདེ་བག་ཕེབས་ངང་གནས་ཡོད་པ་བཅས་མདོར་ཅམ་ཡིན།

༡༣༽ སློབ་གཉེར་བའི་བསམ་ཚུལ་དང་ལེན་གྱིས་ ༡༤ ལོ་ནས་ཚུལ་
སྦྱར་ཆོགས་པ་བྱུར་འཇུགས་གྱིས་ལོ་རེར་ལྷག་བསམ་བཅེགས་པ་ཞེས་པའི་
གསར་དེབ་རེ་འདོན་འཆར་ལྟར་བརྗོད་དོན་རིམ་གྱིས་ཡག་པོར་ས་ཡ་སྦྱབས་མགོན་
ཆེན་པོར་སྟན་ཞུས་བཀའ་འཁོལ་བཞིན་འདི་གར་དབྱིན་ཡིག་ཤེས་ཚད་ལྡན་པ་
དུ་མ་ཡོད་སྟབས། ཕྱི་རྒྱལ་མཁས་དབང་སོ་སའི་སྤྲིད་དོན་དང་ཤེས་རིག་སོགས་
ལས་བཅུམས་པའི་ལྟ་བུ་དང་། དགོངས་འཆར་ཁག་རྣམས་རང་སྤྲད་ཐོག་
པལ་བསྐྱར་གྱིས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱུང་ན་ལེགས་ཚུལ་ཕྱི་ཕེབས་ལྟར། བརྟུན་པ་
བསྐྱེད་དེ་ལོ་རེར་གསར་དེབ་རེ་ཅེས་དེབ་གསུམ་བཏོན་ཟིན་ཀྱང་། རང་རེའི་མང་
ཆོགས་ནང་གསར་དེབ་དང་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་ཚུང་བར་བརྟེན། བན་ཐོགས་
དེ་ཅམ་བྱུང་མ་སོང་བས་སྤྲད་ཕྱིན་གསར་ཤོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དེབ་ཚད་འཕེར་
ཞེག་བཟོན་ཕུགས་སུ་པན་ཐོགས་ཆེ་བར་སྟོམ་སྟེ། ལོ་རེའི་གསར་གནས་རྣམས་
མ་བཀོད་པར་གོང་གསལ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རིག་གལ་ཆེ་ཁག་མང་དུ་བཏང་
སྟེ་དེབ་ཆེ་ལེགས་ཤིག་བཟོ་རྒྱུ་བྱས་པ་ལྟར་གཅིག་བཏོན་ནས་པན་ཐོགས་ཆེ་
བ་བྱུང་སོང་བ་ལྟར། ད་དུང་ལུ་མཐུད་འདོན་འཆར་ཡོད། དེའི་འགོ་གྲོན་རྣམས་
ཐོག་མར་སློབ་གཞུང་ནས་གཏོང་ལུས་ཀྱང་། ཉི་ཉོང་དོན་གཅོད་མཆོག་གིས་སྤྲ་
ལོ་ནས་མཐུན་རྐྱེན་གང་འཆམས་གནང་སོང་ཞིང་། མ་འོངས་པར་ཡང་གནང་
རྒྱའི་རེ་བ་ཡོད། ཕྱི་ནང་མཁྱེན་ཡོན་ཅན་དུ་མས་བསྐྱུགས་བརྗོད་དང་འབྲེལ་སྤྲ་
མཐུད་འདོན་སྤེལ་དགོས་པར་དགོངས་འཆར་ཡང་གནང་གི་འདུག་པར་པན་

ཐོགས་གང་ལེགས་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

༡༩༽ ཐུན་གྱིས་སྒྲིབ་ཐོག་ནས་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་གཞུང་གི་ཡན་ལག་
དང་། འཕྲོས་དོན་དང་ལོ་རྒྱུས། ཚུམ་རིག་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་དེབ་དང་དཔེ་གཞུགས་
ཅན་ཆེ་ཆུང་བཅུ་སྒྲིབ་བཏོན་ཟིན་ཅིང་། དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་དགོད་སྒོ་བ་དང་
འགའ་ཞིག་དུ་སྒོ་བ་སོགས་མཐོང་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་
ཆོགས་ནང་ནས་དཔྱོད་འགྲན་བཟོད་པའི་གཞི་རྩ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པར་བརྟེན་
དགའ་སྤྱོད་པས་ཡོད་ལ། ད་དུང་ཟིན་བྲིས་ཟིན་པ་ཁག་མང་ཞིག་ཡོད་པ་པར་
སྒྲིབ་ཀྱི་མཐུན་ཆེན་མེད་ནས་ལུས་ཡོད། སྤར་སྤྱི་རྒྱལ་ཞིག་ནས་པར་སྒྲིབ་
ཀྱི་མཐུན་ཆེན་ཉིན་སྒྲིབ་ཁྲི་གཅིག་ལྷག་ཅམ་གནང་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ད་ཆ་རྫོགས་
ནས་མི་འདུག

༡༩༽ སྤྱི་རྒྱལ་དོན་གཉེར་ཅན་ནམས་ལ་མཆོན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་
ནས་ནང་ཆོས་ཀྱི་འགྲེལ་བརྗོད་དང་དོ་སྤྱོད་གང་ལ་གང་ཐུབ་ཁྱུ་མཉམ་སྦྲུལ་
ཆོན་རིག་དང་མཆོན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་གཉིས་བར་ཆོན་རིག་མཁས་དབང་དུ་
མ་དང་བཟོ་སྒྲིང་དང་། གྲེ་བྲག་སྒྲེ་བ་སྤྱི་ལོ་སྒྲིབ་ལུགས་རྩ་ཆོད་རེས་ཀྱི་བཟོ་
སྒྲིང་སོགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་སྤེལ་རེས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུགས་སྤྱོད་ལུགས་སོགས་
ཀྱི་སྒྲེ་བ་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་ནམས་མེད་སྤྱོད་གཏོང་ཤེས་ན། སྒྲེ་བ་སྤྱི་ལོ་
སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅན་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཐུབ་པ་དང་། གསལ་བཤད་རྩ་སྤྱོད་
མང་དུ་གཏོང་ཐུབ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན། རང་གི་བསྟན་པ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དྲང་
བ་འཕེལ་སྤྱོད་ཆེ་བས་ད་དུང་ལྷ་མཐུན་བཟོ་སྒྲིང་ཐུབ་ན་སྤྱོད་པའི་རེ་བ་ཡོད།
གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་བཟོ་རིག་ལེགས་ཤོས་ཆོན་རིག་དང་། མེས་ཀྱི་བཟོ་རིག་

ལེགས་ཤོས་ནང་ཆོས་ཡིན་པར་བརྟེན་པན་ཚུན་འབྲུན་སེམས་དང་ཕྱག་དོག་
མེད་པར་པན་སེམས་འབའ་ཞིག་གིས་ལེགས་ཆ་ཕྱོགས་བསྐྱར་དང་དྲོགས་པ་
སེལ་རེས་བྱེད་དགོས་པ་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ལ་མེད་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གཟི་བརྩིད་ཀྱང་འབར་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དཔེར་
ན། གསེར་པན་ཚུན་བརྟན་ན་ངོ་མཆར་མི་ཆེ་ཡང་ལྷགས་དང་གསེར་དོ་སོགས་
ལ་བརྟན་ན་གསེར་ཀྱི་ཕུ་ཐག་དེ་ནས་ཆོད་པ་ལྟར་རེད། མདོར་ན། མིའི་སྤྱི་
ཆོགས་སུ་སྤྱེས་པའི་དགོས་དོན་ནི་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱུ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་ཁྱུ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཐན་བྱ་སྐྱབ་ཐུབ་པ་ནི་སྤྱི་བ་དམན་
པའི་ནང་ནས་སྐལ་བཟང་གཅིག་ཡིན་པས། ད་དུང་ཡང་དེ་ཐུར་ཐུབ་ན་སྤྱི་བའི་
དགའ་བ་དང་སྟོབས་པ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་ཡོད་པ་བཅས་མདོར་ཅིང་ཡིན།

དུས་ཆོད་རེའུ་མིག

རིགས་ལམ་སྟོབ་གཉེར་ཁང་འདི་ཉིད་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་
ཀྱིས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོར་སྟོབ་གཉེར་བྱ་བའི་བསྟི་གནས་ཤིག་ཡིན་པར་
བརྟེན། ཉིན་ཞག་ལྷགས་གཅིག་གི་ལས་དོན་སྐྱབ་ཕྱོགས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་
པར་སྐོ་གསུམ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་འབྱུགས་པ་ཞིག་དགོས་པས་དུས་ཆོད་ཀྱི་
རེའུ་མིག་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པ་ཡོད།

༡༽ སྤྱི་ཆུ་ཆོད་ ༤ པ་ནས་ཆུ་ཆོད་བྱེད་གཉིས་རིང་འཆར་ཅན་ཞལ་
འདོན་ཆོགས་ཀྱི་ཡོད།

༢༽ གསོལ་ཇ་ནི་ཞབས་རིམ་འཕར་མ་ཡོད་ཆེ་ཞལ་འདོན་སྐབས་དང་།

དེ་མིན་ཤག་སོ་སོའི་ནང་གཏོང་གི་ཡོད།

༣༽ ལྷ་ཆོད་ ༡ དང་སྐར་མ་ ༣༠ ནས་ ༡༢ བར་སློབ་སྦྱང་གི་དུས་
ཆོད་རེའུ་མིག་ལྟར་རྩ་བའི་སློབ་ཆོན་ནས། ཡན་ལག་གི་སློབ་ཆོན་སྐབས་གང་
ལུའལ་དཔེ་འཁྲིད་འཆོག་ཀྱང་དང་། དེ་མིན་སོ་སོའི་མལ་ཁང་དུ་རང་སྦྱང་བྱས་
ནས་སྤྲོད་དགོས།

༤༽ ལྷ་ཆོད་ ༡༢ ནས་ ༡ ལོ་དང་ ༣༠ བར་ཉིན་གྲང་གསོལ་ཆེགས་
དང་བར་གསེང་།

༥༽ ཕྱི་ཤིའི་ལྷ་ཆོད་ ༡ ལོ་དང་ ༣༠ ནས་ལྷ་ཆོད་ ༣ དང་ ༣༠ བར་
ཉིང་གྲང་ཆོས་གྲ་འཕྲུག་ཀྱང་དང་། སྐབས་དེར་ཞལ་འདོན་སྐར་མ་བཙུ་ཅམ་
ཡོད་ཅིང་། སོ་སོ་ཅོད་གྲ་དང་ཅོད་གྲའི་མཐུག་ཏུ་གནངས་འཇགས་འཛིན་གྲ་
སོ་སོར་དམ་བཅའ་རེ་ཕྲགས་དགོས།

༦༽ ཅོད་གྲ་གོལ་བསྐྱུན་གསོལ་རྩ་དང་ལྷ་ཆོད་ ༤ བ་ནས་ ༥ དང་
༣༠ བར་སྐར་བཞིན་དཔེ་འཁྲིད་དང་རང་སྦྱང་གང་ལུའལ་དམ་དོན་དགོས།

༧༽ ལྷ་ཆོད་ ༥ དང་ ༣༠ ནས་ ༦ དང་ ༣༠ བར་དགོང་ཤིའི་གསོལ་
ཆེགས་དང་བར་གསེང་།

༨༽ ལྷ་ཆོད་ ༦ དང་ ༣༠ ནས་ ༧ དང་ ༣༠ བར་ཕྱི་ཤིའི་ཞལ་འདོན་
དང་དེ་ནས་ལྷ་ཆོད་ ༨ དང་ ༣༠ བར་སྐར་བཞིན་ཅོད་གྲ་འཕྲུག་ཀྱང་། གཟུང་
བ་སངས་ནམ་ཡིན་ལ་ཅོད་གྲའི་ཆབ་ཏུ་འཛིན་གྲ་སོ་སོར་དམ་བཅའ་འཕྲུག་ཀྱང་།
ལྷ་ཆོད་ ༨ དང་ ༣༠ ནས་ ༡༠ དང་ ༣༠ བར་ནང་སྦྱང་དང་དེ་ནས་ཉལ་ཀྱང་།

༩༽ དགུན་དུས་སུ་ཞོགས་པ་ལྷ་ཆོད་ ༡༠ བ་ནས་ཆོས་གྲ་འཆོག་ཀྱང་།

དང་དགོང་ཚེ་ཆུ་ཆོད་ ༡ བ་ནས་དཔེ་འཁྲིད་འཇུག་རྒྱ་བཅས་ཡིན། སློབ་གཉེར་
བ་རྣམས་ལོ་ནའི་བབས་ཀྱིས་བསམ་ཤེས་ཡིན་དབང་ལ་བཏང་ནས། རང་སྤྱོད་
སྐབས་སོ་སོས་དྲུག་བ་འཁུར་ལེན་གྱིས་ཏུར་བཅོན་དགོས་རྒྱ་ལས། དམིགས་
བསལ་སྤྲིག་འཇུགས་ཟུར་བཅད་མེད་ཀྱང་དགོ་ཆེན་དང་། དགོ་སློས། སྤྱོད་
དཔོན་སོ་སོས་ཉམས་ཞིབ་རྒྱུན་མར་བྱས་ཏེ་སྒྲིབ་ལྷག་བྱུང་ཆེ་ཟུར་འགྲུགས་
གྱིས་འདྲི་ཅད་དང་བཀོད་འདོམས་རི་དགོས་ནན་ཟབ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

༡༠༽ དེས་གཟུང་ལྷག་བ་ནས་ཡིན་དགོང་ཚེ་ཆུ་ཆོད་གྲུའི་ཆབ་ཏུ་སྤྱོད་
མའི་འཁྲིན་བསྐྱུལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་རིམ་རྒྱས་པ་དེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་
བསྐྱུན་གྱི་སློབ་སྟོན་དགོས་རིགས་ཀྱང་དེའི་མཇུག་ཏུ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

༡༡༽ ཕྱི་རྒྱ་ནམ་ཤར་ཆེ་ཆེས་ ༡ ནས་ ༣༠ བར་ཆོས་གྲུ་ཆོགས་ཏེ་
མཐའ་མར་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་རེ་ཚུགས་གྱི་ཡོད་ཅིང་དགོང་ཚེ་ཆུ་ཆོད་ ༤ དང་
༣༠ ནས་ཆུ་ཆོད་ ༡ བ་ཡར་མན་ཅམ་ལ་གྲོལ་གྱི་ཡོད། དམ་བཅའ་བཞུགས་
མཁན་ནི་ཕྱི་ནས་མཁས་དབང་གདན་ཁྱེད་གང་ཟུབ་དང་། མ་ཟུབ་ཆེ་སློབ་གཉེར་
བ་ནང་ཁུལ་ནས་འཛོག་དགོས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ཆེན་ལགས་རྣམས་པ་ཡང་
ཐེབས་གྱི་རེད། དམིགས་བསལ་གྱི་ཅོད་རྒྱུགས་དགོས་རིགས་སྐབས་དེར་
བཞེས་ཀྱང་འགྲིག།

༡༢༽ དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཉིན་འཁྲོངས་གྲུང་སེང་ཡིན། དེ་ནས་འཆར་ཆོས་མ་
ཤར་བར་ཆོས་མཆམས་བྱས་ཏེ་ཉིན་དགྲང་ཆོས་གྲུའི་ཆབ་ཏུ་དཔེ་འཁྲིད་འཕར་
ཆོགས་དང་། དགོང་ཚེ་ཆུ་ཆོད་གྲུའི་ཆབ་ཏུ་ཞབས་རིམ་འཕར་ཆོགས་དགོས་
ཆེ་ཞབས་རིམ་དང་དེ་མིན་རང་སྤྱོད་ཡིན།

༡༣༽ ལྷ་བ་དོ་རེའི་ལྷ་མཁུག་ཏུ་སློབ་གཉེར་བ་ཁེ་གཙང་ཆོགས་འདུ་རེ་
 ཆོགས་ཀྱི་ཡོད། ཆོགས་འདུ་དེ་ནི་སློབ་གཉེར་བ་རང་དབང་གི་ཆོགས་འདུ་ཡིན་
 ཞིང་། ཆོགས་ཏུང་གིས་བརྗོད་གཞི་བཅོས་ནས་དེའི་ཐོག་ནས་གཏམ་བཤད་
 རེས་མོས་དང་དེ་རྗེས་བྲི་བ་བྲིས་ལན། དེ་རྗེས་སོ་སོའི་དཀའ་ངལ་དང་འཁོད་
 བསྐྱལ་ཁྱེད་ལས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་གྱིས་ཆོགས་གཙོས་ཆོག་ཐོ་བཅོས་ནས་སློབ་
 སྤྱིར་སྟུན་སློན་དགོས་རིགས་ཁྱེས་ཏེ་དེ་ནས་ཐག་གཙོད་གནང་གི་རེད།

༡༤༽ དེའི་སང་གནངས་གང་རུང་དུ་འཛིན་གྲ་སོ་སོའི་བཟོ་སྒྲིང་ལྟན་
 ཆོགས་ཚུ་ཆོད་གསུམ་རེ་ཆོགས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ནང་དུ་སློབ་ཆན་གཞིར་བཟུང་
 ཐོག་བྲི་བ་བྲིས་ལན་གྱིས་ཕན་ཚུན་གོ་རྟོགས་སྤེལ་རེས་དང་། ལྷོ་ཁ་དམན་པ་
 རྣམས་ལ་བསྐྱར་སྤྱོད་གིས་ལེགས་ཆ་སྤེལ་རེས་བྱས་པས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་
 ཐོ་ཡོད།

༡༥༽ སྐབས་འགར་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པ་ཁག་དང་གཞུང་ཞབས་རྣམས་
 བ་དམིགས་བསལ་ལས་དོན་རིགས་ཀྱི་ལས་སྡེ་གང་འོས་གདན་ཁྲུས་གྱིས་
 གསུང་བཤད་དང་། མཁུག་ཏུ་བྲི་བ་བྲིས་ལན་སོགས་ཀྱི་སྟུན་ཆོགས་ཀྱང་ཡང་
 ཡང་ཚུགས་གང་ཟུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདི་ཡང་གོ་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ཉམས་སྤྱོད་
 ཡང་རྒྱས་ལ་ཕན་ཐོགས་གང་ལེགས་འདུག

༡༦༽ གདན་ས་ཆེན་པོའི་སྤར་སྤོལ་ལྟར་ལོ་རེའི་ནང་དུ་འཛིན་གྲ་ལྟག་
 འོག་ཚོད་ལན་ཐེངས་གཉིས་རེ་འཐབ་ཏུ་འཁུག་གི་ཡོད། སློབ་སྤྱིས་གཙོས་དག་
 གན་རྣམས་པ་དང་། གཞན་དག་ཚོད་དཔང་དུ་བཞུགས་ཏེ། རྒྱལ་ཁ་སྤྱོད་ཐོབ་དང་
 སློབ་སྤྱོད་གང་ལེགས་རིགས་སྟོབས་ཆེ་ཚུངས་སོགས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་

སྐབས། འཛིན་གྲུ་སོ་སོར་དངངས་འཆབ་དང་བྲེལ་འཚུབ་ཆེན་པོས་སྟོན་ནས་
ག་སྒྲིག་བྱེད་དགོས། སྐབས་དེར་ལུང་རིགས་དང་མི་མཐུན་པའམ་ཆོག་ཙམ་
ལ་འབྱམས་པ་ལྟ་བུར་སོང་ན་སྟོབ་སྒྲིལ་དགེ་ཆེན་ནས་ཚུད་ལམ་སྟོ་བྱ་འཇུག་
གི་རེད། འོན་ཀྱང་བཟང་ཞན་གྱི་བརྒྱ་ཆ་སྟུང་བ་དང་ཆད་ལས་སོགས་ནི་གཏོང་
སྟོལ་མེད། སྐབས་དེར་ཚུད་དཔང་པས་དྲོགས་གནད་ཅན་གསལ་བཤད་དགོས་
རིགས་དང་། ཚུད་ལན་གོ་ལོག་སོང་རིགས་རྣམས་ཟེན་བྲིས་བཀོད་དེ་མཐའ་མར་
མཇུག་བསྟུས་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས་སྐབས་སྟོབ་སྒྲིལ་དང་ཚུད་དཔང་པས་གསལ་བཤད་
དང་འབྲེལ། ཁྱི་བ་ཁྱིས་ལན་གྱིས་དྲོགས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་ནི་སྟོབ་གཉེར་
ཁང་འདིའི་སྟོས་ཆོས་ཡིན།

༡༧༽ ལོ་རེར་སྟོ་གསེང་དང་བསངས་གསོལ་བཅས་དམིགས་བསལ་
ཞབས་རིམ་གྱི་དོན་དུ་རི་ཅིར་བྱིན་ཏེ་དགྲུང་ཞག་གསུམ་རེ་སྟོན་ཀྱི་ཡོད། སྟོན་
མཇུག་ཏུ་གླིང་ཁ་གང་ལེགས་སུ་སྟོ་སྒྲིལ་ཉིན་གསུམ་རེ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་ལ།
གསོལ་ཇ་གསོལ་ཆོགས་ཀྱང་གཟབ་རྒྱས་ཡོད། ཡང་ཆར་ཞོད་ཆེ་བས་ལུན་
རིང་བྱི་ལོགས་སུ་བསྐྱོད་མ་ཐུབ་པའམ། སྟོབ་སྟོང་གི་ཚོལ་བ་ཆེ་བའི་སྐབས་
སུ་ངལ་གསའི་སྟུང་དུ་ཆང་མ་གླིང་ཁའམ་ཁྱས་རྒྱག་ཏུ་དགྲུང་སེང་འཕར་མ་
གཏོང་གི་ཡོད།

༡༨༽ རེས་གཟའ་ཉི་མ་ནམ་ཡིན་ཞལ་འདོན་འཕར་འཆོགས་ཀྱིས་སྟོ་བྱོ་
རྒྱ་ཆོད་དགྲུ་པ་ནས་དགྲུང་སེང་ཡིན་ཞིང་། བྱི་དོར་གཟུགས་མཐོང་རྒྱུང་འཕྲན་
བལྟ་ཆོག་གཞན་ཡང་མཛད་ཆེན་ཁག་དང་། སྟོན་དོན་གྱི་གལ་ཆེ་རིགས་བྱུང་
ཆེ་སྟོབ་སྒྲིལ་དགོངས་ཁུས་ཀྱིས་བལྟ་ཆོག་ཀྱང་། བྱི་ལོགས་སུ་དགོངས་འཁྲོལ་

མེད་པར་སློབ་བརྟན་དང་གཟུགས་མཐོང་རྒྱུ་འཕྲིན་བཟུ་བྱ་འགྲོ་མི་ཆོག

༡༩༽ ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་སྐབས་ཆོས་སློང་གི་བྱ་བ་མང་བས་
དེའི་ཆབ་དུ་ཕྱི་ཉིན་དགུང་མེད་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་མིན་རྒྱ་གར་གྱི་དུས་ཆེན་ཅག་
ཅིག་དང་། སློབ་བྱ་ཁག་གི་དུས་ཆེན་ཅིག་ནམས་ང་ཆོར་དགུང་མེད་མེད་
བས་གཞན་ལ་སྟེས་ན་དགུང་མེད་ཉུང་བྱ་ཡིན། བོད་རྒྱ་ ༡༡ པའི་རྒྱ་མཚུག་
ནས་རྒྱ་བ་བྱེད་གཉིས་ཅམ་དགུང་མེད་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་ལམ་གྲོན་མེད་ཀྱང་
སྟོ་དོད་ནམས་སློབ་ཆ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདིའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བོད་རྒྱ་དང་པོར་སློབ་
ལམ་ཆོགས་ཆེན་སྐབས་ངས་པར་ཆང་འཛོམས་དགོས་པའི་གནད་ཀྱི་ཡིན།

༢༠༽ དགུང་མེད་ཆེན་པོ་གཏོང་སྐབས་དགེ་སློབ་ཆོགས་འདུ་ཆོགས་
ཏེ་ལོ་འདིའི་ནང་ལགས་ཉིས་ཇི་བྱུང་ཕྱིན་ཆད་འཕོ་འགྱུར་ཇི་དགོས་གྲོས་བསྐྱར་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། འཆར་ལོ་བོད་རྒྱ་དང་པོའི་མཚུག་ཅམ་ནས་སྤར་བཞིན་
ཆོགས་འདུ་འཆོགས་ཏེ་སྤར་གྱི་གྲོས་ཆོད་གཞིར་བཟུང་གིས་འཆར་འགོད་
གསར་བ་དང་། འཛིན་བྲལ་འཕོ་འགྱུར་གྱི་འགྲོ་སྤངས་སྒྲོར་གསལ་བསྐྱགས་དང་
བཅས་མ་འོངས་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལོ་འདིའི་སློབ་སློང་གང་ཅིར་ཉུར་བཅོན་
དགོས་པར་བསྐྱལ་ལུག་ཟབ་རྒྱས་གཏོང་གི་ཡོད།

༢༡༽ གཞུག་ལག་ཁང་དུ་མ་ཉི་དུང་སྐབས་མེད་ཆེ་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆེས་
༡༡ ནས་ཆེས་ ༡༥ བར་ཉིན་ལྔའི་རིང་སྤྱོད་ཆུ་ཆོད་ ༥ པ་ཅམ་ནས་ཕྱི་ལོ་ཆུ་
ཆོད་ ༡༠ པ་བར་ཆོགས་ཐེངས་བཞི་རེ་བྱས་ཏེ་དགེ་སློབ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱན་
རས་གཟིགས་བརྟུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྟོ་ནས་མ་ཉི་འབྲུམ་སྐབས་ཟབ་སྤྱིན་འཆོགས་
ཀྱི་ཡོད། གཞན་ཡང་སློབ་སློང་གི་མཐུན་སྦྲེལ་དུ་སློབ་མ་དང་ནམ་རྒྱལ་མའི་

གཟུངས་རིང་། རྒྱ་འཕྲུག་གཉིས་སོགས་གྲངས་གསོག་སོགས་བྱས་ཏེ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་རྒྱ་གང་ཆེ་གསོག་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

སློབ་གཉེར་བའི་རྩ་འཁོར།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོར་རང་འཆོ་བཞི་དང་གཞུང་འཆོ་ཉེར་ལྷ་བཅས་སློབ་
གཉེར་བ་ཁྱིན་ ༡༩ བྱུང་ཡོད། དེ་ནས་ ༡༩༥༦ བར་རིམ་པར་འཛིན་གྲགས་ར་
འཕྲུགས་ཐེངས་དྲུག་བྱས་པའི་ནང་དུ་གཞུང་འཆོ་དང་རང་འཆོ། ཉིན་མོའི་སློབ་
གཉེར་བ་བཅས་མཚན་ཐོན་གསལ་ལྟར་སློབ་གཉེར་བ་རྩ་འཁོར་ ༡༣༥ བྱུང་
ཡོད། དེ་ཁྱེད་ནས་པར་ཕྱིན་རབ་འབྲམས་བ་ཐེངས་གསུམ་ཐོན་པ་བསྐྱམས་
༩༥ དང་པར་ཕྱིན་ཐོན་བ་ཕྱི་རྒྱལ་བ་བཞི་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཆོ་རྒྱལ་སློབ་
ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་མ་འདོམས་པས་རབ་འབྲམས་པའི་ལག་ཁྲིར་མེད། དེ་བཞིན་དབུ་མ་
རབ་འབྲམས་པའི་ལག་ཁྲིར་མེད། དེ་བཞིན་དབུ་མ་རབ་འབྲམས་བ་ཐེངས་
གཉིས་ཐོན་པ་བསྐྱམས་ ༡༩ དང་། དབུ་མ་ཐོན་ནས་བྲམས་ཆོས་དང་མདོན་
བ་མདོད་སློབ་བཞིན་བ་ ༡༠ ཡོད། ཟུར་རྒྱལ་ས་ཐོག་སྤྱི་ཨེ་(B.A)ཐོན་པ་ ༡༡
ཨེམ་ཨེ་(M.A)ཐོག་ཐོན་པ་ ༣ རྒྱལ་རབས་ཐོག་ཐོན་པ་ ༣ ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཐོན་
པ་ ༡ བཅས་ཁྱིན་ ༥ བྱུང་། ད་ལྟ་ཆབ་སྲིད་ཐོག་རྒྱལ་ས་སློབ་བཞིན་པ་ ༡
བཅས་ཡོད། འབྲིང་རིམ་དགེ་རྒན་འོས་སློབ་(B.ed)ཐོན་པ་ ༥ དང་། ད་ལྟ་ཤེས་
རིག་ཁྲིངས་དགེ་རྒན་འོས་སློབ་བྱེད་བཞིན་པ་ ༡༣ ཡོད། སློབ་ཁྲིངས་ནས་
དགོངས་ཁྱུ་ཟེན་པའི་གྲས་ནས་འདི་ནས་སློབ་སློབ་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ལག་
ཏུ་ཐོགས་ཏེ་རང་རེའི་གཏན་ཉིན་ཁང་དུ་རང་ལུགས་རིག་གཞུང་གི་དགེ་རྒན་

སྤྱིན་པ་ ༡༡ དགེ་འོས་ཁོངས་སུ་ཐད་ཀར་སོང་བ་ ༡༡ རང་གཞུང་དཔེ་མཛོད་
ཁང་དུ་ལོ་ཙྰའི་སྤྱི་ལུ་བ་ ༤ སྤྱི་ལུ་དུ་ལོ་ཙྰའི་སྤྱི་ལུ་བ་སྤྱི་ལུ་བ་ཐེ་བའི་བཅུ།
གཞུང་འབྲེལ་ལས་ཞབས་སུ་བཅར་བ་ ༥ ཆོག་གས་སྤྱི་གཞན་ནས་ལོ་བཅད་
སློབ་སྦྱོང་དུ་བཏང་བ་ལྟར་ལོ་ཆད་རྫོགས་ནས་ཐོན་བ་སོག་པོ་གསུམ་གྱིས་
མཆོན་བའི་ཁྱོན་ ༦ སློབ་སྦྱོང་ཁུངས་མ་འབྲེལ་ནས་རང་ལོག་དུ་སོང་བ་ ༩
ཆོད་ལྟའི་ནང་ལོ་གས་བསྐད་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་རང་ལོག་སོང་བ་
འགའ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་བློས་བྱེད་དུ་སོང་བ་ནི་བྱུང་མེད། འདས་གོངས་
སོང་བ་ ༣ སློབ་སྦྱོང་གཞན་འཆོལ་དུ་སོང་བ་ ༤ བྱུང་ཡོད། ད་ལྟར་འཛིན་གྲ་
ཁག་བཞི་སློབ་གཉེར་བ་གངས་འབོར་ ༤༥ བཅས་ཡིན།

འདིར་གཞུང་འཆོ་དང་། སྤྱིན་བདག་བྱར་ཡོད། རང་འཆོ་བཅས་སྤྱི་
ཆོན་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། རང་འཆོ་རྣམས་སློབ་ཁང་ནས་སོ་སོའི་འདོད་མོས་ལྟར་
དགོངས་ཁུ་སོགས་ཀྱི་རང་དབང་ཆེ་བ་ཡོད། གཞུང་འཆོ་དང་། སྤྱིན་བདག་
བྱར་ཡོད་གཉིས་གཞུང་འབྲེལ་མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པར་བརྟེན་ལས་
འཆོལ་བྱེད་སྐབས། དང་པོར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་ནང་ངེས་པར་ཁྱེད་གས་
རྒྱ་དང་། དེ་ནས་ལྷག་བསྐད་བྱུང་ན་སྒེར་གྱི་འདོད་མོས་ལྟར་ལས་འཆོལ་ཆོག་
ཅིང་། གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ལས་སྤྱོད་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་དང་འགལ་བ་བྱས་ན་
ངོས་ལེན་མི་བྱེད་པར་གསལ་བསྐྱབས་ཟིན་དོན་ལྟར་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་
ཁོངས་ཡིན་ན་རང་མོས་ལྟར་བྱ་འཐུས་ཆོག་པ་བཅས་དཔེར་མཆོན་ཅིང་ཡིན་
ཞིང་། འདི་དག་མཆོམས་འཛིན་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ སྤྱི་ཟླ་ ༥ ན་ནས་སྤྱི་ལོ་
༡༩༩༦ སྤྱི་ཟླ་ ༦ ན་བར་ཡིན།

སློབ་ཚན་གྱི་སྐོར།

སློན་འབྲེལ་སློབ་ཚན་དང་སློབ་ལུགས་ཀྱི་སློབ་ཚན་གཉིས།

སློན་འབྲེལ་སློབ་ཚན།

དང་པོ་ནི། འཛིན་གྲུ་དངོས་གཞི་གསར་འཛུགས་མ་བྱས་བར་དུ་སྐྱུག་
སྟོང་པ་དང་། འཛིན་གྲུ་འཕྲོད་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་མ་ཆང་ནས་སྐྱུག་སྟོང་པ་གཉིས་
ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས། དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་དགོས་པའི་སློབ་ཚན་ནི། ཡིག་གཟུགས་
རིམ་པ་ཁག་བྱུག་དང་། སློབ་བརྗེ་བཅས་རིམ་གྱིས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང་།
དེ་བཞིན་དག་ཡིག་ཁག་གཏོང་ཡིག་ཁག་དང་། རྐྱང་ཡིག་རྒྱུན་གཏན་གྱི་ཞལ་
འདོན་དགོས་པའི་ཆོས་སྟོན་ཁག་བཅས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་རྒྱུ་ཡིན།
དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་དགོ་ཆུང་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་ཤུགས་སློན་བརྒྱུག་དུ་འཛུགས་
རྒྱ་དང་། སློན་ཚན་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་སློབ་གཉེར་བ་སོ་སོར་
གང་ལ་གང་དགོས་མཁོ་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དགོ་ཆུང་ཡང་སློབ་གཉེར་བ་
ནང་ཁྲུལ་ཆུང་གསར་ནས་འགན་འཁུར་སྒྲུང་གི་ཡོད་པས། འཛིན་གྲུ་མ་ཕྱིན་
པར་བསྐྱེད་དེ་སྟོན་གཡེང་ཐོག་སྟོན་ས་མེད། རྒྱུགས་བཞེས་བྱེད་སྟངས་ཀྱང་ཡི་
ཤུའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལྟར་ཉིན་རེར་གང་སྒྲུངས་པ་རྒྱུངས་ཡིག་ཐོག་གསལ་བཀོད་
དགོས་པས། དེ་ཐོག་ནས་ཏུར་བཙོན་དང་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐོན་སྐྱེད་རི་ཡོད་གསལ་
བར་བཞེད། ཏུར་བཙོན་མ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་སྒྲིང་ལྟག་བྱུང་ཆོ། དགོ་ཆུང་
དང་སློབ་སྦྱིས་རིམ་བཞིན་ཞིབ་འཛུགས་གིས་བཀོད་འདོམས་བདེ་བ་དང་། ཕྱིས་

འཛིན་གྲུང་ཚུད་མིན་ཡང་དེའི་ཐོག་ནས་གསལ་སྟུང་པར་བརྟེན། ཁོང་ཚོར་རང་
ལྷགས་ཀྱིས་རྩར་བཅོན་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

སླིག་ལྷགས་ཀྱི་སློབ་ཚན།

གཉིས་པ་སླིག་ལྷགས་འཛིན་གྲུ་སོ་སོའི་སློབ་ཚན་ལ་རྩ་བའི་སློབ་ཚན་
དང་། ཁ་སྐོང་གི་སློབ་ཚན་དང་། ཡན་ལག་གི་སློབ་ཚན་གསུམ་རེ་དང་། བསྐྱུ་
བྱའི་སློབ་ཚན་བཅས་པ་བཞི་ཡོད། སླིག་ལྷགས་འཛིན་གྲུ་ཡང་གཞུང་ཆེན་སྲོན་
འགྲོའི་འཛིན་གྲུ་དང་། གཞུང་ཆེན་སོ་སོའི་འཛིན་གྲུ་གཉིས་སྟེ་ཡོད་པའི་དང་པོ།
གཞུང་ཆེན་སྲོན་འགྲོའི་འཛིན་གྲུ་ནི་བསྐྱུ་བྱའི་འཛིན་རིམ་ཡིན་ཡང་མཚན་ཉིད་
འཛིན་གྲུ་དང་པོ་ཡང་ཟེར།

༡༽ འདིའི་རྩ་བའི་སློབ་ཚན་ལ་རིགས་ལམ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་
བསྐྱུ་བྱ་གསུམ་དང་དེའི་ཐོག་སློ་རིགས་དང་རྟགས་རིགས་བཅས་ཡིན། དེ་
ཁོངས་ཀྱི་སློབ་སྟུག་བྱིངས་རྣམས་རིགས་རྩལ་ཆེ་གསུམ་ཡིན་ན་ལོ་གཅིག་ནང་
ཆ་ཆང་ཐོན་སྟུང་མོད། དུས་ཚོད་ཀྱིས་མ་ལྟོང་བ་དང་། དམའ་གསུམ་ཡིན་ན་ལོ་
གཉིས་བར་ཅི་རིགས་འགོར་ནའང་ངེད་ཚོ་ལོ་གཅིག་ནང་ངས་པར་ཐོན་དགོས།
འདིར་སློབ་གྲུ་གཞན་དག་གི་སློབ་ཚན་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རྒྱས་བསྐྱུ་སྟེ་ཆོགས་
བྱེད་ཆོག་ཀྱང་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཆགས་པ་ངས་པར་བཟོ་དགོས་པས་ཚོད་
གྲུ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རྒྱགས་སློབ་ཀྱང་ཚོད་གྲུའི་ལམ་ནས་ཡང་ཡང་ལེན་དགོས།
འདི་ཡང་མཚན་ཉིད་གཞུང་གི་སྐད་ཡིག་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད་ལ། དགག་གཞན་སློབ་
གསུམ་ཀྱི་གཞུང་དོན་དཔོག་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས། སྟེ་

རབས་གཞུང་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་ཉིད་གཞེངས་སུ་བཀྱར་བ་དང་
གཅིགས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །

༡༩། འདི་ལ་ཁ་སྤོང་གི་སྤོང་ཆོན་མེད་ཅིང་ཡན་ལག་གི་སྤོང་ཆོན་ནི།
འཛིན་གྲུ་འདིར་གསར་ཞུགས་པ་ལ་ཆེ་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་དང་།
དག་ཆ་སྤོང་བཅུ་མོགས་ཆད་མོང་མེད་ན་གོང་བཞིན་བསྐྱབ་རྒྱ་དང་། དེ་མིན་
རྣམས་ལ་ལེགས་བཤད་སྤྱོད་དབང་སྤྱོད་ནས་རྣམ་དབྱེ་དང་སྤྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
རྒྱ་གང་ཆེ་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེར་བཞིན་འབྲེལ་ཆོས་དང་། གཏོང་ཡིག་གི་འཕྲོ་
སྤངས་དང་། ཡིག་གཟུགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་བཅས་སྤོང་ཆོན་གང་ལ་གང་
རན་བ་སྤོང་དགོས་པས། སྤོང་གཉེར་བ་གཅིག་ལ་དགོ་ཆོན་གཉིས་གསུམ་
དགོས་པའང་ཡོད། འགའ་ཞིག་ལྷ་དྲུག་མཉམ་བསྐྱབ་ཆོག་པའང་ཡོད་ཅིང་། དེ་
དག་ཆད་མ་རིམ་གྱིས་གནས་ཆད་ཆ་སྤོངས་ཡོང་ཐབས་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་
ཀྱང་ཡན་ལག་གི་སྤོང་ཆོན་ལ་བཞེན་ངེས་པར་གཅིག་གྱུར་མི་དགོས། དེ་
མཚུངས་དབྱེན་ངེས་མཚོན་སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱད་ཡིག་གི་གནས་ཆད་ཀྱང་ངེས་པར་
ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་ཆེན་སོ་སོའི་སྤོང་ཆོན།

གཉིས་པ་གཞུང་ཆེན་སོ་སོའི་སྤོང་ཆོན་ལ་སྤྱི་དང་། འཛིན་གྲུ་སོ་སོར་
ཆ་བགོས་གཉིས་ལས།

སློབ་ཆན་སྤྱི།

དང་པོ་ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་འདི་ཐ་སྙད་འབྲུག་ཡུལ་དུ་
མ་ཞིག་ཡོད་མོད། གང་ན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནི་པར་ཕྱིན་གཞུང་
ཆེན། ཆོད་མའི་གཞུང་ཆེན། དབུ་མའི་གཞུང་ཆེན། མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་གཞུང་
ཆེན། འདུལ་བའི་གཞུང་ཆེན་ཞེས་བརྗོད་བྱའི་སྤྱི་ལྟོག་ནས་ཐ་སྙད་བྲས་ཏེ། དེ་
ལྟ་ལ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྟ་ཞེས་གྲགས། འདི་ལྟར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནི། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཀའ་སྩལ་བ་
ཐམས་ཅད་ནི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་དགྱིས་ནས་
འབྲས་བུ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་ཁོ་ན་
ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་སྤྱི་དང་། བྱེ་
བྲག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐབ་བ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཚུལ་
དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་
འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྟན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གཞི་བཞག་སའམ་ཁུངས་གཏུགས་སའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ། །

འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་བསྟན་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་ཇི་སྟེད་
ཅིག་འབྲུང་བའི་ནང་ཆོན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་བསྟན་པར་
བཞེད་ནས། ཇི་བཅུན་བྲམས་པ་མགོན་པོས་མངོད་པའི་བྲམས་ཆོས་སྡེ་ལྟ་བུ་དང་
དེའི་ནང་ཆོན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་རྩ་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ནི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ཆེན་ཞེས་གྲགས།

ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་སྟོན་པར་བཞེད་ནས་དཔལ་
མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་གྱིས་དབུ་མའམ་རིགས་ཆོགས་བྱལ་ལ་སོགས་
མཛད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཙུ་འགྲེལ་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབུ་མའི་
གཞུང་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས། ཐེག་པ་གསུམ་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་
ལ་སོགས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད། གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཏན་
ཆོགས་གསུམ་དང་། ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐར་འདོད་ཀྱི་དཔྱོད་ལྡན་
རྣམས་ལ་མིག་ལྟ་བུར་གཟིགས་ནས། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་མ་ཁུངས་སུ་བྱས་ཏེ་ཆད་མ་ཀྱན་བརྟམ་སོགས་དང་།
དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཆད་མ་སྟེ་བདུན་གྱི་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་
ཆད་མའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས།

དེ་ལྟ་བུའི་ལུམ་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་རིམ་དེ་དག་རེ་
ཞིག་སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་དག་ལ། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟའི་སྟོན་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ། ཟབ་མོའི་ལམ་རིམ་སྟོན་རུང་གི་གཞི་སྐྱབ་
པར་མཛད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མདོན་པའི་མདོ་
རྣམས་ཁུངས་སུ་བྱས་ཏེ། དེའི་བརྗོད་དོན་སྟོང་པོ་རྣམས་བསྐྱུས་ནས་མདོན་པ་
ཀྱན་བརྟམ་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་མདོན་པ་མཛོད་
འདི་གཉིས་ཀྱི་ཙུ་འགྲེལ་ཆེན་པོ་རྣམས་མདོན་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ།

དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱིས་
མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གཞིར་
བཟུང་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམ་པར་

དག་བྱེད་ཆོས་འདི་པའི་བཅས་ཁྲིམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་བབ་པའི་འདུལ་བའི་
མདོ་དང་། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་མཛད་པའི་མདོ་ཙ་བ་སོགས་ཙ་
འགྲེལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི། འདུལ་བའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་
ལྟར་གྲུས་ཆོའི་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་གཞུང་ཆེན་གྱི་སློབ་ཆོན་ཡང་འདི་དག་དང་
མཐུན་པ་དང་། བྱེད་པར་སློ་གསལ་སྒྲིང་གི་སློབ་གཉེར་བྱེད་སློལ་ཉིད་ཁུངས་
སུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཐེང་དང་པོ་དག་དབང་
བཙེན་འགྲུས་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ལས། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཆེན་མདོན་རྟོགས་
རྒྱན་ལ་སོགས། །ཤེར་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ཆེའི། །དགོངས་དོན་
རི་བཞིན་སྐུ་ལ་འཕགས་སེང་ལྟར། །རྒྱ་བལ་མཁས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
ཤོག །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་གྱི། །རི་མེད་གསུང་རབ་ཙ་འཇུག་
གཞི་གསུམ་སོགས། །དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་མིན་པར། ཆད་
མའི་སློབས་གྱིས་ངེས་པ་རྟེན་པར་ཤོག །གཞི་ལྗེའི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀུན་
བསྐྱས་པའི། །ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཞབས་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ངེས་པ་
གཏིང་ནས་རྟེན་པའི་ལུང་རིགས་གྱིས། །ཆོས་མདོན་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་སོན་
པར་ཤོག །བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་འཇུག་དོགས་སུ། །སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་སྒྲེ་
བདུན་མདོ་དང་བཅས། །རི་བཞིན་ཁོང་དུ་ཚུད་ནས་རྟོལ་བ་ཀུན། །གཞོམ་ལ་
སྐུ་བའི་བྱ་མཆོག་ཐོབ་པར་ཤོག །ཐར་པའི་གོང་དུ་བཞེད་པའི་འཇུག་དོགས་
མཆོག །བསྟན་པའི་ཙ་བ་འདུལ་བ་འབྱམ་སྤེའི་གཞུང་། །བྱུང་གསུང་དགོངས་
འགྲེལ་བཅས་ཀུན་རྟོགས་གྱུར་ནས། །བག་ཡོད་སྤྱོད་པས་རྟག་ཏུ་འཆོ་བར་

ལོག། །ཅེས་བཀའ་པོད་ལྗེའི་སློན་ཆོག་མཛད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

འཛིན་གྲུ་སོ་སེའི་གཞུང་ཆེན་སློབ་ཆོན།

གཉིས་པ་གོང་གི་གཞུང་ཆེན་སློབ་ཆོན་ཁག་འཛིན་གྲུ་སོ་སོར་ཆ་བགོ་
བྱེད་སྐྱབས་ལ།

༡༽ གོང་གི་པར་ཕྱིན་གཞུང་ཆེན་གྱི་ཅ་བའི་སློབ་ཆོན་ཐོག་སློབ་སྦྱང་
ཐོན་པར་ལོ་དྲུག་འགོར་གྱི་ཡོད། ཆད་མའི་གཞུང་ཆེན་ནི་ལོ་རིམ་བྱར་བཅད་མེད་
པར་དབྱ་པར་སོགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་གི་ཞོར་དུ་བྱར་རྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་
སློལ་ཡོད་པ་ལྟར། རིགས་སློབ་འདིར་ཡང་ལོ་རེར་ལྷ་བ་གཉིས་རེ་བྱར་བཅད་
གྱིས་འཆད་ཉན་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལ། པར་ཕྱིན་ཐོན་པ་དང་མཉམ་དུ་ཆད་མའི་ལེའུ་
དང་པོ་ཐོན་དགོས། དབྱ་མ་ལོ་གསུམ་ཐོན་པ་དང་མཉམ་དུ་ཆད་མའི་ལེའུ་གཉིས་
པ་ཐོན་དགོས། འདུལ་མཛོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆད་མའི་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་། བཞི་
པ་ཡན་ལག་སློབ་ཆོན་དུ་བཟུང་ནས་སློབ་སྦྱང་བྱ་རྒྱུ་ལས་རྒྱགས་སྦྱང་དགོས་
མིན་དཔྱད་གཞིའི་ནང་ཡོད།

༢༽ པར་ཕྱིན་འཛིན་གྲུ་ནམས་ཀྱི་ཅ་བའི་སློབ་ཆོན་ལ། བྱམས་ཆོས་
སྡེ་ལྗེའི་གཙོ་བོ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
འདི་ཉིད་ཅ་བ་བྱས་ནས། སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་
དོན་གསལ། རྒྱལ་ཁོང་རྗེས་མཛད་པའི་ནམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན། བཤ་ཆེན་
བསོད་གྲགས་པས་མཛད་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དཔྱད་བཅས་ལྟ་
ཡོད། དེའི་ཁ་སྐོང་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱིང་དང་

ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་བཅས་སློབ་ཆུང་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལེ་ཆུང་ཁག་མང་
པོ་ཡོད། ཆད་མའི་གཞུང་ཆུང་ལ་མཆོན་ན། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་
མཛད་པའི་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལེའུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་ཉིད་ཙ་བར་
བྱས་ནས་རྒྱལ་ཆབ་རྒྱུ་མཛད་པའི་རྣམ་འབྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། བཞ་
ཆུང་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྣམ་འབྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་
བཅས་གསུམ་ཡོད། དེའི་ཁ་སློང་དུ་རྩེ་ཙོང་ཁ་བས་མཛད་པའི་ཆད་མའི་བརྒྱེད་
བྱང་། མཁས་བྱུང་རྒྱུ་མཛད་པའི་རྣམ་འབྲེལ་རྟེན་ཆེན། རྩེ་དགོ་འདུན་བྱུང་
ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆད་མ་རིགས་རྒྱུ་སོགས་ཡོད།

༣༽ བར་བྱེན་ལོ་རིམ་དང་པོར། མངོན་རྒྱུ་མཆོད་བརྗོད་ནས་ཡན་
ལག་མདོར་བསྟན་རྫོགས་མཆམས་བར་ཙ་འབྲེལ་ཁག་ལྔ་ཁ་སློང་དང་བཅས་
པ་དང་། ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་མཆོད་བརྗོད་ནས་རྟགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འཕྲོས་
དོན་དང་བཅས་པའི་ཙ་འབྲེལ་ཁག་གསུམ་ཁ་སློང་དང་བཅས་པའོ། །

༤༽ བར་བྱེན་ལོ་རིམ་གཉིས་པར། མངོན་རྒྱུ་སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་
མཁེན་མཆོན་བྱེད་ཆོས་བཅུ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། གདམས་ངག་འཕྲོས་
དོན། དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་དང་བཅས་པའི་ཙ་འབྲེལ་གོང་བཞིན་ཁག་ལྔ་ཁ་སློང་དང་
བཅས་པ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་རྟགས་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་བ་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་པར་
བསྟན་པ་ཆ་ཆང་ཙ་འབྲེལ་ཁག་གསུམ་ཁ་སློང་དང་བཅས་པའོ། །

༥༽ བར་བྱེན་ལོ་རིམ་གསུམ་པར། རྣམ་མཁེན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་
གསུམ་པ་ངེས་བྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཞི་ནས་དུག་པ་གོ་སྐྱབ་བར་ཙ་འབྲེལ་
ཁག་ལྔ་ཁ་སློང་དང་བཅས་པ་དང་། ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་སྤྲ་མའི་འཕྲོས་ནས་

འབྲས་ཏྲགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བར་ཙུ་
འབྲེལ་ཁག་གསུམ་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པའོ། །

༤༽ བར་བྱིན་ལོ་ངེས་བཞི་པར་རྣམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་
བདུན་པ་འཇུག་སྐབ་ནས་ངེས་འབྱུང་སྐབ་པའི་བར་སྐབས་དང་པོ་ཆ་ཆང་དང་།
སྐབས་གཉིས་པ་ཆ་ཆང་བར་ཙུ་འབྲེལ་གོང་གསལ་ལྟར་ཁག་ལྔ་ཁ་སྐོང་དང་
བཅས་པ་དང་། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་རང་བཞིན་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་
ཀྱི་ཚད་མ་ནས་གཞན་སེལ་རྫོགས་མཆོམས་བར་ཙུ་འབྲེལ་ཁག་གསུམ་ཁ་སྐོང་
དང་བཅས་པའོ། །

༥༽ བར་བྱིན་ལོ་ངེས་ལྔ་པར་སྐབས་བཞི་པ་ཆ་ཆང་ལ་གོང་གསལ་
ལྟར་ཙུ་འབྲེལ་ཁག་ལྔ་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་དང་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ཤིང་འཛིན་
རྫོག་པ་ཆ་ཆང་ཙུ་འབྲེལ་ཁག་གསུམ་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པའོ། །

༦༽ བར་བྱིན་ལོ་ངེས་དྲུག་པར་བར་བྱིན་སྐབས་ལྔ་པའི་ནང་ཆོན་རྟེན་
འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་སྐབས་བརྒྱད་པ་ཆ་ཆང་བར་པར་བྱིན་
རྫོགས་པར་ཙུ་འབྲེལ་གོང་བཞིན་དང་། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་བརྟུ་ཡུལ་ཡན་
ལེའུ་དང་པོ་གནད་ཆེ་རྣམས་རྫོགས་པར་ཙུ་འབྲེལ་གོང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། ཙུ་
པས་ཕུ་ཐག་གཅད་རྒྱ་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས་ལོ་ངེས་སྟོབ་ཆོན་ནས་རེ་
བྱུང་ལུས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་ཡོད། བར་བྱིན་ལོ་ངེས་དྲུག་པའི་སྐབས་ཐོན་
རྒྱགས་ལ་སོང་སྟོབ་ཆོན་ཉུང་བར་བྱས་པ་ནི་ལོ་དྲུག་གི་སྟོབ་ཆོན་ཡོངས་རྫོགས་
བསྐྱར་སྦྱོང་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

ཡན་ལག་སློབ་ཆན།

༡༽ གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་སྦྱང་མཉམ་དུ་ཡན་ལག་གི་སློབ་ཆན་རེ་
དགོས་པ་ནི་དང་དུས་ལ་མཁོ་བས་མེད་མི་རུང་ཞིང་། སར་ཕྱིན་ལོ་རིམ་དང་
པོར་དདུལ་ཚུའི་སུམ་རྟགས་སི་རུའི་ཞལ་ལུང་ཆ་ཆང་། དག་ཡིག་གསལ་སློན།
གཏོང་ཡིག་གི་འགྲོ་སྐྱད་སློབ་བདུན་ཐག་རེར་ཐེངས་གསུམ་རེ་ལས་མི་ཉུང་
བར་སློབ་འཁྱིད་དགོས་པ་སྤྱི་མཚུངས་ཡིན། འདི་དག་ཆད་ལོངས་ཡོད་ན་དེའི་
ཆབ་རུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་ཆན་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱ་བཅས་ཡིན།

༢༽ སར་ཕྱིན་ལོ་རིམ་གཉིས་པར། དདུལ་ཚུའི་སུམ་རྟགས་དཀའ་
གནད་གསལ་སློན་དང་། དག་ཡིག་གསལ་སློན་མཐུག་འབྱོངས། དེ་དག་ལེགས་
ཐོན་བྱང་ཆེ། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་དང་གསེར་རྟོག་ཟུང་འགྲེལ་གྱིས་དྲོགས་
དཔྱོད་དང་རྒྱས་བཤད་བྱ་རྒྱ། དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་སྐར་བཞིན་གོང་
མཐོར་གཏོང་རྒྱ།

༣༽ སར་ཕྱིན་ལོ་རིམ་གསུམ་པར་སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་དང་གསེར་རྟོག་
སྐར་བཞིན་མཐུག་འབྱོངས་བྱ་རྒྱ། འདི་གཉིས་ལེགས་ཐོན་བྱང་ཆེ་སྟན་ངག་ལེའུ་
གཉིས་པ། བོད་མཁས་པའི་སྟན་འགྲེལ། རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པའི་སྟན་འགྲེལ། བཏ་
ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟན་འགྲེལ་གསུམ་སྤེལ་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་སློབ་
འཁྱིད་བྱ་རྒྱ། སོ་སོའི་གནས་ཆད་དམ་འདོད་མོས་དང་བསྟན་ཕྱི་རྒྱལ་རིག་
གནས་སློབ་འཁྱིད་རི་དགོས་སྐབས་བསྟན་བྱ་རྒྱ།

༤༽ སར་ཕྱིན་ལོ་རིམ་བཞི་པ་དང་ལྷ་པ་གཉིས་ལའང་གོང་བཞིན་

སྟན་ངག་སོགས་མཐུག་སྐྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྟན་ངག་ལེའུ་དང་པོ་དང་གསུམ་
པ་སྟོབ་འབྲིད་གནང་མཁན་ཐབས་འཆོལ་ཞུ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། སྟབས་ལགས་
ཀྱིས་རྟེན་ན་ཁོང་གི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པར་འཛིན་གྲུའི་ཆོགས་ཐུན་རི་
དགོས་སྐབས་འཕྲལ་འཇུགས་འཆར་ཡོད།

༥༽ པར་ཕྱིན་ལོ་རིམ་དྲུག་པར་པར་ཕྱིན་སྟོབ་ཆན་ཡོངས་རྫོགས་དང་།
ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་སྟོབ་ཆན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བསྐྱར་སྦྱོང་དང་
ཞིབ་འཐུག་དགོས་བཏུན། ཡན་ལག་སྟོབ་ཆན་མཐུག་སྐྱོད་དགོས་པ་ཡོད་
ཆེ་མཐུག་འབྲོངས་བྱ་རྒྱུ་ལས་འཕར་མ་མེད།

༦༽ སྟན་འགོ་དང་པར་ཕྱིན་འཛིན་གྲུ་འོག་མ་ཁག་ལ་ཡན་ལག་སྟོབ་
ཆན་ཁག་དམ་བསྐྱགས་ཆན་པོས་སྦྱོང་བདར་དང་རྒྱགས་སྦྱོང་སོགས་གང་
དགོས་སྟོང་མེད་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཀྱང་། འཛིན་གྲུ་གོང་མ་གོང་མར་སྟེབས་ཆེ་སོ་
སའི་དགོས་མཁོར་སྙིང་ནོར་དུ་བཟུང་ནས་དྲང་བ་འཁུར་ལེན་དགོས་པ་ལས།
སྟོབ་གཞུང་ནས་རྒྱགས་བཞེས་སོགས་དམིགས་བསལ་མེད་ཀྱང་མ་འོངས་པར་
ཡང་མི་དགོས་པའི་རེ་བ་ཡོད། འོག་མ་རྣམས་ལ་ལོ་རྒྱུགས་དང་མཐའ་མར་ཐོན་
རྒྱགས་དང་ལག་ཁྱིར་ཟུར་གསལ་དགོས་མིན་ད་དུང་དབྱེད་གཞིའི་ནང་ཡོད།

༧༽ ལོ་རིམ་འཛིན་གྲུ་སོ་སའི་རྩ་བའི་སྟོབ་ཆན་ཐོག་རྒྱགས་འཕྲོད་ཆད་
འཕེར་དང་། མཐའ་མར་ཐོན་རྒྱགས་ཆད་ལྡན་ཞིག་ཐོན་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་
མ་བྱུང་ན་འཛིན་གྲུ་དེའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་སོགས་དམ་བསྐྱགས་
ཟ་ཚུགས་དགོས་པ་ནི་རྩ་བའི་སྟོབ་ཆན་ཀྱན་ལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཡང་། ཡན་
ལག་སྟོབ་ཆན་ནི་སྟན་སུམ་ཆོགས་པའི་དགོས་མཁོ་ལྟ་བུར་སོང་སོ་སོས་གང་

སློབ་ཀྱིས་གནས་ཚད་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུ་ལས་འཛིན་གྲུ་གཅིག་གི་ཚད་
གཞི་གཏན་འབེབས་མེད་པ། ཅ་བའི་སློབ་ཚན་ཐོག་འཛིན་གྲུ་གོང་མ་ཡིན་ཡང་
ཡན་ལག་སློབ་ཚན་ཐོག་འཛིན་གྲུ་ལོག་མར་བསྐྱད་ཆོག་ཅིང་། དེའི་གོང་མར་
འགོ་སྐྱབ་ནའང་འགོ་ཆོག།

༡༽ དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་རིག་གནས་ཐོག་འཛིན་གྲུ་བརྩ་བ་ཡན་ཡིན་
ཆེ་དེ་གའི་ཐོག་ནས་གནས་ཚད་རྗེ་མཐོར་གཏོང་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བར་བརྟེན་(B.A)
སྤྱི་ཨེ་དང་། (M.A) ཨེ་མ་ཨེ་སོགས་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་སློབ་དགོས་ཀྱི་རྒྱུ་བས་
ཡན་ལག་སློབ་ཚན་གཞན་དག་ལ་དེ་ཙམ་ཐོན་སྐྱེད་མ་བྱུང་ནའང་དམིགས་
བསལ་ཡོད།

༢༽ དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིན་གྲུ་སོ་སོར་ཅ་བའི་སློབ་ཚན་ཐོག་ཐོན་སྐྱེད་སྤྱི་
སྤྱི་མས་དགོས་ཀྱང་ཡན་ལག་གི་སློབ་ཚན་ཐོག་འབྲེལ་ཐོག་སྤྱི་ཨེ་ཆོག་ཐོན་གྱི་རེད།
དེར་བརྟེན་སློབ་ཐོན་སྐབས་སློབ་སྤྱིས་རྒྱུ་མང་འབྲས་ཏེ་སློབ་ལམ་ལག་ཁྲི་
དང་གསང་བའི་དོ་སློབ་སོགས་སྤྱི་བྱེད་པོར་འགོད་རྒྱུར་མ་ཟད། དེ་ལ་གཞིགས་
བསལ་ལས་དོན་འཆོལ་སྤྱོད་སྤྱི་མའང་ཁ་ལོ་གཙུ་ལུགས་བྱེད་སྤྱོད། དཔེར་ན་ཅ་
བའི་སློབ་ཚན་དང་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་ཚད་འཕེར་ཡོད་ཀྱང་རང་ལུགས་ཀྱི་ཡིག་
གཞུགས་དང་རིག་གནས་ཐོག་ཚད་འཕེར་མེད་ན་རང་རེའི་གཞི་འབྲིང་སློབ་དགེ་
བྱ་རྒྱུར་སློབ་སྤྱིས་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་ཅིང་། ལོ་རྒྱུ་བ་སོགས་སྤྱི་འགོ་ན་ངོས་ལེན་
ངེས་བར་བྱེད་གྱི་རེད། ཡང་ཅ་བའི་སློབ་ཚན་དང་རང་ལུགས་ཀྱི་རིག་གནས་
དང་ཡིག་གཞུགས་ཚད་འཕེར་བ་ཞིག་སློབ་ཐོན་སྐབས་ངེས་བར་རང་རེའི་སློབ་
གྲུ་འོ་བོད་དགེར་འགོ་ལུལ་ཡོད་ཆེ་སློབ་སྤྱིས་ངེས་བར་རྒྱུ་རྒྱུར་དང་བཅས་

གཏོང་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་དང་གཞན་དུ་འགོ་བར་འགོག་ཐབས་ཀྱང་བྱེད་ཆོག་པ་དེ་
བཞིན་རེད། བསྐྱབ་བྱའི་སྡེ་ཆེན་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་དང་། ས་སྤྱུ་ལེགས་བཤད།
ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། དམིགས་བསལ་དགོས་མཁོ་གཞན་
བྱུང་ན་འཕོ་འགྱུར་ཆོག།

དབུ་མའི་སློབ་ཆེན།

གོང་ཁྱས་ལྟར་དབུ་མའི་གཞུང་ཆེན་མང་ཡང་དབུ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་འཇུག་པ་
སེམས་བསྐྱེད་བཙུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་རྩ་བ་བྱས་ནས། དེའི་
འགྲེལ་པ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་མཛད་པའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་རྩ་འགྲེལ་
གཉིས་ནི་རྩ་བའི་སློབ་ཆེན་ཡིན་ལ། བཤ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་
དབུ་མ་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་གཉིས། རྗེ་བཙུན་ཆོས་རྗེས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་
དོན་བཅས་ནི་དེའི་ཁ་སྐོང་ཡིན་པས་དེ་དག་ལོ་རིམ་གསུམ་ལ་བགོས་ན། དབུ་
མ་འཇུག་པའི་འགོ་ནས་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་རྫོགས་མཆམས་བར་རྩ་འགྲེལ་
ཁག་གཉིས་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་ནི་དབུ་མ་ལོ་རིམ་དང་པོའི་སློབ་ཆེན་ཡིན།
དབུ་མ་ལོ་རིམ་གཉིས་བར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་རྫོགས་མཆམས་ནས་ཆད་
འགོག་རྫོགས་མཆམས་བར་རྩ་འགྲེལ་ཁག་གཉིས་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་དང་།
དབུ་མ་ལོ་རིམ་གསུམ་བར་བདག་འགོག་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དུག་པ་རྫོགས་
མཆམས་བར་རྩ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ཆ་ཆད་རྩ་འགྲེལ་ཁག་གསུམ་ཁ་སྐོང་
དང་བཅས་པ་གོང་བཞིན་ཡིན།

ཡན་ལག་སློབ་ཆན།

ཡན་ལག་གི་སློབ་ཆན་ནི། སྤར་སྟན་ངག་འཕྲོས་ལུས་ཡོད་ཆེ་དེ་ག་
མཛུགས་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ། དེ་ཐོག་ཡ་སྐབས་མགོན་ལུ་བའི་རྒྱལ་རབས་དང་ཆོས་འབྱུང་
བཅས་གང་ལ་གང་འོས་སུ་འཛུགས་རྒྱུ་ལས་ད་ལྟར་གཏན་འབེབས་དམིགས་
བསལ་མེད།

མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་སློབ་ཆན།

དེའི་རྗེས་ཆོས་མངོན་པའི་འཛིན་གྲུབ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཅ་བའི་སློབ་
ཆན་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་མངོན་པ་མངོད་གནས་བརྒྱད་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཅ་བ་བྱས་ནས། དེའི་འགྲེལ་པ་མཆིམས་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་གྱིས་མཛད་པའི་མཆིམས་མངོད། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་གྱིས་མཛད་པའི་
མངོད་རྒྱུ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གསུམ་དང་། དེ་དང་འགྲེལ་བའི་ལེ་ཆན་
ཁག་ནི་ཁ་སྐོང་གི་སློབ་ཆན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱུད་སྤྲུལ། མདོ་སྤེ་
རྒྱན་བཅས་ཆད་མའི་ཆབ་ཀྱི་སློབ་ཆན་ཡིན། དེ་དག་མ་མཐར་ལོ་གཉིས་ནང་
ཐོན་དགོས་པས་སློབ་ཆན་འཁོར་ཆེ་བ་དང་། སོ་སོ་དགོས་མཁོ་གང་ཆར་རང་
དབང་གིས་སློབ་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུའི་ཆད་གཞི་ལོངས་ཟེན་པས། འདི་མན་ཆད་ཡན་
ལག་གི་སློབ་ཆན་དམིགས་བཀའ་མེད། མ་འོངས་པར་དམིགས་བསལ་དགོས་
མཁོ་བྱུང་ན་སྐབས་དེར་འཆར་སྤྲིག་བྱ་རྒྱུ།

སྐབས་འདིར་གཞུང་ཆེན་སྤྱིའི་རབ་འབྱམས་པའི་མཆན་གནས་བཞེས་

རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྗེས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཆན་གནས་བཞེས་དགོས་ཆེ་འདུལ་བ་
ལ་སྤངས་པ་ཐོན་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། བཀའ་རབ་འབྱམས་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་བྱ་བ་ནི། རབ་བྱུང་གི་སྤེའི་གཙུག་རྒྱུན་དུ་ཕེབས་ཏེ། རབ་བྱུང་གི་སློབ་
དཔོན་དང་མཁན་པོ་སོགས་བཤད་སྤྱད་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཁུར་ཆེན་བཞེས་དགོས་
པས། ཆོས་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཆར་
ཆད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

འདུལ་བའི་སློབ་ཆོན།

ཆོས་འདུལ་བའི་གཞུང་ཆེན་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྤྱིང་པོ་
བསྐྱས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་མདོ་ཙ་
ཡིན་ཞིང་། ཕྱིས་ཀྱི་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུངས་གཏུགས་
ས་ཡང་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ཙ་བ་བྱས་ནས་དེའི་འགྲེལ་བ་ཀྱན་མཁུན་མཆོ་སྣ་
བས་མཛད་པའི་མཆོ་སྒྲིག་ བཤ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་
བའི་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་ནི་ཙ་བའི་སློབ་ཆོན་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། འདུལ་
སྤྱོད་སོགས་ནི་དེའི་ཁ་སློང་ཡིན། དེ་མཚུངས་འབྲེད་ནམ་གཉིས་སོགས་སྟོན་
ཀྱི་བྱམས་ཆོས་སྤྱོད་འཕྲོས་ལུས་པ་རྣམས་མཐུག་ཁྱིངས་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཡིན།
འདི་དག་སྤངས་འབྲས་ཐོན་པའང་ལོ་གཉིས་མ་མཐའ་ཡིན་པས། དགེ་བཤེས་གྲ་
སློང་མ་ཆར་བར་འཛིན་གྲ་འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་དགོས། འོན་ཀྱང་སྤར་བསྐྱབས་
ཟེན་པ་རྣམས་བསྐྱར་སྤྱོད་དང་། གཞུང་ཆེན་གཞན་ལ་ཉམས་ཞིབ་དག་ཐེར་
དང་། འཛིན་གྲ་འོག་མ་རྣམས་ལ་སློབ་འབྲིད་བྱ་རྒྱས་མཆོན་བཤད་སྤྱད་འཁོར་

ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་འཁུར་དུ་བཞེས་རྒྱ་དེ་ཡིན། འགའ་ཞིག་དགེ་བཤེས་བྱ་སྒྲོར་
བྱ་བར་ཡང་འདུལ་བའི་འཛིན་བྱ་ལོ་ལྔ་དུག་བཞུགས་དགོས་པའང་ཡོང་སྟེད་
གྱི་རེད། དགེ་བཤེས་བྱ་སྒྲོར་གྱུ་བ་ནས་གསང་སྤྱགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གསལ་
བསམ་རྒྱ་ཆེར་གནང་སྟེ། དགེ་སྦྱང་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་རིགས་བདག་ཏུ་ཕེབས་
ནའང་མཆོམས་འདི་ནས་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ལ་སློབ་སྦྱང་གི་
གོམ་སློམ་མཐའ་མ་དེ་རེད།

སློབ་གཉེར་མཐར་སོན་པའི་དམིགས་ལུལ།

རྩེ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། རིགས་ལམ་སློབ་མོར་འབྱེད་
པའི་ནམ་དུས་དང་། །གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་
དང་། །ཆོག་སྦྱར་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་ངག་གི་དཔལ། །ས་སྟངས་འདི་ན་རིན་
ཆེན་ནམ་གསུམ་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིན་ཆེན་ནམ་པ་གསུམ་པོས་
ཉེན་སྦྱོང་གི་བྱམ་བཟང་ཡོངས་སུ་གཏམས་ཏེ་སྦྱོར་ཆོགས་གྱི་དགོར་ནོར་དུ་སྟེལ་
བར་བྱ་བ་འདི་ནི་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་འདིའི་སློམ་ཆོས་སུ་མངོན་ཞིང་
སྟེད་ཀྱང་གསུམ་ག་གཅིག་ལ་ཆང་བའི་སློབ་ཆན་ཆ་སྟོམས་སུ་བསྒྲིགས་ཐེན་
པ་བྱུང་གསལ་ལྟར་དམིགས་ལུལ་གྱི་གོ་རིམ་དང་བསྟན་ཏེ་སློབ་ཆན་དང་
སློབ་འཁྱིད་གྱི་འཆར་སྒྲིག་དང་། སློབ་གཉེར་བས་སློབ་ཆན་ཐོག་སློབ་སྦྱང་གི་
ཐོན་སྐྱེད་ལ་གཞིགས་པས་དམིགས་ལུལ་བསྐྱུར་བཀོད་པན་ཚུན་ཉམས་ནས་གོམ་
པ་འདེགས་འཛོགས་ཤིང་མཚུངས་དགོས་པར་བརྟེན། སྤར་ཡོད་གྱི་དམིགས་ལུལ་
གཞིར་བཟུང་ཐོག་དབུ་མ་ཐོན་ནས་བྱམས་ཆོས་འཛིན་གྲར་ཞུགས་པ་ནམས་

མདུན་ལམ་གཏན་འཁེལ་བཅོ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་སློབ་གཉེར་བས་སློབ་སྦྱང་གི་
ཐོན་སྐྱེད་ཡར་ཐོན་ལ་གཞིགས་པས་གོམ་འགྲོས་གཉིས་པ་ཞིག་སྟེ་རྒྱུའི་སྤང་དུ་
སློབ་གཉེར་བ་ཀན་གས་ཆོའི་ལྷན་དུ་ ༡༩ གྱི་ཆེ་བདུན་པའི་ཆེས་ནས་ཆོགས་
འདུ་ཐེངས་འགའ་ཞིག་ཆོགས་པའི་སྟིང་དོན་ནམས་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོར་འཆར་སྟན་དོན་ཆོན་གསུམ་ཤུལ་བས་ཆོག་མཆན་སྟུལ་ཐོབ་ལྟར།
རིགས་སློབ་འདི་བཞིན་ད་ཆ་སློབ་གྲྭ་བའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་གཞི་ལས་བརྒལ་ཐོབ་
པར་བཏོན། ནང་ཆོས་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་ཞེས་མཆན་གནས་གསར་
བ་སྟུལ་ཐོབ་ཀྱང་བྱུང་ཡོད།

དེ་མཚུངས་དབུ་མ་ཐོན་པ་ནམས་ལ་རིམ་བཤུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་སློབ་
ཆོན་གོང་མར་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། སློབ་ཆོན་ཟུར་གསལ་ལྟར་མངོན་པ་མངོད་
མ་མཐར་ལོ་གཉིས་དང་། ཆབས་ཅིག་བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་བཞི་སློབ་སྦྱང་བགྱིས་
མཐར་ཐོན་རྒྱགས་བཞེས་རྒྱ་དང་། རྒྱགས་འཕྲོད་བྱུང་བ་ནམས་གཞུང་ཆེན་རབ་
འབྱམས་པའི་ལག་འཁྱར་འཕྲོད་རྒྱ། དེ་ནས་མདུན་ལམ་དང་པོར།

༡༩ ཆོས་འདུལ་བའི་སློབ་ཆོན་ཟུར་གསལ་ལྟར་སློབ་སྦྱང་མ་མཐར་
ལོ་གཉིས་བྱས་ཏེ། གདན་ས་སྤྱི་མཚུངས་དགེ་བཤེས་གྲྭ་སྟོར་མངོད་རྒྱ། ཡང་
ན། དེའི་ཆབ་དུ་ཆོས་སྡེ་གཞན་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་མཁན་པོ་སོགས་བསྐྱབ་པ་
མཐར་མོན་གྱི་གྲྭ་སྟོར་མངོད་ཀྱང་ཆོག

༢༠ ཕྱི་སྟོལ་དང་མཐུན་པར་རིགས་གཅིག་རྗེས་ཆོལ་བ་བྱས་ཏེ།
གཞུང་གཅིག་མཐར་མོན་གྱིས་མཁས་དབང་(Ph,D)གི་མཆན་བསྟོད་བཞེས་
ཀྱང་ཆོག

༣༽ མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་སོ་སོའི་སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་སྤྱོད་པ་
ཏེ། སློབ་དཔོན་མཁས་དབང་(Professor)སོགས་སུ་ཐེག་པ་རིམ་འཛུགས་
གནང་ཡང་ཆོག།

༤༽ དཔེ་མཛོད་སོགས་སུ་ཚོམ་སྒྲུར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་སྤྱོད་པ་ཏེ་ལོ་ལྔ་ཆེན་
པོའི་ཁུར་འགན་བཞེས་ཀྱང་ཆོག།

༥༽ གཞི་འབྲིང་སློབ་གྲྭ་སོ་སོའི་ཆོས་དགོངས་དགོན་སྡེ་སོགས་སུ་
ཆོས་རིག་གི་དགོ་ཆུན་དུ་བསྐྱོད་སྒྱུ་སོགས། ལྷ་ན་མཐོ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་
མདུན་ལམ་དེ་དག་རང་རྩར་ཡོད་པས་སོ་སོའི་ཤེས་ཆ་དང་ལ་གཞིགས་པས་
གདམས་ང་མང་དག་ཅིག་ཡོད།

དགོ་བཤེས་བཏང་རྗེས་ཀྱི་ལོས་འགན།

གོང་གསལ་དགོ་བཤེས་ཀྱི་གྲ་སྒྲོར་གྲུབ་རྗེས།

༡༽ སྒྲུབ་བ་བྲག་ལ་བསྟེན་ཏེ། ཆོ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པ་གནང་ཡང་
ཆོག་ཅིང་། དེའི་ཆ་རྒྱུན་ཡང་ཆང་ནས་ཡོད།

༢༽ ཡང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་དགོ་བའི་
སྒྲོབས་ཀྱིས་དགའ་ལྷན་གྱི་པར་མེབས་ཀྱང་མདུན་ལམ་རང་རྩར་ཡོད།

༣༽ ཡང་ན་དགོན་སྡེ་འཕེལ་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སྡེ་སོ་སོར་བཞག་སྒྲུབ་
ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟེན་པའི་གཙུག་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་སོགས་གང་ལྟར་
ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་པ་མཐར་སོན་ལ་བརྟེན་པས་བཞག་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་
གྱི་གལ་འགོར་མེབས་སྒྱུ་ཉག་ཅིག་ཡིན་པས་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་

ལས་སྒོ་བྱེན་ས་ཡོད།

དབུ་མ་ཐོན་རྗེས་ཀྱི་འོས་འགན།

གཉིས་པ་དབུ་མ་ཐོན་ནས་ལས་དོན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འདི་ལའང་
གསུམ་ཡོད་པའི།

༡༽ མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་རང་གཞུང་དགོ་ཀླ།

༢༽ གཞུང་འབྲེལ་གསུང་སྒྱུར་དང་ཚུལ་སྒྱུར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ།

༣༽ རང་རེའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་སྤྱི་ཞུ་བ་སོགས་སོ་སོའི་ཤེས་ཚད་
སྤང་ལ་གཞལ་ཏེ་ཤེས་ཡོན་གྱི་རིན་ཐང་དཔོག་རྒྱ་ཞུས་མི་དགོས་པ་ཡོད།

ཕར་བྱེན་ཐོན་རྗེས་ཀྱི་འོས་འགན།

གསུམ་པ་དེའི་འོག་ཕར་བྱེན་ཐོན་པ་དེ་ལའང་རིམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི།

༡༽ སློབ་ཚན་གོང་མར་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་དབུ་མའི་འཛིན་གྲྭ་ཐེག་པ་
རིམ་འཛུགས་བྱ་རྒྱུ་གོང་གསལ་ལྟར་ཡིན།

༢༽ དེ་ལྟར་མ་ཐུབ་པར་ལས་དོན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་རང་དབང་ཡོད་ཅིང་།
ལས་དོན་ཡང་གཞི་འབྲིང་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་རང་གཞུང་དགོ་ཀླ།

༣༽ ཡང་ན་ལོ་རྒྱུ་བའི་སྒྱུར་བཅར།

༤༽ རང་རེའི་ཚོགས་སྡེ་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་སོགས་ལོ་བདུན་སློབ་སྦྱང་
བྱས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱལ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་གཞིགས་པས་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མདུན་
ལས་གང་ལེགས་འཐོབ་རྒྱ། གང་ལྟར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་མཐུན་ཆེན་སྒྱུར་ཏེ་མཐོ་

རིམ་སློབ་སློང་ཐོན་པར་སོང་། སློབ་ཚན་གོང་མར་ཞུགས་པའམ་རང་ལུགས་
 གྱི་ཆོག་གི་སྤྱི་ཞུ་གང་སྐྱབ་ཀྱང་རྒྱུ་སྒྲིལ་ནས་ཡོད་མོད། གཞུང་འབྲེལ་མིན་
 པར་སོ་སོའི་ཁེ་དབང་གང་བཟང་འཆོལ་ཏེ་འགོ་རྒྱུའི་ལམ་སློང་ལྟར་བྱེ་མེད་
 ལ་དུ་པན་བྱིན་པའང་མེད། མདོར་ན་སློབ་གཉེར་བ་སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་མ་འོངས་
 པར་ཞབས་སྟེགས་མཐོ་ཡོད་དང་བཟང་ཞན་འདེམས་བསྐྱུག་བྱ་རྒྱུའི་མདུན་
 ལམ་མང་དག་ཅིག་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་མངོན་པར་
 འཛེགས་ཏེ། སང་ཁྲི་མཐོ་ཡོད་དང་བཟང་ཞན་འདེམས་བསྐྱུག་བྱ་རྒྱུའི་གཞུང་
 ལམ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

འདིར་ཞུགས་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལྟ་སློང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྦྱངས་པ་
 མཐར་བསྐྱངས་སྐབས་ན་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པས་གོང་གསལ་ལྟར་
 ཆོས་སྤྱིད་འདོད་རྒྱར་བསྐྱར་བའི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོ་བྲེས་ནས་ཡོད། གོང་གི་
 དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་སྤར་སློབ་གཉེར་ཁང་གསར་འཛུགས་སྐབས་ནས་རོབ་
 ཅམ་བསམ་བའི་ཡུལ་དུ་སྤེལ་ནས་ཡོད་ཀྱང་། པར་བྱིན་ཐོན་པའི་དམིགས་
 ཡུལ་ཅམ་ལས་གསལ་བསྐྱུགས་བྱས་མེད་ཅིང་། ད་ཆ་དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་
 དུས་སུ་སྤོང་བ་ལྟར་གསལ་བཀོད་ཞུས་པ་ཡིན།

འདིར་སྤྱོད་པ། བསྐྱབ་གསུམ་ལུས་རྩལ་སྤྱུག་པའི་དེད་དཔོན་དེ། །རྣམ་
 དག་རིག་པའི་རྒྱང་ཤེལ་ཡངས་པོ་ཡིས། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་
 གཟིངས་བསྐྱལ་ན། །ཆོས་སྤྱིད་ཞོར་སྤྱིང་དབང་བར་ཅིས་མི་བྱེད། །འོན་ཏང་
 སྤྱིད་མཆོའི་གཉིང་དུ་བྱིངས་པ་ཡིས། །འཛེག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཁྲིའི་ཆུ་སྤོང་
 གྱི། །ཁ་རུ་ཤོར་ན་ཡིད་གདུང་གནས་ཡིན་པས། །མི་བྱེད་བསམ་པའི་འབྲུལ་

སློབ་སྦྱོང་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི། །ཞེས་པ་ལོ། །

གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་ཁྱིམ།

སྤྱིར་སློབ་ཆེན་སོ་སོའི་བརྗོད་དོན་ཟབ་ལོད་དང་གྱུ་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་
པས་སློབ་ཁྱིམ་འཆད་ཉན་བྱེད་སློལ་མི་འདྲ་བ་རྩིས་ཅིག་ཡོད་ཅིང་། གྲེ་བྲག་
མཆན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་འཆད་ཉན་བྱེད་ཚུལ་ལ་འདྲ་བྱི་སློལ་དང་མཐུན་པར་
འཆད་ཉན་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་འཆད་ཉན་བྱེད་སློལ་གཉིས་
ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

དང་པོ་ནི། གཞུང་དོན་སོ་སོའི་ཆོག་གི་འབྲུ་དོན་རྣམས་གོ་བརྗོད་འཕྲོད་
ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་ངེས་ཆོམས་པར་བྱས་ནས། གཞུང་གྱུ་གང་ཆེ་དང་ཁག་གང་
མང་ལ་ཆོག་དོན་ཡིད་ཤུགས་བྱེད་སློལ་དེ་རེད། འདི་ནི་རྒྱལ་རབས་ཆོས་
འབྲུང་སོགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་བྱེད་སློལ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ཤིག་རེད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམས་པར་འོས་ཆོས་གསུམ་ཆང་
དགོས་པས་དང་པོ་ནི། སློབ་ཆེན་གྱི་ཤེས་ཚད་ལྡེང་ངེས་དགོས། གཉིས་པ་ནི་
ཅ་བ་དང་ཁ་སྐོང་གི་སློབ་ཆེན་ཐོག་ཆད་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་
པའི་ལམ་ནས་བརྗོད་ཆོད་ངེས་ཤིག་མེད་ན་སློབ་གསུམ་མཐུ་བ་སྦྱོང་པར་མི་
བྱས་པས། མཆན་ཉིད་སློབ་ཁྱིམ་གྱི་དགོ་ཤུ་མི་འོས་སོ། །དེ་ཡང་མཆན་
ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དོན་པལ་ཆེ་བ་ནི། གཞུང་བྱའི་གནས་
གསུམ་ལས་ཅུང་ཟད་ལྗོངས་གྱུར་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྗོངས་གྱུར་གྱི་རིགས་ཤིག་སྤྱི་
པས་ཆོག་དོན་གོ་བརྗོད་འཕྲོད་ངེས་ཙམ་གྱིས་སློབ་འཛོགས་བྱེད་པས་མི་ཆོག་སྟེ་

སློབ་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་པོས། མཛོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔལ། །ལྟར་སྤང་
བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །སློབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྲེན་དང་། །ལྟར་སྤང་བཅས་
པ་གཞན་རྟོགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་
ཐོག་མར་རིག་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་རྗེས་སུ་
དཔལ་པའི་ཆད་མས་ངེས་ཐབས་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་
ཆོག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་འབྲམས་སྒྲུལ་པའི་གོ་བ་རྟེན་པ་དགོས་པས། མཁས་
པ་གང་ཡིན་གྱིས་མི་ཆོག་ ཐུན་མོང་གི་སློབ་པ་རྟེན་པས་ཀྱང་མི་ཆོག་ ལག་ཁྲིར་
མཐོན་པོ་ལག་ཏུ་བཟུང་བས་ཀྱང་མི་ཆོག་ ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་གོ་བྱ་བཅད་དེ་ཆོག་
གཤམ་གསུང་འབྲེད་མཁས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
པས། ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྟོན་གྱི་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དགའ་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རིག་པའི་ལམ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་རྣམས་རིགས་པའི་རྣམ་
གཞག་ཤེས་ནས་སློབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཆོན་པོའི་སློབ་ཁྲིད་བྱ་བར་ཡང་དེའི་རྩ་
བའི་སློབ་ཆོན་དང་ཁ་སྐྱོང་གི་སློབ་ཆོན་ཐོག་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལཱའི་སྟོ་
ནས་འཆད་ཚུལ་ཤེས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་
ལཱ་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས།
མདོ་དོན་སློབ་དག་གིས་ནི། །དགོས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་བཅས་དང་། །ཆོག་
དོན་བཅས་དང་མཆོམས་སྦྱར་བཅས། །བཀལ་ལན་བཅས་པ་བསྟན་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོན་མཐའ་དག་དགོས་
པ་གང་དང་འབྲེལ་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་སྟོ་ནས་འཆད་པ་ནི་དགོས་

དོན་གྱི་སྒྲིན་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། བརྗོད་དོན་མཐའ་དག་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པ་
བསྐྱུས་དོན་ལ་རགས་ལས་བས་དེའི་སྒྲིན་ནས་འཆད་པ་ནི་བསྐྱུས་དོན་གྱི་སྒྲིན་ནས་
འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་རྣམ་དཔྱོད་གྱི་སྒྲོས་པ་རྒྱས་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་དེ་ལྟར་
མི་རྒྱས་ན་གཞུང་དོན་འབྲམས་སྐྱས་པའི་ངེས་ཤེས་མི་འདྲོངས་པས། དེའི་སྒྲུད་
དུ་ཆོག་གི་འབྲུད་དོན་འཕྲོས་དོན་གྱི་སྒྲིན་ནས་འཆད་པ་ནི་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲིན་ནས་
འཆད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཞུང་སྒྲ་བྱི་དང་། ཅ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བའི་སྒྲིན་ནས་
གོ་སྟོབས་སྤེལ་དགོས་པས་དེའི་སྒྲིན་ནས་འཆད་པ་ནི་མཆམས་སྦྱར་གྱི་སྒྲིན་ནས་
འཆད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་དོན་རྣམས་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་བྲ་བ་མ་བཅད་
ན་ཆད་མས་བྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་མི་རྟོག་པས། དེའི་སྒྲུད་དུ་ངེས་སྒྲ་བའི་དཔེ་
དུ་མའི་སྒྲིན་ནས་བྱུང་མཐའ་གོང་འོག་གི་ཚོད་སྤིང་དང་། ཉན་པ་པོ་སོ་སོར་རྣམ་
དཔྱོད་གྱི་ཅལ་འབྲུན་དུ་བཅུག་སྟེ་ཐོག་མར་དྲོགས་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུ་བ་དང་།
ཐ་མར་དྲོགས་པ་དེ་དག་གཅོད་པར་དགག་གཞག་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ནས་འཆད་
པ་ནི་བཀལ་ལན་གྱི་སྒྲིན་ནས་འཆད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞུང་དོན་སྒྲ་བའི་རིགས་ལ་
འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པར་
ངེས་སྒྲ་བའི་དཔེ་དུ་མ་དང་བཅས་བྲི་བ་བྲིས་ལན་གྱི་སྒྲིན་ནས་གཏན་ལ་པབ་འདུག་
པས་བྱི་རབས་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ནི་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་འོས་ཆོས།

གཉིས་པ་བསམ་པའི་འོས་ཆོས་ནི། དབྱ་མ་འཇུག་པ་ལས། རང་གི་

ལྷ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ། །གཞན་གྱི་ལྷ་བ་འཇུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད། །དེ་
 ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་སྒོ་རྣམ་བསལ་ཏེ། །རྣམ་དཔྱོད་པ་ནི་སྤྱར་དུ་གྲོལ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པའི་འབྲེལ་སོ་ཡང་དེ་ལྷ་བྱའི་མཆན་ཉིད་
 ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཐོག་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་དེ་ནི་ཉེས་
 སྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་དང་། དེའི་རྒྱབ་རྟེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
 ལྷ་བ་མཐའ་དག་རིམ་གྱིས་སེལ་བ་དང་། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་
 ལམ་དུ་དངོས་སུ་བགྱི་བའི་སྤྱད་དུ་གཏུལ་བྱ་མ་འདུལ་བ་རྣམས་འདུལ། འདུལ་
 བ་རྣམས་སྒྲིན། སྒྲིན་བ་རྣམས་གྲོལ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། སྒོ་བ་
 འབྲིད་བྱེད་པ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱང་རང་མ་འདུལ་བས་གཞན་འདུལ་བ་མི་འོང་བས།
 རང་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་སྒོ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་དང་། ཐར་བ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་སྒོ་བ་རྟེན་ཅིང་། བསྐྱབ་གསུམ་
 ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཞི་ཅ་ཚུགས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། དེའི་སྟེང་ནས་
 གཞན་པན་གྱི་བསམ་སྒོ་དང་། བསྟན་པར་སྤིང་ཞུ་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་སྒོ་
 ཟུར་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་པན་འདོགས་ཀུས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། སྤྱི་
 རན་དང་། མི་ཆེའི་ཆ་རྒྱུན་དང་རང་གི་འཁོར་གཡོག་སྟེལ་བའི་ཡན་ལག་སོགས་
 འཛིག་རྟེན་པའི་ལས་ལུགས་སུ་མ་སོང་བ་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ཏེ། ཆོམས་ལས།
 བདག་ཉིད་དང་པོར་རིགས་པར་གནས་བྱས་ཏེ། །ཕྱིས་ནས་གཞན་དག་བདག་
 བཞིན་འདུལ་བར་བྱ། །བདག་ཉིད་དང་པོར་རིགས་པར་གནས་བྱས་ན། །གཞན་
 དག་འདུལ་ཆེ་མཁས་པ་ཉོན་མི་མོངས། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཐོས་པ་མང་གྱུར་
 ཀྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལོགས་པར་མི་སྒྲིམ་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱིར་སྤྱད་

ཅིང་། །དེ་ཡི་ཐོས་པ་སྤྱན་སྤྱུང་མིན། །གལ་ཏེ་ཐོས་པ་ཉུང་གྱུར་གྱང་། །ཚུལ་
ཁྲིམས་ལེགས་པར་སྒྲིམ་བྱེད་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱིར་བསྐྱུགས་ཤིང་། །དེ་
ཡི་ཐོས་པ་སྤྱན་སྤྱུང་འགྱུར། །གང་ཞིག་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་
ལེགས་པར་མི་སྒྲིམ་ན། །དེ་ནི་གཉི་གའི་ཕྱིར་སྤྲད་ཅིང་། །དེ་ཡི་རྒྱལ་ཁྲུགས་
སྤྱན་སྤྱུང་མིན། །གང་ཞིག་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་
སྒྲིམ་བྱེད་པས། །དེ་ནི་གཉི་གའི་ཕྱིར་བསྐྱུགས་ཤིང་། །དེ་ཡི་རྒྱལ་ཁྲུགས་སྤྱན་
སྤྱུང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྒྲིམ་བའི་འོས་ཆས།

གསུམ་པ་སྒྲིམ་བའི་འོས་ཆས་ནི། རྒྱལ་བ་འབྲོམ་སྟོན་པའི་གསུང་ལམ་
འི་མ་ཆེན་མོར་བྱངས་པ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་བ་བཤད་པ་ན་འབྲུམས་
གྲས་པའི་གོ་བ་བསྐྱེད་ལ། ལག་རྒྱ་ལོན་པ་ན་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་པན་བ་
དང་། ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འགྱུར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉན་པ་
གང་ལ་གང་རན་པར་བསྟན་ནས་སེམས་ལ་པན་ཐོགས་གང་ཆེ་དང་། ཐད་ཀར་
ཐོན་སྐྱེད་གང་ཆེར་བལྟས་ནས་སྟོན་ལུགས་ཤེས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་དང་
གང་བསྟན་པ་ལྟར་ཉན་པ་པོའི་སེམས་ལ་པན་ཐོགས་དང་ཉན་པའི་ཐོན་སྐྱེད་མ་
བྱུང་ཆེ་སྟོན་ཚུལ་ལ་སྟོན་ཆགས་པས། སྟོན་ཚུལ་འགྱུར་བ་འཕྲུལ་འཕྲུལ་གཏོང་
ཐུབ་པ་ཞིག་གྱུར་དགོས་ཀྱི། སྟོབ་མ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་རན་དང་མི་རན་བརྟག་པ་
ལ་མཁས་པ་ཞིག་གྱུར་དགོས་སོ། །

བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཙོན་པ་ཆེ་ཡང་སྟོ་གོས་ཞན་པས་ཐོན་སྐྱེད་དམན་པ་ནམས་

ལ་ཐབས་གཞན་གྱི་སློན་ལོང་ལྷན་དུ་མ་བཅུག་པར་གཟེངས་སུ་བསྐྱལ་ཏེ་སློབ་བསྐྱེད་དུ་འབྲུག་པ་དང་། སློབ་གྲོས་ཆེ་བས་འབྲིང་བཟུ་ཅན་རྣམས་ཏྲ་སློང་སྐབ་གྱིས་བརྟལ་བ་ལྟར་འདུལ་ཐབས་མཁས་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས།

བཙུག་ལྷན་གས་དམན་པ་དང་། སློང་ལམ་ཅིང་པོའི་རིགས་རྣམས་ནི་ཞི་བཟང་སྤྱི་ཚོགས་གྱིས་བསྐྱལ་སྤྱད་ཡན་པོར་མ་སོང་བ་དགོས། སློང་ལམ་དང་སློབ་སློང་གང་ཅིར་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ནང་བསམ་པའི་གཏིང་ནས་ཕྱ་ཆ་སྤྱིང་བཅངས་ཇི་ཟེན་ཏུ་གཏོང་དགོས་ཀྱང་། བྱེད་རྒྱུ་འགྲུ་ཐོག་ནས་ངོ་བོ་སློང་དང་གཅིག་ཆེ་མདོག་བྱེད་མི་རུང་བ་སོགས་གང་ལྟར་རྒྱུན་གཏན་གྱི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་གོམས་གཤེས་དང་བསམ་ཚུལ་ཉམས་ཞིབ་དང་། ཆོད་དཔག་ནན་པོའི་ཐོག་ནས་གང་ལ་གང་འཆམས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཐབས་སྟོན་དགོས་ཀྱི། ཆོས་དང་མི་མཐུན་པར་གང་འདོད་འདོད་བྱ་བ་གཏན་ནས་མི་རུང་བས་སྟོན་ཚུལ་མ་ལོག་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་སོ། །

གང་ལྟར་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུན་གཏན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱ་བ་ནི་སློབ་མ་ནད་མནར་ཅན་ལ་ནད་གཡོག་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འབྲུག་བྱས་པ་དང་། ཆོས་སློང་དཀའ་ངལ་གྱིས་འབྱོར་བ་ཅན་རྣམས་འབྱོར་བ་སེལ་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འབྲུག་བྱས་པ། གྲོགས་ངན་དང་བསྐྱན་བཙོན་ངན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྤྲིག་པའི་ལྟ་བ་སྤྲེས་པའམ་སྤྲེ་བར་མདོན་དུ་སྤྲོགས་པ་ན། སྤྲིག་པའི་ལྟ་བ་མ་ཞོར་བར་སེལ་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འབྲུག་བྱས་པ། གནས་ལ་ཞེན་པ་ལོག་སྟེ་མདོན་པར་མི་དགའ་བ་འདོར་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འབྲུག་བྱས་པ་སོགས། དཔེར་ན། བ་མཛེངས་པས་བྱ་ཇི་ལྟར་སློང་བ་ལྟར་

སྤྱོད་ཚུལ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སེམས་མི་འགོང་བ་
ཉིད་ལ་སོགས། །དོ་སྤོང་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སོགས་ཐོར་
བ། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་ངེ་སྤྱད་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོངས་
འཛིན་གྱི་བྱ་བ་དངོས་སམ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྐྱབ་བྱབ་པ་ཞིག་ཀྱང་
དགོས་པ་ནི། སྟོན་པ་བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་སྟོང་པོ་ཡིན་པས་སྟོན་པའི་
རྗེས་འཇུག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ལ་བཅང་དགོས་སོ། །

སྟོང་པོའི་སྟོན་ཆེག

འདི་ལྟར་གཞུང་ཆེན་ལྔ་ལ་འཆད་ཉན་བྱ་བའི་དགོས་དོན་སྟོང་པོ་སྟོན་
ཆེག་དུ་སྦྱར་ན། དེས་ལེགས་འདོད་རྒྱ་ཡོངས་འདུས་མངོན་རྒྱ་སོགས། །ཤེར་
ཕྱིན་གཞུང་ཀུན་གདམས་པར་ཡོངས་ཤར་བས། །རྒྱལ་ས་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱོད་
པའི་གཞིངས་བསྐྱལ་ཏེ། །སྤྱོད་གསུམ་ལོར་བྱའི་སྤྱོད་དུ་སྦྱར་བཤོད་ཤོག །ཆད་
མའི་གཞུང་ལས་དབྱེད་གསུམ་རིགས་པའི་ཁྲབ། །ཤེས་རབ་མཆོག་གི་བསྟན་
པའི་རྒྱན་སྤྱད་དེ། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཚུལ་མིན་དབྱང་བཅོམ་ནས། །ལུང་
རྟོགས་རྒྱལ་མཆོན་སྤྱོད་ཅེར་སྤྱོད་རྒྱས་ཤོག །ཐེག་གསུམ་བཤོད་པ་གཅིག་པའི་
དབྱེད་མའི་ལམ། །རྩ་འཇུག་གཞུང་བཞིན་རིག་པའི་དབྱང་དང་བཅས། །པ་རོལ་
ཕྱིན་པའི་དམིགས་བྱར་ཉེར་བསྟེན་ཏེ། །ཆོས་སྤྱོད་དབྱིངས་སུ་ཅེ་དགར་འགྲན་
རྒྱས་ཤོག །རྒྱ་ཆེའི་གཞི་ལས་འབྲས་གསུམ་རང་སྤྱི་ཡི། །མཆོན་མཆོན་གཞི་
གསུམ་རྣམ་གངས་ཀུན་བསལ་བའི། །ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཆོར་སྤྱངས་པ་རྒྱར་

བསྐྱེད་དེ། །རབ་འབྱམས་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་བའི་སྒོ་བས་ཐོབ་ཤོག །སྟོན་དང་
བསྟན་བ་གཉིས་གྱུར་འདུལ་བའི་ཁྲིམས། །སྒོ་གསུམ་བཟོ་རིག་ཀྱན་གྱི་རྒྱལ་
པོ་སྟེ། །དེ་བཞིན་བག་ཡོད་བརྟན་པོས་རྟག་བསྐྱེད་ནས། །མ་ཆས་ཁྲིམས་
གྱི་ཕུང་པོར་ཅེར་སོན་ཤོག །

གཞུང་ཆེན་འཆད་ཉན་དང་ཆ་རྒྱུ།

སྟོན་བ་བཀའ་འཛིན་ཅན་གྱིས། སྲིད་པའི་ཟུག་རྩ་གཙོད་བྱེད་ལམ། །ངས་
ནི་ཁྲིད་ཅག་རྣམས་ལ་བསྟན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་སྟོན་བ་སྟེ། །ཁྲིད་ཅག་
རྣམས་གྱིས་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། སྲིད་པའི་ཟུག་རྩ་གཙོད་
བྱེད་གྱི་ལམ་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགན་ཡོད་
བ་ལྟར་ངས་བསྟན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བསྟན་བ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་འགན་ནི་ཁྲིད་
ཅག་གཞུང་བྱ་རྣམས་ལ་ཡོད་བ་ལྟར་མ་ནོར་བར་སྤྱོད་པའི་གཅིག་ཅེས་གདམས་
བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྲིད་པའི་ཟུག་རྩ་ནི་སྲིད་པའམ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
གསུམ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྱག་
བསྐྱེད་དག་ལས་མ་བཟོད་ནས། དེ་ལས་སྒོལ་ཐབས་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྲིད་པའི་
ཟུག་རྩ་ལས་གྲོལ་བར་མི་རུས་པའི་ཁར། སྤྱག་བསྐྱེད་སྟོན་མ་དེ་ཉིད་འབྱུང་
བས། རི་ཅོམ་བྱས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ཆང་ལས་མི་འདའ་བས་སོ། །

འོ་ན་རི་ལྟ་བུ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྲིད་པའི་ཟུག་རྩའི་ཅ་བ་
བཅད་ནས་གྲོལ་དགོས་པས་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟུང་ན། སྟོན་བས། སྤྱིག་བ་ཅི་
ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྤྱད། །རང་གི་སེམས་ནི་

ཡོངས་སུ་འདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྟོམ་
ཆོག་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ངག་གི་སྒྲིག་པ་སྤྲ་རགས་དག་གི་སྟོ་སྟོམ་པ་ནི།
ཁྱིམ་པའི་དགེ་བསྟན་གྱི་སྟོམ་པའམ་དེའི་སྟེང་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་རྣམས་པར་དག་
པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་གཞིར་བཟུང་ནས་སྟོ་གསུམ་གྱི་
ཉེས་སྦྱོད་ལ་ཅི་རུས་སུ་འཛེམས་པའམ་སྤང་སེམས་སྟེལ་བ་ནི། ལྷག་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྟོད་དུ་བྱས་ནས་བདེན་
པ་བཞི་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གཞིའི་གནས་ལུགས་དང་། དད་སོགས་
དབང་པོ་ལྷས་བསྐྱབས་པའི་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཐར་
པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་རྣམས་བྱང་གི་ཆོས་ལ་དམིགས་
རྣམས་སྦྱོང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གསལ་སྤྲང་དང་སྟོབས་འཕེལ་བའི་ཆོགས་
སྤྱབ་པ་ནི། ལྷག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། འདི་
ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་དུ་མ་སོང་བས་ན་དགེ་བ་སྤུན་
ཆོགས་ཅེས་པའོ། །

དེའི་རྟེན་བྱས་ནས་ཤེས་བྱ་རིམ་ལྔ་བ་དང་རིམ་སྟེང་པའི་ཆོས་ཟབ་པ་དང་།
རྒྱ་ཆེ་བའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཅལ་སྦྱོང་བ་ནི་ལྷག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་བསྐྱབ་པས་རྫོང་བཅིགས། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པས་དཔུང་བསྐྱེད། ཤེས་
རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་མཆོན་གདངས་ན། དབའམ་ཟུག་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་
ཉོན་མོངས་པ་བཟུལ་བར་རུས་ལ་གཞན་གྱིས་ནི་མི་རུས་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ནས་རང་སེམས་ཡོངས་སུ་འདུལ་བར་བྱེད་དགོས་

ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཉམས་ལེན་གང་དུ་ཡོད་པ་དེ་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་བང་ཁར་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་མཐའ་
སྟོམ་མཛད་པ་ལྟར། འདི་ཉིད་སོར་བཞག་གི་སྟངས་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་སྟོམ་ཡིན་ནོ། །སེམས་མ་དུལ་བའམ་མ་
རུང་བའི་རྩ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་འདི་དག་མགོ་གཏོན་གྱིས་
སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་སྐྱབ་པ་ནི་སེམས་དུལ་བ་ཞེས་བྲལ། །

བྱེ་བྲག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་
སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལའང་འདི་གསུམ་ག་རྩ་བའམ་སྟོག་ཤིང་དུ་བརྒྱང་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྟོན་པ་དད་པའི་སྟོབས་སྤར་ལས་ཆེས་
ཆེར་སྒྲེལ་བ་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་
ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་མེད་པར་གསོག་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱིས་མཉེས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་གསུམ་བྱུང་ན། རྒྱ་ཆེ་བའི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་མཉན་པར་བྱ་བའི་སྟོན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་
བརྩུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་
པར་བྱས། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱུན། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་
པ། །འདི་མཉན་པ་ཡི་སྟོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་
ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་རེ། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ནའང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་
བསྐྱབས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་ཅི་ཆང་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་

ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པོ་གཉི་ག་ལ་མེད་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སྟེང་ཟབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མཉན་པར་ཡང་།
དཔལ་ལྷན་ཆེ་བླ་མ་གསུམ་གྱི་དབུ་མ་འཕུག་པ་ལས། སོ་སའི་སྤྱི་བོའི་དུས་ནའང་སྟོང་
བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་
ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆིལ་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱོད་ལྡང་བར་
འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་
ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་
པར་བྱ། །དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་ལྟར། སྤར་གྱི་མཆན་ཉིད་དེ་དག་ཆང་བའི་ཐོག་ཟབ་མོའི་གཞུང་ཆེན་མཉན་
པའི་སྟོང་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཡོད་ན་རབ་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ནའང་དེ་དང་རྗེས་
སུ་མཐུན་པར་བསྐབ་དགོས་པ་ནི་གོང་གསལ་ལྟར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་སྒོལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་འཆད་ཉན་བྱེད་སྟངས་ཙམ་གྱིས་
མི་ཆོག་པར་གོང་གསལ་བསྐབ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཅི་རུས་གྱིས་རང་རྒྱུད་
ལ་འབྲིས་ངེས་སུ་བྱ་བའི་ཐོག་གཉན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་སྟོན་མ་ཆོགས་
བསགས་སྐྱབ་སྟོང་དང་ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་བསྐྱབ་
དགོས་ཏེ། སྤར་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་ཏུ། ནང་
བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན། ཕྱི་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་ལ་མ་བྲལ་
བ་དགོས་ཞེས་པ་དང་། ཆོགས་ཆོས་བྲལ་ཚུལ་བཞིན་འགྲེམས་པའི་སྟོན་མ་
ཆོགས་བསགས་སྐྱབ་སྟོང་བྱ་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་ཚུལ་བཞིན་
བསྟེན་པའི་སྟོན་མ་བསྐབ་པ་སྟོབ་གཉེར་བྱ་བ་གཉིས་ལ་མ་བྲལ་བར་དགོས་

ཞེས་པ་དང་། གཞུང་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མཐའ་དག་དེའི་ནས་
ཡོད་པས་འཆད་མཁན་གྱིས་འཆད་ཤེས་པ་དང་། ཉན་མཁན་གྱིས་ཉན་ཤེས་པ་
དགོས་ཞེས་དང་། གཞུང་ཆེན་མོའི་སྐྱོང་ནས་ཉམས་ལེན་སུ་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་
ན་མན་དག་ཁ་གཡང་བས་སུ་ཐག་ཆོད་ཐབས་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་
གཞན་དུ་བྱས། ཉམས་ལེན་གཞན་དུ་འཆོལ་བ་ནི། ཏ་དཀྱུས་ས་གཞན་དུ་བསྐྱོད།
རྒྱལ་ས་གཞན་དུ་རྒྱལ་ས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་མ་སོང་བར་ཐོས་བསམ་
གང་དུ་བྱས་པ་དེའི་སྐྱོང་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐྱོང་པོ་ལེན་བྱུང་བ་དགོས་ཞེས་
དང་། རྟོག་བྱའི་སྐྱོང་དུ་སྒྲིབས་ནས་རྟོག་ཉམས་མ་ཆོད་པ་སྐྱོང་ཡོག་བྱས་པ་ནི་
རྟོག་བྱའི་སྐྱོང་གི་སྒྲོན་མིན་གྱི་རང་གི་སྒྲོན་ཡིན་ཞེས་སོགས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
པ་མཐའ་དག་གི་སྐྱོང་པོ་བླངས་ནས། མི་རབས་དུ་མར་ཉམས་སྐྱོང་བསགས་
པའི་མན་དག་འདི་དག་མི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མའི་སྔོན་ནས་གཅིག་ལ་གཉིས་བརྒྱད་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་དུས་ད་ལྟའི་བར་གསོན་པོར་གནས་ཡོད་པས་ཕྱིར་ཆད་ཆུད་ཐོས་
སྒྲུ་མ་སོང་བར་ཡོད་ལ་དམ་པོར་བཅེངས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་སྒོའ་གཉེར་བྱེད་སྒོའ་
དེ་གའི་ཐོག་ཤུགས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། འདི་ག་རྟོན་གྱི་གཙུག་ལག་སྒོའ་གཉེར་
བྱེད་སྒོའ་ཤོན་བརྟེན་ནས་སྐྱ་ཏིག་བྱེད་བརྟེན་བ་དང་འབྲེལ།

དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བས། བྱང་རྒྱལ་ལས་རིམ་ཆེན་མོར།
དཔེར་ན་ཏ་རྒྱལ་ས་ན། སྔོན་ལ་ཏ་དཀྱུས་ས་སྔོན་པ་དང་བསྐྱོན་ཟིན་ནས་དེར་
རྒྱལ་ས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། དཀྱུས་ས་གཞན་དུ་བསྐྱོན་ནས་རྒྱལ་ས་གཞན་དུ་
བྱས་ན་བཞད་གང་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཞན་ཞིག་གཏན་ལ་
པབ་ནས་བསྐྱབ་པ་ན་གཞན་ཞིག་བསྐྱབ་ཏུ་ག་ལ་བྱུང་། ཞེས་དང་། བསྐྱོན་རིམ་

ཐ་མ་ལས་ཀྱང་། རྩོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱེམ་པར་བྱ་ཡི།
གཞན་དུ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲ་དཀྱུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་སོ། །

ལ་ལས་གཞུང་ཆེན་མོར་སློབ་སྦྱང་ཚུལ་མཐུན་དུ་བསྐྱེདས་ན་མི་ཆེ་
ལེགས་སྐྱེལ་མི་ཐུབ་པར་བསམ་པ་ནི་གཏམ་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་པའི་སྐྱེད་པོར་གོ་
བར་བྱེད་པའོ། །ལམ་རིམ་ཉམས་མཁྱུར་དུའང་། སློ་གསུམ་སྡིག་ལྷུང་ངི་མས་
སྤགས་པ་འདི། །ལྷག་པར་ལས་སྐྱེབ་སྦྱང་བ་གནད་ཆེ་བས། །རྒྱན་དུ་རྟོབས་
བཞི་ཆང་བར་བསྟེན་པ་གཅེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར་བྱ་བ་ནམས་ནི་སྐྱེད་པོ་ཚུ་སྣ་གར་འཁྲིད་ལྟར་མ་ཡིན་
པར། གཞུང་ཆེན་འདི་ཉིད་དུ་ཐོས་བསམ་མ་ནོར་བར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཐོག་ནས་
བྱུབ་པ་བརྟེན་པ་ནམས་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་ངི་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་
གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་ཉིད་གང་དུ་མཁས་པར་བྱ་བར་ཡང་དེའི་
མཁས་པ་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞུང་ཆེན་མོའི་འཆད་ཉན་ལ་ཞུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བསམ་
དགོས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། མང་དུ་ཐོས་པ་
བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། འོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲ་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་འོན་ལ་མཁས་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མ་འདྲེས་པར་
ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། བམ་བདག་གྱང་མི་ལྷུང་གཞན་ཡང་ལྷུང་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་
དེ་ལྟར་མང་དུ་ཐོས་པ་འོན་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་

བསྐྱུས་གསུམ་དང་མདོ་སྙུང་པ་སོགས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་དུ་མ་ལས་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་སྒྱུ་རིང་བསྐལ་གྱིས་བྱར་བྱར་གཏམས་པ་སྟོང་གསུམ་གང་བ་ཞིག་
 བྱིན་ཏམ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཆོག་གཅིག་སྒྱུན་པ་གཉིས་གང་
 གངས་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཆོག་གཅིག་སྤྱད་ཅིང་གངས་
 དགོས་པ་བྱི་བ་བྱིས་ལན་དུ་མའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་སྒྱུ་རིང་བསྐལ་གྱི་སྤྱང་པོ་ཅན་གྱིང་བཞིར་བཀའ་སྟེ་ཉིན་རེ་བཞིན་
 མཆོད་པ་བས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཆོག་གཅིག་མཉན་པའི་པན་
 ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ། ཁྱོད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་
 གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་མ་གཏོགས་པར་ཆོས་གང་ངས་མཛོན་སུམ་དུ་བཤད་པའི་
 ཆོས་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བབྱང་ནས་བྱིས་རྣམ་པར་ཚུད་གསོན་ཏམ།
 བྱིས་བཏང་ངམ། བརྟེན་པར་བྱས་ན། ཀུན་དགའ་པོ་ཁྱོད་དེ་ཅམ་གྱིས་ངས་ཉེས་
 པར་བཅེ་བར་མི་འགྱུར་གྱི། ཀུན་དགའ་པོ། ཡང་འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་
 གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་གི་ཡན་ལག་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཚུད་གསོན་
 ཏམ། བཏང་ངམ། བརྟེན་པར་བྱས་ན། ཀུན་དགའ་པོ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཅམ་དུ་
 ང་ལ་ཉེས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་སེམས་ཀྱང་མགྲུ་བར་མ་
 བྱས་སོ། །ཀུན་དགའ་པོ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
 བབྱང་ནས་བྱིས་ཚུད་གསོན་ཅིང་བཏང་སྟེ་བརྟེན་པར་བྱས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་
 བཀའ་བསྟེན་མ་བྱས། རྒྱ་མར་མ་བྱས། རྟེན་པར་མ་བྱས། བསྟེན་བཀའ་མ་
 བྱས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་།

རྫོང་གཙོན་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་
འབྱོར། རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་རྩ་གང་བར་བྱས་ཏེ་
སྤྱན་པ་བྱིན་པ་བས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་མ་ཆོག་བཞི་
པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་ནས་གཞན་དག་ལ་འང་འཆད་ཅིང་ཡང་
དག་པར་རབ་རྩ་བསྟན་ན། གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཆོས་མང་དུ་
གངས་མེད་དཔག་རྩ་མེད་པ་བསྐྱེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་འདི་ལས་
བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ལན་དུ་མར་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཀོ་ལི་ཀ་ མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དགེ་
སྟོང་ཁ་ཅིག་ལུས་མ་བསྐྱོམས་པ། སེམས་མ་བསྐྱོམས་པ་དག་འབྱུང་སྟེ། དེ་
དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་བསྟན་ཏེ་སྣམ་ནས་དེའི་གཟུགས་བརྟན་
སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཁྲུངས་མ་ནས་བྱུང་བ་
རྣམས་ཡིད་ལ་བཅངས་ཏེ། དེ་ཐོག་ནས་སྤང་སྤང་འཆོལ་དགོས་པ་ནི་དཔེར་
ཙམ་བསྟན་པའོ། །

སྟོན་ཆོག དབྱ་པར་ཆད་གསུམ་རིགས་འབྲུལ་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །དོན་གཉིས་
ཕུན་ཆོགས་སྐྱབ་བྱེད་གཏེར་ཆེན་མཆོག །ས་ལམ་སྟེགས་བྱར་འབྲུལ་གྱིས་
བགྲོད་པ་ལ། །གོམ་གསུམ་པ་བཞིན་དཔའ་རྩལ་འགྲན་རུས་ཤོག །ཅེས་སོ། །

རྒྱལ་ས་སློང་།

སྒྲིང་རྒྱལ་ས་སློང་ཅེས་པ་ཆོས་འབྱུང་དང་རྒྱལ་རབས་སོགས་ནི་གཙོ་
བོ་ལོ་རྒྱལ་ས་འབྲི་ཙོམ་གྱི་ལམ་ནས་རྒྱལ་ས་སློང་བྱེད་པ་དང་། སྟན་སྲུང་དང་
བརྟ་སློང་གི་གཞུང་སོགས་གཙོ་བོ་དཔེར་བརྗོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཙོམ་རིག་གི་
སྒྲིང་ས་རྒྱལ་ས་སློང་བྱེད་པ་དང་། རིག་རྩལ་འབྲན་བཟུར་སོགས་རིགས་པ་རྣེ་
ལོད་ཀྱིས་རྒྱལ་ས་སློང་བྱེད་པ་དང་། ཉམས་སྲོང་གསོག་དགོས་རིགས་རྣམས་
གཙོ་བོ་ཉམས་སྲོང་གི་སྒྲིང་ནས་རྒྱལ་ས་སློང་དགོས་པ་སོགས་རྒྱལ་ས་སློང་བྱེད་
སྒྲིངས་མི་འབྲ་བ་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་། མཆན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་ནི་གཙོ་
བོ་རྩོད་རིགས་དང་གོ་རིག་གི་སྒྲིང་ས་རྒྱལ་ས་སློང་དགོས་ཏེ། མཆན་ཉིད་ཀྱི་
གཞུང་ཆེན་བོ་རྣམས་ནི་གཞུང་བྱ་མཛོན་གྱི་རྣམས་དཔེར་བྱས་ནས་གཞུང་བྱ་
སྒྲིང་བའི་གནས་རྣམས་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་རྟོགས་
པར་ཡང་རིགས་པའི་ལམ་འབབ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་གནད་
ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

བྱེ་བྲག་སློབ་གཉེར་ཁང་འདིའི་རྒྱལ་ས་སློང་བྱེད་ཚུལ་ཡང་གཙོ་བོ་དེ་
དང་མཐུན་པ་ཡིན་པས་མཆན་ཉིད་སློབ་ཆན་གྱི་ལོ་རིམ་དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་རིག་
པའི་འགྲོས་སྒྲིངས་ཏེ་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཆགས་པ་བཟོ་དགོས་པས་རྩོད་
རྒྱལ་ས་ཡང་ཡང་བཞེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སོ་སོ་རང་ངོས་ནས་རིག་རྩལ་
འདོན་རྒྱལ་ས་གོང་རིམ་ནས་བཅད་མཆན་གཏོང་རྒྱ་གཙོ་བོ་མིན། དེའི་ཞོར་
དུ་མཛོན་རྟོགས་རྒྱལ་ས་དང་གལ་ཆེད་ཆོས་སློང་འགའ་ཞིག་སྒྲིང་རྒྱལ་ས་འབྲུལ་

དགོས་ཀྱང་སོ་སོས་ཅི་རུས་ཀྱིས་སྒྲིར་རྒྱལ་ལས་མཉམ་བསྐྱེད་པས་ཀྱི་དུས་
དགག་མེད། དེ་བཞིན་ཡན་ལག་སློབ་ཆུང་ཐོག་ཡིག་གཟུགས་དང་། གྲིས་པ་
དག་ཡིག་ལེགས་བཤད་སྒྲིན་དབང་བཅས་ལ་གྲིས་རྩོམ་གཉི་གའི་ལམ་ནས་
རྒྱལ་སློང་དགོས། དེ་དག་སློབ་ཆུང་ཐོག་མ་ཐོན་ནས་གོང་མར་འཇུག་པར་
ཡང་སོ་སོའི་རུས་པ་བཏོན་ནས་གོང་མར་འགྲོ་གང་ཐུབ་དགོས་པ་ལས། ལོ་རྒྱའི་
དུས་བཀག་གི་རྒྱལ་སློང་དམིགས་བསལ་མེད།

མཆན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ཆུང་ནི། འཛིན་གྲུ་སོ་སོ་གཅིག་གྲུར་དགོས་པས་སོ་
སོའི་ཤེས་ཆ་དེ་ཀྱི་དབང་གི་སོ་སོའི་འཛིན་གྲུ་དེར་མཉམ་བསྐྱེད་མ་ཐུབ་པའམ་དེ་
ལས་ཆེས་མཐོ་བས་མ་རན་པ་བྱུང་ན་འཛིན་གྲུ་དེ་ནས་འཐོན་དགོས་པ་བཅས་
འཛིན་གྲུ་གོང་མ་སོ་སོར་ཡང་དེ་བཞིན་སྒྲི་མཚུངས་ཡིན།

མཆན་ཉིད་ལོ་རིམ་གཉིས་པ་པར་ཕྱིན་མཆོད་བརྗོད་ནས་བཟུང་དབུ་མ་
མ་རྩོགས་པར་ལོ་རིམ་ལོ་རྒྱལ་སློབ་ཆུང་སོ་རེ་བཞེས་དགོས། དེའི་ནང་ལོ་གཅིག་
གི་རྩ་བའི་སློབ་ཆུང་ཁག་ལ་ཆ་བགོས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལོ་རིམ་དང་པོར་གྲིས་རྒྱལ་ས་
ཤོག་ལྟེ་རེ་དང་། གྲི་མ་རྣམས་ལ་གྲིས་རྒྱལ་ས་ཤོག་ལྟེ་གཉིས་རེ་རྩོད་རྒྱལ་ས་
ཐེངས་རེ་ཡོད། སློབ་སྦྱང་ལ་རྩེ་བཙོན་ཡོད་མིན་དོགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་དུས་
ཆོད་རེས་མེད་དུ་རྩོད་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ཡང་ཡང་ལེན་དགོས།

སྒྲིར་རྩོད་རྒྱལ་ས་བཞེས་སྐྱངས་མི་འདྲ་བ་རི་སྐྱོད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་ལོ་
རྒྱལ་ས་དང་ཐོན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆའི་ཨང་སྟེ་བཟོ་དགོས་པ་རྣམས་ནི་ཉ་ཅང་གི་
ཞིབ་ཆགས་པོར་གཏོང་དགོས་པས། གསང་བའི་ལམ་ནས་རྩོད་གཞིའི་གཞུང་
ཆོག་མི་འདྲ་བ་གསུམ་རེ་གྲིས་ཏེ་ཡིག་སྒྲིགས་ནང་དུ་བཅུག་ནས་དམ་སྦྱར་བྱས།

ཚོད་རྒྱགས་པ་གྲལ་འཁོར་སུ་འཁེལ་ལ་སྐར་ཆ་ལྡེ་སྟོན་དུ་རྒྱགས་བཞེས་
པས་བདུན་པ་རིམ་བཞིན་ཡིག་སྐྱོགས་རེ་འདེམས་བསྒྲགས་ཀྱིས། དེའི་ནང་
གི་གཞུང་ཆེག་གསུམ་ག་སྟུན་ཁྱུ་བསྟར་ཏེ་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་རྟགས་གསལ་
གཏོང་དགོས། དུས་ལྡན་ཡང་སྐར་མ་བཅུ་ནས་སུམ་ཅུ་བར་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་
དང་ཆོར་སྐར་མ་བཅོ་ལྔ་རེའི་མཆམས་འཛིན་གཏན་འབེབས་ཡིན།

གྲིས་རྒྱགས་དུས་ལྡན་ཆོད་གསུམ་རེ་ཡིན། སར་ཕྱིན་ཐོན་རྒྱགས་
ཀྱི་གྲིས་ཤོག་ཁག་བཞི་དང་ཚོད་རྒྱགས་གཅིག་ནམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་གྲིས་
རྒྱགས་དང་ཚོད་རྒྱགས་གཅིག་རེ། དབུ་མ་ལ་གྲིས་རྒྱགས་ཁག་གསུམ་རེ་དང་
ཚོད་རྒྱགས་གཅིག་རེ། ནམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་གྲིས་རྒྱགས་གཅིག་དང་ཚོད་
རྒྱགས་རེ་ཡོད།

ཉམས་ཞིབ་བྱེད་སྐྱབས་ཀྱང་གཞུང་རེས་ཡོད་དང་། རིགས་པ་ཆ་ཡོད།
གོ་རྟོགས་ཆེ་ཆུང་། རིགས་པའི་འགྲོས་བཟང་ཞན་བཅས་ནང་གསེས་བཞིའི་ཐོག་
ནས་ནམ་དབྱེ་འབྱེད་དགོས་ཤིང་། མཐོ་རིམ་ཁག་ལ་དེ་བཞི་ག་གལ་ཆེ་ཡང་
དམའ་རིམ་ཆོར་རིགས་པའི་འགྲོས་བཟང་ཞན་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་པའི་
ནམ་འགྱུར་ལ་ཡང་སྤྱན་བྱ་གཟིགས་ཀྱི་རེད།

ཚོད་པའི་རྒྱགས་བཞེས་པ་མ་མཐར་ལྔ་ལས་མི་ཉུང་བ་དང་དེ་ཡང་
མཆེན་ཉིད་ཀྱི་མཁས་དབང་དགོས། དེ་ཐོག་ཚོད་དབང་བ་མཁས་དབང་གཞན་
ཡང་གང་མང་གདན་ཁྱུ་དགོས་པ་ལྟར་ཅི་སྟབ་གདན་འདེན་ཁྱུ་ཡི་ཡོད། གྲིས་
རྒྱགས་བཟོ་མཁན་དང་ཉམས་ཞིབ་མཛད་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་དགོས་ཀྱང་གྲིས་
རྒྱགས་བཞེས་མཁན་ནི་དེ་ཙམ་མཁས་པ་མ་བྱུང་ཡང་འགྲིགས། གསང་བ་དང་

སྤྲིག་འཇུགས་སོགས་ནི་སློབ་གྲ་སྤྱི་མཚུངས་ཡིན།

ལོ་རྒྱུགས་ཁག་ནི་སློབ་གཞུང་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེང་གིས་རྒྱུགས་བཞེས་
ཆོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་གནང་དགོས། ཐོན་རྒྱུགས་ཁག་དང་། ལག་ཁྲིར་
བཅོ་རྒྱ་དང་། གསོལ་རས་སློབ་རྒྱ་བཅས་ནི་རྒྱུགས་བཞེས་ཆོགས་པས་
འགན་བཞེས་ཀྱིས་གྲ་སྤྲིག་འཇུགས་ཆང་དགོས། ང་ཆོ་སློབ་གཉེར་བ་འཛོལ་ཆེ་
མེད་པས་རྒྱུ་དུ་སྤྱུལ་ཕྱག་སྟོན་ཡངས་མི་ཤོར་བ་དམ་ཟབ་བྱས་པར་བརྟེན།
རྒྱུགས་སྟོན་སྐབས་རྩ་བའི་ཆེ་མདོག་དང་རྟོག་ཟེར་སོགས་གང་ཡང་ལྟག་མེད།
དེ་བ་བཅོ་སྐྱེད་དང་དེ་བ་སློབ་ཆུང་ཐོག་ཆ་བཤོས་བྱེད་སྐྱེད་མེགས་པོ་བྱུང་
ཡོད་ན་རྒྱུགས་སྟོན་པར་སྐབས་མེགས་ཉེས་དང་བསྐྱབ་ཆར་མིན། དེ་བ་རྒྱ་
རེས་སོགས་ཀྱི་སྤྲིང་ལྟག་གྲང་ཡོང་གི་མེད།

གང་ལྟར་ཡང་སློབ་སྦྱོང་སྐབས་རང་མོས་དྲུང་སྤྲིང་གིས་བྱས་ཤུགས་
བསྐྱེམས་ཉེ་སྤྱང་དུ་འཇུག་པ་དང་དེའི་ཆེད་དུ་དགོ་སྟོན་གསལ་བཤོས་ཀྱིས་སྤྱུལ་
ཕྱག་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སློབ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་ལམ་ནས་འབྲིང་
དགོས་པ་ལས་བྲིམས་ཀྱིས་བཅན་འབྲིང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ནས་ཡང་མི་རུང་བ་ས་
ཟད། མཐོ་རིམ་སློབ་གྲ་སོགས་ལ་བསྐྱེད་དེ་སློབ་འབྲིང་གི་བར་གསེང་ཐམས་
ཅད་རང་དབང་གང་འདོད་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ནི་ལ་ཆ་གོ་ལོག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཏེ།
ན་གཞོན་པས་ཆེད་ཅེད་འཛོལ་དགའ་ཞིང་རང་འགན་རང་གིས་ལེན་མི་ཤེས་
པས་ན་སྤྱུལ་ཕྱག་མེད་པ་ག་ནས་ཡོང་།

ད་བར་ཡན་ལག་སློབ་ཆུང་གི་ལོ་རྒྱུགས་དང་ཐོན་རྒྱུགས་དམིགས་
བསལ་མེད་པར་བརྟེན་ཅ་བའི་སློབ་ཆུང་གི་བྲིས་རྒྱུགས་ཐོག་བརྒྱུད་གསལ་

གསུམ་དང་། ཚིག་སྒྲིབ་སྟན་འཛེབས། འགྲེལ་བརྗོད་ཞིབ་གསལ། རྒྱབ་རྟེན་
ཀྱི་ལུང་རིགས་གང་རྒྱས་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བ་དཔེར་ན། མ་དག་པ་རེ་
བྱུང་བྱུང་ནའང་ཐོབ་ཆ་ནས་གཅིག་ཆ་དགོས་པ་རྒྱས་བཅད་ཟེན་པ་ལྟར་བྲག་
བཞེས་བསྟར་སྤྲུལ་ཡིན།

འདུལ་མཛོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུགས་དང་ཐོན་རྒྱུགས་ཇི་དགོས་གཞི་ནས་བཀའ་
བསྟར་བྱ་རྒྱ་བསྟན་ཡོད། སློབ་ཚན་ལོག་མ་དང་མི་འབྲ་བར་རིགས་གཅིག་རྗེས་
ཚོལ་དང་སློབ་དཔོན་མཁས་དབང་། དགེ་བ་ཤེས་བླ་སྐོར་སོགས་ནས་རྒྱུགས་
སློང་གང་དགའི་དགོངས་འཆར་བསྟར་ཏེ་རྒྱུགས་སློང་དམིགས་བསལ་ཅན་
ཞིག་བཟོ་དགོས་པར་སྟུམ།

ཐོན་རྒྱུགས་དང་ལག་ཁྱེར་དོ་སློང་།

འདི་གར་སློབ་ཞུགས་ཀྱི་འཛིན་བླ་ཐོག་མའི་གས་ནམས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠
ལོར་ལོ་བདུན་ཀྱི་སློབ་ཚན་ཐོན་རྒྱུགས་འཁེལ་བར་བརྟེན། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ཐོན་
རྒྱུགས་གཏོང་སྟངས་དང་ལག་ཁྱེར་སྐོར་བཀའ་སློབ་དང་བཀའ་བསྟར་རིམ་
པར་ཞུས་ཀྱང་། ད་པན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་སློབ་སྦྱོང་གི་གནས་རིམ་
ཚོགས་སྡེ་སོ་སོ་ལས་གཞུང་འབྲེལ་སྤྱི་ཁྱབ་ཅིག་མེད་པ་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་ཀྱི་ལམ་
སློལ་གསར་བཟོ་བྱ་བར་རེ་ཞིག་སྟབས་མ་འགྲིགས་ཤིང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཐོ་སློབ་
གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་བཅུག་ན་ལག་ཁྱེར་སྤྱི་ཁྱབ་ཀྱི་ཆད་འཕེར་བཟོ་བ་མི་དགའ་
ཡང་། རང་ལུགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཆང་བའི་སློབ་སྦྱོང་སློང་དགའ་བ་སོགས་གང་
ལྟར་ལེ་མ་འགྲིགས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་དག་ཅིག་ལ་བརྟེན། སྤྱི་མེར་དབྱ་

འབྲིད་འོག་རིགས་ལས་སློབ་གྲུའི་རྒྱལ་ས་བཞེས་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཟུར་
འཇུགས་བསྐྱེད་ཡོད། ཚོགས་པ་དེའི་ཚོགས་མི་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་
སྤྱངས་པ་ཆེ་བ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་པར་བརྟེན། རྩ་ས་ཁུལ་བཞུགས་དགེ་བཤེས་
རྣམས་ནས་འདེམས་བསྐྱེད་དང་། ཚོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆེ་བཅས་དགོས་
རྒྱ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བ་བཞིན་ཐོན་རྒྱལ་ས་གཏོང་ཕྱོགས་དང་ལག་ཁྲིར་བཙོ་
སྤྱངས་སྐོར་ལྟན་ཚོགས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་ཏེ་བཀའ་བསྟུར་གནང་བའི་སྤྱིང་པོར་
སྤྱི་ཁྱབ་ཀྱི་མིང་ཆེན་གཟེ་བཟིན་ལྟན་པའི་ལག་ཁྲིར་ཞིག་བཙོ་ན་མི་དཀའ་ཡང་།
ཐུགས་འཕེར་མེན་དང་གཞན་གྱིས་ཙུ་འབྲི་བའི་གཞི་ལྟ་བུར་མངོན་པར་བརྟེན།
སློབ་སྦྱང་དངོས་ཡོད་དང་འབྲེལ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་བཙོས་ན་ཐུགས་
གཏན་ཆེ་བར་དགོངས་མཐུན་བྱང་སྟེ་ལོ་བདུན་པའི་ལག་ཁྲིར་ལ་པར་བྱིན་
རབ་འབྲུམས་པའི་ལག་ཁྲིར་དང་། དེ་རྗེས་དབུ་མ་ལོ་གསུམ་པའི་ལག་ཁྲིར་ལ་
དབུ་མ་རབ་འབྲུམས་པའི་ལག་ཁྲིར་ཞེས་གཏན་འབེབས་གྱིས་རིམ་བཞིན་སྤེ་
དང་། ཨེམ་ཨེའི་ལག་ཁྲིར་དང་ཆད་མཉམ་བཙོས་ཏེ་ད་པན་ལག་ཁྲིར་སྤེ་ཁག་ལྔ་
ཙམ་ཐུལ་ཟིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་གཟེངས་བསྟོད་ཀྱང་ཐོབ་ཀྱི་
ཡོད་ལ། བསྟོད་འདོགས་ཀྱི་སྒྲེང་ཕྱོགས་ཀྱང་གང་ཡང་བྱུང་མེད།

ད་དུང་ཆད་འཕེར་ཆེ་བུ་གཏོང་ཆེད་འདི་ལོར་དགེ་སློབ་ནང་མོལ་གྱིས་
བྱིན་ཆད་གཞི་རིམ་འཛིན་གྲ་བརྒྱུད་པ་ཐོན་པ་རྣམས་སྤར་བཞིན་སོར་གནས་
དང་། དེ་ལྟར་མ་ཐོན་པ་རྣམས་དབུ་པར་ཐོན་པའི་རྒྱལ་ས་འཕྲོད་ལག་ཁྲིར་ཙམ་
ལས་རམ་འབྲུམས་པའི་ལག་ཁྲིར་མི་དགོས་པ་དང་། མངོན་པ་མཛོད་དང་
བྱམས་ཆོས་བྱི་མ་མདོ་སྤེ་བྱིན་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་རྣམས་ཐོན་རྗེས་གཞུང་ཆེན་

རམ་འབྲམས་པའི་ལག་ཁྱེར་འབྲུལ་རྒྱའི་འཆར་གཞི་དང་། དེ་རྗེས་བཀའ་རབ་
 འབྲམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆན་གནས་བཞེས་འདོད་ཡོད་པ་ནམས།
 ཆོས་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆད་འཕེར་ཞིག་
 བཅོ་དགོས་པས་དེའི་དོན་དུ་ཆོས་འདུལ་བའི་གཞུང་ཆེན་སློབ་སྦྱང་མ་མཐར་ལོ་
 གཉིས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་བྱུང་རྗེས་གདན་ས་སྤྱི་མཆོངས་ལྟར་དགེ་བཤེས་
 གྲ་སྐོར་ཞུ་རྒྱུ་ཆད་མ་འདྲ་མཉམ་བྱས་ན་འཕུས་མིན་སྐོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོར་འཆར་སྟན་སྤུལ་བས་དེ་དོན་ལྟར་ཆོག་མཆན་བཀའ་བྲིན་ཆེ་
 བ་ལྟར་སློབ་སྦྱིབ་ཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་སློབ་གཉེར་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ལ་གཞིགས་
 བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་ཆན་ཆ་བགོས་བྱེད་སྤངས་དང་ལག་འབྱེར་བཅོ་སྤངས་
 བཀའ་བསྐུར་ཞིབ་ཤེས་སུ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། གང་ལྟར་ལག་ཁྱེར་ཞེས་བ་འདིས་ཐ་
 ཆོག་གཉིས་སྤྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས། ཁོ་ལོས་ཕྱི་ལ་བལྟས་
 ཏེ་སློབ་སྦྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཐོན་ཡོད་པས་བྱེད་ཆོ་ངེས་པར་ཡིད་ཆེས་གནང་དགོས་
 ཞེས་ཐ་ཆོག་བསྐྱབས་པ་དང་། ཁ་ནང་ལ་སློག་སྟེང་བདག་གཅེས་བྱེད་མཁན་
 ཆོས་མིང་དོན་མི་མཆོངས་པ་སོགས་ངའི་རྒྱུ་འབྲེན་བྱས་ན་ང་གི་བ་རེད་ཅེས་ཐ་
 ཆོག་སྤྱད་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལག་ཁྱེར་དང་སློབ་སྦྱང་གཉིས་མཉམ་བསྦྱོད་དགོས་
 པ་ནི་རྒྱུ་བ་གཡས་གཡོན་ལྟ་བུ་རེད། ལག་ཁྱེར་རོ་མ་ནི་ཟུར་གསལ་ལྟར་
 ཡིན་པས་དགོངས་འཇགས་འཆལ། །

༡༡། །དགྲ་གསུམ་ངན་དགྲ་མྱངས་པའི་བོད་ཀྱི་རྩལ་
ཐིགས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སྒྲེང་བརྗོད།

༡༣༡། །དགུ་གསུམ་ངན་དགུ་ལྷུངས་པའི་བོད་རིགས་ཀྱི་རྩལ་ཐེགས་ཞེས་
པའི་དེབ་ཚུང་འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ནས་ ༡༩༥༩ བར་འཛམ་གླིང་ནང་ལྷན་
མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་བོད་དབར་ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་ཚད་མེས་
འཆིག་མེར་གཏུགས་བྱས་པའི་དོན་གནད་རྣམས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན།
ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱལ་ཁབ་འཕྲོག་ལེན་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༩
ལོར་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གཉིས་ཚད་སྒྱུབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་སོན་ཏེ། བོད་རིགས་
རྣམས་ལ་ཁྲག་གི་རྒྱ་མཆོའི་ནང་ལྷུངས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
ལོ་ནས་རང་ཅག་གི་མི་རིགས་ལ་རྒྱལ་ཁ་གསར་དུ་ཚུགས་པའི་གནས་ཚུལ་
རྣམས་གཙོ་བོར་བཀོད་ཡོད་པས། བོད་རིགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་བརྗོད་
ཐབས་མེད་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན།

འོན་ཀྱང་ད་བར་རང་ཅག་གཞུང་འབངས་གཉིས་ཐད་ནས་དོན་གནད་དེ་
དག་འབྲི་ཚེས་ལྷ་ཞོག་སྒྲེང་མོལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བརྟེན། ཐུན་གཅིག་བྱས་མ་
འོངས་པའི་མི་རིགས་ལ་སྟོན་རྒྱ་དང་འཕྱར་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན་སྙམ་སྟེ་ངལ་བ་ཁུར་
དུ་གྲངས་པ་ཡིན། འདིའི་ནང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ རྗེས་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ བར་བོད་
ནང་གི་གནས་ཚུལ་རྣམས་གཞིས་ལུས་སྟུན་ཆེ་ཡོངས་ཀྱི་དངོས་མཐོང་དངོས་
མྱོང་ལྟར་འདིར་ཐེབས་འགའ་ཞིག་དང་གོ་བསྐྱར་ཞུས་ནས་བྲིས་པ་ཡིན་ན།
དུས་ཆེགས་དང་མིང་ཆེག་སོགས་ནོར་སྲིད་ནའང་ཅ་བའི་དོན་གནད་དེ་དག་

མངོན་སྲུང་ར་སྟོད་འཕེར་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་དག་བོད་མི་རིགས་ཤིག་
ཡིན་ཕྱིན་ཆད་སྟོང་དབུས་སུ་འཛོག་དགོས་པ་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་རང་ཅག་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་གཞིག་པས་རྒྱལ་ཁབ་
རང་བཙན་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་རང་ཅག་རྩམ་ཐན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོག་
སྟོང་ལ་ཐུག་པར་བརྟེན་འདིའི་སྟོར་ཡང་འགྲེལ་བརྗོད་མང་ཙམ་ཞུས་ཡོད་པས།
གཅིག་བྱས་ན་སྤལ་བ་ས་ལོག་ཏུ་མནན་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་སྟེ་ཀྱང་། བདེན་དོན་
ལ་རྒྱབ་སྟོར་བྱས་པའི་ལྟག་བསམ་ཀྱི་འབྲས་བུར་བརྟེན་སྟོ་འགྲོད་དང་ཞེད་
སྤང་གང་ཡང་མེད།

གང་ལྟར་རང་ཅག་མི་རབས་ཀྱི་སྤྱི་བ་ལ་ལེགས་སྦྱོས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་
བར་སྟམ་པ་དང་བཅས། འབྲས་བུ་ཁང་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྱི་ལོ་
༡༩༩༠ ནས་ལས་གསེང་ཐམས་ཅད་དུ་ངལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་བསྐྱབས་ཏེ་སྤྱི་
ལོ་ ༡༩༩༣ ནང་ཐིན་གྱིས་ལེགས་བྱུང་ཐིན་ནའང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་འགྱུར་བ་ཆ་
ཆང་ཞིག་བཏང་ན་སྟམ་སྟེ་ད་བར་བསྐྱགས་ཀྱང་ངན་བྱས་ཆེ་དུ་ཕྱིན་པར་བརྟེན།
ད་ལམ་པར་ཅ་གྱིས་ཏེ་དེབ་གངས་ལྗེ་བརྒྱ་ཐམ་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ སྤྱི་ཟླ་ ༩ པའི་
ནང་དཔར་སྐྱོན་ཞུས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། འདི་སྤྱིར་བར་འདེབས་དགོས་ཆེ་
སྟེན་ཞོག་བདག་ལོ་ལ་དབང་ཆ་ཕུལ་ཡོད།

མཆོད་བརྗོད།

༡༣། །བླ་སྲོང་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྤྲིག་ལས་དྲུག་མཆོ་ལས་བླ་སྲོང་
 སྤྲིག་ལྟའི་གཟུགས། །འཛིགས་རུང་ཆུ་སྤོང་གིས་ཉག་བཅིར་ཀྱང་། །མི་
 ཐུབ་ཞི་འཇུག་ཉམས་ཀྱིས་ནམ་གཞོན་པ། །ངོ་མཆར་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོར་
 སྤྲོད་ནས་བཏུང། །ལས་བཞིས་བཏུལ་བའི་སྐལ་བཟང་དྲུག་སྦྲེས་ཆོགས། །ཆོས་
 བཅུའི་ལས་སུ་རུང་བས་འཕྱར་ལྡིང་གིས། །སྤྲེ་བཞི་འདོད་དགུར་སྦྱོད་ལ་སྦྱར་
 མཛད་པ། །གངས་ཅན་ཞོར་འཛིན་བདག་པོ་ནམས་ཀྱིས་སྦྱོངས། །དེ་མཐུས་དག་
 བཅུའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆུ་གཏོར་འབྲིལ། །ལྷགས་བྱུང་རྒྱལ་གྱིས་དོན་ཆེན་ཀྱན་ནས་
 སྤྱད། །ལེགས་སྦྱོད་གཡས་སུ་འབྲིལ་བའི་ཆོགས་གང་བའི། །སྦྱོངས་འདི་ནོར་
 འཛིན་རྒྱན་དུ་ཀྱན་ཀྱིས་བཀྱར། །དེ་ལ་མི་བཟོད་སྒྲ་སྒྲོན་ཀྱའི་བྱས། །ཟས་སུ་
 རིངས་ཀྱང་སྦྱེ་བ་ལྟ་བུ་འདི་གཤིས། །སྦྱོ་བར་མི་འཇུ་བྱག་གཟེར་ཆེ་ལ་སྦྱོས། །སྦྲར་
 ཡང་སྦྱགས་ན་བདེ་ཡི་གཞན་དུ་ཅི། །མཐོ་རིས་ས་ལ་རྒྱ་བའི་ས་དབང་དག །ནམ་
 གཞོན་ས་བདག་མེས་དཔོན་ནམ་གསུམ་གྱི། །སྦྱོལ་བཟང་འཛིན་པའི་རབས་
 དེ་གསལ་སྦྱོན་ན། །པ་རོལ་སྤྲོང་ཅ་གས་ཀྱང་ཅི་བྱར་ཡོད། །སྤིང་རྩས་སྤིང་
 རན་སྦྱོང་བའི་སྤིང་བཟང་དཔྱིད། །བདེན་པས་བདེན་རྒྱན་འབྲེད་པའི་བདེན་པའི་
 སྦྱོན། །བླ་པོས་བླ་པོའི་ལམ་ནས་གཞན་བླ་པྱིར། །ལེགས་བཏེགས་ལེགས་
 པར་གཟེགས་དང་ལེགས་སྦྲེས་ཡོད། །བཟའ་བཏུང་རུ་ཅན་ཆོགས་ལ་ཕྱག་
 པས་ཆོག །དེ་ཐོག་ཤེས་རིག་ཕྱག་པ་མི་ཆོགས་སུ། །མིག་བཞིན་བསྟེན་ཏེ་
 ལུས་བཞིན་འཆོ་དགོས་པས། །འདི་ཡང་དེ་ཆ་མཐུན་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ། །

ཕྱོད་མེད་།

དེས་ན་མི་རབས་ལྔ་མའི་རྒྱས་མི་རབས་ཀྱི་མ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ཤེས་
 དགོས་པ་ནི་མིག་ཡོད་པས་མཐུན་གྱི་ལམ་མཐོང་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་གཞིགས་པས་དགག་སྐྱབ་གནང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་དོན་
 བསྐྱབ་དགོས་པ་ནི་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིན་པས། རང་ཅག་
 བོད་རིགས་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ལམ་སྟོགས་འདིའི་ཐོག་ནས་མཐུན་དུ་མཆོངས་སྐྱབ་པ་
 ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་དགོས།

ཕྱོག་ཕྱོགས་ནས་བསམ་ན་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུན་རིང་ཕྱགས་པས་རང་གི་
མི་རབས་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་ཕྱོག་ནས་གཤིས་སྟོང་སྒྲིམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་
པའི་ལམ་ཕྱགས་མཐའ་དག་དུག་ལྟར་ཅ་གཏོར་བཏང་བ་དང་། མི་ཐོག་གཅིག་
གི་སྲིད་རྒྱས་འཛིན་སྟངས་འོག་བཅོན་བཅུག་བྱས་པའི་ཉིང་འབྲས་ད་ཆ་སེང་གེ་
ཁོང་རུལ་ལྟ་བུར་ཆགས་པ་དེའང་མི་མ་སྐྱེད་དཔེ་ཡང་དག་དུ་བསྐྱར་ནས་རང་གི་
ལམ་ཕྱོགས་ལ་ཕྱགས་རྒྱུན་རྒྱབས་ཆེ་ཞིག་ཐེབས་དགོས།

དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ལམ་དུ་མཁོ་བ་རི་སྟེན་ཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མེས་
འཆིག་མེར་གཏུགས་ཀྱིས་བཟང་ལ་གང་དང་གང་གཅོད་དགོས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་
ནག་གྲུང་བཟོ་རིང་ལུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ལུགས་ཡོད་པས་བྲག་ལ་སྤར་
བ་གདབ་དགོས་ཟེར་བ་མིན། མཆེ་བ་ཡོད་པས་གསོན་སོ་ལ་རྩེན་བཟའ་དགོས་
ཟེར་བའང་མིན། དཔུང་ཡོད་པས་སྤར་བ་མགོ་རྩིང་སྟོན་དགོས་ཟེར་བའང་མིན།

འོན་ཅི་ཞེན། རང་རང་གི་བདེན་དོན་ལ་རང་རང་གིས་བདག་པོ་བརྒྱག་དགོས་
པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གྲང་བཅ་རིང་ལུགས་པའི་བྱང་བ་བཟོད་ན་བོད་ཀྱི་བདེན་
དོན་ལུགས་ཀྱིས་གསལ་བ་ནི་སྤྲིན་མེད་ན་ཉི་མ་རང་གསལ་རེད། དེར་བརྟེན་
འདིར་ཡང་ལམ་སྟོགས་དེ་ཅ་བར་བཟུང་ནས་འཆད་པ་ལ་བརྩུ་ལས།

འཛམ་གླིང་བྱང་ཤར་དུ་དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་དར་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། འཛམ་གླིང་བྱང་བརྒྱད་ནས་དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་རི་ལྟར་
དར་བའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཟོད་ན། དམར་པོའི་ལྟ་བ་ནི་སྤྲིན་ཡོ་རོབ་ཁྲལ་དུ་དར་
བ་ཡིན་ཡང་དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་འཛུགས་སྐྱོན་བྱ་རྒྱུའི་ལམ་སྟོངས་མ་བྱུང་
བའི་མཐར་ཁྱ་རུ་སྤྲིན་ནང་ལམ་སྟོངས་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

དེའི་ཚུལ་ནི་སྤྲིན་ཁྱ་རུ་སྤྲིན་གྲོང་ཁྲིམ་ཉིང་པ་ཁག་དང་། འབྲེམས་
སྟོན་ཁང་སྟོན་གྲགས་ཙན་ཁག་དང་། དེ་དག་གི་འབྲེལ་བཟོད་བྱེད་སྐྱེད་ས་ལ་
དཔག་སྟེ་བསམ་གཞིགས་བྱས་པ་ཡིན་ན། དུས་རབས་རྒྱུ་པའི་སྐབས་སུ་འང་
ཁྱ་རུ་སྤྲིན་དཔུང་སྟོབས་དང་། དཔལ་འབྱོར། མི་མང་གི་སྤྲིན་སྟོབས་དང་རིག་
ཅལ་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་གཞན་མགོ་གཞོན་ངེས་ཤིག་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་
པོ་ཇ་ར་ཞེས་པ་དེའང་སྟོབས་ལུགས་དང་དབང་ཐང་འཛམ་གླིང་ནང་ཡང་
ཅེར་སོན་པའི་གས་སུ་སྟེབས་ཀྱང་། ད་དུང་སྟོབས་ལུགས་སྟེལ་རྒྱར་རེམས་
ཏེ་ཁྱ་དཔོན་ཁ་སྤྲིལ་གྱིས་མི་མང་ལ་མི་ཐེག་པའི་བཅན་བསྐྱལ་ཐལ་ཆེ་བས་
མི་མང་བྱིངས་རྣམས་ཡིད་ཐང་ཆད་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པའི་སྐབས་དེར། ལེ་ཉིན་
གྱིས་གོ་སྐབས་བཟུང་སྟེ་དམར་པོའི་ལྟ་བ་དང་ལམ་ལུགས་ཁྲབ་སྟེལ་ལུགས་

རུ་སོག་གཉམ་སུ་གསར་བཟེད་བྱལ་འབྲས་གཞི་བཟིན་ལྡན་པ་དེ་དག་
ཤ་རུས་ཀྱི་ཞིང་ཁའི་ནང་ཁྲག་གིས་ཆག་ཆག་བཏབ་ནས་བསྐྱེད་པར་གདོན་མི་
བ་ཡང་། འཆར་གཞི་དང་ལས་དོན་མཉམ་བསྐྱོད་སྤུངས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མི་མང་
བྱིངས་ལ་ལྟོས་པའི་དམར་པོའི་དམིགས་ལུལ་མཐའ་དག་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་བྱུང་ཡོད།
འོན་ཀྱང་སྤྱི་དུག་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་ལས་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་གའི་ཐོག་ནས་མི་མང་གི་
འདོད་པ་དང་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སློང་མ་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རིམ་བར་བྱིང་གཤིག་
དང་སྤྱི་དུག་གི་རྐྱེད་པ་འགྲུལ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

ཁྱེན་གཤུ་དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་དར་ཚུལ།

གཉིས་པ། ཁྱེན་གཤུ་འད་གསར་བརྗེའི་ལམ་ཟེང་གི་རྒྱུན་པས་འགོ་
འཁྲིད་ནང་ཁུལ་དབང་ཆ་འཕྲོག་རེས་ཀྱི་འཁྲུག་ཚོད་ཡུན་རིང་བདོ་བའི་མོད་
ལ། ཅང་ཀེ་ཤིས་དབང་འཛིན་བྱས་པའི་རིང་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་
སོགས་ལ་བརྟེན་པས་དམག་སྤེད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཁོ་ནར་བེལ་ཏེ་མི་མང་རྣམས་
ལ་དཀའ་ངལ་ཆེད་བཟོ་བྱས་པ་དང་།

སྤྱི་རབས་ཀྱི་འཕྲོར་ལྡན་པ་དང་དཔོན་རིགས་ཁག་དབང་ལྷགས་ཆེ་
ཞིང་དབུས་དམངས་ལ་བསྐྱུན་གཅོར་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སྤྱོད་ཡོད་ཐོག་
དམག་ཆེན་གཉིས་པ་ཁུན་ཐག་ཆོད་རྗེས་འགོ་འཁྲིད་ནང་ཁུལ་དུ་མ་མགོ་བྱས་ཏེ་
བྲག་དབུང་སྟོར་བཞིག་གིས་ཁ་ཐོར་བཏང་བ་སོགས་ཀྱི་འཕྲལ་རྒྱུན་ལས་མའོ་
ཅེ་རྒྱུད་གི་ལས་འགུལ་ལམ་གྲོངས་མེ་ལྟར་འབར་ཞིང་།

དེ་མཚུངས་ཁྱེན་གཤུ་མའོ་ཡི་སོ་རྩལ་པ་མང་རྒྱུན་མི་མང་ནང་ཁུལ་
ནས་བྱེན་ལོག་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་སྤེལ་ལངས་ཆེ་བས། ཅང་ཀེ་ཤིའི་གཞུང་དེ་
ནང་ཁུལ་ནས་མགོ་རྟིང་སློག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཁྱེན་གཤུ་དམར་པོའི་གཞུང་
བཙུགས་པ་རེད།

ཁྱེན་གཤུ་ལ་དམར་ལུགས་ལམ་གྲོངས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཆན་གསུམ།

དེ་ལྟར་ལམ་གྲོངས་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཆན་ཡང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་མའོ་
རང་ངོས་ནས་སློ་བྲོས་ཀྱི་དཀྲལ་ཆེ་བས་ཤོད་སྤངས་དང་། རྣམ་འགྲུར། འཆར་

གཞི་བཀོད་སྤྲིག་གང་ཅིར་ཉ་ཅང་མཁས་པ་ཡོད་པ་དང་།

གཉིས་པ་མུ་རུ་སུའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་ཡོད་ཅིང་། རུ་སུ་དག་ཤུགས་
དང་རྒྱ་སྐྱེད་ལ་དགའ་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྐབས་འཁེལ་བ་རེད།

གསུམ་པ་རྒྱ་ནག་མི་མང་ནམས་གོང་ཞུས་ལྟར་དཀའ་དུབ་ཉ་ཅང་ཆེ་
བས་གསར་བརྗེའི་ལམ་ལུགས་ལ་ཨ་གསར་དབྱར་སྤྱོད་འཕྱར་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་
པ་དེ་གསུམ་རེད།

དེའི་རྒྱུ་རྒྱས་ལམ་སྟོངས་དབྱར་སྤྱོད་དོལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་དག་
ཤུགས་ཀྱི་འབྲུག་སྤྱོད་བསྐྱགས་པར་བརྟེན། འཛམ་གླིང་སྟོ་རུབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་པལ་
ཆེ་བས་ཞེད་སྤང་གི་དཔུགས་རིང་གཏོང་དགོས་པ་ཆགས། མའོས་ཀྱང་དེ་ལྟ་
བུའི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ལོན་པར་བརྟེན་སྤྱར་བས་ཀྱང་རྒྱལ་དང་དག་ཤུགས་ཆེ་
རུ་ཕྱིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་འཛམ་གླིང་རིལ་པོ་བྱུར་མིད་གཏོང་རྒྱུའི་ཇམ་སེམས་ཀྱིས།
གོམ་པ་དང་པོ་བོད་དུ་སྟོས་ན་གང་ཅིའི་ཐད་དགོ་མཆན་ཆེ་བར་བསམས་ཏེ་བོད་
ལྷ་ཡུལ་དུ་འབྲེལ་ག་ནམ་མཁའ་བསྐྱིབ་རུས་ཤིག་བརྒྱངས་པ་རེད།

དགོས་པའི་ལྷ་ཁང་སྟོང་པར་བཞག །མི་དགོས་བྲག་ལ་སྐྱུ་དཀར་
གསོལ། །ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་བོད་དུ་དབྱང་འཇུག་གིས་ཟ་སེམས་ཁོ་ནར་བེལ་བ་
ལས། ཁོ་པའི་མི་མང་ཐོག་དམར་པོའི་སྤྲིག་འཇུགས་དང་། བདེ་འཇགས་མཐུན་
རྒྱུ་མཁོ་སྐྱབ་སོགས་ནང་ཁུལ་ཆགས་ཚུད་བཟོ་རྒྱ་བོར་ཏེ། མཐུན་རྒྱུ་ཡོད་
དགུ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱིས་དབྱང་སྤྱིལ་ཁོ་ནར་བེད་སྟོད་བྱས་པ་རེད།

བོད་དུ་རི་སྐུལ་མཆོ་སྦྱོམ་གྱིས་དབང་སྦྱར་བྱེད་ཚུལ།

གསུམ་པ། རི་སྐུལ་མཆོ་སྦྱོམ་གྱིས་དབང་སྦྱར་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྒྱ་ནག་
ཏུ་མའོའི་སྲིད་གཞུང་བཅུགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་བཞི་ནས་
དམག་དབུང་བྱུགས་ཆེར་བཏང་སྟེ་ཆབ་མདོར་དབུང་འབྲུག་དུས་གཅིག་ཏུ་
བྱས་པས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོའི་བོད་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ ཉིན་བྱ་ཆང་དུ་ཁ་སྐྱོབས་པ་
ལྟར་བཅན་འཕྲོག་བྱས་པ་རེད། སྤྱིར་ན་རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་གྱི་དམག་འཐབ་
ལ་ལོ་དང་ཟླ་བ་མང་པོ་འགོར་ཞིང་། བྱད་པར་མདོ་སྟོད་སྤྲད་ཀྱི་ལུང་ཆན་ཆེ་
ཁག་གཅིག་བཅན་བཟུང་བྱ་བར་ཡང་ལུང་ཆན་སོ་སོའི་ཡུལ་དམག་གིས་ལོ་
དང་ཟླ་བ་མང་པོར་གཏོང་བཀག་དང་། རྒྱ་ནག་ལ་དཀའ་ངལ་དང་བསད་
མས་བྱུགས་ཆེ་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་གཞུང་དམག་གིས་དེ་ལྟར་མ་སྟུབ་པར་
ཆབ་མདོ་སྟོད་དུ་ཞོར་བ་དེ་ནི་ཉ་ཅང་ངོ་གཞོང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། དེ་
ཡང་བོད་དུ་རྒྱ་དམར་གྱི་སོ་བ་མང་བ་དང་། བོད་ནང་ཁུལ་ན་དཔོན་མགོ་མང་
བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟུགས་བྱུང་མེད།

བོད་རྒྱལ་གཏུ་ཞོར་བའི་རྒྱ་མཆན་བཞི།

དེ་ལྟར་ཞོར་བའི་རྒྱ་མཆན་བཞི་ཡོད་པས་དང་པོ། སྐབས་དེར་མདོ་
སྤྱི་གསར་ཉིང་བརྩེ་བའི་སྐབས་འཁེལ་བས་མདོ་སྤྱི་ཉིང་པ་ལྟ་སྟེ་བ་ཡང་རང་
འོག་མི་མང་འཚུན་སྟུབ་ཅན་ལས་ས་མཆོམས་སྤངས་སྦྱོབ་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་དོ་
འཁུར་མ་བྱས་པར་བརྟེན། ས་མཆོམས་ནས་ཉིན་ཁ་མཐོང་དུས་རང་ལ་མིང་ངན་

མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཅིས་སྤྱོད་བྱས་ནས་ཕྱིར་ལོག་བྱ་རྒྱུ་ཁོ་ནར་བེལ་བ་དང་།
མདོ་སྤྱི་གསར་བ་ར་ཐོད་དག་དབང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས་ལེན་སྟབ་ཅམ་བྱུང་
ཡང་དམག་སྤྱིད་ག་སྤྱིག་གང་ཡང་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཞིང་། དམག་མི་རྣམས་ནི་སྤྱིད་
སྟོབས་ལྡེང་ངེས་ཡོད་ཀྱང་དམག་མཁོའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་མ་ལྡེང་བ་དང་། འགོ་ནས་
བཀོད་སྤྱིག་ཆགས་ཚུད་མ་སྟབ་བ་དེ་རེད།

གཉིས་པ་དང་སང་ར་ཆོར་སློ་འགྲོད་ཡོད་བཞིན་པ་ལྟར་ཡ་རྒྱལ་དབང་
སྤྱི་གོང་མས་བོད་འདི་བཞིན་དེར་དུས་ཀྱི་ལམ་བཟང་ཐོག་བཀོད་འཁྲིད་རྒྱ་ཆེར་
མཛོད་པར་གམ་བཅར་ཉུང་ཤས་ཤིག་ནས་དང་ལེན་མཛོད་ཀྱང་། མང་ཆེ་བ་
ཉིང་ཞེན་ཀྱིས་མིག་བསྐྱེད་ཏེ་རང་པོར་མ་གཏོགས་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྱུང་
འགྲོས་མ་མཐོང་བས་དཔའ་ལྷུས་སྟེ། སྤྱི་གོང་མའི་མཛོད་ཆེན་དེ་དག་རྩལ་དུ་
བཅུག་པར་མ་ཟད། དམག་སྤྱིད་དང་ཕྱི་སྤྱིད་ཀྱི་ལས་དོན་གང་སར་སྤྱང་མེད་
དུ་བཞག་པ་རེད།

གསུམ་པ་རྒྱལ་ཆབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱི་གོང་མའི་མཛོད་བྱས་
མཚུག་སྤྱོད་གནང་རྒྱ་ལྟ་ཞོག་ཕྱི་སྤྱིད་དང་དམག་སྤྱིད། རང་སྤྱིད་གང་ཅིར་
བདག་གཅེས་མ་སྟབ་པར་ཐ་གུ་སྟེ་ཤོར་ལྟར་སོང་བ་དང་། བྱད་པར་སྟག་
བྲག་སྤྱིད་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྤྱི་ན་བགྲེས་པས་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཁོ་ནར་
གཞོལ་བ་ལས་ཆབ་སྤྱིད་ལ་སྟགས་སྤྱང་མ་མཛོད་པའི་ཁར། གམ་བཅར་རྣམ་
པས་རང་དོན་ཁོག་བཅུག་གིས་འབྲུག་རྒྱུན་ཆེད་བཟོ་དང་གཟུ་ལུམ་ཆེ་བས།
སྟག་བསམ་སྤྱིད་སྟོབས་ཆེ་བའི་གཞུང་ཞབས་རྣམས་གཞུང་དོན་ལ་བག་ཐོན་
བྱེད་དགོས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་པས་གཞུང་དོན་ཀྱི་རུས་ཤུགས་ཆག་པའི་སྐབས་

འཁེལ་བ་དེ་རེད།

བཞི་པ་རྒྱ་ནག་མི་འཛོར་འཇམ་སྒྲིང་ནང་ཆེ་མོས་ཡིན་པར་མ་ཟད།
དམར་པོའི་གཞུང་དེ་དམག་འཛོར་ཏེ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། དེར་དུས་ཀྱི་སྲིད་དོན་དང་།
དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན། དེར་དུས་ཀྱི་དམག་མཁོ་གང་སར་མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་
ཁབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིགས་སྒྲུང་སྒྲེ་དགོས་པའི་སྟོབས་ལྷགས་ཅན་དེས། ཐོད་
ཆོས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱུགས་ཁོ་ནར་གནས་པའི་ཉམས་ཚུང་དེའི་ཐོག་ལུ་
གུའི་ཁྱོད་དུ་སྒྲུང་གི་རྒྱགས་པ་ལྟར་དག་ལྷགས་ཆེ་བས་ལུག་དང་གཟིག་ཐུག་
པ་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་དེ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་དམར་གྱིས་གཡུལ་སྤྱད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆབ་མདོ་ཤོར་བ་
དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ངོ་གནོང་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཕྱོགས་
གཞན་ནས་བསམ་ན་སྤྱི་ཕྱི་མ་གཏོགས་ཤོར་རྒྱ་ཉག་ཅིག་ལ་བརྟེན། མི་བསད་
ཁྲག་སྒྲུང་ཡུན་རིང་མི་དགོས་པའི་དགོ་མཆན་ཡང་བྱུང་ཡོད། ཆབ་མདོ་བཅན་
འཕྲོག་ཟེན་ནས་དེ་རྗེས་མདོ་སྟོང་སྤྱད་ཁུལ་དུ་ཁ་འཇམ་ཞི་དག་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་
ཕྱོགས་གང་ས་ནས་བཅན་འཇུལ་བྱས་ཀྱང་། དེ་ཁུལ་མི་མང་རྣམས་ནས་དབྱང་
སྒྲིལ་གྱིས་ངོ་ཚྏལ་བྱེད་པ་ལས་རྒྱབ་སྒྲོར་བྱེད་མཁན་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བར་
བརྟེན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་རྗེས་ལའང་ཆ་ཆང་ཟ་ཐུབ་མེད།

ཡགོང་ས་མཆོག་གསུང་བྲིས་མངའ་གསོལ་བ།

ཁྱད་པར་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ཡང་ངོ་ཚྏལ་ལྷགས་ཆེར་ལངས་པ་རེད།
ཐོད་ཀྱི་འཇམ་དམག་རྣམས་གོ་མཆོན་དང་དམག་མཁོ་མེད་པས་ལན་པ་ལས།

སེམས་ཤུགས་དང་སྒྲིང་སྒྲོབས་འཛམ་གླིང་ནང་ཨང་དང་པོའི་གསུམ་སྒྲེབས་
ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་བོད་རྒྱལ་རབས་ནང་དུ་བྱུང་མ་སྔོང་པའི་གནས་ཚུལ་བཟོད་
སྒྲུགས་མེད་པ་བྱུང་དུས། གཞི་ནས་བོད་གཞུང་རྩ་བའི་གྲོ་ཆོག་གསུམ་འདུ་འཛོགས་
ཏེ་གནས་དགའ་ཆོས་སྐྱོང་གཉིས་ལ་ཁུ་སྤྱོད་གིས་ཁྱེད་བཅུས་པར། དགའ་
གཤོང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་ལྷ་རྒྱལ་མཆོག་འདིའི་སྤྱན་རླུང་ཕྱག་འཛུལ་བུས་
བཅུགས་ཀྱིས་བོད་ཡོངས་བསྐྱོད་སྤྱོད་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་སྤྱོད་འགན་བཞེས་
པའི་དུས་སྤྱོད་བཟོད་པས་དེ་དོན་སྤྱོད་འདུག་ཡོང་བར་གསོལ་བཏབ་དག་
པོ་ཁྱས་འདུག

འདིའི་སྐྱོང་གནས་ཚུང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོར་ཁྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་
ནས་སྤྱོད་ཐོག་ཀྱང་བདག་སྤྱོད་མ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་དོན་ཆོགས་
འདུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གསོལ་བ་ཕྱར་ཚུགས་སུ་བཏབ། སྤྱོད་ཕྱག་རིན་
པོ་ཆེ་ཡང་ཁྱི་རྒྱ་རུས་བྱུངས་ཀྱིས་ཁུངས་མ་འཁྱོལ་བར་མཐོང་ནས་དེ་འཕྲུལ་
དགོངས་ཁྱེད་གནང་འདུག གནས་ཚུང་ཆོས་སྐྱོང་གི་བཀའ་ཕྱང་ལ་དབྱུང་ཞིབ་
སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་ལྷ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱུལ་དགོས་པར་
གསུངས་ཐོག་འདུག་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་དུ་ཕྱུས་པ་གཞི་ནས་མཐུན་ཆོགས་བྱུང་
འདུག འོན་ཀྱང་ལྷ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་འཕྲུལ་སྤྱོད་འགན་བཞེས་སྤྱོད་ཀ་
ཀོར་གནང་སྤྱོད་པས། བསྐྱར་དུ་ཆོགས་འདུ་རྒྱལ་འཛོམས་འཛོགས་ཏེ་གཤུང་
ཤུགས་དག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ་སྟེ། སྤྱོད་
པོ་ ༡༩༥༠ བོད་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༡ ཉིན་བེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་མཛད་སྤྱོད་གཟབ་རྒྱས་
དང་བཅས་བོད་ཡོངས་ཆོས་སྤྱོད་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་བདག་པོར་གསེར་ཁྱིའི་

མངའ་གསོལ་གནང་བ་རེད།

སྐབས་དེར་ལྷ་ས་བས་གནས་ཆོག་ཏུ། ཕུལ་སོང་ལ་ནི་ཕུལ་སོང་། །གཙབ་རལ་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་སོང་། །རྒྱལ་ཁབ་ཆ་མེན་ཡ་ཏོ། །སྐྱག་ལུང་བྲག་གིས་བཅོས་སོང་། །ཞེས་སྒྲུ་གནས་སྐད་གསང་མཐོན་པོར་བཏང་ཡོད་སྐད། སྲིད་ཀྱི་ཀན་རབས་ཐོབ་པ་སྲུས་ཀྱང་བསྐྱལ་མ་ཐུབ་པའི་ཁུར་ཆེན་དེ་ལ་རྒྱལ་མཆོག་དགུང་ན་བཅུ་དྲུག་པའི་ཐོག་སློབ་དུ་ལྷུངས་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྤང་ཚུལ་ལྟར་ན་བཅོད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་དང་སློབ་ལུ་མི་ཞོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། འཕགས་མཆོག་སྐུན་རས་གཟིགས་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་བོད་ཁམས་བདག་གིར་སྦྱོང་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་སོང་ཁུར་དུ་མ་སོང་བར་རྒྱན་དུ་འཁྲེང་བ་སྟེ། དཔེར་ན། རི་ལྷར་མཁའ་ལླིང་དབང་པའི་ཕུ་གྱ་སྦྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་བྱའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་སྦྱེས་ཅམ་ནས་རི་དྲགས་དང་གཙན་གཟན་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཞོན་པ་རི་ལྷ་བ་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གྲོ་མོར་ཉེན་ཡོལ་དུ་ཕེབས་པ།

དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དགའི་ཆོགས་དེ་དག་ཀྱང་འཇིགས་སྤང་གསར་དུ་སྦྱེབས་ཏེ་དཔུང་འཇུག་ངང་འཐེན་ཐོག་ཆིངས་འགྲིག་གི་ལག་པ་བསྐྱུངས་དགོས་ཆགས་པ་དང་། ཁང་ཁུལ་དུའང་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་གང་ཅིར་མེ་ཏོག་ལ་ཚུ་བན་པ་བཞིན་དུ་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་རྒྱས་ཤིང་ཆགས་སུ་ཚུད་པ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། སྐབས་དེར་རྒྱ་དམར་ཕྱོགས་ནས་མགོ་བསྐྱོར་བསྐྱུ་བྱིད་

ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཁོ་ནར་བཟུང་བ་མ་ཟད་ཆབ་མདོ་ཕྱོགས་ནས་དབྱང་ངོམ་ཏེ་
ཅང་ཆེ་བར་བརྟེན། ཡགོང་ས་མཆོག་ལྷ་སར་བཞུགས་སྐོས་བཟོད་མིན་གྱིས་རེ་
ཞིག་གོ་མོར་བཞུགས་ན་གང་ཅིའི་ཐད་དགེ་མཚན་ཆེ་བར་གཞིགས་ཏེ། ལྷོན་
ལའོར་ཐུག་བསྐྱུས་དང་བཅས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོའི་བོད་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡ སེ་
ངོར་གསང་སྐབས་ཀྱིས་པག་རིའི་ཕྱོགས་སུ་ཆེབས་ཞལ་བསྐྱུར།

དེ་སྐབས་གདན་གསུམ་སློབ་གཉེར་བ་པལ་ཆེ་བ་ལྔ་དྲུག་གི་ཆར་
འཇམ་དབྱངས་དགུན་ཆོས་ཞེས་པ་ཆད་མ་རིག་པ་ཅོད་སྤང་དུ་སྒྲོལ་བཞིན་
ཡོད་ཟུག། ཐུན་ཡང་དེར་ཡོད་པས་དགོང་ཚོ་སྤང་དུ་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་
ཕྱོགས་ཐེབས་གནང་ལུགས་འཆལ་གཏམ་ཞིག་བསྐྱབས་པར་བརྟེན། དེ་འཕལ་
བགྲེས་སོང་རེ་བྱང་ཅམ་མ་གཏོགས་ཆང་མ་སྤང་སྤྱད་ལམ་ཁར་བསྐྱབ་ཏེ་
ཕྱོགས་ཐེབས་མི་དགོས་པར་དགོན་གནས་འདི་ཉིད་ལ་བཞུགས་འཇགས་བཀའ་
ཟིན་ཆེ་བར་གསོལ་འདེབས་ཞུ་བར་བྱིན་པས། མཆོན་གང་བསྐྱབས་ཀྱང་མ་
ཐེབས་པའི་ཁར། ཆང་མར་ལུས་འཇར་གྱི་སྐུ་ཅམ་ལས་མེད་སྐབས་འབྲུག་
ཉེང་ཐེབས་ཉེན་གྱི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། སྤྱོད་མ་སྤུབ་པས་པན་ཚུན་
རྒྱགས་ཤར་སློད་དེ་ཟོད་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་གི་ཡོད། ཕྱི་ཉིན་སྤྱོད་ཆུ་ཆོད་དགུ་བ་
ཅམ་ལ་ར་སྤྱོད་སྤེལ་ན་པ་དགེ་བྱུང་ཞིག་རྟ་ཤེད་ཀྱིས་ཐེབས་བྱུང་བས། ཡསྐབས་
མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ངའི་རྗེས་སུ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པས་བྱ་སྤྱིག་གཟབ་གཟབ་བྱོས་
ཞེས་གསང་བར་བཏང་ནས་ཐེབས་སོང་།

དེ་རྗེས་རྟ་པ་བཅུ་གྲོལ་ཞིག་ཆས་གོས་གཅིག་གྱུར་དང་། དབུ་ལྗས་སྟོན་
མཆོག་བཀའ་བ་དང་སྤྱན་ཤེལ་གྱོན་པ་ཞེ་གཅིག་རྟ་རྒྱགས་ཀྱིས་ཐེབས་བྱུང་།

བར། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དེའི་ནང་ཡོད་པ་རི་བཞིན་མ་ཤེས་ཀྱང་ཆོད་དཔག་གིས་ཁྱོང་པའི་ལམ་དཀྱིལ་ནས་བཀག་སྟེ། རྩོགས་ཐེབས་མི་གནང་བར་ཕྱག་འཆལ་དུ་འབོད་དང་། གཤུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཆུ་ཆོད་ཕྱེད་ཅམ་འགོར་སོང་། དེ་ནས་སྐྱ་བཙུང་ཞིག་གིས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེས་སུ་ཆེབས་ར་བསྐྱེགས་ནས་ཐེབས་ཀྱི་རེད།

རེད་ཆོ་སྟོན་དུ་གྲ་སྒྲིག་བྱ་བར་འགོ་མཁན་ཡིན་པས་གཏོང་དགོས་ཤུགས་གསུངས་བྱུང་བས། ཆང་མས་ཡུད་ཅམ་རིང་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བའི་མོད་ལ་འབྲུག་གིས་ཐོན་སོང་བས་ཅི་བྱ་གཏོལ་བལ་དུ་གྱུར། དེ་ནས་གང་མཆམས་སོང་བ་ན་རྟ་བ་མང་པོ་སྡེ་བྱི་བྱས་ནས་ཐེབས་བྱུང་བས་དང་པོ་ཡ་སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་འདུག་པར་ཕྱག་འཆལ་གསོལ་བཏབ་སྟེ་ར་བཞིན་ཞུས་པས་གནས་སྐབས་ཅམ་མ་གཏོགས་མགྲོགས་པོར་བྱིར་ཐེབས་ཐུབ་ཤུགས་དང་། སྟོབ་གཉེར་སྟེར་བཞིན་དགོས་ཤུགས་སོགས་སེམས་ངལ་མི་དགོས་པའི་སྟོར་བཀའ་སྟོབ་ཆེ་མས་ངས་གནང་བྱུང་། ཆང་མས་ལུས་འཇར་གྱི་དཔུལ་ཁམ་རི་ཡོད་ཕུལ་ཡང་རྩ་བ་ནས་མ་བཞེས་སྟབས། ལམ་ཁ་གཡས་གཡོན་དུ་དཔུལ་ཁམ་མང་པོ་གཡུགས་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་འབྲུལ་བ་རྣམས་ནས་བསྐྱུག་རྒྱ་བྱུང་འདུག།

ཆུ་ཆོད་ ༡༥ བཀྲལ་བར་བཟའ་བཏུང་གཉིད་བལ་གྱིས་དུབ་བ་དང་གང་དད་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་ཁར་མིག་ལྡན་མིག་འབྲས་བཏོན་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་ངལ་ཡིད་ལ་འཁོར་བཞིན་པར་ཡར་ལོག་སྐབས་ཆང་མའི་གདོང་མིག་རྩས་གང་ཞིང་། མིད་པ་ལྷ་རན་གྱིས་བརྒྱུངས་ཏེ་པན་ཚུན་སྐད་ཆ་ཕོད་རེ་ཅམ་ཡང་།

ཐེད་མཁན་མི་འདུག་ལ་རང་ཤག་ཏུ་སྒྲེབས་ནས་ཀྱང་ཉེན་མང་པོ་དེ་མུར་ལུས་
སོང་། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་ཆུ་བྱལ་དུ་ཐེབས་ནས་སྤྲུགས་བཅེ་
ཆེན་པོས་འཇང་དབྱངས་དགུན་ཆོས་ཀྱི་བྲ་མང་ལ་སེམས་གསོ་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་
བཀའ་ཆུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དད་ཉེན་སྤྲུགས་ཐེ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་ཆ་བཀའ་ཆུ་མ་རེ་
དང་། བསྟེན་བཀྱར་གྱི་ཞུ་བ་བཅས་གསོལ་སྦྱལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་དོན་བཞིན།
བྲ་ཇ་འཕར་ཆོག་ས་ཐོག་གསོལ་སྦྱལ་གནང་བར་ར་སྟོད་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་
བཀའ་ཆུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་མྱེད་ས་སྐབས་བལྟམས་ནས་རི་བཞིན་སྟོན་མ་ཐུབ་པ་
དང་། བྲ་མང་རྣམས་ཀྱང་བལྟམས་ནས་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་ཐོ་བ་སྟོང་ཆུ་པར་
བཞག་ཞལ་འདོན་ཡང་མཐུག་སྟོང་མ་ཐུབ་པ་བྱུང་སོང་།

དེ་བཞིན་ཆོག་ས་ཆོས་སྟོབ་གཏིང་དང་སྟོབ་ཁྱིད་ཁག་གང་སར་དམ་
དོན་མེད་པར་བྱིས་བདག་གི་བའི་ནང་མི་ལྟ་བུར་མྱ་ངན་གྱིས་མཁན་ནས་བསྐྱད་
པ་དེ། བཀའ་ཆུ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བསྐྱགས་བྱུབ་པའི་རྗེས་ནས་ཅུང་ངལ་ཏུ་ཕྱིན་
ཡོད། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བོད་དུ་རྒྱལ་སྲིད་བཞེས་ནས་མི་མང་ཐོག་བཀའ་
སྟོབ་དང་པོར་ཉན་མཁན་ཡང་ངེད་ཆོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྒྱ་གར་དུའང་མི་མང་
ཐོག་བཀའ་སྟོབ་དང་པོ་ཁྲལ་ཉར་དུ་གནང་སྐབས་སུའང་ཉན་མཁན་དང་པོ་ཕྱན་
ཆོ་ཡིན་པས་ལྟག་བསམ་སེམས་ལྷགས་ལྟག་པོ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ངེས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་མི་འབྱུང་བར་སྟོ་པམ་ཡོད།

བཅན་དབང་འོག་གི་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཆུན་བཅུ་བདུན།

ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་གྱི་མོ་དུང་དཀར་དགོན་དུ་ཐེབས་

བཞུགས་གནང་བ་དེས། རྒྱ་དམར་སློ་སྤྱ་འགྱུར་ཏེ་ཐོད་དུ་དམག་འཐབ་མི་དགོས་
པར་ཆིངས་འགྲིག་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་འཆར་བཏོན་པ་རེད། དུག་སྤྱལ་ཁ་ནས་སྤྲོན་
ཚུལ་བསྐྱེད་པ་ལན་གཅིག་ལ་སོང་། ཐོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་ཆིངས་དོན་པ་རྒྱ་
ནག་ཏུ་ཡོད་པའི་ང་ཐོད་པ་གཙོས་ཕྱག་རོགས་ལྟ་ས་ནས་བསམ་འགྲུབ་པོ་བྱང་
པའི་སྤྱལ་བསྐྱེད་འཛིན་དོན་གྱུ་བ། མཁན་རྒྱུ་བྱ་བ་སྤྲོན་ལེགས་སློན། བག་རི་
ནས་ཇ་སག་ཀྱན་བཟང་། ཅེ་མཁན་བྱང་ལྟ་ཏེ་ར་བཅས་ཆེད་བཟངས་ཀྱིས་
མོལ་བསྐྱར་ལན་མང་བྱས་པའི་མཐར་གདུག་ཅན་སེང་གའི་སྤྱ་འོག་ཏུ་སྟོབས་
དམན་རི་ཐོང་གིས་ཆིངས་ཡིག་དབང་མེད་དུ་འཛིག་དགོས་བྱུང་བ་རེད།

དེ་ནི་སྟོབས་ཆེན་བྱང་མིན་གྱི་ལག་འོག་ཏུ་སྟོབས་དམན་བྱང་ལྡན་གྱི་
མགོ་བོས་མ་བརྟུང་ཐབས་མེད་ཅིག་ཆགས་ནའང་། མའེའི་གཞུང་གིས་རྒྱ་ནག་
མངའ་ཁོངས་གང་སར་བཅན་གཞོན་དང་དབང་ལུགས་འཛེམས་མེད་དུ་བཏོན་
བ་ལྟར་ཐོད་ལ་མ་བྱུབ་པར་ཆིངས་ཡིག་གིས་འབྲེལ་འཐུད་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་
དེ་ནི། ཐོད་དང་སྟོན་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་ཁོངས་མིན་པར་རང་བཅན་གཙང་མ་ཡིན་
པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཞིང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཁོ་ཆོས་དོན་གྱིས་ཁས་ལེན་དུ་འང་སོང་
ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ཚབ་གཉིས་གསར་དུ་བསྐྱོས་པ།

ཕྱོགས་ཐེབས་གནང་ཁར་ལྟ་སར་ཁུར་འགན་རྐང་བཞེས་ཀྱི་སྤྱ་ཆ་བ་
སྤྱི་ཚོན་གཉིས་བསྐྱོ་གཞག་མཛད་པ་ནི། སྤྱ་རི་སློ་བཟང་བཟ་གིས་དང་། ཅིས་
དཔོན་སྤྱ་ཁང་བ་གཉིས་རེད། ཁོང་གཉིས་ནི་མཁའ་འགྱུར་ཏེ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། ཐོད་

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་སྒོག་འབེན་ལ་བཅུགས་ཏེ་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་
དཔའ་བོ་སྟོང་སྟོང་བས་ཅན་དང་། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཇི་བཞིན་གཞུང་
བསྐྱེད་གཡོ་ཟེལ་མེད་པར་སྐྱབ་མཁན་ལྟ་དབང་མདུན་ན་འདོན་དང་། བར་
ཚུགས་རི་བོ་ལྟ་བུ་མཐོ་ལ་བརྟན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ན་སྤ་
མའི་སྐུ་བས་སུ་ཞབས་ཁུ་དཔེ་ཆེ་བའ་བ་གནང་བས་མེར་སྐྱ་མི་མང་ཡོངས་ནས་
ཀྱང་གྲུས་བཅི་ཆད་མེད་ཞུས་ཀྱི་ཡོད།

ལྟ་སར་རྒྱ་དམར་སིམ་འཇུལ་བྱས་པ།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོ་འགོ་ཅན་ནས་རྒྱ་དམར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་མང་བོ་ལྟ་
སར་འབྱོར་ཞིང་། དེ་རྗེས་གཅིག་འཇུག་གཉིས་འབྱུང་གིས་རྒྱ་དམག་ཁྲི་ཕྱག་
མང་བོ་རིམ་བར་ལྷགས་ཀྱང་མི་མང་མདུན་སར་སྐས་སྐྱངས་གིས་མངོན་གསལ་
མེད་ཅིང་། ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ལྟ་སའི་ས་ཁུལ་གང་སར་ཁྲི་ལྟར་རྒྱགས་བཞིན་
ཡང་ཆང་མས་ཞི་འཇམ་འཇུལ་བག་གིས་སྟོན་བསུས་ཏེ། མའོ་ཅི་རྩེད་གིས་
རོགས་རམ་བྱེད་དུ་བཏང་ལུགས་ཁ་སྟོན་སྤྱི་ཆོགས་ཤོད་ཀྱི་འདུག དེར་བརྟེན་
བོད་མི་མང་པོས་ཁོ་ཆོ་གཏུག་ཅན་སྤྱི་ཡོན་ཡང་། བྱེད་སྐྱོངས་དང་རྣམ་འགྱུར་
ལ་བལྟས་ན་བོད་ལ་སྤྱག་པོ་དེ་ཅན་བཏང་ཨེ་ཡོང་ཟེར་མཁན་ཡང་མང་བོ་བྱུང་
སོང་ལ། རྒྱ་དམར་ལ་སྐྱང་མེད་དང་ཞིད་སྐྱང་ཡང་ཆུང་དུ་བྱིན་ཡོད།

ལྟ་སར་སྟོན་ལམ་ཆེན་མའི་སྐུ་བས་རྒྱ་གཞུང་གི་དེ་པའི་ལམ་ལུགས་
བཟུང་སྟེ་མང་ཇ་དང་སྐྱ་འབྱེད་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཕྱལ་སོང་། སྐྱ་འབྱེད་མཉམ་དུ་ཤོག་
ལྟ་རེ་སྟེར་བྱུང་བ་སྟོག་སྐུ་བས་ཁ་དང་སོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་བསགས་པའི་

དངོས་པོ་དེ་ཁྱེད་ཆོར་ཕུལ་ཡོད་ཅེས་གྲིས་འདུག། དེར་བརྟེན་ཆང་མས་ལེན་
འདོད་མེད་ཀྱང་མི་ལེན་ཀ་མེད་ཆགས་པ་རེད།

གྲོ་མོ་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས་པ།

དེ་ནས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཐད་ནས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་སུ་ཕེབས་
དགོས་སྐོར་རེ་འདུན་ཤུགས་ཆེར་བཏོན་པ་བཞིན་ཡ་གོང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་
དེ་དོན་ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་གནང་སྟེ་གྲོ་མོར་ལྷ་བ་བདུན་ཅུ་མ་བཞུགས་ནས་
ཕྱིར་ཕེབས་གནང་བ་རེད།

དེ་ནས་བོད་རྟིང་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱང་བསྐྱགས་དང་གསར་ཤོག་སོགས་
ནས་གསལ་བསྐྱགས་དང་། སློབ་སྟོན་གནང་སྟེ་མེད་ཀྱང་མང་ཆོགས་ཀྱི་
གསུངས་ཆོས་སྐབས་དང་ཅ་ཆོག་སོགས་ནས་ཡ་གོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་
སློབ་ཐབ་སྟོན་ཡང་ཡང་གནང་བས། གཞུང་འབངས་སེར་སྐྱ་མི་མང་ཆང་མ་
སྤར་འཁྱོད་ཕྱིས་སྟོམ་གྱིས་ལྷག་བསམ་དང་མཐུན་བསྐྱེད་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ཞིང་།
སྐྱེ་ཆོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཡང་རེ་ཐབ་རེ་བརྟེན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་
ཁྲིམས་ལུགས་འཛིན་སྐྱོང་གང་ཅིར་ནད་པ་བྱུངས་ཐད་ལྟ་བུའང་རིམ་བར་སྤར་
གསེས་དབྱར་མཆོ་སྟར་འགྲོ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་སྟོན་རབས་དཔོན་ངན་རེ་བྱུང་
གིས་ངན་སྟེང་གཏོད་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་དེར་དུས་ཀྱི་
ལམ་སྟོ་བརྒྱུ་ལག་ཏུ་ཕྱིས་པར་བརྟེན། བོད་འབངས་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་བཅོས་
ལ་དགའ་མོས་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དབུ་འཁྲིད་འོག་ནས་
བཅོས་བསྐྱར་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་རྒྱ་དམར་སོགས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱི་བཅོས་

བསྐྱར་འོག་འགྲོ་འདོད་ཅ་བ་ནས་མེད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་དམར་གྲིས་བོད་
ས་ཁུལ་གང་སར་བྱི་སྡོན་ལྟར་བསྐྱོད་ཅུལ་གྲིས་དབུལ་མོངས་མི་མང་ལ་བརྟན་
དངོས་གང་ལ་གང་འོས་དང་བཅས་དན་བསྐྱབ་སྒོ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་བགྲིས་ཀྱང་
བྲག་ལ་ཕྱར་བ་གདབ་པ་ལྟ་བུར་ཅི་ཡང་མ་བྱུག་པ་རེད།

རྒྱ་ནག་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་བ།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་༧་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་འཁོར་རྒྱ་ནག་གི་ཅ་
ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་ཆེད་དུ་ཆོགས་འདུར་ཕེབས་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་མི་མང་
ཆོས་ཐོས་འབྲལ། མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་བོད་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་
སྣང་རིམ་རྒྱ་དམར་བྱི་དན་གྱི་ཁ་བུ་འབྲུག་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་དོགས་སྐྱེད་
ལྷགས་ཆེ་བྱུང་སོང་ཡང་། སྤྱི་མདུན་རང་ངོས་ནས་ཐུགས་ཐག་བཅད་པ་དང་།
གནས་དགའ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་བསྐྱོར་དང་ཉེ་ཞོ་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅའ་མཛད་
པ་ཞེས་ཆོར་བྱུང་རྗེས་སེམས་ངལ་ཡོད་ཀྱང་དབུགས་བསྐྱེམས་ནས་བསྐྱད་
པ་རེད། དེ་གའི་བོད་ཆུ་ ༥ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་ལྟ་ས་ནས་ཕེབས་ཐོན་གནང་བར་
ཕེབས་སྐྱེལ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་མིག་འབྲས་བཏོན་ནས་གཞན་
ལ་སྟེར་བ་ལྟ་བུས་དངངས་ཆབས་དང་། སེམས་ངལ་གྲིས་རང་ཚུགས་མི་ཐུབ་
པའི་ཁར་སེམས་འཁྲིང་ཆེ་བས་གདོང་མིག་ཚུས་གཡོགས་བཞིན་ཕེབས་སྐྱེལ་
གཟབ་རྒྱས་ཞུས་པ་རེད། ཕེབས་སྐྱེལ་དེ་ནི་སྤུ་ལ་བལྟས་ཀྱང་གཅེས་པའི་བུ་
སྤུག་གཡུལ་ངོར་སོང་པའི་ཨ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱོ་སྤང་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པ་བྱུང་།
ཕྱིར་ཕེབས་མ་བྱུབ་ཀྱི་བར་དུ་བསངས་གསོལ་ལྟ་དར་སོགས་ཀྱི་འདུ་ལོང་ཏ་

ཅང་ཆེ་ཞིང་། ཏྲག་རྩ་པེ་ཅིང་སྤྲོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁོ་ན་སྤོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
བར་སྐབས་དེ་དག་རྩ་རྒྱ་དམར་གྱིས་གོང་ཁྲུས་ལྟར་བོད་ནང་དབྱུག་རྒྱུ་ལུ་
གྱུ་རྒྱུད་དེ་བྱས་པའི་ནང་ནས་མངོན་མཚན་ཆེ་ལོས་ལྟ་སར་ཡོད་པའི་སྤྲང་པོ་
ཆང་མ་བསྐྱས་ནས་སོགས་དང་སྤྲོད་ས་སྤྲད་དེ་བྱས་སྤྲོང་ཆེ་མདོག་བྱས་སོང་
ཡང་། རམ་ཞིག་ན་ངན་སྐྱལ་གྱི་རྣམ་པ་རྩེ་གསལ་དུ་སོང་བརྟེན་སྤྲང་པོ་ཆོས་
ཁྱེད་ཆོས་སོགས་སྤྲད་ཀྱང་ང་ཆོ་ལྟོ་གོས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཆེ་རུ་བྱིན་སོང་། ང་ཆོ་
སྤྲོན་ནས་ལས་ཀ་མ་སྤྲིད་ནས་སྤྲང་པོ་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཡང་ལྟོ་གོས་ལ་དཀའ་
ངལ་གང་ཡང་མེད། ཁྱེད་ཆོ་སྤྲོབས་ནས་ང་ཆོ་ལྟོ་གསལ་ཤི་ཐེབས་གྲབས་བྱེད་ཀྱི་
འདུག་མཆོ་ལས་སྤྲོས་པའི་སྤལ་པས་མཆོ་ལ་དུག་འདེབས་མི་ཐུབ་ཅེས་བརྗོད་
དེ་བྱིར་ལོག་བྱས་པ་རེད།

དེ་རྗེས་ལ་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་སྤྲིད་གཞུང་སྐབས་ཐག་ཉེ་རིང་གི་སེམས་ཁ་
མ་སྤྲོམས་པ་ཐུན་བུ་བཅོས་ཡོད་པ་ཁོ་ཆོས་ཤེས་ཏེ། ཐག་རིང་གི་སྤྲོ་ལེན་ཁང་
ཞིག་བཅུགས་ཏེ་དེའི་ནང་མདོ་སྤྲོད་སྤྲད་ཀྱི་མི་སྣ་མང་པོ་ཡང་ཡང་བསྐྱངས་
ནས་གསོལ་སྤྲོན་དང་བཅས་དབུས་པའི་བཅན་གཞོན་འོག་དཀའ་ངལ་དང་།
སྤྲུག་གྱོང་ཆད་མེད་བྱུང་ཡོད་པ་ཁྱེད་ཆོ་ངན་རྒྱ་ཡོད་ཤིག་ལ། དེ་ད་ཆོས་ཀྱང་
ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་དང་། རྒྱལ་སྤྲོང་ཡོད་ལུགས་སོགས་དབྱེན་སྤྲོར་གྱི་ཐབས་
ཤེས་སྣ་ཆོགས་བྱས་པ་རེད། ཐག་རིང་གི་མི་རྣམས་ཀྱང་སྤྲང་བྱུང་ཆེ་རུ་བྱིན་
ཏེ་ཁོ་ཆོར་མི་དཀའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དང་སྤྲོན་འདོགས་ཤུགས་ཆེར་བྱིན་པ་རེད།

སྤྲུག་པར་དུ་ལ་གོང་ས་མཆོག་པེ་ཅིང་ཡར་མར་ཐེབས་ཤུལ་དུ་མདོ་སྤྲོད་
སྤྲད་ཀྱི་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་སུམ་ཅུ་ཅམ་གྱིས་ཞལ་མཇལ་དང་གསུང་གི་བདུན་ཅི་

དངོས་སུ་ཐུངས་པས་སོ་སོའི་མི་ཆའི་ནང་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་གཅིག་ཕུའི་
བཀའ་དགོངས་བསྐྱབ་རྒྱ་དང་། སྐྱ་ཆེ་སྤང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱ་ལས་བོད་ཀྱི་བདེ་དོན་
གཞན་མ་མཐོང་བར་བརྟེན། ཐམས་ཅད་དེའི་དོན་དུ་གཏུང་ཤུགས་ཆེག་བསྐྱེལ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་ཏེ་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་རྩེ་འཕེལ་དུ་ཕྱིན་པ་རེད།

རྒྱ་ནག་དུ་ཕེབས་རིང་གི་མཇུག་འཕྲིན་དང་ཕྱིར་བོད་དུ་ཕེབས་པ།

ཡ་གོང་ས་མཆོག་བོད་རྒྱ་ ༥ ཆེས་ ༡༣ ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོ་སྟོན་
ཅམ་ལ་ལྷ་སར་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་བར་ཡོང་བར་མིག་ཐོབ་པ་ལྟར་དགའ་ཆོར་
གྱིས་ཕེབས་བསུའི་རྒྱས་སྟོས་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་མེད་པའི་གྲ་
བསྐྱེགས་ལྷུས་ཀྱང་། དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཆར་བ་ཤུགས་ཆེ་བབས་པར་བརྟེན་
ངོ་མཆར་མངོན་པ་རང་བྱུང་མ་སོང་། རྒྱ་ནག་དུ་ཕེབས་བཞུགས་སྐབས་ཕེབས་
ལམ་ངན་ཞིང་ཕེབས་གྲུ་ཡང་འབྲིང་ཅམ་ལས་མེད་སྐབས་སྐྱུང་ལ་ཆད་མེད་
པ་བྱུང་ཡོད། སྐྱ་མཉུན་རྒྱ་ནག་དུ་བཞུགས་རྒྱུ་རིང་སྐྱ་ན་ཤིན་ཏུ་སྤང་ཡང་རང་
བཞིན་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་པའི་དྲེགས་པ་ཅན་རྣམས་
ནི་དཔའ་ལྷམ་ཞིང་ངོ་མཆར་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར། མི་མང་བྱིངས་རྣམས་ནི་དད་གུས་
ཆད་མེད་འཕེལ་ཞིང་། གཙུག་གི་ཁོར་བུར་བཀུར་ཏེ་བསྟོད་དབངས་ཀྱི་མེ་ཏོག་
ཀུན་ནས་གཏོར་བས་སྤྲན་པའི་གྲགས་པ་ཀུན་དུ་གཡོས། ལོག་སྟོན་མའོ་ཅེ་
ཏུང་ཡང་རང་ཤུགས་གྱིས་དུལ་ཞིང་ཡིད་འཕྲོགས་ཏེ་ཀུན་ནས་མགུ་བ་ཕྱིན་པ་
མ་ཟད། རིམ་བར་ཁོང་གི་ལས་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ཡོང་བའི་རེ་བའང་ཤུགས་
ཆར་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

དེར་བཞེན་བོད་ནང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་ཐད་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་
ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡོད་ལུགས་དང་། བོད་སྡོད་རྒྱའི་དཔོན་རིགས་ཁག་ནས་
ཀྲུང་ཏུ་ལའི་བླ་མའི་དགོངས་པ་སྦྱབ་རྒྱུ་ལས་འགལ་རིགས་བྱུང་ན་བོད་ནས་
ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་སོགས་ཆོགས་འདྲའི་སར་གསལ་བསྐྱབས་ཀྱང་
བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་སྦྱོར་ཐུན་ནས་ཀྲུང་དགོངས་ཆར་བཏོན་པ་ལྟར་
བོད་དུ་བྲག་པོའི་དམག་སྤྱོད་ཁང་འཛུགས་ཆར་བཏོན་པ་ལྟར་བོད་དུ་བྲག་པོའི་
དམག་སྤྱོད་ཁང་འཛུགས་ཆར་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་བསྐྱུད་དང་། བསྐྱར་བཅས་ལོ་བྲག་
རིང་ཕྱིར་འགྲངས་བྱ་རྒྱུ། ཏུ་ལའི་བླ་མ་དང་ཏུ་ལའི་བླ་མའི་མི་མང་ཆོས་འདོད་
བབས་མེད་པའི་ལས་དོན་བྱེད་མི་ཆོག་པ་སོགས་ཀྱི་གྲོས་མོལ་ཐག་ཆོད་ཡོད་
པ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་གན་འཛོག་དང་ཕྱི་ལ་གསལ་བསྐྱབས་
སོགས་ནི་བྱུང་མེད་ཆོད་རེད། རུ་སུ་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་གཞན་གྱི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཆོ་
ཡང་ངོ་མཆར་ཆེན་པོ་བྱུང་ལ། སྤྱིད་སློན་ནི་ཉེ་རུ་དང་ཡང་མ་འདྲིས་པའི་མཇུང་
བཞེས་སུ་གྱུར་ཅིང་། མཇུང་འཕད་སྡོད་པོ་ཞིག་གནང་རྒྱུ་པན་ཚུན་གཉི་ག་ལ་
ཐུགས་འདོད་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་གིས་བཀག་སྟེ་འབྲུག་ཅམ་ལས་མཇུང་ཁ་
མ་བྱུང་ཡང་པ་བྱ་ལྟ་བུར་དགོངས་མཐུན་བྱུང་ཡོད།

དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་མི་མང་ཁོད་ནས་མངོན་མེད་དུ་སྤྱར་བས་ཀྱི་གོམས་
སློལ་ལྟར་དང་འདུན་དང་ཕྱག་འཆལ་གསོལ་བཏབ་ཞུ་མཁན་ཡང་གྲངས་ལས་
འདས་པ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། གནད་ཡོད་མང་པོ་ཞིག་ནས་ཀྲུང་ཏུ་ལའི་བླ་མ་
འདི་གྲང་ཐན་འདིའི་དབང་ལོག་ཏུ་མི་ཚུད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་པན་
ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་ངེས་སྟེ་དེ་ལྟར་སློན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། བོད་མི་རྒྱུས་

མངའ་ཡོད་པ་ཚོར་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་གྲང་སྒྲན་འདིའི་འོག་ཏུ་མི་ཚུད་པའི་ཐབས་ཤེས་
 བྱེད་དགོས་ལུགས་སོགས་གསང་གཏམ་ཤོད་མཁན་ཡང་མང་པོ་བྱུང་འདུག
 དེ་བཞིན་རྒྱ་དམར་གྱི་དམིགས་ལུལ་ངན་པ་རྗེ་ཡོད་སྟོག་ཏུ་བཤད་དེ་བོད་མི་
 ཚོ་དེ་ལ་མགོ་བོ་འཁོར་མི་རིགས་པའི་སྐྱོར་ནང་སྟོབ་གནང་མཁན་ཡང་རྗེ་སྟེད་
 ཅིག་བྱུང་ཡོད་འདུག དེ་ལ་དབག་ན་སྟུ་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་
 རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་སྐབས་དེར་ཡིད་སྟོན་བྱེད་མཁན་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་དམངས་ས་
 ཡ་མང་པོ་ཡོད་དེས་རེད།

གཡོ་འཇུ་མ་འོག་གི་ངན་རྒྱུས།

བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་རྗེས་ཚེར་སྒྲིང་དུ་གསུང་ཆོས་ཐོག་མར་གནང་
 སྐབས་གསུང་བཤད་ཀྱི་ཞོར་དུ་རྒྱ་མི་ནི་བོད་དུ་རོགས་རམ་བྱ་བར་འོངས་པ་
 ལས་སྐབས་ཚོད་བཏང་བར་ཡོང་བ་མིན་ལུགས། གལ་ཏེ་དཔོན་ངན་རེ་བྱུང་གིས་
 སྐབས་ཚོད་བཏང་ན་ཕྱིར་སྟོག་ཆོག་ལུགས་ཀྱང་གསུངས་སོང་། དེ་ནི་མའོ་འི་
 ཁས་ལེན་གང་བྱས་པ་དེ་གཞིར་བཞག་ནས་གསུངས་པ་རེད། ཁས་ལེན་དེ་
 ལ་བཞེན་ནས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ཤས་སོང་ནས་
 མ་གཏོགས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དངོས་སུ་སྟོན་བརྗོད་མ་ཞུས་པ་རེད་ལ།
 ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་བོད་དུ་ཐིང་འཁྲུག་བསྐྱངས་པ་དེ་ས་གནས་
 རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལས། མའོ་ཅི་ཏུང་གི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་མ་རེད་ཅེས་
 གསུང་ཤོག་ནང་ལན་མང་གསུངས་སོང་ལ། འདིས་པེ་ཅིང་གཞུང་ལ་ལན་
 འདེབས་ཆ་པོ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་ཡོད།

ཐོན་ཀྱང་སྒོག་ཏུ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དབང་ཆ་དང་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་
བཟོ་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་ནི་ཁོ་ཆོ་བོད་དུ་སླེབས་ནས་བཟུང་སྟེ། ལྷམ་བྱས་ཅི་ཅི་
བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུས་བྱང་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བར་ལམ་ཞིག་ཏུ་ཁོ་ཆོ་ཆོག་ས་སྟེ་སོ་
སའི་ཆོག་ས་འདུ་ཁག་ཏུ་རྒྱ་ལའི་སྒྲ་མས་བོད་དུ་བཅོས་བསྐྱར་ལོ་བྱལ་བར་འཐེན་
དགོས་ལྷམ་པ་དང་། ཁོང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བཏང་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
དམིགས་ལུལ་ཇི་ཡིན་སྐོར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཁོང་
ཆོའི་སྐད་སྐྱར་ཞིག་ནས་གསལ་པོ་བཤད་བྱུང་།

དེ་བཞིན་ཤིང་སྤོང་གཅིག་ལ་འབྲུ་དམར་པོས་གང་ནས་འདུག་པས་ཤིང་
དེའི་ཙུ་བ་ནས་བཅད་ན་ཐམས་ཅད་ཤི་རྒྱུ་ལས་འོས་མེད་ཅེས་སོགས། བོད་ཆོས་
སྤྱི་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བ་རྒྱ་ལའི་སྒྲ་མ་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་མེད་པ་བཟོས་
ན་ཐམས་ཅད་འདྲིམ་རྒྱུ་ཉག་ཅིག་ཡིན་ལུགས་སོགས་ཡང་ཡང་རྒྱང་བསྐྱལ་ས་
ཐོག་སྐྱུང་དང་གཏམ་བཟོད་སྒྲ་ཆོག་ས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེས་ཀྱང་བོད་མི་
རྣམས་རྒྱ་དམར་ལ་མི་དགའ་བ་དང་དྲོགས་ཐོན་ཆེ་དུ་ཕྱིན་སོང་། རྒྱ་དམར་ཏ་
ཅང་འཁོར་ཆེ་འཁྱོར་སྤྱོད་བྱས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བཟའ་བཅའི་རིན་གོང་ཉིན་རེ་ནས་
ཉིན་རེར་འཕར་ཆ་ཆེ་བས་ཀྱང་བོད་མི་ཆང་མ་རྒྱ་དམར་ལ་མི་དགའ་བ་ལྷག་ས་
ཇི་ཆེར་ཕྱིན་པ་རེད།

དེ་བཞིན་བོད་ས་ཁུལ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་དམར་གྱི་ལས་བྱེད་ཆོས་གྲུང་ཕན་ཏང་
གི་གཞུང་ནང་འགོ་དམངས་ཆང་མས་འཆོ་བ་སྤྱི་སྟོམས་དང་། སྤྱི་དུ་སྐྱལ་མོས་
སྟོམས། རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་གཅིག་གྲུང་ཡིན་ལུགས་དང་། བོད་དུ་འང་དེ་
བཞིན་བཟོ་དགོས་ལུགས་དང་། ཕན་ཆོ་རྒྱབས་ཆེན་མའི་ཅི་ཏུང་གིས་དབུལ་

དམངས་རྒྱལ་སྐྱོད་དུ་བྱུང་གིས་བཅེངས་པ་ལས་སྒྲིལ་བའི་ཆེད་དུ་བཏང་བ་
ཡིན་ལུགས་སྟན་འཛེབས་སྒྲིལ་ཆོག་པ་བཤད་དེ་མི་མང་གི་སྒྲོ་ཁ་སྒྱུར་ཐབས་སྒྲོ་
ཀྱན་ནས་བྱས་ཀྱང་ཁོ་ཆོས་བྱེད་སྟངས་ནི། དཔེར་ན། ལྷ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་
རིགས་དཔྱུས་མ་རྒྱལ་སྐྱོད་འཛོལ་བ་ཏུ་ཅང་སྒྲོ་ཞིང་ལས་བྱེད་པའི་ཁང་པར་བྱིན་
ན་འཛོལ་གོས་གནས་མལ་གང་ཅིར་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་ཡོངས་སྒྲོད་པ་ལྟ་བུ་
དང་། ལྷག་པར་དམག་མི་ཆོ་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་བརྟེན་ཁོང་ཆོ་ཁ་བཤད་
ལག་ལེན་རྒྱལ་འགལ་དུ་མཐོང་ཞིང་། སྐད་ཆ་དེ་དག་མགོ་སྐྱོར་བསྐྱེད་འབའ་
ཞིག་ཡིན་པ་རྗེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ལྟར། ཁོང་ཆོར་མི་དགའ་བའི་སེམས་
ལྷགས་ཀྱང་རྗེ་གསལ་དུ་བྱིན་པ་རེད།

དཔེར་ན། སྐད་ཆ་ཆོན་དགེ་ཆེན་བྱས་དེ་སྒྲོན་ཆོག་སུ་ལྷ་སར་སྤྲོད་
སྐབས། རྒྱ་མི་གཉིས་དང་སྐད་སྒྱུར་བ་གཅིག་བཅས་ཡང་ཡང་སྐད་སར་ཡོང་
སྟེ་མཇེལ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་སྐྱོད་འཛོལ་བ་དང་འཛོལ་མེད་གང་མཁས་བྱེད་གྱི་འདུག དེ་
ཀྱང་དེ་མཚུངས་བྱས་པས་ནས་ཞིག་ན་མགོན་འཛོད་གྱིས་ཁོང་ཆོར་ཁང་པའི་
ནང་བྱིན་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་བྱེད་རང་ལས་འགན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་མཁན་སོང་
ཅང་དགའ་པོ་ཡོད་ན་ཁོང་ཆོས་རིགས་རམ་རྗེ་དགོས་སྤྲད་ཆོག་ལུགས་དང་།
ཁོང་ཆོར་ལས་བྱེད་བྱིས་ན་གོ་གནས་དང་ཕོགས་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སོགས་
གོ་རྒྱུ་བཏང་ནས་ཤོད་གྱི་འདུག ངས་དེ་དག་མ་གོ་བའི་ཐོལ་གྱིས་སྐད་ཆ་སྒྲིར་
བཏང་ཅམ་ལས་མ་བཤད།

དེ་རྗེས་བྱེད་རང་གི་བ་དང་བསམ་ཚུལ་གསལ་པ་ཡོད་ན་གསུངས་ཆོག་
སྐོར་བཤད་བྱུང་བས། ངས་རྒྱ་རིགས་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཆོར་སྤྲོད་གཞུང་འོག་

ཚུད་ཡོད་དམ་ངེས་པས་སྤར་ནས་ཚུད་ཟིན་པ་རེད་ཅེས་ཟེར་བྱུང་། འོན་པ་གི་
ཆལ་ཞིང་པ་དང་བཟོ་ལས་པ་དེ་ཆོ་འཆོ་གོས་གནས་སྐྱངས་ཏུ་ཅང་སྐྱོ་པོ་དང་།
བྱེད་ཆོ་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་འཆོ་གོས་གནས་སྐྱངས་ཡག་པོ་འདུག་ན་བཅེངས་
དགོལ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བཏང་བ་ཡིན་ནམ་ངེས་པས། ཁོས་དེ་ཆོ་ལས་ཀ་ཚུང་
དུ་ལས་བྱེད་མ་སྟབས་སྟབས་ཐོགས་དེ་ཅམ་ལས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེད་ཆོ་ལས་
ཀ་རྒྱལ་ས་ཆེན་བྱས་པར་སོང་འདི་དག་མའོ་ཅི་རྒྱུད་གིས་གནང་བ་རེད་ཅེས་
བཤད་བྱུང་བས་དེའི་ལན་དུ། ང་ཆོ་བོད་པ་འང་དེ་བཞིན་ཡིན་ན་རྒྱ་བོད་གཉིས་
སྲིད་བྱས་འགོ་སྐྱངས་གཅིག་པར་འདུག་ཅེས་དགའ་པོའི་ངང་ནས་ལབ་པ་ཡིན།

ཁོ་ཆོ་སློ་ལ་མ་བབས་པའི་རྣམ་འགྲུར་གསལ་ཐོན་བྱུང་ཡང་སྐད་ཆ་
གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་དེ་གསོལ་ཇ་གཟབ་རྒྱས་བཏང་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་
སྟེ་སྟན་མར་སླེབས་མ་བྱུང་། ཡང་ནོར་སྟོད་སྤིང་ཁར་གྲོང་གསེབ་པའི་ལྷོ་བ་
ཆོང་མཁན་ཞིག་དང་རྒྱ་མིའི་དབར་འཕྲོས་སོལ་བྱུང་དོན། ཡ་གི་འབྲས་སྐྱངས་
དགོན་པའི་གྲུ་པ་ཆོ་མི་མང་གི་ཁྲག་འཛིབ་མཁན་གྱི་འདྲེའིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་
པར་གྲོང་གསེབ་པ་དེས། འབྲས་སྐྱངས་ཆགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སྟག་མང་པོ་ཕྱིན་
ཀྱང་ང་ཆོ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ལས་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་བཟོས་མ་བྱུང་། བྱེད་ཆོ་
སླེབས་ནས་བཟུང་སྟེ་ང་ཆོར་དཀའ་ངལ་མང་པོ་བཟོས་བྱུང་བས་འདྲེའིག་
གསོན་པོ་དངོས་གནས་བྱེད་རང་ཆོ་རེད་འདུག་ཅེས་ལན་བཏབ་འདུག་ ཡང་ཁོ་
ཆོས་བཞེས་མཁན་མེད་པར་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་སྤུལ་ནས་ག་རེ་ཕན་
གྱི་རེད་ཅེས་ངེས་པར། ཁོས་བྱེད་ཆོ་དམག་མི་དང་ལས་བྱེད་ཆང་མས་སྤྱོད་
མའོ་ཅི་རྒྱུད་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་སྤུལ་གྱི་འདུག་ན། མའོ་ཅི་རྒྱུད་གིས་གོ་ཡི་

འདུག་གསུམ་། བཞེས་ཀྱི་འདུག་གསུམ་ཞེས་ངེས་པར་ལན་མ་ཐེབས་པར་བྱེད་རིག་
 བ་གྲུང་པོ་འདུག་ན། བྱ་དེ་དང་སྒོ་ར་གཉིས་སྟོན་གང་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་ངེས་འདུག་
 ཁོས་ལྷོ་བ་སེར་ཁབ་མ་གཅིག་བསྟན་ནས་འདི་འདི་མགོ་དང་མཐུག་གང་རེད་ཅེས་
 བར་ངེས་པར་ཁོ་ཆོས་ལན་མ་འཐེབས་པར་གང་མོ་མོར་འདུག་དེ་ནས་ཁོས་ར་
 ཆོ་མི་རབས་སྟོང་ཐུག་མང་པོར་སེམས་ལ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་འཇགས་བསྟན་
 བ་དེ་བྱེད་ཆོས་ལོ་འགའ་ཞིག་གིས་སེལ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་དེ་ཕྱིར་ལོག་
 བྱས་འདུག་པ་རྗེས་སུ་ཐུན་དང་སྐད་ཆ་ཞིབ་མོ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་བཅཅ་རྒྱལ་ཨ་རི་ནི་ཤོག་བྱའི་སྟག་ཡིན་ལུགས་དང་། བོད་
 ཏུ་ཨ་རིའི་དབང་ལུགས་ཡོད་ལུགས་། ཁོ་ཆོས་མཐར་སྐྱོད་བཏང་ལུགས་སོགས་
 འགྲེལ་བརྗོད་དང་། རི་མོ། སྐར་ཡིག་བཅས་འགྲེམས་སྟེལ་རྒྱན་མར་བྱས་པ་
 དེ་དག་རྒྱན་གཏམ་ཡིན་པར་བོད་མི་ཆོས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་རྒྱུ་ཁོ་ཆོའི་
 མིན་བྱས་དང་བྱབ་བསྐྱགས་ལ་དྲོགས་འདྲོགས་ཆེ་བྱ་ཕྱིན་པ་རེད། ཡང་བོད་
 མི་ནི་ཆུང་བས་མི་འཕུལ་ཆེ་བས་མི་འཁྱོགས་པས་བཅེངས་གྲོལ་གཏོང་རྒྱ་ཏ་
 ཅང་དཀའ་ཡང་རྒྱ་གར་ནི་ལས་སྤྲ་པོ་བཅེངས་གྲོལ་གཏོང་ཐུབ། གང་གི་ཞེ་ན།
 རྒྱ་གར་བ་ཆང་མ་དཔུལ་ལ་དགའ་ཆེ་བས་དཔུལ་གང་ཆེའི་རྗེས་སུ་རྒྱག་གི་ཡོད་
 ལུགས་ཡང་ཡང་བཤད་པར། བོད་མི་ཆོའང་པལ་ཆེར་བདེན་པ་མིན་ནམ་སྟུམ་
 བ་བྱུང་སོང་།

དེའི་རྒྱུ་པས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་མི་གནད་ཆེ་མང་པོ་ཞིག་གིས་
 རྒྱ་གར་དུ་བྲོས་ན་པན་ཐོགས་མེད་ལུགས་བཤད་མཁན་ཡང་བྱུང་ཡོད། དེར་མ་
 ཟད་སྤྱི་དམྱོན་ནི་བྱ་མཆོག་གིས་བོད་ཕྱི་འགྲེལ་ཐད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་པར་གསུང་

བཤད་གནང་འདུག་པ་དེས་ཀྱང་རྒྱ་གར་ལ་རེ་བ་ཚུང་དུ་ཕྱིན་ཡོད། སྤར་ལྷ་ཆེན་
ཞེག་གིས་བཀའ་ལུང་དུ། ལྷོ་ཆ་བ་རོང་གི་དུག་སྐྱལ་དེ། བོད་སྤྱིད་ཉལ་བ་ལ་
ངན་ངན། ཞེས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པ་དངོས་སུ་བྱུང་བ་དེ་རེད། ཀ་སྐྱག་མཐར་
ཕྱིན་ན་བྱུས་བོད་གསོན་པོ་རིན་མེད་དུ་བཅོང་བ་ཡིན་ལུགས་གསར་ཤོག་ཐོག་
ཆོལ་ཆེག་ཐོན་པ་བོད་དུའང་འབྱོར་འདུག། བོད་མི་རེ་བྱུང་མ་གཏོགས་དེ་ལ་དོ་
སྤང་མ་བྱས་པ་དེས་བོད་མི་ཆོའི་སྤྱིད་སྤྱོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་སྤྱིད་དོན་གྱི་
གནས་ཆད་ནི་ཆེས་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ་གསལ་པོར་མཆོན་པ་རེད།

རྒྱ་གར་ལ་སངས་རྒྱས་རྗེས་བྲན་དུ་ཕེབས་པ།

འོན་ཀྱང་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཆོགས་སུ་མགོན་
འབོད་གནང་ཡོད་ལུགས་ཐོས་འཕྲུལ་ཆང་མ་གཏོང་ནས་བཅོས་མིན་གྱི་དགའ་
པོ་བྱུང་ཡོད། གང་གི་ཞེན། རྒྱ་གར་ནི་རང་དབང་བྱང་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆད་
ཐུབ་ཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་སྤྱོག་ལ་ཉེན་ཁ་མེད་ཁར་
གཤམ་པའི་འོད་ཟེར་སྤྱོགས་ཀྱན་དུ་འཕྲོ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་ལ་རྒྱབ་
སྐྱོར་ཆེན་པོ་འཐོབ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་དམར་གཞུང་ནས་དེ་ལ་མི་བཟོད་
ཅིང་འཛམ་གླིང་གི་ཉི་མ་ཐུན་ཁོང་དུ་སྤྱོད་བསམ་ངན་འཆང་སྟེ། རྒྱ་གར་དུ་སྐུ་
དངོས་ཕེབས་ན་འདི་གར་བྱག་ལས་མང་པོ་འཐུས་ཤོར་འགྲོ་གཞི་དང་། དགེ་
མཆོན་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བས་སྐུ་ཆབ་ཅིག་བཏང་ན་འཐུས་ལུགས་ལུ་གུ་བརྒྱད་
དེ་བཤོལ་འདེབས་བྱས་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་མཁྱེན་ནས་པེ་ཅིང་དུ་ཏར་
འཕྲིན་ཆ་ནན་ཆེན་པོ་བཏང་བར་བརྟེན། ཁོ་པའི་བསམ་ངན་ལམ་སྟོངས་མ་བྱུང་

ཞིང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་རྒྱལ་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་མཆོག་སྟོན་པའི་འཁོར་དང་བཅས་ཐེལ་སྒྲུབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཆོག་སུ་ཐེབས་པ་དང་། བོད་མི་གནས་སྐྱོར་བ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ཏུ་འཛུལ་རྒྱུའི་ལག་འཁྱེར་སོགས་ཀྱི་ཀ་ཀོར་མེད་པ་དང་། མི་འཁོར་སྤྱོད་ཡང་གནང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན། བོད་མི་ཁྱིམ་ཁག་འགའ་ཞིག་རྒྱ་གར་ལ་གནས་སྐྱོར་དུ་ཐེབས་ཐུབ་ཡོད། རྒྱ་གར་ས་ཁུལ་དུ་ཐེབས་བཞུགས་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་འབངས་རྣམས་ནས་བཅོས་མིན་གྱི་དགའ་བསུ་དང་། བྱུས་བཀྱར་ཆོད་མེད་པ་ཞུས་པ་དང་། དེ་འབེལ་ཕྱི་རྒྱལ་མི་སྣ་ཁག་ནས་ཀྱང་ཡུལ་མཆོག་སྟོན་ན་གཞོན་ཡང་སྐྱེ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། གསུང་སྟན་འདེབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཐུགས་ཟབ་དཔྱེལ་གྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་མཐའ་མེད་པར་ཆོད་དཔག་ཐུབ་པར་བརྟེན་སྟོང་ནས་སྟོབ་སྟེས་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཕྱིས་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་ཐེབས་དུས་སུ་འང་དགའ་བསུ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་རྒྱབས་ཆེན་ཐོབ་པ་འདི་རེད།

རྒྱ་དམར་ཕྱོགས་ནས་ཉི་ཤར་སྤར་མོས་འགེབས་ཐབས་གང་བྱེད་འབ་སོ་མ་འདུས་པའི་ཁར། མ་འོངས་པ་ཅིར་འགྱུར་གྱི་དྲོགས་གནད་ཀྱང་རྩེ་ཆར་ཕྱིན་པ་རེད། ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱིས་པན་རྒྱབས་བྱུང་བ་གཅིག་ནི་བཟའ་བཅའི་སྐྱོར་ཡིན། དེར་སྤར་བོད་དུ་བཟའ་བཅའ་དང་དཀར་ཆུ་ཤ་མར་སོགས་ཏ་ཅང་འབེལ་བས། འོ་གཉིས་གསུམ་ཐུ་གེ་བྱུང་ཡང་འཆོ་བ་གཞན་འཆོལ་མི་དགོས་པར་སྐྱེ་སྐྱེར་སོ་སོའི་གསོག་འཛོག་ནས་འདོན་སྤེལ་ཐུབ་པ་ཡོད་པ་ལ། རྒྱ་དམར་འབྲུམ་ཐག་མང་པོ་བོད་ཀྱི་ལུང་པ་རྒྱུང་དུར་སྤེལ་སྒྲུགས་བྱས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འོ་གཅིག་གི་ནང་བཟའ་བཅའི་རིན་པོང་རྩེ་ཆར་དུ་ཕྱིན་ཏེ། མར་ཁལ་གཅིག་ལ་

སྤར་དངུལ་སྤར་ཉི་ཤུ་ནས་སྤུལ་ཅུའི་བར་ཡིན་ཡང་དུས་དེར་དངུལ་སྤར་སྤུལ་
བརྒྱ་ནས་བཞི་བརྒྱའི་བར་དང་། འབྲུ་ཁལ་རེ་ལ་སྤར་དངུལ་སྤར་བརྒྱ་ནས་
བཙོ་ལྷའི་བར་ཡིན་ཡང་། སྐབས་དེར་དངུལ་སྤར་ཉིས་བརྒྱ་ནས་སྤུལ་བརྒྱའི་
བར་དང་། ལྷི་བ་དོ་ཤོ་རེར་སྤར་དངུལ་སྤར་ལྷ་ནས་བདུན་བར་ཡིན་ཡང་དུས་
དེར་དངུལ་སྤར་བདུན་ཅུ་ནས་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གོང་འཕར་ཕྱིན་ཡོད།

བོད་མི་ཚོ་དེ་ལྟ་བུའི་འཆོ་བའི་དཀའ་ངལ་ཏ་ཅང་ཆེ་ཡང་ཡགོང་ས་
མཆོག་རྒྱ་གར་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་རྗེས་རྒྱ་གར་ནས་བཟའ་བཙའི་ཆོང་འབྲེལ་ཏ་
ཅང་ཤུགས་ཆེ་བུང་བརྟེན་འཆོ་བའི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་སྒྲུབ་པ་བྱུང་སོང་།
དེ་འབྲུ་བའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མི་རྣམས་སྤར་ཡང་རྒྱ་
གར་ལ་དགའ་མོས་རེ་ཆར་ཕྱིན་ཅིང་། རྫོ་ཤུགས་བཙོལ་ཡུལ་ཡང་རྒྱ་གར་
རང་ཡིན་པར་བསམ་གྱི་ཡོད། ཡགོང་ས་མཆོག་རྒྱ་གར་དུ་རྗེ་ལྷར་ཕེབས་པའི་
ཚུལ་དང་། འགྲོ་དོན་རི་བྱུང་། ཤུག་ལས་རི་གནང་མཛད་དེབ་རིན་པོ་ཆའི་ནང་
གསལ་བས་འདིར་བཀོད་ཟེད།

ཡརྒྱལ་ཡབ་ཆ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ།

ཡརྒྱུ་གོང་མའི་སྐབས་ཡབ་ཆ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་སྒྲ་བྱང་དང་
དངུས་གཞུང་གཉིས་དབར་ཕྱིའི་ལྷར་སྤང་དུ་མི་མཐུན་པའི་སད་རྒྱུན་ཆེ་ཙམ་
བྱུང་བརྟེན། ཡབ་ཆ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་གསང་སྐབས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་
སུ་ཕེབས་ཏེ་ཡུན་རིང་བཞུགས་འཇགས་གནང་དགོས་བྱུང་། བམ་ཞིག་ན་སྒྲ་
གཞུང་ལས་ཞབས་རེ་བྱུང་ནས་འཁོར་ཚོད་ཀྱིས་དགྲུག་རྒྱུན་བྱས་པ་མཐུན་

རྟོགས་བྱུང་སྟེ། སྤར་ཡང་ཡ་སྤྱོད་མར་དགོངས་སེལ་དང་སྤྱགས་དབུས་སུ་རོ་
བཅར་ཆོག་པའི་སྟན་ཏུ་ཕུལ་བར་དེ་འབྲལ་ངེས་ཐེབས་དགོས་པའི་བཀའ་ཀྱང་
སྟེལ་དོན་ལྟར། བོད་ས་མཆམས་སྤྱི་ཀྱ་མདོའི་བར་དུ་ཐེབས་ཀྱང་། གོ་མིང་ཏང་
དང་སྤྱ་ཞབས་ངན་བ་ཁ་སྤྱིལ་གྱིས་ཡ་བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱ་སྤྱང་ལ་བསྟན་དེ་
ཀྱང་དམག་བཀྱ་ཐག་འགའ་ཞིག་སྟན་བཅར་བྱས་པར་བརྟེན། བོད་གཞུང་གིས་
རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་འཁོར་ངོ་མ་རྣམས་ངེས་ཐེབས་གནང་ན་ཉེ་ཞོ་མེད་པར་ཐེབས་
སྤྱིག་གང་ཅིར་སྤར་ལམ་ལྟར་ཏུ་ཆོག་པ་དང་། ཀྱང་དམག་རྣམས་འཁྲིད་ཐལ་
མི་རིགས་པའི་སྤྱོད་ཞིབ་མོལ་མཛད་འདུག་ཀྱང་། སྤྱ་ཞབས་བ་འགས་སྤེར་ལ་
ནག་ཉེས་ཐོག་དྲོགས་གྱིས་གཞུགས་མེད་གྲིབ་འཆར་བྱས་ཏེ་མ་ཉན་པར་བརྟེན།
ཡ་བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཞབས་འབྲིང་ཆོར་དགོངས་ཆོམ་གྱིས་སྤོ་བུར་དུ་སྤྱ་
གཤེགས་འདུག

དེ་རྗེས་ཡ་ཡང་སྤྱིད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ངོས་འཛིན་གྲུབ་ནས་ཀྱང་ཀྱང་
ནག་ཏུ་བཞུགས་པ་དེ། པེ་ཅིང་གཞུང་གིས་བེད་སྤྱོད་རྒྱལ་ཆེས་བོད་ནང་
འཁྲུག་སྤོང་བྱ་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་སྟེ་ཀྱང་དམག་མང་པོས་རྒྱབ་སྐྱོན་དང་
བཅས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཆེད་བཟངས་དང་སྤྱགས། དབུས་གཙང་དབར་དཀར་
པོ་འོ་མའི་མཆོ་དེ་དམར་པོ་ཐག་གི་མཆོར་བསྐྱར་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་སྤོ་ཀྱན་ནས་
བྱས། ཡ་གོང་ས་མཆོག་གང་དུ་ཐེབས་སར་དབང་ཆད་འདྲ་མཉམ་ལྟ་བུའི་གདན་
ཏུ་གཞུ་ལུས་རྒྱན་མར་བྱས་ཀྱང་། ཡ་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ནི་བསྟན་འཁྲུང་
མཛད་པ་སྤྱོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་ངེས་དོན་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་
པར་བརྟེན་ཀྱང་དམར་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་བསྐྱབ་མ་ཐུབ་པ་རེད།

འདི་ཡང་ར་ཆོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་རྒྱབས་ཆེན་ཞིག་ཡིན། གཤམ་ཏེ་ཁ་གདིང་གཉིས་མེད་ཀྱིས་བདག་གཅེས་གནང་བ་ཡིན་ན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ རེས་བོད་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་ཁོ་པའི་ལག་པར་བྱུང་དུས་བདག་གཅེས་སྤར་བཞིན་དགོས་པ་ལ། དེ་ལས་ལྷོ་གཤམ་ཐོད་མགོ་ནག་ཡིན་ནོ་ཙམ་དང་མཉམ་བཟུང་མཉམ་མནན་བྱས་པ་མ་ཟད། གོང་གི་དམིགས་ལུམ་མ་འབྲུབ་པས་ཞེ་འཁོན་ཀྱིས་ཤམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་དམིགས་བཀར་ཀྱིས་འཐབ་འཛིང་བསམ་བཞིན་ལས་འདས་པ་བཏང་འདུག དོན་འགག་ལ་ཐུག་དུས་འཛིག་ཉེན་པ་སྤྱས་ཀྱང་འགན་དུ་མེད་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཁབ་བཅན་པོས་རྒྱལ་དབང་དོན་ཀྱི་བདག་པོའི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་སྐྱབ་སྟེ། ཐོད་མི་མང་གི་བདེན་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མཇུག་བཞིན་ཡོད་པ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་རེད། མ་འོངས་པར་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོང་རྒྱའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། ལ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སྐྱེ་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་བོད་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་སྟོབ་སྦྱང་བོད་པ་རང་ཉིད་ནས་ཕུལ་བའི་ཐོག་ནས་མཁྱེན་ཡོན་ཀྱི་ཆུ་ཆད་མཐོན་པོར་ཤེས་པ་ལས། རྒྱ་མིའི་སྟོབ་སྦྱང་སྤྱད་ནས་ཐོན་པ་མིན་པས་རྒྱ་གཞུང་གི་བོད་སྦྱོང་གཏོང་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་དེ་ཡིན།

མདོར་ན་ལ་ཤ་ཆེན་སྐྱེ་གོང་མ་རྒྱ་ནག་ཏུ་འཆོ་བཞུགས་རིང་ནག་ཕྱོགས་སྐྱོའི་ཐུན་ནག་ཏུ་དཀར་པོ་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱ་ཆེར་བཏབ་ནས་ཐུ་གུ་དང་སངས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་གསང་སྟབས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ངས་དོན་ཀྱི་དགོས་པ་སྤྱིང་པོ་དེ་རེད། སྤྱིར་དཔོན་གཡོག་དང་སྐྱོབ་རྒྱ་རྒྱལ་རྒྱལ་འབངས་དང་འགོ་དམངས་སོ་སོའི་དབང་དཀྲུག་རྒྱུན་ཀྱི་སྤྱིད་བྱས་ནི་རྒྱ་དམར་ལས་ནོ་ངར་ཆེ་ཞིང་ཐོལ་

སྒྲིབ་མཁས་པ་གཞན་མེད་ཀྱང་བོད་རྒྱལ་བོད་ཅན་ལ་ཐུག་ཆེ་གི་རྩོམ་གཞུས་
 བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་ལྟ་སར་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གསར་འཛུགས་
 བགྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་། དཔེར་ན། མདོ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་མི་མང་རྣམས་འདོགས་ཏེ་
 རྒྱ་དམར་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱ་རྒྱུའི་ལས་དོན་ཤུགས་ཆེ་དུ་བརྩམས་ཡོད། རྒྱ་མཚན་
 བེ། རྒྱ་ནག་ས་ཁུལ་དུ་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གར་བརྩུགས་སར་ནང་ཁུལ་འཐབ་
 འཛིང་དང་མི་བསད་ཁྲག་སྒྲིབ་གྲིས་ས་གཞི་དམར་ཞིང་། མཁར་དབང་རྒྱ་ལོར་
 ཡོངས་རྒྱུགས་གཞུང་བཞེས་བཏང་སྟེ། སྤར་དབུལ་ཐུག་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་
 ཡོད་པ་རྣམས་དབུལ་པོ་ཁྱུ་གཅིག་དུ་བསྐྱར་ནས་དུད་འགྲོ་བས་ཀྱང་ངན་པའི་
 དཀའ་དུབ་ལ་སྐྱར་ཡོད་པ་དངོས་མཐོང་ཉམས་སྦྱོར་བྱུང་བས་ཡིན་ཞིང་། བོད་
 དུའང་དེ་ལྟར་ཡོང་རྒྱུར་བཏེན། རྒྱ་མིར་ངོ་རྒྱུ་བྱས་ན་མཐར་པམ་ཉེས་ཡོང་རྒྱུ་
 ཡིན་པར་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་འཐབ་འཛིང་འོག་ཤི་བ་ལས་ངོ་རྒྱུ་གྲིས་འཛིང་རའི་
 བང་དུ་ཤི་ན་དགའ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དབུས་གཙང་མི་མང་རྣམས་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་མ་མཐོང་ཙང་ང་
 ཆོར་ནག་ཉེས་མེད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་གདུག་རྩལ་མི་བཟོད་པ་དེ་འདྲ་ཞེ་ཡོང་སྟེ་
 ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བཟས་ལྷན་གླ་བྱང་པའི་ལས་བྱེད་ནང་དུག་སྐྱུལ་ཁོག་ཞུགས་
 རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ནི་ཤན་ལུག་ཤན་པས་གསོད་པ་ལ་དགའ་ཆོར་ཆེན་པོ་
 བྱས་ཡོད་ཀྱང་། བཅོས་བསྐྱར་དངོས་གཞིའི་སྐབས་འགྲོད་གདུང་ཆད་མེད་བྱུང་
 ཡོད་ལ། འཐབ་འཛིང་དང་གདུག་རྩལ་མང་བ་ཁོ་ཆོས་བཟེད་ཡོད་པ་རེད། ལྟ་
 སར་བརྩུགས་པའི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དེའང་ཁོང་ཆོའི་དམིགས་ལུལ་བསྐྱབ་རྒྱུ་
 ཁོ་ན་ཡིན། གང་ལ་ཞེ་ན། ལྷན་ཁང་དེའི་ནང་བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་གཙོ་བོ་

ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱོ་ཁུལ་གྱིས་འཕུས་མི་རེ་བྱང་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་བསྐྱོ་
རུ་བཅུག་པ་ལས་པལ་ཆེ་བ་ཁོ་ཆོས་བསྐྱོས་པ་རེད། དེ་ཡང་ཁོ་ཆོར་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཡོང་རེ་ཡོད་པའི་མི་སྣ་ཞིག་ཅིག་མ་ཟད་སྤྱི་རབས་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་མི་སྣ་
ཁག་ནས་འདེམས་སྤྲུག་བགྱིས་པ་དེས་ཀྱང་པག་ཤ་གསར་པས་ནད་གཞི་རྒྱུ་
བསྐྱར་བྱ་རྒྱུའི་རེ་རན་འཆང་ཡོད། འོན་ཀྱང་འཕུས་མི་ཆང་མས་སྤྱིར་ལ་རུས་པ་
བཅུག་སྟེ། ཆོགས་འདུའི་ནང་ཁོ་ཆོས་བསྐྱོས་པ་རྗེས་སྐྱོས་བྱེད་པ་ཅམ་ལས་
ལས་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་ཐད་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་ཇི་ཡོད་སྤྱིར་ཅར་
བཟུང་སྟེ། ཐབས་བྱས་གཏིང་ཟབ་བཏིང་བར་བརྟེན་རྒྱ་མིས་ངན་བྱས་མཐའ་
དག་ཅུ་ལ་རྟུག་ཅི་བཏང་བ་ལྟ་བུར་ཆགས།

ཆོལ་གསུམ་ཅུ་བཞི་སྐར་བྱག

དེ་བཞིན་ལྟ་ས་ཁུལ་ཡོད་རྒྱ་མི་དབུལ་དམངས་ཆང་མས་ཀྱང་བོད་མི་
ཆོར་སྐྱོ་བཅོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་གསེར་ས་འོག་ལ་ཡོད་ཀྱང་འོད་ནམ་མཁའི་
དཔེ་ལྟར་མཐོང་བས། ལྟ་སར་ཆོང་ཁང་ཅུང་རུ་བཟུང་ནས་སྤོད་པ་རྒྱ་མི་མང་
དག་ཅིག་འཛིན་བཟུང་གིས་གར་སོང་ཆ་མེད་རུ་བཏང་བ་དང་། དེ་འབྲལ་མདོ་
སྤོད་སྤོད་ཀྱི་མི་སྣ་གནད་ཆེ་ཆང་མ་སྐྱོག་རྒྱ་མི་ཐོ་ལེན་པ་སོགས་མགོ་ལྷགས་
བལྟ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཆོགས་བྱས་པ་རེད། དེ་དག་ཤེས་ཆོར་བྱང་བརྟེན་
ཆོལ་གསུམ་ཅུ་བཞི་སྐར་བྱག་གི་དཔའ་བོ་ནམས་སྐྱོ་བྱར་རུ་ལྟ་ས་ནས་སྐྱོག་བྱེད་
གྱིས་སྐྱོ་ཁང་བསྟན་སྤང་དང་སྤངས་དམག་སྐར་ཀྱི་སྤྲིག་འཇུགས་བཅོས་པ་རེད།
དེའི་སྤོན་འཁོ་ལྟ་བུ་ལྟ་སར་ཞི་བའི་ཆོགས་པ་བཅུགས་ཏེ་ཡ་གོང་ས་

ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོར་གསེར་རྒྱང་ལས་བསྐྱུན་པའི་སེང་ཁྲི་སྤྲ་ནས་མ་གྲགས་
 བ་རེན་ཆེན་ཁ་ཆོམ་གྱིས་སྤྲལ་བ་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་ལྟ་བུ་གསར་བཞེངས་
 འདིས་མཆོན། རྣམ་སྤྲས་བང་མཛོད་ནས་སྒྲངས་བ་ལྟ་བུའི་འབྲུལ་མཆོན་རྒྱ་ཆེན་
 བོ་དང་བཅས་མི་མང་གི་ཆོགས་མགོན་དུ་གདན་ཁྲུས་གྱིས་གསུང་ཆོས་ཉིན་
 གསུམ་རེར་སྤྱོན་བདག་ཁྲུས་བ་དང་། དེ་མཚུངས་ཇོ་ཤག་རྣམ་གསུམ་ལའང་
 གསེར་གྱི་མཆོད་ཉིང་དང་། མཆོད་ཀོང་། གསེར་གྱི་ལྷང་བཟེད། དེ་བཞིན་གདན་
 ས་སོ་སོར་གསེར་ཉིང་སོགས་གྱིས་མཆོན་མཆོད་འབྲུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་
 ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་མ་ཁོ་ཆོས་གཙོ་བྱས་ཉེ་ཆོལ་གསུམ་མི་མང་
 རྣམས་ནས་བརྒྱུད་བསྐྱལ་དང་སྒྲངས་གྱིས་ཞལ་འདེབས་བསྐྱེལ་བཞུགས་ཡོད་
 གྲང་པལ་ཆེ་བ་ནི་མ་བསྐྱལ་དྲང་སྒྲངས་གྱིས་སྤུལ་བ་རེད། གཟེ་བཟིང་ཅན་གྱི་
 ལས་དོན་འདིས་ཀྱང་རྒྱ་དམར་གྱི་སྒྲིང་ལ་ཆེར་མ་བྱལ་བ་ལྟ་བུ་བཅོས་ཡོད།

གོང་ཁྲུས་བསྐྱུན་སྒྲངས་དང་སྒྲངས་དམག་གིས་བོད་ལྗོངས་རྒྱུད་ས་ཁུལ་ནས་
 རྒྱ་མི་ཞི་བྲག་ཆང་མ་མཐར་སྐྱོད་བཏང་སྟེ་ས་གཙང་རང་དབང་གིས་བདག་གིར་
 སྤྱད། དམག་དབུང་འདིས་ཐོག་མར་འགོ་བསྐྱེད་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐོག་མཐའ་
 བར་གསུམ་གྱི་འགོ་འཁྲིད་གཙོ་བོ་ནི་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཟུ་ཤིས་རེད། ཁོང་
 ནི་བསྐྱབས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྲལ་བ་ཆེས་མི་མངོན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
 གཞུང་བཟང་ཞིང་གཏོང་སོད་ཆེ་བ། ཞི་བྲག་གི་ལས་དོན་གང་སར་བཀོད་སྤྱོད་
 མཁས་ཤིང་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་སློ་སྟོབས་ཆེ་བ། རྒྱལ་གཅིས་ཆོས་གཅིས་
 གྱི་དཔའ་བོ་སྲིད་ན་མངོན་པར་མཐོ་བ་དེ་ཡིན།

ཁོང་གི་འོག་དཔའ་ངར་ཆེ་བའི་འགོ་དམག་བརྒྱ་ཕྲག་འགའ་ཞིག་དང་

བཅས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་གཞུང་གི་གོ་མཆོན་རྣམས་ལེན་པར་བྱིན་པ་
ན། རྒྱ་དམར་གྱི་དབུང་དམག་ཁྲི་ཕྱག་དུ་མ་དང་བཅས་ས་གནས་གང་བཅན་
སར་སྐྱལ་ར་སྤྲད་དེ་དམག་འཐབ་ཉིན་ནས་ཉིན་བསྐྱད་དེ་བགྲིས་ཀྱང་། རྒྱ་དམག་
བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་པམ་ཉེས་ཤིག་སྟག་བཏང་ནས་བྱང་བརྒྱུད་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་
རྒྱལ་ཁའི་ངང་ཐོན་པ་རེད།

ལྷ་སར་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀའ་ཤིས་གྱི་མགོ་ལག་སང་ལོན་གནངས་
ལེན་གྱི་བྲིལ་བསྐྱགས་ཐེངས་མང་བྱས་ནའང་མགོ་ལག་ལེན་རྒྱུ་ལྟར་ཞོག་ཞབས་
ལྷམ་ལམ་ཡང་མ་རྟེན་པའི་ཁར། ཁོ་པའི་འགོ་དམག་སྤྲོད་ཕྱག་མང་པོ་སློག་
ཤོར་བས་རྒྱ་རོ་དོ་སྐྱེལ་རྒྱངས་འཁོར་མང་པོའི་ནང་ཡང་ཡང་དཔོན་སྐྱེལ་བྱས་
པ་ལྷ་ས་ཁུལ་གྱི་མི་མང་ཆོས་མཐོང་བས། བོད་མི་སློ་ཁོག་ངོམས་པ་གང་ན་ཅི་
ཡོད་དུང་རྒྱངས་དམག་སྤར་དུ་འཇུག་ཞུགས་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་སྲུང་
དུང་རྒྱངས་དམག་ཅེས་འབར་བསྐྱགས་ཏེ་ཅང་ཆེ་བས། བོད་སྤྱོད་རྒྱ་དམག་
རྣམས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱི་དང་ཞེད་སྤང་ཇི་ཆེར་བྱིན་ཡོད།

ང་ཆོའི་དེང་དུས་གྱི་དམག་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་དམག་མཁོའི་ཡོ་བྱད་
མེད་པ་འདི་ཁོ་ནས་ལན་པ་མ་གཏོགས། མི་དང་མི་བསྐྱར་ན་བོད་དམག་གིས་
གྱོང་ཁ་ནམ་ཡང་ལེན་གྱི་མེད་ལ། བོད་དམག་གཅིག་གིས་རྒྱ་དམག་བརྒྱ་སྤྱོད་
གི་ཁ་གཏད་ཐུབ་པའང་དུ་མ་བྱུང་ཡོད། ལོན་ཀྱང་ང་ཆོ་དམག་སྤྱོད་གྱི་ལས་དོན་
ཆགས་ཚུད་མེད་པ་དང་། བྱི་རྒྱལ་གྱི་དམག་གྲོགས་མེད་པ། དམག་འཐབ་འདིས་
མི་བསད་ཁག་སྤྱོད་གྱི་ཉིན་ཆབས་ཇི་ཆེར་འགྲོ་གཞི་ལས་མཐར་འཁྱོལ་གྱི་དོན་
ཕན་མི་འབྱུང་བར་དངོས་མཐོང་ལ་བརྟེན། གཞུང་ནས་ཞི་བའི་ལམ་ཕྱོགས་ཁོ་

ན་བཟུང་བ་ལས་བྲག་པོའི་ལམ་ཕྱོགས་མ་བཟུང་བའི་ཁར། གྲུང་ཆངས་དམག་
ལའང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་རོགས་རམ་མ་གནང་བ་མ་ཟད་བདེ་འཇགས་དགོས་
པའི་བྲིལ་བསྐྱགས་ཀྱང་བྲས་པ་རེད།

རྒྱ་གཞུང་ནས་རེ་ཞིག་སྟོ་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་གྲུང་ཆངས་དམག་ལ་དོ་
ཡ་བྱ་རྒྱ་རེ་ཞིག་འཐེན་ནས་སྟོན་དུ་བོད་གཞུང་སྲིད་མགོ་ཉིང་སྟོག་རྒྱ། ལོ་
དགུའི་རིང་ཡོད་དགུ་ཅལ་སྐྱགས་བྲས་ཏེ་ས་ཁུལ་ཀུན་དུ་དམག་ག་རྒྱབས་
ཆེ་བསྐྱགས་ནས་ཡོད་པ་དེ། ད་ཆ་དུས་སུ་སླེབས་པ་མཐོང་ནས་ཚུ་སྐྱར་ཉ་ལ་
འཇབ་པ་ལྟ་བུས་གཡུལ་སྟོད་ཀྱིས་མཐའ་བསྐྱོར། དབུས་སུ་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་འདི་
ཉིད་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་དབྱར་གྱི་ཚུ་གཏེར་བཞིན་དུ་འཕེལ་བཞིན་པ་མ་
ཟད། སྐབས་དེར་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པའི་མཆོན་བཞེས་ཀྱི་མཛད་ཆེན་
སྐར་བྱང་མ་ཐོང་བའི་གཟི་བརྒྱུད་དོ་མཆོར་ལྟན་པ་ཞིག་ཀྱང་གནང་བ་རེད།

སྐབས་དེར་ཡ་མཆོན་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པས། དང་པོ།
ནང་དུ་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་འདིའི་མཛད་ཆེན་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་མཉན་ཡོད་
དུ་ཆོ་འཕྲུལ་འགན་པ་ལྟ་བུའི་སྐལ་བཟང་གི་ཉི་མ་ཤར་བཞིན་པ་དང་། བར་དུ་
རྒྱ་དམག་གིས་ཞི་མིས་ཅི་ཅི་བསྐྱག་པ་ལྟ་བུར་འཇབ་སྟེ་འཛིང་ར་སྤྲད་ཅིང་།
དམག་མི་དང་དམག་མཁོ་དཔོར་འདྲེན་གྱི་ལས་དོན་གྲོག་མ་ཆང་བརྟོད་པ་ལྟ་
བུའི་བྱིང་ཆ་ཡོད་པ་དང་། མཐའ་ནས་བསྟན་སྐྱང་གྲུང་ཆངས་དམག་གིས་སྐྱང་
གི་ལུག་ཁྱུར་མཆོངས་པ་ལྟ་བུའི་ཁོ་ལ་མཆོངས་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་བྱེད་བཞིན་
པ་དེ་གསུམ་རེད། ཡ་མ་བྱུང་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་པས་ཞི་བའི་མི་མང་རྣམས་རང་
གི་མི་ཆེར་རང་གིས་འདྲོགས་ཏེ་གནས་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་ངང་ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོར་འདུས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཆོས་
ཐོགས་ཀྱི་མཛད་ཆེན་མཐའ་དག་གིས་བདག་པལོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀྱན་
དགའ་ར་བ་ན་སྟོན་པའི་གཙོ་འཁོར་འདུས་པ་ལྷ་བུའི་དགའ་བདེ་ཟད་མི་ཤེས་
པར་ལོངས་སྤྱད་ནས་མཛད་ཆེན་མཐའ་དག་ལམ་སྟོངས་གཟི་བརྗེད་ངང་བྱུང་
བ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཐོད་རྒྱ་ ༡ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་གསུང་ཆོས་ར་བའི་ནང་སྤར་སྟོལ་
ལྟར་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་མཛད་ཆེན་འཆོགས་རྒྱའི་ལྷ་པོན་རྒྱ་
ཆེར་མཛད་པས་ཀྱན་གྱི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པའི་འདུ་ལོང་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས།
དགོང་ཤོ་རྩོད་ ༥ པ་ཙམ་ནས་ག་སྤྱིག་དེ་དག་བསྐྱུས་ནས་ཆར་ཅན་ཁྱི་རིན་པོ་
ཆའི་བཞུགས་ཁྱི་སྟོན་སོང་བས་ཆང་མ་སོམ་ཉིད་ར་བར་རྒྱུད། ཆོས་ ༡༥ ཉིན་
སྤྱ་ཆབ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཐེབས་བྱུང་ཞིང་གཟི་འབར་ཆེ་བའི་ལས་སྡེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་མེ་ཉོག་སད་ཀྱིས་མནར་བ་ལྷ་བུ་དང་། སེར་སྤྱ་མི་མང་རྣམས་ནི་ཀྱ་ཅིའི་
སྤྱ་ཐོས་པས་རི་དྲགས་ཀྱི་ཁྱུ་ཆོགས་ལྷ་བུར་དྲོགས་འདྲོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
དུ་སོང་བས། སྐལ་བཟང་གི་དགའ་ཆོར་ཆེན་པོ་སྤྱང་བཞིན་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱང་
ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་མི་ལམ་གྱི་སྤྱང་བ་ལྟར་གྱུར། སྤྱོ་བ་མི་བདེ་བའི་སྤྱ་ངན་དང་
སེམས་འཆབ་ཀྱིས་རང་རྒྱུགས་མ་སྐྱབ་པར་བྲེལ་ཆོགས་བྱས། འདིའི་རྒྱན་
པས་བཙས་གཏམ་མང་ཡང་དོན་སྟོང་ཆོས་ ༡༩ དགོང་ཤོ་གནས་རྒྱང་ཆོས་
སྤྱང་ཆེན་པོ་ཐོག་ཐེབས་ཀྱིས་ཡ་རྒྱལ་བ་མཆོག་གསུང་ཆོས་ར་བར་མ་ཐེབས་
ན་འགབ་རྒྱལ་གསུངས་པར་བརྟེན། འབྲས་སྤངས་ཟླ་སྤྱིར་སྟོན་སྟོན་ཁུས་པས་
ཟླ་སྤྱིས་བསྐྱར་དུ་ཉེན་གཞིར་སྤྱན་དངས་ཏེ་ཁུ་སྐབས་སྤར་བཞིན་གསུངས་
པས། དེ་འབྲལ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་སྟོན་སྟོན་ཁུས་པར་དེ་དོན་མི་ཐེབས་རྒྱའི་

ཞལ་བཞེས་གནང་འདུག གལ་ཏེ་ཐེབས་ན་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་པའི་
གནད་ཡོད་མི་སྣ་མཐའ་དག་བསྐྱབས་གསོད་གཏོང་རྒྱ་རྒྱ་དཔར་གྱིས་ག་སྒྲིག་
ཆ་ཆང་བྱས་ནས་ཡོད་འདུག གང་གི་ཞེ་ན། གསུང་ཆོས་ར་བའི་ཉེ་འཁྲིས་ཀྱི་
ཁ་གཏད་དུ་བསམ་འགྲུབ་སོ་བྲང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྟོན་ནས་རྒྱ་མིས་ཉོས་ནས་
བདག་དབང་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། དེ་དང་འདབས་འབྲེལ་རྒྱ་ནག་རྩིང་པའི་གཞུང་
ཆབ་ཁང་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཁུངས་ཁག་ནས་མེ་སྒྲིགས་མང་པོ་ཁ་བསྐྱེལ་ནས་
བཙུགས་ཡོད་པ་དེའི་ནང་གི་ལས་བྱེད་བོད་མི་ཞིག་གིས་མཐོང་སྟོན། ཐོག་ཁ་
གང་སར་འཛིང་ར་སྤར་ཡོད་ཐོག་འཕར་མ་མང་པོ་བྲེལ་འཇུག་གིས་གསར་
བཟོ་དང་སྤར་ཡོད་འཕར་བཟོའི་ཐིང་ཆ་ཆེ་བ་དང་། དཔག་སྤེམ་མང་པོ་ཕན་ཚུན་
སྒྲེལ་འབྲེན་གྱིས་ཐོག་མ་ཆང་བརྗོད་བ་ལྟ་བུ་ཀྱན་གྱི་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་དེ་
རེད། གལ་ཏེ་སྟོན་འཁོར་སྤར་ལམ་ལྟར་ཐེབས་པ་ཡིན་ན་མེ་སྒྲིགས་བརྒྱ་ལྷག་
མང་པོ་བརྒྱབ་ཐེངས་ཀྱིས་ཆང་མ་བསྐྱབས་གསོད་གཏོང་རྒྱ་ཉག་ཅིག་ཡིན་
པ་ནི་དེ་དག་གིས་ཆོད་དཔག་སྟབས། དེ་ལྟར་མ་ཐེབས་པ་དེས་རྒྱ་རིགས་མཐའ་
དག་གཏོང་གཞིས་སྒོ་བྱར་དུ་འགྱུར་ཏེ་དག་རྒྱབ་ཀྱི་ལས་དོན་སྤར་བས་ཀྱང་འཇུག་
སྟོང་ཆེ་བུ་ཕྱིན་སོང་། འོན་ཏེ་དཔེགས་ཡུལ་དེ་མ་གྲུབ་སྟབས་བསྐྱར་དུ་སི་
ལིང་སྟག་ཏུ་སྒྲོས་གར་གཞིགས་མོར་ཐེབས་དགོས་ཀྱི་མཐོན་བཟང་ཕུལ་འདུག་
པ་མཛད་དེབ་ནང་གསལ་རེད།

ད་དུང་སྟོན་ལམ་ཆོགས་འཕྲོས་ཉིན་བཅུ་ལུས་པ་གལ་ཆེ་བ་མིན་ཡང་
དེའི་རིང་སྒོ་གཡེང་ཆེན་པོའི་ངང་ཆོགས་ཆོས་ཀྱི་མཛད་རིམ་མཐའ་དག་ཉམས་
ཆག་མེད་པ་བྱས། ལྟ་སའི་སེར་སྒྲིམ་མང་རྣམས་ནི་རྒྱ་དཔར་གྱིས་ངན་བྱས་ཅི་

བྱས་ཆོད་དཔག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ཡ་ལན་ཐུབ་ངེས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་མེད་བརྟེན་ཅི་
བྱ་གཏོལ་བལ་དུ་སོང་ཡང་། ཡ་རྒྱལ་དབང་དོན་གྱི་བདག་པོ་སྤྱང་སློབ་བྱ་རྒྱ་ཁོ་
ན་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་ཉྩེ་རྒྱང་སོ་བཅུགས་ནས་སྤོང་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་བོད་ཆེ་ ༡ ཆོས་ ༡ སྤྱི་ཆེ་ ༣ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་སྟོན་གསལ་ན་
སྤོན་ཁུས་ལྟར་གཟིགས་མོར་ཐེབས་རྒྱ་དངོས་གཞིའི་སྐབས། མི་མང་བསྐྱེབས་
ལངས་ཀྱིས་སི་ལིང་སྤྲུག་ནས་ནོར་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བར་ལམ་བཀག་ནས་ཡ་གོང་
ས་མཆོག་དེར་ཐེབས་ན་འགྲིག་གི་མེད་ལུགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཤུགས་ཅན་གྱི་
བཏབ་སྟེ་ཐེབས་རྒྱ་བཞོལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། སྤྱི་མགོན་འགའ་ཞིག་སྤོན་ནས་
སི་ལིང་སྤྲུག་ཏུ་འབྱོར་འདུག་ཀྱང་ག་སྤྱིག་གཏན་ནས་མེད་རྒྱུ་ཁོང་ཆོར་ཡང་
སེམས་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག ཅི་སྟེ་མ་ཐུབ་ན་སྤྱི་སྟོན་བཀུམ་རྒྱ་ཉག་ཅིག་
ཡིན་པ་ནི། དུག་ཁོག་ནང་དུ་ཡོད་པའི་དྲི་ངན་ཁ་ནས་ཐོན་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་
རེད། དེ་འབྲལ་ཞོལ་དུ་མི་མང་ཆོགས་འདུ་ཆོགས་ཉེ་ནོར་གླིང་དང་། ཅེ་ཕོ་
བྱང་། ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཅས་པར་སྤྱང་སློབ་བྱ་རྒྱར་མི་མང་བསྐྱེབས་
ལངས་བྱས་པ་རེད།

བྱད་མེད་མང་ཆོགས་ཀྱིས་རམས་སྟོན་ཁྲིམ་བསྐྱོར་དང་བཅས། ཐོད་
རང་བཅན་གཅང་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་དམར་བོད་ནས་ཕྱིར་ལོག་དགོས་པའི་
འབོད་སྤྱི་ཤུགས་ཆེར་བསྐྱགས་པ་དང་། རྒྱ་གར་དང་། བལ་པོའི་གཞུང་ཆབ་
མདུན་དུ་འང་བདེན་པའི་རྒྱལ་སྤྱོར་དགོས་པར་འབོད་བསྐྱལ་ཤུགས་ཆེ་ཁུས་
ཡོད། རྒྱ་དམར་ཕྱོགས་ནས་རྒྱང་བསྐྱགས་དང་། རྒྱངས་འཁོར་ཐོག་ཁ་པར་
བཅུགས་ཉེ་སྤང་ལམ་འདུས་ཆེ་ས་གང་ཡིན་སར་རྒྱ་དམར་ཕྱོགས་སུ་འཇུག་

ཞུགས་བྱེད་མཁན་རིམ་ལོན་ད་ལྟ་ནས་ཡོང་ན་རྒྱལ་སྐྱོར་རོགས་རམ་ཆེན་པོ་ཡོད་
ལུགས་དང་། ཅི་སྟེ་དེད་ཆོས་དབང་བཟུང་རྗེས་སུ་འཇུག་ཞུགས་བྱས་ན་རོས་
ལེན་མེད་ལུགས་དང་། ལོག་སྐྱོད་པ་མཐར་སྐྱོད་གཏོང་རྒྱ་ཆུ་ཆོད་གཉིས་གསུམ་
ལས་འགོར་གྱི་མེད་ལུགས་གསལ་བསྐྱབས་རྒྱུ་མར་བྱས་པ་རེད།

ཞི་བའི་འཇུག་བག་དབུས་ནས་སྤྲོད་པའི་གདོང་པ་

དངོས་སུ་བསྟན་པ།

བཞི་པ། ཞི་བའི་འཇུག་བག་དབུས་ནས་སྤྲོད་པའི་གདོང་པ་དངོས་སུ་
བསྟན་ཚུལ་ནི། ཆོགས་འདུའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་བོད་དབར་གྱིས་མོལ་བྱས་མཐར་
བོད་ཆོས་ ༡༥ བོད་དུ་ཞི་འགྲིག་གང་ཡོང་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཅི་སྟེ་ཞི་མོལ་མ་ཐུབ་ཆེ་
ཆོས་ ༡༩ རྗེས་སུ་དམག་འཐབ་རིམ་གྱི་དུས་ཆོས་བཟོ་རྒྱུར་མོལ་ཐག་ཆོད་
ཡོད་ཀྱང་ཁོ་ཆོས་ཁ་དན་མི་མཆུངས་པར་བོད་ཆོས་ ༡༠ སྤྱོད་ཆུ་ཆོད་གཉིས་
པ་ཅམ་ལ་སློབ་དུ་ཕྱོགས་མཐའ་ཁག་བཞི་ནས་ནོར་སྤོང་དང་། ལུགས་པོ་རྒྱུ་
ཅི་པོ་བྱང་བཅས་པར་མེ་སྐྱོགས་བྲག་ཆར་ལྟར་པལ་པ་རེད། དེ་དག་ས་ལོག་ཏུ་
ཡིབ་བསྐྱད་གིས་མེ་འཕེན་བྱས་པར་སོང་། དྲང་སྤངས་ལུལ་དམག་ཆོས་ལ་ལན་
སློག་ལུལ་མ་རྟོག་པས་ཅི་བྱ་གཏོལ་བྲལ་དུ་གྱུར།

བོད་ཀྱི་གཞུང་དམག་ཉུང་ཤས་ཡོད་པ་དེར་མེ་སྐྱོགས་རེ་བྱང་ཡོད་ཀྱང་
ལུགས་བསྟོན་ཐེབས་རེ་བྲལ་བ་མ་ཟད་གང་འཆམས་ཤིག་ནས་གཏོར་སྐྱོན་ཞོར་
འདུག འོན་ཀྱང་༡༩༥༩་ས་མཆོག་སྤྱི་ཆོས་ ༩ ཀྱི་མཆན་མོར་ཕྱོགས་ཐེབས་
གྲུབ་པ་དེའི་ཉིན་དགུང་ཅམ་ཤེས་ཆོར་བྱང་བས་སེམས་ཁུར་རི་རབ་ལྟ་བུ་དེའང་

ཡང་སངས་རྒྱལ་པོ་སངས་པལ། རང་རང་སློབ་པ་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལོས་པར་མཐོང་ནས་
བློས་ཐར་ཅི་ཐུབ་བྱས། ཉུང་ཤས་ཤིག་ནས་ཁྱུག་གྲོག་གང་སར་ཡིན་སྟེན་གྱིས་
རྒྱ་དམག་འབྱོར་སྐབས་གདོང་འཛིང་གིས་པམ་ཉེས་ཆེན་པོ་བཏང་བར་བརྟེན་
དེའི་ཕྱི་ཉིན་མ་གཏོགས་ནིར་གླིང་ལེན་ཐུབ་མེད་ཅིང་། ལྷ་སར་ཡང་ཉིན་གསུམ་
ཅམ་ལའང་དམག་ཐག་མ་ཆོད་པ་རེད། སྤྱི་རི་ལུང་གསེབ་ནས་འབྲས་སྤྱངས་སུ་
མེ་སྐྱོགས་མང་པོ་ཁ་བསྐྱེལ་ནས་ཡོད་པ་རྒྱུད་ཤེལ་ནས་མཐོང་བས་དགོན་པ་
གཏོར་སྐྱོན་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་གྲ་གཞོན་ཆོ་སྒྲོལ་མཆོངས་སུ་བཏང་མ་སོང་།

ཉིན་དགུང་ཅམ་ནས་སེ་ར་ནས་གྲ་གཞོན་མང་པོ་མདུན་མཆོངས་གྱིས་
ཅེ་པོ་བྱང་དུ་འཇུག་ནས་མེ་མདའ་མང་པོ་ལེན་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་དམག་
དང་ཡང་འཛིང་རེས་ཤུགས་ཆེ་བས་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་སེ་ར་དགོན་པར་ཡང་
མེ་སྐྱོགས་ཆོད་མེད་བརྒྱབས་སོང་། ལྷ་ས་ཁུལ་ནས་ཁ་གཏད་ཐུབ་རེས་བྲལ་
བརྟེན། སྤྱིང་སྟོབས་མེ་ལྷེ་འབར་བ་ཆོ་རེ་ཞིག་བློས་ཏེ་སྟོ་ཁ་དྲུང་སྤངས་དམག་
དང་ཆེ་སྤྱིལ་གྱིས་སྤྱར་ཡང་དམག་འཐབ་བྱ་རྒྱུའི་སེམས་ཤུགས་འཆང་ཡང་སྟོ་
ཁ་ཁུལ་དུ་འབྱོར་རྗེས་དེ་ནས་ཀྱང་དམག་འཐབ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་མེད་པ་དང་།
ལྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་ཡང་ཉེ་ཞོ་མེད་པར་བློས་ཐར་ཐུབ་པ་སོགས་གྱི་རྒྱུན་ལས་
ཕེབས་རྗེས་སུ་བཅར་ཏེ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་རམ་ཐོབ་ན། སྤྱར་ཡང་དམག་ཤུགས་
ཆེན་པོ་རྒྱག་རྒྱུའི་སྤྱིང་སྟོབས་གསར་དུ་བསྐྱེད་དེ། རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་གཅིག་
ཤོར་གཉིས་ཤོར་བྱས། བདག་དང་བདག་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ནི་རྒྱ་དམར་འོག་
དུ་སྟེན་དགོས་མ་བྱུང་ཅམ་བྱུང་ན་སྟོ་སྟོང་བྱས་ནས་སྟེན་དགོས་སྐྱམ་སྟེ་འཆར་
གཞི་གང་ཡང་མེད་པར་བློས་གང་ཐུབ་བྱས་པ་ཡིན།

བཅན་གྱིས་དུ་ཕེབས་པ།

ངོ་མཚར་ཏེ་ཅང་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཡ་རྒྱལ་བ་དེན་པོ་ཆེ་སྟོན་པའོང་གན་གཞོན་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཆེ་ས་། གྱེ་མཚན་མོང་ཆེབ་ས་ཏྲག་བསྐྱིག་ས་ཏེ་ཁོང་སྟོན་གླིང་ཁའི་རྒྱ་མའི་དམག་སྤར་ཆེན་པོའི་ཉེ་འཁྲིས་གཅང་རྩའི་བ་རོལ་ནས་ཐེབས་ཏེ་མཚན་གང་འགྲུལ་བཞུད་བརྒྱས་ཀྱང་། ཁོ་བས་མཐོང་རྒྱ་ལྟ་ཅི་སོ་བ་གནས་ས་གང་བ་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཀྱང་མ་ཤེས་པ་དེ་ཡ་མཚན་དེད། གྱེ་གཏོང་སའི་རི་ཐོང་དུ་རྒྱ་དམག་མང་པོ་གསལ་འཇམ་བྱས་ནས་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཀྱང་མཐོང་མི་འདུག།

རྒྱ་དམག་ཞོར་སྤྱིར་དུ་འཇུག་མེས་ཤི་རོ་མགོ་རིམ་ཆང་མ་ཨ་སྟོག་
 བཟུངས་ཏེ་འཆོལ་ཉལ་ཀྱན་དུ་བྱས་མཐར། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལོ་སྐྱུ་འཁོར་
 གནད་ཡོད་ནམས་ཕྱོགས་སེབས་བྱུང་བ་གཞི་ནས་ཤེས་ཏེ། གནམ་གྱུ་ཕྱོགས་
 གང་སར་སྤྱིར་བཞིན་འཆོལ་ཞིབ་བགྱིས་ཀྱང་མ་མཐོང་བར། རྒྱ་གར་ནས་རིམ་
 བསྐྱུགས་མ་བྱས་བར་དུ་འབྱུགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་གར་སེབས་མ་ཤེས་པ་རེད། ཞོར་
 སྤྱིར་དུ་འཆོལ་ཉལ་བྱུགས་ཆེ་བྱས་པ་དེ་གཞི་བོད་མི་སྤྲོས་མ་ཆོས་མཐོང་འདུག

དམག་འབྲུག་གི་ཉིན་གྲང་ཙམ་ནས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཤེས་ས་
བྱུང་ཚུལ་འབྲས་སྤངས་ལ་ལན་སྐྱེལ་མཁན་བྱང་ཡང་རྒྱ་དམར་སོ་བ་ཆོས་ནི་དེ་
ལ་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་པ་ཡིན་སྟེ། རྒྱ་དམར་ཕྱོགས་ནས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་
པའི་ཐེད་སྟོན་ཐུབ་ན་རབ། དེ་ཉམས་མ་ཐུབ་ཆེ་སྐུ་སྟོན་བཀུམ་རྒྱུར་ལོ་མང་སྟོན་
ནས་གྲ་སྟེག་བྱས་ཏེ་ལས་འགྲུལ་དངོས་གཞི་ཐེངས་གསུམ་བརྒྱམས་ནའང་། ལྷོ་

ཁ་བརྒྱུད་དེ་རྒྱ་གར་དུ་བདེ་ཉམས་ཀྱིས་ཐེབས་ཐུབ་པ་དེ་མ་བསྐྱིགས་ལྷན་འབྲུབ་
ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་མ་ཟད་ཁམས་གསུམ་ནམ་གཞོན་གྱི་མཆན་མ་ཞིག་ཀྱང་རེད། མདོར་
ནང་ཆོར་སྲིད་ན་དཔེ་རྒྱ་བྲལ་བའི་སྲིད་དོན་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ལ།
གཞན་རྒྱང་མི་འཛོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱང་བསྟན་པ་རེད།

ཡང་བའི་བྲག་གཞོན།

མོ་དགའའི་རིང་ཐབས་ཤེས་ཡོད་དགུ་ཅལ་སྤྲུགས་བྲས་པའི་སྤྲིང་དོན་
བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཁོར་ཡོངས་རྫོགས་འཕྲོག་རྒྱ་དང་། སྤྲིང་རྗེ་རྩི་ཅམ་མེད་བར་ས་གནས་
ཞིབ་འཕྲི་མི་མང་ནམས་སྤྲུག་གྲོང་ཆད་མེད་གཏོང་རྒྱ་ལས་མ་ལྷག་པ་རེད། དེ་
ནི་རྒྱ་བ་ཡིན་ན་ལྟོ་ཁ་དེ་གས་ཆེམས་མོད། ཁོ་ཆོ་རྒྱལ་མཆམས་རིས་མེད་རིང་
ལུགས་ལ་གཞིགས་པས་སྲིད་བྲས་དང་དམིགས་ལུལ་ནི་ཅ་བརྒྱག་དུ་ཕྱིན་པ་ད་
ལྟ་འང་ལྟོ་འགྲོད་རྗེ་ཆེར་ཕྱིན་ཡོད། དཔེར་ན་ལྷ་ཅིའི་དོན་དུ་ལྷ་བ་བསད་ཀྱང་ལྷ་
ཅི་བརྒྱགས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

ང་ཆོའི་མི་རབས་མང་པོར་ཆོས་ཀྱི་འདོད་རྒྱས་འཆོ་ཞིང་བསོད་ནམས་
ཀྱི་སྒོ་འཕར་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་ཕྱེ་བའི་བསྟོ་གནས། མི་གསོད་པ་ལྟ་ཅི་མི་བསད་པའི་
སྒྲ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཞིང་མཆོག་འཛམ་གླིང་ནང་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ཆོས་དང་
སྲིད་ཀྱི་བྱུང་ཁོར་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པས་གང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་བང་མཛོད་
ཁོར་གླིང་དང་། ཅེ་པོ་བྲང་། ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་གཏོར་བཞིག་
ཆད་མེད་དང་བཅས་མི་རོ་དང་། མི་བྲག་གིས་ཡོངས་སུ་བཀང་སྟེ་རོ་ལྷགས་
ཀྱི་འདམ་ལྟ་བུ་བཞོས་པ་དེ་ནི་བོད་རྒྱལ་རབས་ནང་བྱུང་མ་ལྟོང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ་

བརྗེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། འདིའི་སྐོར་འབྲི་སློག་བྱས་ན་སེམས་འཁྲུག་
རྒྱ་ལས་མ་འདས་པས་རྒྱས་བཤད་མ་བྱས།

ཁོ་ཆོས་རྒྱལ་པའི་འཇམ་དམག་ལྟ་བུས་མགོ་སྐོར་བཏང་བས་ང་ཆོ་
ལས་སྒྲ་པོ་པམ་ཉེས་ཤོར་བ་དེ་སྒོ་ཁ་མ་ཆེམས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ཁོ་ཆོ་རྒྱལ་
ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་གཞུང་མེད་ཁར་
གཡོ་ཆོད་ཁམ་གསུམ་ལ་བྱང་རྩལ་པའི་རྫོབ་རྟགས་བསྟན་པ་རེད་ལ། སྤྱིང་རྩེ་སྤྱི་
ཙམ་མེད་པའི་སྤྱིན་པོ་མི་གཟུགས་ཀྱི་རང་མཆང་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་
ལས་དོན་སྤྱིང་ང་ཆོར་ལམ་སྤྱོདས་བྱང་ཡོད།

བོད་ཆོས་ ༡༥ རྩེས་ནས་དམག་འཐབ་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་ནས་
དམག་སྡེ་ཁག་གསུམ་དུ་བགོས་ཏེ་སྡེ་ཁག་གཅིག་བྱང་བརྒྱད་ནས་གཙང་
ཕྱོགས་བསྐོར་ཏེ་ཡོང་རྒྱ་དང་། སྡེ་ཁག་གཅིག་ཁམས་ཤར་ནས་ཀོང་པོ་བརྒྱད་
དེ་སྟོ་ཁ་ས་མཚམས་བཀག་འགོག་དང་། སྡེ་ཁག་གཅིག་དབུས་དམག་གི་རྒྱབ་
སྟོན་དུ་ཆེད་བརྗེདས་བྱས་པ་དེ་དག་བོད་ཆོས་ ༡༦ དང་ ༡༧ རྩེས་སར་འབྱོར་
འདུག དེ་ལྟར་སྟབས་འགྲིག་པ་ཡིན་ན་བ་བར་རྩྱུད་པའི་ཉ་རྒྱ་ལྟ་བུ་ང་ཆོའི་མི་
གཅིག་ཀྱང་བློས་ཐར་ཐུབ་ཐབས་མེད།

འོན་ཀྱང་ཁོ་ཆོས་རྒྱ་ནག་ནས་དམག་སྟོན་མ་འབྱོར་གོང་དུ་རྒྱལ་ཁ་
ལེན་རྒྱའི་བསམ་ངན་འཆང་བ་དེས། དེ་དུ་ཆོ་བློས་ཐར་གྱི་ལམ་སྐོ་བྱེ་བྱལ་བ་བྱང་
བས་དེས་དོན་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་རེད། མཐའ་མར་ཁོ་ཆོའི་སྤྱི་ཁྲབ་བ་
ཐན་ཀོན་སན། ཡང་ཅིལ། རྩན་མིང་གསུམ་ཡང་སྤྱིན་པོའི་རང་གདོང་དངོས་སུ་
སྟོན་དགོས་ཆགས་པ་རེད། འཇམ་གླིང་ནང་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་པལ་ཆེ་

བྱས་པ་མང་པོ་བྱུང་བའང་བདེན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དགའ་ངལ་དེ་རྟག་པར་མི་
གནས། གང་གི་ཞེན། འགོ་བྱེད་དང་ལས་བྱེད་བཟང་ངན་འཕོ་འགྱུར་མང་བས་
གཞུང་བསྐྱེད་ལ་མི་མང་ལ་བྱམས་སྦྱོང་ཆེ་བའི་འགོ་བྱེད་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཡོད་གི་
ཡོད། སྐབས་རེར་རྗེ་དཔོན་གཤམ་ཡོན་མེད་པའམ་ཡོད་ཀྱང་ལེ་ལོ་ཅན་ཡང་ཡོད་
གི་ཡོད་པས་སྐབས་དེར་མི་མང་རྣམས་ལ་རང་དབང་གི་བེད་སྤྱོད་རྒྱ་བས་ཆེན་
ཐོབ་ཀྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་གཞུང་ཞབས་མཐོ་ཤོས་ནང་བླ་མ་དང་ལྷན་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་ལྷན་
པ་ཡང་ཡང་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་ལ་དེའི་ཆེ་ཞིབ་བཤེར་གྱིས་ལག་རྗེས་ངན་བཞག་
རྣམས་ཆར་གཙོད་དང་། མི་མང་ལ་བཅི་མཐོངས་ཆེན་པོས་ལས་དོན་ཆགས་
ཚུད་དང་མི་མང་ལ་སྤྱད་གྱིང་ཐོག་པ་ཡོད་ན་སྤྱར་གསའི་རོགས་རམ་ཆ་ཆར་
བྱེད་ཀྱི་རེད། དེར་བརྟེན་མི་མང་རྣམས་སོ་སོའི་མགོ་ཐོག་དཔོན་ངན་ལ་མི་
དགའ་བ་ཡོད་ནའང་རྩ་བའི་གཞུང་དང་འགོ་འཁྲིད་ལ་མི་དགའ་བ་བྱེད་དོན་མེད་
པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཐོག་འདིས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་བསྐྱེད་པ་
ནས་བཟུང་སྟེ་ལེགས་བཅོས་ཆེན་པོ་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན། ཆབ་
འབངས་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་དབུལ་མང་རྣམས་རང་གཞུང་ལ་དགའ་ཞེན་རྗེ་ཆེར་
བྱིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཡུལ་མཆོག་འདི་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་དད་འདུན་
དབྱར་མཆོ་ལྟར་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་འཕེལ་ནས་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་བྲགས་
སྟོན་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད། དེ་བཞིན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་དེ་བོད་དུ་
ལོ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མའི་སྟོན་ནས་དར་བྱས་ཆེ་བ་མ་ཟད། བོད་ནས་རྒྱ་ནག་སོག་
ཡུལ་སོགས་བོད་ས་ཁྱོན་ལས་འགའ་ཉེ་ཡུལ་གྱུ་མང་པོར་བྱས་བཅུ་དང་པན་

ཐོག་མའི་ཆོས་ལུགས་ཡོད།

དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་པའི་གཏེར་མཛོད་
ལྟ་བུར་མི་མང་ཙམ་མ་ཟད། རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པ་ཆང་མ་སྟོབ་པ་དོམས་པ་མེད་
པའི་སྒོ་ནས་དད་འདུན་ལྷག་པར་བྱ་ཆེ་བས། གཞུང་འབངས་སྤྱི་སྤེར་གང་ཅིའི་
ཐད་ལ་འང་འབྲལ་ཡུན་གྱི་ཁེ་ཕན་འཛད་པ་མེད་པ་དངོས་སུ་སྤྱོད་བཞིན་པར་
བརྟེན། དད་འདུན་རྣམས་ཤུགས་འགོག་ཏུ་མེད་པ་བར་ལམ་ཆོས་ཁྲིམས་སྟོད་བྱ་
སོང་ནས་ཆོས་སྟོད་དང་ཆོས་ཁྲིམས་ཉམས་ཆག་ཆེ་ཙམ་ཕྱིན་པས་སྟོབ་པས་སྤྱི་
གཞི་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་། ཡ་རྒྱལ་མཆོག་འདིའི་མཛད་བཟང་ལ་བརྟེན་ནས་
ལེགས་བཅོས་དང་ཡར་རྒྱས་ཆོས་ལོ་འགོ་བཞིན་ཡོད་པས། གཞུང་འབངས་
རྣམས་སྤར་བས་ཀྱང་དད་འདུན་དང་ཡིད་ཆེས་ཤུགས་ཆེར་ཕྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་
རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། ཁོ་པའི་བསྐྱེད་མེད་ཀྱི་མིང་རྒྱས་ལྟོ་ལ་འབྲམས་སྐྱས་པ་དེ་དག་
བོད་ཐོག་བྲག་ལ་སྤར་བ་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་པ་ནི་མདོ་ཙམ་ཡིན།

ནི་བའི་སྒོ་ལ་ལན་ལ་མཚན་ཆའི་ཅེ་གྱི་གཏན་པ།

ཡགོང་ས་མཆོག་སྟོན་འཁོར་བོས་བྱོལ་བྱ་ཅི་ལྟར་ཐེབས་པ་སོགས་
ནི་མཛད་དེབ་རིན་པོ་ཆའི་ནང་གསལ་ལྟར་ལས་འདིར་བསྐྱར་སྒྲོས་མ་ཞུས།
འབྲུག་འཛིང་དངོས་གཞི་མདོར་ཙམ་བཛོད་ན་གོང་ཞུས་ལྟར་རྒྱ་མིའི་དམག་
སྤར་ཁག་བཞི་ནས་ཁོར་སྤིང་དང་། ལྷགས་པོ་རི། ཅེ་པོ་བྲང་བཅས་པར་མེ་
སྒྲིགས་བྲག་ཆར་པབ་པ་ལྟར་བརྒྱབས་པས། བོད་དམག་ཆོས་མེ་མདས་ལ་
ལན་སྟོག་ཡུལ་གཏན་ནས་མ་རྟེན་ཀྱང་ཉིན་ཡོལ་རྒྱ་ཆོད་ ༡ ཙམ་བར་ས་ཆ་

བཟུང་སྟེ་མ་སྟོང་པ་རེད།

དེ་ནས་ཡལོང་ས་མཆོག་ཕྱོགས་ཐེབས་བྱུང་ལུགས་གསང་བར་བཏང་
བར་བཏེན་བྱ་ཆང་དུ་རྟོག་ཞུས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། འོར་སྤིང་ཤར་བྱུང་གཉིས་
ནས་མེ་སྒྲོགས་དང་རང་འགྲུལ་མེ་མདའ་བྱང་ཁ་བསྒྲིགས་ནས་ཡོད་པས།
ཁག་ཅིག་སྟོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱིད་ཚུ་བཀལ་བཟོད་ཀྱིས་སོང་བ་དང་། ཁག་ཅིག་བྱང་
བརྒྱད་འདམ་ར་ཆེན་པོར་བཀལ་བཟོད་ཀྱིས་བྲོས། འབྲོ་སའི་བབ་དང་ཁོ་ཆའི་
བྱེད་བབ་ལ་གཞིགས་ན་བོད་དམག་གཅིག་ཀྱང་བྲོས་ཐར་ཐུབ་རེས་བྲལ་ཡང་།
དགོན་མཆོག་དང་བདེན་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བྱིན་མཐུས་པལ་ཆེ་བ་བྲོས་
ཐར་ཐུབ་ཡོད། མེ་འབྲས་དགེ་འདུན་རྣམས་ནི་དེའི་མཆོན་མོ་དང་། དེའི་བྱི་ཉིན་
ནས་རྒྱབ་རིར་འཛེགས་ཏེ་བྱང་བརྒྱད་དང་། ལུབ་བརྒྱད་བསྐྱོར་ནས་སྟོ་བརྒྱད་དུ་
བྲོས་བྲོལ་བྱས། སྟོ་ཁ་ཁུལ་དུ་འབྱོར་རྗེས་སྤར་ཡང་རྒྱལ་མཆོངས་བྱ་རྒྱའི་འདུན་
པ་བཏྲས་ཀྱང་དེ་གར་དམག་འཐབ་ཀྱི་དམིགས་ཉེན་མེད་པས་ཆང་མ་ཟང་ཟེང་
དུ་འདུག ལྟ་ས་ཤོར་ནས་ཉིན་བཙུ་ཙམ་ནས་སྟོ་ཁའི་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་རྒྱ་
དམག་འཛུལ་ཏེ་ལུག་ཁུར་སྤྱང་གི་རྒྱགས་པ་ལྟ་བུས་རྒྱལ་མཆོངས་ཆོད་མེད་
བྲས་པས། བོད་དམག་པལ་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་ཁ་གཏད་ནས་འབྲོ་བསྐྱོད་
ཀྱིས་བྲེལ་རྒྱབ་བྱེད་པ་དང་། ལུང་ཤས་ཤིག་ནས་བྱིར་ལོག་ཀྱང་བྲས། སྐབས་
དེར་ཡང་རྒྱ་དམག་དང་གཤོར་ཐུག་གིས་ཞི་བའི་མི་མང་པོ་བསད་མས་དང་།
གོ་ཁྱག་ཅན་དང་ཐུག་ཆེ་པར་ཡང་བསད་མས་སྐབས་ཆེ་བཏང་ཡོད་པ་མི་མང་
ཆོས་མཐོང་འདུག སྐབས་དེར་ཁ་བའང་ལན་མང་བབས་སོང་བས། ལ་ལས་
ལྟ་ཆོས་སྤང་མེད་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོ་སྤྱང་ཡང་བྲས་སོང་། ཡང་སྤྱིང་ཁ་བ་བབས་

ཁྱེན་རྒྱ་དམག་ནམས་ཀྱི་མདུན་ལམ་འགོག་ཐུབ་པ་བྱུང་འདུག

ཐོས་བྲོལ་བ་ནམས་ས་མཆམས་ཁག་བཞི་ནས་བཞུལ་བཞེད་བྱས་
པ། ཁག་གཅིག་མཆོ་སྣ་དང་སྟོ་བྲག་བརྒྱད་ནས་འབྲུག་ཡུལ་དང་། ཁག་གཅིག་
སྤང་ཆེན་བརྒྱད་མོན་ཏྲ་དབང་། ཁག་ཅིག་སྦྱར་ར་དང་ཁྲ་ཏྲ་ནས་དམར་སྟོལ་
བརྒྱད་དེ་མོན་ཏྲ་དབང་། ཁག་ཅིག་ནི་ཅ་རི་བརྒྱད་དེ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་
ཐོན་བསྐྱོད་ཐུབ་པ་རེད། རྒྱ་གར་ཤར་བརྒྱད་དང་དམར་སྟོལ་བརྒྱད་ནས་ཡོང་
བ་ནམས་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་རེད། དང་པོ་གཡང་གཟར་དང་ལམ་འཕྲང་ཏྲ་ཅང་
ངན་ཞིང་། སྤྲུག་མའི་འབྲེང་ཐག་བརྒྱད་དེ་ཡུན་རིང་འགོ་བསྐྱོད་དགོས་པས་སོ་
སོའི་ལུས་ཐོག་གི་ཅ་དངོས་ཅམ་ལས་ཏྲ་ཁལ་སོགས་ཐམས་ཅད་འཛོག་དགོས་
པ་དང་། ངལ་དུབ་དང་། ཆ་བ། དུག་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱི་འཆེ་བ་དང་། ལྷོགས་ཤི་
ཐེབས་པའང་མང་པོ་བྱུང་འདུག རྒྱ་གར་ས་མཆམས་བཞུལ་ནས་གང་འཆམས་
སོང་བ་ན། དམག་མིས་གནམ་གྲུ་ནས་དཔོར་འབྲེན་ཡང་གནང་འདུག་པས་སྟོག་
སྦྱོན་གྱི་བཀའ་འབྲིན་དེ་སྤྲུག་མ་མཆེས།

གཉིས་པ་སྤན་ཆོ་འཁོར་ཆེ་བ་དམར་སྟོལ་བརྒྱད་དེ་ཡོང་བ་ནམས་ནི་
གངས་ལ་ཆེན་པོ་གཉིས་བཞུལ་དགོས། གངས་ལ་གཉིས་ཀ་ཏྲ་ཅང་མཐོ་ལ་
རི་གཟར་ཆེ་ཞིང་མི་རྒྱུད་རྒྱུད་བཞེད་ཐུབ་ཅམ་ལས་མི་འདུག གཡས་གཡོན་དུ་
གངས་ཀྱི་ཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བས་སྦྱོག་ཐུབ་ཐེབས་མི་འདུག་ལ། གལ་ཏེ་སྦྱོག་
པ་ཡིན་ན་གངས་འོག་དུ་འཐེམ་པའམ་ཡང་ན་གངས་འབྲེད་ཤོར་རྒྱ་ཉག་ཅིག་
རེད། མི་དང་ཏྲ་བྲེལ་ཆང་མ་ཉིན་ཞག་མང་པོར་ངལ་དུབ་དང་བཀྲེས་ལྷོགས་
སོགས་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་ཁར། གངས་དཀྱིལ་ནས་གཅིག་མཐུག་གཉིས་འཐུད་

ཀྱིས་ཐོང་བ་བསྐྱེགས་པ་ལྟ་བུར་ཉིན་ཞག་མང་པོར་ལུས་བརྟེན། འབྲུག་ཉེངས་
ཐེབས་པ་དང་ཆད་ལྟོགས་སོགས་ཀྱིས་མི་རྟ་མང་པོར་འཆི་སྐྱོན་བྱང་སོང་།

ཁྱད་པར་དུ་གངས་ལ་དང་པོ་དེ་ནི་མཆོ་སྒྲ་དང་ཁད་ཉེ་བ་དང་དཀའ་
ངལ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་ལ་གངས་དཀྱིལ་དུ་ཉིན་གཉིས་གསུམ་ཅམ་བསྐྱར་བསྐྱེགས་
ཀྱིས་ལུས་པའི་སྐྱབས་དེར། རྒྱ་དམར་གྱི་གནམ་གུ་ཡང་ཡང་ཡོང་བར་སྐད་སྒྲ་
དང་། མཆོ་སྒྲའི་ལུས་དུ་བོད་དམག་དང་འབྲུག་འཛིང་གིས་མེ་སྐྱོགས་དང་འབམ་
གཞུས་པའི་སྐད་སྒྲ་ཡང་ཡང་ཐོས་ཀྱིན་འདུག། གནམ་གུ་དེ་ནས་ང་ཆོ་མཐོང་བ་
ཡིན་ན་ང་ཆོ་པག་པ་བསད་བ་ལྟར་གསོད་ཆོག་ཡིན་ཡང་རྒྱག་པས་བརྟམས་
ནས་པན་ཚུན་མཐོང་རེས་མི་འདུག།

གངས་ལ་དེ་ལས་བབས་པར་ཡང་ནམ་མཁའ་ནས་ས་འོག་དུ་འཇུག་
བ་ལྟ་བུའི་བྱར་ཏུ་ཅང་ཆེ་བས་ངལ་བ་ཡང་ཆེ་མོད། རྒྱ་དམག་གི་ཉེན་ཁ་ལས་
གྲོལ་བར་སོང་དགའ་ཆོར་གྱིས་ངལ་བ་མི་མངོན། དེ་ནས་ཐང་གཞིང་དུ་
བབས་ནས་ཉིན་ཞག་འགའ་ཞིག་རྒྱ་གར་ས་སྤང་བས་བཀག་ནས་སྐྱག་སྒྲོད་
དགོས་ཀྱིན། སལ་ཆེ་བ་བཟའ་བརྟུང་ཆད་ནས་རྩ་དང་སྒྲོ་ཆལ་རྒྱང་པ་ཟ་དགོས་
པའང་བྱུང་སོང་། དེ་ནས་གངས་ལ་གཉིས་པ་དེར་སྤྲ་མ་ལྟར་བསྐྱོད་མི་དཀའ་
ཡང་། མི་དང་ཁལ་མ་ཆང་མ་བཟའ་བརྟུང་ཞན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆད་ནས་མང་
པོ་མི་སྐྱོན་བྱང་སོང་།

ལོ་ལས་སྒྲོན་དུ་དགེ་སྒྲོང་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ལ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་ལུང་བསྟན་དུ་གྲགས་པའི་དཔེ་བྱུང་ཞིག་འགྲེམས་སྤེལ་བྱུང་བ་དེའི་ནང་དུ།
ད་ལྟ་རང་ཟན་རང་ལ་དབང་སྐྱབས་ཟ་རྒྱ་ཡོད་ན་ཟོ། འཕྱང་རྒྱ་ཡོད་ན་བྱངས།

རང་ལ་བདོག་པ་ཅི་ཡོད་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་འབུལ་དང་། རན་སྒོར་ལ་སྦྱོར་
གཏོང་དུ་འབུངས་དགོས། མི་རིང་བར་རང་ཟན་རང་ལ་མི་དབང་། རང་བྱིས་རང་
ལ་མི་དབང་བ་ཉིན་འཁྲོལ་ན་མཆོན་མི་འཁྲོལ། མཆོན་འཁྲོལ་ན་ཉིན་མི་འཁྲོལ་
བ་ཞིག་ཡོང་ལུགས་དང་། དེའི་ཆེ་ལ་ལུང་རྣམས་ལ་རྟ་རོ་དང་མི་རོས་ཅིག་
པ་བཅིག་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་ངེས་ལུགས་འཁོད་པས་སྐྱབས་དེར་ཡིད་ཆེས་མ་བྱུང་
ཡང་། དུས་དེར་མངོན་སུམ་དུ་ཁ་ལྟམ་མེར་སློལ་ཤར་བྱུང་། ལེགས་ཉེས་གང་
ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་གི་བར་དུ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དེ་ནི་འཛིག་ཏེན་
པལ་པའི་རང་རྟགས་གསལ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་ར་འཕྲོད་ཀྱང་བྱུང་།

བཅན་བྱོལ་དུ་བསྐྱོད་པ།

དེ་ནས་རིམ་བཟོད་ཀྱིས་མོན་རྟ་དབང་དུ་སླེབས་པ་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་
ནས་སྡེ་ལེན་དང་། སྐྱོབ་གསོའི་ཆོག་པ་ནས་སྐྱོབ་གསོ་ཐོགས་ཐོབ་བྱུང་།
ཉིན་ཤས་ནས་ལུས་ཀྱི་ངལ་དུབ་སངས་ཏེ་བྲན་ལམ་གསལ་དུ་བྱིན་པ་ན། ཀྱི་
མ་རང་ཡུལ་རང་བདག་གི་ལུང་པ་ནི་ལ་ལུང་མང་པོའི་པ་རོལ་རྩ་ལུས། དེ་ལ་
གྱང་དམག་གིས་སྤྱང་གི་ལུག་རར་སླེབས་པ་ལྟ་བུའི་གསོད་ཟ་འཛེམས་མེད་
དུ་བྱས། དེར་ལུས་ཤིག་ཁག་གཅིག་གྱུར་གྱི་མི་རིགས་སྦྱི་དང་། ཁྱད་པར་དགའ་
གོགས་དང་གཉེན་གཤིན་བཀའ་བྲིན་ཅན་རྣམས་ནི་ཁོང་ཁྱེད་སྤིན་པོས་བཟུང་
བ་ལྟ་བུའི་ངལ་དུབ་འོག་རྩ་ཚུད། མི་རབས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་ལས་
བསྐྱུན་པའི་ཏེན་སྐྱེ་གསུང་ལུགས་ཏེན་དང་། རིན་ཐང་བལ་བའི་ཁྱད་ལོར་རྣམས་
ནི་རྒྱ་གར་གཉེར་ཆ་དང་སླེབས་པ་ལྟ་བུས་འཕྲོག་བཅོམ་ཆད་མེད་དུ་བྱས།

དེད་ཅག་ཆོ་ནི་བལྟ་ས་དང་བརྟེན་ཐུངས་ཅི་ཡང་མེད་པར་གཞན་ཡུལ་དུ་འཁོལ་
འཁོ་བ་ལྟར་གྱུར། མོ་སྒྲིང་བྲང་གསུམ་གཏོད་ཡུལ་ལྷ་ཆུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གར་
བཞུགས་མ་ཤེས་པས། ལུས་གཅིག་ལ་མི་ཆེ་གཉིས་ལྟ་བུ་འདི་ཅི་ཡིན་སྟེ་དུ་
སེམས་ངལ་ཐེ་ཆེར་སོང་སྟེ། བཟའ་བཏུང་གི་བོ་བ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་
ཡུལ་ལྗོངས་རྣམས་ཀྱང་སེམས་བྱེད་ཤི་ཟེར་བ་ལྟ་བུས་ཉག་ཏུ་མཐུག།

དེ་ནས་ཞག་བཙོ་ལྷ་ལྟ་ཅམ་ནས་མི་སྤྲ་མ་རིར་བསྐྱོད་དགོས་ཀྱི་སྟེ་
ཆོན་བཟོས་ཏེ་དགོང་ཞག་བརྒྱད་རིང་ཤར་བཟོད་བྱེད་སྐབས་དེར་མཁར་དབྱུག་
ཅིག་བྱུང་ནའང་རྟར་བཞོན་པ་ལྟ་བུའི་ངལ་གསོ་ཐོབ། མི་སྤྲ་མ་རིར་འབྱོར་
ནས་ཀྱང་བོད་ལྷ་བཞི་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཆ་བ་ཏ་ཅང་ཆེ་བས་ཉལ་ན་གཉིད་
མི་འཁོར། བསྐྱད་ན་ཆ་བས་གདུངས། འཁོར་དབྱུགས་འཆང་། ཆང་མ་རང་
ལུགས་ཀྱི་ཆས་གོས་ལུད་ནས་རས་ཐེབས་ཆག་གི་སྟོད་ཐུང་དང་གོས་ཐུང་གྲོན་
དགོས་པས་སེམས་ཏ་ཅང་སྐྱོ་ཞིང་། བཟའ་བཏུང་འཛོམས་ཡང་ལྗོངས་འདྲིས་མེད་
པ་དང་། ཆ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་གཏོལ་བལ་དུ་གྱུར། ཆས་གཅོང་མང་པོ་འཆི་
སྐྱོན་སོང་བས་ཕྱ་ངན་གྱིས་མཐོན་བཞིན་ལྷ་གཉིས་ཅམ་ལུས།

གསུམ་པ་སྤང་ཆོན་བརྒྱད་དེ་ཕེབས་མཁན་ཆོ་རྟ་དབང་བར་སྐྱ་ངལ་དེ་
ཅམ་བྱང་མི་འདུག་དེ་ནས་སྤྱི་མཚུངས་རེད།

བཞི་པ་འབྲུག་བརྒྱད་དུ་ཕེབས་མཁན་ཆོ་འང་འབྲུག་ས་མཆོམས་སུ་
རྒྱན་རིང་བཀག་པར་བརྟེན། པལ་ཆེ་བ་བཟའ་ཆས་རྫོགས་ཏེ་སྤྱི་རྩ་སོགས་
བསྐྱུགས་ནས་བཞེས་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག་ལ།
དེས་མ་བཟོད་ནས་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་མཁན་ཡང་གང་འཆོམས་བྱུང་འདུག་དེ་

ནས་སྤྲུག་སར་གསོག་འཛོག་བྱས་འདུག་ལ། དེར་དཀའ་འདུབ་ཡོང་སྐྱབས་ནི་
མི་སྤྲུལ་མ་རིར་དང་སྤྱི་མཆོངས་འདུག། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་རང་རེའི་འགོ་དམངས་
ཆང་མ་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་ནི་གཡང་ས་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་སོགས་གོང་སྤོས་
ལྟར་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཆད་མེད་པ་ཡོད་ཁར། སྤྱིང་སྤྱོད་ཅན་ཆང་མས་
ཕྱི་རྒྱལ་ནས་བྲག་པོའི་རོགས་རམ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་སྤྲར་ཡང་བོད་དུ་ཕྱོད་
མཆོངས་བྱ་རྒྱུའི་འདུན་པ་སྤར་ནས་ཡོད་པ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་མ་གྲུབ་པས་
ཀྱང་སེམས་ངལ་དང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྤྱེས་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་འཁྲིད་འོག་རང་གཞུང་དང་། རྒྱ་
གར་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་རོགས་ཁག་གིས་འཁུར་བཞེས་ལ་བརྟེན་ཆ་བ་དེར་ཡུན་
རིང་མ་འགོར་བར་གང་ལ་གང་འོས་སུ་གཏོང་གནང་མཛད། དེ་ནས་ད་ལྟའི་
བར་ལོ་ཉེར་གཉིས་རིང་སྐབས་བཅོལ་བའི་གནས་སྐབས་ནི་ཡིག་ཆོགས་མང་
བས་འཛིགས་ནས་འདིར་བཀོད་མེད་ནའང་བཀའ་ཤག་དང་། བྲིལ་བསྐྱགས་
ལས་ཁུངས་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ནང་དུ་ཉལ་ནས་ཡོད་པས་རིམ་བར་གཉིད་
སད་ངེས་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆགས།

མི་བསད་ཁྲག་སྤྱོད་ཀྱིས་བཅོས་པའི་བཅོས་བསྐྱར།

ལྷ་པ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ སྤྱི་ཟླ་ ༣ པ་ནས་བོད་ཁམས་སྤྱོད་བཅུད་ཡོངས་
རྫོགས་བྲག་པོས་བཅན་འཕྲོག་ཟེན་པ་ནས་ལོ་ངོ་ཉི་ལྱའི་རིང་ཁོ་པས་སྤར་ལོ་
དགའའི་རིང་སྤྱང་གི་ལུག་བརྩས་ཀྱིས་བོད་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
རྒྱ་དང་། རྒྱ་ཆེ་མི་མང་ནམས་དཀའ་འདུབ་དང་བཅན་དབང་གིས་བཅིངས་པ་

བཀོལ་ཏེ་དམངས་གཙོའི་ཐོབ་ཐང་དང་། བདེ་སྲིད་སྤྱི་སྟོན་པ་བཟོ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་
རོགས་རམ་རྒྱལ་ཆེ་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་ནང་ཀུན་ལ་བྲིལ་བསྐྱགས་དང་འབྲེལ་
བཞུགས་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཆོག་པ་བྱས་པ་གོང་ཞུས་ལྟར་ཡིན་ནའང་། ཁོ་ཆོའི་ལག་
པར་བྱང་ནས་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་འགལ་བ་ལྟག་སྲོད་ཤིག་སྟག་བྱས་
པ། མདོར་བསྡུས་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྤར་བྱང་མ་སྤྱོད་བཞུགས་བྱས་ཏེ་
གཉའ་གཞོན་བཟུ་གཞོག་དང་། གཤམ་རིམ་གྱི་གཉའ་གཞོན། གསོད་གཙོད་བཀོལ་
བརྟུང་། ཉག་མེད་ཉེས་འགོལ། མི་ཐོག་པའི་ལས་བཀོལ། ཐོན་སྐྱེད་གཞུང་བསྐྱུས་
སོགས་མི་མང་རྣམས་བཀའ་སྒྲིག་གིས་འབྲུ་བྲེ་ཆོན་ནང་ལྟུངས་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་
དུལ་ལ་བརྟེན། ལོ་རེ་ནས་མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དམར་གསོད་དང་རང་ཉི་ལྟོགས་
སྒྲིམ་སོགས་གིས་འཆི་སྐྱོན་བཏང་ཡོད་པ་རེད།

བྲིལ་བསྐྱགས་དང་འགལ་ལེན་མི་མཚུངས་པའི་བཅོས་བསྐྱར།

དམར་པོའི་ལུགས་འཛིན་པ་ཆོས་འཛམ་སྤྱིར་ནང་གཤམ་རིམ་དང་གཤམ་
རིམ་གྱི་འཐབ་ཚྩ་ད། དབང་ཆ་འཕྲོག་ལེན། གཉའ་གཞོན་བཟུ་གཞོག་སོགས་
སྤྱིད་སྤུག་ཁོད་མ་མཉམ་པའི་གཞི་རྩ་ནི་དཔལ་འབྱོར་ཁོད་མ་སྟོན་པ་ལ་
ཐུག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཆོག་པ་བྱས་པ་ལྟར་དེ། མི་མང་ཡོངས་རྫོགས་དཔལ་
འབྱོར་ཁོད་སྟོན་པ་བཟོ་རྒྱུ་དམར་པོའི་དམིགས་ལུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ཀུན་
ལ་བསྐྱགས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཁོ་བས་བོད་དུ་དམར་པོའི་སྤྱི་ཆོག་པ་བཅུགས་
ནས་བཟུང་ཉི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དང་ཚུར་རོལ་ལྟ་བུའི་
བར་བྱད་ཆེན་པོ་བཅོས་པ་ནི། དཔེར་ན། དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་བཟང་

ལ་ཕྱག་ཤོས་ཀྱི་ཨང་དང་པོ་ནི། ཉང་གི་ཚོགས་མི་དང་ཉང་གི་དམག་མི་ཚོ་རེད།
དེ་ལོག་ཆབ་སྲིད་པ་དང་དམག་དགུས་རྣམས་ཨང་གཉིས་པ་རེད། བཟོ་གྲ་བ་
དང་ལས་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བཙུགས་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཨང་གསུམ་པ། རྩོང་ཁྲིར་
ཆེ་ཁག་དང་ཆོང་ར་ཁག་ཨང་བཞི་པ་རེད། རྩོང་གསེབ་ཁག་དང་སྤར་བས་ཀྱི་
གྲལ་རིམ་པའི་མི་རྒྱུད་རྣམས་ཨང་ལྔ་པ་རེད། དེ་དག་གི་བར་ལ་དཔལ་འབྱོར་
བཟང་ཞེན་ཉ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། བྱད་པར་གནས་རིམ་ལྔ་པ་དེ་ནི་འཚོ་གོས་གནས་
མལ་གང་ཅིར་སློ་ཕྱགས་དང་གཅིག་གྱུར་བཟོས་པ་རེད།

སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་དང་བསྐྱེད། རྩོང་ཁྲིར་དང་རྩོང་གསེབ་པའི་བར་
ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ཡར་རྒྱས་འདྲ་མཉམ་བཟོ་རྒྱ་དམར་པོའི་ཅ་དོན་གཅིག་
ཡིན་ཡང་། ཁོ་ཚོས་གཞུང་སྲིད་པ་དང་དམག་དོན་གྱི་བསྟེན་གནས་ཁོ་ན་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་གྱི་རྩོང་ཁྲིར་ཁག་རྣམས་ཅུང་ལེགས་ངོ་ཅམ་ལས་
ཁྱག་ཀྲོག་དང་། རྩོང་གསེབ་ཁག་གི་དེ་སྤེའི་ཁང་པ་ཉིས་ཐོག་སུམ་ཐོག་ཡོད་པ་
རྣམས་ཀྱང་བཞེགས་ཏེ་ཐོག་གཅིག་མ་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་སློ་ཕྱགས་དང་ཐོབ་སྐྱོངས་
གཅིག་གྱུར་བྱས་ནས་སྤྲོད་དགོས་པ་དེ་རེད།

དམར་པོའི་སྤྱིག་འཇུགས་ནི་དབུལ་པོངས་མི་མང་གི་སྤྱི་ཚོགས་དང་།
དབུལ་པོངས་མི་མང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་སྲིད་གཞུང་ཡིན་པར་ཀུན་ལ་སྟོན་
ནས་གསལ་སྒྲགས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ཡང་། ཁོ་པས་བོད་དུ་དམར་
པོའི་སྤྱི་ཚོགས་བཙུགས་ནས་བཟུང་དབུལ་པོངས་མི་མང་རྣམས་ཉ་བོང་ལས་
ཀྱང་སྤྱག་པ་བཟོས་ཏེ། ཞིང་འདེབས་ལས། འཁོར་ལམ་དང་ཆབ་སྲིད་པའི་སྤྲོད་
ཁང་བཟོ་སྐྱོད། དམག་མཁོ་དཔོན་འདྲེན་སོགས་ལ་ཉིན་མཆན་མི་འཁྲུལ་པའི་

ལས་ཚྱུལ་བཀོལ་འདེད་བྱས་པ་མ་ཟད། དམར་པོའི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་
ནས་མི་མང་རྣམས་གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་མཛའ་མཐུན་འདྲ་མཉམ་གྱི་
བཞི་ལྟ་བུར་གནས་དགོས་ལུགས་མགིན་པ་བཏེགས་ཏེ་བཤད་ཡོད་ནའང་།
མཐོས་དམར་པོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནས་གནས་བར་གྲལ་རིམ་གྱི་འཐབ་ཚོད་རྒྱུན་མི་
ཆད་པའི་སྐོར་མ་ཉེས་ཁ་གཏོག་གི་འགྲེལ་བཤད་སྤྱི་ཚོགས་བརྒྱབས་ཏེ། གྲལ་
རིམ་གྱི་འཐབ་ཚོད་དང་གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་འབྱེད་བཀོལ་བརྟུང་རྟག་པར་བྱེད་
བརྟག་པ་རེད། སྤྱི་རབས་གྲལ་རིམ་པའི་རིགས་ཅུ་ལྔ་འདྲ་དག་པོ་པ་ལ་ཟ་
མཐུན་ལྟ་བུར་སྤང་ཟུག་རྒྱུན་མར་བྱས་ཤིང་། ཁོ་པའི་ལས་སྤྱི་ཚོས་རང་རང་
གི་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་མི་མང་ཐོག་སྤྱི་ལུས་དུ་མི་ཤོང་བའི་གཉའ་གཞོན་བཟུ་
གཞོག་འཛེམ་མེད་དུ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པ་དེ་དག་ལ་ཞིབ་འཇུག་ལྟ་ཅི་ད་
དུང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་པོ་བྱེད་གི་ཡོད་པ་རེད།

དམར་པོའི་ལས་འགྲལ་དེ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཅུ་མ་ཡིན་པར་འཛམ་
གླིང་དབུལ་ཕོངས་མི་མང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་དོན་དུ་ཡིན་པ་གསལ་བསྒྲགས་
བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཁོ་ཚོར་དབང་ཆ་ཐོབ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཛམ་གླིང་
གང་སར་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་གིས་དཀྱགས་རྒྱུན་གང་ཐུབ་བྱེད་བཞིན་པའི་
ཁར། རྒྱ་བོད་དབར་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་གིས་བོད་རིགས་རྣམས་རྒྱ་རིགས་
ཀྱི་ཆེ་གཏོག་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ། ལས་དོན་དང་འཆོ་གོས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་། སྤྱོད་གནས་
དང་འགོ་བསྐྱོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་། སྤྱི་བཟོད་དང་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་། གཞོན་སྤྱིས་
ཆོ་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་སྟེ་གཅིག་སྤྱད་མེད་པ་གཤམ་གསལ་
ལྟར་རེད། རྒྱ་རིགས་ནང་ཁུལ་ལའང་དབང་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་རུས་རིས་

སྤྱ་བཅད་དེ་ཕན་ཚུན་སྤང་ཟུག་ཆད་མེད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། དམར་
པོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མི་སྤྱ་ཡིན་ཡང་བདེན་པ་དག་སྤྱེལ་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཆད་
ཡོད་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། ཁོ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འགོ་ཐོག་ནས་མཚུབ་མོ་གང་
བཙུགས་ཤར་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་པ་ལས་བདེན་པ་དག་སྤྱེལ་ཉིལ་འབྱུ་ཙམ་ཡང་
བྱེད་ས་མེད་ལ། གལ་ཏེ་བྱས་ན་ཁ་སྐོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཉེས་ཆད་མགོ་ལས་མ་
ཆེ་བ་པའི་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་དམར་པོའི་སྤྱི་ཚོགས་
ཕྱ་ཚུགས་ཟིན་རྗེས་ཡུལ་དུས་ལ་རན་པའི་ཆོས་དད་ཀྱི་རང་དབང་ཡང་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཁོ་ཆོས་ཆོས་དད་རང་དབང་ཡོད་ཅེས་ཁ་
ནས་སྟོང་བསྐྱགས་ཙམ་ལས་ནང་དོན་ཆོས་དང་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་མ་ལག་དང་
བཅས་པ་མིག་ལ་གྲ་མ་བཞིན་དུ་འལ་མེད་དུ་བཟོ་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་སྟོ་ཀྱན་ནས་
བརྩམས་ཏེ། སེམས་འཁྱགས་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་ཡོད་པ་དེ་དང་འབྲེམས་སྟོན་ལ་མཁོ་
བ་རེ་ཟུང་མ་གཏོགས་ལྷག་མེད་དུ་བཟོས་པ་རེད།

སྤྱ་གུའི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་མིན་པ།

རང་གི་ཆབ་འོག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྤྱ་གུ་ཡིན་ནོ་ཅོག་སློབ་ཡོན་སྟོད་མི་
དགོས་པར་སློབ་སྟོང་གི་གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་དང་། དེ་དག་ཉེན་ཆབས་ཆེ་བའི་
ལས་དོན་ལ་བཀོལ་སྟོད་མི་ཚོགས་པ་དམར་པོའི་ཅ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ཁོ་
པས་ཆབ་སྲིད་པའི་སྤྱ་གུ་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་མཐོ་རིམ་མི་སྤྱ་ཁག་གི་སྤྱ་གུ་ནམས་
གོང་སྤྱས་ལྟར་སློབ་སྟོང་གི་གོ་སྐབས་བཟང་ཤོས་སུ་སྤྱར་བ་ལས། མི་མང་
བྱིངས་དང་བྱེད་པར་གལ་རིམ་པ་དང་གོང་གསེབ་པའི་སྤྱ་གུ་ནམས་སློབ་སྟོང་

གི་གོ་སྐབས་དང་མཐུན་ཆེན་ཅ་བ་ནས་མ་སྤྲད་པ་མ་ཟད། མི་ཐེག་པ་དང་མི་
བཟོད་པའི་ལས་དོན་ཆབས་ཆེ་དབང་མེད་དུ་བྱེད་དགོས་བཟོས་ཡོད་པ་རེད།

དམར་པོའི་ཅ་ཁྲིམས་ནང་མི་སོ་སོའི་ལུས་སྟོག་མི་སོ་སོར་རང་དབང་
ཡོད་པ་ལས་དེ་ལ་བཅི་མེད་མི་ཆོག་པ་ནན་བརྗོད་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཁོ་ཆོས་
བོད་མིའི་ལུས་སྟོག་ནི་འབྲུ་སྲིན་གྱི་ལུས་སྟོག་ལྟར་བཅི་མེད་བྱེད་པ་མ་ཟད་སྤྱི་
ཆོག་གི་མཐུན་ཆེན་ལྟ་བུར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱར་ཡང་བག་ཙམ་མེད་པ་རེད།

རྒྱ་ནག་ཅ་ཁྲིམས་ནང་གི་གྲུལ་རིམ་བདུན།

དེ་དག་དཔེར་མཆོད་ན། མིའི་སྤྱི་སྟོན་དང་འགལ་བའི་ཅ་ཁྲིམས་དོན་
ཆན་སོ་སྟོན་གི་ནང་ཆན་གྲུལ་རིམ་བདུན་ནི།

དང་པོ། དཔོན་རིགས་ཆེ་ཁག་དང་སྒྲ་ཆེན་ཁག དགོན་སྡེ་ཆེ་ཁག
ཆོང་པ་ཆེ་ཁག་རྣམས་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད།

གཉིས་པ། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲངས་བྱེད་པའི་ལས་བྱེད་ཆེ་ཁག་རྣམས་
ནི་མངའ་ཆབ་གྱི་ངོས་འཛིན་བྱེད།

གསུམ་པ། ཞིང་འབྲོག་ཕྱག་པོའི་གྲུལ་རིམ་པ།

བཞི་པ། ཁོ་ཆོར་ངོ་མོལ་གྱི་སྤྱི་གཞུགས་ནང་ཞུགས་སྤྱོད་པའི་མི་རྒྱུད་
དང་བཅས་པ་ལོག་སྤྱོད་པའི་གྲུལ་རིམ་པ།

ལྔ་པ། གྲུལ་རིམ་འབྲིང་པོ།

དྲུག་པ། གྲུལ་རིམ་དབྱུང་པོ།

བདུན་པ། སྒྲ་པ་བཟོ་གཏོག་གི་གྲུལ་རིམ་དང་བདུན་བཟོས་ནས་ནང་

ཁུལ་འཐབ་ཚོད་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པ་སྤྱིར་དུ་བཅུག། དེའི་ནང་མངའ་བདག་དང་།
མངའ་ཆབ། ལོག་སྤྱོད་པའི་གལ་རིམ་གསུམ་ནི་ཁོ་ཆོའི་དབང་གཤེད་ཀྱི་ལྷེ་བ་དང་
ནག་ཉེས་ཡོངས་ཀྱི་ཚ་བར་བཟུང་སྟེ། སྤར་བས་ལོ་རྒྱུས་ལ་མ་གྲགས་པའི་ཉེས་
ཆད་དང་ཁྲིམས་གཙོད་ཀྱིས་རིགས་རྒྱུད་ལྱུང་མེད་བཟོ་ཐབས་བྱས།

རིམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྲིམས་གཙོད་ལྟ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲིམས་གཙོད་ཀྱི་རིམ་པ་ལའང་ལྟ་ཡོད་པས།
དང་པོ། སྤར་མ་གྲགས་པའི་ཁྲིམས་གཙོད་ངན་དགྲ་ཆང་བ་བྱས་མཐར་
དམར་གསོད་གཏོང་རྒྱ།
གཉིས་པ། མི་ཆེ་ཆེ་བཙོན།
གསུམ་པ། ལོ་མང་དུས་བཀག་བཟོས་ཏེ་ཁྲིམས་གཙོད་དང་འཐབ་
འཛིང་གཏོང་རྒྱ།
བཞི་པ། ངལ་ཚོལ་རུ་ཁག
ལྔ་པ། སྤོད་བཀོལ་རྩེས་ལྷ་མོ་ནག་པོ་གཡོགས་ནས་གཞན་སུ་ལའང་
འབྲིས་གྲོགས་དང་སྐད་ཆ་ཤོད་རེས་མི་ཆོག་པར་གྲོགས་མེད་ཁེར་རྒྱུད་དུ་སྤྲོད་
རྒྱ་བཅས་རེད།

དམར་གསོད་སྐབས་ཉེས་ཆབས་ཆེ་བ་རྫོང་ཁོངས་མི་མང་ཡོངས་
དང་། རྒྱུང་བ་གྲོང་སྡེའི་མི་མང་ཡོངས་རྫོགས་བསྟུ་བསྐྱོང་གིས་པ་མ་བུ་སྟུག་
སོགས་ཉེ་དུ་རྩི་ཡོད་ཀྱི་མདུན་སར་གསོད་པ་དང་། བྱང་པོ་གཉེན་སྦྲིང་ཉེ་ཤོས་
དེའི་སྐལ་པར་བཀལ་ཏེ་སྦྱེལ་དགོས། སྐབས་དེར་སུ་ཡིན་ཡང་སྐྱོ་སྤང་དང་མི་

དགུ་ལ་བའི་རྣམ་འགྲུར་ཉིལ་འབྲུ་ཙམ་བསྟན་མི་ཆོག་ལ། གལ་ཏེ་བསྟན་ན་དེ་
ལའང་ཁྲིམས་གཙང་ཆ་བས་ཆེ་པོ་གཏོང་བ་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་ཁྲིམས་གཙང་
དེའི་འགོ་རྩ་བར་ནག་ཉེས་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལོ་ཉི་ཤུའི་ནང་མི་ཁྲི་ལྷག་
མང་པོ་སློག་ཤོར་ཡོད།

མི་སྲོད་ལས་འདས་པའི་བཀོལ་སྲོད།

མི་སེར་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཞེས་པའི་ནང་བོད་རྒྱུ་པའི་སྐབས་ཆོས་སྲིད་
གྱི་གནས་སྟངས་ལ་བརྟེན་པའི་ལེགས་ཆ་རྩི་ཡོད་སྤེལ་སྲོད་ལྟ་ཅི་ནང་ཁུལ་ཤོད་
རེས་ཙམ་ཡང་མི་ཆོག་པ་དང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྲོན་ཆ་རྩི་ཡོད་རར་སྐད་བྲག་
པོས་ཁུར་སྒྲ་སྲོག་དགོས་པ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱུ་སྲོད་དང་གཟེངས་བསྟོད་
ཆབས་ཆེ་ཡོད་པ། ཁོ་པའི་ཆབ་སྲིད་དང་ལས་བྱེད་པར་བསྟོད་བསྟེན་ཁོ་ན་
དགོས་པ་ལས་སྲོན་གྱི་རྣམ་པ་སྤྲད་སྐད་ཙམ་ཡང་སྤེལ་སྲོད་མི་ཆོག་པ། མི་མང་
ནང་ཁུལ་ཆོང་རྒྱག་རེས་དང་པན་ཚུན་བཟའ་འབྲུ་གཡར་རེས་མི་ཆོག་པ། རང་
རང་ཁུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འགོ་བསྲོད་མི་ཆོག་པ། དཔེར་ན། ལ་རྒྱལ་མདུན་
དུ་ཡོད་པའི་སྤྱན་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་ལོ་ཉི་ཤུའི་རྗེས་ལ་མ་གཏོགས་གར་ཡོད་གོ་
ཐོས་ཙམ་མེད་པ་དེ་རེད།

བཟོ་ལས་སུ་འཁོར་ལོས་སུ་ཁྲགས་ཏེ་ཉག་དུ་ཡུས་ཀྱང་གིས་
རི་བོ་སྒོ་བའི་སྤྲོད་སྲོབས་ལྟར་བཙོན་དགོས་པ། རྒྱ་རའི་ནང་འལ་གསོ་ཉིན་རེ་
ལས་ལྷག་པ་སྲོད་མི་ཆོག་པ། འགོ་འཁྲིད་སོ་སོས་དགོངས་འཁྲུལ་མེད་པར་
ལས་རྩི་འོག་གཡས་གཡོན་འགོ་བསྲོད་མི་ཆོག་པ། རི་ཞིང་ཆང་མ་ཐང་ཞིང་

བཟོ་དགོས། ཐང་ཞིང་ཆང་མ་ཚུ་ཞིང་བཟོ་དགོས། ཚུ་ཕན་མཐའ་དག་པན་ཚུན་
བངས་ཏེ་ཚུ་མོ་གཅིག་འདུས་བཟོ་དགོས། དེ་ལ་མི་ཁྱུང་བྱས་ནས་ཡུར་ཚུ་འཕྲེན་
རྒྱ། དམག་དོན་འཁོར་ལམ་ཁོར་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཟོ་དགོས། དེ་དག་ཀྱང་མིའི་
ལུས་སློག་ལ་བཅི་མེད་གྱིས་སྐྱལ་དམན་དུད་འགོ་བས་ཀྱང་མི་ཐེག་པའི་ངལ་
ཚོལ་དགོས་པ་ནི་ལྟོ་གོས་ཡི་དྲགས་ལ། ལས་ཤུགས་སྤང་ཆེན་གྱི་སྟོབས་དང་
མཉམ་པ་བྱེད་དགོས་པ་རེད།

མི་མང་རྣམས་དེ་ལྟ་བུའི་ངལ་དུབ་དང་བཟའ་བརྟུང་གིས་མི་འཆོ་བར་
ལས་ཚོལ་བྱེད་བཞིན་དུ་སློང་བྱར་འགྲེལ་ཏེ་ཤི་སློན་སོང་བའང་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་
བྱུང་འདུག དེ་དང་དེ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་པས་བོད་མི་དར་ཡོལ་ཡན་སུམ་ཆ་གཅིག་
ཅམ་ལས་མ་ལྟག་པར་སློག་གྱིང་པོག་ཡོད། སྤུ་གྲུ་སོ་སོས་པ་མར་སློན་བཟོ་ད་
དང་སློབ་གསོ་བྱེད་ཆོག་ཀྱང་པ་མས་སྤུ་གྲུ་སོ་སོར་སློན་བཟོ་ད་དང་སློབ་
གསོ་མི་ཆོག་པ། བར་གསེང་དུ་མའོའི་ལྟ་དེབ་ཁོ་ནར་སྟོང་བདར་དགོས་པ་ལས་
རང་དབང་གི་གཏམ་བཟོ་ད་དང་སྤུ་གར་སོགས་ཐ་ན་ཤུབ་བྱར་སྤུ་བ་ཅམ་ཡང་
མི་ཆོག་ཅིང་། སྐབས་རེར་མའོའི་ཚོལ་དེབ་ནས་ངི་བ་སློང་བྱར་དུ་བཀོད་ཆེ་ཐད་
ཀར་ལན་འདེབས་སུབ་ན་གཟེངས་བསྟོད་དང་མ་སུབ་ཆེ་ཉེས་ཆད་ཐག་པོ་པབ་
པ། མདོར་ན་བོད་རིགས་རྣམས་ངལ་ཚོལ་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བྱ་
ཐ་བའི་དབང་ཆ་མེད། ཆབ་སྲིད་བཤའ་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཀྱང་ཐོབ་ཐང་ཚུད་པའི་
དབང་ཆ་མེད། ཆོས་ལ་སློན་ཟེར་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཀྱང་པན་ཡོན་བཤའ་
པའི་དབང་ཆ་མེད་པ་གུན་གྱིས་སྤང་མོལ་ལྟར་རེད།

དོ་མི་མཉམ་པའི་གཉེན་སྣེ་ག

སྤྱིར་ན་བྱུང་མེད་ནི་ཁྱོད་གཤི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་རིགས་ཀྱང་ཁྱོད་གཤི་
 ཆ་ནས་བཅི་སྟོན་ཡོད་པས། བོད་པའི་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱའི་བྱུང་མེད་འདུན་མ་ལེན་
 མི་ཆོག་པ། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྐྱེས་པས་བོད་པའི་བྱུང་མེད་འདུན་མ་ལེན་ཆོག་པ་
 མ་ཟད། དེ་ལྟར་སྐབ་ན་རྒྱ་གཞུང་ནས་རིགས་རམ་དང་གཟེངས་བསྟོད་བྱེད་
 པ། དེ་བཞིན་མངའ་བདག་གྲལ་རིམ་པ་དང་། དབྱལ་པོངས་གྲལ་རིམ་དབར་
 བག་མ་གཏོང་ལེན་མི་ཆོག་པས། དེང་སྡོན་བོད་རིགས་པོ་མོ་རང་དབང་འདོད་
 མ་ཐུན་བསྟེན་སྟོན་དེའང་ཁོ་པའི་ལུགས་ལ་རྩ་བ་ནས་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་ངན་
 འདིས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བོད་རིགས་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱའི་སྤྱི་བྱས་ཇི་ཡོད་ནམ་པ་
 གསལ་པོ་བསྟན་ཡོད།

བོད་ཀྱི་གསེ་བ་རིག་པ།

དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པར་མཆོད་ནང་། བོད་ཀྱི་སྐབ་དང་སྐབ་
གཞུང་དེ་དག་སྐར་པས་ནས་དར་ཁིང་བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཅེས་འཛིན་དམ་
པོ་གནང་བཞིན་པར་སོང་ཁོ་པའི་མིག་ལ་སྐབ་ཉེ་ཙུ་མེད་བཟོ་འཆར་ཡང་།
སྐབ་དེས་ཁོ་ཆོའི་དཔོན་རིགས་མང་པོ་ནད་བཅས་ཀྱིས་སེང་བྲག་བཟོ་བྱལ་པར་
བཞེན་སྐབ་བཟོ་སྐབ། ཙུ་ཙུ་བཞུག་དབྱེ། བད་པར་སྐབ་སྐྱོད་སོགས་སྐ་སྐལ་
ལྟར་ཉར་ཆགས་ཆོག་གྲང་སྐབ་གཞུང་དུ་སྐབ་ཀྱི་ཐ་སྐད་ནམས་བཟོ་བཅས་ཀྱིས་
ཁོ་པའི་ཤེས་རིག་གི་ཆ་ཤས་སུ་བསྐྱར་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་སྐ་ཆོགས་བྱས་པ་མ་

ཟད་དེ་བ་འགའ་ཞིག་བཏོན་ཟིན་པ་རེད།

སྤྱ་གྲུང་སློབ་སྦྱང་གི་གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་མིན་པ།

དེ་བཞིན་སློབ་གྲྭ་ལ་མཆོན་ནའང་། ཉང་མིའི་སྤྱ་གྲུང་སློབ་གྲྭ་ནི་དེང་དུས་
རྒྱལ་ཕྱོགས་པའི་སློབ་གྲྭ་ལྟར་ཡག་ཤོས་དང་། དེའི་འོག་རྒྱ་རིགས་ཁེ་གཙང་གི་
སློབ་གྲྭ། དེའི་འོག་རྒྱ་རིགས་དང་བོད་རིགས་འདྲེས་པ་དང་། བོད་མི་ལས་བྱེད་
པའི་སྤྱ་གྲུང་སློབ་གྲྭ། དེའི་འོག་གོང་ཁྲེང་མི་མང་གི་སྤྱ་གྲུང་སློབ་གྲྭ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
དག་སློབ་སྦྱང་དང་མཐུན་ཆེན་གང་ཅིར་གནས་ས་ལྟར་བཟང་ཞན་བྱུང་པར་
ཆེ་བ་དང་། གོང་གསལ་ཁག་ཏུ་ནི་སློབ་གྲུང་མིང་ཙམ་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་ལས་
པལ་ཆེ་བར་སློབ་གྲྭ་ཚུགས་པ་སྟོན་རྒྱ་མེད་ཁར། སློབ་ཁང་སོ་སོར་ཡོད་པ་སྟོས་
ཅི། སློབ་ཁང་གཅིག་གི་ནང་དུ་འདྲེས་སྤྱ་གྲུང་སྦྱང་དང་། སློབ་སྦྱང་གི་མཐུན་
ཆེན། ཐ་ན་མལ་ཁང་ཡན་ཀྱང་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་བཟོས་པ་མ་ཟད། སློབ་སྦྱང་རྒྱ་
ཡིག་དང་། ཨང་ཅིས། ཆོན་རིག་དམའ་ཤོས་ཙམ་ལས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྤྱང་
སྐད་ཙམ་ཡང་མེད་ཐོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་གོམས་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཙམ་ལ་དམའ་
འབེབས་དང་སྟོན་བརྗོད་འབའ་ཞིག་ངན་བསྐྱབས་ཀྱིས་ཁོ་ཆོའི་རྒྱལ་གཡོག་རྒྱལ་
མཁན་གྱི་ཤེས་དམན་དུད་འགོ་ལྟ་བུར་བཀོལ་སྦྱང་བདེ་བ་བཟོ་རྒྱུའི་འཆར་
ཅིས་ཁོ་ན་བཏིང་བ་རེད།

གང་ལྟར་དམར་པོའི་ཁྲིམས་ལུགས་སུ་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་སྤྱ་གྲུ་སྦྱི་
དང་། བྱུང་པར་དབུལ་པོངས་ཀྱི་སྤྱ་གྲུ་རྣམས་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སློབ་
སྦྱང་གི་མཐུན་ཆེན་ལྗེ་དཔལ་སྦྱོང་དགོས་བཤད་ཡོད་ནའང་ཁོ་ཆོས་དེ་དང་ཅ་

འགལ་ཤིང་སྟག་བྱས་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལ་ལྷན་བཅུག་པ།

དེ་བཞིན་སྤར་ཡོད་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཅ་གཏོར་དང་།
ཅུང་ཟད་ལྟག་བསྟན་ནམས་ཀྱང་ཁོ་པའི་ཤེས་རིག་གི་ཁོངས་སུ་འཇུག་སྟེ་རར་
ཅ་བསྐྱེམས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཁག་ཁ་བསྐྱར་གྱིས་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱ་རབས་
དང་། ཆབ་སྲིད་པའི་ལས་ཀ་དམར་སྲིད་ཀྱི་ཉེན་གཞི་སོགས་སུ་སྤྱར་ཐབས་
ཤིང་སྟག་བྱས་པ་མ་ཟད། བོད་མིས་རང་དབང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་འཛིན་པ་
དང་། རང་དབང་གི་ནམ་དཔྱོད་འགྲན་པའི་གཏམ་བརྒྱད་དང་སྤྱང་གཏམ། ཐ་
ན་གཞས་ཆོག་སྟན་འཛེབས་ཁག་ཀྱང་དེར་སྤྱར་བཞིན་པ་དཔེར་ན། ཨ་ཁུ་སྟོན་
པའི་གཏམ་བརྒྱད་ཀྱང་གྲལ་རིམ་འཐབ་ཚུད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྤྱར་ཏེ་དེབ་བཏོན་
ཟེན་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཅ་ཆའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཉེན་གཞི་མཐའ་དག་ཅ་གཏོར་
རི་གཏོང་འོག་ཏུ་གསལ།

སྟོབ་གསའི་ཆོག་ལ་འདྲ་དང་བོད་མིའི་ངལ་དུབ།

སྟོ་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཁོ་པས་བོད་བཅོན་འཕྲོགས་ཟེན་པ་ནས་བཟུང་།
སྟོ་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་བར་བོད་ས་ཁུལ་གྱི་མི་མང་རྣམས་ཆོག་སྟེ་སོ་སོར་ཁག་
བཞོས་གྱིས་ཉིན་ལྟར་དཔོང་འོང་ཆོག་ལ་འདྲ་འཆོག་སྟེ་དང་། སྐབས་རེར་
ཉིན་འཁྲུངས་ཆོག་སྟེ་དཔོས་པ་དང་། རམས་ཆབས་ཅན་གྱི་ཆོག་ལ་འདྲ་དེའི་
ནང་གྲལ་རིམ་གྱི་འཐབ་འཛིང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྤྲ་སྟོལ་དང་

གོམས་གཤེས། དག་ཤིང་དང་པ་མ། གཞུང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཉིང་པ་བཅས་ལ་
གཟུ་ལུས་གྲིས་སྟོན་བཟོད་འཐབ་འཛིང་། ཐ་ན་གཟུགས་བརྟན་ཡན་ཆད་ལའང་
འཐབ་འཛིང་དང་། གཏོར་བཤེག་བཏང་ཡོད། མི་མང་ནང་ཁྲལ་སྤྱོད་ལམ་ཞིབ་
བཤེར་ཟེར་བ་སོགས་གྲིས་ཐ་ན་ཆས་འགྲུར་བསྟན་ཡག་ཉེས་དབར་ལའང་འཐབ་
འཛིང་དང་། ཉེས་ཆད་བརྟུང་བརྟེན་སོགས་བསྐྱུད་བཅོར་བཟོད་ལས་འདས།
སྐབས་དེའི་སྤང་མོལ་ནི་གོང་ཁྲལ་ལྟར་རེད། ཚོགས་འདུ་འདི་ཁོ་ནས་ཀྱང་མི་
མང་ནམས་གཤེན་རྗེའི་བྲིམས་ར་འབྲིམ་པ་ལྟ་བུར་དགའ་དུབ་ཡོད་བརྟེན་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བོད་གཞུང་གི་ལྟ་སྟོར་བ་ལེབས་བ་དེའི་རྟེན་གྲིས་ཁོ་ཆོ་
ངོ་ཆ་ནས་ནག་ཉེས་མཐའ་དག་མི་བཞི་ལ་གཡོགས་ཏེ། བྲིམས་ལུགས་ལྟོད་དུ་
གཏོང་ཁྲལ་བྱས་པའི་ནང་ཆོན་ཚོགས་འདུ་དེ་དག་མེད་པ་བཟོས་པ་འདི་ཁོ་
ནས་ཀྱང་མི་མང་ལ་བདེ་བ་རྒྱབས་ཆེན་ཐོབ་བྱུང་ཞེས་བོད་ནས་ལེབས་འབྱོར་
བ་ཆང་མས་མགྲིན་པ་གཅིག་གྱུར་དུ་གསུངས།

གཙང་དག་གསུམ་དང་བོད་མིའི་ཆེ་སློག

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ བར་གཙང་དག་གསུམ་གྱི་ལས་འགུལ་
ཆབས་ཆེ་བཅུགས་པ། གཙང་དག་གསུམ་ནི།

དང་པོ། མི་མང་ནང་མཆོན་ཆའི་རིགས་མཐའ་དག་བསྐྱུས་ཏེ་གཙང་
མ་བཟོ་རྒྱ།

གཉིས་པ། ལྷ་ཆེན་དང་མི་ཆེན་རིགས་ཆང་མ་བྲིམས་གཙང་ལོག་ནག་
ཉེས་ཅིས་འགུལ་གྲིས་གཙང་དག་བཟོ་རྒྱ།

གསུམ་པ། རོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་གི་བསམ་སྒོ་མཐའ་དག་ཅ་མེད་བཟོ་རྒྱ་
བཅས་རེད། ལས་འགུལ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཁྱི་ཐུག་མང་པོ་དམར་གསོད་
དང་བཙོན་འཇུག་སོགས་སྤྱག་ལས་སྒྲ་དགུ་བཏང་ཡོད་ལ། གནས་ཚུལ་དེའི་
རྒྱུ་པས་རང་གི་རྒྱག་མཁན་ཡང་ངེ་སྟེད་ཅིག་བྱུང་འདུག།

སྒོ་བ་གསོ་ཆེན་པོ་གསུམ།

བོད་མི་མང་ཁྱི་ཆོ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་འེ་སྟོར་ལ་སྒོ་བ་གསོ་ཆེན་པོ་
གསུམ་ནི།

དང་པོ། སྤྱི་དགུང་རྟེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་སྒོ་རྟེན་པ་མཐའ་དག་
འདོར་དགོས་པ།

གཉིས་པ། རོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་མཐའ་དག་རོ་ལངས་རྒྱག་མི་ཆོག་པ།

གསུམ་པ། གྲུང་གོ་གྲུང་ཐུན་ཏང་གི་ཆབ་སྤྱོད་པ་སྤྱད་སྤུས་ཞར་དང་
ཞོར་ལ་ངག་བཀོད་གང་བྱེད་དང་ལེན་དང་འབྲེལ་བཅི་བཀྱར་ཞུ་དགོས་བཅས་
ལ་རྟག་པར་ཉན་འཛིག་བྱེད་དགོས། ཁྱི་ཆོ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེས་པ་ནི། རང་
སྤྱོད་སྤྱོངས་ཀྱི་བྱུང་ཁོངས་ཁོ་ནར་ཁོ་ཆོས་བགྲངས་སྒོལ་ཅམ་རེད། དོན་དངོས་
གནས་བྱས་ན་ཁྱི་ཆོ་རྒྱག་བརྒྱ་བཞུལ་བ་ཡོད།

མཆོན་ཆའི་འོག་གི་འདྲི་ཅད་དང་བོད་མིའི་སྤྱོད་སྤྱོངས།

ནམ་ཞིག་ན་ཆོགས་འདྲའི་སར་བོད་ཀྱི་ནག་ཉེས་ཡོངས་ཀྱི་ཅ་བ་རྒྱ་ལའི་
སྒྲ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཤོད་དགོས་ཞེས་འདྲི་ཅད་དང་སྒོག་

གི་མཆོན་ཆ་བཅུགས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ནན་བརྗོད་ཆེན་པོ་བྱས་པར་བརྟེན།
མང་ཆེ་བས་རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མ་གྲིང་ཆོ་བོད་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཡོངས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པ་མ་
གཏོགས་ནག་ཉེས་ཡོངས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་ལུགས་སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་མེད་ཅེས་
ངར་སྐད་ཆེན་པོ་བསྒྲགས་པ་དང་། ལ་ལས་རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མར་བསྐྱོ་གཞག་གནང་
མཁན་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཆོས་བཤད་པར་བརྟེན། ནག་ཉེས་ཡོངས་ཀྱི་
ཅ་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཡིན་དགོས་ལུགས་ཀྱང་བཤད་འདུག རྒྱ་དམར་ལ་
ངོ་བོ་སྟོད་བྱེད་མཁན་རེ་བྱུང་མ་གཏོགས་བཙོན་པ་བྱིངས་ནས་ནག་ཉེས་ཡོངས་
ཀྱི་ཅ་བ་རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་ང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་མེད་ལ་ཤོད་ཀྱི་ཡང་མེད་ཅེས་
བརྗོད་པ་སོགས་གང་ལྟར་ངོས་ལེན་གཏན་ནས་མ་བྱས་པ་རེད།

ན་གཞོན་ཆོས་རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མ་ང་ཆོས་མཇུག་མ་ཁྱོད་ལ། ཁོང་གི་ལས་
དོན་རིམ་བྱས་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཅིང་། དེའི་ཡིག་ཆ་ཡང་མཐོང་མ་ཐུངས་ན་ནག་ཉེས་
ཡོངས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་མིན་ང་ཆོས་ཤོད་སྤྱོད་ཀྱི་མི་འདུག གལ་ཏེ་བཤད་དགོས་
ཡོད་ན་ཁོང་གི་ལས་དོན་རིམ་བྱས་དངོས་འབྱེལ་ང་ཆོས་གསལ་བསྒྲགས་སྟེན་
ལ་དགོས་ཚུལ་བཤད་འདུག གང་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཁྱེན་པས་སྒྲེ་
བསྒྲགས་ནས་ཤི་མཁན་དང་། རྒྱ་མཆོངས་ནས་ཤི་མཁན། འཐབ་འཛིང་འོག་
ཤི་མཁན། སྤྱི་རྒྱུད་ལྡང་ནས་ཤི་མཁན་སོགས་ཆེས་མང་བར་བརྟེན་ལྟ་སའི་
སྦྱིད་ཚུ་གཡས་གཡོན་ལེ་དབར་མང་པོར་ཆོར་ལྡན་ལུགས་སྦྱོད་རིམ་པ་མང་པོ་
འཐེན་འཇུགས་བྱེད་དགོས་བྱུང་འདུག

གུང་ཁན་གྱི་དུག་དང་འཛམ་གླིང་གི་སྤུང་།

དེ་བཞིན་ཆོས་ལ་མཚོན་ན་ཆོས་དང་རང་མོས་ཡིན་ལུགས་སྟོན་ནས་
 ཀུན་ལ་གསལ་བསྐྱབས་བྱེད་བཞིན་ཡང་། དོན་སྟོང་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཆོས་ནི་
 མངའ་བདག་རིང་ལུགས་པས་བཞེས་པ་དང་། གཉའ་གཞོན་བཟུ་གཞོག་གི་
 ལག་ཆ་དང་། ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་དུག་ཅ་ཡིན་ལུགས། ཞི་བླ་གཉིས་བསྐྱེལ་
 གྱིས་རྒྱན་བསྐྱབས་དང་བཅས། དགོ་གན་དང་པ་མ་སྤྱ་ཡིན་ཡང་རང་གི་སྤྱ་
 གུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟོབ་སྟོན་ལྟ་ཅི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཅམ་ཡང་བསྟན་མི་ཆོག་པ་
 དང་། ཆོགས་འདུག་དང་སར་སྟོ་སྟོ་ཆོགས་ནས་ཆོས་ལ་དགག་པ་རྒྱག་དགོས་
 པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་དང་འགྲེལ་བཤད་བྱས་མི་ཆོག་པ་དང་། ཆོས་ལ་
 དགག་པ་ཁ་ནས་བྲན་ཆད་རྒྱག་ཆོག་ལ། དེ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བྱ་དགའ་ཡང་
 སྟོན་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་།

དེའི་ལན་ཆོས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་མི་ཚོགས་ལ་གཡ་ཏེ་བྱས་ན་ཁྲིམས་
འགལ་ཆེ་ལུགས་དང་། རྒྱ་ཉེས་ཆེ་ལུགས་བཤད་དེ་བཙོན་ཁང་དུ་བཅུག་པ་
དང་སྒྲིག་ཉེས་བཏང་བ་སོགས་བྱས་ཤིང་། ཏྲག་རྩ་མའོའི་བལྟ་དེབ་ཁོ་ན་སྤྱིར་
བཟུང་བྱེད་དགོས་པ་བཟོས་ཏེ་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱེད་ནས་བསུན་གཅིར་ཡང་བ་
བྱས་པ་སོགས། མདོར་ན་བོད་མི་རབས་ནས་ལེགས་ཆ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
མིག་ནང་གི་རྩལ་ལྟར་བཟུང་། རྒྱུན་ཆ་རྒྱུང་དུ་རེ་ཡང་རེ་རབ་ལྟ་བུར་བཟོས་ཏེ་
ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་དོང་འབྲ་བའི་སྲིད་པར་དང་། མེ་ལྗེའི་འཁོར་ལོ་འབྲ་
བའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་བོད་རྒྱ་ཁྲིན་ཡོངས་ལ་བསྐྱེད་གཏུག་བཟུང་གསུམ་

བརྗོད་ལས་འདས་པ་མངོན་སུམ་འཛེམས་མེད་དུ་བྱས་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་བོད་རིགས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དཔྱད་པའི་སྒོ་
སྟོབས་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་རང་གི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། མི་རིགས་དང་།
རྒྱལ་ཁབ་བཅས་པར་དགའ་ཞེན་གྱི་སྟོང་སྟོབས་ནི་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་མཐོ་དུ་
ཕྱིན་པ་རེད། དེ་མཚུངས་རྒྱ་ནག་ཏུ་འང་མཐོ་འོ་སྤྱི་དུས་ཀྱི་མཚང་ཐོག་གསལ་དུ་
ཕྱིན་པ་ལས་མི་མང་རྒྱལ་སྤྱོད་མཐོ་འོ་གཞུང་ལ་ཞེན་ལོག་རྒྱུ་ཆེར་ཕྱིན། དེའི་ལྷགས་
ཀྱིས་ཏང་གི་ཆོག་མཐོག་མའི་ནང་དུ་འང་རིམ་གྱིས་ཁྱབ་བརྒྱུ་དུ་སོང་མཐར་ལིའུ་
ལྷོ་ཅི་ལོགས་ཀྱང་དེ་ཕྱོགས་སུ་ས་འོག་དར་ཐག་བྱས། མཐོ་འོ་ལས་དོན་ནི་བྱེ་
རི་ནས་བྱེ་མ་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་ཞི་མོལ་གྱི་ལམ་ཕྱོགས་མེད་བརྟེན་ནང་འཐབ་གྱི་
ཤོག་ཁག་བཅུགས་ཏེ་བྱེན་ལོག་ཤོག་ཁག་དང་། མཉམ་འབྲེལ་ཤོག་ཁག་གཉིས་
སུ་ཀྱང་ཏེ་འབྲུག་འཛིང་གིས་པན་ཚུན་གཏོར་སྐྱོན་ཆད་མེད་གཏོར་རེས་བྱས།
མཐོ་འོ་སྤྱི་དུས་གཞུང་གོ་ཚོན་གྱི་ཞུ་མོ་དེ་ཡང་ཅ་རལ་དུ་སོང་།

རིག་གནས་གསར་བརྗོད་ལོ་རྒྱུས་མཚུངས།

དུག་པ། མཐོ་འོ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རལ་བ་དེ་སྤྱར་ཡང་དམ་བཅུན་གྱིས་སྤྱི་
མཐུགས་ཐུབ་ཐབས་སུ་དམར་སྤྱང་དམག་གི་སྤྱི་གཞུང་གསལ་བཞོས། རང་གི་
བཟའ་ཚེ་ཅང་ཅིན་དེའི་འགོ་འཐུང་དུ་བསྐྱོས།

རིག་གནས་གསར་བརྗོད་དམིགས་ཡུལ་གསུམ།

འདིའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ། ལྷ་འདྲེ་གདོན་
གོགས་གསུམ་ཅ་མེད་བཞོ་རྒྱ། གཉིས་པ། ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གོམས་སྟོལ་

བཟང་པོ་ལྷག་ལུས་མཐའ་དག་ཆེག་མེད་དུ་བཟོ་རྒྱ། གསུམ་པ། ཉང་ཚློལ་དུ་
 ཆོགས་ཅ་མེད་བཟོ་རྒྱ་བཅས་རེད། ཆོགས་པ་འདྲིའི་འགོ་འཁྲིད་ལིའུ་རྩེའི་ཅི་
 དང་། ཉིང་ཤའོ་མིང་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་པས་ན། ཉང་ཚློལ་ཆོགས་པ་དང་།
 ཞིང་ཆེན་ཁག་ སྒོང་ཁྲེང་ཆེ་ཁག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཆོ་ཆོགས་པ་དེར་ཡོད་པའི་ཆ་
 ནས་དབང་འཛིན་ཆོགས་པ་དང་། མ་ཅ་རིང་ལུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱངས་པའི་
 ཆ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་མངའ་བདག་གསར་པ་དང་། ལམ་ལོག་ཤོག་ཁག་དང་།
 འབྲོར་ལྡན་གྲུ་རིམ་པ་སོགས་མིང་འདོགས་སྒྲ་ཆོགས་བྱས་ཏེ། ཞི་བའི་མི་མང་
 གིས་ངལ་རྩལ་བྱས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་རྫོགས་དམར་སྤང་དཔག་གི་ཆ་རྒྱུན་དུ་
 འཕངས་པ་མེད་པར་བཏང་ནས། སྤྱོད་ངན་ལང་ཤོར་གྱི་གཞོན་སྤྱོད་མཐའ་དག་
 བསྐྱ་གསོག་གིས་ཆོགས་པ་ལུགས་ཆེ་བཟོས།

རིག་གནས་གསར་བཅེ་དང་རྒྱ་ནག་ནང་འབྲུག་

ཁོ་ཆོས་གང་བྱེད་ལ་མཛུབ་མོ་གང་བསྟན་ཤར་ཟེར་བ་ལྟར་དགོས་པ་
 ལས་ལན་སློག་དང་རོ་རྒྱལ་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་བསྐྱབས་ལུགས་ཆེ་དང་འབྲེལ་
 གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་རོ་ལངས་ཀྱི་བྱ་ཆོགས་དེ་རྒྱ་བོད་གང་སར་བྱི་སྤྱོན་ལྟར་
 རྒྱགས་ཏེ་དམིགས་ལུལ་གཉིས་པ་པལ་ཆེར་འབྲུབ་པ་ན། དེས་རྫོམ་སེམས་
 བསྐྱེད་དེ་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོ་ནས་དམིགས་ལུལ་གསུམ་པ་འབྲུབ་ཆེད། དག་
 ཁ་ནང་དུ་བསློགས་ཏེ་ནང་འབྲུགས་ཀྱིས་སྤྱོན་མཆོངས་ལུགས་ཆེར་བྱས། ལྷ་
 སར་ཡང་གྲུང་ཚློལ་འབྲེལ་གཏུགས་ཆོགས་པ་བཅུགས་ཏེ་ལས་བྱེད་གོང་མ་
 ཆོ་ཁྲངས་ལུང་མེད་པར་མགོ་རྟིང་སློག་གང་ཐུབ་བྱས། ལྷ་སའི་སྤྱི་བྱུང་གང་གོ་

རྒྱ་ཡང་མེ་ཅིང་དུ་སྒོས་ཏེ་མའོས་སྤྱོད་གས་གཞན་ཞིག་གི་འགོ་འཁྲིད་དུ་བསྐྱོས་
ཀྱང་སྤྱིང་རྒྱུང་གིས་ཤི་སྐད། གཙོ་འཛིན་མང་ཆེ་མེན་ཡང་སྤྱག་ལས་ཆད་མེད་
འོག་ཤི་བ་སོགས་མའོའི་ཐོག་མ་ནས་དཀའ་ལས་མཉམ་རྒྱག་གི་ལས་ཤུགས་
ཅན་ཆང་མ་མནའ་མེད་བྲིན་མེད་དུ་བཏང་བ་སོགས་གང་ལྟར་དག་གཉིན་
གང་ཡིན་དང་། ཉག་ཅན་སུ་ཡིན་ཞིབ་དཔྱད་མེད་པར་རྟོང་ཞེན་ལ་བརྟམས་ཏེ་
ཁྲི་ཀན་ནང་འཛིང་ལྟ་བུར་གསོད་བརྒྱུང་གི་ལས་འགྲུལ་རྒྱ་བོད་ས་ཁུལ་ཀྱང་
ཏུ་ཁྱབ། དེའི་འོག་རྒྱལ་གཅེས་སྤྱིང་སྟོབས་ཅན་དང་། ལྷག་བསམ་ཅན། ཤེས་
ཡོན་དང་མཛུངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱག་པ་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་ཙམ་སོག་ཉེན་སོག་དེ་ཡང་
རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤུགས་ཆེར་བྱུང་ཡོད་ལ་གྲོང་ཁྲེང་ཆེ་ཁག་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཉིན་རེར་མི་
རྩ་དོ་སྤྱིལ་རྒྱུངས་འཁོར་གསུམ་བཞི་ལས་མི་ཉུང་བ་ཉག་པར་དཔོར་འབྲེན་བྱེད་
དགོས་བྱུང་འདུག།

དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་མི་འུ་རྩོའི་ཅི་པམ་ཉེས་བཏང་བྱུང་ཙམ་བྱུང་ཡང་། རང་
གིས་བཙུགས་པའི་ཆེར་མ་དེ་རང་གི་རྒྱལ་ལ་ཟུག་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་སྤེལ་བ་ཉེན་
མའོས་ཞི་བདེ་ནི་མེ་མདའི་ཁ་ན་ཡོད་ཅེས་འུ་སྤྱག་གི་ངར་སྐད་འོར་དགོས་
སོགས། དམར་སྤྱང་དམག་དེ་དང་པོར་འཇུགས་མ་བྱུང་པའི་དཀའ་ངལ། མཐའ་
མར་བཤེག་མ་བྱུང་པའི་དཀའ་ངལ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་བྱུང་ཞིང་། ལས་དོན་
དེས་དམར་སྤྱིང་བསྤྱང་རྒྱུའི་ཆབ་ཏུ་དམར་སྤྱིང་ཞིག་རལ་གྱི་འགོ་འཁྲུགས། དེ་
སྤྱོན་དམར་སྤྱིང་སྤྱིང་བཅངས་གྱི་ལས་བྱེད་ཁག་དང་། བཟོ་ཞིང་འབྲོག་གསུམ་
གྱི་མི་མང་རྣམས་དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མའོའི་སྤྱིང་གཞུང་ལ་ཞེན་ལོག་གི་སྤྱིང་
ནད་སོག་ནས་ད་ལྟོར་བཙོས་མ་བྱུང་པ་དེ་རེད།

དམིགས་ཡུལ་དང་པོ་འབྲུག་ཆེད་ལྷ་འདྲེ་གདོན་གོགས་གསུམ་གྱི་
 རྟེན་གཞི་མཐའ་དག་གཏོར་བཤིག་ཆོད་མེད་བཏང་བས། བྱི་ཉལ་སར་དབྱུག་
 བས་བསྐྱངས་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྷར་ལྷ་འདྲེ་གདོན་གོགས་མཐའ་དག་སྐར་ཡང་
 ལངས་ཏེ། དན་པ་ཆར་གཏོད་བྱ་རྒྱའི་དུས་ལ་བབས་པར་མཐོང་བས་དན་ལྷས་
 ལྷ་ཆོགས་དང་བཅས་མའོའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་རི་ལུག་ཐག་པས་མི་འདུམས་
 བ་བཅོས། དཔེར་ན། དམར་སྤང་དམག་གི་ལས་དོན་དང་དམིགས་ཡུལ་གོ་ལོག་
 ཏུ་སོང་བ་འདི་ཁོ་ནས་ཤེས་ཐུབ། དེས་ན་དམིགས་ཡུལ་དང་པོ་མ་འབྲུག་པའི་
 ཁར་ཤོག་བྱར་སྐྱམ་ཐིག་ལྷ་བྱའི་ལས་ཀ་ཆབས་ཆེ་བྱང་བ་ད་དུང་ཡང་སེལ་
 མ་ཐུབ་པ་དེ་རེད།

དམིགས་ཡུལ་གཉིས་པ་པལ་ཆར་སྐྱབ་སྐྱབ་བ་བྱང་ཡང་གཞུང་
 འབངས་གྲོང་རྒྱུད་ཏུ་ཅང་ཆེ་བས་དེང་དུས་འགྲོད་གདུང་བྲག་པོས་སྐར་གསོ་ཅི་
 ཐུབ་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་རེད། དམིགས་ཡུལ་གསུམ་པ་ལན་གཅིག་སྐྱབ་ཏུ་ཆུག་
 །ཡང་རྗེས་འབྲེལ་རྒྱུ་དན་རི་བྱང་མདོར་ཅམ་བཞིན་ན། ཐོག་མར་མའོའི་ལག་
 བ་གཡས་པ་ལིའུ་ཕྱོའི་ཅི་དང་། གཡོན་པ་ལིན་བའོ། སྤྱི་ལྷུ་ལུ་ལེན་ལ། ཀྱང་
 བ་ཏིང་ཤའོ་ཐིང་དང་ཏང་ཅིའུ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་ནས་ཡོད་ཆེ་མའོའི་ལས་དོན་དེ་
 མཐུ་སྟོབས་དང་གྲགས་པ་ཆེ་ཞིང་། ལུ་རུ་སུ་རྒྱབ་རྟེན་དུ་ཡོད་པས་མཐའ་བཞི་
 རྒྱལ་ཁབ་ཐམས་ཅད་ཡང་ཞིད་སྤང་སྤྱེད་གོས་པ་དང་། ལམ་སྟོངས་ཀྱི་དབྱར་
 སྤྱིན་བརྟེན་པ་ལྷ་བྱར་ཡོད་ཡང་། ཐོད་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་བཟས་རྗེས་གོང་
 གསལ་ལྷར་དན་ཆང་བའི་སྤྱིར་རྒྱབ་ལག་བསྐར་ཁོ་ན་བྱས་བརྟེན། མི་
 རིང་བར་ལུ་རུ་སུ་དང་ཆགས་ཤོར་ཏེ་རྒྱབ་རྟེན་འབྲེལ།

དེ་དང་མཉམ་མཐུད་ཡི་འཁྱེད་ཅི་དང་འགལ་ཆེ་ཆགས་པས་མཐོས་ལག་པ་
གཡོན་པ་བེད་སྤྱོད་དང་བཅས་དམར་སྤྱང་དམག་ངན་སྤྱུལ་གྱིས་ལག་པ་གཡས་
པ་བཅད། དེ་ནས་ཁོ་གཉིས་ཁ་བསྐྱེལ་གྱིས་ད་ཕྱིན་ཆད་བསམ་པ་གཅིག་གྱུར།
དམིགས་ལུལ་གཅིག་གྱུར། འཆར་གཞི་གཅིག་གྱུར། གོམ་སྟབས་གཅིག་གྱུར་
ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་གསལ་བསྒྲགས་དང་འབྲེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོ་
ནས་ཀོང་མེ་ཞེས་པ་མི་མང་མཉམ་ལས་རྩ་ཁག་བོད་ས་ཁུལ་ཀྱན་རྩ་བཅུགས་
པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྩ་ཁག་འདི་ཉིད་སྤྱུགས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཁོངས་མི་མང་
ཡོངས་རྫོགས་བཅོན་འོག་ནས་ཐར་ཏེ་འཆོ་བ་སྤྱུགས་ལ་སྟོམས་པ། སྤྱིད་སྤྱག་
སྤྱི་སྟོམས། དཔལ་འབྱོར་བཟང་ཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དཀའ་ངལ་གྱིས་བཅིངས་
པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་སྤྱོད་ལུགས་སོགས་ཁ་སྟོན་ཆོག་འཇམ་གྱི་གསལ་
བསྒྲགས་ལུ་གུ་བརྒྱད་དེ་བྱས།

སྤྱོགས་གཅིག་ནས་བཅོན་བཤད་དང་བྲག་ལུགས་གྱིས་འདས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༩ ལོར་མཐུག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་པ་བྱུང་ནའང་། དེོས་གཞིའི་སྐབས་ཐོན་སྤྱོད་
ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱི་ཁང་སོ་སོར་བསྐྱུས་ནས། ཞིང་པ་ཡིན་ན་ལས་
དོན་འཕེར་ངེས་ཀྱི་མི་རེ་ལོ་རེར་འཆོ་རྟེན་ཟ་འབྲུ་རྒྱ་མ་སུམ་བརྒྱ་རེ་དང་སོན་རྒྱ་
མ་གང་རེ་འགྲོ་བའི་ཆལ་ཞིང་རེ། མི་གསུམ་ལ་བ་སྤྱུགས་རེ། འབྲོག་སྤེལ་གྱི་
ལས་འཕེར་མི་གཉིས་རེ་ལ་ནག་སྤྱུགས་རེ་དང་། རྒྱ་རེར་མི་རེར་ཟ་འབྲུ་རྒྱ་མ་ཉི་
ལྷུ་ཅ་བརྒྱད་རེ། ལོ་རེར་མི་གཉིས་རེ་ལ་ཟ་ལུག་རེ་ལས་མེད། གྲོང་ཁྲིར་
ཁག་རྩ་རྒྱ་རེར་མི་རེར་ཟ་ཅམ་རྒྱ་མ་ཉི་ལྷུ་ཅ་གཉིས་རེ། མར་རྒྱ་མ་རེ་ལས་མེད།
ལས་ཀ་པལ་ཆེ་བ་ཨར་པོ་དང་བཟོ་ལས། ལམ་བཟོ་བཅས་ཡིན།

དམག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཇུགས་དགོས་ཆགས། དེས་ཀྱང་སྤན་དུག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་
མགོ་ལས་སྐྱ་ཆེ་བ་བཟོས། དེའི་ན་ཆ་ལག་བ་གཡོན་པར་ཐོག་སྟེ་སྤར་སྟོ་གཅིག་
སེམས་གཅིག་དེ་ཡང་བྱ་རྟོག་དང་ལུག་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་མཐར། སྤྲ་སྟེ་ཀུའུ་ཨེན་
ལེ་ཡིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བཅས་ལིན་པའོ་པམ་ཉིས་བཏང་།

དེ་འབྲལ་གཡོན་པའི་ནད་རྒྱུ་ལ་ཐོག་སྟེ། ཀུའུ་ཨེན་ལེ་དང་ཡང་
དབྱ་ཡ་ཆགས་པས་ཁོ་བ་ཅི་བྱ་གཏོལ་བུལ་ངང་སྤྱང་ཆུ་བསགས་བཞེན་སྤན་
ཁང་དུ་ཡུན་རིང་ཉལ་ནས་འགྱོད་མཆང་བྲག་ཐོའི་ངང་ཤི་དེའི་དབའ་སྟོགས་ཏིང་
ཞོ་པེང་ཡང་བཅོན་ཁང་དུ་བཅུག་སྟེ་རྒྱུ་བ་གཅོད་བྲལ་ས་ཐེངས་མང་བྲས་ཀྱང་
རྒྱུ་བ་གཅོད་མ་བྱུག། དེ་ནས་མའོས་སྟོ་གཏད་བཅོལ་ཡུལ་བཟའ་རྒྱ་དེ་གཅིག་
བྱ་ལས་མ་ལྟག་ཅིང་ཁོང་གཉིས་ཀྱང་འབྲེལ་ཐག་ཆད་ལ་ཁད་དུ་སོང་བ་དེའི་
ལུས། མའོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཆེར་དཀའ་ངལ་བཟོད་ལས་འདས་བ་བརྒྱབས་
པའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ཆུ་ལ་རི་མོ་བྲིས་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་མེད་དུ་སོང་བ་མ་
ཟད། རང་སྟོག་ཀྱང་སྤྱང་གིའི་དཀྱིལ་དུ་ཡུག་གན་ལྟ་བུར་ཆགས་པར་མཐོང་
ནས་སྤྱང་ནད་ཐོག་ཅིང་ལུས་བྱེད་རོ་དང་སེམས་བྱེད་ཤི་ཟེར་བ་ལྟར་ཡུན་རིང་
ལུས་རྗེས། མིད་བ་འགགས་ཏེ་སྤྲ་བཟོད་མ་རུས་བ་ཆགས་ནས་འཁོར་གཡོག་
རྣམས་ཀྱང་རིམ་བས་བྲས་ཏེ་མཐར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ གྱི་རྒྱ་ ༩ པར་པག་བ་ཤི་
བ་ལྟ་བུར་གཤིན་རྗེའི་ཁྱིམས་རང་ལྷུངས་སོ། །

རྒྱ་ནག་ལ་ལྟས་ངན་བྱུང་བ།

སྤར་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མའོ་ཅི་ཏུང་དང་། རྒྱབས་ཆེན་གྱི་གཙོ་འཛིན་ཞེས་

སྒྲུབ་ཐེགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཆོས་ཏུ་ནག་ཉེས་ཀྱི་བྱེད་གཏེ་དང་།
 རོར་འཁྲུལ་ཀྱི་གཞི་ཅན་གྱི་ནང་ཡོངས་ཀྱིས་སྐྱོང་བསྐྱབས་བྱ་ཡུལ་ཞིག་
 ཏུ་གྱུར་བ་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་རྗེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་བ་རེད། གཞན་ཡང་དམར་
 སྤང་དམག་བཙུགས་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་ནག་ལ་ངན་ལྟས་རྗེ་བྱུང་རྟོག་ཅུ་
 བཞོད་ན། དུས་དེ་ཅུ་ནས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ལ་སང་དང་ཐན་བ་ལོ་མང་
 བསྐྱད་མར་བསྐྱན་བས། ལོ་ཐོག་སྟོན་ཅི་ཅི་སྒྲིའི་རིགས་ཀྱང་བསྐྱམས་ཏེ། ལྷ་
 ངམ་ཐང་གི་དགུ་ཅ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིང་། ཐན་སྟེ་ཤིང་ནགས་ཆོལ་ནམས་ཀྱང་
 སྐམ་ལ་ཁད་དུ་སོང་བས། མི་དང་དུད་འགྲོ་ཡན་ཆད་འབྲུམ་སྐྱུ་མང་པོ་ལྷ་
 གོས་ལྟོགས་ཤི་ཐེབས།

ཕྱི་རྒྱལ་ཨ་རི་སོགས་ནས་མི་མང་ལ་སྟོང་རྗེས་བཟུང་བཅའ་རྒྱུས་རམ་
 བྱ་རྒྱའི་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་ཀྱང་། མའོས་རང་གི་ལྟ་བ་དང་མིད་བྱས་ལ་དོ་
 ཐོག་འགྲོ་དྲོགས་ཀྱིས་མ་སྐྱོངས་བར་མི་མང་སྤྱུག་རུལ་དུ་བཏང་། དེ་རྗེས་ཉི་ཤེས་
 ཞིང་ཆེན་དུ་དོའི་ཆར་བ་བསམ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་བ་ཞིག་སྟོ་བུར་དུ་བབས་
 ཏེ་ཁང་བ་དང་། དངོས་རིགས་བརྗོད་ལས་འདས་བར་གཏོར་སྟོན་དང་། མི་དང་།
 སྟོ་བྱགས། བྱ་དང་བྱིལ། འབྲུ་སྟོན་སོགས་སེམས་ཅན་ཆེ་སྒྲུབ་པོར་སྟོན་སྟོན་
 བཏང་། དོའི་མྱིད་ཆད་ནི་རྒྱ་མ་བྱེད་ནས་གང་བར་ཡོད་པ་ཁོང་ཆོའི་གསར་ཤོག་
 རང་ཐོན་བ་རེད། མི་མང་ནམས་དྲོགས་འདྲོགས་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་གནམ་ནས་
 སྐར་མ་ཆག་པའི་དོ་ཡིན་ལུགས་ཅལ་གཏམ་བསྐྱབས།

དེ་རྗེས་རྒྱ་ནག་གི་སྟོན་ཐ་སམ་སིང་གི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་ཤིང་ནགས་
 ལ་རྒྱུང་འཕྲོ་བས་རྒྱག་བ་ལྟ་བུའི་ས་འགྲུལ་བརྒྱབས་ཏེ། གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་དེའི་

གཞིས་ཁང་མི་ཞོར་དང་བཅས་པ་གཡོ་སྐྱོམ་དང་བརྟུག་ཡང་བས་ས་
འོག་ཏུ་བྱལ་བ་དང་། རི་ཁྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཞུ་མའི་ཟེ་བ་ལྟར་གས་པ་དང་། རྒྱུན་
ཤིང་དང་བྲག་རི་རྣམས་ཀྱང་འཛོར་འབྲེལ་ཆབས་ཆེར་གྱུར། རྒྱ་ལམ་རྣམས་
ཀྱང་གས་ཏེ་གཙོང་རོང་རིམ་པ་མང་པོར་སོང་བརྟེན་ཉིན་ཞག་མང་པོར་འབྲུལ་
ལམ་འགགས། མས་སྐྱོན་ཤོར་བའི་མི་རྣམས་ཀྱང་དཔོར་འབྲེན་མ་ཐུབ་པ་
སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཤི་བའི་ཤ་རུལ་གྱི་དྲི་ངན་ཕྱོགས་ཀྱན་ནས་འཐུལ་
བས། རྒྱུན་དུ་གནས་བྱ་བཏང་སྟེ་དྲི་ངན་དེ་དག་བསུབ་དགོས་ཆགས་པ་དང་།
ཉེ་བར་སླེབས་ན་དཔུལ་བའི་རོ་ཐུགས་ཀྱི་འདམ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར། དེ་དང་
ཆ་འདྲ་བ་ཀོང་ཏུང་ཞིང་ཆེན་སོགས་ས་ཁུལ་གཞན་ལའང་བྱུང་འདུག་དེ་བཞིན་
ས་ཁུལ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འང་ཆབས་ཆེའི་ས་འབྲུལ་ལན་མང་བྱུང་ཡོད།

ཡང་ཉེ་ཞིང་ཆེན་དུ་ཉིན་གུང་སྒོ་བྱར་དུ་ས་རུབ་ནས་སྐར་མ་ཐ་ལྷམ་
མེར་གསལ་བ་ཡུན་རིང་བསྟན་པས་ལས་ཀ་མཐའ་དག་མཆོམས་འཛོག་དང་།
མཆོན་བྱ་རྣམས་ཀྱང་སྐད་འབྲིན་པ་སོགས་ཐན་ལྟས་སྤར་མ་བྲགས་པ་ཞིག་
ཀྱང་བྱུང་ཡོད། ཟེ་ཁྱོན་ཞིང་ཆེན་དུ་སེ་ར་བྲག་ཅིང་རྩལ་བ་རྩོ་ཆར་བབས་པ་ལྟ་
བུས་ཁང་པ་མང་པོ་གཏོར་བཤེག་ ཁང་ཆེན་གྱི་སྒྲེལ་ཁུང་གི་ཤེལ་སྒོ་དང་།
རྒྱུངས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་ཤེལ་སྒོ་ཁག་ལའང་ཆག་བྱམ་ཆབས་ཆེ་བྱུང་ཞིང་། མི་
དང་། སྒོ་ཐུགས་སེམས་ཅན་མང་པོ་བསད་མས་དང་། རིར་གནས་ཀྱི་རི་དྲགས་
དང་། བྱ་དང་བྱིལ་པལ་ཆེར་རྒྱུན་ལམ་དུ་བཏང་སྟེ་ཕུང་རོས་ལུང་པ་གང་བར་
ཆགས། སེར་བ་རེའི་ལྗོད་ཆད་རྒྱ་མ་བྱེད་ཅམ་ཡོད་པ་ཁོང་ཆོའི་གསར་ཤོག་
ནང་ཐོན་པ་རེད།

གཞན་ཡང་ས་ཁུལ་མང་པོའི་ནང་དུ་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཐེངས་མང་བབས་
 བས་སུ་གཏི་ཐོག་ལ་རྩ་ལྷག་གི་དཀའ་དུབ་བཅོས། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ས་ཁུལ་
 མཐའ་དག་པལ་ཆེར་ཐན་བས་མནར་བཞིན་པའི་ཐུས་ཀྱང་སྐབས་རེར་སེར་བ་
 དང་། སྐབས་རེར་ཆར་བྲག་ཏུ་ཅང་ཆེ་བས་རྩ་ལོག་གིས་གཞིས་ཁང་དང་། ས་
 ཞིང་། ཁྱོད་ཆོ་ཆེ་པ་མང་པོ་རྩལ་འབྱེད་བ་སོགས་ས་སྟོང་གི་མིས་བསམ་ངན་
 སྒྱུར་རྩལ་བཅོད་སྐྱེས་མེད་པ་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་ངན་འབྲས་སེམས་མེད་
 འབྱུང་བས་ཀྱང་བཅོད་སྐྱེས་མེད་པའི་གཞོན་འཆོ་དེ་ལྟ་བུ་བཏང་ཡོད། ཁོང་གི་
 ཐན་ལྷས་དེ་དག་ནི་དམར་སྤང་དམག་ལངས་ནས་ལོ་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་ཙམ་གྱི་
 བར་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཐོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་ངན་ལྷས་བྱུང་མེད་ཀྱང་རྒྱ་
 དམར་པམ་ཉིས་འགྲོ་རྒྱའི་ཉལ་ས་མཆན་སོགས་ནི་གང་འཆམ་བྱུང་འདུག དེ་ལྟ་
 བུའི་རྒྱུ་ཆ་ཆག་ཆབས་ཆེ་བས་སེང་གོ་ཁོག་རུལ་ལྟ་བུར་སོང་སྟེ་ད་ལྟོ་འདྲ་གསོ་
 ཐུབ་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཤིང་ནགས་ཆལ་དང་། རྩ་རྩ་ནམས་བསྐྱམས་ནས་
 ཡོད་པ་སྤྱི་ཆབ་ལྟ་སྒྲོར་བ་ལྟ་སྤྱི་ཐེབས་པའི་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་གཞི་ནས་སྤར་
 གསའི་འགོ་རྩལ་ཙམ་ཡིན་འདུག

རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་གྱི་དཀའ་ངལ།

གཞིས་ཁུལ་དབར་གཉན་འཕྲད་འགྲོ་འོང་པ་ཆོས་བརྗོད་བབས་ལ་
 གཞིགས་ན་སེམས་ལྷན་མའི་བསམ་ངན་སྒྱུར་རྩལ་དེ་དག་ཞིབ་གསལ་ཞེས་
 མཁན་ཆོས་ཀྱང་བརྗོད་མི་རུས་པ་དང་ཉན་མཁན་ཆོས་ཀྱང་ཉན་མི་ཐོད་པ་ཡོད་
 ཅིང་། གལ་ཏེ་ཞིབ་པ་བརྗོད་ན་བཤད་མཁན་དང་ཉན་མཁན་གཉི་ག་སེམས་

འཕུགས་དང་། སློག་རྒྱུ་ལྡན་རྒྱ་ཉག་ཅིག་ཡིན་ཞེས་ཁ་གཅིག་གྲགས་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་འདུག བོད་ལྷན་དེ་དག་དོན་ཅིལ་གྱིས་བསྐྱུས་ན་རྒྱ་དམར་གྱིས་རྒྱ་བོད་
གཉིས་ཀར་བཅིངས་གྲོལ་བཏང་སྟེ་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་ལུགས་དང་། སྤྱི་
གཞུང་རྒྱུ་པ་མགོ་རྟེན་བསློགས་ནས་མི་མང་གི་གཞུང་ཆ་གས་ཚུད་ཡོད་
ལུགས། ད་ཆ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ནས་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཞེན་ཡོད་ལུགས་
སོགས་འཛམ་གླིང་གི་ནང་ཀུན་ལ་གསལ་བསྒྲགས་རྒྱུ་མར་བྱས་ཀྱང་། ཡང་
སྤྱི་གོང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་པས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མི་མང་དར་ཡོལ་ཡན་
བརྒྱ་ཆ་སུམ་ཅུ་སྟོར་ནི་དམར་སྤྱི་ཀྱི་མེ་ལྷེད་འོག་ཤི། བརྒྱ་ཆ་སུམ་ཅུ་སྟོར་ནི་
སེམས་མེད་འབྱུང་བའི་གཞོད་པའི་འོག་ཤི། བརྒྱ་ཆ་བཅུ་སྟོར་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བྲོས་
ཁྱོལ་བྱས། བརྒྱ་ཆ་སུམ་ཅུ་སྟོར་དུས་མིན་གྱིས་འཆི་བ་མ་བྱུང་ཅམ་ཞིག་རེད།
སྐབས་དེ་དག་ཏུ་རི་ཐམས་ཅད་ཤར་རྒྱས་ཀྱིས་གང་བ་དང་། སྒྲོང་ཐམས་ཅད་ཁྲག་
གིས་དམར་བ་རེད། ཅས་བརྗོད་ནའང་འགྲེལ་བཤད་ཆ་ཆོད་ཡོད།

ད་དུང་སྤྱི་གཞུང་རྒྱུ་པའི་སྐབས་མི་རེ་བྱུང་ལ་ཁྲིམས་གཅོད་བྱས་པ་
དང་། རེ་བྱུང་སློག་སྟོན་བཏང་བ་དེ་དག་འགྲེམས་སྟོན་གྱིས་ནག་ཉེས་ཆབས་ཆེ་
ཡིན་ལུགས་ཁྱུར་ཞོབ་ཆེ་བ་ནི། རང་གཅིག་ཕུ་སྤྱང་པོ་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་
སྟོན་པ་ཡིན་ཤིག་བྱས་པ་ལས། རྒྱལ་མདུན་དང་སྟོན་བྱུང་རྗེས་ཡོང་གི་བསམ་
སྟོན་གཏན་ནས་མ་བཏང་བ་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་ཕྱི་སྤྱི་ལ་མཆོད་ན། ལུ་རུ་
སུའི་རྒྱལ་སྟོར་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་མགོ་རྟེན་བསློགས་རྗེས་བོད་བཟས་ཏེ།
རྒྱལ་མཆོམས་རིས་མེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་བརྒྱུ་སེམས་བཅངས་ནས།
འཛམ་གླིང་མགོ་རྟེན་བསློག་རྒྱུའི་ག་སྤྱི་གཏུ་རྒྱལ་འབངས་ཀྱི་མི་རྒྱ་ཐོག་གསུམ་

དང་སྒོ་ཐུགས་སེམས་ཅན། ཐ་ན་འབྲུ་སྤྱོད་ཡན་ཆད་ཀྱང་འགྲོ་གྲོན་དུ་བཏང་
སྒྲི་དཔའ་ངར་གྱིས་འཇམ་སྒྲིང་གཡོ་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༣
ལོར་རྩ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་དོན་གྱི་ལྟ་སྤངས་ནང་འགལ་གྱི་ཅེ་མོར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏེ་ཇ་དེས་
ཆ་གསལ་ཤོར་བ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐབས་མེད་པ་ཆགས། སྤྱོད་རྩ་སྤྱོད་ནས་བྱ་
ལོན་དང་རོགས་རམ་ཆད་མེད་སྤངས་པ་དེ་དག་ཕྱིར་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་བསམ་བྱ་
དགོས་བརྟེན། དཔལ་འབྱོར་ཐོག་ནས་ཡར་ལངས་མ་ཐུབ་པ་ཆགས་པ་རེད།

དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ བར་
ལོ་ཉིས་ཆབས་ཅི་ཆེ་བྱུང་སྤྱོད་མི་ཁྱེད་སྤྱོད་ཁྲོན་སྤྱོད་ཐོག་མཐུ་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་ཤི་མས་དང་།
དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ལྷོག་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་མ་སྤྱོད་བའི་གནས་ཚུལ་འབྲུང་
པ་ཁོ་བའི་གསར་ཤོག་དུ་ཐོན་པ་ལྟར་རེད། མཐོས་ཀྱང་ང་ཆོ་བྱོད་ཁོག་ལྟོགས་
ཀྱང་སྤྱོད་རགས་དམ་ཅམ་བྱེད་དགོས་ཞེས་རྒྱ་ནག་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་འབྲུག་གི་
བརྟེན་གཏོང་དགོས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དེར། ལྷ་རྩ་སྤྱོད་ཀྱང་དེ་སྤྱོད་དམག་ཆེན་
གཉིས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་བྱུང་གཏོང་དང་རོགས་རམ་ཆད་མེད་བྱས་པ་ཐམས་
ཅད་ཆ་འདྲེད་གྱིས་བྱུང་བཏང་རོགས་རམ་བྱས་པའི་མ་དདུལ་སོགས་དང་།
ཐ་ན་ཤིང་ཏོག་དང་པག་ཤ་སོགས་ཀྱང་བྱུང་སྤྱོད་དུ་ཞིབ་ཅིས་གྱིས་ཅིས་ལེན་ཇ་
བྱ་ཆེ་བར་བརྟེན། ཞེད་སྤངས་ཆད་མེད་གྱིས་བོད་གཙང་ཕྱོགས་གཞིས་ཅེ་ས་
ཁུལ་དང་། ཁམས་རྒྱུད་ཁག་གཉིས་ནས་སྤངས་འཁོར་བཞི་བཅུ་སྤྱོད་གྱིས་བྱུང་
ཕྱོགས་ལམ་ཐོག་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་འབྲུ་རིགས་རྒྱ་མ་དུང་བྱུང་མང་པོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༣
ནས་ལོ་ཉིལ་པོ་གསུམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་དཔོར་འདྲེན་གྱིས་རྩ་སྤྱོད་
དགོས་བྱུང་འདུག

དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་རང་ནས་ཀྱང་མི་རྒྱ་ཐོག་གསུམ་ཡོད་དགྲ་བསྐྱུས་
ཏེ་བྱང་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་མཆམས་སུ་སློང་དགོས་ཁྱེད་ནས། བཀའ་ཤོ་པོ་ཁྱི་ཆོ་
མང་པོ་རུ་སྐྱར་བྱུང་ཐོག་ཏུ་ཅིས་སློང་བྱེད་སྐབས་རུ་སྐྱུ་ནས་པག་ཤེས་སྐྱུས་ཆད་
དང་། གསར་ཉིད་སོགས་ཞིབ་བཤེར་གྱིས་འདོད་ཁེངས་མེད་པའི་ནུས་འགྱུར་
བསྐྱེད་ནས་ཀློན་མང་པོ་ཅིས་ལེན་མ་བྱས་ཀྱིན། བྱུ་ཕེན་ལེ་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་ཏེ་
ངོ་ཆ་ཁ་སྐྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་པག་ཤོ་ཡོངས་རྫོགས་ས་མཆམས་ཀྱི་བྲུ་ཁའི་
མཆོ་ཁྱག་དེ་གར་སྒྲེབས་གཡུགས་བྱས་པ་སོགས་མུ་ཐུག་པའི་གནས་ཚུལ་
མགོ་གས་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད།

ལྷག་པར་རྒྱ་མིའི་དདུལ་ལོར་ཁག་གཅིག་རུ་སྐྱུས་གསར་བསྐྱེད་དང་
མཁོ་འདོན་བདག་གཉེར་ཡུན་རིང་བྱས་པའི་མཐར། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་བར་
ཀྱང་གོ་ཁོ་པར་རང་གི་དདུལ་ལོར་ཡང་རང་གིས་བདག་གཉེར་བྱེད་རྒྱུའི་ཐོབ་
ཐང་མ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་རབས་ནང་དུ་སྐྱར་བྱུང་མ་སྔོང་
པའི་ལྷོགས་སྒྲོམ་གྱི་བྱེ་ཆན་ནང་དུ་སྐྱེད་པ་རེད།

མདོར་ན། ང་ཆོ་མི་རབས་ཁྱི་ཁྱག་དུ་མར་ལུགས་མཐུན་གྱིས་བསགས་
པའི་བཀའ་འཛིན་དང་གཉེར་མཛོད། རིན་ཐང་བལ་པའི་དངོས་རིགས་འབྲུམ་
ཁྱག་མང་པོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ཁོ་ཆོར་བྱུང་ཡང་ཟ་དབང་མེད་བཏེན་
དེའི་ཆབ་ཏུ་ཟན་སྒྲོང་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ཁ་རུ་མེ་ལྷེར་འགྱུར་བ་ལྟར། ནང་དུ་སྐྱུ་
གས་ས་སྐྱེད་ཁབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱུན་སྐྱེན་ལུང་པ་གང་པ་བྱི་ལ་སློང་དགོས་
པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས། རྒྱལ་མཆམས་རིས་མེད་རིང་ལུགས་པ་དེ་བྱི་ལ་
དཔུགས་བསྐྱེད་ཏེ་ནང་ཆགས་སུ་ཟ་རེས་ཀྱི་འགོ་རྒྱགས་པ་རེད། འདི་ཡང་

བོད་ཀྱི་བདེན་འབྲས་བསྐྱབ་མེད་པའི་རྟགས་མཆན་གསལ་ཤོས་ཤིག་ཡིན།

དཔུང་གྲོགས་ཤུགས་ཆེར་སྤེལ་སྤྲད་སྤར་ནས་རེ་བསྐྱལ་ལྟར་མཛའ་གྲོགས་ཆེ་བའི་སྟོ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་དང་འཁོན་རེས་ཤོར་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བྱང་མི་ཉི་ལྔ་ཏུ་ལོ་བཅུ་སྟག་གཉིས་སྒྲོར་མི་རྒྱ་གཉིས་ཐོག་ནས་རོགས་རམ་ཆོད་མེད་བྱས་མཐར་མ་འཆམ་པར་དམག་ཤུགས་ཆེན་པོས་ལེན་ཅིས་བྱས་ཀྱང་རང་ཉིད་པམ་ཉེས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ཏུ་སྡོམ་འཛིན་རྒྱལ་མཆན་འབྲུང་། དེ་བཞིན་ཀམ་པོ་ཏེ་ཡ་དང་། ལ་ཏྲོ་སེ་གཉིས་ལའང་ལག་བསྟན་བརྒྱབས་ཀྱང་ལག་པ་ཆག་སྟེ་བརྒྱངས་བསྐྱམ་མ་ཐུབ་པར་ད་དུང་ཡང་ལུས་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་འཁོར་ཆེ་བ་དོམས་ཏེ་དམག་ཤུགས་ཁོ་ན་དོན་ཏུ་གཉེར་ཡང་། དམག་སྤྲོད་མེད་པའི་བོད་ཁམས་ཟ་ཐུབ་ཅམ་ལས་དེད་ཏུས་ཀྱི་གོ་མཆོན་ལྟན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལག་མཐེལ་ཅམ་ཡང་ཟ་མ་ཐུབ་པའི་ཁར། རང་ཉིད་གྲོགས་མེད་གཅིག་ལུང་ལུས་པ་སོགས་སྤྱི་སྤྲོད་པམ་ཉེས་ཆེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་འཛམ་གླིང་ནང་གཞན་མ་ཐུང་བ་རེད། འདི་ཡང་བོད་ཆོས་ལྟན་ཞི་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཁྲིལ་མེད་སྟོམ་མཆོངས་བརྒྱབས་པའི་ཉེར་འབྲས་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག

མའོ་ཤི་རྗེས་ཀྱི་སྤྲ་གཞུག

སྤྱིར་བཏང་ནས་བརྗོད་ན་རང་དབང་ཡིན་ཡང་ཁྲིམས་བསྐྱང་དགོས། མང་གཙོ་ཡིན་ཡང་གཅིག་འབྲས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་མའོ་ཅི་ཏུང་འདི་ནི་རང་གི་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཤུ་ཞེན་ཆེ་བའི་སྤྱི་སྟོམས་ཅན་དང་། སྤྱི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་དཀྱུལ་ཆེ་བའི་རྒྱབས་ཆེན་དང་། དམར་པོའི་སྤྱི་ཆོགས་

རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྐམ་པོར་ཡིད་ཆེས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཐོད་པ་དང་། རང་སྤང་གང་ཤར་མཐར་སྐྱེལ་དགོས་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག་ཀྱང་། ལྷ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བཅན་ཤེད་ཆེ་བ། སྐྱབ་མ་སྐྱབ་པའི་ལས་ལ་བཀོལ་འདེད་ཆེ་བ། མི་མང་གི་དགོས་མཁོ་སྐྱབ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེན་རྟགས་ཆེ་བ། འག་དམག་ཁོ་ན་ལ་རྒྱབ་གཉེར་བྱེད་པའི་དབང་ཤེད་ཆེ་བ། གྲོས་ཚོགས་ལ་གྲོས་བསྟུན་མེད་པའི་རང་མཐོང་ཆེ་བ། རང་གི་ལམ་ཕྱོགས་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བའི་རྣོ་མ་སེམས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལས། ཆེ་གང་དཀའ་དུབ་འག་པོས་བསྐྱབས་པའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་འབྲས་བུ་གོ་ལོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་སྟེ། རང་ཉིད་འཇམ་གླིང་མི་མང་གི་མདུན་སར་ནག་ཅན་གྱི་དོང་དུ་ལྷུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་ནག་ཉེས་ཀྱི་བྱེད་གཏེ་གཙོ་བོ་འཇར་མན་ཏུ་ཉི་གི་ལར། རུ་སྐར་སི་ཏ་ལེན། རྒྱ་ནག་ཏུ་མའོ་ཅི་ཏུང་གསུམ་རེད་ཅེས་ཀྱུན་གྱིས་སྒྲེང་བཞིན་པ་འདི་རེད།

མའོ་ཞི་ནས་ཞག་ཤས་སོང་རྗེས་དེའི་རྒྱབ་སྟེགས་འཕྲོག་རྒྱའི་འདྲོད་རྩམས་ཅན་མང་ཡང་ཉན་འགངས་ཆེ་བས་གཅིག་གའོང་གཅིག་ལྷ་བྱས་ནས་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་གོ་རྒྱང་གིས་སྒོ་བྱར་དུ་རྒྱ་འཕྲོག་བྱས་ཏེ། མའོའི་བཟའ་རྒྱུ་ཅང་ཅིན་གྱི་ཕྱོགས་གཏོགས་དེ་དག་མགོ་གཞོན་གྱི་ཆེད་དུ་ཉིང་ཞོའི་བཅོམ་ཁང་ནས་བཏོན་ཏེ་ཁོ་པའི་ལས་རོགས་སུ་བསྐྱོས། འདི་དག་གི་སྐོར་མང་ཡང་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས།

བོད་གཞུང་སྐྱེ་ཆ་བ་ཆོག་ས་པ་མགོན་འབོད་བྱེད་དགོས་ པའི་དམིགས་ཡུལ།

དེ་ལྟ་བུའི་དུས་འགྲུང་གིས་གཞོན་བཞིན་དུ་ད་དུང་བོད་མི་རྣམས་ཡར་
རྒྱས་དང་། རྒྱ་མིའི་འོག་སྤྱོད་རྒྱུར་དག་འཛོམས་ཆེ་ལུགས། གཞོན་སྐྱེས་ཆོ་ཆོས་
དད་མེད་ལུགས་ཀྱི་གསལ་བསྐྱབས་ལུགས་ཆེ་བས། བོད་མི་སྐྱབས་བཙའ་
བ་དང་། བང་ལྷན་གྱི་མི་སྣ་ཁག་གིས་བོད་དུ་ཡར་རྒྱས་མེད་ལུགས་དང་། བོད་
མི་རྣམས་རྒྱ་མིའི་འོག་དུ་སྤྱོད་འདོད་མེད་ལུགས་ཀྱི་གསལ་བསྐྱབས་ཀྱང་མང་
བས་གསར་ཤོག་ཐོག་ཚད་རྒྱ་མང་བརྟེན། འདིའི་སྐོར་ལ་རྒྱལ་བ་དོན་གྱི་བདག་
པོར་བཀའ་འདི་ལྟ་སྐབས་ལ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནས་འདིའི་སྐོར་ཐག་གཅོད་ལས་
སྒྲ་པོ་རེད། འཇམ་གླིང་རྒྱལ་ཆོག་ས་ནས་བོད་མི་སྐྱབས་བཙའ་བའི་འཕུས་མི་
དང་བཅས་སྐྱེ་ཆ་བ་ཆོག་ས་པ་ཞིག་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གང་སར་བཏང་སྟེ་ཁོ་ཆོ་ཡར་
རྒྱས་དང་། རྒྱ་མིའི་འོག་སྤྱོད་འདོད་ཡོད་པ་གཟེགས་ཆེ་རེད་ཆོས་ཀྱང་དེ་གར་
མོས་མཐུན་ཡོད་ལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་རང་བཙན་ཚོད་ལན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མིན། གལ་ཏེ་
ཡར་རྒྱས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་འོག་སྤྱོད་འདོད་མེད་ཆེ་རེད་ཆོས་ཀྱང་གཞིས་
ལུས་ཆོའི་དཀའ་ངལ་སེལ་བ་དང་། འདོད་པ་སྐོར་ཐུབ་པའི་འཐབ་བཙོན་ངེས་
པར་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་པས། གསར་འགོད་པ་ཆང་མ་ཡི་རངས་ཏེ་རྒྱ་
དམར་གཞུང་ལ་འདི་ཅད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱས་པར་ཁོ་ཆོས་ལན་མ་ཐེབས་པ་
རེད། དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཙམ་
ནས་བོད་དུ་སྤྱོད་ཡངས་གང་འཆམས་ཞིག་བཏང་། འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་དང་

འཆོ་བའི་མདུན་ལམ་གྱི་རང་དབང་གང་འཆམས་ཤིག་སྤྲད་དེ་ཁོ་ཆོར་དགའ་
མོས་ཡོང་རྒྱའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་། ས་གནས་བོད་མི་ཡོངས་ནི་རྒྱ་མིས་
གཙུག་དུར་ཆེ་བས་ཉམས་སྤྱོད་སྤར་ནས་ཡོད་པ་བཞིན། ཞེ་ནས་མི་དགའ་ཡང་
ཕྱི་རི་ནས་འགྱུར་གང་ལ་གང་མཛའ་བ་བསྟན་པར་བརྟེན། ཁོ་ཆོ་འཁྲུལ་སྤར་བྱུང་
སྟེ་ཐབས་ལམ་གསར་བ་ཞིག་བསྟན་པ་རེད།

དང་པོ་ནས་ཡུ་ལའི་ཁྲ་མ་བོད་དུ་གདན་ཁྱེ་བྱུང་ན་བོད་སྤྲོད་ཆོས་རོ་
གོལ་བྱ་རྒྱ་ཉག་ཅིག་ཡིན་པས། འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱལ་ཁ་ཁོ་ཆོར་འཕྲོ་བ་རྒྱའི་
རེ་བ་ཁོང་ནས་ཤར་ཏེ་ཡུ་ལའི་ཁྲ་མ་བོད་དུ་ལྟ་སྐྱོར་ཐེབས་དགོས་ཀྱི་གསལ་
བསྐྱགས་ཐེངས་མང་བྱས་པ་རེད། འདིའི་སྐྱོར་བོད་དུ་ཉམས་ཞིབ་སོང་བའི་ཕྱི་
རྒྱལ་བ་མང་པོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་ར་འཕྲོད་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། བོད་ནས་གསར་
འབྱོར་བ་ཆོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་ར་འཕྲོད་ཡོང་གི་ཡོད།

གཉིས་པ་འདིའི་རྒྱས་པ་མ་ཐོན་སྟབས་ཡུ་ལའི་ཁྲ་མའི་སྐྱ་ཆབ་ཅིག་
བོད་དུ་ལྟ་བསྐྱོར་དུ་ཡོང་དགོས་ཞེས་སྤྲས་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྱུ་བ་བརྒྱད་སྟོག་དུ་འབོད་
བསྐྱལ་བྱགས་ཆེ་བྱས་པར་བརྟེན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ སྤྱི་ཟླ་བདུན་པ་ནས་ལྟ་སྐྱོར་བ་
ཐེངས་དང་པོ་སྟོ་བྱར་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་ནས་འདིའི་
དམིགས་ལུལ་ཡང་གསུམ་ཡོད།

དང་པོ། ལྟ་སྐྱོར་བ་ཆོས་བོད་དུ་མཐོང་ཚུལ་དང་མཛའ་མཐུན་ལེགས་པོ་
བྱུང་ན་དེའི་བྱགས་ཀྱིས་ཡུ་ལའི་ཁྲ་མ་ཡང་གདན་ཁྱེ་བྱུང་ངས་བསམ་པ་རེད།

གཉིས་པ། ཡང་ན་བོད་སྤྲོད་ཆོས་སྤར་གྱི་ཞེ་འཁོན་བཟུང་སྟེ་རོ་གོལ་
བྱགས་ཆེ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་དེ་གའི་ཐོག་ནས་ཁོ་བར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་

རེ་བ་ཡོད་པ་རེད།

གསུམ་པ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མ་བྱུང་ཡང་བོད་དུ་ཡར་རྒྱས་དང་བདེ་
སྐྱིད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཁོ་ཚོས་ཤེས་ཏེ། ཕྱིར་ལོག་སྐབས་པར་ཚུར་ཤོད་རེས་
ལས་ཕྱི་གར་དེ་དག་གཅིག་ཤོར་གཉིས་ཤོར་གྱིས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཡོང་རེས་
སྙམ་པ་དང་བཅས། རབ་འབྱེད་ཐ་གསུམ་འདི་གང་རུང་ཞིག་རེས་པར་ཡོང་རེ་
ཡོད་པ་དེ་རེད།

བོད་མི་སྐབས་བཅོལ་བ་ནམས་ནི་ལྟ་སྟོར་བ་རྟོག་ཐོན་སྐབས་གཞི་ནས་
ཤེས་ཚར་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་དམར་གཡོ་སྐྱེ་ལ་བྱུང་ཚུབ་པར་བརྟེན་པལ་ཆེ་བས་ལྟ་
བསྟོར་འདི་ལོགས་ཉེས་གང་འགྱུར་ཐེ་ཚོམ་ངང་གནས་ཤིང་། ཤེས་དམན་འགའ་
ཞིག་ནས་སྟོན་བརྗོད་ཀྱང་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

གང་ལྟར་ལྟ་བསྟོར་ལྟ་རྒྱུ་ཐེངས་གསུམ་པེབས་པར་པེ་ཅིང་གཞུང་
ནས་ཕྱི་རྒྱལ་སྐྱེ་ཁྲུབ་དང་འབྲེལ་མཉམ་གྱི་བྱ་སྤྲིག་འཕུས་ཆང་བྱས་ཡོད་ལ། ལྟ་
སྟོར་བ་བོད་མིའི་ཁྲོད་དུ་གང་ནས་གང་དུ་པེབས་ཀྱང་དེ་ཁྲུལ་བོད་མི་ཡོངས་
ནས་ཡུན་རིང་བྲལ་བའི་མ་བུ་སྤར་ཤད་ལྟ་བུའམ། ཤི་བ་སྤར་སོས་ལྟ་བུའི་དགའ་
ཆོར་བྱུང་སྟེ་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་ཞེ་སྤྲགས་སུ་གནས་པའི་རེ་འདོད་དང་ནམ་པ་གང་
ཡོད་གསལ་པོར་བསྟན་པས་མ་ཆད། རང་སློག་སློས་བཏང་གིས་པེབས་བསུ་
དང་ལྟུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཆེ་བརྟན་པ་དང་། བོད་རང་བཅན་སྤྱར་བ་སྤྱར་
དུ་ཐོབ་པའི་འཕོད་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་དང་། ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་མིང་མ་བརྒྱལ་བ་འདི་ཡང་
ལྟུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་བློན་ཡིན་ན། ང་ཚོ་མི་རེར་སློག་རེ་ལས་ལྷག་མ་
སོང་ཡང་སློག་དེ་ག་དུས་གཏོང་དགོས་བྱུང་ཆེ་གཏོང་ཆོག་ཆོག་ཡིན་ཞེས་

རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ཐ་ཆིག་ཀྱང་ཤུགས་ཆེར་བསྐྱགས་པ་རེད།

དེ་བཞིན་ལྷ་བསྐྱོར་ཐེངས་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་བཅས་པར་ཡང་
དེ་བཞིན་བྱུང་བར་མ་ཟད། ལྷ་སྐྱོར་བ་པེབས་པ་ལྷར་གཞིས་ལུས་སྤྱན་རློ་རྩམས་
ནས་ཆོས་དང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་དད་གྲུས་རེ་ཆེ་དང་། རང་སྤྱོགས་ཀྱི་
སེམས་ཤུགས་རེ་ཆེ་བྱ་དམར་ལ་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྲུར་རེ་ཆེ། རྒྱ་མིས་རྒྱན་
བཤད་ཀྱི་མཐེལ་བརྗོད་རེ་གསལ་དུ་སོང་བ་ལས། ཁོ་པའི་ཐོག་མའི་དམིགས་
ལུལ་དེ་དག་ཉིལ་འབྱུ་ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་བརྟེན། ལྷ་སྐྱོར་ཐེངས་བཞི་པ་
གཏོང་རྒྱ་པན་ཚུན་གཉི་གས་བྲ་སྤྱིག་ཆ་ཆང་བེན་ཀྱང་སྤོ་བུར་མཆམས་འཛོག་
བྲས་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་ལྷ་སྐྱོར་ཐེངས་གསུམ་བྲས་པ་དེས་གཞིས་བྲེས་དབར་གཉིན་
འཕྲད་ཀྱི་ལམ་སྐོ་བྲེས་ནས། པན་ཚུན་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་གོ་སྟོབས་སྤེལ་ཏེ་
བྱ་དམར་སྤྱོགས་ནས་བསམ་སྒོ་གསར་པ་ཞིག་གཏོང་དགོས་པ་དང་། ལེགས་
ཆ་སྤེལ་རེས་དང་། ཞི་མཐུན་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤེལ་རེས་བཅས་ལ་པན་རྒྱབས་ཆེན་པོ་
བྱ་དམར་ལའང་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་སྐྱོར་ཐེངས་གསུམ་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཀྱི་
ཡིག་ཆ་ཁག་ནི་བཀའ་ཤིག་དང་། འིལ་བསྐྱགས་ཡིག་ཆ་དུ་སྤྱོད་པ་གསོས་
ནས་ཡོད་པས་མི་རིང་བར་མི་མང་གི་མདུན་སར་པེབས་ཉི་ལ་བརྟེན་འདྲིར་
རྒྱས་པ་མ་བཞོད།

འབྲེབས་པ།

རང་བཙན་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྤྱི།

འོན་ཀྱང་མེད་རང་བཅན་གྱི་སྐོར་ལ་ད་དུང་འགྱུར་བ་མེད་པར་གཞིང་
ཁ་གཅིག་འབྲེལ་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་སྲིད་དོན་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་
ཚེམས་པར་ཅ་དོན་རང་བཅན་གྱི་སྐོར་ལ་སེམས་བྱགས་དང་འབད་ཅོལ་གང་
ཅིར་སྒྲུབ་འཕར་གསུམ་འཕར་གྱིས་བྱགས་བརྒྱག་དགོས། འདི་ནི་གཞིས་གྲུ་
མོད་མི་ས་ཡ་དུག་བཀལ་བ་ཆང་མའི་སློག་གི་སྡིང་པོ་ལ་ཐུག་ཡོད་ལ་མོད་
རིགས་གྱི་འགན་འཁུལ་ཡང་ཡིན། ང་ཚོས་རྒྱ་དམར་ལྟར་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་པའི་ལས་

ཤིག་སྐྱབ་དགོས་ན་ངལ་བ་ཆེ་ལ་འབྲས་བུ་ཚུང་བ་ཡིན་ནའང་། ང་ཚོའི་རང་
བཅན་འདི་ནི་སྐྱབ་མི་ཐུབ་པ་དང་བསྐྱབ་མི་འོས་པའི་ལས་ཤིག་གཏན་ནས་མིན།

རང་བཅན་བསྐྱབ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བདུན།

འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་བདུན་ཡོད། དང་པོ། ང་ཚོ་བོད་ལྗོངས་འདི་ཉིད་སྤར་
བོད་རིགས་དབང་ཤུགས་ཆེ་བའི་སྐྱབས་གཞན་གྱི་ལག་ནས་འཕྲོགས་པའང་མ་
ཡིན་ལ། ཁ་ཐབས་སྒྲིབ་གས་ནས་གཞན་ལ་བཅོངས་ཟིན་པའང་མ་ཡིན། བོད་
ཆགས་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ བར་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅན་གྱི་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་
སྤྱད་ནས་གནས་ཡོད།

གཉིས་པ། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཚོགས་དང་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་
སྤྱད་ུས་ནི་རི་ཅེའི་དར་སྟོག་ལྟར་གཡོ་ཞིང་མི་བརྟན་པས་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བ་
མིན་ཡང་། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་མང་རང་དབང་གི་ལམ་སྟོལ་དང་། ཞི་བདེ་བྱང་ལྔ་ན་
གྱི་རྒྱས་ཤུགས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་ཅག་བོད་
ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱད་ཆོས་སླ་ན་མེད་པ་དེ་དག་བྱུང་བ་དང་།
དུ་སོང་བ་ལྟར། རང་བཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་རྩེ་གསལ་རྩེ་ཟབ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་།
ལྷག་པར་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་བཟང་སླ་ན་མེད་པ་འཛམ་གླིང་ཀུན་ལ་
བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་དམར་ཡང་འདི་གས་སྤང་རྩེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་འདི་རེད།

གསུམ་པ། རྒྱ་དམར་ཕྱོགས་ནས་བོད་རང་བཅན་ཞེས་པ་དེ་སྤང་
འབྲས་བུ་ལ་ཤོག་ལྷག་གཞུས་པ་དང་། མི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་སྤང་ཆོག་ཀུན་
ཏུ་བསྐྱགས་ཀྱང་ཁོ་ཚོའི་སྤྱད་ུས་རང་ཚུགས་མ་ཐུབ་པར་གཡོ་ཞིང་། གྱེ་རི་ལ་

བྲག་ཆར་འབེབས་པ་ལྟ་བུའི་རང་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པ་འདི་རེད། འདིའི་སྐོར་
རྒྱས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་བྱུང།

བཞི་པ། ར་ཆོ་བོད་གཞིས་གྲེས་གཉིས་ཀྱི་དབྱ་དམངས་ཆང་མས་
དམིགས་ལུལ་གཅིག་གྱུར་དང་། བསམ་པ་གཅིག་མཐུན། དབྱ་འཁྲིད་གཅིག་
མཐུན་གྱི་རྩ་ས་ལུགས་ཏེ་རྒྱ་དམར་གྲིས་ལོ་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་རིང་རྟོག་
བརྩིས་དང་ནག་བསུབ་ཅི་ཐུབ་བཞིས་ཀྱང་མ་ཐུབ་པར་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་ཡར་
ཐོན་གྱི་གནས་འཕར་གཅོད་བཞིན་པ་འདི་རེད།

ལྔ་པ། མི་ལོ་སྤྱིར་ཕྲག་མང་པོའི་སྤོན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅན་གྱི་
དཔལ་ལ་སྦྱད་ཅིང་། ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་མི་འཛོར་དང་དཔོན་འབངས།
ཁྲིམས་ལུགས་དང་དཔལ་འབྱོར། ས་མཆམས་དང་ཐོན་སྐྱེད་གང་ཅིའི་ཐད་
ནས་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་དང་རྩ་ས་པ་ཆ་ཆང་ལ་ཆད་མཐོ་བ་
ཡོད་པ་འདི་རེད།

དྲུག་པ། གོང་བརྟོད་ལྟར་རྒྱ་དམར་ཆབ་སྲིད་པས་གདུག་རྩལ་བསམ་
བརྟོད་ལས་འདས་པས་བོད་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་མཐའ་དག་
འཕྲོགས་ཏེ། རྒྱ་གཞུང་གི་ཆེ་གཡོག་འབའ་ཞིག་ལ་བསྐྱར་ནས་མཁྲེགས་བཟུང་
བྱེད་བཞིན་པ་འདི་བཟོད་ཐབས་གཏན་ནས་མེད།

བདུན་པ། རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་སྦྱབ་དགོས་པའང་
ཡིན་ཏེ། མི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ང་ཆོའི་དཔའ་བོ་དང་། དཔའ་མོ་ས་ཡ་
བརྒྱལ་བ་རང་བཅན་གྱི་དོན་དུ་ཨ་ཁག་དང་ལུས་སྲོག་འགྲོ་བྱོན་བཏང་ཡོད་
ལ། ཁོ་ཆོས་འཆི་ཁར་རྩིས་བཞུགས་ནས་པས་རང་བཅན་ལེན་ཐུབ་པ་དགོས་

ཞེས་ཞལ་ཆེམས་དང་མནའ་ཚིག་བཅས་ཀྱི་ཐ་ཚིག་བྲག་པོ་བསྐྱགས་ཡོད་
ཅིང་། ས་མའི་ཞལ་ཆེམས་སྤུ་གྲུས་མ་བསྐྱབ་ན་མ་རབས་ཐ་ཆད་དུ་གྲགས་པ་
ལྟར། མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཤ་ཁག་འགོ་གོན་བཏང་བའི་བདེན་པའི་ཞལ་ཆེམས་
དེ་མི་རིགས་རྗེས་མ་ཆང་མས་མ་བསྐྱབ་ན་མི་རིགས་ཀྱི་ཞབས་འདེན་དང་། མི་
རིགས་ཀྱི་དུག་ནག་དེ་ལྟག་མ་མཆིས་པས་རང་བཅན་ངེས་པར་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་དང་
བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་མདོར་ཅིང་མོ། །

རང་བཅན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་ལ་བརྟེན་པ་ལའང་གསུམ་ལས།

འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁུངས་སྟོན་པ།

དང་པོ། འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁུངས་སྟོན་པ་ལ། བཀའ་ཤོག་རྒྱུ་
ལ་མི་ཤོག་ཟེར་བ་ལྟར་དོན་དངོས་གནས་ཀྱི་རང་བཅན་ཡིན་ཡང་མིས་རང་
བཅན་ཡིན་པར་ཁུངས་སྐྱེལ་མ་སྐྱབ་ན་མི་ཡོང་བས་ཁུངས་ཇི་ལྟར་སྐྱེལ་ཞེ་
ན། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། སྟོན་
ལ་བརྟེན་པ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ། ཆོས་རིག་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་
པ་དང་གསུམ་ལས།

རང་བྱུང་གི་སྟོན་གྱི་བཀོད་པ།

དང་པོ། རང་བྱུང་སྟོན་གྱི་བཀོད་པ་འདིའང་རུབ་སྟོ་ཤར་གསུམ་གྱི་

ས་མཆམས་ཁག་པལ་ཆེ་བ་གངས་རི་མཐོན་པོ་དང་། བར་དུ་རྩ་རི། ཐག་རི།
ནགས་རི་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་པོས་བསྐྱར་ཞིང་བྱང་དུ་མི་མེད་ཆུ་མེད་ཀྱི་
བྱེ་ཐང་དང་། གངས་རི་ཅི་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་པོ་འདབ་ཆགས་ནས་ཡོད་
པས། ས་མཆམས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཉ་ཅང་གིས་བཟོད་དཀའ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་སྤྱི་
མི་ནང་དུ་མི་འབྱོར་ནང་མི་སྤྱི་རྩ་མི་ཐོན་ཞིང་། ནང་དུ་ས་བཅུད་ཆེ་ཞིང་གང་ཟུག་
ཆེ་བ། སྤྱེས་ཤིང་ནགས་ཆལ་དང་། སྤང་ལྗོངས། སྤྲོ་ཆལ་དང་། སྤན་རྒྱ། བཟོ་
ཞིང་འབྲོག་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་འཆོ་བའི་ཆ་རྒྱུ་ཕྱག་ལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པས། དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་རང་དབང་ཁེ་གཙང་དུ་གནས་ཏེ་བདེ་སྤྱིད་ཀྱིས་
འཆོ་ཞིང་། ད་ལྟའང་བོད་དུ་འགྲོ་འོང་བྱ་རྒྱའི་འཁོར་ལམ་སོགས་ཀྱང་བཟོ་རྒྱ་
ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་དང་། ས་བབ་ཀྱི་ཆ་ནས་ཨེ་ཤེ་ཡའི་རྟོག་ལྟ་བུར་སོང་། ས་ཁྲ་
དང་དཔར་འདེབས་ཀྱི་སྤང་བརྟན་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་སྤྱིར་གཙང་ས་གཙང་གི་
རྣམ་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད་པ་འདི་མའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་སྤྱིར་གཙང་
རང་དབང་དུ་གནས་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུ་མཐོ་ཤོས་ཤིག་རེད།

བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན།

གཉིས་པ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན་སྤྱོད་འཛིག་རྟེན་
ཀྱི་བཀོད་པ་གཞན་དུ་འབྲེས་བསྐྱད་མེད་པ་འདིས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་
མའི་གོམས་གཤེས་དང་ཁྲིམས་ལུགས། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སྤངས། ཆོས་དང་
ཤེས་རིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་ཀྱང་ད་པན་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་མི་
དགོས་པར་རང་དབང་གི་མཐུན་རྒྱུ་ཆ་ཆང་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་མའི་ཆས་

གོས། བཟའ་བརྒྱུད་ལོངས་སྤྱོད། སྤྱ་བརྗོད་དང་བསམ་པའི་འཁྲེང་སོ་གང་ཅི་
གཞན་དང་མཉམ་འབྲེས་མཉམ་བསྐྱེད་རྣམ་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་མཐོང་ཆོས་
ལྟར་ཡིན་ན། དུན་རིང་གཞན་གྱི་དབང་ཤུགས་མ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་གསལ་
པོར་བསྟན་ཡོད།

དེར་མ་ཟད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤྱི་ཁྱུས་གནས་སྐྱདས་ཀྱང་བོད་དུ་
མིའི་འགྲོ་བ་ཆགས་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ བར་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གང་སར་
སྤྱི་ཚོགས་དང་། ཁྲིམས་ལུགས། ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་དབང་ཤུགས་དང་།
སྤྱི་ཁྱུས་གང་ཅིར་སྤྱོད་སོར་མི་གནས་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་སྤྱི་ཚོགས་པ་བྱུང་བ་
ལྟར་རྒྱ་ནག་ལའང་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཡོད་ནའང་བོད་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་བ་མ་སོང་
བར་སྤར་སྤོལ་གྱི་རང་ཚུགས་བཟུང་ནས་གནས་ཡོད།

མེས་པོའི་སྐུ་བས་ཀྱི་བོད་མིའི་གནས་སྐྱདས།

ལྷག་པར་དུ་ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅན་སྐུ་མོ་ནས་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་
བར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁོལ་ཆོས་རྒྱ་གར་ས་མཆམས་ཁག་དང་རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་
མང་པོར་དབང་བསྐྱུར་བྱས་པ་དང་། དཔག་འཐབ་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་པམ་ཉེས་ཆད་
མེད་བཏང་བ་དང་། གོང་མ་འཕོ་འགྱུར་བཏང་བ་སོགས་ཀྱང་བྱས་ཡོད་ཅིང་།
གོང་མ་རེ་བྱུང་ནས་རང་གི་དབང་ཡ་གཞོན་ཆེད་བོད་ནས་དཔག་རོགས་ཀྱང་
ཁུས་ཡོད། ས་མཆམས་ཀྱང་རྒྱ་ཡི་ས་ཆ་མང་པོ་འགོངས་ནས་བདག་གིར་
སྤྱད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་མཐའ་མ་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་དེ་
ལས་འདའ་བར་མི་ཚོགས་པའི་མནའ་རྒྱ་འཐུང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་བདེན་

དབང་བཅོམ་བ་སོགས་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་སའི་རྩོམ་སོགས་ལས་གསལ་
བ་བསྟུན་ཏུ་ག་ལ་ཡོད།

དེ་རྗེས་སྒྲུང་དར་སྐབས་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དགུང་ཉམས་དམས་སྲུ་སོང་
ནས་ལོ་ ༣༥༧ བར་བོད་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱི་འདུམ་མེད་ནའང་། རྒྱ་
ནག་ཕྱོགས་ནས་ཐེ་བྱས་དང་བཏོད་འདེམས་གང་ཡང་བྱས་མེད་པས་སྐབས་
དེ་དག་ཏུའང་རྒྱ་མིའི་དབང་ཤྱགས་བོད་ཏུ་མེད། དེ་རྗེས་སོག་པོའི་དབང་ཤྱགས་
དར་ཏེ་བྱ་སྤྱི་ཕྱོགས་དང་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཤྱགས་ཆེར་བྱས་
པ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་ཏུའང་དབྱང་དམག་བཏང་སྟེ་ཐེང་འབྲུག་གང་འཆམས་
བྱང་ཡང་། བོད་དབྱུས་གཙང་ཁུལ་ཏུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་པད་
མའི་མཆོ་ལ་ངང་པ་ཆགས་པ་ལྟ་བུར་སྐལ་ལྷན་དྲང་བ་འབྲེན་པའི་མིག་རྒྱན་
ཏུ་དར་བྱས་ཆེ་བས་སོག་པོའི་འགོ་དམག་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་དབང་འཕྲོག་འཁྱི་
གྲང་དགོན་པར་དམག་ལྷགས་ཀྱང་འཁྱི་གྲང་སྐབས་མགོན་གྱིས་རྩོམ་པ་
སྟེ་པམ་ཉེས་བཏང་བ་སོགས་ལས་འདིགས་སྒྲུང་ཡང་བྱང་སྟེ། བོད་ཏུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དར་བྱས་ཆེ་ལུགས་དང་འབྲེལ་མཐུ་སྟོབས་ནི་འཁྱི་གྲང་
པ་ཆེ། དཔལ་འབྱོར་ནི་སྟག་ལུང་པ་ཆེ། དགེ་འདུན་ནི་བཀའ་གདམས་པར་མང་།
མཁས་པ་ནི་ས་སྐྱ་པ་ཆེ་ལུགས་སོགས་སོག་ལུལ་ཏུ་འཕྲིན་ལུལ་བས་སོག་པོའི་
རྒྱལ་པོ་ཡང་ཡིད་འཕྲོག་སྟེ་མཁས་ཤོས་གདན་འབྲེན་དགོས་པའི་འཕྲིན་འབྱོར་
བ་བཞིན། ས་སྐྱ་པ་པའི་ཏ་གདན་བྲངས་ཏེ་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་མཇལ་འཕྲད་གྱིས་
གཙུག་གི་རྒྱན་ཏུ་བཀུར།

ས་སྐྱ་བའི་སྐབས།

མཆོད་ཡོན་ཞལ་མཐུན་གྱིས་སོག་དམག་གིས་བོད་དུ་འཆེ་བ་མི་བྱེད་
བ་དང་། དགོན་སྡེ་ཁག་སྤར་སྲོལ་བཞིན་ཉམས་ཆག་མི་འབྱུང་བར་བཅི་བཀྱར་
པན་གྲོགས་དགོས་པར་བཀའ་པལ། དེའི་མཐུ་ལས་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དང་གོང་
སྡེ་མི་མང་དང་བཅས་པས་རང་དབང་གི་དཔལ་ལ་སྤར་བཞིན་གནས། རྒྱ་ནག་
ཏུ་དབང་བསྐྱར་རིམ་བཞིན་གྱིས་རྒྱའི་ཏུ་མིང་གི་གོང་མའི་བར་སོག་རིགས་
ཡོན་རྒྱལ་རབས་གྱིས་གོང་མའི་གོ་གནས་བཟུང་། གོང་མ་དང་པོ་མེ་ཆེན་དང་
འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་བཀའ་བཀྲོས་ཟབ་ནན་གྱིས་བོད་ཁྱིམ་སྐོར་བཅུ་གསུམ་
དང་། དེ་ནས་བོད་ཆོས་ཁ་གསུམ་ག་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པར་
བྱིར་འབུལ་དབང་མེད་དུ་ཁྱེད་དགོས་ཆགས་ཏེ་བོད་ཁམས་ཡོངས་ཀྱི་བདག་པོ་
ས་སྐྱ་བས་མངོན།

སྐབས་དེ་དག་ཏུ་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཁག་ནམས་དབང་ལྷགས་ཆེ་ཞིང་
མི་མང་ནམས་ཀྱང་དགོན་སྡེ་སོ་སོའི་ཕྱོགས་སུ་འབྱངས་པས་དེ་དག་ཁྱིམས་
གཞོན་དཀའ་བ་དང་། བོད་སྤྱི་འདུམ་གྱི་སྤྱི་གཞུང་སྤར་གསའི་ཐོག་མར་སོང་།
སྤྱི་དབྱེད་གི་རྒྱུ་འཛུལ་དཀའ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་གོང་མས་ཀྱང་ས་སྐྱ་བར་
རོགས་མགོན་འཆོ་རྒྱུད་བྱས། ས་སྐྱ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་གོང་མར་
རོགས་རམ་རྒྱལ་ཆེན་ཆེན་དང་འབྲེལ་པན་ཚུན་བཅི་བཀྱར་ཆེ་ཞིང་སློབ་སྦྲོན་གནང་
རེས་སོགས་བྱས་ཡོད།

སྡེ་བ་གཙང་པའི་སྐབས།

དེ་ནི་སྐབས་བསྟན་ཆེ་སྟོབ་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་མི་མང་ཐོག་
ཁལ་བསྟུང་དང་ཁྱིམས་གཞོན་བཞོལ་འདོད་དང་རོགས་པན་སོགས་ཉིལ་འབྲུམ་
ཡང་བྱས་མི་འདུག་པས། མི་རིགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྡེ་གཙང་བར་
སྤྱིར་གོང་མས་ལྟ་ཉོག་འོག་མེད་ཁར། གྲེ་བག་ཏུ་ནང་དོན་ས་སྤྱིའི་སྐབས་ལྟར་
འབྲེལ་བའང་མེད་ཅིང་། བྱད་བར་སྡེ་གཙང་སྐབས་ནས་སོག་པོའང་ཆོ་ཁག་
མང་དུ་གྲེས་ཏེ་ཁག་གཅིག་གིས་སྡེ་གཙང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཀྱང་། ཁག་གཅིག་
གིས་གདན་གསུམ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པ་ལས་གོང་མས་བོད་ལ་ཐེ་བྱས་མི་འདུག་

༧ རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་སྐབས།

དེ་རྗེས་གོ་ལྷོ་རྒྱལ་པོས་རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་མགོན་ལྔ་
པས་བོད་ཁམས་ཡོངས་ཀྱི་བདག་དབང་མང་དུ་ཀྱང་། གོ་ལྷོའི་དཔོན་འབངས་
དང་སྤང་དམག་ཡོངས་རྫོགས་སྐབས་མགོན་ལྔ་པའི་ལྷ་འབངས་སུ་ཞུགས་
པས་སོག་པོས་བོད་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པའི་གོ་དོན་ཡང་གཏན་ནས་མེད།

དེ་རྗེས་མན་རྩ་རི་ཡའི་དབང་ལུགས་རྒྱས་པས་གོང་མའི་གདན་ས་
འཕྲོགས་ཏེ་ཕོན་ཙང་གིས་གོང་མའི་ཁྱི་བཟུང་ཡང་སོག་པོའི་ཕྱོགས་ནས་རོ་ཞོལ་
ཆེ་བ་དང་། སྐབས་མགོན་ལྔ་པའི་གསང་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་བྱས་ཆེ་བ་
སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐེབས་དགོས་ཀྱི་ཞུ་འཕྲིན་ཐེངས་མང་འབྱོར་བ་ལྟར་དུས་
ལ་བབས་པ་གཟིགས་ཏེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱར་ནས་སོག་པོ་ལ་སྟོབ་སྟོན་

དང་བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ནི་བདེའི་དཔལ་ལ་སྦྱར། མཆོན་སྟོན་གྱིས་ས་སྟེང་
ཁྱབ། སྟོན་པ་དང་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟེང་པོ་ལྟ་བུའི་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་
ཟབ་དགྲའ་ལ་རེག་ བོད་རྒྱ་གཉིས་རྒྱལ་ཁབ་འབྲེལ་མཉམ་དང་མཛའ་མཐུན་གྱིས་
དཔལ་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་རྒྱལ་འབངས་ནི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་ཤོགས་ལས་རྣམས་
པར་རྒྱལ་བ་བྱང་བས། ཀྱི་རྒྱལ་འབངས་ཐམས་ཅད་གྱིས་རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་
བ་ཆེན་པོ་ཞེས་གཙུག་ན་མངོན་པར་མཆོད་དེ། གོང་མས་རྒྱབ་གྱི་ལྟ་གནས་ཆེ་
དགོ་བར་ཞེས་སོགས་འཁོད་པའི་གསེར་གྱི་ཐམ་ཁ་ཤུལ། པར་ཡང་འཇམ་
དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་འཁོད་པའི་ཐམ་ཁ་ཤུལ་བ་སོགས་པན་
ཚུན་བསྟོད་རེས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཛད།

༡ རྒྱལ་དབང་བདུན་པའི་སྐབས།

དེ་ནས་རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པའི་བར་མཆོད་ཡོན་གྱི་མཛའ་ཤོགས་ཅམ་
ལས་བོད་རྒྱ་གཉིས་ནང་སྲིད་ལ་འབྲེལ་མེད་དུ་གནས། བར་སྐབས་དེར་ལྟ་
བཟང་དང་རྒྱན་གར་སོགས་ཀྱི་རྟོག་ཟིང་བྱང་བ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ངམ་
སོག་པོའི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་རྟོག་ཟིང་མིན་པར་བོད་ནང་སྲིད་ཀྱི་རྟོག་བྱ་ཞིག་རེད།
དེ་ནས་རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ནས་སྦྱ་ཐྱིང་བཅུ་གསུམ་
པ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་མ་གསོལ་བར་རྒྱ་གཞུང་ནས་བོད་ནང་སྲིད་ལ་ཐེ་བྱས་གང་
འཆམས་བྱང་འདུག་ལ། བོད་ཤར་བྱང་གི་ས་ཆ་མང་པོ་ཡང་འཇམ་བརྒྱས་
ཟས་འདུག་པ་ནི་འོག་ཏུ་ཚོད་ཐྱིང་སྐབས་སུ་གཅིག་ཏུ་འཆད་རྒྱ། དེ་ནས་ ༡༩༥༩
བར་རྒྱ་གཞུང་ཐེ་བྱས་མེད་པར་རང་སྲིད་གཙང་མ་བསྐྱེད་སྡོམ་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་བོད་ཀྱི་སྲིད་རྩམ་གྱི་དབྱང་ཐག་བོད་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
དམ་འཛིན་གཙང་མ་བྱས་པའི་སྤྱི་བསྟུན་ཙམ་འདིར་རང་བཙན་ཁུངས་སྐྱེལ་གྱི་
ཡན་ལག་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་པ་ནི་རྒྱལ་རབས་དང་ཆོས་འབྱུང་ཁུངས་
ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱགས་ཞིབ་ནན་ཏན་མཛད་ན་མཁུན་པར་འགྱུར། དེར་
དུས་རྒྱལ་རབས་ལ་ཚད་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་མི་རིགས་ལ་ཤ་ཞེན་དང་
རང་རྒྱལ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ཡོད་ན། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་ཆོད་ལྡན་གྱི་ཡིག་
ཆ་ཁག་ནས་བདེན་དོན་འབྱམས་གྲས་པ་ཞིག་འཆོལ་དགོས་པ་གལ་ཆེ་ཤོས་སུ་
སྤྱེབས་ཡོད། ལ་ལས་སོ་སོས་མ་བསྐབས་པས་ཁུངས་སྐྱེལ་མི་བྱུང་པ་ཙམ་གྱིས་
ཁུངས་ལུང་མི་འདུག་ཅེས་སྒྲ་བ་ནི་སྤྱོད་པོ་རང་མཐོངས་ཆེ་བའི་གཏམ་ཞིག་རེད།

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞི་རྒྱུ་ལུང་སོ་སོའི་མི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་། བོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱད་བར་གསུམ་གང་ལ་གཞིགས་གྲངས་
ཁུལ་སོ་སོའི་མི་ཆོགས་རྣམས་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་སྤྱོད་ལུགས་གཅེས་འཛིན་དང་།
བོད་མིའི་རང་ཚུགས་བཏན་སོ་བཟུང་སྟེ་བོད་རིགས་ཀྱི་གཤེས་སྤྱོད་སྒྲིམ་གསུམ་
དང་། ལྟ་བུ་ལུགས་གསུམ་ཁོ་ནར་དགའ་སྦྱིད་བྱས་པ་ལས་གཞན་ལུགས་ལ་
གཡམ་རྒྱགས་མ་བྱས་པར་ ༡༩༥༩ བར་དུ་གནས་པ་འདིས་རྒྱ་བོད་དབར་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་རྣམ་པ་གསལ་སོ་བཏན་ཡོད།

མདོ་སྤྱོད་སྤྱད་ཀྱི་ས་ཁུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱ་མིས་འཛམ་མཁའ་ཀྱིས་ས་
དཔྱོད་པ་བཏང་སྟེ་གཏན་ཆགས་བྱས་པར་སྤང་ཡང་ས་ཁུལ་ཉུང་དུ་ཙམ་ལས་
མེད་ཅིང་། ས་དཔྱོད་པ་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ལས་དོན་ཉམས་འདིས་བྱེད་པ་རེ་
བྱང་མཆིས་གྲང་། ཅ་བར་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་སྐབས་འགལ་ཆེར་བཟུང་སྟེ་འཁོན་

ཚུད་ཡང་ཡང་བྱུང་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མི་རིགས་ཀྱི་འགལ་ལྷན་གྱི་བོད་རིགས་
ཀྱི་གོམས་གཤེས་ལས་ཐོན་པར་སོང་མཉམ་འདྲིས་ཀྱི་ཞི་བདེ་ཡོང་ཐབས་མེད་
པ་དཔེར་ན། མཆོ་སྤྲོན་དང་། མི་ཉག་རྒྱལ་ཐང་སོགས་ས་འབྲེལ་ཁག་ནས་རྒྱ་
རིགས་དང་དམག་འཐབ་ཡང་ཡང་བྱས་རྒྱུ་རྒྱ་གཞུང་ནས་ཀྱང་ནང་གི་རང་
དབང་ཆ་ཆང་སྤྲད་ནས་འཛོག་དགོས་ཆགས་ཡོད་པ་སོགས་དཔེ་ཅུ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རྒྱ་མི་དང་ཁད་ཉེ་བའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་
བགྲེས་སོང་ནམ་པར་འདྲི་ཅད་ཞིབ་ནན་གྱིས་གནས་རྒྱུ་ལ་ངོ་མ་ནམས་ཡིག་ཆ་
བཟོ་འབྲེམས་སྟབས་ན། བོད་རང་བཙན་གྱི་རང་མདངས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་དེ་
ནས་འཐོན་ངེས་ཀྱང་། རང་གཞུང་ནས་དོ་སྣང་སྤེལ་མེད་ཆོད། གཞན་ཡང་
ཁྲིམས་ལུགས་དང་ཆེངས་ཡིག་སོགས་ནས་རང་བཙན་གྱི་ར་སྤྲོད་འཕེར་ངེས་
མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡིག་ཆ་སོ་སོར་གསལ་བས་དེར་གཞིགས་དགོས་ཀྱི་འདིར་
མངས་བས་མ་བཞོད་དོ། །

ཆོས་རིག་ཡོན་ཏན།

གསུམ་པ། ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་རང་བཙན་ཡིན་པ་ནི།
ང་ཆོ་སྤྲོད་ཀྱི་བཞུགས་པའི་དབང་ལས་དཔེན་པར་ཁེ་གཙང་དུ་གནས་པའི་རྒྱལ་
ཁབ་ཅིག་ཡིན་ཡང་། དེའི་ནང་དུ་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་ལག་རྩལ་གང་ཅིར་ཞི་
བདེའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་མཁོ་བའི་ཆ་རྒྱུ་ཆང་ལ་སྟུག་པས། མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱན་གྱི་མིག་དཔེར་འོས་པ་ཡོད།

བར་ལམ་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་དུ་ཤེས་རིག་དང་ལག་རྩལ་དམན་

ཞིང་། ཆོས་ལུགས་རན་པས་དབུལ་དམངས་ལ་སྤྱལ་གྱིང་ཆད་མེད་བཏང་
 ལུགས་འཛམ་གླིང་ཀྱན་ལ་བྱུང་བསྐྱེད་ཀྱི་མར་བྱེད་པ་དང་། བོད་དཔེན་
 བར་གནས་པ་གཉིས་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ཕྱི་རྒྱལ་མང་པོ་ཞིག་དབུ་འཁོར་ཡོད་
 གང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བོད་ཀྱི་ཉི་མས་གཙོ་བྱས་ཆོས་རིག་དང་ལག་
 ཅུལ་གྱི་འོད་སྦྲང་འཕྲོ་བ་མང་པོ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འབྱོར་ཐུབ་པ་འདིས། གསེར་ས་འོག་
 ཡོད་ཀྱང་འོད་ནམ་མཁར་ཟེར་བའི་དཔེར་ལྟར་རིམ་གྱིས་བྱུང་གངས་དུ་ཕྱིན་ཏེ།
 རྒྱ་དམར་གྱི་བཞུགས་པ་མཐའ་དག་རྒྱུན་རྒྱུ་རང་བཞེད་དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་པ་
 རང་གསལ་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་ནི་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་ཆོས་ལྟར་མ་ཟད། སྟོན་པ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཡོངས་སུ་ཆང་ལ་བྱི་མ་མེད་པ་འདི་རྒྱ་ཆོ་བོད་པས་བསྐྱེད་
 སྟོན་མེད་པར་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་གསུམ་གཞན་བྱིང་མི་འཛིག་པ་ཡོད་པར་བརྟེན།
 ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱུ་ཀྱན་ནས་སྟོན་གྱི་བདུད་ཅི་ལྟ་བུར་དད་བྱས་སྟོ་གསུམ་གྱིས་
 ཅི་ལེན་ཅི་ཐོབ་བཀྱིད་བཞིན་པ་དང་། གནའ་རབས་ནས་ཡོད་པའི་བཟོ་རིག་ལག་
 ཅུལ་དཔལ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཆེ་པ་ཡིན་ཞོ་ཅོག་དང་། ད་ལྟར་འབད་འབྱུངས་བྱེད་
 བཞིན་པའི་ལག་ཅུལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ནམས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གང་སར་ཏ་ཅང་བྱིན་
 ཆེ་ཞིང་། ཆོང་འབྲེལ་གྱི་འདུ་ལོང་ཆེ་བ་འདིས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གཟི་བརྟན་དང་།
 རྒྱ་མིའི་ཆོང་འབྲེལ་ལ་གཞོན་སྟོན་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་ཡོད།

སྐབས་བཙུང་བ་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཆེན་ཞི་བདེ་བེད་སྟོན་བཏང་སྟེ་
 སྟོབས་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ནག་དཔལ་འཁུམ་དགོས་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྟོན་
 དགོས་པ་སོགས་བཟོས་དང་བཟོ་བཞིན་པ་མདོར་ཅིམ་ཡིན།

བོད་དུ་ནང་ཆོས་དར་ཚུལ།

འོ་ན་གཟི་བརླིང་ཅན་གྱི་ཆོས་རིག་དང་བཟོ་རིག་དེ་དག་བོད་དུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
དར་ཞེ་ན། སྤར་དབྱིན་རིའི་དབང་ཤུགས་གང་ཁྱབ་སར་རང་གི་ཤེས་རིག་ཁྱབ་
གདལ་བཏང་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་གར་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་བོད་དུ་དབང་
ཤུགས་གྱིས་སམ་རོགས་རམ་གྱིས་བཅུགས་པའང་མ་ཡིན། མ་ཁེ་སི་ཨུ་རུ་
སུར་བསྐྱོད་ནས་རྒྱུད་བསྐྱལ་གྱིས་དམར་པོའི་ལམ་ཤུགས་བཅུགས་པ་ལྟ་བུ་
ཕྱི་མི་ནང་དུ་འབྱོར་ནས་བཅུགས་པའང་མ་ཡིན། གང་གི་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་
རིག་གི་ཐོག་མ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐུ་པོའི་སྐབས་ནས་དར་ཞིང་། དེ་ཡང་
དེ་སྔོན་རང་གི་ལུང་པར་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་ ཡིག་རིགས་སོགས་ཡོད་མོད་
ཀྱང་ཡར་རྒྱས་གྱི་ལམ་ཕྱོགས་སུ་མདུན་མཆོངས་རྒྱག་དུས་དེ་དག་ཆ་མ་ཆང་
བ་དང་ལྡང་ཆད་མ་ལོངས་ཤིང་། རྣམ་དཔྱོད་བཟ་བའི་རྒྱལ་འབངས་མཐའ་དག་
གི་རེ་བ་དང་འདོད་པ་སྐྱོང་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན། དེའི་དོན་དུ་མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་
ཁབ་ཁག་ཏུ་རྟོག་དཔྱོད་བགྱིས་མཐར། རྒྱ་གར་དུ་དར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་དང་ལེགས་སྦྱར་ལྟའི་སྐད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་དེ་གཉིས་ཡག་ཤོས་
དང་ཆད་འཕེར་རྩི་མ་མེད་པར་གཟིགས་ནས་བོད་གཞོན་མང་པོ་ཆེད་བརྒྱུངས་
དང་འབྲེལ། བརྒྱ་བདམས་སྟོང་བསྐྱུག་གིས་རང་གི་ཤེས་རིག་ཐོག་པ་བ་བསྐྱུར་
གཏན་འབེབས་བྱས་པ་དེ་ཡིན།

ལ་ལས་དེའི་སྔོན་དུ་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་འདུག་པས་ཐུན་མིས་གསར་
བཟོ་བྱས་པ་མིན་ཞེས་མགྲིན་པ་བཏེགས་ཏེ་སྤྱི་བ་ནི་སྒོ་གྲོས་ཅིང་པའི་སྔོན་དུ་

སྒྲུང་བས། མཛོ་བསམ་ཞིབ་མོས་རྟོག་དཔྱད་བྱས་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་
འདིར་དགག་སྒྲུབ་མ་སྒྲིམ་སོ། །

དེའི་སྤྱི་རབས་ནས་བོན་གྱི་ཆོས་དང་། དེ་འབྲེལ་གྱི་ཤེས་རིག་པན་
ཆབས་ལྡན་པ་ཏུ་མ་ཞིག་དར་ནས་ད་ལྟའང་རྒྱན་གནས་ཡོད་ཅིང་། འདི་དག་
ཀྱང་བོད་མི་རིགས་ལ་མཁོ་བའི་བྱད་ཆོས་དང་པན་ཆབས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་
པས་མཐོང་རྒྱུ་མི་འོས་ལ་གཅེས་སྦྱོང་དང་རྒྱན་འཛིན་དགོས་རྒྱུ་གཤམ་ཡང་ཆེ།
འོན་ཀྱང་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་
མཐའ་དག་གཏན་ལ་པབ་པ་དང་འབྲེལ་མའི་བསམ་སྒྲོ་ཡར་རྒྱས་དང་འགོ་ཁྲིད།
གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ལམ་སྟོན་བྱ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་ཆ་ཆང་ལ་ལྷག་པ་ནི་
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལས་གཞན་ཏུ་མེད་པས། འདི་ཉིད་རྒྱལ་འབངས་
ཀྱི་སློག་ཤིང་ཏུ་བརྩུང་ཡོད་ལ་འཛིན་དགོས་པའང་ཡིན།

དེའི་གཞི་རྟོན་བརྟུན་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་མི་
རུང་བའི་ཟབ་བྱད་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། རིགས་པའི་ལམ་ནས་བརྟུན་པ་བཅད་ན་
ཁྱེད་ས་བཅུན་ལ་ཆད་འཕེར་ཆེ་བས་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་མིག་ལྟ་བུར་བརྩུང་བ་
ཡིན། རང་གི་མི་རིགས་ལ་འབྲེལ་ཡུན་ཀྱན་ཏུ་མཁོ་ཞིང་པན་རུས་ལྡན་པ་ཞིག་
ཡིན་ན་ས་སྤྱོད་གས་གང་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ལེན་
བྱུང་པ་འདི་ཡང་མི་རིགས་ཀྱི་རུས་པ་སྤྱི་ལའང་འགྲན་བཟོད་པའི་རྒྱལ་ཆེན་
ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ཤེས་རིག་ཏུ་བསྐྱུར་ནས་གཅེས་འཛིན་བྱེད་པ་ནི་
ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྤྱོད་མཐོ་ཤོས་ཤིག་ཡིན།

ལ་ལས་དེ་དག་སྒྲོ་བཀག་ནས་སྟོད་པ་ནི་མར་འབྲིབ་ཀྱི་བབ་སྟེགས་

ཤིག་རེད། ལ་ལས་ཕྱི་འཛིན་རིག་ལ་དབྱིངས་འཕའ་ནས་རང་གི་ཆོས་རིག་སྤང་
མེད་དུ་བྱེད་པའང་མི་རིགས་ཀྱི་ཚུ་ཆོད་དམའ་དུ་བཏང་བའི་དུག་རྩིས་ལྟ་བུ་ཡིན་
ན་དེ་རིགས་མ་སོང་བར་གཟབ་དགོས། ང་ཆོའི་སྤྲོན་ཅིས་ལ་མཆོན་ནའང་བོད་
རང་ནས་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཡོད་ལ་ཕྱི་ནས་ཀྱང་སྤངས་ཡོད། གང་ལྟར་ཕྱི་
ནང་གཉིས་ཀ་མཉམ་སྦྲར་ཐོག་བོད་རྒྱལ་འབངས་ལ་དགོས་མཁོ་ལྗེས་ཤིང་ངེས་དང་
ཆ་ཆོད་བ་ཡོད་པ། མ་ཟད་དེང་སང་ཕྱི་རྒྱལ་ལའང་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་
བཞིན་པ་འདི་ཡིན།

ང་ཆོའི་སྤྲོ་ཆོགས་ཞི་བའི་ལུགས་མཐུན་དུ་གནས་པའི་སྐབས་སུ་མཁོ་
བའི་བཅོ་རིག་ལག་ཤེས་གང་ཅིའི་ཐད་ཆ་ཆོད་ལ་ལྗེས་ཤིང་ངེས་ཡོད་ཅིང་། མིའི་
རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་བསྐྱུན་པའི་བཅོ་རིག་དེ་དག་འཛམ་གླིང་ནང་ཆོད་མཐོ་ཤོས་སུ་
སྤེབས་པ་ནི་གོང་སློམ་ལྟར་ཡིན།

མདོར་བསྡུས་ན་དེ་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་འབངས་ལ་མཁོ་བའི་ཆོས་དང་ཤེས་
རིག་བཅོ་སྐྱུན་དང་། དཔལ་འབྱོར། བཅོ་ཞིང་འབྲོག་གསུམ་གང་ཅིའི་ཆ་ལག་
ཆོད་ལ་སྤྱུག་པ་དེ་དག་བོད་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོལ་སྦྱབ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
ཀྱི། ཕྱི་རྒྱལ་རྒྱ་ནག་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུགས་ཀྱིས་བཙུགས་པའམ་འགོ་འདོན་
འཆོ་སྦྱོང་གིས་བྱུབ་པ་གཏན་ནས་མིན་པ་འདིས་ཀྱང་རང་བཅོན་ཀྱི་རྣམ་པ་
གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད།

དེས་ན་མིའི་རྣམ་ལུགས་ཀྱིས་མ་འབྲུགས་ན་རང་བཅོན་ཁུངས་སྐྱེལ་
ཀྱིས་འཕོངས་པ་མེད་པས། མི་རིགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་མཁུན་དུ་བབས་པ་དང་།
ལྷག་བསམ་དང་ལུས་འགྲུལ་མཉམ་བསྐྱོད་བྱུབ་པ་དག་ལ་རང་གི་ཤེས་རིག་

གི་མཐའ་རྒྱ་བཅད་དེ་པས་ཀློལ་རྣམ་པར་མཉམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཤུགས་བསྐྱར་
ལེན་བྱས་པའི་རྣམ་པ་གསལ་ཤོས་ཡིན་གྱི། གཅིག་འོག་གཅིག་ཚུད་ཀྱི་རྣམ་
པ་གཏན་ནས་མིན།

རྒྱ་དམར་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་དང་པོར་ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅན་སྐབས་
ནས་བོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་ཚུད་ཤུགས་ཅལ་གཏམ་སྟོགས་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱགས་ཀྱང་།
དེས་སྤངས་མ་འབྲོལ་ནས། ད་ཆ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་
རང་བཅན་ཡིན་པར་དབང་མེད་དུ་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཚུན་ཆད་
བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་པར་ཁབ་སྤྱད་གང་འགྲོའི་སྤྱིར་གཏམ་སྟོགས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་
ཀྱང་གིམས་ཤུགས་དང་བྲང་ལྡན་གྱི་ལམ་ནས་བལྟས་ན་དེ་ལྟར་ཤོད་མི་བྱུབ།
གང་གི་ཞེ་ན། སྐབས་དེའི་རྒྱལ་རབས་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ་དཔག་སྟེ་བསྐྱར་ཞིབ་
བྱས་ན། བོད་སྤྱི་འདུམ་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཆག་པའི་སྐབས་ལ་སོང་སོག་དམག་
བོད་དུ་ལྷག་པར་གཤོང་ལེན་མ་བྱུབ་པ་ནི་རྒྱ་ནག་དུ་སུ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གཤོང་
ལེན་མ་བྱུབ་པ་དང་། གཞོན་པ་ཅིས་ཀྱང་འཆལ་ཞེས་ལྷག་བསམ་གྱི་རྗེས་སུ་
ལུས་བསྐྱོད་མི་བྱུབ་པ་ཆང་མས་ཆེད་དུ་བསྐྱལ་བ་ལགས་སོ། །

ད་ལྟའི་གནས་སྤངས་ལ་གཞིགས་པའི་རང་བཅན་གྱི་འཐབ་ཅོད།

བརྒྱད་པ། ད་ལྟའི་གནས་སྤངས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡང་།
སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཅོད་སྤོང་གི་མཐར་ཅེན། ད་ལྟའི་མི་རིགས་ཀྱི་
ཁེ་དབང་དཔུང་དུ་བཅུགས་ཏེ་རང་བཅན་གྱི་མདུན་མའི་གནད་བསྐྱར་བཤོ། །

ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། མོ་ན་རྒྱ་དམར་གཞུང་ནས་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་པར་ཁ་
སློབ་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ན་དེ་ལ་ལན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ལན་མཐའ་ཡས་
པའི་ནང་ནས་གོང་ཁྱས་ལྟར་རྒྱ་ནག་གོང་མ་རིམ་བརྒྱད་ནས་སྐབས་འགར་
བོད་ལ་ཕན་བཏགས། སྐབས་འགར་གཞོན་བསྐྱལ་བ་སོགས་དབྱ་གཉིན་རེ་
འཛོག་དང་ཕན་གཞོན་སྤེལ་མ་བྱས་པས་བོད་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་འདུག་པ་
ནི་རྒྱལ་རབས་དང་མོ་རྒྱུས་དག་ལས་གསལ་ཞིང་། འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་
དང་སྤྱི་མཆོངས་རེད།

འོན་ཀྱང་བོད་རིགས་རྣམས་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་ཁོལ་འཛིང་བྱས་ན་ས་གནས་
བབ་ཀྱིས་སོག་དམག་ཡུན་གནས་དཀའ་བར་མཐོང་ནས་འཇམ་མཁས་ཀྱིས་
བསྐྱད་པ་ལ། གོང་སློབ་ལྟར་ས་སྤྱི་བཞུ་ཆེན་སོག་རྒྱལ་གྱིས་དབུ་ཁྲར་བཀྱར་
བ་ལྟར་སློབ་དགོངས་མཐུན་གྱིས་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་སྡེ་དཔོན་ཁག་
སྤྱ་ལམ་ལྟར་རང་དབང་གིས་བདག་གིར་སྤྱོད་དུ་བཅུག་འདུག་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱ་
ནག་གིས་མ་འབྱོན་པའི་ལས་དོན་དེ་བོད་པས་འབྱོན་པ་རེད། གང་གི་ཞེ་ན། རྒྱ་
སོག་དམག་འཐབ་རིམ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཐར་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་འབངས་ཡོངས་རྫོགས་
སོག་པོས་འཕྲོགས་ཏེ་མི་རབས་མང་པོའི་གོང་མ་བཟུང་བ་ཡིན་ནའང་། ས་བཞུ་
རིན་པོ་ཆེ་སློབ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སོག་པོའི་འགོ་དམངས་རྣམས་ཆོས་
འབངས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱལ་འབངས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱུད་དུ་ཏེ་
དགོ་བཅུའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཅ་བཟུང་གི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་མི་བདེ་ལུགས་

མཐུན་དུ་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་པས། རུ་རྒྱ་སོག་བོད་བཞི་ག་ལའང་པན་སྐབས་ཆེན་
པོ་བྱུང་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སོག་པོའི་འགོ་དམངས་རྣམས་ནི་བོད་ལ་དམིགས་བསལ་
གྱིས་དགའ་མོས་དང་དད་གུས་ཆེན་པོ་སྦྱེས་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་མགོན་
ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་སྐུ་ཡོན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པས་སོག་པོའི་གོང་མ་
དང་པོའི་དབུ་སྐྱེ་མཛད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན། བོད་ཆོས་ཁ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་
དཔལ་ལྡན་ས་སྐུ་བས་བདག་དབང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་ནའང་། རྒྱ་ནག་ནས་
གྲོལ་འཛིང་རི་ལྷར་བྱས་ཀྱང་པམ་ཉེས་ཤོར་ནས་སོག་པོ་སྤོང་དགོས་ཆགས་
པ་རེད། བོད་པས་དམག་འབྲུག་མི་དགོས་པར་རང་ས་རང་སྤྱོད་ཐུབ་པ་འདི་ནི་
མི་རིགས་ཀྱི་གཞི་བཞུགས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན།

དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཉེ་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ན་རིམ་ནས་བོད་ལ་སྤྱི་ཞུ་བསྐྱབ་
རྒྱུའི་ལམ་སློལ་དར་ཡོད། དེར་བརྟེན་འཕགས་མཆོག་འདིར་རྒྱ་བོད་ཉོར་གསུམ་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་འགངས་ཆེ་བར་བརྟེན། རང་འོག་དཔོན་ཆེན་བསྐྱོས་ཏེ་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་ལས་ཁུངས་མཐའ་དག་བསྐྱབ་དུ་བཅུག་པ་རེད། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་དང་། བྲིམས་སློལ་རྣམས་སོག་པོ་གོང་མས་སློབ་སྟོན་དང་
ལེན་བྱས་པ་གོང་ཞུས་ལྟར་ཡིན། འདི་ནི་སྐྱེ་སློབ་གཅིག་པའི་དོན་རྗེ་སྐུན་གྲོགས་
ལ་བརྟེན་གཅིག་པན་གཅིག་གྲོགས་བྱ་བར་པན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ལ་དགའ་མོས་
ཡོད་པ་དེ་རེད།

རྒྱ་མཆོག་གཞན་ཞིག་ནི། སྐབས་དེར་བོད་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་
འདུས་ཀྱི་བྲིམས་སྤྱོད་ཐོག་མ་ལ་སོང་། སྤེ་དཔོན་ཆེ་ཁག་རྣམས་བྲིམས་གཞོན་

བྱ་བར་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་དམག་དབང་དང་མདུན་བརྒྱུད་གི་ལས་བྱེད་པ་འཕུས་ཆང་
མེད་པས་ཀྱང་གོང་མ་ལ་རྒྱུ་གཉེར་མི་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཅིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད། འདི་
དག་ནི་འགོ་འཁྲིད་པའི་ཚུན་སྐབས་བསྐྱུན་གི་འབྲེལ་བ་ཅན་ལས་བོད་མི་མང་
ཐོག་གོང་མས་བདག་དབང་གང་ཡང་བྱས་མེད་ལ། བོད་རྒྱུ་ཁོངས་ཡིན་པའི་
ཡིག་ཆ་དང་གསལ་བསྐྱགས་སོགས་ཀྱང་བྱུང་མི་འདུག འབྲེལ་བ་དེ་ཅན་ལ་
བརྟེན་དེ་བོད་རྒྱུ་ཁོངས་ཡིན་པར་བསྐྱབ་ན། ཆོས་རྒྱལ་རིམ་བྱོན་གི་སྐབས་
སུ་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ལ་རོགས་རམ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུར་ལན་མང་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་
ནག་ནས་བོད་རྒྱལ་ལ་གྲུས་བཀུར་དང་། དབྱ་ཁལ་དར་ཡུག་གི་ཁྲག་མང་པོ་
འབུལ་སྒོལ་འདུག་པས་སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་བོད་གི་མངའ་ཁོངས་ཡིན་པར་རྒྱ་
དམར་ཁྱོད་གིས་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། མི་རབས་མང་པོར་རྒྱ་ནག་
སོག་པོའི་དབང་ལོག་ཏུ་བསྐྱེད་འདུག་པས། ཁྱོད་ཅག་སོག་པོའི་མངའ་ལོག་ཡིན་
པ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི་རེད།

རྒྱ་དམར་གི་སྣ་བྲུག་ལ་མཚུབ་མོ་བཅུགས་ནས་བཞད་ན་སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༠ ཅན་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ བར་བྱེད་ཅག་ལུ་རུ་སུས་རྒྱུ་རྒྱུར་རོགས་
རམ་ལོག་ནས་རྒྱ་ནག་དབང་བསྐྱུར་བྱས་པ་དང་། སྐབས་དེའི་ཁྲིམས་ལུགས་
དང་ཆབ་སྲིད་གི་ལས་དོན་མང་པོ་རུ་སྤྱི་བཀའ་བཀོད་བཞིན་དང་ལེན་བྱས་
འདུག་པས། སྐབས་དེ་བྱེད་ཅག་རུ་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་དང་པོ་མི་འདོད་བཞིན་རུ་
ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི་རེད།

ལོ་བཅུ་ཕྱག་བཀལ་བར་སི་ཏུ་ལིན་དང་མའོ་གཉིས་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་
ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་གྲུས་བཀུར་འདྲ་མཉམ་ཞུ་བཅུག་པ་དང་། སློ་ཆེན་

གང་ཡིན་ལ་འདྲ་པར་མཉམ་སྦྲར་གྱིས་གཞུང་འབངས་ཆང་མ་དེའི་འོག་ནས་
གུས་བཏུང་གིས་འགོ་བཙུན་དགོས་པ་དང་། ཆོགས་སྡེ་སོ་སོར་སྦྲ་དགོང་འདྲ་
ཆོགས་གང་སར་གུས་བཏུང་དང་བསྟོན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་དགོས་པ་མ་
ཟད། ང་ཆོ་བོད་པ་ཆོ་ལའང་དེ་ལྟར་ཁྲལ་འགལ་བྱས་ཡོད་ན་ཁྱེད་ཆོའི་དབང་
ཆ་ཁྱེད་ཁ་རུ་སྦྲར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སྒྱུ་དང་། ང་ཆོ་བོད་པ་ག་ཆོད་
ཐབས་སྤྱད་ཀྱང་མི་མང་ཆོས་གོང་མ་ལ་གུས་བཀྱར་དང་མཆོད་འབུལ་གང་
ཡང་བྱས་མ་སྟོང་བས། མི་མང་ཐོག་གོང་མའི་དབང་ཤུགས་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་
པ་གསལ་པོ་རེད། ད་ཆ་ང་ཆོས་མི་མང་གི་གཞུང་བཅུགས་ཟེན་པར་བརྟེན་མི་
མང་གཙོ་བོ་ཡིན།

དཔོན་ཆེན་ཆོས་གོང་མ་ལ་གུས་བཀྱར་ཞུས་པ་ཅམ་གྱིས་ཡིན་ན་གོང་
མ་རིམ་བས་ཀྱང་བོད་ལ་གུས་བཀྱར་ཆེ་ཞིང་། བོད་ལུགས་ཀྱི་ལོ་གསར་སྐབས་
གོང་མས་བོད་ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་བཙུག་པའི་དགོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཁྱང་
པར་དུ་འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མཆོན་རྒྱལ་བ་རིམ་བྱོན་དང་། ཤུ་ཆེན་རིམ་
བྱོན་ལ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་ནས་གུས་བཏུང་ཆད་མེད་ཞུས་པ་མ་ཟད། གོང་མ་
ཆན་ལུང་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཤུ་ཆེན་སྐུ་ཐེང་བཞི་པ་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་མདུན་
དུ་དགེ་སྟོང་བསྐྱབས་ཏེ་ཆོས་འབངས་སུ་ཞུགས་འདུག་པས་ཆོས་སྲིད་གང་ལ་
གཞིགས་ཀྱང་གུས་ཞབས་དང་། བཀའ་ལུང་ནོད་པ་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་རེད།

གོང་མ་ཆན་ལུང་དགེ་སྟོང་བསྐྱབས་ཏེ་རབ་བྱུང་གི་ཆ་བྱད་དང་། སྟོན་
ཞུ་སེར་པོ་བཞེས་པའི་སྐུ་ཐང་དེ་བཟའིས་སྦྱོན་པོར་རྒྱ་ནག་གླ་ཁང་དུ་ཡོད་པ་གྲ་
བཞེས་མང་པོས་མཐོང་འདུག་ལ། བར་ཞི་སྐུ་ངོ་ནས་ཀྱང་གཞིགས་འདུག་ཡང་ཤུ་

ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ནི་གཡང་ཉི་ལས་བྱུང་བའི་
མཆོད་ཉེན་ཐོག་ཆོད་མ་ཞིག་གོང་མས་གསར་བཞེངས་གནང་འདུག སྐབས་
དེ་དག་ཏུ་དང་སང་ལྟར་སྲིད་དོན་གྱི་ལྟ་བ་མཐེགས་བཟུང་མེད་པས་ཕན་ཚུན་
གུས་བཀྱར་ཞུ་རེས་སོགས་ནི་ཡ་རབས་དང་ཆོས་མཐུན་གྱི་ལས་དོན་གཙོ་
བོ་ཡིན་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་བོད་རྒྱལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་པ་པལ་ཆེ་བས་དེ་འདྲའི་སྲིད་
དོན་ལ་ཐུགས་སྦྱང་བྱུང་མེད་པ་གསལ་བོ་ཡོད།

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ས་སྐྱ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཞིག་རལ་དུ་སོང་བ་ན་སྡེ་སྲིད་
པག་མོ་བྱ་བའི་དབང་ཤུགས་རྒྱས་ཏེ་བོད་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་ཆ་ས་
སྐྱ་བའི་ལག་ནས་འཛོགས་པ་རེད། ས་སྐྱ་བས་གོང་མར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་རེ་བྱས་
ཀྱང་གོང་མ་བོད་འབངས་ཐོག་དབང་ཤུགས་མེད་སྟབས་ལར་ཆའི་མགོ་བྱས་ཏེ་
པག་བྱ་ལ་ངོ་བསྟོད་བྱས་འདུག འདི་དང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་མང་
བོ་ལ་དཔག་ན། མི་འབོར་དང་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་རྒྱུ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་ནས་
བོད་ལ་དབང་ཤུགས་ཡོད་ཅེས་སྒྲ་བ་ནི། བཟང་བོ་ཡ་རབས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་
ཅམ་ལས་དོན་དམ་གྱི་དབང་ཤུགས་མེད་རྒྱུ། མི་མང་ཐོག་སྤངས་འཛིན་གང་
ཡང་མ་བྱུང་པར་བོད་ནང་དུ་མགོ་གང་མཐོ་ལ་གཟེངས་བསྟོད་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་
བྱེད་དགོས་ཆགས་པ་རེད།

པག་བྱའི་སྲིད་དབང་འོག་རིན་སྤངས་པ་དང་། སྡེ་གཙང་སྐབས་སུ་
སོག་པའི་སྡེ་ཁག་གཅིག་གིས་རོགས་རམ་དང་། ཁག་གཅིག་གིས་འགལ་ཆེ་
བྱས་འདུག་པས་བོད་རྒྱལ་ཁོངས་ཡིན་ན་སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་ནས་ཐེ་གཏོགས་ངེས་
པར་དགོས་པ་ལ་ཉིལ་འབྱུ་ཅམ་ཡང་བྱས་མི་འདུག་པས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཐོག་

འགན་དབང་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ།

རྒྱ་དམར་གྱིས་ཉམ་བཤད་མང་པོ་བྱས་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་
ལྟར་ཡིན་ཞིང་། མན་རྩུ་རི་ཡའི་ཕྱོགས་ནས་སྤར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་
དད་གུས་ཆེ་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་གསང་གསུམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་ལ་དད་ཆོས་ཆེ་བའི་ཤུགས་དང་། སོག་པོའི་ཕྱོགས་ནས་ཟིང་འབྲུག་
ཆེ་བས་རྒྱེན་བྱས་ཏེ་དེ་དག་བདེ་འཇགས་འབྱུང་ཆེད་དུ་ཡགོང་ས་མཆོག་རྒྱ་
ནག་ཏུ་ཕེབས་དགོས་ཀྱི་ཞུ་འཕྲིན་རིམ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་
པ་གོང་གསལ་ལྟར་རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྱུ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་གོང་མའི་སྐྱེ་འཁོར་
རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་སློན་པར་མཛད་ཅིང་ཞི་བདེ་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་ཉིན་མོ་
ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པས། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་སུས་ཀྱང་མི་འབྱོན་བའི་རྒྱལ་ས་
ཆེན་གྱི་བཀའ་འདྲིན་བསྐྱུངས་པར་བརྟེན། སྤར་ཡང་གོང་མ་རིམ་བྱོན་ནས་ཏཱ་ལའི་
སླ་མ་རིམ་བྱོན་ལ་སྤྱི་ཞུ་བྱ་དུང་ཞུ་རྒྱུའི་ལམ་སློལ་ཤུགས་ཆེར་བྱིན་ཡོད། འདི་ནི་
རྒྱ་ནག་རྒྱལ་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་རངས་དང་བཀའ་འདྲིན་བསམ་ཤེས་དགོས་
པ་ལས་ཤོག་རུལ་བཏང་ན་མནའ་མེད་འིན་མེད་བྱས་པ་དེ་རེད།

དེ་ནས་ཡར་རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་ནས་བཅུ་གསུམ་བར་ཅོད་རྟོག་ཆེ་ཤོས་
ཡིན་ཡང་གོང་དུ་ས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེའམ་ལས་འཕྲོས་པའི་ལན་དེས་འགོག་རྒྱས་མོད།
གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཅུང་ཟད་སློན་ན།

སྡེ་སྤྱི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོའི་རྗེས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱི་བོད་པས་
མཁྱེགས་བཟུང་མ་ཐུབ་པར་བོད་གཞུང་གི་ལས་ཆེན་པ་ལྷ་བཟང་ཁང་གི་དབང་
ཤུགས་བཟུང་། དེ་རྗེས་སོག་པོ་ཅང་གེ་ཤིས་འཕྲོགས་ཏེ་ཁོ་པས་བཟུང་ཡང་

ནང་མགོ་བརྒྱུད་རེས་ཅམ་ལས་ཅ་བའི་ཆབ་སྲིད་དང་མི་མང་ཐོག་འགྱུར་བ་མ་
ཕྱིན་པས། གཞུང་དམངས་ནམས་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་ངང་ཚུགས་བརྟན་པོས་
ཞུ་མོ་དབྱུག་ཐབས་དང་འབྲེལ་སྦྲུ་སྤྱིང་བདུན་པ་གདན་ཁྱེད་དོན་དུ་གོང་མར་
རོགས་རམ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར། གོང་མས་ཅང་ཀེ་ཤིའི་གདོང་ལེན་དུ་དམག་དབྱུང་
ཆེད་བརྒྱུད་དང་བཅས། ལྟུངས་མགོན་གདན་ཁྱེས་གྲིས་ལྟ་སར་གསེར་
ཁྱིམ་མངའ་གསོལ་ཐུབ་ཡོད།

སྐབས་དེར་གོང་མས་དམག་དབྱུང་བསྐྱལ་ཏེ་གསེར་ཁྱིམ་མངའ་གསོལ་
ལས་བཀའ་རྒྱ་དང་བཅས་ཞི་བས་མངའ་གསོལ་མ་ཐུབ་པ་དེ་ལ་དཔག་ནའང་
དེ་སྔོན་སོག་བོད་གཉིས་ལ་གོང་མའི་དབང་བྱས་མེད་པར་བསྟན་པ་རེད། སྔན་
ཀྱི་དཀྱིལ་ལ་དུག་བསྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་རོགས་རམ་མཉམ་དུ་དབང་འབྲུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་
བསྐྱེས་ཏེ་གསེར་ཁྱིམ་མངའ་གསོལ་དང་ཆབས་ཅིག་དབང་འབྲུགས་ཀྱིས་ཞུ་མོ་
སྔོན་པོ་ཞིག་བཀོན་ཡོད། དེ་ལ་སོག་པོའི་གཞུང་ཆབ་ལས་བྱེད་དང་བཅས་པས་
མི་དགའ་བའི་ནམ་འགྱུར་དང་ངོ་རྒོལ་ཡང་བྱས་ཡོད་སྟེ།

བོད་ཀྱི་གཞུང་འབངས་ནམས་ནི་གཉིང་ནས་མི་དགའ་ཡང་རོགས་རམ་
ཀྱི་ལག་རྒྱས་བསུབ་ཐབས་མེད་བརྟེན་ངང་བསྐྱེད་ཀྱིས་དབང་འབྲུགས་དེ་རྟོག་
བརྒྱས་བཏང་ཡོད། རྒྱ་གཞུང་ནས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཁབ་སྦྱང་གང་འགྲོའི་སྲིད་
བྱས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱིན། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་པ་ཆོས་ཀྱང་ཅང་གྲང་
པོ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་རོགས་རམ་དང་དབང་འབྲུགས་ཁ་བྲལ་གཉིང་
ཕྱོགས་ལ་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཆོའི་ནང་དུའང་སྲིད་བྱས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེད་མི་མཐུན་པ་
ཡང་ཡང་བྱུང་བ་ལྟར། སྐབས་དེར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་སྟེ་ནང་འཐབ་རྒྱུན་མར་ཅི་

འོག་གཅིག་ཚུགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འགྲོ་བ་མ་ཟད་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་
བའི་རྒྱ་ནག་གིས་ཐོད་ཐོག་ཚུ་སྐར་ཚུ་ལ་འཇབ་པ་ལྟ་བུས་སྲིད་བྱས་བཏིང་སྟེ།
དབང་ཤུགས་བསྐྱར་སྐྱུལ་སྒྲ་ཆོགས་རྒྱན་མར་བྱས་ཀྱང་དོན་སོན་མེད་པར་ཐོད་
རང་རྒྱལ་གྱི་རང་ཚུགས་བརྟན་པར་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ བར་ཐོད་ཁམས་
ཐོད་མིས་སྐྱོར་བྱབ་པ་བྱུང་ཡོད། འདིས་ནི་ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྟོང་སྟོབས་དང་།
སྐྱར་བྱང་གཟི་བཅིང་ལྷན་པ་ཞིག་མཆོན་ཞིང་། ལས་འབྲས་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱས་
ཤུགས་ཀྱང་ཆད་མཐོ་ཡོད་པ་བསྟན་པ་རེད།

དུས་རབས་བཙུ་ཅམ་ནས་ཉི་ཤུ་བར་འབྲལ་སྟོབས་ལྷན་པའི་སྟོབས་
ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ནམས་རྒྱ་སྐྱེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་རྒྱུས་འོག་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་
རིགས་ཐམས་ཅད་འདུག་རེས་བྱས་འདུག་ཅིང་། རྒྱ་ནག་ཀྱང་དབྱེན་རི་དང་།
ཨ་རི། ཉི་ཤོད་སོགས་ལ་འཛིགས་སྒྲུང་གིས་སྲིད་དོན་འཕོ་འགྱུར་དང་བཅས་
ཁོ་ཆོར་ཐོབ་ཐང་མང་པོ་སྐྱོད་དགོས་བྱུང་འདུག་ནའང་། ཐོད་འདི་བཞིན་སྤྱི་སྟོན་
ཀྱི་དབང་ཤུགས་རྒྱན་གནས་བྱབ་པ་དེ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་གཟི་བཅིང་དང་།
དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་རྒྱས་ཤུགས་ཤིག་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་སྲིད་དེ་ཡང་འཛོན་
ཐང་ཏ་ཅང་ཆེ་བས་རང་གི་དབང་ཆ་སྤྱི་ཚུགས་དང་བསྟུན་ཡོག་ས་མཆོག་སྤྱར་
ཡང་གཏན་ཁུ་དང་བཅས། སྤར་བྱས་མཐོལ་བཤུགས་དང་འབྲེལ་ཆོས་སྤྱུགས་
ཀྱི་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་སྤུལ་ཏེ་དམ་ཆོག་བསྐྱེད་མེད་པ་བཟོས་པ་དང་
ཆབས་ཅིག་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་བསྐྱུང་བྱ་རྒྱུ་ཆུང་ཆུང་དུ་བཏང་བ་རེད།

དེ་རྗེས་སྤྱི་སྟོན་མེད་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་བསྐྱུང་
གཏན་ནས་མེད་པ་བཟོས་པར་བརྟེན་རྒྱ་གཞུང་གིས་སྒྲོག་ཏུ་བཀུས་དགོས་

ཆགས་འདུག་སྐབས་དེར་མི་མང་སྡེབས་ལངས་ཀྱིས་རྒྱ་རིགས་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་
ཉག་ཅིག་ཡིན་ཡང་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པས་འདུམས་སྐབ་ཙམ་བྱུང་བ་དེ་ནི་མི་
མང་རྣམས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་དད་གྲུས་ཏེ་ཅང་ཆེ་བས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་
བདེ་འཇགས་བྱ་དགོས་ཆགས་འདུག་

བོད་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་ཁོག་ཏུ་ཡོད་ན། སྐབས་དེར་ཁྲིམས་ལུགས་
དང་། གྲོས་མོལ་ཐོག་ནས་ངན་པ་ཆར་གཙོད་དང་། བཟང་པོར་བདག་རྒྱུ་
སློད་འོས་སློད་དགོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་སྐབ་པ་འདིས་ཀྱང་བོད་རྒྱ་ཁོངས་མིན་
པ་གསལ་པོ་རེད།

གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་རྒྱའི་དཔོན་དམག་མང་པོ་དམར་བསད་བཏང་
འདུག་པས་མངའ་ཁོངས་ཡིན་ན་དེ་ལ་གཞིག་པས་རྗེས་སུ་ཞིབ་དཔྱད་ངེས་
པར་དགོས་ནའང་། དེ་ཡང་མ་སྐབ་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་དགོས་
ཆགས་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་བོད་དུ་སླིད་དོན་གྱི་དབང་ཆ་མེད་པ་གསལ་
པོར་བསྟན་པ་རེད།

བོད་གཞུང་དམངས་རྣམས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གཅིག་སྒྱུར་
ལ་བརྟེན་སྤར་ཡང་རྒྱ་གཞུང་གི་སླིད་བྱས་གསར་པའི་ལམ་ནས་མཆོད་ཡོན་གྱི་
འབྲེལ་བ་ལ་བསྟུན་དེ་ཡགོང་ས་ཡ་མཆོག་རྒྱལ་སླིད་མངའ་གསོལ་གྱི་རོགས་
རམ་བྱེད་ཁུལ་གྱིས་དབང་ཤུགས་ཀྱི་ཞུ་མོ་ཞིག་སྤར་ཡང་བཀོན་འདུག་ དབང་
ཤུགས་དེ་ནི་རི་ཅིར་དབང་གཞུང་ཆོན་རིས་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་ལས་བོད་རྒྱ་ཁོངས་
སུ་ཚུད་པའི་དབང་ཆ་དུ་མཉམ་ཡང་མོང་མེད་ཅིང་། བན་ཚུན་གཉིས་ཀར་
ཁེ་སན་ཡོད་པར་བརྟེན་བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་མཁས་པོར་བཞག་འདུག་ དབང་

རྒྱལ་གྱི་འབྲེལ་བ་འདི་ལ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱའི་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་
འབྲེལ་ལམ་དུ་ཁོར་འཁྱུལ་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག་པ་ནི། ཞིབ་དུ་མ་བརྟགས་པར་
རྒྱུན་འབྲམས་ཤོར་བ་ཞིག་རེད་ལ། སྲིད་དོན་གྱི་གོ་སྟོབས་མ་རྙེད་པའི་ལན་
པ་ཞིག་ཀྱང་རེད།

དེར་མ་ཟད་དབྱིན་རི་དང་། ཨ་རི་སོགས་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་མེད་ཀྱིས་
འཕྲུལ་བ་འདི་བཞིན་བྱུང་སྟེ་དང་པོའི་ཆར་བོད་དུ་འབྲེལ་བ་རི་དགོས་ཀྱི་གཞུང་
བརྒྱད་ནས་བྱས་པ་རེད། དེས་རྒྱལ་ཤུགས་མ་ཐོན་པས་ཡུན་རིང་ཞིབ་དབྱེད་
སྐབས་དེ་ལྟར་མིན་པ་ཤེས་ཏེ་བོད་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་གཏུགས་བྱས་པ་རེད།
ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རྒྱ་གཞུང་གིས་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་བསྟོད་དེ་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་
པར་བརྟོག་གཏམ་སྒྲ་ཆོགས་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་འཁྱུལ་སྒྲུང་བྱུང་བ་ཡིན་སྲིད།
ཡ་ལ་ཆ་ཆེན་ནི་རྩལ་ཡང་འཁྱུལ་བ་འདི་བྱུང་ཡོད། གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན་རྒྱ་
གར་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ལོ་མ་ཐུབ་པའི་སྐབས་དང་། རྒྱ་དམར་དགེ་ཤུགས་
ཆེ་བ་དང་བོད་མི་མགོ་འཛོམས་པའི་སྐབས་འཁེལ་བ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་
རྒྱ་ཁོངས་སུ་ཤོད་དགོས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རང་དོན་ཁོང་ཅིས་ཀྱིས་བོད་
སྒྲུང་མེད་བྱས་པ་འདིས་ངན་འབྲས་རི་རབ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྒྱ་གར་གཞུང་ཐོག་ཏུ་
ལྷུངས་པ་ད་དུང་ཡང་སེལ་མ་ཐུབ་པའི་ཁར་ཆེ་རུ་བྱིན་པ་རེད།

འཁྱུལ་གཞི་དེ་ནི་དེང་དུས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་མེད་པ་ཆགས་ཐིན་ནའང་
རྒྱ་དམར་གྱིས་མིག་བཙུམས་ཅོད་རྒྱག་བྱེད་བཞིན་པར་བརྟེན། ང་ཚོས་ཡིག་ངག་
གཉིས་ཐོག་ནས་ཁུངས་སྐྱེལ་ལྷུངས་ཆེ་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་བདེན་པ་ནག་བསུབ་
གཏོང་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱེ་ཐོང་བཅུ་གསུམ་པས་སྤར་པན་རྒྱས་ཡོད་པའི་སྤན་དེ་སྤྱུ་མཐུན་ཟེ་
 ཆེན་སྤན་ཡོག་ཐོག་སྤྱི་གནས་ཚུལ་གཟིགས་ཏེ། རྒྱ་ཐོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཅ་
 བ་ནས་གཙོད་ཅི་ཐུབ་མཛད་པས་རིང་པོ་མ་ཐོགས་པར་གཙང་བཅད་ཐུབ་པ་
 བྱུང་ཡོད་པ་ནི་སྤྱབས་དེའི་དེབ་ཐེང་སོགས་ལ་གཟིགས་ན་མཁྱེན་ངེས། ཆབ་
 སྤོང་འཕོ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་པའི་དག་གཉིན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་འགྱུར་ཕྱོག་འཕྱོ་བའང་
 སྤོང་གི་རང་གཞིས་རེད།

རྒྱ་དམར་ཕྱོགས་ནས་སྤྱ་རབས་ཐོད་ལ་དམག་རྒྱུ་གས་བཏང་བར་
 བསྟན་དེ་ཐོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་སྤྱབ་པ་དེ་ལྟར་ན། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གང་སར་
 བན་ཚུན་དམག་རྒྱུ་གས་གཏོང་ངེས་ཀྱི་ལམ་སྤོལ་དེ་ད་ལྟོ་འདྲུགས་ཆེར་ཕྱིན་
 བས་དེ་དང་དེའི་མངའ་ཁོངས་སུ་སྤྱས་བསྤྱབ་བྱུང་། ས་མཆོམས་སྤྱང་སྤྱོབ་ལ་
 བན་ཕྱོགས་བྱེད་ལུགས་བཞད་ན་ཨ་ཟླ་རི་ཀ་དང་། ཁེ་ན་ཀྱུ་ཉི་ཉོང་སོགས་
 རྒྱལ་ཁབ་མང་པོར་ཨ་རིས་ཏྲ་ཏྲ་སྤྱང་སྤྱོབ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་སྤྱས་སྤྱང་
 སྤྱོབ་འོག་རྒྱལ་ཁབ་རི་སྟོད་ཅིག་འདུག་ཅིང་། དེ་མཚུངས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་བས་
 རྒྱུང་བ་ཆོད་འཛིན་བྱེད་པའང་རི་སྟོད་ཅིག་ཡོད་པས་དེ་དག་པེ་ཅིང་གཞུང་
 ཞབས་པས་ཤེས་དགོས་ངེས། གང་ལྟར་ཐོད་སྤོང་རྒྱ་དམར་ལས་བྱེད་པས་
 ཤེས་མིན་གྱིས་སྤོངས་གཏམ་སྤྱ་ཆོགས་ཡོད་པ་ནི་རང་གི་གནས་ཚད་མཐོལ་
 བརྗོལ་བྱས་པ་དེ་རེད།

སྤྱག་པར་སྐྱེ་ཐོང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྤྱབས་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྤོང་ནི་
 གཙོན་གཟན་ཁང་ལྟར་བྱུང་། ཐོད་སྤོང་རྒྱུ་གས་དཔྱིན་རིའི་སྤོངས་ལུགས་མེ་
 ལྟར་འབར། བྱང་ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་སྤྱི་འཛིགས་རམས་ཀྱི་སྤོན་ནག་གཏོབས་

པ་ལྟ་བུའི་དབུས། སྤྱི་ཐེང་བཅུ་གསུམ་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་དབུས་གཡས་ལྷོ་
གཡོན་ལྷོ་མེད་པར་ཁྱིམ་སྐྱོད་སྤྱི་ལོ་ལྟར་བ་དེ། རུ་རྒྱ་དབྱིན་གསུམ་གཤོང་
ཐུག་མི་ཐུབ་པའི་ལྷོ་གསུམ་རི་ལྟ་བུར་ཆགས་ཡོད་པས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་ལ་པན་
རྒྱབས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རུ་སྤྱིའི་གཞུང་དེ་དང་ཆོས་ཕྱོགས་གྱི་འབྲེལ་བ་
རྒྱབས་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས་དབྱིན་རིས་བོད་ཕྱོགས་སུ་བྲག་ཤུགས་གྱི་སྤྱི་
བྱས་དོར་ནས་ཞི་བའི་འཛུམ་གྲོགས་གྱི་སྤྱི་བྱས་བཏིང་སྟེ་བོད་གཙང་མར་
གནས་ཐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱང་བྱས་འདུག འོན་ཀྱང་བོད་དམག་
གིས་ཁོན་པའི་སྤྱལ་པའི་རང་རྒྱལ་བཟུང་སྟེ་དབྱིན་རིས་དོ་རྒྱལ་ཤུགས་ཆེར་བྱས་
རྒྱུ་དབྱིན་རིས་བོད་དུ་དབྱུང་དམག་ཆེད་བརྒྱུད་བྱས་ཀྱང་། ཡགོང་ས་མཆོག་
འཛིན་བཟུང་མ་ཐུབ་པའི་ཁར་གསང་སྤྱབས་གྱིས་མདོ་སྤྱད་ཁུལ་དུ་ཕེབས་ནས་
རྒྱ་ནག་དང་བཀའ་མོལ་གནང་ཡང་རྒྱ་ནག་དབྱིན་རིའི་དབང་ཤུགས་ལ་འཛིགས་
ཏེ་དང་པོའི་ཆར་དང་ལེན་མ་བྱས་པ་ན། རུ་སྤྱིས་གདན་ཁྲུ་འཕྲོར་བ་རེ་ཞིག་
དེར་ཕེབས་གྲུབས་མཛད་པ་དེ་དབྱིན་རིས་ཤེས་ཏེ་དེ་འབྲེལ་ལྟ་སར་ཞི་མོལ་
གྱིས་ཁུན་ཐག་བཅད་དེ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་དེ་ལྟར་ཕེབས་
ཐལ་མི་དགོས་པར་རྒྱ་ནག་རང་དུ་ཕེབས་བཞུགས་དགོས་པར་ནན་ཁྲུ་བྱེད་
དགོས་ཆགས་འདུག དེ་ནས་བཟུང་དབྱིན་རིས་བོད་ལ་མཛའ་གྲོགས་གྱི་རྣམ་
པ་ཤུགས་ཆེར་བཏང་བ་དང་བཅས་དབྱིན་བོད་དབར་ཐད་ཀར་ཞི་མོལ་གྱིས་
ཆིངས་འཛོག་བྱས་པ་རེད།

སྐབས་དེར་ལྟ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིས་རང་རྒྱུགས་མ་ཐུབ་ཅིང་དོན་མ་

གོ་བ་བྱས་ནས་ཀྱང་མ་ཐུབ་པར་དབྱིན་བོད་མཛའ་འབྲེལ་གྱི་ཉི་མ་ཤར་བ་དེ་
 རེད། སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་གི་སློ་ཡུལ་དུ་མི་གཤོང་བ་ཞིག་བོད་གིས་བསྐྱབས་
 ཏེ་བོད་སྲིད་དགྲའ་ལ་རེག་པ་བྱུང་བར་བརྟེན། རྒྱ་གཞུང་གི་དཔོན་ངན་འགའ་
 ཞིག་ཞེ་སྒྲུང་གི་མེ་ལྷེ་འབར་ཏེ་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་དུ་ཕེབས་པར་རྗེས་དྲེད་
 གིས་བོད་དུ་དབྱུང་འཇུག་གིས་རང་གཞན་གཉིས་མེད་བཞེས་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་
 བརྩམ་པས་ཡགོང་ས་མཆོག་གསང་འགྲུལ་གིས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་འབྱོར་མཛད།
 དབྱིན་རིས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་བཙེ་བཀྲར་
 ཞུས། དེ་ནས་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་དང་མཛའ་འབྲེལ་རྒྱལ་མཆོག་
 ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ངན་གྲོགས་ཤར་བྱུང་། རྒྱ་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཆེ་
 གཅིག་མཇུག་གཅིག་གིས་ཐོས་པས་སེང་གེ་ཁོག་རུལ་ལྟ་བུར་སོང་སྟེ་དུས་ཟིང་
 གི་འགོ་ཚུགས། ལྷ་སའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་སར་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་
 །ལྷགས་ཆེར་བཏང་བར་བརྟེན། ལྷ་སའི་མི་མང་སྡེབས་ལངས་གིས་རྒྱ་དམག་དང་
 འཐབ་འཛིང་ལྷགས་ཆེར་བྱས་པས་རྒྱ་དམག་པམ་ཉིས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་
 རིམ་གྱིས་བོད་ས་ནས་མཐར་སྐྱོད་བཏང་སྟེ། བོད་ཞི་བདེ་ཆོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་
 ལྷར་བཞེན་དར་རྒྱས་སུ་གནས། ཡར་བྱུང་དབང་དོན་གྱི་བདག་པོ་ཡང་རང་སར་
 སྤོང་བཞུགས་གིས་བསྐྱོན་སྲིད་དབྱུ་འཕང་དགྲའ་ལ་བཏེགས། དེའི་ལྷགས་གིས་
 དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱང་བོད་ནི་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་གངས་
 རི་ལྟ་བུར་གནས་པ་དེས་རྒྱ་ནག་ལའང་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད།
 རུ་རྒྱ་དབྱིན་གསུམ་ལའང་པན་རྒྱལ་མཆོག་པོ་བྱུང་ཡོད་པས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱང་
 ཡང་གཟི་བརྗིད་ཅན་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

མདོར་ན་སྐྱལ་གཟིག་དོམ་གསུམ་མཆེ་སྒྲེར་གཅིགས་པའི་དབྱས་སུ་ཤུ་
བ་སྒྲིག་ཉམས་ཀྱིས་གནས་ཐུབ་པ་དེ་མཁས་མཛེངས་གཞན་ལྷན་བྲལ་བའི་རྒྱལ་ས་
ཆེན་གྱི་བྱུང་འབྱས་ཤིག་ཀྱང་རེད་ལ། གཞན་པ་ཨ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཀྱང་
ཡིན་པས་མདོར་ཅིང་མོ། །གོང་བཟོད་ལྟར་དེ་དང་དེ་འབྲུ་བའི་རྒྱ་མཚན་མཐའ་
ཡས་པ་ཞིག་ལ་མཚོ་བསམ་ནན་ཉན་གཏོང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་བོད་ངོས་ནས་རང་
བཙན་གྱི་རོ་སྟོད་ལག་མ་ཐོགས་པ་ཡོད། བྱིས་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་སུ་ལའང་མ་
ཐུབ་པར་བོད་གཅིག་ཤུའི་ཐོག་བཙན་དབང་གི་རྒྱུ་རྩེ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་གནས་
སྐབས་ཐུབ་སྟེད་ཀྱང་མི་རིང་བར་ཁྲག་མཆོ་འཁོལ་བ་རྒྱན་ཆད་ཀྱི་མ་རེད།

མི་མང་གི་ཆ་ནས་བཤད་ན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཟམ་པ་བར་རྒྱ་ནག་གཞུང་
ནས་བོད་མི་མང་ཐོག་འབྲུ་རྟོག་གཅིག་དང་ཟམ་པ་རྒྱ་གཅིག་ཅིང་ཀྱིས་པན་
ཐོགས་བྱས་སྟེང་མེད་ཅིང་། མི་མང་ནས་ཀྱང་འབྲུ་རྟོག་གཅིག་ཅིང་པར་ཡང་
པན་ཐོགས་བྱས་མེད་ཁར། དཔྱ་ཁལ་བསྐྱེལ་ལེན་དང་། བྱིས་སྐྱུགས་གང་ཅིའི་
ཐོག་ནས་འབྲེལ་བསྐྱེད་སྟེ་ཅིང་པ་ནི་སྟོས་མ་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དུས་ཕྱིས་
མདོ་སྟོད་སྐད་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་བྱིས་དཔྱ་ཁལ་བསྐྱེལ་བྱས་
འདུག་པ་ནི་བྱིས་ས་མཐུན་མིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ལྷ་སྐབས་མགོན་བདུན་པའི་རྒྱུ་
ཅིང་ནས་རྒྱ་གཞུང་གིས་ངན་བསྐྱབས་འོག་ས་མཆོམས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་ཁག་ནས་
འཛམ་མཁའ་རིམ་བཟས་བྱས་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་མི་མང་ནས་དཔག་འཐབ་ཡང་ཡང་བྱས་པ་
དང་། སྐབས་རེར་འཛམ་དཔག་རྒྱུ་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱའི་དབང་ཤུགས་གདོང་
བཀག་བྱས་པར་བརྟེན་རང་སྤེ་རང་སྤུང་དང་། རང་བྱིས་ས་རང་སྟེང་། ཐོན་སྤྱིད་

རང་ཟ་སོགས་རང་དབང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལས་ཁྲིམས་གཞོན་ཐུབ་པའི་ས་ཁུལ་
གཏན་ནས་མེད་ཁར། ཉག་ཏུ་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་ལྷ་སྐྱངས་འགལ་ལྷན་
བཟུང་སྟེ་རང་ས་ནས་རྒྱ་རིགས་ཆབ་སྲིད་པ་ཕྱིར་འབྲུད་གང་ཐུབ་དང་། ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་གཙོད་གང་ཐུབ་བྱས་པར་བརྟེན། དེ་དག་མགོ་གཞོན་དུ་རྒྱ་
ནག་ནས་དཔག་དབྱང་ཕོན་ཆེ་ཡང་ཡང་གཏོང་དགོས་བྱུང་ཡོད་ལ། དེའི་སྐོར་
ཀྱིས་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་དགོན་སྡེ་དང་། ལྷ་ཁང་། རྫོང་སྡེ་མང་པོ་ཡང་གཏོང་བཞིག་
ཐེངས་མང་བཏང་བ་ལས་སྤྱར་གསོ་སྟེ་གཅིག་བྱས་མེད། རྒྱལ་འབངས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ཡོང་དོན་མེད། དེ་ཡང་ས་ཁུལ་དེ་དག་ཐོས་པའང་བོད་
གཞུང་མགོ་འཛོམས་པའི་སྐབས་འཇམ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཟས་པ་མ་གཏོགས་
ལུགས་མཐུན་ཁྲིམས་སྲོལ་དང་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གང་ཡང་མེད།

དེ་དག་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ཆུང་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་ནས་བོད་ཀྱི་མངའ་
འོག་གཙང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ནས་གསལ་བ་མ་
ཟད། ས་ཁུལ་དེ་དག་གི་དཔོན་རིགས་རྒྱན་འཛིན་མཐའ་དག་བོད་གཞུང་ནས་
བསྐྱོས་པའི་ཉག་ས་དང་མཆན་མ་མཛོན་གསལ་ཅན་ཤིང་སྟག་ཡོད་པས། ད་དུང་
རྒྱ་མིའི་མངའ་ཁོངས་ཡིན་ལུགས་བསྐྱགས་པ་ནི་འབྲོང་བསད་པས་མ་ཆད་ཇ་མ་
དར་སྟོག་བཅུགས་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་རེད།

དེས་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལ་ཕྱི་ལྷན་སྟོག་སྟེ་བལྟས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་རང་རྒྱུགས་བཏན་པོར་མ་བཟུང་བར་དག་
གཉེན་འགྱུར་སྟོག་ཆེ་བས་རྒྱ་རྒྱུ་ལག་བསྐྱབ་དང་། དོན་མ་གོ་ཤིང་སྟག་བྱས་
འདུག་པས་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་དེ་རིགས་ཡོང་རྒྱ་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་རྒྱ་གཞུང་འོག་

མགོ་བཏགས་སྒོས་འགའ་བྱས་ཏེ་སྟོད་ཐུབ་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་ངེས་རེད་
མདོར་ཅན་མོ། །

མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དཔང་དུ་བཅུགས་ཏེ་རང་བཅན་
ཀྱི་འདུན་མར་བསྐྱུན་པ།

གཉིས་པ། ད་ལྟའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དཔང་དུ་བཅུགས་ཏེ་རང་
བཅན་ཀྱི་འདུན་མར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལ། རྒྱལ་ཁབ་ཅེས་པ་ནི་སྤྱི་རབས་ནས་
མཉམ་འདྲིས་བྱས་པའི་ཆོས་རིགས་གོམས་སྒོལ་དང་། མི་རིགས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་
ཁེ་དབང་སྐྱབ་སྐྱོབ་ཀྱི་ལས་དོན་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་འདས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རང་བཅན་གཅང་མ་ཡིན་པ་ཅན་གྱིས་མི་ཆོག་དེ་དག་རྒྱབ་
རྟེན་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་ཆ་ཆང་བ་མི་
རིགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྟོད་ཐུབ་པ་དགོས་པར་བརྟེན། དེའི་དོན་དུ་
རང་བཅན་ཀྱི་ཚུལ་སྐྱབ་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པས་དོན་སྙིང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་
དབང་ལ་ཐུག་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གོང་མའི་རྒྱལ་རབས་ནང་ང་ཚོ་པན་ཚུན་ལྷེ་དང་མཆེ་བ་རྒྱུང་
ངེས་ཀྱིས་པན་གཞིར་འདྲིས་མ་ལན་མང་བྱུང་བ་དེས་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་
དང་། སྟོབས་ལྷགས་བསྐྱུ་ལེན་ཅན་ལས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་གཏོར་བརྒྱག་
གཏོར་ངེས་བྱས་མེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱ་ནག་འོག་ཏུ་ནམ་ཡང་མ་
བསྐྱད་པ་རེད། ད་ཆ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་རྩ་གཏོར་བཏང་བའི་སྐབས་འདིར་
དེ་བས་ཀྱང་དེའི་འོག་ཏུ་སྟོད་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། འདིའང་མ་འོངས་པར་

བོད་རིགས་ཀྱི་མཐུག་མ་རྫོགས་བར་ཀྱི་ཁེ་དབང་ལ་ཐུག་པར་བརྟེན། མི་ཐོག་
རེ་གཉིས་ཀྱི་མི་ཆེ་འབྲུལ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་ ང་ཆོས་བར་ལམ་མ་འོངས་པའི་
མདུན་ལམ་ཕུ་ཐག་རིང་པོར་འདིང་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱུན་རན་ཐབས་རྟགས་
འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། འདི་ཉིད་ཡང་ཡང་རྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་འོངས་པའི་
མདུན་ལམ་གཤིང་དགོས་པ་ནི། ད་ལྟའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཐུག་པར་ཡོད་པའི་འགན་
ཁུར་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ཁུར་བྱ་མ་སོང་བར་རྒྱན་བྱ་ལེན་ཐུབ་པ་ཅིས་ཀྱང་
དགོས་པ་ནི། མི་རིགས་ལ་གཅིས་ཞེན་དང་། འཇ་ཆོ་འདོར་ཐབས་མེད་པས་ཡིན།

རྒྱ་དམར་འདིས་བོད་སྒྲོན་བཅུད་ཡོངས་རྫོགས་བཟས་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་
བར་བོད་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་རྩ་གཏོར་རི་ལྟར་བཏང་བའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་གནད་
བསྟུས་ཅམ་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ད་དུང་ཤོད་རྒྱུ་དང་། མཐོང་རྒྱ། བསྟན་
རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཀྱང་ལུས་ཡོད་པས། སྤར་དེ་ལུས་ལུས་ན་བ་ཐུགས་
སེམས་ཅན་ལ་གཞིགས་པས་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་དང་། ལྟོ་གོས་ཆོག་ཅམ་
ཡོང་སྟེད་ཀྱང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་སྤར་གསོ་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་དེ་ནི། མིག་
རྒྱང་རིང་པོར་མནོ་བསམ་བཏང་ན་མགོ་བོ་གནམ་བསྟན་ཡིན་ཆད་ཀྱིས་མཐོང་
ཐུབ། འོ་ན་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་རི་ལྟ་བུ་དགོས་ཞེ་ན། ཆབ་འབངས་ཀྱི་ཐོབ་
ཐང་དང་། གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཐོབ་ཐང་རི་དགོས་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཡིན།

མི་རིགས་ཐོབ་ཐང་རྩ་གཏོར་སོང་བ་གོང་གསལ་ཀྱི་མཐུག་བསྟུ་ན།
ང་ཆོའི་མི་རིགས་ལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་ཐུག་རྒྱུང་བཏང་ཟིན་ཁོངས་ནས་
མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་ཐོག་གཞོད་ཆབས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་འདིར་བཀོད་
ན། ཁོང་ཆོས་དབང་ཟ་བྱས་ནས་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་བཞུལ་བ་འདིའི་ནང་

མེས་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་ཁ་སྒྲན་འབྲུག་སྟོང་བསྐྱགས་ཀྱང་། རྒྱ་རིགས་དང་ཐོད་
རིགས་དབར་ཁྲིམས་ཀྱི་མདུན་སར་འདྲ་མཉམ་མེད། ཐོན་སྐྱེད་བདག་དབང་
གི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་མེད། རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་འཇུག་དབང་ལོངས་སྟོང་གི་ཐོབ་ཐང་
འདྲ་མཉམ་མེད། སྤྱི་བཟོད་དང་འགྲོ་བསྟོད་གི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་མེད། ལས་
དོན་འཕྱུལ་ཞུགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་མེད། རང་གི་ལུས་སྟོག་སྤྱང་སྟོབ་
ཀྱི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་མེད། ཞི་བའི་འདུ་འཛོམས་དང་བགྲོ་སྐྱོང་གི་ཐོབ་ཐང་
འདྲ་མཉམ་མེད་པ་དང་། ཅ་གཞོན་ཆོ་ལེས་ཡོན་སྟོབ་སྟོང་འདྲ་མཉམ་མེད་པ།
རང་གི་རིག་གཞུང་བདག་གཅེས་ལྟ་ཅི་དུག་ལྟར་འདོར་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ།
ཆོས་དད་རང་མོས་ཡོད་ཅེས་རྒྱན་མར་བསྐྱགས་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ བན་ཆད་
དུ་ཆོས་དད་རང་མོས་ནི་ནག་ཉེས་ཀྱི་ལྟེ་བར་བཟུང་ཡོད། དེ་ཚུན་ཆད་དུ་ལེགས་
བཅོས་གཏོང་ཁུལ་ཡང་འཛམ་གླིང་སྤྱི་སྟོན་དང་མཐུན་པས་ཆོས་འཆད་སྟེལ་གྱི་
རང་དབང་། ཆོས་གཞུང་སྟོབ་སྟོང་གི་རང་དབང་དང་། མཐུན་ཆེན། ཆོས་བྱེད་
མཉམ་ཆོགས་ཀྱི་རང་དབང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དགག་སྒྲུབ་དང་བགྲོ་སྐྱོང་གི་
རང་དབང་། ཁྲིམས་མཐུན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ལྷ་ཁང་བཞེངས་བསྐྱུན་གྱི་རང་
དབང་སོགས་ནི་ད་དུང་ཡང་སྤྱད་མེད་པས། མ་འོངས་པར་འགྲེམས་སྟོན་གྱི་
ལམ་སྟོགས་ཅིམ་ལས་སྟོང་རྒྱ་མིན་པ་གསལ་པོ་རེད།

དེ་བཞིན་ཡར་རྒྱས་ལ་མཆོན་ནའང་ས་ཆ་ལག་མཐིལ་ཅིམ་དང་ཁྲལ་
འབྲུ་རྟོག་ཅིམ་ཡང་མེད་པའི་སྐབས་བཅོལ་བ་སྤྱར་ཁྲི་བརྒྱད་དང་དེར་ཁྲི་བརྒྱ་
ཅིམ་ནང་ནས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་སྟོན་དང་མཐུན་པར་སྟོབ་བྲལ་མཐོ་འབྲིང་བར་
གསུམ་ནས་ཐོན་པའི་གཞོན་སྐྱེས་ལག་མ་ཐོགས་པ་ཡོད་ལ། ད་དུང་རྗེ་མང་

ཐོན་དང་འཛོན་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། སློབ་ཐོན་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་ཤེས་འཛོན་གྱི་རྣམ་འཕང་བཅད་དེ་འཛམ་གླིང་གི་ནང་གང་སར་ལས་དོན་གྱི་འོད་བརྒྱ་སློབ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་གི་གནས་ཆད་དང་ལྡན་པའི་ཀུན་གྲས་རྣམས་ཀྱང་གསེར་ལྗང་དེའི་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞིན་མང་པོར་གཞུང་ནས་ལས་ཀ་སྤྲད། སྤྱི་དང་རན་མིན་ཐུག་ཅུམ་བྱུང་ནའང་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་ལས་ཀ་གཞན་འཆོལ་བྱེད་པ་སོགས་ཤེས་འཛོན་གྱི་རང་ཤེས་འགན་པའང་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ནང་ཁུལ་ནས་བལྟས་ན་བྱས་པ་དེར་དུ་མི་འཁུར་བ་ལྟ་བུར་མངོན་ཡང་རྒྱ་དམར་གྱི་མདུན་སར་གཟི་བརྟེན་ཅན་ཞིག་ཡིན།

བོད་ནང་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་བརྒྱལ་བས་ངལ་རྩལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་མཐའ་དག་ཁོང་ཆོར་བྱུང་ཡང་། དེ་ལ་གཞིགས་པས་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་གནས་སྤངས་ལས་ཆེས་སྐྱོབ་དང་དམན་པ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་རེད། རང་དབང་གི་གནས་སྤངས་ལ་མཆོན་ནའང་ང་ཆོ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་རྣམས་རྒྱ་གར་ལ་ཐོབ་ཐང་ཅོད་སྟེང་བྱེད་པའི་རྟེན་གཞི་སྟེ་གཅིག་མེད་ཀྱང་། དབུ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཐའ་བྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ཡན་ཆད་རྒྱ་གར་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་རང་དབང་གི་ཐོབ་སྤངས་ཡོད་པ། དཔེར་ན། ས་ཁུལ་གང་སར་རྒྱ་གར་བ་དང་ཁུང་མེད་གྱི་འགོ་བསྐྱོད་ཆོག་པར་མ་ཟད། ཆོང་ཐོག་འདོན་སྟེལ། རྟོད་ཁང་དང་། ཆོང་ཁང་གསར་རྒྱག་སོགས་འཆོ་ཐབས་དང་། ཆོས་རིག་སྤྱང་བཅོན་དང་འཆད་སྟེལ་གྱི་རང་དབང་། ཆོས་རིག་གི་འཕྱོན་ཐང་ལ་གཞིགས་པའི་ལས་དོན་འཆོལ་ཞུགས་གྱི་རང་དབང་། བྱིས་ཁང་དུ་བྱིས་མ་ཅོད་སོགས་གྱི་རང་དབང་

ནི་རྒྱ་གར་བ་རང་གི་མི་རིགས་ལས་ལྷག་པོ་ཡོད་ལ་དམིགས་བསལ་ཀྱང་ཆེ་བ་
ཡོད། འདི་ལྟར་བྱད་པར་འོང་བ་འདིས་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་བཙེ་སྤྱད་དང་།
ཁྱིམས་ལུགས་བྱང་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ཡོན་མིན་གསལ་པོར་མཆོན་པ་རེད།

ང་ཚོ་ཉ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཉེ་བའི་ཆར་ནས་སྤྲེལ་མ་གྱི་འབ་སོ་མ་
འདུས་པས་འགྱུར་འགྲོས་ཀྱིས་ད་པན་བྱས་ཉེས་ཤོར་བ་མཐའ་དག་ལྷུས་ཅང་
ཅིན་སོགས་མི་བཞིའི་མགོ་ལ་བྱུགས་ཏེ། ཁོ་ཚོས་དངོས་ཐོག་བདེན་འཆོལ་
གྱི་སྲིད་བྱས་ཡང་དག་པའི་ཐོག་ཏུ་ཤར་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ཕྱར་གཏམ་
ཀུན་ཏུ་སློག་མོད་ཀྱང་། ཅ་བའི་བོད་རིགས་ཐོག་སློ་ལུགས་ལྟ་བུར་བཙེ་མེད་དང་
མཐོང་ཆུང་གིས་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ལ་མཁོ་བའི་བཟོ་བྱ་དང་འབྲུལ་ལས། ཚོང་
འབྲེལ་དང་ཞིང་འབྲོག་རྒྱ་སྤྱིད་སོགས་ཡར་ཐོན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་དགོས་ངེས་
འཛུགས་བསྐྱུན་སོགས་ནི་ཅ་བ་ནས་མེད་པའི་ཁར། སྤར་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་
ནམས་ཀྱང་སྟོད་དུ་བཏང་བ་སོགས། མདོར་ན་བོད་མི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཅོག་རྒྱ་
གཞུང་གི་བློ་གཏོག་སྒྲིབ་སྤྱོད་ཅིག་ཏུ་བསྐྱུར་རྒྱུའི་སྲིད་ཁྲིམས་ནི་སྤར་བཞིན་
དམ་སྲིམ་གཡོ་མེད་དུ་བསྐྱར་བ་མ་ཟད། ཐོད་མའི་མཐུན་སྦྲིལ་ཅ་གཏོར་གཏོར་
རྒྱུའི་དམིགས་ལུལ་བཟུང་ནས། སྤྱི་ཚོགས་རིག་ལུགས་དང་། འགྱོར་ལྷན་
རིང་ལུགས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པར་ཆང་རག་ཆོང་འབྲེམས། གོ་མཆོན་
འདོན་སྤེལ། མི་མཐུན་པའི་ཚོགས་སྡེ་གསར་བཟོ། གཞིན་སྤྱི་ཚོར་སློབ་སྦྱང་
གི་ཆབ་ཏུ་བག་མེད་འཆལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་སློལ་གསར་གཏོད་སོགས་གང་ལྟར་
བོད་རིགས་ནམས་ཡར་ཐོན་གྱི་མི་གྲལ་ནས་འབྱུང་ཐབས་དང་། མི་མཐུན་པར་
དུམ་བུར་དབྱལ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་སྤྱོད་དང་འདིང་བཞིན་པ་རེད། འདི་

དག་ནི་ང་ཚོའི་མི་རིགས་ལ་ཟུག་གཟེར་ཆེ་བའི་སྤྲིང་ནད་དང་། ཉམས་རྒྱ་བྱེད་
པའི་ཉལ་ཐག་ཡར་ཐོན་མེད་པའི་གཏིང་དོ། བྱེད་སྤྲིང་དུ་བསྐྱར་བའི་སྤྲགས་རྩས་
ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དེ་དག་འཕྲལ་དུ་སེལ་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་སང་འགྲུངས་གནངས་
འགྲུངས་སུ་མ་སོང་བར་རང་བཙན་རྩོལ་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱ་ཁ་ཆ་དུས་གཏུགས་སུ་
སྤྲེགས་ཡོད། འདི་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྲིང་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན་ལ་མ་འོངས་པའི་
མདུན་ལམ་ཀྱི་འགག་སྤོམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

མ་འོངས་བར་ཅིར་འགྱུར་ལ་བརྟེན་པ།

དགྲ་པ། མ་འོངས་པ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གི་ངོས་ནས་བྱི་ལྟས་སྤྲིང་སྤྲིང་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ཆོ། ཁོར་འབྲལ་དང་རྒྱུད་ཆག་
གི་འདམ་མཚོ་འཁོལ་བ་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་སྤྲིང་དོན་ཀྱི་འགྱུར་བ་དབང་མེད་
དུ་འགོ་བཞེན་ཁར། ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་གི་གནས་སྤངས་ལ་ལྟ་རྟོག་དང་
གོ་སྟོབས་འཕེལ་བཞེན་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ངོས་ནས་བདེན་པའི་རེ་བ་དང་། རྒྱལ་
ཁའི་འོད་བརྒྱ་ཀུན་དུ་འཕྲོ་བཞེན་བ་འདི་དང་། ཡགོང་ས་ཡུལ་པས་མགོན་ཆེན་
པོ་འཛམ་གླིང་གི་ཉི་མ་རྩོད་མེད་དུ་གྲགས་པ་འདི་དང་། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་
རྣམས་ནི་དེ་སྤྲིང་བོད་ཐོག་དབུ་སྤྲིང་ནས་ཡོད་ཀྱང་རིམ་བས་སངས་ཏེ། དེར་
བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་མཁྱེན་ཚུབ་དང་བཅས་རྒྱལ་སྤྲིང་ཀྱི་རྩལ་འཕྲུགས་སྤོ་ཀུན་ནས་
འཕེལ་བཞེན་བ་འདི་བཞེ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་གཞུང་གིས་བྱི་ལྟས་བཟུང་
ཡུན་གནས་སྤྱོད་ཐབས་མེད་པ་མཐོང་ནས་བོད་རང་བཙན་འཕྲལ་སྤྲིང་སྤྲིང་
དགོས་ཆགས་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་སྤྲིང་པ་ཡིན་ན། དུས་དེ་ཅུང་ནས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་

ཞེ་འཁོན་དང་འཁྲུག་ཚྩོད་མཐའ་དག་རང་སར་ཞི་བ་མ་ཟད་མཛའ་འབྲེལ་མཐུན་
གྲོགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤོ་ཡང་ཕྱེ་ཐུབ་ཅིང་། འུ་སྤུན་ལྟ་བུའི་གཅིག་རྒྱབ་གཅིག་པན་
ཀྱི་རྒྱས་ཤུགས་ཀྱང་རྩེ་མཐོར་གཏོང་ཐུབ།

གང་གི་ཞེ་ན། རྒྱ་རིགས་དང་། བོད་རིགས་དབར་གཅིག་མགོར་
གཅིག་ཞོན་བྱེད་པའི་འདྲིང་བ་མེད་ཅིང་། ཆོས་རིག་དང་ཆོང་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་
མཛའ་མཐུན་མཉམ་གནས་བྱས་པ་ནི་མི་རབས་སྟོང་ཤུག་སྟོན་ནས་ཡིན་པས་
མི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ནས་འཁོན་ཚྩོད་དང་སྤང་ཐུག་གང་ཡང་མེད། ང་ཆོར་སྟོང་ནད་
ཐོག་དགོས་པ་ནི། བོད་ཐོག་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་སྲིད་བྱས་དང་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་
ཡིན་པས། འདི་དག་གཅིང་སེལ་ཐུབ་ན་རྒྱའི་རྒྱལ་འབངས་ལ་འཁོན་ཚྩོད་དགོས་
དོན་གང་ཡང་མེད།

གཞན་ཡང་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་འགལ་ཆེ་ཡང་བསལ་ཏེ་མཛའ་
མཐུན་ཀྱི་ལག་སྤྲེལ་བོད་ཀྱིས་བཟུང་ཐུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་དེ་འཛམ་གླིང་
ཞི་བདེའི་བསྟོ་གནས་གལ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་ཞི་བའི་མཛའ་
མཐུན་ཀྱི་འགོ་འོང་དང་ཞི་བདེ་མཉམ་གནས་ཆོས་རིག་མཉམ་སྦྱོད་ཀྱི་འོད་
སྟོང་སྟོ་ཐུབ་པ་མ་ཟད། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱིས་གཅོས་བོད་ས་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཁབ་པན་ཚུན་ས་མཆམས་སྤང་སྟོབ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་དུབ་མཐའ་དག་ལས་
གྲོལ་ཐུབ་ཀྱི་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྲིད་ངན་ཀྱི་ཐུན་ཁུང་དུ་རེ་དྲོགས་ཀྱི་
འདོམ་འཇལ་མི་བྱེད་བར་གོང་གསལ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཞིབ་ཏྲོགས་ཐུབ་
པ་ཡིན་ན། ཁྱི་རྒན་རུས་བཟུང་གིས་མཁྲེགས་འཛིན་དེ་དག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་
སྟོས་གཏོང་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད།

ཅི་ཉེ་དངུང་མཐེགས་བཟུང་དེ་མུར་བཟུང་ན་བོད་མི་རིགས་མ་རྩོགས་
 གྱི་བར་དུ་འཁྲུག་ཅོད་ཐག་གི་རྒྱ་མཚོ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། ས་མཆའས་སྤངས་
 གྱི་བར་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐུན་སྦྲིལ་གང་ཅིར་ཁེ་ལས་གྱོད་རྒྱད་མང་བ་ཡོང་
 རྒྱ་གཞོན་མི་ཟ་བ་རེད། གང་གི་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དེ་མི་རིགས་ལ་
 མེད་ཐབས་མེད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་གནད་དོན་མཐའ་དག་རང་གིས་མཐོང་
 བས་ཐང་ལྟ་སྤངས་གྱོད་དང་ཐང་མིན་གཉའ་གཞོན་བྱུང་བ་ཡིན་ན་མིའི་དབང་པོ་
 ཟེར་བ་དེ་རེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཐོ་བསམ་སྡོན་ལ་བཏང་ན་མཁས་པ་དང་འགྱོད་
 པ་རྗེས་ལ་སྤྲེས་ན་སྤེན་པ་ཟེར་བའང་དེ་ཡིན།

དེས་ན་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བོད་རང་བཙན་གྱི་ཅོད་སྐྱབ་བྱེད་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཁོར་སྤྱང་པོ་དེ་ཡིན་ན། ཚོགས་པ་པན་ཚུན་གྱི་ཅོད་སྐྱབ་ལྟ་
བྱའི་མི་རིགས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཁུལ་གྱི་འཐབ་ཅོད་ཀྱང་མ་ཡིན། ལས་
བྱེད་པས་ཐོགས་ཐོབ་ཅོད་སྐྱབ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཁེ་དབང་ལ་ཚོགས་མི་ཞེས་པའི་འཐབ་
ཅོད་ཀྱང་མ་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དང་། འབྲུར་ལུན་རིང་ལུགས་ལྟ་
བུ་ལྟ་བུ་མཐུན་མིན་གྱི་ཅོད་སྐྱབ་ཀྱང་མ་ཡིན། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བོད་རིགས་རྩམ་
ཟན་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་དུས་རབས་མ་རྗེས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་བོད་དབར་གྱི་ཞི་བདེ་
དང་ཁེ་དབང་། མི་རིགས་གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་ཚོས་སྤྱོད་བཙས་བྱང་བདེན་གྱི་ལམ་
ནས་འཐབ་ཅོད་གྱི་གཞི་རྩ་འདིར་དགོས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱིས་
གཙོས་པའི་ཨ་ཤེ་ཡའི་ཞི་བདེ་མཉམ་གནས་གྱི་དོན་དང་། མི་རིགས་གྱི་ཁེ་དབང་
དང་། ཐོབ་ཐང་རྩ་གཏོར་སོང་བ་དེ་ཉིད་སྤངས་གསོ་ཆ་ཆང་བ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡང་
ཡིན་པས། མེད་ཐབས་མེད་པའི་ཅོད་སྐྱབ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཚོས་དང་ཡང་མཐུན་པ་

སྒྲིལ་ཆོས་ནི་རིགས་སུ་མ་ཆད་པར་འགྲོ་བ་སྤྱི་བྱེད་ཞི་བདེ་དང་། དང་བདེན་སྲུང་
སྤྱོད་དང་འབྲེལ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་བཟང་ལོས་ཞིག་ཡིན་པ་
དང་། རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟོབས་ལྷགས་དང་ཆབ་སྲིད་པའི་ཁེ་དབང་སྤེལ་བའི་
དོན་དུ་ཞི་བའི་མི་མང་གི་ཁེ་དབང་དོན་འདོང་པའི་ངན་བྱས་རྣེས་ཆེ་ཆེང་།
འཛམ་གླིང་མི་མང་ཡོང་ལའང་གཞོན་ཆབས་ཆེ་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཀྱང་
ངེས་པར་སེལ་ཐབས་བྱེད་ལོས་པ་ཞིག་རེད།

དེ་ཡང་བོད་རང་བཅན་བྱང་ན་དེ་དག་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ལམ་སྒོ་འགོག་ཐུབ་
པར་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ལའང་ཞི་བདེ་དང་བདེ་སྲིད་སྤར་གསོ་ཐུབ་
ཀྱི་རེད། དེས་ན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་ཁེ་དབང་ཅ་གཏོར་ཇི་ལྟར་
བཏང་བའི་ཚུལ་ནི་གནད་བསྐྱེས་ཅམ་གོང་དུ་བཀོད་ཅིན་པ་ལྟར་འཇམ་སྲིང་མི་
མང་གི་མཐོང་ཆོས་སྤུངས་བྱུང་ཅིན་པ་མ་ཟད། ཁོ་ཆོས་ཀྱང་ངོས་ལེན་གཙང་
མ་བྱས་ཡོད། དཔེར་ན་ལྷ་སྐྱོར་བ་དང་གཉེན་མཉམ་པ་རྣམས་དང་གྲོས་མོལ་
བྱས་ཆེ་དཔན་བཟོད་སྐྱགས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་བོད་ཅམ་མ་ཟད་
རྒྱ་ནག་ལའང་དེ་ལྟར་བཟོས་ཡོད་པས་བཟོད་གསོལ་དང་བཅས། ཡང་བསྐྱར་
སྲིང་སྲོང་དང་དྲོགས་གཙང་མ་གནང་རོགས་ཞེས་ཡིང་བཀག་བྱས་ནས་ད་ཆ་
ཡར་རྒྱས་ཇི་ཡོད་སྐྱོར་གསུང་མོལ་གནང་དགོས་ཞེས་གཡོ་ཐབས་འབའ་ཞིག་
བྱེད་བཞིན་པ་འདི་རེད།

མའའི་གཞུང་གིས་སློ་སློས་ཅན་དང་སྤྱིར་སྟོབས་ཅན་གྱི་མང་ཡིག་ས་
མཐའ་དག་སློ་སྒྲུག་སྟུང་བེད་སྤྱོད་གྱིས་འཛམ་གླིང་མགོ་ཉིང་སློག་སྒྲུའི་
དམིགས་ཡུལ་བརྒྱང་བའི་ཡང་དེ་ཡིས་ཤེས་སྟབས་པར་མ་ཟད། སྤུལ་མཆོམས་

རིས་མེད་རིང་ལུགས་ཞེས་པའི་ཆོག་ལྗོན་པོ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་ཐུབ། མའོ་ཤི་
ནས་ཉིང་ཤའོ་ཕིང་གི་ལོ་དུས་འདིར་དངོས་ཐོག་བདེན་འཆོལ་གྱི་སྲིད་བྱས་
ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱབས་ཀྱང་ས་གནས་བོད་
རིགས་ནམས་སྒོ་ཕྱགས་ལྟ་བུར་བཟུང་སྟེ་ཁོ་ཆོའི་སྲིད་རྩལ་ལ་མོས་མཐུན་དང་
མཉམ་སྦྲེལ་ཡོང་ཆེད། འཆོ་བ་དང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་རང་དབང་དང་
མཐུན་རྒྱུན་བཟང་དུ་བཏང་ཡོད། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོས་དད་དང་ཤེས་རིག་སྒོ་བ་
སྦྱོང་གི་རང་དབང་ཡང་ཤུགས་མ་སྐྱབ་པར་བཟང་དུ་གཏོང་དགོས་ཆགས་
ཡོད། དེ་ནི་བཤའ་ལུག་རྒྱག་པ་བཟོ་བའི་ཐབས་ལམ་ཅམ་ལས་རྩ་བའི་དམིགས་
ཡུལ་ནི་མའོའི་གཞུང་དང་གཅིག་མཐུན་རེད།

ཁོ་ཆོའི་རག་རྒྱུན་ལྟར་ཞི་མི་དཀར་པོ་ཡིན་ཡང་རུང་། ཉག་པོ་ཡིན་ཡང་
རུང་ཅི་ཅི་བཟུང་བྱུང་ན་འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟར། ཐབས་མཁས་ལོས་
ཅམ་མ་གཏོགས་བོད་ཀྱི་ཁེ་དབང་འཕྲོགས་ཟིན་སྒོད་འདོད་མེད་པའང་གཅིག་
འགྱུར་རེད། ད་ལྟ་མེད་གཤེས་པར་འབྱུང་འཆང་གིས་གཅོང་ནད་ཕོག་རྒྱུ་
བྱམས་སྦྱོང་ཆེ་མདོག་ཁ་ཡང་། གཅོང་ནད་དེ་དག་སངས་ན་བོད་ཁོ་བས་ལག་
ཅེད་ལྟར་བཞུགས་ཀྱིས་ཉག་ཅིག་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མཐའ་ལས་
ཀྱང་མངོན་གསལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་བོད་མི་སྲུང་དུ་ལྷན་སྐྱེས་མོལ་སྐྱབས་
བོད་རང་བཅོན་སྒྲོར་སྒྲོན་ཅམ་ཡང་བཤའ་མ་ཡོང་། དེ་མིན་གང་བཤའ་
ཀྱང་འགྲིག་ཅེས་མངོན་སྲུང་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་ཁ་འགོག་བཞུགས་པ་འདི་རེད།
དེའི་རྒྱུན་གྱིས་བོད་གཞུང་ནས་རེ་ཞིག་ངང་འཐེན་བྱས་པར་བརྟེན་ཁོ་ཆོ་སྒྲོབས་
པ་ཆེ་དུ་ཕྱིན་ཡོད་ལ། ཕྱི་རྒྱལ་ཆོ་ཡང་མགོ་བོ་མོངས་ཀྱི་ཡོད་འདུག།

དེར་བརྟེན་ཐོད་རིགས་ཡིན་ནོ་ཅོག་ནི་མགོ་རྒྱལ་ལ་མིག་མེད་ཀྱང་ཡོད་
བ་ལྟ་བུའི་སྤང་པོ་དང་གྲང་པོའི་ཐོག་ནས་ལས་དོན་གསར་བ་འབྱམས་སྐྱས་བ་
བཀྲིས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་ལྷ་མོ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་ནག་པ་དེ་དབུ་ལ་བྱབ་བ་དགོས།
ང་ཚོ་སྤར་ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ལྷན་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ནག་ལ་
ཚུར་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་དུ་མ་བརྟུག་པར་པར་གཏོང་བྱབ་བ་བྱུང་འདུག་ཀྱང་། དུས་
ཕྱིས་རྒྱ་ནག་གི་མགོ་སྐྱོར་འོག་ཡང་ཡང་ཚུད་བ་དེས་ཁོང་ཅིས་ཀྱིས་ད་དུང་ཡང་
མགོ་སྐྱོར་གཏོང་རྒྱུར་ཡང་བག་ཚེ་མེད་བ་གསལ་པོ་རེད།

ཤིར་སོ་སའི་ཁེ་པན་དང་། ཐོབ་ཐང་སྐོས་བཏང་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་
པན་དང་། ཐོབ་ཐང་དྲང་དུ་ལེན་བ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་དཔལ་པོ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལས་
ལྷོག་སྟེ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཁེ་པན་དང་ཐོབ་ཐང་པོར་བརྒྱག་བཏང་བ་ནི་མི་རིགས་
ཀྱི་འདུས་ནད་ཆེ་ཤོས་དེ་རེད།

འོན་རྒྱ་དམར་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་སྤྱི་ཚང་མས་ཐོད་ཐོག་དམིགས་ལུལ་
གཅིག་ཀྱང་བཟུང་ཡོད་ན། དེའི་འོག་ནས་ཐོད་ཚུང་དུ་འདྲིའི་རང་བཅའ་ཐོབ་རེ་
བྲལ་བས་དེའི་དོན་དུ་འབད་བ་འབྲས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན་མི་འགྱུར་
ཏེ། རྒྱ་དམར་ནི་ཐོད་རིགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྟོབས་ལྷགས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་བ་
དང་། རོ་ཆ་ཁྲིལ་གཞུང་དང་བྲལ་བ། ཁྲིམས་ལྷགས་དང་། དང་བདེན་ལ་བཅི་
སྤང་མི་བྱེད་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་སྤྱི་དོན་ཀྱི་ལམ་ནས་བལྟས་ན་མཐོང་ཚུལ་
དེ་སྤྱི་དོན་པ་པལ་ཆེ་བར་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཐོད་རིགས་ནང་ཁྱལ་ལའང་མཐོང་
ཚུལ་དེ་ཡོད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་སྤྱི་དོན་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་སོགས་མ་འོངས་པའི་འགྱུར་འགོས་

མཐའ་དག་སྲིད་དོན་གྱི་ལྟ་སྟངས་ཐོག་ནས་མཐོང་མི་སྤང་ལ། ལྟ་སྟངས་དེ་ལས་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཕྱིན་པའང་དུ་མ་ཡོད། དཔེར་ན། མའོ་ཅི་ཏུང་གིས་དམར་པོའི་
 ལྟ་བ་དང་། སྲིད་དོན་གྱི་ལམ་སྟོགས་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་བལྟས་ཏེ་སྤྲིག་པ་མིག་
 བཅུ་མས་བྱས་ཀྱང་ལམ་སྟོགས་དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་ངན་འབྲས་ལུལ་ལུང་ཁྲབ་པ་
 མི་རབས་མང་པོར་སེལ་མ་སྤང་བ་འདིར་མའོ་ཁོ་རང་གི་མི་ཆེ་ཐ་མར་ཁོ་རང་
 ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་དེ་རེད། གཞན་ཡང་སྤར་དབྱིན་རིས་འཛམ་གླིང་སུམ་
 གཉིས་ལ་དབང་བའི་སྟོབས་ལྷགས་བྱུང་སྟེ། དབྱིན་རིའི་རྒྱལ་དར་ལ་ཉི་མ་ནམ་
 ཡང་མི་བཞུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ཀྱང་མི་རིང་བར་རང་ས་སྤང་ཅམ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུག་
 ཡོད། དེ་ཡང་སྲིད་དོན་དང་ཁྲིམས་ལྷགས་བཟང་པོས་གས་སུ་སྟེབས་པ་དེས་
 སྟོབ་སྤང་ཡོད།

དེ་མིན་དམག་དཔོན་དག་སར་འབྱེལ་བ་ལྟར་ཆགས་སྐྱེ་ཉག་ཅིག་
 རེད། རྒྱ་དམར་ནི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་། སྤྱི་ཚུས་གང་ཅི་སྐབས་འཆོལ་གྱི་
 རིང་ལུགས་བརྩེང་བ་ལས་བྱུང་བ་དེན་དང་། ལུགས་བརྟན་བྱུང་བ་མེད་བརྟེན་
 དམག་དབུང་གི་སྟོབས་ལུགས་ཆགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ནང་འབྱུག་གིས་ཞིག་
 རལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་ཉག་གཅིག་ཡིན་པ་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་སྟོབས་ལུགས་
 འཕེལ་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ནས་ཉམས་སྐྱད་ཀྱི་འགོ་བརྩུགས་ཏེ་ད་ཆ་
 རྒྱ་ཆོགས་ནང་འཐབ་ལྟ་བུར་རེ་ཞན་རེ་སྤྱག་དུ་སོང་བཞིན་པ་མཐོང་ཆོས་
 ལྟར་རེད། འདིས་ཀྱང་ཐོད་རང་བཅན་ལ་ལུགས་བསྟོན་ལུགས་ཆེར་ཐེབས་ཀྱི་
 ཡོད་ལ། ལྷག་པར་ཉིང་ཞའོ་མིང་གི་གཞུང་འདི་དངོས་ཐོག་བདེན་འཆོལ་གྱི་ལས་
 ལུགས་གསར་གཏོད་བྱས་པར་བརྟེན་ང་ཆོ་བདེན་པ་བརྟར་ན་རང་བཅན་གྱི་ཉི་

མ་ཤར་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཀྱང་རྒྱ་དཀར་ནག་དབར་བོད་ཀྱི་ལྷགས་
རི་ཕྱ་ཚུགས་མ་ཐུབ་པར། བོད་རྒྱ་ནག་ཁྲིའུ་ལྷན་པ་ཡིན་པ་ཞེས་
བཞིན་དུ་ཁང་སྟེང་དུ་གདན་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་ཆགས་པ་ཁོ་ཆོས་སྒོ་དུ་མ་ནས་
གཟིགས་བཞིན་ཡོད་ལ། དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་
བཞིན་པ་འདིས་ཀྱང་བོད་རང་བཅན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ལྷགས་ཆེ་བྱ་དགོས་ཆགས་
ཡོད། གཞན་ཡང་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། ས་གནས་གང་ཅི་བོད་འདི་འཛམ་
གླིང་ཞི་བདེའི་བརྟེན་གནས་སུ་ར་འཕྲོད་བྱུང་བར་བརྟེན། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་ལ་
དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་རུས་ལྷགས་བཏོད་ནས་ཡོད། ཅི་
སྟེ་ནང་མོལ་གྱིས་འབྲིག་ཐབས་མེད་ཆེ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གཅིག་གིས་
སྤྲེགས་ར་དང་བཅས་བར་འདུམས་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་རྒྱ་དམར་གྱིས་ཁས་ལེན་
མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཆགས་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟེན། བོད་རྒྱུང་ཡང་རང་བཅན་ཅོད་སྦྱབ་
བྱེད་པར་ཆ་རྒྱུན་ཏུ་ཅང་མང་བས་དཔའ་ཞུས་དགོས་དོན་མེད།

ང་ཆོ་སྒྲོན་ཆད་དཔའ་ཞུས་ནས་བསྐྱད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ས་ཆ་དང་མི་སེར་
མང་པོ་ཕྱི་ཁག་ཏུ་ཞོར་ཡོད་ལ། གཞན་གྱིས་མགོ་སྐྱོར་ཡང་ཆོད་མེད་བཏང་
ཡོད། ང་ཆོས་རང་བཅན་སྦྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་འཛོམས་དུས་མ་བསྐྱབས་ན་ཆ་
རྒྱུན་བརྒྱུག་དུས་སྦྱབ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་ཅི་ལ་པན། དེར་བརྟེན་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉི་
གས་ལྷགས་དོན་གྱི་ལམ་སྒོ་ད་ལྟ་ནས་ཕྱིས་ཏེ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྤྲུག་
པར་བྱེད་པའི་དུས་ལ་སྤྲུག་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གིས་ད་ལྟ་ནས་བོད་མི་མང་གི་ཅ་དོན་ཐོག་འདོད་པ་རྫོགས་པར་

མ་བསྐྱང་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཞི་བའི་འཇུ་བཀ་རི་འབྲ་ཞིག་བསྟན་ཀྱང་སྤོང་
 རྟལ་ཏུ་འགྱུར་རྒྱ་ཉག་གཅིག་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་ལའང་རྒྱུན་རན་དང་།
 རང་འཐབ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། ས་མཆམས་སྤང་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཡང་མགོ་ལས་
 མ་ཆེ་བ་ཡོང་རྒྱ་གདོན་མི་ཟ། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མ་འོངས་སྤོང་
 བསྟུས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་བོད་རང་བཙན་གཙང་མ་ཞིག་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་
 བོད་ཀྱི་ངོས་ནས་སྤོང་མཆེད་ཀྱན་གཞོན་ལྟ་བུར་བསྟེན་ཏེ། གཅིག་པན་གཅིག་
 གྲོགས་བྱ་རྒྱ་ནི་བོད་རིགས་ཀྱི་ལས་འགན་དུ་བབས་པ་ཡིན་ཡང་། ཐབས་ཤེས་
 གཞན་ཞིག་ནས་རང་བཙན་སྤྱིར་ལངས་བྱས་པ་ཡིན་ན་རྟལ་ཏུ་བོད་རྒྱ་གཉིས་
 རྒྱ་གར་དང་། བ་ཀི་སི་ཐན་ལྟ་བུར་དགུ་ཡ་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་རེད།

དེས་ན་ཞི་མོལ་ཚོད་སྤྱིར་གི་སྤོང་ནས་བོད་རང་བཙན་གཙང་མ་ཞིག་
 བཅུགས་པ་ཡིན་ན། བོད་ཙམ་མ་ཟད་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉི་ག་ལའང་དམིགས་
 བསལ་གྱི་མན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ནི་གོང་དུ་འང་མང་ཙམ་ཞུས་ཟིན་ལ།
 གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་གྱི་དཔེ་ལྟར་འགའ་ཞིག་བརྗོད་ན། རྒྱ་བོད་ཉིད་གསུམ་
 ཀྱི་དབར་ལ་དབང་ཤུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་འབྲེལ་
 མཛེལ་གྲོགས་སྤྱ་ཚུགས་སྟབ་པ་ཞིག་དགོས། དབང་ཤུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལུས་
 ན་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་དབར་མི་རབས་རེ་རྩུང་རིང་དབང་ཤུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 བཞིགས་ཐག་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཞུང་གིས་བཅད་སྤྱོད་རྒྱབས་ཆེ་བྱས་
 པ་དང་། དེས་བོད་མི་མང་ལ་སྤྱུག་གྱོང་བསམ་བཞིན་ལས་འདས་པ་བྱུང་བ་
 དང་། རྒྱ་གར་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེད་བཅོལ་བྱས་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་འདྲིའི་རྒྱུན་
 པས་མ་འོངས་པར་མགོ་ལས་མ་ཆེ་བ་ཡོང་རྒྱ་ཡང་ཆོད་དཔག་སྟབ། དེར་བརྟེན་

འབྲེལ་བ་དེ་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དུ་མི་བསཏ་ཁྲག་སྦྱར་དང་རོ་ཚོལ་འཐབ་འཛིང་ཡང་
རྒྱན་མི་ཆད་པས་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་གྱི་བསམ་
སྒྲོ་གཏོང་དགོས། གང་གིས་ཤེ་ན་ཞི་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཁ་བྲལ་དུ་རྒྱ་དཀར་
ནག་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གཏོང་འདོད་མེད་པ་བཞིན་བོད་པས་ཀྱང་གཏོང་འདོད་
མེད་ལ། ས་བབས་གནས་སྐངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་གཏོང་ཐབས་མེད་པ་གསལ་
པོ་རེད། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་པན་ཚུན་གསུམ་ག་ལ་དཀའ་ངལ་གོང་ཁྱུས་ལྟར་
ཡོང་གི་རེད།

དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་བོད་ཀྱི་ས་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཅམ་མ་
ཟད་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ལའང་རང་དབང་གི་འབྲེལ་ལམ་སྒོ་བརྒྱ་དབྱེ་སྟེ།
བོད་འདི་ཉིད་ཞི་བདེ་དང་ཆོས་རིག་གི་དགའ་དགུར་སྦྱོད་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་ཚོས་ཆལ་
ལྟ་བུ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རང་གཞན་གཉིས་པན་གྱི་དགེ་མཆན་མཐའ་ཡས་
བ་དེ་དག་མཐོང་ན་རང་བཅན་རང་བྱུགས་ཀྱིས་སྦྱོད་ལེན་བྱ་དགོས་ཆགས་པ་
ཡིན་གྱི་སྤྱི་ཚོ་ཆགས་འགའ་ཞིག་གི་དོན་དང་། ལྟ་བུ་མཐུན་མིན་སོགས་ཀྱིས་རང་
བཅན་ཅོད་སྦྱབ་བྱེད་དགོས་བཤད་པ་གཏན་ནས་མིན་པས་རང་བཅན་ཅོད་སྦྱབ་
བྱེད་ཀྱང་བྱེད་ལུགས་གཏན་ནས་མི་འདྲའོ།

དཔྱ་གཉེན་ཀུན་ལ་པན་བྱིར་ཅོད་སྦྱབ་ཀྱིས། །ལེགས་བཤད་འབྲུལ་གྱི་
སྤྱི་གི་འདི་བསྐྱུན་པས། །རྒྱ་འབག་དབལ་བས་སྦྱོ་མེད་བདེན་དོན་གྱི། །བཞིན་
བཟང་འཇུ་མ་དགོད་མཐོང་ལ་ཅེས་མི་སྟོ། །སྤྱི་བའི་བྱེད་པོ་པལ་ཆེར་ཁེངས་
མཐོ་ཞིང་། །རྒྱ་བའི་གོ་ཁབ་བསྒོ་པས་སྤྱི་བཟུང་ཡང་། །བདེན་པའི་འཕོང་
སྤྱིན་གྱིས་འཕངས་མདའ་གཅིག་གིས། །མཐའ་དག་རྩལ་ལྟར་ཚོག་པར་གདོན་

མི་བ། །འདི་དག་བཤད་པ་མཁས་དང་མཛེངས་པས་མིན། །གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་
དང་སྒྲུབ་ཀྱིས་པས་ཀྱང་མིན། །གཞན་པན་གསོང་པོར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སྒྲུབས་
གྱིས། །བདེན་རྒྱུ་འབྱེད་པའི་གཏམ་ཞིག་དབང་མེད་ཐལ། །རྟོག་དཔྱད་དམན་
པའི་ལུག་ཁྲུས་མི་མཐོང་ཞིང་། །སྤྱོད་སྤྱོད་གདེང་ཅན་ཆོགས་གྱིས་མཐོང་ཡང་
དུག །གཟུ་བའི་སྒྲོ་ཡི་གཞོག་ཅལ་འགྲན་ནམས་ལ། །སྤང་ཅི་གསར་པའི་དགའ་
སྒྲོན་ཅིས་མི་འགྱུར། །

སྤྱོད་བསྐྱེད་

གོང་འཕྲོས་སྤྱོད་བསྐྱེད། འཛམ་གླིང་ཤིང་པོ་འདིའི་ནང་དུ་དེང་དུས་མི་
རིགས་ཀྱི་གཞུང་དང་རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱུག་པ་དང་ཆབས་ཅིག་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་
མཐའ་དག་ཀྱང་རྩ་བརྒྱུག་དུ་སོང་ནས། མི་རིགས་གཞན་གྱི་བློ་གཤམ་འབའ་
ཞིག་དུ་གྱུར་བ་ནི་བོད་རིགས་གཅིག་ཤུ་ཡིན་པ་འཛམ་གླིང་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་
གསལ་ལྟར་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཆོ་མའི་འགྲོ་བ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟར་ཐོབ་
ཐང་ཡང་གཅིག་གྱུར་མེད་པར་ནམ་ཡང་སྡོད་ཐུབ་ཐབས་མེད་ལ། གཤམ་ཉེ་དབང་
མེད་དུ་ཡུན་སྡོད་དགོས་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཆུ་བོ་ནམ་བཞི་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དུ་ཤ་རུས་
ཀྱི་རི་བོ་དང་། སྤྲུག་ཁྲུག་གི་རྒྱ་མཆོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ནི་རྒྱ་དམར་གྱི་སྤྱོད་བསྐྱེད་
དང་ལག་ལེན་ལ་གཞིགས་པས་ཆོད་དཔག་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

དེ་ལྟར་བྱ་མཐོང་ཐོས་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་སྡོན་
འགོག་དང་འབྲེལ་རྒྱ་བོད་གཉི་གལ་ཞི་བདེ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་སྐབས་གསར་
དུ་དབྱེ་བའི་ཆེད་དུ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་ཆན་ནམས་རིམ་བར་བཀོད་རྒྱ་ཡིན་

ན། དང་བདེན་གྱི་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་དཔང་མཛོད་ཅེས་བསྐྱེལ་
ནས། དོན་ཚན་སོ་སོར་བཛོད་པར་བྱ་བ་ནི།

མི་རིགས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་། སྒྲིབ་སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་གཉིས་ལས།

མི་རིགས་སྤྱི་འཕྲིན་ཐོབ་ཐང་།

དང་པོར། ང་ཚོ་མི་ལོ་སྟོང་ལྷག་མང་པོའི་སྤྱོད་ནས་གང་དུ་ཆགས་
བའི་ཡུལ་སྤྲོངས། གང་ཆགས་བའི་མི་རིགས་དང་མི་འབོར། གང་ལ་བརྟེན་
ནས་ཆགས་བའི་འཆོ་བ་དང་། དཔལ་འབྱོར། ཁྲིམས་ལུགས་དང་། ཆབ་སྲིད།
ཤེས་རིག་དང་། ཚུལ་སྤྱོད་གང་ཅིའི་ཐད། རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་མཆུངས་ཅམ་མ་ཟད།
རྒྱལ་ཁབ་འབྲིང་གས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཆ་ཚད་བར་ལོངས་སུ་སྤྱད་ནས་སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༩ བར་རང་མགོ་རང་གིས་བཏོན་ཏེ་གནས་བཞིན་པ་དེ་དག་སྤར་གསོ་
ཆ་ཚད་ཐུབ་པ་དགོས།

གཉིས་པ། རྒྱ་རིགས་དང་བོད་རིགས་དབར་གོམས་གཤེས་དང་ལྷ་
སྤྱོད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གང་སར་མི་མཐུན་པ་སོ་སོ་ཡིན་པར་མ་ཟད།
རྒྱ་དམར་གྱི་གཞུང་སྲིད་ནི་མི་བརྟན་པར་གཡོ་འཁྲུག་མང་བ་དང་། དབང་ཤེད་
ཆེ་ཞིང་ཁྲིམས་ལུགས་གཏུག་རྒྱབ་ཆེ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་རྒྱ་ནག་ཁ་གཙང་གི་
གཞུང་ཞིག་བཙུགས་ཀྱང་ཡུན་གནས་ཐུབ་ཅེ་བྲལ་བར་བརྟེན། བོད་རིགས་ཁེ་
རྒྱུ་གི་གཞུང་སྲ་ཚུགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་བོད་རིགས་ཀྱི་དབང་ཚད་
ཡོངས་རྫོགས་སྤྱོད་པ་བསྐྱོམས་བྱས་པའི་གཞུང་ཞིག་དགོས། དེ་ལས་གཞན་གྱི་
བོད་བྱས་དང་འགོ་འཁྲིད་འོག་སྤྱོད་ཐུབ་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། གང་གི་ཞེ་ན།

ཐུ་གར་གཞུང་ལྟ་བུ་ཆབ་འབངས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་མང་གཞིར་བྱས་
 བས་གཞུང་སྲིད་འཇམ་ལ་བརྟན་པ་དང་། འགོ་འཁྲིད་འཕོ་འགྱུར་རི་ལྟར་བྱེན་
 །ཀྱང་རྩ་བའི་གཞུང་སྲིད་མི་འགྱུར་བ་དང་། མི་མང་གི་རང་དབང་དང་། ཆོག་གས་
 སྡེ་སོ་སོའི་ཁེ་དབང་ལ་སྤྱང་བཅི་ཆེ་བ། ཞི་བདེའི་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་རྩ་འཛིན་
 ཆེ་ལ་གཅེས་སྤྱང་གཏིང་ཟབ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་དང་མཉམ་སྦྲེལ་བྱས་ན་
 འགལ་ཆབས་ཆེ་བར་མ་མཐོང་ཡང་ཐུ་དམར་གཞུང་ནི་གོང་ཁྲུས་ལྟར་ཁྲིམས་
 ལུགས་རྫོངར་ཆེ་ལ་རན་དགུ་ཆང་བར་བརྟེན། ཞི་བདེ་དང་། རང་དབང་ལ་
 དགའ་སྤྲོད་ཆེ་བའི་མི་རིགས་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱ་བ་
 ཐབས་གཏན་ནས་མེད་ལ། ལྷག་པར་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཆད་མཐོ་ཡོད་པའི་བོད་
 རིགས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་གནས་བྱ་བ་ཐབས་མེད་པ་དངོས་གསལ་
 རྗེན་པ་དེ་རེད། འཇམ་སྤིང་གི་རང་དབང་གོ་རྟོགས་བྱ་བ་པའི་རྒྱ་ནག་མི་མང་པ་ལ་
 ཆེ་བའང་ད་ལྟའི་ཁོ་ཆོའི་གཞུང་འོག་སྡོད་འདོད་མེད་པ་རེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་
 པ་དེ་ལ་བལྟས་ནས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་བ། དེ་དང་དེ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་མཐའ་ཡས་
 བས། ང་ཆོ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་སྦྲེལ་བའི་བོད་རིགས་ཀྱི་གཞུང་དམངས་
 གཙོ་དང་། འབངས་ཀྱི་ཁེ་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ལོངས་སུ་སྦྱོད་པ་ལ་དབང་ཆད་
 ཆ་ཆང་བའི་གཞུང་ཞིག་ངས་པར་དུ་གསར་འཛུགས་བྱ་བ་པ་དགོས།

གསུམ་པ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་འབངས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་ཀྱང་
 བོད་མིའི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཆང་བར་བསྐྱབས་ཏེ་མཁྱེན་རྒྱ་
 ཆེ་ལ་བྱང་ཚུགས་བརྟན་པ། མ་མཐར་བོད་མི་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་ཡན་གྱིས་བཅི་
 བཀྱར་དང་ཡིད་ཆེས་ཆེ་བ་ཞིག་ངས་པར་དུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་

དང་། གོམས་གཤིས་ཐ་དད་དུ་སོང་ན་འགོ་འཁྲིད་དང་། གཞུང་འབངས་དབར་
ཆ་གས་ཡང་ཡང་ཤོར་རྒྱ་ཉག་ཅིག་རེད།

བཞི་པ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་འབངས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་དང་འབྲེལ་བའི་
ཁྲིམས་ལུགས་འཛིན་སྐྱོང་དང་། སྤང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་ཁང་མཐའ་དག་གྱང་
ཐོད་རིགས་རང་ཉིད་ལ་དགོས་ཀྱི་གཞན་ལག་ཏུ་བརྩུག་ཐབས་མེད། གང་གི་
ཞེན། མི་རིགས་ལ་ཤ་ཞེན་ནམ་བྱམས་བརྩེ་མེད་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་
ཞིག་ཡོད་ན་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱུ་ལུས་ཡིན་པར་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཉམས་སྐྱོང་དུ་
ཡོད་པ་དེ་རེད།

ལྔ་པ། ས་མཆམས་འབྲུལ་བཞུད་དང་། ཆོང་འབྲེལ་སོགས་ཕྱི་མིད་
ཀྱི་ལས་དོན་མཐའ་དག་གྱང་ཐོད་གཞུང་རང་ཉིད་ལ་དབང་ཆ་དང་ཆ་ཆང་དགོས་
པ་ལས། རྒྱ་དམར་གཞུང་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་ན་ཐོད་རིགས་རྣམས་འཛམ་གླིང་གི་
བདེ་སྤྱག་དང་། ལམ་ལུགས་ལ་ལྟ་བའི་གོ་སྐྱབས་མི་ཐོབ་པས་ཁྱག་གྲོག་གི་སྒོ་
སྤྱགས་ལྟ་བུར་ཆགས་རྒྱ་ཉག་ཅིག་རེད།

དྲུག་པ། ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་གཞུང་དེའི་རྒྱུ་འཛིན་བྱེད་པོ་མཐའ་དག་
ཐོད་མའི་རིགས་རུས་གཅིང་ལ། གོམས་གཤིས་མཁྱེན་འཛིན་གྱིས་སྤྱག་པ་ཤ་
སྤྱག་དགོས་པ་ལས། དེའི་ནང་དབང་ཆ་དང་མེད་པའི་མཐོ་རིམ་གྱི་གཞུགས་བརྩན་
དེ་དག་ནམ་ཡང་ངོས་ལེན་མེད།

བདུན་པ། ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་གཞུང་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད། ཐོད་མི་རིགས་
ཀྱི་ཁེ་དབང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤང་སྐྱོབ་དང་འབྲེལ། མངའ་འབངས་ཀྱི་བདེ་
སྤྱག་ལ་ལྟ་རྟོག་འཇུག་ཆང་སྤྱབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། ཐོད་མི་མང་གི་ཁེ་

དབང་དང་རྒྱ་ཁོར་རྒྱ་འཕྲོག་བྱེད་པའི་གཞུང་དེ་དུས་ནམ་ཡང་མི་དགོས།

བརྒྱད་པ། གཞུང་དེའི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཁག་འཕོ་ལེན་རྒྱུ་དགོས་པོད་མི་
རིགས་ཀྱི་མང་མོས་འོས་འདེམས་ཀྱིས་གྲལ་འཁོར་རམ་ཐེམ་པ་རིམ་འཛུགས་
ཀྱིས་གྲལ་འཁོར་གང་རུང་ཐོག་གཞུང་འབངས་གཉིས་ཐད་ནས་ཡིད་ཆེས་དང་
བརྩི་བཀུར་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། བྱ་རོག་ཁང་སྟེང་དུ་བབས་པ་ལྟ་བུ་
འབྲེལ་མེད་གཞན་ཞིག་གྲལ་འཁོར་སྟོ་བུར་དུ་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ང་ཚོས་
དུས་ནམ་ཡང་བརྩི་འཛུགས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།

དགུ་པ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་ཆོས་ཆང་བའི་གཞུང་དེས་ནི་ཆོས་གསུམ་མི་
རིགས་ཡོངས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཀ་ལྟ་བུ་གཡས་ཁྲོག་གཡོན་གྲོག་མེད་པ་དང་། གཞུང་
ལམ་ལྟ་བུ་བོད་མི་མཁུན་འཛིན་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་འོང་བུ་བའི་གཞི་དང་།
བྱིས་ཆང་ལྟ་བུ་བདག་གཅིས་སྟངས་འཛིན་སྟོགས་རེས་མ་སོང་བའི་ཐོག་ནས་
བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགན་འཁུལ་མཐའ་དག་ལེན་ཐུབ་པ་དགོས་པ་བཅས་ཡིན།

སྟེར་སོ་སའི་ཁེ་དབང་།

བོད་མི་རིགས་སྟེར་སོ་སའི་ཁེ་དབང་ལ་མཆོད་ན།

དང་པོ། ང་ཚོ་བོད་རིགས་རྣམས་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་དུ་འགྲོ་བ་མི་
རིགས་གཅིག་གྱུར་ལ་སོང་། འགྲོ་བ་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཐད་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་
ཆོགས་ནས་ཡོངས་བསྟུན་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པའི་ཐོབ་ཐང་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་
ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ལ་ཆ་ཆང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་དེབ་རྩུང་དེ་
ནི་བོད་ཡིག་ཐོག་རྩུང་ཡོད་ལྟར་རེད།

གཉིས་པ། ལམ་ཕྱོགས་དེའི་ཐོག་ཤར་བསྐྱོད་བྱ་བ་ལའང་དག་ཕྱོགས་
གིས་འགོག་རྒྱུ་མཐའ་དག་སེལ་ཐུབ་པ་དགོས་ལ། རང་ཁུལ་གྱི་འགོག་རྒྱུ་
མཐའ་དག་ཀྱང་སེལ་ཐུབ་པ་དགོས་པས། དང་པོ་དག་ཕྱོགས་གྱི་འགོག་རྒྱུ་
སེལ་བར་ང་ཚོ་གཞིས་གྲུས་ཆང་མས་ཐོང་ཁ་གཅིག་སྒྲིལ་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་ཐོག་
ཏུ་དམིགས་གིས་ཕྱག་སྟེ་བསམ་འཆར་འདི་སྟེལ་བ་ཡིན།

གསུམ་པ། ང་ཚོ་རང་ཁུལ་གྱིས་འགོག་རྒྱུ་དེ་དག་སེལ་བ་ལའང་
གཞུང་འབངས་གཉིས་ཐད་ནས་ལེགས་བཅས་གྱི་ལམ་ནས་ལམ་ཆེན་ཏུ་གོམ་
པ་སློ་དགོས། དེའི་ཆ་རྒྱུ་ཏུ་ང་ཚོ་ལྷན་པས་ལམ་གོ་ཆེན་པོས་དབྱ་འབྲིད་གྱི་
གཞུང་ལམ་དེ་ཉིད་ནས་འབྲིད་དེ། ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་མཆུངས་གྱི་
རྣམ་པ་གསལ་བཞིན་ཡོད་ནའང་། དེ་འོག་གཞིས་གྲུས་གྱི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་དང་
སྒྲེང་ཁག་མང་པོའི་ནང་ཏུ་ཡོད་པའི་ངན་ལངས་ཤོར་བའི་གོམས་གཤེས་ངན་པ་
མཐའ་དག་བསལ་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་གིས། ལམ་ཕྱོགས་དེར་མདུན་བསྐྱོད་ཆད་
འཕེར་བྱུང་མེད་པས་ད་དུང་ཤུགས་སྒྲོན་བརྒྱག་དགོས།

དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་ཆད་ལྡན་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། མི་མང་རྣམས་ཀྱང་
ལེགས་བཅས་གྱི་ལམ་ནས་གོམ་བཟོད་ཐུབ་ན་གཞུང་འབངས་དམིགས་
ཡུལ་གཅིག་གྱུར་ཏུ་སོང་ནས་རྒྱ་ཆེན་ཟམ་འོག་ཏུ་ངང་གིས་འདུ་ཞིང་། གཞུང་
འབངས་གཉིས་ཀ་རྒྱས་ཤུགས་གཅིག་སྒྲིལ་གིས་ཞི་བདེའི་ཉི་མ་ཤར་ཐུབ། དེ་
ལས་ལྗོག་ན་ད་ལྟའི་བོད་ནང་ལྟ་བུའི་གཞུང་འབངས་དམིགས་ཡུལ་ཐ་དད་
ཏུ་སོང་ན། དམངས་གྱིས་གཞུང་ལ་ཤ་ཞེན་བརྒྱག་པ་དང་ནང་འཐབ་རྒྱུ་མི་
ཆད་པས། གཞུང་འབངས་གཉིས་ཀ་རྟོག་ཟིང་གི་ཁྲག་མཆོ་འཁོལ་རྒྱ་ཉག་ཅིག་

རེད། དཔེར་ན། དེང་སང་རྒྱ་བོད་གཉིས་སུ་མི་མང་རྣམས་རང་ངོས་ཀྱི་བསམ་
ཚུལ་དང་ལས་དོན་གལ་ཆེ་མཐའ་དག་ཏྲག་ཏུ་སྤྲོས་ནས་སྐྱབ་དགོས་པ་དང་།
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མདུན་ངོར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དང་ལས་དོན་རྣམས་གཡོ་
འཁྲུལ་གྱིས་དགྲུང་ལ་འདེགས་དགོས་པ་སོགས་མི་གཅིག་པ་མགོ་གཉིས་དང་
རྒྱུ་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་འཁྲབ་དགོས་པས་ཏ་ཅང་གི་ཉེན་འགངས་ཅན་དུ་སླེབས་
ཡོད་པ་དེ་རེད།

བཞི་པ། མངའ་འབངས་ནང་དམིགས་བསལ་རེ་བྱུང་ཕྱད་དེ་མིན་དགོན་
སྡེ་ཁག་དང་། ཆོགས་སྡེ། སློབ་གྲྭ་ཆེ་ཁག་མཐའ་དག་གཞུང་གི་བཀོད་བྱས་འོག་
གཞུང་འབངས་གཉིས་ཐད་ནས་རང་ཅག་མི་རབས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་
སྲོག་ལྟོས་པ་མེད་པས་བསྐྱབས་པའི་རྩ་ཆའི་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་
བ་དེ་དག་སློག་གི་སྤྱིང་པོར་བཟུང་སྟེ་གཅེས་སྦྱོང་ཆགས་ཚུད་ཅིས་ཀྱང་ཐུབ་པ་
དགོས། དེ་མིན་མི་རིགས་ཀྱི་གཞུང་བཙུགས་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་མཐའ་
དག་རྩ་གཏོར་གཏོར་བ་དེ་ནི་འགྲིག་ཐབས་མེད་པའི་འགག་སྤྲོམ་གཅིག་རེད།

ལྔ་པ། མི་རིགས་ཀྱི་གཞུང་གང་ཡིན་ཡང་མི་རིགས་རང་ཉིད་ནས་
མཁྱེན་འཛིན་དང་ལྷག་བསམ་གྱིན་དུ་འཕྱོ་བ་རྣམས་རིས་མེད་ཀྱིས་རྒྱགས་
འགྲན་དང་ཐོབ་ཐང་ལེན་པའི་གཞི་རྩ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་ལས་གཞན་མི་རིགས་
རང་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་འཛིན་དང་ལྷག་བསམ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་ལམ་བཀག་
ནས། མི་རིགས་གཞན་ཀྱིས་གཞུང་དེའི་དབང་ཤུགས་ལེན་པ་ཡིན་ན་མི་རིགས་
དེ་ལ་དགོས་མཁོ་གཏན་ནས་མེད།

དྲུག་པ། ས་གནས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ངལ་རྩལ་ལས་

བསྐྱེད་པའི་ཐོན་འབྲས་རྣམས་མི་རིགས་དེ་གའི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཙུ་བར་བཅད་སྲིད་
གཙོར་བཟུང་དང་འབྲེལ། མི་རིགས་གཞན་ལ་འང་དགའ་མོས་ཀྱིས་ཕན་བསྐྱེད་
བྱ་རྒྱུ་མ་ཞོར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། ས་གནས་གཞན་དང་མི་རིགས་གཞན་
ཀྱིས་དབང་མེད་དུ་ཁྱེད་མེད་ཀྱིས་བདེ་སྲིད་བྱེད་པ་ནི་དུས་ནམ་ཡང་འགྲིག་
ཐབས་མེད་ལ། སྙིང་རྒྱུད་ལྡང་དགོས་པའི་གཞི་རྩ་ཡང་དེ་རེད།

བདུན་པ། མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ནི་མི་རིགས་
རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཞུ་དང་། གུས་བརྟུན་རྣམ་དག་ལྷུ་ལུལ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལྟར་
གཞུང་དང་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆབ་འབངས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་། ཐོབ་
ཐང་། བདེ་སྲིད་དང་བཅས་པ་སློག་སྤྱིང་དུ་བཟུང་སྟེ་གཅིས་སྤྱང་དགོས་པ་ལས།
གཏོར་བརྒྱག་གཏོར་བའི་གཞུང་དང་རྒྱལ་ཁབ་དེ་མགོ་ཐོག་གི་མི་ལྟ་བུར་
བརྟེན། སྤྱི་ཞུ་ལྟ་བུ་གེ་གེ་ལོག་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཡོང་གི་རེད།

མདོར་ན་གཞུང་འབངས་ཞེས་པ་ནི་མགོ་དང་ལུས་ལྟ་བུར་བརྟེན་
གཅིག་ཕན་གཅིག་སྒོགས་དང་། གཅིག་ཉེས་གཅིག་སྦྱོབ། གཅིག་འགན་གཅིག་
ལྷན་གི་འབྲེལ་བ་སྟོན་ཐབས་མེད། གལ་ཏེ་རྒྱ་དམར་ཀྱི་གཞུང་དང་། ཆབ་
འབངས་དེ་ནི་བྱ་རྒྱུ་དང་། ལུག་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་རྩིས་ལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དེ་
ཤེས་ཤིང་བྲན་པའི་སྒོ་ནས། དེའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་མ་འོངས་པའི་མི་རིགས་
ལ་སྟོན་རྒྱ་དང་འཕྲར་རྒྱ་ཆད་བྱུང་ཡོད་པའི་གཞུང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ངེས་
པར་དུ་ཚེས་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ། ད་ལྟའི་བོད་རིགས་ཀྱི་ཐོག་དུ་བབས་ཡོད།

དཔེར་ན། ང་ཚོའི་མི་རབས་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོན་ནས་རང་སོར་སྤྱང་
སྟོབ་ཅམ་ལས། མ་འོངས་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་མིག་རྒྱུད་རིང་པོའི་ལྟ་རྟོག་

འཇུས་ཚང་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས། ང་ཚོའི་དུས་སུ་དཀའ་ངལ་དེ་བོ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ལྟག་ཡོད་པ་འདིས་སློབ་གསེ་ཐེབས་ནས། ང་ཚོས་མ་འོངས་པའི་མི་རིགས་
ཀྱི་དོན་དུ་མིག་རྒྱུང་རིང་པོའི་ལམ་ཕྱོགས་འདིར་དགོས་པ་བཅས་ཡིན།

ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་ལྟོད་ཡངས་ཤོར་ན་མ་འོངས་པའི་བོད་མི་རིགས་རྣམས་
མི་རིགས་གཞན་གྱི་བྲན་གཡོག་གི་འོག་ནས་ལངས་ཐབས་མེད་པ་མཐོང་ཚོས་
ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྟོང་རྩེ་ཡི་མ་རེད་དམ། མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཞེས་པ་དེ་
མི་ཐོག་གཅིག་གི་བདེ་བས་ཚོག་གི་རེད་དམ། མི་སྡེར་སོ་སོའི་ལས་དོན་དང་།
མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བབྱུང་ན་དེ་ལས་འབྲུལ་ཚབས་ཆེ་བ་ཅི་
ཞིག་ཡོད་རེད། ཅས་རང་གིས་རང་ལ་བྱི་བ་བཀོད་དེ་སྲིད་དོན་གྱི་ལམ་ཕྱོགས་
མ་ཞོར་བ་ཅིས་ཀྱང་འཆལ་ཞེས་ནན་བསྟུལ་དང་བཅས། མི་རིགས་ཀྱི་སྟོང་
སྟོབས་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་སྟེལ་བའི་ས་བོན་ཅམ་ཞིག་འདིར་འགོད་
སྟེལ་ཁྱུས་ཁྱུལ་ལགས་ན། མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་མི་རིགས་ཀྱི་སློ་སྟོས་
དབྱར་གྱི་ཚུ་གཏེར་བཞིན་དུ་འཕེལ་བར་རེ་སྟོན་ཞུ།

དམིགས་བསལ་གཞན་བསྟུལ།

དམིགས་བསལ་གཞན་བསྟུལ། རང་ཅག་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་།
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གཉིས་མེ་ཏྲོག་དང་མེ་ཏྲོག་གི་བྱི་བཞིན་འབྲུལ་མི་རུང་བར་
གནས་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་བསྟུབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས་
ཡོད་ན། རང་ཅག་གཞིས་བྱེས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཕྱི་ཡང་མེད་པའི་འགན་འཁུ་
ཞིག་ཡིན་པ་ནི་སྟོས་མི་དགོས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རང་ཅག་གི་ཆབ་སྲིད་ལ་

ལྷ་བའི་མིག་དང་སྤྱ་བའི་རོ་འཛིན་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཁྲོད་ནས་ལ་ལས་མེས་རྒྱལ་
དང་། མེས་རྒྱལ་གྱི་མངའ་འབངས། མེས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་འདྲིན་སོགས་བདུད་
ཆོག་རྩི་རྩིད་ཅིག་ཐོན་འདུག་པ་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱལ་བུ་གྲག་གི་རྒྱལ་ཏུ་ལ་བཟས་
མིག་བསྐྱད་ནས་ཡོད་པ་སེམས་ནས་མ་དྲན་ཡང་ཁ་ནས་ཤོར་བ་ཡིན་སྲིད། ལ་
ལས་རང་དབང་གཏམ་བཟོད་དྲང་དུ་སྒྲངས་ཏེ་དག་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤའ་བ་ལ་ཡིད་
ཆེས་སྒོས་འགལ་དང་། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤའ་བ་ལ་ཁྱུངས་མེད་བཅོལ་གཏམ་དུ་
འཁྱལ་ནས་དག་ཕྱོགས་ལ་རྒྱལ་ཁ་སྤྲོད་རྒྱུ་དེ་ལོ་ལོ་བྱས་པ་དེ་ཡང་། གཡག་
ཞར་བས་རྩ་ཟ་བ་ལྷ་བུ་འཛིན་གཉིས་ཁོ་ན་ལས་མ་མཐོང་བའི་རྣམ་འགྱུར་
ཞིག་ཏུ་གསལ་བར་མ་ཟད། རང་རེ་སྤྲོད་ཀྱི་མི་དག་ཆོས་ཐོངས་ལུགས་ཤོད་
བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བས་ཀྱང་ཕྱང་སྤྲོད་ཆེ་དུ་གཏོང་བ་ནི་བྱ་སྟེན་པས་
པ་ཡི་མགོ་པོ་བཅོམ་ཟེར་བ་དང་ཅིས་མི་མཆུངས།

གང་ལྟར་ཡང་རང་ཅག་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་རྒྱུ་བ་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་
ཞིག་ཡིན་ཡང་མི་མང་ས་ཡ་མང་པོའི་དུས་རབས་མ་རྒྱུགས་པའི་བར་གྱི་ཁེ་
དབང་ལ་ཐུག་པར་བརྟེན། རང་ལ་ཁེ་དབང་གསེར་གྱི་རི་པོ་ཅམ་སྤྲད་ཀྱང་བརྩེ་
ཐབས་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རང་ཅག་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་སྤྲར་གསེའི་
ཉེན་འཕང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འདི་ལྷ་བུའི་སྐབས་འདིར་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་
དགོངས་བཞེད་དོ་མ་དང་། མི་མང་ས་ཡ་དུག་གི་སྤྱིང་ལ་བརྒྱག་པའི་དོན་པོ་ཆེར་
སྤྲད་སྤྲོད་ཆེད་འཛིན་ཏུ་མ་སོང་བར་འཕམ་ལུགས་རྒྱུ་གསུམ་ལ་གཟེགས་ཏེ་
སྤངས་འཛིན་མ་ནོར་བ་ཅིས་ཀྱང་འཆལ།

མཐུག་བསྐྱ་བ།

སྒྲུལ་པ། བོད་ཅེས་བྱ་བའི་སྟོད་བཅུད་འཛམ་གླིང་འདིར། ཀུན་ལས་
འཕགས་པའི་དག་ཞིང་ཞེས་གྲགས་དང་། དར་ཅིག་གཤེན་རྗེའི་ཁྲིམས་རར་
ལྷུང་བ་དེ། བསམ་ན་ཡིད་མཆོ་མི་འཁྲུག་ཤེས་ལྡན་སྟུ། ལས་དང་དགོན་
མཆོག་བསྐྱ་བ་མེད་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་འདི་གོ་ཅི་ལས་བྱུང་། །རྒྱ་
དམར་ཞེས་བྱ་མི་ཡི་སེམས་ཡོད་ན། སྤོང་བའི་ལས་ལྷགས་འདི་ལྟར་བྱེད་
བོད་དམ། སྟོན་རབས་བོད་མིས་སྟོད་པའི་སྐལ་བཟང་དེ། དེད་ཆོར་ཆད་
བས་འོ་ཅག་བོད་རིགས་ཅི། ཡང་ན་མིག་མི་འཇུག་གིས་བྱུང་བྱེད་ཏམ། འདི་
ལྟར་སོམ་ཉིས་གདུངས་པ་རྗེ་ལྟར་སེལ། དུས་གསུམ་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱུག་མ་
མཐོང་བར། རང་སྤྱིད་ངོམས་ནམས་དབྱར་གྱི་གནག་སྤྱུགས་གཤིས། མཐོང་
བཞིན་ལོག་པར་སྤྱད་ན་བྱུང་འདེཾིག། སྟོང་ཞུགས་མིན་ན་རིགས་ཞེན་ཅིའི་ཕྱིར་
འདོར། ཅི་སྟེ་དབེན་པར་བསྟེན་པའི་བྱ་བལ་བ། མིན་ཆེ་རིགས་ཀྱི་བདེ་དོན་
འཆོལ་དགོས་པས། རྒྱལ་ཆོང་མིན་ན་རང་རྒྱལ་བྱ་བ་དེ། དུས་རབས་ཀུན་
ལ་མཁོ་བ་སྤྱབས་ཤིག་ཨང་། རྫོང་དང་སྟོང་སྟོབས་ཡོད་ལྟར་ན། མི་རིགས་
ལམ་ནས་བང་ཅལ་གྱིས། ཤེད་དང་དཔུང་པ་འགྲན་བོད་ན། མི་རིགས་བསྐྱེལ་
བ་སྤྱར་སྟོང་མཛོད། འདི་ལྟར་སྤྱག་བསམ་དག་པའི་ལྗིང་ཁང་ནས། ལེགས་
བཤད་ལམ་གསུམ་རྒྱན་བབས་འདི་སྟེལ་བས། ལྷགས་བཟང་འོད་གྱིས་རྗེ་
ཚུགས་ཀུན་བྱེད་སྟེ། བདེན་འབྲས་དཔལ་ཡོན་ཀུན་ཏུ་འཕེལ་བར་ཤོག། ཅེས་
པའོ། འདི་ནི་འཆོས་སྟོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བསྐྱན་བཙུམས་ནམ་དག་མ་

ཡིན་པས་དགེ་སྤྱོད་གི་གྲུལ་དུ་བསྐྱད་ནས་བརྩམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང་འཛིག་
ཏེན་ལུགས་བཟང་གི་སྤྱོད་ཚུལ། བྱང་བདེན་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་། ཐོབ་ཐང་
ལ་སྤྱིང་ནས་དགའ་ཞིང་གཅེས་སྤྲུལ་ཆེ་བས་དབང་མེད་དུ་འབྱི་དགོས་བྱུང་སོང་
ན་འདི་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡ་རབས་དང་ལུགས་བཟང་། ཞི་བདེའི་
དཔལ་ཡོན་སྒོ་ཀུན་ནས་འཕེལ་བར་བྱུང་ཅིག་མཆོལྟོ།། །།

དཔར་བྱང་སྟོན་ཆིག

༥ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆིག་གི་ཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ལུང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྤྱོད་ཐུག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་
དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སྟོན་ཆིག་ཏུ་
ཤུ་གཉི་དགེ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་བཤད་དབང་སྟོན་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་
བའོ། ། ། སྐུ་མཛད་ལོ།

གསལ་བཤད་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུ།

རྣམས་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༥༠ དང་། ས་
རྩ་པོ་དེ་གི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༣༥ ལོར་བའི་མཛད་
སློང་དང་འབྲེལ། རིགས་སློབ་སྤྱི་ཁབ་འཛིན་སྐྱོང་ལྷན་ཚོགས་ནས་དབུ་དགོ་དམ་
བ་མཁས་དབང་སློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་གསུང་ཚུལ་ཁག་ཕྱོགས་སྤྱིག་དང་
བསྐྱར་ཞིབ་བྱ་རྒྱུའི་ཐག་ཆོད་བྱུང་བ་བཞིན། (དབུ་དགོ་དམ་པའི་གསུང་འབུམ་
བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཚུང་) ཞིག་གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ་སྤར་ཡོད་དཔར་སྐྱུན་
བྱས་ཟིན་པའི་གསུང་འབུམ་རྣམས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། གསུང་འབུམ་ནང་མ་
ལོང་པར་ད་བར་ལྷག་ལུས་གྱུར་པའི་གསུང་ཐོར་བྱ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཀྱིས་
པོད་ཐོང་ནང་བཀོད་དེ་ཁྱེད་དག་དང་ས་བཅད་བཅས་བསྐྱིགས་ཡོད། རིགས་ལམ་
སློབ་བྱུང་བཟང་པོ་ཆེན་པ་དང་། སློབ་བྱུང་འཇམ་དབྱེངས་བསྐྱུན་འཛིན། སློབ་
བྱུང་གཤམ་པ་བཙུན་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཕྱོགས་སྤྱིག་བྱས་ཏེ་གསུང་འབུམ་
པོད་འཕྲེང་བཅུ་གཉིས་དཔར་སྐྱུན་གནང་བའི་སྟེང་། ད་ལན་གཙོ་བོ་དབུ་དགོ་དམ་
པའི་གསུང་ཐོར་བྱའི་རིགས་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཀྱིས་པོད་གསུམ་གསར་སྐྱུན་བྱས་
ཏེ་ཁྱོད་བསྐྱོམས་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོད་ཐོང་གངས་བཙུ་ལྷའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ཞིག་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་པས། གྲུས་ཅག་ཚོགས་མི་ཀུན་དགའ་མགྲུ་
སློ་གསུམ་ཀྱིས་ཡིད་སེམས་རབ་ཏུ་བརྟུས།

སྤྱིར་ཁྱེད་དག་ཅེས་པ་ནི་དག་ཆ་ཞོར་མིན་དང་ཆད་ལྷག་ཤོར་ཡོད་མེད། ཐ་
སྟོན་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་སྤངས་ཅམ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་ལུགས་དེའི་བརྗོད་
དོན་དང་། ཚུལ་པ་པའི་བསམ་སྒྲུབ་འདུ་ཤེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་

རྒྱུ་མངའ་གང་ལེགས་ཤིག་ལོན་དགོས་པར་བརྟེན། རེད་ཅག་གིས་ཀྱང་གང་
 ཐུབ་ཀྱིས་གོང་གི་གནད་དོན་དེ་དག་མང་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཁྱེ་ལྷ་དག་ལྷས་ཁྱལ་ཡིན།
 ཡིན་ན་ཡང་། གསུང་འབྲུམ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རེ་བུར་ལ་ང་ཆོའི་ཁྱེ་དག་གིས་
 འགྲིག་པ་ཅམ་མ་བྱས་པར་བསྟན་བཅོས་སོ་སོར་བུན་མིན་གྱི་མཁུན་རྒྱ་ཡངས་
 པའི་ཤེས་ལྡན་པ་འགའ་ལའང་སྤྱན་འབུལ་ལྷས་ཏེ་མཐའ་མའི་ཁྱེ་དག་ལྷས་ཡོད།
 དེ་དག་འདིར་རིམ་པར་བཀོད་ན། (དཀའ་གནད་བཞི་འགྲེལ་) ལ་དགེ་བཤེས་ལྷ་
 རམས་པ་ཏེ་རྟོར་སྒྲ་བ་ཆེ་རིང་དང་། ཨེ་མོ་རི་དང་བོད་ཀྱི་ཆུན་རིག་ལས་རིམ་
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཀུན་བཅོམ་འབྲུམ་བསམ་འཕེལ། ཨ་ལགས་མཁན་ཀུན་རིན་པོ་ཆེ།
 (སྒོ་རིགས་གོང་འོག་གཉིས་) ལ་ས་རྒྱ་ནང་རིག་སྒྲོབ་དཔོན་བགྲེས་པ་སྒོ་བཟང་
 བསོད་ནམས། (རྟེན་འགྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ་) ལ་རིགས་སྒྲོབ་དབུ་འཛིན་
 དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཆོ་དང་། རིགས་སྒྲོབ་དཔེ་ཁྱིད་
 སྒྲོབ་དཔོན་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་རྒྱལ་མཆོན་དབང་འདུས། (བརྟེན་སྒྲོད་རིན་
 ཆེན་བང་མཛོད་) ལ་རིགས་སྒྲོབ་དཔེ་ཁྱིད་སྒྲོབ་དཔོན་བགྲེས་པ་དགེ་བཤེས་རྒྱ་
 མཆོ་ལགས་དང་། ཀེ་རྟེན་བྱང་ཡིག་བརྟེན་སྒྲོབ་དཔོན་འབྲིང་བ་ཀུན་འཛིགས་
 མེད། (བྱུབ་མཐའ་བཞིའི་ལྷ་བ་ལ་སྒོ་སྒྱུར་བའི་རིམ་པ་བདག་འཛིན་འཛོམས་
 པའི་ཐོ་བ་) ལ་རིགས་ལམ་སྒྲོབ་བྱུང་རིམ་མེད་སྒྲོབ་དཔོན་དགེ་བཤེས་བསྟན་
 འཛིན་འགྱུར་མེད། (དབུ་དགེ་དམ་པའི་ནམ་ཐར་) ལ་ཀུན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ཆ་
 རིགས་ལམ་སྒྲོབ་བྱུང་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བཅས་ཀྱིས་ཐོག་མའི་མ་
 དཔེ་དང་བསྐྱར་ནས་ཁྱེ་དག་གནང་ཡོད།

རེད་ཅག་ཆོགས་རྒྱུང་ངོས་ནས་ཀྱང་གསུང་འབྲུམ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚུལ་ཡིག་
 རྣམས་མ་དཔེ་གང་ཡོད་རྣམས་ལ་གཤེབ་བསྐྱར་དང་། མཛོན་གསལ་ཅན་གྱི་དག་

ཆ་ནོར་བ་ཁག་བཅོས་པ་ལས་དོགས་གཞི་ཅན་རྣམས་གྲུག་རྟགས་() རང་བྱུང་
འདོན་དང་། ཡང་ན་འོག་མཆན་ནང་གསལ་བ་ཤད་ཅིང་ལས་ཀྱན་རིན་པོ་ཆེའི་མ་
དཔེ་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་བཏང་མེད། མཐུག་མཐར་ལས་གཞི་འདིའི་ཆོགས་མི་
རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་ལས་ཀའི་འགན་འཁུལ་ཡོད་པ་རྒྱུ་ཡིན་ཁར། ཡོན་ཆ་ད་
དང་ཉམས་སྦྱོང་གང་ཅིས་འདང་མིན་གྱིས་ད་དུང་ཆད་ལྷག་དང་ནོར་བ་སོགས་
བྱུང་ཡོད་སྟེ་པས་དབྱ་དགེ་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གང་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཆེའི་སློབ་པ་
པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་སྟོང་ནས་ཞུ།

འདི་ལོ་དུས་ཆོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་འདོམས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྐབས་
སུ་མཛད་འཆར་གང་མང་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དབྱ་དགེ་དམ་པའི་གསུང་འབུམ་
ལ་བསྐྱར་ཞིབ་དག་སྟོན་དང་། ད་བར་གསུང་འབུམ་ཁྲོད་མ་འཁོད་པའི་གསུང་
ཐོར་བྱ་རྣམས་བསྐྱར་བྱས་ཀྱིས་དེབ་གཟུགས་གསར་སྟོན་ཞུ་རྒྱུ་དང་ཅག་ལ་གནང་
བར་བཞེན། བརྒྱད་རིམ་འདིའི་ཁྲོད་ཐོག་མར་ལམ་སྟོན་དང་། རོགས་མགོན་གནང་
མཁན་གྱི་སློབ་སྟོན་པ་རྣམས་པ་དང་། ལས་གཞི་འདིར་དངོས་སུ་ཞུགས་མ་ཐུབ་ཀྱང་
ཀྱན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་མཁོ་སྟོན་གནང་མི་རྣམས་པ། དེ་བཞིན་ཀྱན་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞལ་སློབ་སྐྱབས་པའི་སློབ་བྱུང་རྣམས་པས་ཤེས་དགོངས་ཚུལ་གནང་བ་སོགས་
ཀྱི་བཀའ་བློན་ལ་བཞེན། (རིགས་སློབ་དབྱ་དགེ་དམ་པ་མཁས་དབང་སློབ་བཟང་རྒྱ་
མཆོའི་གསུང་འབུམ།) ཞེས་པ་འདི་ལེགས་བྱུང་བས། ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ལམ་སྟོན་དང་རོགས་མགོན་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་བཀའ་
བློན་ཆེ་ཞུ། ལྷག་པར་གསུང་འབུམ་འདིའི་དཔར་སྐྱུན་ལ་ཞལ་འདེབས་གནང་
མཁན་རིགས་ལམ་སློབ་བྱུང་ཀྱན་བུམ་བསྟན་སློབ་བཟང་ལགས་ཀྱིས་ཉིན་སྟོར་
༥༠༠.༠༠༠། དང་། རིགས་ལམ་སློབ་བྱུང་ཀྱན་སྐལ་བཟང་དོན་འགྲུབ་ལགས་དང་

གན་སྐལ་བཟང་ཚས་འཕེལ་ལགས་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ཉིན་སྟོང་༥༥.༥༥༥༥ ལྷག་
མའི་གསུང་འབུམ་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཚང་རིགས་སྟོབ་ཡིག་ཚང་གིས་གནང་བས་ཁྱེད་
ནས་པའི་ལྷག་བསམ་གཏོང་པོད་ཆེ་བའི་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་
རང་དང་བཀའ་བློན་སྒྲ་མེད་དུ་ཆེ་ལྟ།

དབུ་དགེ་དམ་པའི་གསུང་འབུམ་བསྐྱར་ཞིབ་ཆོགས་ཚུང་གིས་ཕྱི་ལོ་
༡༠༡༣ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༡ ཉིན།

གསུང་འབུམ་སྒྲིག་སྒྲིག་ཆོག་སྒྲིག་ (༢༠༠༠)

ཁྱེ་སྒྲིག་འགན་འཛིན།

བཟང་པོ་ཞུ་བ། འཇམ་དབྱངས།

ཁྱེ་སྒྲིག་ལས་རོགས།

གཞན་པ་བཙོན་འགྲུས།

སྒྲིག་ཁང་དུ་འབྱུག་མཁན།

བསྟན་འཛིན་ཐོག་མེད། སྒྲིག་བཟང་བྱམས་པ།

བསོད་ནམས་སྤྱན་ཆོག་སྤྱན།

རིགས་སྒྲིབ་སྒྲིག་ཁང་ཕྱི་ཆོན་ནས་དབ་གཞུགས་དང་རྒྱབ་ལ་རྒྱས་འགོད་བྱས།

གསུང་འབུམ་བསྐྱར་ཞིབ་ཆོག་ས་ཁུང་། (༢༠༢༣)

སྒྲོབ་སྒྲོན་པ།

རིགས་སྟོབ་སྤྱི་ཁྲབ་དབྱ་པའི་ན་དགོ་བཤེས་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ།
 རིགས་སྟོབ་དཔེ་ཁྲིད་སྟོབ་དཔོན་བཟེས་པ་དགོ་བཤེས་རྒྱ་མཚོ།
 ས་རྒྱ་ཤོད་ཀྱི་མཚོ་རིམ་སྟོབ་གཉེར་ཁད་གི་སྟོབ་སྤྱི་པ་སངས་ཆེ་ཡིང་།

བསྐྱུར་ཞིབ་ཆོག་ས་ལུང་གི་ཆོག་ས་མི།

ལྷ་ཡུལ་སློབ་དཔོན་བཞེས་པ་སློབ་ཐང་སྐལ་བཟང་།
 ཇིས་མེད་སློབ་དཔོན་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ།
 ལྷ་ཡུལ་སློབ་དཔོན་གཞིན་པ་འཇམ་དབལ་དྲོ་རྩ།
 ལྷ་ཡུལ་སློབ་དཔོན་གཞིན་པ་ངག་དབང་རྣམ་གྲེལ།
 བད་ཇིག་སློབ་དཔོན་གཞིན་པ་ཆེ་དབང་ལོང་བ།
 ལྷ་ཡུལ་སློབ་དཔོན་གཞིན་པ་སློབ་ཐང་རྣམ་རྒྱལ།
 དགེ་བཤེས་རྒྱལ་མཆོན་སློབ་ཐང་།
 དཔེ་ཁྱིད་སློབ་དཔོན་གཞིན་པ་ཁམས་བཟང་ཆེ་འིང་།
 ལྷ་དུལ་ལིག་སློབ་དཔོན་གཞིན་པ་སློབ་ཐང་འཕྲིན་ལས།

མེད་ཀྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་ལྟར་མཁུ་སྤྱོད་པའི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་ལྟར་

ས་རྒྱ་དཔེ་མཛོད་དོན་མ་པ་ཆེ་དཔག་དོན།
རིགས་སྒྲོབ་ལས་ཕྱེད་དཔེ་བཤེས་རྒྱལ་མཆོག་གློ་བཟང་།

དེས་གཟུགས་དང་རྒྱལ་ཤ་རྩམ་འགོད་པ།
གཟུགས་རྩམ་རྒྱལ།

